Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om investeringstjänster, lag om handel med finansiella instrument och vissa lagar i samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om handel med finansiella instrument. Samtidigt upphävs den gällande lagen med samma namn. Dessutom föreslås ändringar i lagen om investeringstjänster, i lagen om Finansinspektionen och i lagen om gräsrotsfinansiering. Vidare föreslås närmast lagtekniska ändringar i ett antal andra lagar.

Genom de föreslagna lagarna sätts Europeiska unionens direktiv om marknader för finansiella instrument i kraft samt genomförs de åtgärder som krävs för efterlevnaden av Europeiska unionens förordning om marknader för finansiella instrument. Genom de ändringar som föreslås i lagen om Finansinspektionen genomförs dessutom de åtgärder som behövs för tillämpning av Europeiska unionens referensvärdesförordning.

Till lagen om investeringstjänster ska enligt förslaget fogas de bestämmelser som direktivet förutsätter om lagens tillämpningsområde och undantag i det avseendet samt om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd och bedrivande av verksamhet, dvs. nya bestämmelser om algoritmisk handel och processer för produktgodkännande och om incitament. I kapitlet om förvaring av kundmedel föreslås av direktivet förutsatta preciseringar som ska förstärka investerarskyddet i förhållande till värdepappersföretagen.

I den nya lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs i överensstämmelse med direktivet om marknadsoperatörer som driver handelsplattformar, om en ny organiserad handelsplattform och om tillväxtmarknader för små och medelstora företag, liksom även om positionslimiter, kontroller av positionshantering inom råvaruderivat och om rapportering samt om datarapporteringstjänster och leverantörer av sådana.

I förordningen om marknader för finansiella instrument föreskrivs om transparens när det gäller handelsplatser, transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel, transaktionsrapportering, derivat, icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument, övervakningsåtgärder för produktingripande och positioner samt om tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster och utförande av verksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet med eller utan etablering av filial.

Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna vilket innebär att vissa bestämmelser, närmast sådana som ingår i lagen om handel med finansiella instrument, måste upphävas. Till den kategorin hör framför allt lagens III avdelning där det föreskrivs om öppenhet i handeln med finansiella instrument.

Det föreslås att lagen om gräsrotsfinansiering ändras så att till den i överensstämmelse med direktivet fogas en bestämmelse om auktorisationskrav för förmedlare av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. De procedurbestämmelser som ska tillämpas på verksamheten i fråga föreslås bli preciserade på det sätt som direktivet förutsätter.

Till lagen om Finansinspektionen, till den nya lagen om handel med finansiella instrument och till lagen om investeringstjänster ska enligt förslaget i överensstämmelse med direktivet fogas bestämmelser om administrativa påföljder. Det föreslås att maximibeloppet av påföljdsavgift

som Finansinspektionen får påföra höjs avsevärt. Påföljdsavgiftens maximibelopp kan för juridiska personer uppgå till 10 procent av en koncerns sammanlagda omsättning samt för fysiska personer till fem miljoner euro.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 3 januari 2018.

———————

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
INNEHÅLL 3
ALLMÄN MOTIVERING 9
1 INLEDNING 9
2 NULÄGE 12
2.1 Gällande lagstiftning 12
2.1.1 Lagen om investeringstjänster 12
2.1.2 Lagen om handel med finansiella instrument 16
2.1.3 Lagen om Finansinspektionen 19
2.1.4 Lagen om gräsrotsfinansiering 19
2.1.5 Kreditinstitutslagen 20
2.1.6 Värdepappersmarknadslagen 21
2.1.7 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag 22
2.2 Europeiska unionens lagstiftning 22
2.3 Bedömning av nuläget 59
2.3.1 Allmänt 59
2.3.2 Lagen om investeringstjänster 60
2.3.3 Lagen om handel med finansiella instrument 72
2.3.4 Lagen om Finansinspektionen 74
2.3.5 Lagen om gräsrotsfinansiering 81
2.3.6 Strafflagen 83
2.3.7 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 84
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN 84
3.1 Målsättning 84
3.2 De viktigaste förslagen 85
3.2.1 Lagen om investeringstjänster 85
3.2.2 Lagen om handel med finansiella instrument 89
3.2.3 Lagen om Finansinspektionen 92
3.2.4 Lagen om gräsrotsfinansiering 93
3.2.5 Strafflagen 94
3.2.6 Kreditinstitutslagen 94
3.2.7 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet 95
3.2.8 Övriga lagar 95
3.3 Alternativ och nationell självreglering 96
3.3.1 Förvaring av kundmedel 96
3.3.2 Offentliga insiderregister 97
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER 100
4.1 Ekonomiska konsekvenser 100
4.1.1 Konsekvenser för finansmarknaden 100
4.1.2 Konsekvenser för hushållen 106
4.1.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin 107
4.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en totalekonomisk utredning av konsekvenserna. 107
4.2 Konsekvenser för myndigheterna 108
4.3 Konsekvenser för miljön 108
4.4 Samhälleliga konsekvenser 108
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN 109

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial 109
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats 110
6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL 122
DETALJMOTIVERING 124
1 LAGFÖRSLAG 124
1.1 Lagen om investeringstjänster 124
I AVDELNINGEN ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA INVESTERINGSTJÄNSTER 124
1 kap. Allmänna bestämmelser 124
2 kap. Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet 134
3 kap. Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet 136
4 kap. Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland 137
5 kap. Tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland 139
II AVDELNINGEN VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN 142
6 kap. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållandet av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten 142
6 a kap. Förvärv och avyttring av kvalificerade innehav 144
6 b kap. Förvaltnings- och styrningssystem 145
7 kap. Organisering av värdepappersföretags verksamhet 146
7 a kap. Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats 152
8 kap. Bokslut och revision 155
9 kap. Förvaring och annan hantering av kundmedel 155
III AVDELNINGEN FÖRFARANDEN OCH ERSÄTTNINGSFONDEN 159
10 kap. Förfaranden i kundförhållanden 159
11 kap. Ersättningsfonden för investerarskydd 169
12 kap. Sekretess och kundkontroll 169
13 kap. Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet 169
14 kap. Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag 170
15 kap. Administrativa påföljder 171
16 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser 172
1.2 Lagen om handel med finansiella instrument 173
I AVDELNINGEN ALLMÄNNA BESTÄMMELSER 173
1 kap. Tillämpningsområde och definitioner 173
II AVDELNINGEN MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT 175
2 kap. Drift av reglerade marknader 175
3 kap. Organisering av verksamheten på en reglerad marknad 178
4 kap. Utländska börsers verksamhet i Finland 187

5 kap. Krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar ... 187
6 kap. Tillväxtmarknader för små och medelstora företag ... 191
III AVDELNINGEN TRANSPARENS I HANDELN SAMT DATARAPPORTERINGSTJÄNSTER ... 191
7 kap. Transparenskrav för handel med finansiella instrument ... 191
8 kap. Rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster ... 193
9 kap. Organisatoriska krav på verksamheten hos en leverantör av datarapporteringstjänster ... 197
IV AVDELNINGEN SÄRSKILDA BESTÄMMELSER ... 200
10 kap. Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter ... 200
11 kap. Överklagande ... 201
12 kap. Administrativa påföljder ... 201
13 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser ... 203
14 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser ... 203
1.3 Lagen om Finansinspektionen ... 204
1.4 Lagen om gräsrotsfinansiering ... 212
1 kap. Allmänna bestämmelser ... 212
2 kap. Rätt att förmedla gräsrotsfinansiering ... 213
3 kap. Kundskydd ... 214
4 kap. Tillsyn och påföljder ... 214
1.5 Kreditinstitutslagen ... 215
1 kap. Allmänna bestämmelser ... 215
3 kap. Rätt att äga aktier eller andelar i kreditinstitut ... 215
5 kap. Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet ... 215
8 kap. Ersättningar ... 216
9 kap. Riskhantering ... 216
12 kap. Bokslut, halvårsrapport och revision ... 216
15 kap. Förfaranden vid kundtransaktioner ... 217
18 kap. Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut ... 217
20 kap. Administrativa påföljder ... 218
1.6 Värdepappersmarknadslagen ... 218
1 kap. Allmänna bestämmelser ... 218
2 kap. Definitioner ... 218
3 kap. Tillämpningsområde och definitioner ... 219
8 kap. Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter ... 219
9 kap. Anmälan om betydande ägar- och röstandelar ... 219
12 kap. Marknadsmissbruk ... 219
15 kap. Administrativa påföljder ... 219
1.7 Strafflagen ... 220
51 kap. Om värdepappersmarknadsbrott ... 220
1.8 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift ... 220
1.9 Lagen om placeringsfonder ... 221
1.10 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ... 222
2 kap. Definitioner ... 222
3 kap. Verksamhet som AIF-förvaltare ... 223
6 kap. Verksamhetsförutsättningar ... 223

7 kap. Organisering av verksamheten....223
12 kap. Erbjudande av andelar....223
13 kap. Marknadsföring till icke-professionella kunder....223
14 kap. Auktorisation att verka som förvaringsinstitut....223
19 kap. EES-staterna....224
21 kap. Bestämmelser som gäller Finansinspektionen....226
22 kap. Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser....226
1.11 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet....227
1 kap. Allmänna bestämmelser....227
2 kap. En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter....227
3 kap. Clearingmedlemmar och kontoförvaltare....227
6 kap. Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet....227
8 kap. Särskilda bestämmelser....228
1.12 Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem 228
1.13 Lagen om finansiella säkerheter....228
1.14 Lagen om värdeandelskonton....228
1.15 Lagen om värdepapperskonton....229
1.16 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag....229
1 kap. Allmänna bestämmelser....229
7 kap. Allmänna principer för resolutionsverktyg....229
12 kap. Verkets befogenheter....229
18 kap. Administrativa påföljder....229
1.17 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet....230
7 kap. Särskilda bestämmelser....230
1.18 Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat....230
1.19 Betaltjänstlagen....230
1.20 Lagen om betalningsinstitut....230
1.21 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism....230
1 kap. Allmänna bestämmelser....230
9 kap. Särskilda bestämmelser....230
1.22 Lagen om fastighetsfonder....231
1.23 Lagen om bundet långsiktigt sparande....231
1.24 Revisionslagen....231
1 kap. Allmänna bestämmelser....231
6 kap. Godkännande och registrering....231
9 kap. Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete....231
1.25 Lagen om beskattningsförfarande....231
1.26 Lagen om förmyndarverksamhet....232
1.27 Lagen om rättegång i marknadsdomstolen....232
1 kap. Allmänna bestämmelser....232
1.28 Konsumentskyddslagen....232
7 kap. Konsumentkrediter....232
7 a kap. Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom....232
1.29 Lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker....232
2 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING....233
2.1 Egendomsskydd, avtalsfrihet och näringsfrihet....233
2.2 Administrativa påföljder....235
2.3 Normgivningsbemyndiganden....236
2.4 Rättssäkerhet....237

3 IKRAFTTRÄDANDE 240
LAGFÖRSLAG 241
Lag om ändring av lagen om investeringstjänster 241
Lag om handel med finansiella instrument 293
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen 343
Lag om ändring om lagen av gräsrotsfinansiering 355
Lag om ändring av kreditinstitutslagen 359
Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen 365
Lag om ändring av 51 kap. 6 och 6 a § i strafflagen 368
Lag om ändring av 1 och 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift 370
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder 378
Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 380
Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet 386
Lag om ändring av 1 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem 389
Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter 390
Lag om ändring av 5 a § i lagen om värdeandelskonton 391
Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om värdepapperskonton 392
Lag om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag 393
Lag om ändring av 7 kap. 10 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet 395
Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat 396
Lag om ändring av 3 § i betaltjänstlagen 397
Lag om ändring av 3 § i lagen om betalningsinstitut 398
Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism 399
Lag om ändring av 3 och 19 § i lagen om fastighetsfonder 400
Lag om ändring av 6 § i lagen om bundet långsiktigt sparande 401
Lag om ändring av revisionslagen 402
Lag om ändring av 15 och 17 § i lagen om beskattningsförfarande 404
Lag om ändring av 34 § i lagen om förmyndarverksamhet 405
Lag om upphävande av 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen 406
Lag om ändring av 7 kap. 9 § och 7 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen 407
Lag om ändring av 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker 408
BILAGA 409
PARALLELLTEXTER 409
Lag om ändring av lagen om investeringstjänster 409
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen 432
Lag om ändring om lagen av gräsrotsfinansiering 454
Lag om ändring av kreditinstitutslagen 461
Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen 470
Lag om ändring av 51 kap. 6 och 6 a § i strafflagen 476
Lag om ändring av 1 och 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift 479
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder 488
Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 492

Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet..501
Lag om ändring av 1 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem 506
Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter....507
Lag om ändring av 5 a § i lagen om värdeandelskonton....508
Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om värdepapperskonton....509
Lag om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag 510
Lag om ändring av 7 kap. 10 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet..513
Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat....514
Lag om ändring av 3 § i betaltjänstlagen 515
Lag om ändring av 3 § i lagen om betalningsinstitut 516
Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism 517
Lag om ändring av 3 och 19 § i lagen om fastighetsfonder 519
Lag om ändring av 6 § i lagen om bundet långsiktigt sparande....520
Lag om ändring av revisionslagen....521
Lag om ändring av 15 och 17 § i lagen om beskattningsförfarande....523
Lag om ändring av 34 § i lagen om förmyndarverksamhet....525
Lag om upphävande av 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen....527
Lag om ändring av 7 kap. 9 § och 7 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen 528
Lag om ändring av 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker....530

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentet och rådet antog den 15 maj 2014 förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (nedan *MiFIR* eller *MiFIR-förordningen*) och direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (nedan *MiFID II* eller *direktivet*).

Genom de nämnda författningarna upphävdes Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument (nedan *direktivet om marknader för finansiella instrument* eller *MiFID I*) som sattes i kraft nationellt år 2007. Med MiFID I skapades en regleringsram för de investeringstjänster som bankerna och värdepappersföretagen tillhandahåller på marknaderna för finansiella instrument samt för marknadsoperatörernas agerande på reglerade marknader. Då MiFID I trädde i kraft 2007 innebar detta en avsevärd förnyelse av tillhandahållandet av investeringstjänster och börshandel. Det viktigaste syftet med MiFID I var att främja de finansiella marknadernas integrering, konkurrenskraft och effektivitet inom EU. I praktiken eliminerades medlemsstaternas möjlighet att kräva att all handel med finansiella instrument ska ske på speciella börser och möjliggjordes i hela Europa konkurrens mellan de traditionella börserna och alternativa handelsplatser. Dessutom fick kreditinstituten och värdepappersföretagen därmed större frihet att tillhandahålla investeringstjänster inom hela EU, förutsatt att de iakttar de harmoniserade kraven för ordnande av verksamhet och rapportering samt de övergripande reglerna för säkerställande av investerarskyddet.

Trots att MiFID I ökade konkurrenstrycket på investeringstjänsterna och marknadsplatserna, ökade investerarnas valmöjligheter och sänkte priserna från investerarnas synpunkt, ansåg kommissionen att fördelarna med den ökade konkurrensen inte blev jämnt fördelade mellan marknadsparterna och inte alltid kom de slutliga investerarna till godo. Det ansågs också att regleringen inte höll jämna steg med den teknologiska utvecklingen inom finanssektorn. Den finansiella krisen som började år 2008 avslöjade dessutom svagheter i regleringen av handeln. De tidigare antagandena att regleringen av handelns transparens, tillsynen och investerarskyddet kunde liberaliseras visade sig vara felaktiga. De alltmer komplicerade nya typerna av finansiella instrument visade tydligt vikten av att förstärka investerarskyddet genom justering av regleringen. En översyn av MiFID I ansågs därför vara en oskiljaktig del av de reformer som efter finanskrisen skulle leda till ett säkrare, stabilare, transparentare och mer ansvarsfullt finansiellt system som främjar det ekonomiska livets och hela samhällets intressen.

Snart efter att MiFID I hade trätt i kraft inledde kommissionen en översyn av direktivet, som resulterade i att kommissionen den 20 oktober 2011 antog en omfattande förslag (COM(2011) 656 och 652 slutlig) om ändring av MiFID I. Avsikten med justeringarna i MiFID I var enligt kommissionen att minimera det för medlemsstaterna tillgängliga handlingsutrymmet inom unionens lagstiftning om finansiella tjänster (*single rule book*), i syfte att bidra till ett gemensamt regelverk för unionens medlemsstater och marknadsdeltagare. Avsikten var dessutom att se till att all handel med aktier, obligationer och icke-standardiserade respektive standardiserade derivat bedrivs på reglerade handelsplatser genom att utsträcka regleringen till att omfatta också nya typer av organiserade handelsplattformar (*organised trading facility*). Avsikten var vidare att förbättra små och medelstora företags möjligheter att få tillträde till kapitalmarknaden genom att införa nya uppföranderegler för algoritmisk handel, öka transparensen på finansmarknaden bland annat genom att utsträcka regleringen till anonym handel (*dark pools*), stärka tillsynsmyndigheternas behörighet, effektivisera tillsynen över marknaden för råvaruderivat och marknadens transparens samt att stärka investerarskyddet bland annat genom skärpta krav för

tillhandahållande av komplicerade investeringsprodukter. Avsikten med förslaget var också att skapa harmoniserade ramar för beviljande av tillträde till EU:s marknader för kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster och som är baserade i tredjeländer.

MiFIR-förordningen gäller huvudsakligen marknadsstrukturer medan MiFID II-direktivet huvudsakligen handlar om uppföranderegler. De föreslagna lagändringarna innebär så betydande revideringar när det gäller marknadsstrukturerna och värdepappersföretagens verksamhet att man med fog kan tala om en totalrevidering. De två nämnda författningarna utgör tillsammans en rättslig ram för reglering av värdepappersföretag, kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster, handelsplatser, leverantörer av datarapporteringstjänster och tredjelandsföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet inom unionen. Syftet med författningarna är att förbättra handelns transparens, effektivitet och tillförlitlighet i fråga om samtliga finansiella instrument. Målet är att en så stor del av handeln som möjligt ska ske på organiserade marknadsplatser i stället för vid OTC-handel.

De krav som ställs i MiFIR-förordningen har framför allt samband med de enhetliga krav som gäller för handel med derivat på organiserade handelsplatser, undanröjande av hinder för icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem och ökade krav på marknadsoperatörers transparens. Krav bör ställas på att handelsplatser ska ge tillträde, däribland till transaktionsuppgifter, på ett öppet och icke-diskriminerande sätt för centrala motparter som önskar cleara transaktioner som utförs på en handelsplats. I och med MiFID II ändras de särskilda kraven gällande tillhandahållande av investeringstjänster, de krav som gäller organisering av verksamheten på handelsplatser och befogenheterna för behöriga myndigheter.

Avsikten var ursprungligen att MiFID II skulle införlivas i den nationella lagstiftningen senast den 3 juli 2016. Med undantag för vissa övergångsbestämmelser skulle MiFID och MiFIR börja tillämpas den 3 januari 2017.

Genomförandet av den infrastruktur för insamling av data som efterlevnaden och tillämpningen av MiFID II och MiFIR förutsatte drog emellertid ut på tiden. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) och de nationella behöriga myndigheterna hade inte ännu den 3 januari 2017 hunnit samla in den information som MiFID II förutsatte om de finansiella instrument som var föremål för handel på handelsplatserna. Dessutom var beredningen av kommissionens delegerade författningar och verkställighetsbestämmelser mera tidskrävande än väntat. Av dessa skäl måste man skjuta upp tillämpningen av hela lagstiftningsramen. Syftet med att skjuta upp tillämpningen av bestämmelserna var att ge de behöriga myndigheterna och handelsparterna tillräckligt med tid för verkställigheten av de nationella bestämmelser som skulle utfärdas med stöd av MiFID II och i synnerhet det stora antal verkställighetsbestämmelser som kommissionen skulle anta med stöd av MiFID II.

Kommissionen offentliggjorde den 19 februari 2016 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument i fråga om vissa datum (nedan *ändringsdirektivet*) samt ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler med avseende på vissa datum (nedan *ändringsförordningen*).

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034 om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1033 om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014

om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler antogs den 23 juni 2016 och de trädde i kraft den 1 juli.

Genom ändringsdirektivet sköts det nationella genomförandet av MiFID II upp med ett år, för närvarande till den 3 juli 2017. Samtidigt senarelades tidpunkten för tillämpning av den nationella lagstiftningen med stöd av direktivet med ett år, så att den i huvudsak kan börja tillämpas den 3 januari 2018. På motsvarande sätt senarelades tillämpningstidpunkten för MiFIR genom ändringsförordningen med ett år, till den 3 januari 2018.

Genom ändringsförordningen uppsköts dessutom vissa ikraftträdande-, tillämpnings- och övergångsbestämmelser i marknadsmissbruksförordningen och i EU:s värdepapperscentralsförordning samt vissa till dem anslutna bestämmelser i MiFIR. I marknadsmissbruksförordningen hänvisas exempelvis till vissa begrepp och definitioner som införs först med MiFIR II, exempelvis begreppet organiserade handelsplattformar (OTF), tillväxtmarknader för små och medelstora företag, samt utsläppsrätter och med sådana relaterade auktionsprodukter. I marknadsmissbruksförordningen föreskrivs att dess bestämmelser inte ska tillämpas på dessa begrepp och definitioner innan tillämpningen av MiFID II inleds. Av den anledningen är det skäl att i marknadsmissbruksförordningen förtydliga att de bestämmelser som hänvisar till OTF-systemet, tillväxtmarknader för små och medelstod företag, utsläppsrätter och på dem baserade auktionsprodukter ska tillämpas först efter det att det nya direktivet, dvs. MiFID II har börjat tillämpas. På motsvarande sätt är flera definitioner och begrepp i EU:s värdepapperscentralsförordning baserade på MiFID II.

Riksdagen har i enlighet med grundlagens 96 § 2 mom. informerats om kommissionens förslag till MiFID II och MiFIR genom statsrådets skrivelse (U 63/2011 rd) samt om kommissionens förslag till ändringsförordning och ändringsdirektiv genom statsrådets E-skrivelse av den 22 mars 2016 (VM2016-00166).

Europaparlamentet och rådet antog den 8 juni 2016 förordningen (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014ska huvudsakligen tillämpas från den 1 januari 2018. Förordningen ska huvudsakligen tillämpas från den 1 januari 2018. Bestämmelserna om kritiska referensvärden (artiklarna 20, 21 och 23) har tillämpats redan från den 30 juni 2016.

Prissättningen av många finansiella instrument och finansiella avtal är beroende av att referensvärdena är rättvisande och inte kan utsättas för otillbörlig påverkan. Exempelvis manipulation på referensräntor såsom Libor och Euribor, liksom påståenden att referensvärden för energi, olja och utländsk valuta har manipulerats, visar att referensvärden kan vara föremål för manipulation. Detta beror på vissa specifika egenskaper hos förfarandena för att fastställa referensvärdena, exempelvis på intressekonflikter och prövningsrätten i anslutning till referensvärdesprocessen samt på brister i anslutning till beslutsprocessen, styrningen och tillsynen.

Bristerna och misstankarna som gäller de som referensvärden använda indexens noggrannhet och integritet har undergrävt förtroendet för marknaden, inneburit förluster för konsumenterna och investerarna samt snedvridit realekonomin. På grund av att referensräntor manipulerats har till exempel bankkunder betalat uppskattningsvis flera miljarder euro för mycket för sina krediter. Flera banker har redan betalat miljarder i ersättningar på grund av manipulation.

Avsikten med referensvärdeförordningen är att förebygga risker för manipulation genom att säkerställa en noggrann, tydlig och integrerad process för fastställande av referensvärde. Genom förordningen eftersträvas en förbättring av kvaliteten på processen för fastställande av re-

ferensvärden, tillförlitligare och genomskinligare referensvärden, effektivare tillsyn samt bättre investerar- och kundskydd i anslutning till användningen av referensvärden. I förordningen föreskrivs om administration av referensvärden som har samband med finansiella instrument och finansiella avtal samt om de krav som gäller användning av referensvärden i samband med bostads- och konsumtionskrediter, auktorisation för administrering av referensvärden samt om administrativa sanktioner för överträdelser av förordningen.

Riksdagen har med stöd av grundlagens 96 § 2 mom. informerats om förslaget gällande kommissionens referensvärdesförordning genom statsrådets skrivelse (U 20/2013 rd) av den 21 november 2013.

2 Nuläge

2.1 Gällande lagstiftning

2.1.1 Lagen om investeringstjänster

I lagen av den 15 december 2012 om investeringstjänster (747/2012) finns grundläggande bestämmelser om värdepappersföretag. Lagen ska tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls. Genom lagen upphävdes i samband med en totalrevidering av värdepappersmarknadslagstiftningen den tidigare lagen om värdepappersföretag (922/2007) samt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996). Genom den numera upphävda lagen om värdepappersföretag genomfördes tidigare MiFID I. Genomförandet av MiFID I förutsatte dessutom ändringar i flera andra lagar.

Tillämpningsområde

I 1 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om lagens tillämpningsområde och om undantag i detta avseende. Kapitlet innehåller för tillämpningsområdet viktiga bestämmelser med definitioner av finansiella instrument och investeringar som förutsätter verksamhetstillstånd. Vidare ingår i kapitlet bestämmelser med definitioner av begreppen professionella respektive icke-professionella kunder. Bestämmelserna i lagens 1 kap. stämmer överens med de bestämmelser som år 2007 sattes i kraft med stöd av MiFID I. I samband med totalrevideringen av värdepappersmarknadslagstiftningen gjordes, med undantag för vissa preciseringar, inga betydande ändringar i bestämmelsernas innehåll.

Med värdepappersföretag avses finländska aktiebolag samt europabolag som enligt lagen om europabolag (742/2004) har tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster. Lagens definition av begreppet finansiella instrument stämmer överens med definitionen i direktivet om marknader för finansiella instrument, bilaga I avsnitt C. Med investeringstjänster avses i direktivets bilaga I avsnitt A, med avvikelse från förteckningen, också sådan förvaring av finansiella instrument som avses i lagen om värdepapperskonton (750/2012) samt verksamhet som kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelassystemet och om clearingverksamhet, dock inte för egen räkning (*förvaring av finansiella instrument*).

Verksamhetstillstånd

I 2 och 3 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om rätten att tillhandahålla investeringstjänster samt om beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd och betydande ägares tillförlitlighet. Investeringstjänster får tillhandahållas endast av företag som har beviljats verksamhetstillstånd enligt lagen om investeringstjänster och av utländska företag som har auktorisation eller rätt enligt 4 eller 5 kap. att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

Trots ovan nämnda bestämmelser får investeringstjänster tillhandahållas av finländska och utländska kreditinstitut enligt vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen, av finländska fondbolag och utländska EES-fondbolag enligt vad som föreskrivs i lagen om placeringsfonder samt av finländska och utländska AIF-förvaltare enligt vad som föreskrivs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Dessutom får multilateral handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

Trots de ovan nämnda bestämmelserna om verksamhetstillstånd får en förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) och som är införd i Finansinspektionens register över förmedlare av gräsrotsfinansiering erbjuda förmedling och mottagande av order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om investeringstjänster samt investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering enligt vad som föreskrivs i lagen om gräsrotsfinansiering.

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster dessutom som sidotjänster tillhandahålla tjänster som motsvarar sådana sidotjänster som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument, bilaga I avsnitt B. Bestämmelsen stämmer överens med direktivet, men i stället för förvaring och förvaltning av finansiella instrument i enlighet med förteckningens 1 punkt får värdepappersföretag som sidotjänster tillhandahålla annat än förvaring av finansiella instrument.

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja värdepappersföretag verksamhetstillstånd. I finansministeriets förordning (234/2014) föreskrivs om de utredningar som ska fogas till ansökan. Verksamhetstillstånd ska beviljas om det utifrån de upplysningar som inkommit kan säkerställas att betydande ägare i värdepappersföretaget är tillförlitliga och att värdepappersföretaget uppfyller de krav på ekonomisk stabilitet och på verksamheten som föreskrivs i lagen.

Verksamhetsförutsättningar och organisering av verksamheten

I 6 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om de ekonomiska förutsättningarna för tillhandahållande av investeringstjänster samt om tillsyn över den ekonomiska stabiliteten. Ett värdepappersföretag ska i regel ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro. Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning eller ordna emissioner ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

På ett värdepappersföretags ekonomiska verksamhetsförutsättningar, på tillsynen över dess ekonomiska ställning samt på beviljandet av dispens i dessa avseenden tillämpas 9—11 kap. i kreditinstitutslagen. På värdepappersföretag som omfattas av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) tillämpas dessutom 8 a kap. i kreditinstitutslagen.

I 7 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om de krav som ställs på organiseringen av värdepappersföretags verksamhet. Ett värdepappersföretag ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftsställe och det ska ha sitt huvudkontor i Finland. Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett med beaktande av dess art och omfattning tillförlitligt sätt. Värdepappersföretaget ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa sin riskhantering och internkontroll samt verksamhetens kontinuitet i alla situationer. På värdepappersföretag tillämpas kreditinstitutslagens bestämmelser om förvaltnings- och styrningssystem och om ersättningar.

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person

som har inflytande har insiderinformation som avses i marknadsmissbruksförordningen eller konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller dessas transaktioner.

Ett värdepappersföretag kan utkontraktera tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för dess verksamhet viktiga funktioner, om detta inte medför olägenhet för värdepappersföretagets riskhantering eller internkontroll eller för värdepappersföretagets affärsverksamhet eller någon annan funktion som är viktig för verksamheten. Ett värdepappersföretag ska handla omsorgsfullt när det utkontrakterar tillhandahållandet av investeringstjänster eller någon annan för dess verksamhet viktig funktion. Om företaget utkontrakterar tjänster som omfattas av dess verksamhetstillstånd, ska uppdragstagaren ha tillstånd att bedriva verksamheten i fråga.

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett värdepappersföretag ska på förhand underrätta Finansinspektionen om detta, om förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller om innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller om innehavet annars ger rätt att utöva ett jämförbart innehav eller ett i övrigt betydande inflytande i värdepappersföretagets förvaltning. Anmälan ska göras om innehavet överstiger den i paragrafen angivna övre gränsen. På motsvarande sätt ska anmälan göras om ägarandelen underskrider den i paragrafens angivna gränsen.

Ett värdepappersföretag får tillhandahålla tjänster genom ett anknutet ombud. Ombudet handlar på företagets vägnar och under dess ansvar. Ett anknutet ombud kan handla för endast ett värdepappersföretags räkning.

Ett värdepappersföretag ska säkerställa att dess uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagförhållanden. Företagetet ska också vidta rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter.

Ett värdepappersföretag är anmälningsskyldigt om det har för avsikt att förvärva bestämmande inflytande i ett tredjelandsföretag. En insider i ett värdepappersföretag är anmälningsskyldig för innehav av aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

I 8 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om bokslut och revision.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

I 9 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om förvaring av och annan hantering av kundmedel. Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (*kundmedel*) som har anförtrotts företaget. Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen. Om ett värdepappersföretag förvarar kundägda finansiella instrument i en förvaringskedja ska värdepappersföretaget med tillräcklig omsorg utse underförvarare.

Dessutom föreskrivs i lagen om förutsättningarna för att ett värdepappersföretag ska få pantsätta eller avyttra kundägda finansiella instrument. Ett värdepappersföretag får inte för egen eller en kunds räkning pantsätta eller avyttra en annan kunds finansiella instrument utan att den andra kunden i varje enskilt fall på förhand har gett sitt uttryckliga samtycke. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning eller annan avyttring av de finansiella instrumenten. En icke-professionell kund ska ge sitt samtycke skriftligen.

Förfaranden i kundförhållanden samt ersättningsfonden

I 10 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om förfaranden i kundförhållanden. Värdepappersföretag ska underrätta sina kunder om att de har klassificerats som icke-professionella respektive som professionella kunder eller som godtagbara motparter och vid tillhandahållandet och marknadsföringen av investeringstjänster iaktta allmänna lagstadgade principer, exempelvis skyldigheten att handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundens intresse. Ett skriftligt avtal ska upprättas om villkoren för investeringstjänsterna. Värdepappersföretaget ska innan tjänsterna tillhandahålls inhämta i lagen angivna uppgifter om kunderna och i god tid innan avtalet ingås upplysa dem om avtalsvillkoren samt ge dem tillräcklig information om värdepappersföretaget och om de tjänster som ska tillhandahållas. Värdepappersföretaget ska omsorgsfullt utföra uppdragen, bevara uppgifter om transaktioner och tjänster och behandla kundklagomål. Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara uppgifter om kundorder och spela in telefonsamtal med kunder. Värdepappersföretag får genomföra transaktioner också med godtagbara motparter. De ska ha effektiva förfaranden för behandling av kundklagomål.

I 11 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om ersättningsfonden för investerarskydd. För att skydda investerarnas penningmedel och finansiella instrument ska värdepappersföretagen höra till fonden. Kravet på medlemskap gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller drift av en multilateral handelsplattform och som inte innehar eller förvaltar kundmedel. Skyddet omfattar investerare som värdepappersföretaget har tillhandahållit investeringstjänster. Investerarskyddet omfattar inte professionella kunders tillgodohavanden och inte heller sådana investerares tillgodohavanden som har orsakat, dragit nytta av eller förvärrat ett värdepappersföretags ekonomiska svårigheter.

I 12 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om sekretess och kundkontroll. Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp ska ha kännedom om sina kunder. Ett värdepappersföretag och ett finansiellt institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska identifiera kundernas verkliga förmånstagare och dem som handlar för kundernas räkning samt dessutom vid behov kontrollera deras identitet. Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska sålunda ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet. Bestämmelser om kundkontroll finns dessutom i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

I 13 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet. Ett utländskt EES-värdepappersföretag får etablera filial i Finland efter att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har underrättat Finansinspektionen om filialetableringen. Ett utländskt EES-värdepappersföretag får tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera dotterföretag eller filial. Ett värdepappersföretag i ett tredjeland som avser att tillhandahålla investeringstjänster i Finland ska ansöka om Finansinspektionens tillstånd för filialetablering i Finland. Om ett värdepappersföretag i ett tredjeland har för avsikt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera filial eller dotterföretag, ska värdepappersföretaget ansöka om Finansinspektionens tillstånd också för detta.

I 13 a kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om likvidation och konkurs. I lagens 14 kap. finns specialbestämmelser om utländska värdepappersföretag.

I 15 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs att värdepappersföretag i enlighet med lagen om Finansinspektionen kan påföras administrativa påföljder för försummelse eller över-

trädelse av bestämmelser i lagen om investeringstjänster. Dessutom föreskrivs i lagens 16 kap. om skadeståndsskyldighet för värdepappersföretag samt för dess styrelsemedlemmar, verkställande direktör och aktieägare samt om vissa straffrättsliga påföljder. I lagens 16 a kap. föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter i vissa avseenden.

2.1.2 Lagen om handel med finansiella instrument

I samband med att MiFID I sattes i kraft i Finland år 2007 gjordes också ändringar i värdepappersmarknadslagens bestämmelser om börsverksamhet samt infördes nya bestämmelser om ordnande av multilateral handel. I samband med totalrevideringen av värdepappersmarknadslagen föreslogs det i syfte att förtydliga regleringen av marknadsplatser för finansiella instrument att bestämmelser om ordnande av handel skulle tas in i en särskild egen lag i stället för i värdepappersmarknadslagen och den dåvarande lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988). Lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) antogs den 14 december 2012.

I 1 kap. i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Lagen ska tillämpas på ordnande av handel med finansiella instrument som definieras i 1 kap. 2 § och på offentliggörande av uppgifter om handel med finansiella instrument. Med ordnande av handel avses marknadsplatser enligt lagens II avdelning, dvs. börsverksamhet enligt lagens 2 kap., multilaterala handelsplattformar enligt 4 kap. samt interna transaktioner enligt lagens 5 kap. I lagens 1 kap. föreskrivs dessutom om ett antal definitioner som har en central betydelse för tillämpningen av lagen, exempelvis begreppen reglerad marknad, multilateral handelsplattform och systematisk internhandlare. I fråga om definitionen av begreppet finansiella instrument hänvisas till motsvarande definition i lagen om investeringstjänster.

Börsverksamhet

I lagens 2 kap. föreskrivs om börsverksamhet, dvs. om drift av en organiserad handelsplattform i Finland samt om verksamhetstillstånd. För börsverksamhet förutsätts ett av finansministeriet beviljat verksamhetstillstånd. Tillstånd för börsverksamhet kan beviljas ett finländskt aktiebolag eller ett sådant europabolag som avses i europabolagsförordningen (EG) nr 2157/2001 och som fått motsvarande tillstånd i en annan EES-stat och avser att flytta sitt säte till Finland. Finansinspektionen ska bevilja verksamhetstillstånd om ministeriet utifrån vad som utretts kan förvissa sig om att sökanden och den planerade verksamheten uppfyller de krav för bedrivande av börsverksamhet som anges i lagen och i bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den, att börsägarna är tillförlitliga och att ägandet i börsen inte äventyrar dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper. I lagens 2 kap. 16 § föreskrivs om annan verksamhet som är tillåten för en börs utöver börsverksamhet. Till kategorin annan tillåten verksamhet hör bland annat drift av en multilateral handelsplattform.

En börs ska ha tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar, med beaktande av börsverksamhetens omfattning och art. En börs ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro. En börs ska organisera sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet och dessutom ska den i alla situationer säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen, den interna kontrollen och verksamhetens kontinuitet.

Den som har för avsikt att förvärva aktier i en börs ska på förhand underrätta Finansinspektionen, om förvärvarens innehav till följd av förvärvet utgör minst tio procent av börsens aktiekapital eller om det blir så stort att det motsvarar minst tio procent av röstetalet för samtliga aktier eller annars ger rätt att utöva ett inflytande som kan jämställas med ett innehav som avses ovan eller ett annars betydande inflytande på börsens förvaltning. En anmälan ska göras

om innehavet överstiger den i paragrafen nämnda övre gränsen. Motsvarande anmälan ska göras om ägarandelen sjunker under den i paragrafen angivna gränsen.

En börs är skyldig att upprätta börsregler vilkas minimiinnehåll anges i lagens 2 kap. 23 §. I börsreglerna ska bland annat föreskrivas hur handeln ska bedrivas och hur finansiella instrument upptas till handel. Finansministeriet fastställer på ansökan börsregler och ändringar i dem. Finansministeriet ska fastställa reglerna om de stämmer överens med lagen och med bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den och om det enligt vad som utretts kan anses sannolikt att de tryggar en tillförlitlig och opartisk handel.

I lagens 2 kap. 25—29 § föreskrivs om upptagande av finansiella instrument till handel och om avslutande av handel. Dessutom föreskrivs om upprätthållande av börslista samt om notering och avnotering av värdepapper. En förutsättning för upptagande till handel på en reglerad handel är bland annat att värdepapperen sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för utbud och efterfrågan och att prisbildningen på dem sålunda kan bedömas vara tillförlitlig. En börs kan besluta att handel med finansiella instrument ska avslutas, om instrumenten eller värdepappersemittenten inte längre uppfyller de krav som börsreglerna ställer och om avslutandet av handeln inte medför betydande olägenheter för investerarna eller för värdepappersmarknadens funktion.

I 2 kap. 30—34 § föreskrivs om handelsparternas rättigheter samt om avbrytande av handel, begränsning av handel och förbud mot handel. Dessutom föreskrivs om clearing och avveckling av transaktioner på en reglerad marknad samt om handelsparters rätt att välja clearingorganisation. En börs ska som handelsparter godkänna finländska tillhandahållare och investeringstjänster och sådana tillhandahållare av investeringstjänster som har motsvarande auktorisation i en annan EES-stat och uppfyller de krav som följer av lag och börsreglerna. Andra personer med säte i en EES-stat ska godkännas som handelsparter, om de uppfyller de krav som följer av börsreglerna samt de krav som i enlighet med 2 kap. 30 § ställs på sökandens tillförlitlighet, organisering av verksamheten samt finansiella och övriga förutsättningar. En börs får godkänna också andra utländska tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer som handelsparter, om sökanden uppfyller de krav som följer av lag, Finansinspektionens föreskrifter och börsreglerna.

En börs ska avbryta handeln med ett finansiellt instrument om det är nödvändigt på grund av förfaranden som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om börsverksamhet, mot börsreglerna eller mot god sed. En börs ska omedelbart offentliggöra ett beslut om avbrytande av handeln samt underrätta Finansinspektionen eller, när det är fråga om handel med el- eller naturgasrelaterade derivat, Energimyndigheten om beslutet. Dessutom har Finansinspektionen under vissa förutsättningar rätt och skyldighet att ålägga en börs att avbryta handel med finansiella instrument samt att underrätta EES-staternas behöriga tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen om saken.

Utländska börsers verksamhet i Finland

I lagens 3 kap. föreskrivs om andra EES-staters och tredjeländers börsers verksamhet i Finland.

Innan en marknadsoperatör som motsvarar en börs och som är auktoriserad i en annan EES-stat får erbjuda en i Finland etablerad tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person möjlighet att direkt bedriva handel på en reglerad marknad ska den behöriga myndigheten i den stat som auktoriserat marknadsoperatören göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. I fråga om tredjeländers börser förutsätts verksamhetstillstånd som i enlighet med 3 kap. 2—5 § beviljats av finansministeriet.

Multilaterala handelsplattformar

I lagens 4 kap. föreskrivs om multilaterala handelsplattformar samt om de krav som ställs på marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. Också sådana operatörer ska upprätta och ge allmänheten tillgång till regler vilkas minimiinnehåll fastställs i lagens 4 kap. 2 §.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillhandahålla tillräcklig information om finansiella instrument som är föremål för handel eller på något annat sätt se till att det finns tillgång till information, så att handelsparterna kan bilda sig en välgrundad uppfattning om de finansiella instrumenten. En förutsättning för att ett finansiellt instrument ska tas upp till handel är att tillgången till information om instrumentet kan tryggas på det sätt som beskrivs ovan.

I lagens 4 kap. 5 § föreskrivs om rätten att verka som handelspart. En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska som handelsparter godkänna finländska tillhandahållare av investeringstjänster och sådana tillhandahållare av investeringstjänster som har motsvarande auktorisation i en annan EES-stat, när de uppfyller kraven enligt lag och reglerna för den multilaterala handelsplattformen. Andra personer med säte i en EES-stat ska godkännas som handelsparter om de uppfyller de krav som reglerna för en multilateral handelsplattform ställer samt de i paragrafen nämnda kraven i fråga om personens tillförlitlighet och organiseringen av verksamheten samt har tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar. Dessutom får en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel som handelsparter godkänna också andra än ovan avsedda utländska tillhandahållare av investeringstjänster och andra personer som i enlighet med 2 kap. 30 § 3 mom. har godkänts som handelsparter, om sökanden uppfyller de krav som ställs i Finansinspektionens föreskrifter och reglerna för den multilaterala handelsplattformen.

I lagens 4 kap. föreskrivs dessutom bland annat om skyldigheter i anslutning till clearingen av transaktioner på en multilateral handelsplattform samt om marknadsplatsoperatörens skyldighet att avbryta respektive avsluta handeln med finansiella instrument. Vidare föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument samt om marknadsoperatörers tillsynsuppgifter.

Interna transaktioner

I lagens 5 kap. föreskrivs om interna transaktioner. Med systematisk internhandlare avses en tillhandahållare av investeringstjänster som på organiserat, frekvent och systematiskt sätt utför kundorder utanför en reglerad marknad och utanför en multilateral handelsplattform genom att handla för egen räkning. Sådan verksamhet förutsätter en anmälan till Finansinspektionen.

I 5 kap. föreskrivs om en systematisk internhandlares skyldighet att för aktier offentliggöra bindande köp- eller säljbud som återspeglar villkoren på marknaden, om internhandlarens skyldigheter i anslutning till utförande av kundorder samt om internhandlarens kundförhållanden. Dessa bestämmelser ska med stöd av lagens 5 kap. 2 § tillämpas på systematiska internhandlare som utför order med aktier för vilka det finns en likvid marknad. Dessutom gäller bestämmelserna endast transaktioner som är mindre än eller lika stora som standardstorleken på marknaden för aktien i fråga. Finansinspektionen har i enlighet med lagens 5 kap. 6 § rätt att avbryta och förbjuda handel.

Öppenhetskrav

I lagens III avdelning föreskrivs om öppenhetskrav i fråga om handeln med finansiella instrument. I 6 kap. föreskrivs om skyldighet för börser och för marknadsplatsoperatörer som ordnar

multilateral handel att offentliggöra information, medan det i 7 kap. föreskrivs om skyldigheten för tillhandahållare av investeringstjänster att offentliggöra information.

Börser och de marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra information om köp- och säljbud och inbjudningar till erbjudande på aktier som är föremål för handel som de bedriver. Skyldighet att offentliggöra information föreligger dock inte om marknadsmodellen, anbudstypen eller anbudets storlek uppfyller villkor för avvikelse från skyldigheten.

Börser och de marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra så aktuell information som möjligt om transaktioner med aktier som är föremål för den handel som de bedriver. Börserna och marknadsplatsoperatörerna kan dock besluta att information om transaktioner som är stora i jämförelse med den sedvanliga handeln får offentliggöras senare.

Systematiska internhandlares och värdepappersföretags skyldigheter gäller aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad, men börser och marknadsoperatörer som ordnar multilateral handel är skyldiga att offentliggöra information också om andra finansiella instrument i den omfattning som med beaktande av arten och volymen av handeln med de finansiella instrumenten är nödvändig för att trygga en tillförlitlig och opartisk handel.

En tillhandahållare av investeringstjänster som utanför en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform för egen eller en kunds räkning genomför transaktioner med aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad är skyldig att för allmänheten offentliggöra information om handeln i så nära realtid som möjligt.

I lagens 8 kap. föreskrivs om tillsyn och tystnadsplikt och i lagens 9 kap. om överklagande.

Enligt bestämmelserna i lagens 10 kap. kan aktörer påföras administrativa påföljder enligt lagen om Finansinspektionen för försummelse eller överträdelse av skyldigheter som föreskrivs i lagen om handel med finansiella instrument. I lagens 11 kap. finns dessutom skadeståndsoch straffbestämmelser.

2.1.3 Lagen om Finansinspektionen

I lagen om Finansinspektionen (878/2008) föreskrivs om Finansinspektionens uppgifter, förvaltning och tillsynsbefogenheter. Enligt lagen ska Finansinspektionen utöva tillsyn över finansmarknadsaktörernas verksamhet enligt vad som föreskrivs i den lagen och i någon annan lag. Dessutom ska Finansinspektionen bland annat bevilja finansmarknadsaktörer verksamhetstillstånd samt övervaka att finansmarknadsaktörerna iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om finansmarknaden och övervaka emissionen av och handel med finansiella instrument. I lagen föreskrivs vidare om administrativa påföljder, dvs. ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift. Dessutom föreskrivs om tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och om samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt om Finansinspektionens verksamhet som en sådan behörig myndighet som avses i olika EUförfattningar.

2.1.4 Lagen om gräsrotsfinansiering

I lagen om gräsrotsfinansiering (734/2006) föreskrivs om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet. I de allmänna bestämmelserna i lagens 1 kap. föreskrivs dels om tillämpningsområdet och dels om de för tillämpningen av lagen centrala definitionerna, exempelvis om låne- respektive investeringsbaserad gräsrotsfinansiering, för-

medlare av gräsrotsfinansiering och mottagare av gräsrotsfinansiering. Med lånebaserad gräsrotsfinansiering avses i lagen anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag där skuldförhållande uppstår mellan mottagaren av gräsrotsfinansieringen och kunden till förmedlaren av gräsrotsfinansiering. Med investeringsbaserad gräsrotsfinansiering avses investering med eget eller främmande kapital i syfte att förvärva, tillhandahålla eller förmedla en ägar- eller skuldandel eller annan andel som förvärvas mot vederlag i en mottagare av gräsrotsfinansiering, i en omfattning som anges i ett tecknings- eller investeringsavtal eller annat jämförbart avtal som gäller finansiella instrument eller andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen.

I lagens 2 kap. föreskrivs om rätten att förmedla gräsrotsfinansiering. Bestämmelserna i kapitlet gäller registreringsskyldighet för näringsidkare som förmedlar gräsrotsfinansiering. Dessutom finns i kapitlet bestämmelser om innehållet i en registeranmälan, om uppgifter som förs in i registret och, om förutsättningar för registrering, om den högsta ledningens tillförlitlighet och om de krav som ställs i fråga om kännedom om finansmarknadens funktion samt om avregistrering. I lagens 3 kap. föreskrivs om kundskydd. I kapitlet föreskrivs om förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna, om informationsskyldighet och om kundkontroll. I lagens 4 kap. föreskrivs om tillsyn och påföljder. I lagens 5 kap. finns ett antal bestämmelser om till exempel uppgifters tillgänglighet, god gräsrotsfinansieringssed och självreglering samt om tystnadsplikt.

2.1.5 Kreditinstitutslagen

I kreditinstitutslagen (610/2014) föreskrivs om rätten att bedriva kreditinstitutsverksamhet, om de krav som ställs på verksamheten och om tillsynen över att kraven efterlevs. Dessutom föreskrivs i lagen om rätten att bedriva annan affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel. Genom kreditinstitutslagen sattes Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (nedan *kreditinstitutsdirektivet*) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 638/2012 (nedan *EU:s tillsynsförordning*) i kraft nationellt.

I kreditinstitutslagens I avdelning föreskrivs om rätten att bedriva kreditinstitutsverksamhet. Enligt kreditinstitutslagens 1 kap. 2 § föreskrivs i 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om tillämpning av den lagen på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster samt om kreditinstituts skyldighet att höra till ersättningsfonden för investerarskydd. Motsvarande bestämmelser om utländska kreditinstitut finns i lagens 18 kap. 1—3 §. Dessutom ska i inlåningsbankers och kreditföretags bolagsordning eller stadgar i enlighet med lagens 5 kap. 1 och 2 § nämnas om de tillhandahåller sådana investeringstjänster som avses i lagen om investeringstjänster.

I II avdelningen föreskrivs om kreditinstituts förvaltnings- och styrningssystem (7 kap.). I det kapitlet föreskrivs bland annat om allmänna krav på förvaltnings- och styrningssystem samt om krav som gäller styrelsens sammansättning och arbete. Dessutom föreskrivs i kapitlet om de krav som ska ställas på ledningens tillförlitlighet och kompetens samt om ledningens tidsdisposition. I kreditinstitutslagens 8 kap. föreskrivs om ersättningar samt om allmänna krav som gäller ersättningssystem. Enligt hänvisningsbestämmelsen i 7 kap. 8 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster ska på värdepappersföretag, under de förutsättningar som nämns i momentet, tillämpas kreditinstitutslagens 7 och 8 kap.

I kreditinstitutslagens III avdelning om kreditinstituts finansiella ställning finns bestämmelser om riskhantering, finansiellt stöd till finansiella företagsgrupper samt om finansiella förutsättningar. I avdelningen föreskrivs dessutom om tillsyn över finansiell ställning, om bokslut, delårsrapport och revision samt om säkerhetsfond. Enligt lagens 12 kap. 15 § ska ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster för varje kalenderår lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaring och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. 1—4 § i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 5 § i den lagen. Kreditinstitutslagens 9—11 kap. ska tillämpas också på värdepappersföretags finansiella verksamhetsförutsättningar, på tillsyn över den finansiella ställningen samt på undantag under sådana förutsättningar som nämns i 6 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster. Också i fråga om bokslut och revision hänvisas i lagen om investeringstjänster i många avseenden till bestämmelser i kreditinstitutslagens 12 kap.

I kreditinstitutslagens IV avdelning föreskrivs om kundskydd och förfaranden vid kundtransaktioner, i V avdelningen om utländska kreditinstituts verksamhet i Finland och i VI avdelningen om påföljder.

2.1.6 Värdepappersmarknadslagen

I värdepappersmarknadslagen (746/2012) föreskrivs om sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten, om informationsskyldighet på värdepappersmarknaden, om offentliga uppköpserbjudanden, om förhindrande av missbruk på värdepappersmarknaden och om tillsyn över värdepappersmarknaden.

I I avdelningen finns allmänna bestämmelser samt definitioner som är viktiga för tillämpningen av lagen. I II avdelningen föreskrivs om prospektskyldighet, om krav som ställs på innehållet i prospekt samt om Finansinspektionens behörighet och förfarandet vid godkännandet av prospekt. I III avdelningen finns bestämmelser om informationsskyldighet, exempelvis om regelbunden informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter som gäller information. I den avdelningen föreskrivs dessutom om anmälan som avser betydande ägar- och röstandelar samt om offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information. I VI avdelningen föreskrivs om offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden. I V avdelningen finns bestämmelser om marknadsmissbruk och i VI avdelningen om administrativa påföljder, skadestånd och tillsynsbefogenheter samt om överklagande och straffpåföljder.

Merparten av bestämmelserna i om marknadsmissbruk i III avdelningen i värdepappersmarknadslagen upphävdes år 2016 i samband med genomförandet av marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014 genom en lag om ändring av värdepappersmarknadslagen (519/2016). De återstående nationella bestämmelserna sammanställdes i lagens 12 kap. I det sammanhanget upphävdes också merparten av bestämmelserna om fortlöpande informationsskyldighet i lagens 6 kap. I fråga om fortlöpande informationsskyldighet hänvisas i den gällande lagen till bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation i marknadsmissbruksförordningens artikel 17.

I lagens 12 kap. föreskrivs i överensstämmelse med MiFID I om rapportering av transaktioner. En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt transaktioner med finansiella instrument vars värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

2.1.7 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag föreskrivs om kreditinstituts och värdepappersföretags beredskap för resolution, ställande under resolutionsförvaltning av institut som råkat i finansiella svårigheter, resolutionsåtgärder, omorganisering av verksamheten, befogenheter för myndigheten för finansiell stabilitet, skyddsåtgärder för aktieägare och borgenärer, koncernresolution samt om erkännande av resolutionsförfarande i tredjeländer. Dessutom föreskrivs i lagen om statsrådets rätt att för viss tid begränsa verksamheten på den finländska marknaden samt om finansmarknadsaktörernas verksamhet.

2.2 Europeiska unionens lagstiftning

Inledning

MiFID I som trädde i kraft år 2007 förnyade i grunden systemet för tillhandahållande av investeringstjänster och börshandel. Strax efter att direktivet trätt i kraft inledde kommissionen en översyn av direktivet som hösten 2011 resulterade i ett omfattande förslag till ändringar i MiFID I. Förslagen sammanställdes till en förordning (MiFIR) som huvudsakligen gällde marknadsstrukturerna samt till ett direktiv (MiFID II) som huvudsakligen gällde förfarandena. Ändringarna innebar så betydande reformer av marknadsstrukturerna och värdepappersföretagens verksamhet att man med fog kan tala om en totalrevidering. De båda författningarna utgör tillsammans en rättslig ram som reglerar värdepappersföretag, kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster, handelsplatser, leverantörer av datarapporteringstjänster samt tredjelandsföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet inom unionen. Syftet med författningarna är att öka handelns transparens, effektivitet och tillförlitlighet i fråga om samtliga finansiella instrument. Målet är att en så stor del av handeln som möjligt ska ske på organiserade marknadsplatser i stället för som OTC-handel. De krav som ställs i MiFIR-förordningen gäller framför allt enhetliga krav på handeln med derivat på organiserade marknadsplatser, undanröjande av hinder som försvårar icke-diskriminerande användning av clearingsystemen och ökade transparenskrav på olika marknadsoperatörer. Krav bör ställas på att handelsplatser ska ge tillträde, däribland till transaktionsuppgifter, på ett öppet och icke-diskriminerande sätt för centrala motparter som önskar cleara transaktioner som utförs på handelsplatsen. I och med MiFID II ändras specialkraven för tillhandahållande av investeringstjänster, kraven i anslutning till organiseringen av handelsplatser samt befogenheterna för de behöriga myndigheterna.

Europaparlamentet och rådet antog MiFID II och MiFIR den 15 maj 2014, och de trädde i kraft den 20 juni 2014. Avsikten var ursprungligen att MiFID II skulle införlivas med den nationella lagstiftningen senast den 3 juli 2016. Avsikten var att MiFID II och MiFIR, med undantag för vissa övergångsbestämmelser, skulle börja tillämpas den 3 januari 2017.

Verkställigheten av infrastrukturen för den uppgiftsinsamling som förutsattes för efterlevnaden och tillämpningen av MiFID II och MiFIR fördröjdes emellertid. ESMA och de nationella behöriga myndigheterna skulle inte per den 3 januari 2017 ha hunnit samla in den handelsinformation som MiFID II förutsatte om de finansiella instrument som var föremål för handel på handelsplatserna. Dessutom tog beredningen av kommissionens delegerade författningar och tilläggsbestämmelser mera tid i anspråk än beräknat.

Av dessa skäl måste tillämpningen av lagstiftningsramen skjutas upp till ett senare datum. Syftet med att skjuta upp tillämpningen var att ge de behöriga myndigheterna och marknadsparterna tillräckligt med tid för att sätta i kraft de nationella bestämmelser som skulle utfärdas med stöd av MiFID II och i synnerhet ett stort antal genomförandeakter som kommissionen antagit med stöd av MiFID II.

Kommissionen publicerade den 10 februari 2016 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument i fråga om vissa datum (MiFID II) samt ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler med avseende på vissa datum (MiFIR).

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034 om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1033 om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler antogs den 23 juli och trädde i kraft den 1 juli 2016.

Genom det nämnda ändringsdirektivet sköts tidpunkten för det nationella genomförandet av MiFID II upp med ett år, till den 3 juli 2017. Samtidigt sköts tillämpningstidpunkten för den nationella lagstiftningen med stöd av direktivet upp med ett år, i regel till den 3 januari 2018. På motsvarande sätt senarelades tillämpningen av MiFIR genom ändringsförordningen med ett år, till den 3 januari 2018.

Ändringsförordningen innebar dessutom att vissa genomförande-, tillämpnings- och övergångsbestämmelser i marknadsmissbruksförordningen och värdepapperscentralsförordningen sköts upp, liksom även vissa med dem sammanhängande bestämmelser i MiFIR.

I marknadsmissbruksförordningen hänvisas exempelvis till vissa begrepp och definitioner som införs först genom MiFID II, såsom organiserade handelsplattformar (OTF), tillväxtmarknader för små och medelstora företag samt utsläppsrätter eller på sådana baserade auktionsprodukter. I marknadsmissbruksförordningen föreskrivs att förordningens bestämmelser inte ska tillämpas på dessa begrepp och definitioner innan tillämpningen av MiFID II har inletts. Det fanns därför ett behov att i marknadsmissbruksförordningen förtydliga att de bestämmelser som hänvisar till OTF-system, tillväxtmarknader för små och medelstora företag, utsläppsrätter och relaterade auktionsprodukter ska tillämpas först efter det att nya MiFID II har börjat tillämpas.

På motsvarande sätt är flera definitioner och begrepp i EU:s förordning om värdepapperscentraler baserade på MiFID II. Uppskovet har betydelse också för tillämpningen av bestämmelserna om avvecklingsdisciplinen på multilaterala handelsplattformar som i enlighet med MiFID II ansöker om registrering som tillväxtmarknader för finansiella instrument. Dessa bestämmelser innebär framför allt att multilaterala handelsplattformar som i enlighet med MiFID II uppfyller förutsättningarna som tillväxtmarknader för finansiella instrument kommer att använda en längre tid för clearing och avveckling av transaktioner, eftersom registreringen av dem som tillväxtmarknader för finansiella instrument enligt MiFID II fortfarande pågår. Med tanke på rättssäkerheten under tiden mellan den tidigare inledningsdagen för tillämpningen respektive den nya inledningsdagen måste det förtydligas att MiFID I ska tillämpas under den mellanliggande tiden.

MiFID II och MiFIR

Tillämpningsområde

I artikel 1 i MiFID II föreskrivs om direktivets tillämpningsområde. Direktivet ska tillämpas på värdepappersföretag, kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster, marknadsoperatörer, leverantörer av datarapporteringstjänster och tredjelandsföretag som utför investerings-

tjänster genom etablering av en filial i unionen. I direktivet föreskrivs om förutsättningarna auktorisering av värdepappersföretag och bedrivande av verksamhet, om utförande av investeringstjänster genom förmedling av tredjelandsföretags filialer, om auktorisering av reglerade marknader och leverantörer av datarapporteringstjänster och om dessas verksamhet, om positionslimiter och rapportering av positioner i råvaruderivat samt om behöriga myndigheters övervakning, samarbete och påföljder.

I artikeln föreskrivs också bland annat om vilka av direktivets bestämmelser som ska tillämpas på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster. I artikeln föreskrivs vidare att på värdepappersföretag och kreditinstitut som säljer strukturerade insättningar eller tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med sådana, i fråga om dessa funktioner ska tillämpas vissa direktivbestämmelser. I direktivets artikel 91 ställs också vissa kundskyddskrav i fråga om försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Bestämmelserna gäller allmänna principer, information till kunderna och intressekonflikter.

Direktivets artikel 2 innehåller undantagsbestämmelser om direktivets tillämpningsområde, I artikeln föreskrivs delvis på samma sätt som i det tidigare direktivet om olika personer och funktioner som direktivets bestämmelser inte tillämpas på. Med avvikelse från det tidigare direktivet gäller de nya undantagsbestämmelserna om handel för egen räkning inte längre generellt all handel med finansiella instrument. Direktivet innehåller en särskild undantagsbestämmelse om personer som för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller relaterade derivat, och också en undantagsbestämmelse om personer som handlar med andra finansiella instrument än sådana som nämns ovan. De nya undantagsbestämmelserna har ett snävare tillämpningsområde än tidigare och ställer dessutom flera krav på tillämpningen. Syftet med direktivet är att minska tillämpningsområdet för undantagsbestämmelserna bland annat så att i fortsättningen allt färre företag som huvudsakligen bedriver annan affärsverksamhet än tillhandahållande av investeringstjänster, bankverksamhet eller marknadsgarantverksamhet för råvaruderivat faller utanför tillämpningsområdet för direktivet. En förutsättning för tillämpning av undantagsbestämmelsen är att företagaren utöver sin huvudsakliga affärsverksamhet antingen handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller relaterade derivat för egen räkning eller också att företagaren tillhandahåller investeringstjänster för dessa finansiella instrument. Sådana stora företag utanför finansbranschen vilkas handel med finansiella instrument är oproportionerligt stor i förhållande till värdet av de investeringar som gjorts inom den huvudsakliga affärsverksamheten, ska emellertid i fortsättningen höra till tillämpningsområdet för direktivet. Syftet med bestämmelsen är att trygga en enhetlig tillämpning av bestämmelserna på olika aktörer. I kommissionens tekniska standarder kommer också att ställas villkor för att verksamheten på gruppnivå huvudsakligen ska betraktas som sidoverksamhet i förhållande till verksamheten på koncernnivå. Det bör emellertid observeras att oberoende av undantagsbestämmelserna ska direktivets bestämmelser om positionslimiter och råvaruderivatpositioner alltid tillämpas.

Direktivets artikel 3 innehåller också jämfört med MiFID I nya, mera detaljerade och begränsande bestämmelser om frivilliga undantag. Enligt bestämmelserna får medlemsstaterna välja att inte tillämpa direktivet på personer för vilka de är hemmedlemsstat, under förutsättning att de personernas verksamhet är auktoriserad och reglerad på nationell nivå. De nationella kraven ska emellertid motsvara vissa i direktivet angivna villkor och förfaranden för auktorisation, fortlöpande tillsyn och uppföranderegler samt uppfylla organisatoriska krav. I syfte att stärka investerarskyddet har undantagsbestämmelsens tillämpningsområde och villkor sålunda avsevärt begränsats i förhållande till MiFID I, som inte innehöll några auktorisationskrav och inte heller detaljerade uppföranderegler eller organisatoriska krav. Enligt direktivet (styckena 29 och 42 i ingressen) är det i synnerhet lämpligt att kräva att medlemsstaterna ska tillämpa krav som åtminstone är jämförbara med de krav som fastställs i detta direktiv för dessa personer, särskilt under auktorisationsfasen, vid bedömningen av deras handel och erfarenhet och

av eventuella aktieägares lämplighet, vid granskning av villkoren för den första auktorisationen och vid fortlöpande tillsyn samt i fråga om uppföranderegler.

Dessutom bör personer som undantas från tillämpningen av direktivet omfattas av ett godkänt system för ersättning till investerare eller en frivillig ansvarsförsäkring som säkerställer likvärdigt skydd för kunderna. En förutsättning för tillämpning av bestämmelsen om frivilliga undantag är också att personen i fråga inte innehar kundmedel eller kunders värdepapper. Deras auktorisation är reglerad på nationell nivå och berättigar inte att tillhandahålla tjänster till andra medlemsstater.

Direktivet uppställer också kriterier för vilken typ av verksamhet som bestämmelsen om frivilliga undantag kan tillämpas på. Den verksamhet som undantagsbestämmelsen avser kan för det första omfatta endast mottagande och förmedling av order som hänför sig till vissa finansiella instrument eller investeringsrådgivning i samband därmed. Direktivet ställer också gränser för förmedling av order på så sätt att order får förmedlas endast till sådana auktoriserade marknadsoperatörer som avses i bestämmelsen. För det andra kan bestämmelsen om frivilliga undantag tillämpas på vissa inom energibranschen verksamma bolag som uteslutande utför investeringsverksamhet rörande råvaror, utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker. Kunderna ska också uppfylla vissa villkor som anges i direktivet.

Direktivets artikel 4 innehåller defintioner. Avsnitt A i direktivets bilaga I innehåller en förteckning över investeringstjänster och investeringsverksamhet medan avsnitt B innehåller en förteckning över sidotjänster. Avsnitt C i bilaga I innehåller en förteckning över finansiella instrument. Förteckningen över finansiella instrument stämmer huvudsakligen överens med förteckningen i det föregående direktivet. Med avvikelse från det föregående direktivet definieras begreppet utsläppsrätter i avsnitt C.11 som finansiella instrument inom direktivets och förordningens tillämpningsområde. Dessutom kommer vissa råvaruderivatkontrakt som beskrivs som finansiella instrument (direktivets bilaga I, avsnitt C punkterna 6, 7 och 10) att definieras ännu noggrannare i kommissionens delegerade akter. Avsnitt D i bilaga I innehåller en ny förteckning över datarapporteringstjänster. Bilaga II innehåller en förteckning över professionella kunder. Förteckningen stämmer huvudsakligen överens med det tidigare direktivet.

MiFIR-förordningens artikel 1 innehåller bestämmelser om förordningens syfte och tillämpningsområde. I förordningen fastställs enhetliga krav som gäller offentliggörande av uppgifter om handel, rapportering av transaktioner till behöriga myndigheter, handel med derivat på organiserade handelsplatser, icke-diskriminerande tillträde till clearing och till handel med referensvärden, befogenheter för behöriga myndigheter i fråga om produktingripanden samt befogenheter i fråga om kontroller av positionshantering och positionslimiter samt investeringstjänster eller investeringsverksamheter som tillhandahålls av tredjelandsföretag. I MiFIR:s artikel 2 definieras vissa begrepp. I definitionsbestämmelserna ingår flera korshänvisningar till direktivets definitioner.

Villkor och förfaranden för auktorisation av värdepappersföretag

I direktivets artiklar 5—20 föreskrivs om auktorisationskrav. Artiklarna 5—8 gäller auktorisation för tillhandahållande av investeringstjänster och bedrivande av investeringsverksamhet, auktorisationens räckvidd, förfaranden för att bevilja och avslå ansökningar om auktorisation samt återkallelse av auktorisation. Enligt artikel 5 ska medlemsstaterna bevilja marknadsoperatörer auktorisation att driva också en organiserad handelsplattform, under förutsättning att detta sker i enlighet med direktivets 1 kap. I övrigt motsvarar bestämmelserna MiFID I.

Direktivets artikel 9 har ändrats så att den gäller det högsta ledningsorganet, medan MiFID I gäller den faktiska ledningen. Enligt definitionen i MiFID II avses med ledningsorgan ett eller flera organ i ett värdepappersföretag eller hos en marknadsplatsaktör eller en leverantör av datarapporteringstjänster som har utsetts i enlighet med nationell rätt och har bemyndigats att fastställa enhetens strategi, mål och allmänna inriktning, som kontrollerar och övervakar ledningens beslutsfattande och omfattar personer som i praktiken leder enhetens verksamhet. Enligt artikeln ska myndigheter som beviljar auktorisation säkerställa att värdepappersföretag och deras ledningsorgan följer artiklarna 88 och 91 i kreditinstitutsdirektivet (9.1). Kreditinstitutsdirektivets artikel 88 gäller styrningsformer och artikel 91 ledningsorganen. ESMA och Europeiska bankmyndigheten (EBA) ska gemensamt utfärda riktlinjer i fråga om de begrepp som räknas upp i artikel 91.12. Enligt artikelns nya bestämmelser får den behöriga myndigheten vid beviljande av auktorisation ge en medlem i ledningsorganet tillåtelse att inneha ytterligare ett uppdrag i ett ledningsorgan utan verkställande funktioner, utöver vad som är tillåtet i enlighet med kreditinstitutsdirektivets artikel 91.3. De behöriga myndigheterna ska regelbundet informera ESMA om sådana tillstånd (punkt 2).

Enligt artikelns nya bestämmelser ska ledningsorganet fastställa, övervaka och ansvara för genomförandet av de styrningssystem som ska säkerställa en effektiv och ansvarsfull ledning av värdepappersföretaget, på ett sätt som främjar marknadens integritet och kundernas intressen (punkt 3). Artikelns bestämmelser om kompetenskraven för ledningsorganens medlemmar och om kraven på skötseln av uppgifterna är mera detaljerade än MiFID I. Enligt de nya bestämmelserna ska medlemsstaterna kräva att värdepappersföretaget underrättar den behöriga myndigheten om alla medlemmar av sitt ledningsorgan och om alla ändringar av medlemskapet i detta och samtidigt överlämnar all information som krävs för att bedöma om företaget följer punkterna 1, 2 och 3 (punkt 5).

I direktivets artikel 10 föreskrivs om aktieägare och andra delägare med kvalificerade innehav i värdepappersföretag och i artikel 11 om anmälan av tilltänkta förvärv. Dessa bestämmelser motsvarar i sak artikel 10 i MiFID I. Begreppet kvalificerat innehav som används i MiFID II motsvarar i sak begreppet andel som används i MiFID I.

I artikel 12 föreskrivs om den period inom vilken den behöriga myndigheten ska bedöma förvärvet av ett innehav samt om det förfarande som ska iakttas ifall myndigheten efter bedömningen beslutar motsätta sig ett förvärv. ESMA ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att upprätta en sådan uttömmande förteckning över uppgifter enligt artikel 13.4, som tilltänkta förvärvare ska foga till sin underrättelse samt utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för samråd mellan de relevanta behöriga myndigheterna. Artikeln motsvarar i sak artikel 1.10 a i MiFID I.

I artikel 13 föreskrivs om kriterierna för bedömning av om den tilltänkte förvärvaren är lämplig och det tilltänkta förvärvet är finansiellt sunt samt om kommissionens befogenhet att anta delegerade akter. Enligt artikel 13.4 ska medlemsstaterna se till att en förteckning görs allmänt tillgänglig med de uppgifter som krävs för bedömningen. Förteckningen måste lämnas till de behöriga myndigheterna vid den tid för underrättelsen som avses i artikel 11.1. Artikeln stämmer i sak överens med artikel 10 b i MiFID I.

I artikel 14 föreskrivs om den behöriga myndighetens skyldighet att kontrollera att varje organ som ansöker om auktorisation vid tiden för auktorisationen uppfyller sina förpliktelser enligt direktiv 97/9/EG (*direktivet om system för ersättning till investerare*). Artikeln motsvarar artikel 11 i MiFID I. Enligt den nya bestämmelse som fogats till artikeln ska den ovan nämnda skyldigheten anses vara fullgjord för strukturerade insättningar, om dessa utfärdas av kreditinstitut som är medlemmar i ett system för garanti av insättningar enligt direktiv 2014/49/EU.

I artikel 15 föreskrivs att medlemsstaterna ska sörja för att de behöriga myndigheterna inte beviljar auktorisation, om värdepappersföretaget med beaktande av den ifrågavarande investeringstjänstens eller investeringsverksamhetens art inte besitter ett tillräckligt startkapital enligt kraven i förordning (EU) nr 575/2013.

Enligt direktivets artikel 16 ska värdepappersföretagen uppfylla kraven avseende organisering av verksamheten samt de krav gällande algoritmisk handel som föreskrivs i artikel 17. Artikeln motsvarar huvudsakligen artikel 13 i MiFID I. Artikel 16.3 innehåller nya bestämmelser om produktgodkännandeprocessen i fråga om finansiella instrument. Ett värdepappersföretag som producerar finansiella instrument för försäljning till kunder ska fastställa, tillämpa och se över en process för godkännande av varje finansiellt instrument och varje betydande förändring av existerande finansiella instrument innan de marknadsförs eller distribueras till kunder. Ett värdepappersföretag som producerar finansiella instrument ska också förse eventuella distributörer med all lämplig information om det finansiella instrumentet och processen för produktgodkännande, inbegripet den fastställda målmarknaden för det finansiella instrumentet. Om ett värdepappersföretag erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument som det inte producerar, ska det ha infört adekvata arrangemang för att erhålla den information som avses och för att förstå egenskaperna och de fastställda målmarknaderna för varje finansiellt instrument. Artikel 16.5 innehåller en ny bestämmelse enligt vilken ett värdepappersföretag ska ha inrättat sunda skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, minimera risken för dataförvanskning och för obehörig åtkomst och förhindra informationsläckor så att uppgifterna alltid behandlas konfidentiellt. Detta får inte påverka behöriga myndigheters möjlighet att kräva tillgång till information i enlighet med MiFID II och förordning (EU) nr 600/2014.

Enligt de nya bestämmelserna i artikel 16.7 ska dokumentationen inbegripa inspelning av telefonsamtal eller bevarande av elektronisk kommunikation som åtminstone avser transaktioner som genomförts vid handel för egen räkning och tillhandahållande av kundordertjänster som rör mottagande, vidarebefordran och utförande av kundorder.

I artiklarna 16.8 och 16.9 föreskrivs på motsvarande sätt som i MiFID I om skyddande av värdepappersföretags innehav av finansiella instrument och penningmedel som tillhör dess kunder. Enligt den nya artikeln 16.10 får ett värdepappersföretag inte ingå avtal om finansiell äganderättsöverföring med icke-professionella kunder i syfte att säkra eller täcka kunders aktuella eller framtida, faktiska eller villkorade eller framtida förpliktelser. Enligt artikeln får medlemsstaterna i undantagsfall införa krav på värdepappersföretag avseende säkrandet av kunders tillgångar utöver bestämmelserna i punkt 8, 9 och 10 och respektive delegerade akter som avses i punkt 12. Enligt artikeln ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att närmare ange de konkreta organisatoriska kraven i punkterna 2—10 i den här artikeln (16.12).

I artikel 21 föreskrivs om regelbunden granskning av villkoren för ursprunglig auktorisation. Den behöriga myndigheten ska ta fram lämpliga metoder för övervakning av att värdepappersföretagen alltid uppfyller villkoren för auktorisation. Bestämmelsen motsvarar artiklarna 16.1 och 16.2 i MiFID I. I artikel 22 föreskrivs om den behöriga myndighetens skyldighet att fortlöpande övervaka värdepappersföretagens verksamhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 17.1 i MiFID I.

Algoritmisk handel

Under det senaste decenniet har användningen av handelsteknologi utvecklats avsevärt. Många marknadsparter använder sig av algoritmisk handel, där en datoralgoritm automatiskt bestämmer aspekter av en order, med minimalt eller inget mänskligt ingripande. En betydande

del av transaktionerna på Helsingforsbörsen bygger numera på algoritmisk handel. En specifik delmängd av den handeln är algoritmisk högfrekvenshandel (*high frequency algorithmic trading technique*), där ett handelssystem analyserar data eller signaler från marknaden med hög beräkningshastighet och därefter, som ett resultat av denna analys, skickar eller uppdaterar ett stort antal order inom en mycket kort tidsperiod. Kännetecknande för handelsförfarandet är bland annat infrastrukturen som är avsedd att minimera den latens som är förenad med handeln, samlokalisering, elektroniskt höghastighetstillträde samt att enskilda handelstransaktioner eller enskilda order sker helt utan mänsklig medverkan. Högfrekvenshandeln underlättas av att marknadsaktörernas inrättningar samlokaliseras i fysisk närhet till den plats där en handelsplats har motsvarande matchningsmotor. För att säkerställa ordnade och rättvisa handelsförhållanden är det nödvändigt att handelsplatserna erbjuder sådana samlokaliseringstjänster på en icke-diskriminerande, rättvis och transparent grund. Den nya handelstekniken har generellt medfört fördelar för marknaden och marknadsdeltagarna, exempelvis i form av ökad likviditet, snävare spreadar, minskad kortfristig volatilitet och sätt att få bättre utförande av kundorder. Handelstekniken ger emellertid upphov till en rad potentiella risker, såsom en ökad risk för överbelastning i systemen på handelsplatser till följd av stora ordervolymer och risk för att algoritmisk handel ska generera dubbla eller felaktiga order eller på annat sätt brista på ett sätt som kan skapa en oordnad marknad.

På grund av de risker som är förenade med algoritmisk handel föreskrivs i de nya artiklarna 17 och 48 i MiFID II om de krav som ställs på algoritmisk handel. De potentiella riskerna med den ökade användningen av denna teknologi vill man i enlighet direktivet minska genom en kombination av åtgärder och särskilda riskhanteringsmetoder som inriktas både på företag som bedriver algoritmisk handel eller tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel och på företag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats.

Enligt artikel 17 i MiFID II ska ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ha inrättat effektiva system och riskkontroller som är anpassade för den verksamhet som bedrivs för att säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga och har tillräcklig kapacitet och att de omfattas av lämpliga handelströsklar och handelslimiter. Syftet med systemen är också att förhindra att felaktiga order skickas eller att systemet på annat sätt fungerar så att det kan skapa eller bidra till en oordnad marknad. Syftet är vidare att hindra marknadsmissbruk. Värdepappersföretagen ska säkerställa att systemen är fullständigt testade och vederbörligen övervakade.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ska anmäla detta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat och för den handelsplats där värdepappersföretaget bedriver algoritmisk handel i egenskap av medlem av eller deltagare på handelsplatsen.

Enligt direktivet får tillsynsmyndigheten också kräva att värdepappersföretaget regelbundet eller från fall till fall tillhandahåller en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemet, de centrala överensstämmelse- och riskkontrollåtgärder som det har inrättat för att säkerställa att villkoren är uppfyllda samt närmare uppgifter om kontrollen av sina system. Tillsynsmyndigheten får när som helst begära ytterligare information från ett värdepappersföretag om dess algoritmiska handel och om de system som används för den handeln.

Direktivet ställer också vissa tilläggskrav på värdepappersföretag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. Dessa ska till exempel i en godkänd form bevara korrekta och kronologiska uppgifter om alla sina lagda order, inbegripet annulleringar av order, utförda order och bud på handelsplatser och ska på begäran göra dem tillgängliga för Finansinspektionen. Dessutom ska alla företag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel vara auktoriserade.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel som ett led i en marknadsgarantstrategi ska utföra strategin kontinuerligt under en bestämd andel av handelsplatsens handelstider, utom under exceptionella omständigheter, så att handelsplatsen tillhandahålls likviditet på ett regelbundet och förutsägbart sätt. Dessutom ska värdepappersföretaget ingå ett bindande skriftligt avtal med den handelsplats som åtminstone specificerar värdepappersföretagets skyldigheter.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska enligt direktivet ha inrättat system och kontroller som säkerställer att lämpligheten hos kunder som använder tjänsten bedöms och granskas. Värdepappersföretaget ska ansvara för att se till att kunder som använder tjänsten uppfyller kraven i direktivet och följer handelsplatsens regler. Värdepappersföretaget ska övervaka transaktionerna för att upptäcka överträdelser av de reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller otillbörligt uppförande som kan innebära marknadsmissbruk och som ska rapporteras till den behöriga myndigheten. Värdepappersföretaget ska vidare säkerställa att det finns ett bindande skriftligt avtal mellan värdepappersföretaget och kunden rörande de huvudsakliga rättigheterna och skyldigheterna. Värdepappersföretaget ska också behålla ansvaret för handel som bedrivs av dess kunder genom användning av företagets system eller med användning av dess handelskod. Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska också anmäla detta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat och den handelsplats där värdepappersföretagen tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde.

I artikel 48 i MiFID II föreskrivs också om vissa krav som med beaktande av algoritmisk handel ska ställas på en reglerad marknad. Enligt direktivet ska en reglerad marknad bland annat ha inrättat effektiva system, förfaranden och arrangemang för att säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga och kan säkerställa ordnad handel under svåra förhållanden på marknaden. Enligt direktivet får medlemsstaterna också tillåta att en reglerad marknad inför en högre avgift för att lägga en order som senare annulleras än för en order som utförs och att den inför en högre avgift för deltagare som lägger en hög andel annullerade order i förhållande till antalet utförda order och för dem som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. En reglerad marknad ska också med hjälp av flaggning från medlemmar eller deltagare kunna identifiera vilka order som har genererats genom algoritmisk handel, vilka algoritmer som har använts för att skapa olika order och vilka personer som har initierat de orderna. Informationen ska på begäran göras tillgänglig för behöriga myndigheter.

I tekniska standarder som utarbetas av ESMA och antas av kommissionen specificeras ytterligare kraven gällande ordnande av verksamhet i anslutning till algoritmisk handel.

Multilaterala system och handelsplatser

I MiFID II föreskrivs dels om reglerad handel och handel på multilaterala handelsplattformar (MTF) och dels om en ny typ av handelsplats för vilken i direktivet används begreppet organiserad handelsplattform (*organised trading facility*, OTF). För reglerade marknader samt multilaterala och organiserade handelsplattformar används i direktivet dessutom det gemensamma begreppet ”handelsplats”.

Med organiserad handelsplattform avses enligt direktivets artikel 4.1.23 ett multilateralt system som inte är en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera så att detta leder till ett kontrakt i enlighet med avdelning II i detta direktiv. En organiserad handelsplattform kan drivas av samma operatörer som också kan få tillstånd att driva en multilateral handelsplattform, dvs. av värdepappersföretag och av företag som fått tillstånd att driva en reglerad marknad.

I direktivets artikel 18 föreskrivs om handel och avslut av transaktioner på multilaterala och organiserade handelsplattformar. Enligt artikeln ska värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver multilaterala handelsplattformar eller organiserade handelsplattformar förutom att de uppfyller de organisatoriska kraven i artikel 16 även upprätta transparenta regler och förfaranden för en välordnad handel på lika villkor samt kriterier för effektivt utförande av order. De ska vara utrustade så att handelsplatsens tekniska operationer hanteras korrekt, och de ska ha vidtagit effektiva beredskapsåtgärder för att hantera riskerna för systemavbrott. Artikeln motsvarar delvis artikel 14 i MiFID I, men den innehåller nya detaljerade bestämmelser om de krav som ställs på organiseringen av verksamheten. Dessutom kommer bestämmelserna som tidigare gällde det multilaterala systemet i fortsättningen att utsträckas också till organiserade handelsplattformar.

I direktivets artikel 19 föreskrivs om särskilda krav för multilaterala handelsplattformar. Enligt artikeln är det inte tillåtet för värdepappersföretag eller marknadsoperatörer som driver en multilateral handelsplattform att utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller att bedriva handel genom matchad principalhandel.

I direktivets artikel 20 föreskrivs om särskilda krav för organiserade handelsplattformar. Det ska inte vara tillåtet att både driva en organiserad handelsplattform och en systematisk internhandlare inom en och samma juridiska enhet och dessutom får en organiserad handelsplattform inte anslutas till en systematisk internhandlare på ett sådant sätt att order i en organiserad handelsplattform och order och bud hos en systematisk internhandlare interagerar. En organiserad handelsplattform får inte heller anslutas till en annan plattform på ett sådant sätt att interaktion mellan order på olika organiserade handelsplattformar möjliggörs.

Enligt direktivet är det också förbjudet att på en organiserad handelsplattform utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital. Medlemsstaterna ska tillåta värdepappersföretag eller marknadsoperatörer som driver en organiserad handelsplattform att genom matchad principalhandel bedriva handel med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter och vissa derivat, endast när kunden har gett sitt samtycke till processen. Vidare ska medlemsstaterna tillåta värdepappersföretag eller marknadsoperatörer som driver en organiserad handelsplattform att bedriva annan handel för egen räkning än genom matchad principalhandel endast i fråga om statspapper för vilka det saknas en likvid marknad.

Enligt direktivet ska medlemsstaterna kräva att order på en organiserad handelsplattform utförs på diskretionär grund. Ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör som driver en organiserad handelsplattform ska endast handla diskretionärt i sådana situationer som nämns i direktivets artikel 20.6, dvs. vid beslut om att lägga eller dra tillbaka en order på den organiserade handelsplattform som de driver eller vid beslut om att inte matcha en specifik kundorder med de övriga order som finns tillgängliga i systemet vid en viss tidpunkt, under förutsättning att detta överensstämmer med de specifika instruktionerna från en kund och med dess skyldigheter i enlighet med artikel 27. Den behöriga myndigheten får, antingen när ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör begär auktorisation eller från fall till fall begära en detaljerad beskrivning av varför systemet inte motsvarar och inte kan fungera som en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller en systematisk internhandlare.

I direktivets artikel 31 föreskrivs om övervakning av att multilaterala handelsplattformars eller organiserade handelsplattformars regler följs och att andra rättsliga förpliktelser uppfylls. Värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver en multilateral eller en organiserad handelsplattform ska övervaka bland annat de order som sänts, inbegripet annullerade order och de transaktioner som deras medlemmar eller deltagare eller användare genomför i deras system, så att överträdelser av de reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller uppförande som kan tyda på beteende som är förbjudet enligt marknadsmissbruksförordningen eller sys-

temavbrott som rör ett finansiellt instrument kan identifieras, och de ska avsätta de resurser som krävs för att säkerställa att denna övervakning är effektiv. I kommissionens delegerade akter fastställs de omständigheter som utlöser informationskravet enligt punkt 2 i den här artikeln.

I direktivets artikel 32 föreskrivs om stopp för handeln med ett finansiellt instrument och om avförande av ett finansiellt instrument från handel på en multilateral handelsplattform eller en organiserad handelsplattform. Bestämmelserna om avbrytande och avslutande av handel motsvarar det som i artikel 50 föreskrivs om avbrytande och avslutande av handeln med finansiella instrument på en reglerad marknad.

Tillhandahållande av tjänster och uppföranderegler i förhållande till kunder samt säkerställande av investerarskydd

Bestämmelserna om intressekonflikter i direktivets artikel 23 har preciserats med ett omnämnande om erbjudanden som mottagits från tredjepart eller från ett värdepappersföretags eget ersättningssystem eller andra incitamentsstrukturer. Dessutom har bestämmelsen om värdepappersföretagens skyldighet att informera sina kunder om intressekonflikter preciserats. Informationen ska innehålla tillräckligt detaljerade uppgifter för att kunden ska kunna fatta ett välgrundat beslut om den tjänst inom vars ram intressekonflikten uppstår. I kommissionens delegerade akter anges vilka slag av åtgärder som ett värdepappersföretag rimligen kan förväntas vidta för att identifiera, förhindra, hantera och informera om intressekonflikter. Dessutom ska i kommissionens delegerade akter upprättas lämpliga kriterier för bestämning av vilka typer av intressekonflikter som kan vara till skada för värdepappersföretagets kunders eller presumtiva kunders intressen.

I artiklarna 24—31 föreskrivs om investerarskydd.

Direktivets artikel 24 innehåller bestämmelser om allmänna principer och information till kunder. Det ställs större krav på informationen till kunderna än i MiFID I:s artikel 19. I artikel 24 i MiFID II föreskrivs också att informationen ska vara opartisk. Värdepappersföretaget ska i god tid innan det tillhandahåller investeringsrådgivning informera kunder om huruvida rådgivningen tillhandahålls på oberoende grund eller inte. När värdepappersföretaget informerar kunden om att investeringsrådgivningen tillhandahålls på oberoende grund, ska det bedöma ett tillräckligt stort urval av finansiella instrument. De ska inte vara begränsade till finansiella instrument som utfärdats eller tillhandahållits av värdepappersföretaget själv eller av enheter som har nära förbindelser med värdepappersföretaget, eller av andra enheter med vilka värdepappersföretaget har så nära rättsliga eller ekonomiska förbindelser, till exempel ett kontraktförhållande, att de kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund.

Direktivets artikel 24 innehåller också nya bestämmelser om incitament som erhållits från ett värdepappersföretags tredjeparter. Enligt en ny bestämmelse får ett företag som tillhandahåller investeringsrådgivning eller portföljförvaltning på oberoende grund inte motta och behålla avgifter, provisioner eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder. Begränsningen gäller inte mindre icke-monetära förmåner som kan förbättra kvaliteten hos den tjänst som tillhandahålls en kund och är av sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse (artiklarna 24.7 b och 24.8).

Ett värdepappersföretag ska inte anses uppfylla sina skyldigheter enligt artikeln när det betalar eller betalas någon avgift eller provision, eller erbjuder eller erbjuds icke-monetära förmåner i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster eller av en sidotjänst, till eller av nå-

gon annan part än kunden eller en person på kundens vägnar, förutom då betalningen eller förmånen är utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden, och inte försämrar värdepappersföretagets förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse (artikel 24.9). Dessutom ska ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster till kunder se till att det inte ersätter sina anställda eller bedömer deras prestationer på ett sätt som står i strid med dess skyldighet att agera i kundernas bästa intresse (24.10).

Om en investeringstjänst erbjuds tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket, ska värdepappersföretaget informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika komponenterna separat, och ska tillhandahålla separata uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje komponent. ESMA ska i samarbete med EBA och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) utarbeta riktlinjer för bedömningen av och tillsynen över korsförsäljning (24.11).

Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter för att säkerställa att värdepappersföretagen iakttar de i artikeln fastställda principerna när de tillhandahåller investerings- och sidotjänster till sina kunder. I direktivets artikel 24.12 ges medlemsstaterna dessutom en option. Medlemsstaterna får i undantagfall införa ytterligare krav för värdepappersföretag avseende de frågor som tas upp i artikeln. Kraven måste vara objektivt motiverade och proportionella för att hantera sådana specifika risker för investerarskyddet eller marknadsintegriteten som är särskilt viktiga för den aktuella medlemsstatens marknadsstruktur.

I direktivets artikel 25 föreskrivs om bedömning av lämplighet och passande rapportering till kunder. Jämfört med artikel 19 i MiFID I föreskrivs som ett nytt krav att värdepapperföretag ska säkerställa att de personer som ger investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunder har den kunskap och kompetens som krävs. På den behöriga myndighetens begäran ska kunskapen och kompetensen också visas. Jämfört med det föregående direktivet föreskrivs dessutom att medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som används för bedömning av produkternas och tjänsternas lämplighet och passande rapportering till kunderna. Vid bedömningen av lämpligheten ska beaktas också kundens finansiella ställning, inbegripet förmågan att bära förluster, och investeringsmål, inbegripet risktoleransen, så att värdepappersföretaget kan rekommendera kunden eller den presumtiva kunden de investeringstjänster och finansiella instrument som är lämpliga för kunden (25.2). När det är fråga om en kombination av tjänster eller produkter ska bedömningen gälla huruvida hela det kombinerade paketet är lämpligt (25.3). Kommissonen har befogenhet att anta delegerade akter gällande åtgärder för att säkerställa att värdepappersföretagen följer de principer som anges i punkterna 2—6 i den aktuella artikeln när de tillhandahåller investeringstjänster eller sidotjänster till sina kunder.

I direktivets artikel 26 föreskrivs i överensstämmelse med artikel 20 i MiFID I att i den nya bestämmelsen mera detaljerat räknas upp de faktorer som beaktas när det för kunden bästa möjliga resultatet fastställs.

I direktivets artikel 27 föreskrivs om skyldigheten att utföra order på de villkor som är mest förmånliga för kunden (den s.k. best execution -skyldigheten). En nyhet jämfört med artikel 21 i MiFID I är att bestämmelsen innehåller en mera detaljerad förteckning över faktorer på grund av vilka det för kunden bästa möjliga resultatet bestäms. Ett värdepappersföretag får inte ta emot någon sådan ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order till en viss handelsplats eller utförandeplats, som skulle innebära en överträdelse av de krav avseende intressekonflikter och incitament som närmare anges i direktivet (27.2). En nyhet är dessutom att varje handelsplats som utför order ska offentliggöra data om kvaliteten på utförandet av

transaktioner på den platsen, inklusive uppgifter om pris, kostnader, hastighet och sannolikhet för utförande för enskilda finansiella instrument (27.3).

Kraven när det gäller de uppgifter som ska anges i riktlinjerna för utförande av order har preciserats så att värdepappersföretagen ska förse sina kunder med information som tydligt ska förklara, med tillräckligt detaljerade uppgifter och på ett sätt som är lätt att förstå för kunder, hur order kommer att utföras (artikel 27.5). En nyhet är dessutom att värdepappersföretag som utför kundorder för varje klass av finansiella instrument varje år ska göra en sammanfattning av och offentliggöra de fem främsta handelsplatserna i fråga om handelsvolym (27.6).

Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter i fråga om omständigheter som räknas upp i direktivets artikel 27.9, exempelvis om kriterierna för fastställande av den relativa betydelsen av de olika faktorer som får beaktas vid fastställande av bästa möjliga resultat. Dessutom ska förslag till tekniska standarder för tillsyn utarbetas av ESMA och antas av kommissionen i syfte att bestämma det specifika innehållet i, formatet för och periodiciteten i de data som avser innehållet i och formatet för information som ska offentliggöras av värdepappersföretag.

I direktivets artikel 28 finns bestämmelser om hantering av kundorder. Denna artikel motsvarar i sak artikel 22 i MiFID I.

I direktivets artikel 29 föreskrivs om krav på värdepappersföretag som utnämner anknutna ombud. I och med direktivet kommer bestämmelserna om anknutna ombud i fortsättningen att tillämpas i samtliga medlemsstater, medan medlemsstaterna enligt det föregående direktivet kunde tillåta användning av anknutna ombud enligt prövning. Direktivet förutsätter att medlemsstaterna ska tillåta att värdepappersföretagen utser anknutna ombud för att marknadsföra företagets tjänster, genomföra affärer och ta emot instruktioner eller order från kunder och vidarebefordra dem, placera finansiella instrument samt tillhandahålla rådgivning i fråga om finansiella instrument och tjänster som erbjuds av samma värdepappersföretag. Värdepappersföretagens skyldigheter när det gäller att utse anknutna ombud motsvarar i stor utsträckning de krav som ställs i artikel 23 i MiFID I. Enligt direktivet får medlemsstaterna emellertid anta bestämmelser som är strängare än dem som fastställs i artikeln eller lägga till ytterligare krav för anknutna ombud som är registrerade inom deras jurisdiktion (29.6). Anknutna ombud ska registreras i ett offentligt register i den medlemsstat där de anknutna ombuden är etablerade.

I direktivets artikel 30 föreskrivs om transaktioner med godtagbara motparter. Ett nytt krav jämfört med artikel 24 i MiFID I är att värdepappersföretag i sina förbindelser med godtagbara motparter ska agera hederligt, rättvist och professionellt. Dessutom ska värdepappersföretag kommunicera på ett sätt som är rättvisande, tydligt och inte vilseledande. I MiFID II förkortas också förteckningen över bestämmelser som inte behöver iakttas i transaktioner med godtagbara motparter. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter om förfarandet för att begära behandling som godtagbara motparter och förfaranden för att inhämta uttrycklig bekräftelse från presumtiva motparter. I de delegerade akterna anges också de i förväg fastställda proportionella kraven för att ett företag ska anses vara en godtagbar motpart.

Tillväxtmarknader för små och medelstora företag

I direktivets artikel 33 finns nya bestämmelser om tillväxtmarknader för små och medelstora företag (*SME growth markets*). Med små och medelstora företag avses vid tillämpning av direktivet företag som hade ett genomsnittligt börsvärde som understeg 200 miljoner euro beräknat på slutkursen för de tre föregående kalenderåren.

I artikeln anges de förutsättningar under vilka en operatör som driver en multilateral handelsplattform får ansöka hos hemmedlemsstatens behöriga myndighet om att få plattformen registrerad som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag. I artikel 33.3 anges som ett kriterium att minst 50 procent av de emittenter vilkas finansiella instrument tas upp till handel på den multilaterala handelsplattformen är små och medelstora företag vilkas finansiella instrument är föremål för handel på en tillväxtmarknad för små och medelstora företag. Dessutom ska en multilateral handelsplattform som ansöker om att bli registrerad som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag uppfylla också de övriga villkor som räknas upp i artikel 33.3, bland annat gällande dess system och tillsynsförfaranden samt information som offentliggörs om de finansiella instrument som tas upp till handel. Kraven gällande tillväxtmarknader för små och medelstora företag preciseras i delegerade akter som antas av kommissionen.

En behörig myndighet kan avregistrera en multilateral handelsplattform som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag, om det värdepappersföretag eller den operatör som driver marknaden ansöker om avregistrering eller om förutsättningarna för registrering som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag inte längre är uppfyllda. ESMA ska underrättas om registrering eller avregistrering.

Värdepappersföretagets rättigheter

I direktivets artikel 34 föreskrivs om frihet att tillhandahålla investeringstjänster och utföra investeringsverksamhet inom en annan medlemsstats territorium. Denna artikel motsvarar i sak artikel 31 i MiFID I, med många av artikelns bestämmelser har utsträckts till att utöver multilaterala handelsplattformar gälla också värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver organiserade handelsplatser.

I artikel 35 föreskrivs om anmälningsförfarandet vid etablering av värdepappersföretags filialer samt om den information som ett värdepappersföretag som planerar en filialetablering ska tillhandahålla den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat. Dessutom finns i artikeln bestämmelser för den situationen att ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut vill anlita anknutna ombud som är etablerade i en annan medlemsstat. I direktivets artikel 35.8 föreskrivs om värdstatens behöriga myndighets tillsyns- och granskningsansvar.

Bestämmelserna i direktivets artikel 36 om tillträde till reglerade marknader stämmer i sak överens med artikel 33 i MiFID I. I artikel 37 föreskrivs om tillträde till central motpart, system för clearing och avveckling samt rätt att välja avvecklingssystem. I artikel 38 föreskrivs om central motpart, system för clearing och avveckling för multilaterala handelsplattformar. Till artikeln har fogats en hänvisning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (nedan *EMIR-förordningen*). I övrigt är artikeln oförändrad jämfört med MiFID I.

Tredjelandsföretags tillhandahållande av investeringstjänster och verksamhet

Tillhandahållande av tjänster eller utförande av verksamhet genom etablering av en filial

I MiFID I finns bestämmelser om medlemsstaternas förhållande till tredjeländer. I MiFID II finns nya bestämmelser om tredjelandsföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet i tredjeländer. Enligt artikel 39 får en medlemsstat kräva att ett tredjelandsföretag som avser att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamheter med eller utan eventuella sidotjänster till icke-professionella kunder eller professionella kunder i den mening som avses i bilaga II på dess territorium etablerar en filial i den medlemsstaten. När en medlemsstat kräver att en filial etableras, ska filialen först erhålla

en auktorisation från de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten. I direktivet föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av auktorisation och om de uppgifter som ett tredjelandsföretag som ansöker om auktorisation för en filial ska överlämna till den medlemsstatens behöriga myndighet (artiklarna 40 och 41).

Enligt artikel 41 står ett tredjelandsföretag under tillsyn av den behöriga myndigheten i den medlemsstat som beviljat auktorisation. I artikeln nämns de bestämmelser i MiFID II och MiFIR som den auktoriserade filialen ska iaktta. I artikel 42 föreskrivs att om en tredjelandsföretag tillhandahåller en investeringstjänst eller utför investeringsverksamhet uteslutande på initiativ av en kund som avses i artikel 39, ska auktorisationskraven i artikel 39 inte tillämpas på tredjelandsföretagets tillhandahållande av tjänster eller utförande av verksamheten för den personen, inbegripet en relation som har specifikt samband med tillhandahållandet av tjänsten eller utförandet av verksamheten. I artikel 43 föreskrivs om den behöriga myndighetens rätt att återkalla en auktorisation som utfärdats för ett tredjelandsföretag och om grunderna för återkallandet.

Tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster och utförande av verksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet med eller utan användning av filial

I artiklarna 46—49 i MiFIR föreskrivs om tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster och utförande av verksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet med eller utan användning av filial.

Enligt förordningens artikel 46 får ett tredjelandsföretag tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamheter med eller utan eventuella sidotjänster till sådana godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till MiFID II som är etablerade i hela unionen utan att ha etablerat en filial om företaget är infört i Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens register. ESMA ska registrera ett tredjelandsföretag som har ansökt om att i hela unionen få tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet, om de i artikeln angivna registreringsvillkoren är uppfyllda. Ett villkor är bland annat att kommissionen har antagit ett beslut om fastställande av likvärdighet i enlighet med artikel 47.1. Enligt artikel 47 kan kommissionen anta ett beslut avseende ett tredjeland och ange att regelverket och tillsynssystemet i det tredjelandet säkerställer att företag som är auktoriserade i det tredjelandet iakttar sådana rättsligt bindande krav avseende tillsyn och affärsuppförande som är likvärdiga med och minst lika effektiva som kravet i denna förordning, i kreditinstitutsdirektivet och i MiFID II samt i de genomförandebestämmelser som antas i enlighet med denna förordning och nämnda direktiv och att det tredjelandets rättsliga krav ger ett effektivt likvärdigt system för ömsesidigt godkännande av värdepappersföretag som är auktoriserade i enlighet med tredjelands rättsordningar (46.1).

Tredjelandsföretaget ska överlämna sin ansökan till ESMA efter att kommissionen har godkänt det beslut om fastställande av likvärdighet som avses i 47 §. ESMA ska inom 180 arbetsdagar från och med inlämnandet av en fullständig ansökan skriftligen och med en fullständig motiverad förklaring informera den ansökande tredjelandsföretaget om huruvida registrering av beviljats eller avslagits.

Tredjelandsföretaget får tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet tillsammans med sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till MiFID II inom det egna territoriet i enlighet med nationella system om kommissionen inte har fattat något beslut i enlighet med artikel 47 eller om ett sådant beslut har upphört att gälla.

Tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster ska informera kunder som är etablerade i unionen om att de inte har rätt att tillhandahålla tjänster till andra kunder än godtagbara motparter och att de inte omfattas av övervakning inom unionen.

ESMAska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn som specificerar den information som det ansökande tredjelandsföretaget ska lämna till ESMA i sin ansökan om registrering (46.7).

I artikel 47 föreskrivs om kommissionens beslut om likvärdighet gällande ett tredjeland samt om de villkor som ska vara uppfyllda för att tillsynssystemet och affärsuppförandet i ett tredjeland får anses ha likvärdig verkan (47.1). I artikeln föreskrivs om samarbetsarrangemang som ESMA upprättat med relevanta behöriga myndigheter i tredjeland vars regelverk och tillsynssystem har erkänts som faktiskt likvärdiga i enlighet med artikel 47.1.

I artikeln föreskrivs att ett tredjelandsföretag som är etablerat i ett land vars regelverk och tillsynssystem har bedömts vara effektivt likvärdigt i enlighet med artikel 47 punkt 1 och som är auktoriserat och i enlighet med artikel 39 i MiFID II ska kunna tillhandahålla de tjänster och den verksamhet som omfattas av auktorisationen till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till MiFID II i andra medlemsstater i unionen utan etablering av nya filialer. Det ska därför uppfylla informationskraven för gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster och verksamhet i enlighet med artikel 34 i MiFID II.

I artikel 48 föreskrivs om ESMA:s uppgift att föra ett register över tredjelandsföretag som får tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet. Registret ska vara tillgängligt för allmänheten på ESMA:s webbplats och innehålla information om vilka tjänster och/eller verksamheter som tredjelandsföretagen har tillåtelse att tillhandahålla eller utföra och referensuppgifter om den behöriga myndighet som är ansvarig för övervakningen av dem i tredjeland. I artikel 49 föreskrivs om ESMA:s rätt att återkalla ett tredjelandsföretags registrering och om förutsättningarna för återkallande.

Enligt övergångsbestämmelsen i artikel 54 ska tredjelandsföretag kunna fortsätta att tillhandahålla tjänster och verksamheter i medlemsstaterna i enlighet med nationella system fram till och med tre år efter det att kommissionen har antagit ett beslut om likvärdighet i förhållande till det relevanta tredjelandet.

Reglerade marknader

I direktivets artiklar 44—47 föreskrivs om krav avseende operatörer av reglerade marknader, verksamhetsförutsättningar, förvaltnings- och styrsystem samt organisering av verksamheten. Merparten av dessa krav motsvarar kraven i det tidigare direktivet.

I direktivets artikel 45 föreskrivs om krav för marknadsoperatörens ledningsorgan. I artikeln ställs strängare krav på de kunskaper och den kompetens som medlemmarna i det högsta ledningsorganet ska ha. Dessutom föreskrivs i artikeln att medlemmar i ledningsorganet ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sina uppgifter och att det antal uppdrag i ledningsorgan som en medlem i ett ledningsorgan samtidigt får inneha i någon rättslig enhet ska vara avhängigt av omständigheterna i det enskilda fallet och arten av, omfattningen av och komplexiteten i marknadsoperatörens verksamhet. ESMA utfärdar riktlinjer om de omständigheter som räknas upp i direktivets artikel 45.9, exempelvis om begreppen tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter hos ledningsorganet samt begreppet tillräckligt med tid, när det gäller den tid som en medlem av ledningsorganet behöver avsätta för att utföra sina uppgifter.

I artikel 45.4 föreskrivs om marknadsoperatörens skyldighet att inrätta nomineringskommitté samt om kommitténs uppgifter. Denna punkt ska tillämpas endast på marknadsoperatörer som är betydande i fråga om storlek, intern organisation och verksamhetens art, omfattning och komplexitetsgrad. Till nomineringskommitténs uppdrag hör bland annat att hitta och rekommendera kandidater för lediga platser i ledningsorganet. Ledningsorganet eller bolagsstämman ska godkänna kandidaterna. Nomineringskommittén ska också regelbundet utvärdera ledningsorganets sammansättning och resultat samt medlemmarnas kunskaper och kompetens. Dessutom föreskrivs i artikeln om de krav som ställs på förvaltnings- och styrsystemen.

I artikel 46 föreskrivs om krav avseende personer som utövar ett betydande inflytande på förvaltningen av en reglerad marknad. I artikel 47 föreskrivs om organisatoriska krav och att marknadsoperatörer inte får utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva matchad principalhandel på någon av de reglerade marknaderna när de driver verksamhet (47.2).

I artikel 48 föreskrivs om nya krav gällande systemens motståndskraft, handelsspärrar och elektronisk handel. Trots att endast begreppet reglerad marknad nämns i artikeln ska kraven med stöd av artikel 18.5 tillämpas också på värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver multilaterala och organiserade handelsplattformar. Enligt artikel 48 ska en reglerad marknad ha inrättat effektiva system, förfaranden och arrangemang för att säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga, har tillräcklig kapacitet för att kunna hantera toppbelastning i fråga om order- och meddelandevolymer, kan säkerställa ordnad handel under svåra förhållanden på marknaden, är till fullo testade för att säkerställa att sådana villkor är uppfyllda och omfattas av effektiva arrangemang för driftskontinuitet för att säkerställa kontinuitet i sin verksamhet vid eventuella driftsavbrott i sina handelssystem (48.1). En reglerad marknad ska ha infört skriftliga avtal med alla värdepappersföretag som bedriver en marknadsgarantstrategi på den reglerade marknaden och dessutom ska den ha system för att säkerställa att ett tillräckligt antal värdepappersföretag ingår sådana avtal. Det skriftliga avtalet ska specificera bland annat alla incitament i form av rabatter eller annat som den reglerade marknaden erbjuder ett värdepappersföretag för att tillföra likviditet till marknaden (48.2 och 48.3).

En reglerad marknad ska vara i stånd att avvisa order som överskrider förutbestämda volym- och prisrösklar eller är uppenbart felaktiga (48.4). Dessutom ska en reglerad marknad vara i stånd att tillfälligt stoppa eller begränsa handeln om det finns en betydande prisrörelse för ett finansiellt instrument på den marknaden eller en närliggande marknad under en kort period och, i undantagsfall, för att kunna annullera, justera eller korrigera en transaktion (48.5). Reglerade marknader ska på begäran av den behöriga myndigheten förse myndigheten med data om orderboken eller ge den tillträde till orderboken så att den kan övervaka handeln (48.11).

I direktivets artikel 48 föreskrivs vidare att en reglerad marknad ska säkerställa att dess regler om samlokaliseringstjänster är transparenta, rättvisa och icke-diskriminerande (48.8). Avgiftsstrukturerna får inte heller skapa incitament som bidrar till otillbörliga handelsförhållanden eller marknadsmissbruk. Medlemsstaterna får tillåta att en reglerad marknad inför en högre avgift för att lägga en order som senare annulleras än för en order som utförs och att den inför en högre avgift för deltagare som lägger en hög andel annullerade order i förhållande till antalet utförda order (48.9).

I de tekniska standarder för tillsyn som utarbetas av ESMA och antas av kommissionen specificeras bland annat kraven för att säkerställa att handelssystem på reglerade marknader är motståndskraftiga och har tillräcklig kapacitet samt kraven för att säkerställa att samlokaliseringstjänster och avgiftsstrukturer är rättvisa och icke-diskriminerande.

I artikel 49 föreskrivs om nya krav gällande s.k. tick-size. Reglerade marknader ska anta regler för tick-size gällande sådana finansiella instrument för vilka tekniska standarder för tillsyn utarbetas av ESMA. Reglerna ska kalibreras så att de återspeglar det finansiella instrumentets likviditetsprofil och den genomsnittliga spreaden mellan köp- och säljkurs, med beaktande av önskan att möjliggöra rimligt stabila priser utan att i onödan hindra ännu snävare spreadar. Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn utarbetas av ESMA.

I artikel 50 föreskrivs att alla handelsplatser och deras medlemmar eller deltagare ska synkronisera de klockor som används för att registrera datum och tid för varje händelse som ska rapporteras. Förslag till tekniska standarder för tillsyn för att precisera den noggrannhetsnivå med vilken klockor ska synkroniseras utarbetas av ESMA och antas av kommissionen.

I artikel 51 föreskrivs på ett sätt som i sak stämmer överens med artikel 40 i MiFID I om de krav som gäller vid upptagande av finansiella instrument till handel. Kommissionen har befogenhet att anta de förslag till tekniska standarder som utarbetas av ESMA i fråga om faktorer som nämns i artikel 51.6. I de tekniska standarderna ska bland annat anges vilka faktorer den reglerade marknaden ska beakta när den bedömer om ett finansiellt instrument emitterats på ett sätt som uppfyller kraven för upptagande till handel.

I direktivets artikel 52 föreskrivs om avbrytande och avslutande av handeln med ett finansiellt instrument på en reglerad marknad. Förpliktelserna vid avbrytande och avslutande av handel ökar jämfört med artikel 41 i MiFID I. En nyhet är bland annat att en marknadsoperatör som tillfälligt stoppar handeln med ett finansiellt instrument eller avför ett sådant instrument från handeln även tillfälligt ska stoppa eller avföra derivat som avser eller hänför sig till det finansiella instrumentet, när det är nödvändigt för att tjäna syftet med att tillfälligt stoppa eller avföra det underliggande finansiella instrumentet från handeln. För att säkerställa att de ovan nämnda förpliktelserna tillämpas på ett proportionellt sätt har kommissionen befogenhet att anta de av ESMA utarbetade förslag till tekniska standarder för tillsyn som definierar de fall där det finns ett sådant samband mellan ett derivat och ett finansiellt instrument som avses i direktivet. Den behöriga myndigheten ska i sådana fall som närmare anges i direktivet kräva att också andra reglerade marknader som hör till dess jurisdiktion och som handlar med det finansiella instrumentet eller derivatet samt andra multilaterala handelsplattformar och organiserade handelsplattformar avbryter eller avslutar handeln, utom i det fall att detta skulle innebära allvarlig skada för investerarnas intressen och en korrekt fungerande marknad. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter samt tekniska standarder för genomförande i fråga om de faktorer som nämns i artiklarna 52.3 och 52.4.

I direktivets artikel 53 föreskrivs om tillträde till en reglerad marknad. Denna artikel motsvarar i sak artikel 42 i MiFID I.

I artikel 54 föreskrivs om övervakning av att den reglerade marknadens regler följs och andra rättsliga förpliktelser fullgörs. Jämfört med det föregående direktivet preciseras uppgifterna i anslutning till övervakning av marknaden genom att de reglerade marknadernas operatörer åläggs att omedelbart underrätta sina behöriga myndigheter om betydande överträdelser av reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller uppförande som kan innebära beteende som är förbjudet eller systemavbrott som rör ett finansiellt instrument. De behöriga myndigheterna inom de reglerade marknaderna ska underrätta ESMA och de behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att fastställa de omständigheter som utlöser informationskravet.

I artikel 55 föreskrivs om central motpart och system för clearing och avveckling, inklusive en hänvisning till EMIR-förordningen. I övriga avseenden stämmer denna artikel överens med kraven i artikel 46 i MiFID I.

I artikel 56 föreskrivs att varje medlemsstat ska upprätta en förteckning över de reglerade marknader för vilka den är hemmedlemsstat. Förteckningen ska översändas till övriga medlemsstater och till ESMA, som ska offentliggöra och uppdatera förteckningen på sin webbplats.

Transparenskrav

Under finanskrisen uppdagades svagheter i fråga om finansmarknadens transparens. I och med MiFIR-förordningen förbättrades transparensen avsevärt gällande transaktioner på marknaden för finansiella instrument. Syftet med förordningen är att få till stånd en enhetlig tillämpning av ett gemensamt regelverk, stärka förtroendet för marknadernas transparens inom EU, minska regleringssystemens komplexitet och värdepappersföretagens kostnader för att efterleva bestämmelserna, i synnerhet när det gäller finansiella institut med gränsöverskridande verksamhet, samt bidra till att eliminera konkurrenssnedvridningen.

För att säkerställa att handeln i större utsträckning sker på, i stället för utanför reglerade marknadsplatser föreskrivs i förordningen om marknader för finansiella instrument om värdepappersföretags handelsskyldighet. Handelsskyldigheten innebär att värdepappersföretag måste genomföra alla transaktioner för egen räkning och transaktioner i samband med utförande av kundorder via en reglerad marknad, multilateral handelsplattform eller systematisk internhandlare, eller via motsvarande handelsplats i tredjeland. Dessutom föreskrivs i förordningen om köp- och säljbud samt om utförande av kundorder. Syftet med förordningen är emellertid inte att kraven på transparens ska gälla transaktioner som utförs på OTC-basis, med undantag av de som utförs av systematiska internhandlare.

Den detaljerade EU-regleringen innebär att den nationella rörelsemarginalen inom lagstiftningen, efter MiFIR och de bestämmelser och standarder som utfärdats med stöd av den, kommer att vara liten i fråga om finansiella instrument.

I MiFIR:s avdelningar II—IV föreskrivs om transparenskraven och transaktionsrapporteringen vid handel med finansiella instrument. Transparenskraven för aktieinstrument gäller aktier, depåbevis, börshandlade fonder, certifikat och andra liknande finansiella instrument. Kraven för aktieinstrument är tillämpliga på obligationer och strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter och derivat. I avdelning II föreskrivs om transparens när det gäller handelsplatser, i avdelning III om transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel och i avdelning IV om transaktionsrapportering och skyldighet att föra register.

I förordningens artikel III föreskrivs om krav på transparens när det gäller aktieinstrument för handel på handelsplatser. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag ska offentliggöra köp- och säljbud och orderdjupet vid de priser som visas i deras system för finansiella instrument som handlas på en handelsplats. Det kravet ska även gälla för genomförbara intresseanmälningar. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska under den tid då marknaderna normalt är öppna kontinuerligt offentliggöra den informationen.

I artikel 4 föreskrivs om grunderna för undantag när det gäller aktieinstrument. Det kan till exempel vara fråga om bristande likviditet för ett finansiellt instrument eller om en order av större omfattning än normalt på marknaden. I artikel 6 föreskrivs om krav på transparens efter handel på handelsplatser. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska offentliggöra pris, volym och tidpunkt för de transaktioner som utförts med aktieinstrument som handlats på denna handelsplats. Uppgifterna ska offentliggöras så nära realtid som det är tekniskt möjligt. I artikel 7 föreskrivs att behöriga myndigheter ska kunna ge marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats tillstånd att skjuta

upp offentliggörandet av uppgifter om transaktioner baserat på deras typ eller storlek. Trots att undantag från transparenskrav före handel beviljas av den nationella myndigheten, koordineras undantagen av ESMA, för att en enskild medlemsstat inte ska bevilja undantag i alltför stor utsträckning.

I förordningens artikel 8 föreskrivs om transparens när det gäller icke-aktierelaterade instrument. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska offentliggöra aktuella köp- och säljbud och orderdjupet vid dessa priser som visas i deras system, för obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter och derivat som handlas på en handelsplats. Det kravet ska även gälla för genomförbara intresseanmälningar. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska under den tid då marknaderna normalt är öppna kontinuerligt offentliggöra den informationen.

I artikel 9 föreskrivs att de behöriga myndigheterna kan bevilja marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats undantag från kravet att offentliggöra information på motsvarande sätt som i fråga om aktierelaterade instrument. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska, under den tid då marknaderna normalt är öppna, på lämplig elektronisk väg kontinuerligt offentliggöra den informationen. Arrangemangen ska säkerställa att information tillhandahålls på rimliga affärsvillkor och på icke-diskriminerande grunder.

I förordningens artikel 10 föreskrivs om krav på transparens efter handel på handelsplatser för aktierelaterade instrument. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska offentliggöra alla uppgifter som rör sådana transaktioner så nära realtid som det är tekniskt möjligt. På de grunder som föreskrivs i artikel 11 kan beviljas tillstånd att skjuta upp offentliggörande. Grunderna har framför allt samband med ett finansiellt instruments likviditet eller med att en order är större är normalt på marknaden.

I MiFIR föreskrivs om ett antal krav som gäller systematiska internhandlare som bedriver OTC-handel. Enligt förordningens artikel 14 ska värdepappersföretag offentliggöra fasta bud som avser aktierelaterade instrument som handlas på en handelsplats för vilka de är systematiska internhandlare och för vilka det finns en likvid marknad. I artikel 18 föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra fasta bud avseende andra än aktierelaterade instrument. Systematiska internhandlare ska på det sätt som avses i artikel 15 regelbundet och kontinuerligt offentliggöra sina bud under den tid då marknaderna normalt är öppna. I artikel 16 föreskrivs att kunderna ska ha tillgång till uppgifter om köp- och säljpriser. I artikel 20 föreskrivs om transaparenskrav efter handeln med finansiella instrument i fråga om aktierelaterade instrument och i artikel 21 om transparenskrav gällande andra än aktierelaterade instrument.

Definitionen av begreppet systematisk internhandlare utsträcks sålunda till att omfatta också andra än aktierelaterade instrument. Enligt den nya definitionen ska som systematisk internhandlare betraktas ett värdepappersföretag som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när företaget utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en multilateral eller organiserad handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

Enligt bestämmelserna om handelsskyldighet för värdepappersföretag i artikel 23 ska ett värdepappersföretag säkerställa att de transaktioner som det genomför med aktier som tagits upp till handel på en reglerad marknad eller som handlas på en handelsplats äger rum på en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller via en systematisk internhandlare. Handelsskyldighet föreligger dock inte såvida transaktionerna inte utmärks av att de utförs icke-systematiskt, ad-hoc, oregelbundet och vid sällsynta tillfällen, eller sker mellan godtagbara och/eller professionella motparter och inte bidrar till prisbildningsprocessen.

MiFIR innehåller dessutom bestämmelser om handelsplatser och om värdepappersföretags skyldighet att föra register över transaktioner. Värdepappersföretagen ska i enlighet med artikel 25 under fem års tid hålla relevanta uppgifter tillgängliga för den behöriga myndigheten.

Bestämmelser om skyldighet att rapportera transaktioner finns i fortsättningen i förordningens artikel 26. Värdepappersföretag som utför transaktioner med finansiella instrument ska så snart som möjligt och i slutet av nästa arbetsdag lämna fullständiga och korrekta uppgifter om dessa transaktioner till den behöriga myndigheten.

Utöver de bestämmelser i förordningen som är direkt tillämpliga ger förordningen kommissionen befogenhet att anta delegerade akter samt tekniska standarder för tillsyn, som i fråga om transparenskraven för finansiella instrument likaså har antagits som förordningar. Transparenskraven kompletteras av kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/587 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument avseende tekniska standarder för tillsyn när det gäller krav på transparens för handelsplatser och värdepappersföretag för aktier, depåbevis, börshandlare, fonder, certifikat och andra liknande finansiella instrument och krav på att utföra transaktioner för vissa aktier på en handelsplats eller genom en systematisk internhandlare. Dessutom har kommissionen antagit den delegerade förordningen (EU) 2017/583 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 avseende tekniska tillsynsstandarder när det gäller krav på transparens för handelsplatser och värdepappersföretag för obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter och derivat.

Datarapporteringstjänster

I artiklarna 59—66 i direktivets avdelning V finns i förhållande till MiFID I nya bestämmelser om datarapporteringstjänster och om auktorisering av tillhandahållandet av datarapporteringstjänster. Medlemsstaterna ska kräva att tillhandahållandet av datarapporteringstjänster som beskrivs i bilaga I avsnitt D som en regelmässig verksamhet eller rörelse ska auktoriseras i förväg. Till kategorin datarapporteringstjänster hör drift av ett godkänt publiceringsarrangemang, drift av en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation och drift av en godkänd rapporteringsmekanism. Begreppen definieras i direktivets artikel 4.

Leverantörer av datarapporteringstjänster beviljas auktorisation av den behöriga myndighet som utnämnts i enlighet med direktivets artikel 67. Med avvikelse från vad som nämns ovan ska medlemsstaterna tillåta att ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör för en handelsplats driver datarapporteringstjänsterna, förutsatt att det först kontrolleras att de uppfyller direktivets krav. Datarapporteringstjänsterna ska inkluderas i deras auktorisation. Medlemsstaterna ska registrera alla leverantörer av datarapporteringstjänster och anmäla varje auktorisation till ESMA, som ska upprätta en förteckning över alla leverantörer av datarapporteringstjänster i unionen. Leverantörerna står under tillsyn av den behöriga myndigheten (artikel 59).

I auktorisationen ska anges vilken datarapporteringstjänst som leverantören av datarapporteringstjänster har auktoriserats att tillhandahålla. En leverantör av datarapporteringstjänster som vill utvidga sin verksamhet med ytterligare datarapporteringstjänster ska lämna in en ansökan om utvidgning av sin auktorisation. Auktorisationen ska gälla för hela unionen (artikel 60).

I artikel 61 föreskrivs om den information som ska överlämnas till den behöriga myndigheten samt om förfaranden för att bevilja och avslå ansökningar om auktorisation. I artikeln föreskrivs om ESMA:s befogenhet att utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn, i syfte att bestämma vilken information som ska lämnas till de behöriga myndigheterna och vilken information som ska ingå i underrättelserna till ledningsorganet samt förslag till tekniska stan-

darder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för underrättelsen om eller tillhandahållandet av information.

I artikel 62 föreskrivs att den behöriga myndigheten får återkalla den auktorisation som utfärdats till en leverantör och om förutsättningarna för återkallelsen. I artikel 63 föreskrivs om krav på ledningsorganet hos en leverantör av datarapporteringstjänster. Medlemmarna i ledningsorganet hos en leverantör av datarapporteringstjänster ska alltid ha tillräckligt god vandel och ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter och avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter. Ledningsorganet för en leverantör av datarapporteringstjänster ska fastställa de styrningssystem som ska säkerställa en effektiv och ansvarsfull ledning av organisationen. ESMA ska utarbeta riktlinjer för bedömningen av lämpligheten hos medlemmarna av ledningsorganet. Dessutom föreskrivs i artikeln om de krav som ställs på de personer som de facto ska leda verksamheten hos leverantören av datarapporteringstjänster.

Organisatoriska krav som gäller leverantörer av datarapporteringstjänster

I direktivets artiklar 64—66 föreskrivs om förutsättningarna för godkända publiceringsarrangemag, tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation och godkända rapporteringsmekanismer samt om de krav som ställs på organiseringen av verksamheten.

Enligt artikel 64 ska den som driver ett godkänt publiceringsarrangemang ha inrättat adekvata strategier och arrangemang för att offentliggöra den information som krävs enligt artiklarna 20 och 21 i MiFIR, så nära realtid som det är tekniskt möjligt och på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den offentliggjorts av ett godkänt publiceringsarrangemang. Hemmedlemsstaten ska kräva att det godkända publiceringsarrangemanget på ett effektivt och konsekvent sätt ska kunna sprida sådan information på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till informationen, på icke-diskriminerande grunder och i ett format som underlättar konsolideringen av informationen med liknande data från andra källor.

I artikeln föreskrivs om ESMA:s befogenhet att utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att bestämma gemensamma format, datastandarder och tekniska arrangemang som underlättar konsolideringen av information samt förslag till tekniska standarder för tillsyn med bland annat närmare uppgifter om det sätt på vilket ett godkänt publiceringsarrangemang får fullgöra den informationsskyldighet som avses i artikel 64.1. Enligt artikeln ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att klargöra vad som utgör rimliga affärsmässiga villkor för offentliggörandet av information som avses i punkt 1 i den här artikeln.

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska ha inrättat adekvata strategier och arrangemang för att samla in den information som offentliggjorts i enlighet med artiklarna 6 och 20 i MiFIR, slå samman den till en kontinuerlig elektronisk dataström och göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt och på rimliga affärsmässiga villkor. ESMA har befogenhet att utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i fråga om vissa krav som nämns i artikeln. Kommissionen ska anta delegerade akter för att klargöra vad som utgör rimliga affärsmässiga villkor för tillhandahållandet av tillträde till dataströmmar i enlighet med punkterna 1 och 2 i den här artikeln (artikel 65).

En tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang ska ha inrättat adekvata strategier och arrangemang för rapportering av den information som krävs enligt artikel 26 i MiFIR så snabbt som möjligt och senast vid slutet av arbetsdagen dagen efter den dag då transaktionen ägde rum. Sådan information ska rapporteras i enlighet med kraven i artikel 26 i den nämnda förordningen. Enligt artikeln ska ESMA utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i fråga om vissa av de krav som anges i artikeln (artikel 66).

Positionslimiter och rapportering om positioner

I direktivets avdelning IV finns i jämförelse med MiFID I nya bestämmelser om positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat och rapportering.

Enligt direktivets artikel 57 ska behöriga myndigheter fastställa och tillämpa positionslimiter i råvaruderivat som handlas på handelsplatser och OTC-kontrakt som ekonomiskt motsvarar dessa. ESMA ska utarbeta och kommissionen ska anta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa de beräkningsmetoder som de behöriga myndigheterna ska tillämpa för att fastställa positionslimiter. De behöriga myndigheterna ska till ESMA anmäla den exakta positionslimit som de avser att fastställa (57.5) samt fastställa den gemensamma positionslimit som ska tillämpas på all handel i det kontraktet när samma råvaruderivat handlas i betydande volymer på handelsplatser i mer än en jurisdiktion (57.6).

I artiklarna 57.8—57.10 föreskrivs att värdepappersföretag eller marknadsoperatörer som driver en handelsplats där det bedrivs handel med råvaruderivat är skyldiga att tillämpa positionshanteringskontroller. Vidare föreskrivs om de minimikrav som ställs på dessa kontrollåtgärder. De kontrollerna ska åtminstone ge handelsplatsen befogenhet att övervaka personers öppna kontraktspositioner samt vid behov vidta åtgärder för att avsluta eller minska en position. Kommissionen ska godkänna ESMA:s förslag till tekniska standarder för tillsyn i fråga om faktorer som räknas upp i artikel 57.12.

Enligt direktivets artikel 58 ska ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör som driver en handelsplats varje vecka offentliggöra en rapport med uppgifter om de totala positioner som innehas av olika kategorier av personer. En rapport med uppgifter om de totala positionerna ska offentliggöras för de olika råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa som handlas på deras handelsplatser, när både antalet personer och deras öppna positioner överskrider de minimitröskelvärden som anges i kommissionens delegerade akter. Dessutom ska den behöriga myndigheten dagligen ges en fullständig uppdelad redovisning av positionerna som innehas av alla personer på handelsplatsen.

I artikel 58 föreskrivs dessutom att värdepappersföretag som handlar med råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa utanför en handelsplats är skyldig att dagligen lämna en fullständig redovisning av sina egna och sina kunders positioner till handelsplatsens behöriga myndighet (58.2). Dessutom föreskrivs att medlemmar av eller deltagare på handelsplatser samt dessas kunder åtminstone dagligen till värdepappersföretaget eller marknadsoperatören som driver den handelsplatsen, ska rapportera detaljerade uppgifter om sina egna och sina kunders positioner (58.3). Kommissionen antar ESMA:s förslag till tekniska standarder för genomförande i fråga om de faktorer som räknas upp i artiklarna 58.5 och 58.7.

Derivat

MiFID II-direktivets och MiFIR-förordningens bestämmelser om derivat har samband med G20-gruppens beslut från år 2009 att flytta handeln med standardiserade OTC-derivatkontrakt till börser eller, i tillämpliga fall, till elektroniska handelsplattformar. Bestämmelser som är direkt tillämpliga på derivat ingår i MiFIR:s avdelning V.

I förordningens artikel 28 åläggs de motparter som definieras i artikeln att genomföra transaktioner med vissa derivat på reglerade marknader, på multilaterala eller organiserade handelsplattformar eller på vissa tredjelands handelsplatser. Den handelsskyldighet som avses i artikeln ska tillämpas på transaktioner med vissa finansiella motparter som definieras i EMIR-förordningen och med icke-finansiella motparter som uppfyller villkoren i artikel 10.1 b i EMIR-förordningen. I artikel 28.2 föreskrivs dessutom om förutsättningarna för tillämpning

av handelsskyldigheten också på motparter som genomför transaktioner med finansiella institut eller på andra enheter i tredjeland.

Handelsskyldigheten enligt artikel 28 i MiFIR gäller derivat som omfattas av det handelsförfarande som föreskrivs i artikel 32 och som nämns i det register som ESMA för i enlighet med artikel 34. Den handelsskyldighet som avses i MiFIR har också samband med clearingkravet enligt EMIR-förordningen. I artikel 32 i MiFIR föreskrivs att då ett derivat har förklarats omfattas av clearingkravet enligt EMIR-förordningen ska ESMA utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att ange vilken relevant underkategori inom denna typ som ska handlas på reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar, organiserade handelsplattformar eller på tredjelands handelsplatser samt från vilken tidpunkt handelsskyldigheten träder i kraft. Kommissionen har befogenhet att anta ESMA:s förslag till tekniska standarder för tillsyn. För att handelsskyldigheten ska träda i kraft måste kategorin av derivat eller en delkategori inom kategorin ha tagits upp till handel eller handlas på minst en av de handelsplatser som räknas upp ovan. Dessutom måste tredje parts köp- och säljintressen i kategorin av derivat eller en relevant delkategori inom kategorin vara tillräckliga, så att kategorin av derivat bedöms vara tillräckligt likvid för att endast handlas på de handelsplatserna.

I förordningens artikel 29 föreskrivs om clearingkrav för derivat som handlas på reglerade marknader samt om tidpunkten för godkännande av clearing. I artikel 30 föreskrivs om indirekta clearingarrangemang för börshandlade derivat. I artikel 31 föreskrivs om portföljkompression och i artikel 33 om en mekanism för undvikande av överlappande eller motstridiga bestämmelser.

Icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument

I MiFIR-förordningens avdelning VI föreskrivs om icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument.

Förordningens artikel 35 gäller icke-diskriminerande tillträde till en central motpart. Enligt artikeln ska en central motpart samtycka till att cleara finansiella instrument på icke-diskriminerande och transparenta villkor, oavsett på vilken handelsplats som transaktionen utförs. I artikel 36 föreskrivs på motsvarande sätt att en handelsplats på begäran och på icke-diskriminerande och transparenta villkor ska lämna transaktionsuppgifter till varje central motpart som är auktoriserad eller erkänd enligt EMIR-förordningen och som önskar cleara transaktioner med finansiella instrument som genomförs på den handelsplatsen. I artikel 37 föreskrivs att centrala motparter och handelsplatser för syften som rör handel och clearing ska ha icke-diskriminerande tillträde till relevanta pris- och transaktionsuppgifter, när värdet av ett finansiellt instrument beräknas på grundval av ett referensvärde. Dessutom föreskrivs i artikeln att en person med äganderätt till ett referensvärde är skyldig att bevilja licens. I artikel 38 föreskrivs om tillträde för centrala motparter och handelsplatser i tredjeland.

Produktingripande

I artiklarna 39—43 i MiFIR föreskrivs också om myndigheternas befogenheter att ingripa i produkter. Dessa bestämmelser är nya. Enligt förordningen ges ESMA under vissa förutsättningar befogenheter att tillfälligt inom unionen förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa finansiella instrument. En förutsättning för sådana åtgärder är för det första att de utgör ett svar på allvarliga problem med investerarskyddet eller ett hot mot finansmarknadernas eller råvarumarknaders korrekta funktionssätt och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system. En förutsättning för interventionsåtgärder är för det andra att de krav enligt unionsrätten som är tillämpliga på det berörda finansiella instrumentet eller den berörda finansiella verksamheten inte avvärjer hotet. För det

tredje förutsätts att en behörig myndighet eller flera behöriga myndigheter inte redan har vidtagit åtgärder för att avvärja hotet eller också är de åtgärder som vidtagits för att avvärja hotet inte tillräckliga. ESMA ska dessutom underrätta den behöriga myndigheten om sina åtgärder innan de vidtas. Också EBA har motsvarande befogenheter att vidta tillfälliga interventionsåtgärder i fråga om strukturerade insättningar.

Enligt förordningen får också nationella behöriga myndigheter under vissa förutsättningar förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av finansiella instrument i eller från en medlemsstat eller vissa typer av finansiell verksamhet eller förfaranden. Till åtskillnad från ESMA och EBA kan nationella myndigheter permanent förbjuda eller begränsa vissa verksamheter. En behörig nationell myndighet är också skyldig att underrätta övriga behöriga myndigheter och ESMA om sitt förbuds- eller begränsningsbeslut minst en månad innan det träder i kraft. I brådskande undantagsfall kan en nationell behörig myndighet under vissa förutsättningar också vidta tillfälliga åtgärder. Också i så fall ska den underrätta behöriga myndigheter samt ESMA eller EBA om åtgärden 24 timmar innan åtgärden är avsedd att träda i kraft. De nationella myndigheterna, liksom också ESMA och EBA, kan införa ett förbud eller en begräsning också redan innan ett finansiellt instrument eller en strukturerad insättning marknadsförs, distribueras eller säljs till kunder.

Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter om de grunder och omständigheter som myndigheterna ska beakta vid bedömningen av förutsättningarna för produktingripanden. Enligt förordningen ska ESMA och EBA koordinera de nationella myndigheternas åtgärder och i synnerhet säkerställa att åtgärder som vidtas av en behörig myndighet är berättigade och proportionella samt att de behöriga myndigheterna i tillämpliga fall använder en enhetlig strategi. ESMA och EBA ska också yttra sig om huruvida förbud eller begränsningar som den nationella behöriga myndigheten planerar är berättigade och proportionella.

Myndighetsbefogenheter och påföljder

Artiklarna 67—88 (avdelning VI) i MiFID II innehåller bestämmelser om behöriga myndigheter, samarbete, påföljder och prövningsförfaranden.

Enligt direktivets artikel 69 ska de behöriga myndigheterna få alla tillsynsbefogenheter, inbegripet utredningsbefogenheter och befogenheter att införa korrigerande åtgärder, som de behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt detta direktiv och MiFIR. Myndigheten ska ges vissa minimibefogenheter som nämns i artikel 69.2. De flesta befogenheterna enligt detta direktiv är desamma som enligt MiFID I. Helt nya befogenheter är de som gäller kontroller av positionshantering inom råvaruderivat samt produktingripanden.

Enligt artikel 70 ska medlemsstaterna fastställa regler om och sörja för att deras behöriga myndigheter kan påföra administrativa sanktioner och andra åtgärder som ska tillämpas vid överträdelser av detta direktiv eller förordningen. De administrativa sanktioner och åtgärder som fastställs i medlemsstaterna ska uppfylla vissa centrala krav i förhållande till de personer som sanktionerna avser, kriterier som bör beaktas när sanktioner eller åtgärder tillämpas, offentliggörande, centrala befogenheter att påföra sanktioner och nivåer för administrativa avgifter.

Enligt direktivets nya artikel 70.2 ska, ifall värdepappersföretag, marknadsoperatörer eller andra juridiska personer som räknas upp i bestämmelsen omfattas av skyldigheter i händelse av en överträdelse, sanktioner och åtgärder kunna tillämpas i enlighet med villkoren i nationell rätt på områden som inte harmoniseras genom direktivet, på medlemmarna i värdepappersföretaget och marknadsoperatörernas ledningsorgan, samt på alla andra fysiska eller juridiska personer som enligt nationell rätt är ansvariga för en överträdelse.

I direktivets artiklar 7.3—70.6 räknas dessutom, med avvikelse från vad som tidigare gällde, upp de specifika situationer där en myndighet i händelse av en överträdelse ska ha rätt att påföra och verkställa sådana administrativa sanktioner och åtgärder som aves i direktivet. Det är exempelvis fråga om offentliga förklaringar, olika förbud och administrativa sanktionsåtgärder. Helt nya sanktioner är bland annat förbud för en medlem av värdepappersföretagets ledningsorgan att utöva uppdrag i ledningsorganet samt ekonomiska administrativa sanktioner. I fråga om en juridisk person ska den maximala administrativa sanktionsavgiften vara antingen minst fem miljoner euro eller tio procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisningen. I fråga om en fysisk person ska den maximala administrativa avgiften vara minst fem miljoner euro. Den maximala administrativa avgiften ska vara minst två gånger beloppet av den fördel som erhållits genom överträdelsen, om denna fördel kan fastställas.

Direktivets artikel 71 innehåller helt nya bestämmelser om offentliggörande av beslut. Huvudregeln är den att administrativa sanktioner och åtgärder ska offentliggöras. Enligt direktivet ska ESMA också ges uppgifter om alla sanktioner och åtgärder som påförts. ESMA ska offentliggöra den informationen i en årlig rapport. Direktivets artikel 72 innehåller nya bestämmelser om omständigheter som ska beaktas i samband med utövande av tillsynsbefogenheter, inbegripet utredningsbefogenheter och befogenheter att besluta om åtgärder.

Enligt direktivet artikel 73 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter etablerar effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering av potentiella eller faktiska överträdelser av bestämmelserna i förordningen och nationella bestämmelser som antagits vid genomförandet av detta direktiv till de behöriga myndigheterna. Vidare föreskrivs i direktivet om minimikrav som ska ställas på systemet. Dessutom ska operatörerna ha inrättat lämpliga förfaranden för att deras anställda ska kunna anmäla potentiella eller faktiska överträdelser internt genom en särskild, oberoende och autonom kanal. Dessa bestämmelser är nya.

I direktivets artikel 74 ingår en bestämmelse som motsvarar den tidigare bestämmelsen om rätt att överklaga. I artikel 75 ingår en delvis ny bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna ska säkerställa upprättandet av effektiva och ändamålsenliga klagomåls- och tvistlösningsförfaranden utanför domstol för konsumenttvister rörande värdepappersföretags tillhandahållande av investerings- och sidotjänster. En nyhet jämfört med MiFID I är att värdepappersföretagen ska anslutas till ett eller flera organ som handlägger klagomåls- och tvistlösningsförfaranden. Dessa organ ska vidare aktivt samarbeta med sina motparter i andra medlemsstater för att lösa gränsöverskridande tvister.

I artiklarna 79—88 ingår likaså delvis nya bestämmelser om de nationella tillsynsmyndigheternas samarbete sinsemellan och om samarbetet med ESMA och andra myndigheter samt med tredjeländer.

Ändringar i AIFMD-direktivet

Genom artikel 92 i MIFID II ändras artikel 33 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (nedan AIFMD) om förutsättningarna för förvaltning av AIF-fonder som är etablerade i andra medlemsstater. Genom ändringarna i artiklarna 33.1 och 33.2 i AIFMD får en i unionen etablerad AIF-förvaltare utöver AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat tillhandahålla också sådana tjänster i en annan medlemsstat som avses i artikel 6.4, antingen direkt eller genom förmedling av en filial. Med sådan tjänster avses portföljförvaltning enligt artikel 6.4 a samt sidotjänster enligt artikel 6.4 b, exempelvis investeringsrådgivning, förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar samt mottagande

och vidarebefordran av order beträffande finansiella instrument. Enligt direktivet ska förvaltare i så fall ha auktorisation för att tillhandahålla tjänsterna. Förvaltaren ska förse den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat med uppgifter om de medlemsstater där den planerar att förvalta fonder eller tillhandahålla ovannämnda tjänster samt en verksamhetsplan varav framgår de planerade tjänsterna och fonderna.

Till följd av ändringarna i artikel 33 i AIFMD har också definitionen av en medlemsstat som i enlighet med direktivets artikel 4.1 r tar emot en AIF-förvaltare kompletterats så att den inkluderar också medlemsstater där AIF-förvaltaren tillhandahåller tjänster som avses i artikel 6.4.

Referensvärdesförordningen

Europaparlamentet och rådet antog den 8 juni 2016 förordningen (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (referensvärdesförordningen). Förordningen ska huvudsakligen tillämpas från och med den 1 januari 2018. Förordningens bestämmelser om kritiska referensvärden (artiklarna 20, 21 och 23) har tillämpats sedan den 30 juni 2016.

Tillämpningsområde och definitioner

I förordningens artiklar 1—3 föreskrivs om förordningens syfte, tillämpningsområde och definitioner. Enligt förordningens artikel 1 införs genom förordningen en gemensam ram för att säkerställa att de index som används som referensvärden i finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat i unionen är rättvisande och inte utsätts för otillbörlig påverkan. Förordningen bidrar därmed till en väl fungerande inre marknad samtidigt som en hög skyddsnivå för konsumenter och investerare uppnås.

Enligt artikel 2.1 ska förordningen tillämpas på tillhandahållande av referensvärden, rapportering av dataunderlag för referensvärden och användning av referensvärden inom unionen. Enligt artikel 2.2 a och b ska förordningen inte tillämpas på en centralbank och inte heller på en offentlig myndighet, när den bidrar med uppgifter till, tillhandahåller eller kontrollerar tillhandahållandet av referensvärden för offentligpolitiska ändamål, inklusive mått på sysselsättning, ekonomisk aktivitet och inflation. Förordningen ska inte heller tillämpas på en central motpart, när den tillhandahåller referenspriser eller avräkningspriser som används för centrala motparters riskhantering och avveckling, på tillhandahållande av ett enstaka referenspris för finansiella instrument som förtecknas i bilaga I avsnitt C till MiFID II och inte heller på medier när dessa inte har någon kontroll över tillhandahållandet av det referensvärdet (artikel 2.2 c, d och e).

Enligt artikel 2.2 f och h ska förordningen tillämpas på en fysisk eller juridisk person endast i den utsträckning som denna person offentliggör eller för allmänheten tillgängliggör den personens egna rörliga eller fasta låneräntor och på indexleverantörer såvitt avser ett index som de tillhandahåller om de är omedvetna om och inte rimligen kunde ha känt till att indexet används för att fastställa avkastning. Vidare ska förordningen enligt artikel 2.2 g inte användas på råvaruindex som är baserade på information från rapportörer varav flertalet är enheter som inte står under tillsyn. För att referensvärdet för råvaror inte ska tillämpas förutsätts dessutom att det totala nominella värdet på finansiella instrument som hänvisar till referensvärdet inte överstiger 100 miljoner euro.

I förordningens artikel 3 föreskrivs om de definitioner som används i förordningen.

Administratörers förvaltning och tillsyn

I förordningens artikel 4 föreskrivs om administratörers styrningsarrangemang samt om åtgärder i anslutning till intressekonflikter. Enligt artikel 3.6 avses med administratör en fysisk eller juridisk person som kontrollerar tillhandahållandet av referensvärde.

Enligt artikel 4.1 ska administratörer ha stabila styrningsarrangemang som inbegriper en tydlig organisationsstruktur med en väl definierad, transparent och konsekvent ansvarsfördelning mellan alla personer som deltar i tillhandahållandet av referensvärdet. Dessutom ska administratörer vidta lämpliga åtgärder för att identifiera och förhindra eller hantera intressekonflikter och för att förfarandet för att fastställa referensvärdet görs på ett oberoende och ärligt sätt.

Tillhandahållande av referensvärde ska i operativ bemärkelse vara åtskilt från de delar av administratörens övriga verksamhet som kan ge upphov till faktiska eller potentiella intressekonflikter (4.2). I fall där en intressekonflikt uppstår hos en administratör och denna intressekonflikt inte kan minskas på ett tillfredsställande sätt kan den behöriga myndigheten kräva att administratören inrättar en oberoende övervakningsfunktion. Om en sådan intressekonflikt inte kan hanteras korrekt kan den behöriga myndigheten kräva att administratören antingen avslutar den verksamhet eller de förbindelser som ger upphov till intressekonflikter eller upphör att tillhandahålla referensvärdet. Administratörer ska offentliggöra eller informera användare av ett referensvärde om alla befintliga eller potentiella intressekonflikter (artiklarna 4.3, 4.4 och 4.5).

Enligt artikel 4.6 ska administratörer fastställa och tillämpa lämpliga riktlinjer och rutiner för att upptäcka, offentliggöra, förebygga, hantera och minska intressekonflikter. Administratörer ska, när det gäller medarbetare och andra fysiska personer vilkas tjänster står till deras förfogande eller under deras kontroll och som är direkt involverade i tillhandahållandet av ett referensvärde, se till vissa omständigheter (exempelvis att de i tillräcklig utsträckning är kompetenta och oberoende) för undvikande av intressekonflikter. För att säkerställa detta ska administratörer fastställa särskilda interna kontrollrutiner (artiklarna 4.7 och 4.8).

Enligt förordningens artiklar 5.1 och 5.2 ska administratörer inrätta och bibehålla en permanent och effektiv övervakningsfunktion för att se till att alla delar av tillhandahållandet av referensvärdet övervakas. Övervakningsfunktionen ska ställas till de relevanta behöriga myndigheternas förfogande.

Övervakningsfunktionen ska verka fritt från otillbörlig påverkan och ansvara för uppgifter som av administratören ska anpassas till referensvärdets komplexitet och användning och sårbarhet. Övervakningsfunktionen ska utföras av en särskild kommitté eller genom ett annat lämpligt styrningssystem (artiklarna 5.3 och 5.4).

I artiklarna 6.1—6.5 föreskrivs att administratörer ska ha en kontrollstruktur som ser till att referensvärdet tillhandahålls och offentliggörs eller görs tillgängligt. Kontrollstrukturen ska stå i proportion till mängden identifierade intressekonflikter, graden av skönsmässig bedömning vid tillhandahållandet av referensvärden och typen av dataunderlag. Kontrollstrukturen ska omfatta hantering av operativa risker, tillfredsställande och effektiva kontinuitets- och katastrofåterhämtningsplaner samt de beredskapsrutiner som finns om det skulle uppstå problem med förfarandet för att tillhandahålla referensvärdet. Dessutom ska kontrollsystemet dokumenteras, ses över och vid behov uppdateras samt göras tillgängligt för den behöriga myndigheten och på begäran för användarna.

I förordningens artikel 7 föreskrivs om ramverk för ansvarsskyldighet. Enligt artikel 7.1 ska administratören ha ett ramverk för ansvarsskyldighet, som omfattar dokumentation, revision

och granskning, och ett klagomålsförfarande, som ger bevis på överensstämmelse med kraven i förordningen. Administratören ska utse en intern funktion med erforderlig förmåga att granska och rapportera om administratörens efterlevnad av referensvärdesmetoden och av förordningen (artikel 7.2). För kritiska referensvärden ska administratören utse en oberoende extern revisor som minst en gång per år ska granska och rapportera om administratörens efterlevnad av referensvärdesmetoden och av förordningen (artikel 7.3).

Administratören ska på begäran av den relevanta behöriga myndigheten tillhandahålla denna närmare uppgifter om de granskningar och rapporter som avses i artikel 7.2. Administratören ska på begäran av den relevanta behöriga myndigheten eller en användare av ett referensvärde offentliggöra närmare uppgifter om de revisioner som anges i punkt 3 (artikel 7.4).

I förordningens artikel 8 räknas de uppgifter upp som administratörer ska dokumentera (artikel 8.1 a—h). En administratör ska bevara de uppgifter som anges i artikeln i minst fem år, med undantag för uppgifter om telefonsamtal eller elektronisk kommunikation, som på begäran ska överlämnas till berörda parter om deltagit i samtalet eller kommunikationen och ska sparas i tre år.

I artikel 9.1 föreskrivs att administratörer ska införa och offentliggöra förfaranden för att ta emot, utreda och dokumentera klagomål. I artikel 9.2 preciseras vad som ett sådant system för hantering av klagomål ska säkerställa.

I artikel 10 föreskrivs om utkontraktering av funktioner. Administratörer får inte utkontraktera funktioner som rör tillhandahållandet av referensvärden på ett sätt som har en väsentligen negativ inverkan på administratörens kontroll av tillhandahållandet av referensvärdet eller den relevanta behöriga myndighetens förmåga att utöva tillsyn över referensvärdet (artikel 10.1). Administratörer som utkontrakterar funktioner eller tjänster och verksamhet som har relevans för tillhandahållande av referensvärdet till en tjänsteleverantör ska även i fortsättningen ha det fulla ansvaret för att se till att alla administratörens skyldigheter enligt förordningen fullgörs. I artikel 10.3 nämns de villkor som administratören ska säkerställa vid utkontraktering.

Dataunderlag, metoder och anmälan av överträdelser

Enligt definitionen av begreppet dataunderlag i förordningens artikel 3 avses med dataunderlag uppgifter som avser värdet på en eller flera underliggande tillgångar som en administratör använder för att fastställa ett referensvärde. I artikel 11 föreskrivs närmare om de krav som gäller dataunderlag samt om administratörens skyldigheter i samband med tillsynen och användningen av dataunderlag.

I förordningens artikel 12 beskrivs de metoder som administratören ska använda för att fastställa referensvärden. Metoderna ska bland annat vara tillförlitliga, rigorösa och verifierbara. Administratören ska vid utvecklingen av en referensvärdesmetod ta hänsyn till bland annat marknadens storlek och fastställa prioriteringen mellan olika typer av dataunderlag. Administratörer ska ha tydliga och offentliggjorda system som anger under vilka omständigheter dataunderlagets kvantitet eller kvalitet inte uppnår den standard som krävs för att ett rättvisande och tillförlitligt referensvärde ska kunna fastställas enligt metoden, och som anger om och i så fall på vilket sätt referensvärdet under sådana omständigheter kommer att beräknas (artikel 12.3).

Administratörer ska utveckla, hantera och administrera referensvärden och beräkningsmetoden på ett transparent sätt (artikel 13). Därför ska administratörer offentliggöra eller tillgängliggöra vissa uppgifter om metoderna (artiklarna 13.1 och 13.2) som närmare anges i kommissionens tekniska standarder för tillsyn.

Enligt förordningens artikel 14 ska administratörer etablera adekvata system och effektiva kontroller för att säkerställa att dataunderlaget inte utsatts för otillbörlig påverkan för att kunna upptäcka och till den behöriga myndigheten rapportera allt agerande som kan utgöra manipulation eller försök till manipulation av ett referensvärde. Administratören ska ha rutiner som innebär att dess chefer, anställda och alla andra fysiska personer vars tjänster ställts till dess förfogande eller under dess kontroll ska kunna rapportera interna överträdelser av förordningen (artikel 14.3).

Uppförandekod och krav på informationskällor

I förordningens artikel 15 föreskrivs att om ett referensvärde baseras på dataunderlag från rapportören, ska dess administratör utarbeta en uppförandekod för varje referensvärde med tydliga regler för rapportörernas ansvar när det gäller att lämna dataunderlag och se till att uppförandekoden är i linje med förordningen. Dessutom ska administratören regelbundet förvissa sig om att rapportörerna håller fast vid uppförandekoden, minst årligen och när koden ändras.

I artikel 15.2 anges de delar som uppförandekoden åtminstone ska omfatta. Den ska omfatta bland annat en tydlig beskrivning av dataunderlaget samt identifiering av de personer som får rapportera dataunderlag och vidare sådana system och kontroller som rapportören måste införa. Administratörer får utarbeta en enda uppförandekod för varje familj av referensvärden som de tillhandahåller (artikel 15.3).

Om den behöriga myndigheten finner att delar av en uppförandekod inte följer denna förordning ska den underrätta den berörda administratören. Administratören ska inom 30 dagar efter mottagandet av en sådan underrättelse ändra uppförandekoden så att den följer denna förordning (artikel 15.4).

I förordningens artikel 16 föreskrivs om de krav som ska tillämpas på rapportörer under tillsyn när det gäller styrning och kontroll. Rapportörerna ska bland annat säkerställa att rapporteringen och eventuella skönsmässiga bedömningar görs på ett oberoende sätt. Rapportörer under tillsyn ska ha sådana effektiva system och kontroller som närmare definieras i artikel 16.2 för att säkerställa att allt dataunderlag som rapporteras till administratören är tillförlitligt och skyddat mot otillbörlig påverkan.

I artikel 16.3 konstateras det att om dataunderlaget baseras på expertbedömningar ska rapportörer under tillsyn utöver systemen och kontrollerna fastställa riktlinjer för hur skönsmässiga bedömningar får göras. När det är proportionerligt ska rapportörer under tillsyn beakta typen av referensvärde och dess dataunderlag. Rapportörer under tillsyn ska samarbeta fullt ut med administratören och den relevanta behöriga myndigheten vid revision och tillsyn av tillhandahållandet av ett referensvärde (artikel 16.4).

Referensvärde baserat på reglerade uppgifter

Med referensvärde baserat på reglerade uppgifter avses ett referensvärde som fastställs genom tillämpning av en formel på grundval av dataunderlag som helt och hållet och direkt kommer från handelsplatser som närmare definieras i förordningen eller från fondandelsvärden för investeringsfonden (artikel 3.24). I förordningens artikel 17 nämns de artiklar som inte ska tillämpas på tillhandahållande av och rapportering i samband med referensvärden som är baserade på reglerade uppgifter.

Referensräntor

I förordningens artikel 18 föreskrivs att de särskilda kraven i bilaga I ska utöver eller som ersättning för kraven i artiklarna 4—16 tillämpas på tillhandahållande av och rapportering i samband med referensräntor.

Råvaruindex

Enligt förordningens artikel 19 ska de särskilda krav som anges i bilaga II tillämpas i stället för kraven i artiklarna 4.9 och 11.16 på tillhandahållande av och rapportering i samband med råvaruindex, såvida inte referensvärdet i fråga är ett referensvärde baserat på reglerade uppgifter eller på uppgifter från rapportörer varav majoriteten är enheter under tillsyn. Inte heller artiklarna 24, 25 och 26 ska tillämpas på tillhandahållande av och rapportering i samband med råvaruindex.

Kritiska referensvärden

Med kritiskt referensvärde avses enligt förordningens definition ett referensvärde som inte är ett referensvärde baserat på reglerade uppgifter och som uppfyller något av villkoren i artikel 20.1 och som finns upptaget på den förteckning som kommissionen upprättar enligt den artikeln (artikel 3.25). I artikel 20 föreskrivs att kommissionen ska anta genomförandeakter för att upprätta och minst vartannat år se över en förteckning över sådana referensvärden som tillhandahålls av administratörer inom unionen som är kritiska referensvärden. I artikel 20.1 a—c anges villkoren för att ett referensvärde ska anses vara kritiskt.

När den behöriga myndigheten i en medlemsstat anser att en administratör under dess tillsyn tillhandahåller ett referensvärde som bör erkännas som kritiskt ska den meddela ESMA (artikel 20.2). I meddelandet ska den behöriga myndigheten bedöma huruvida det, om referensvärdet skulle upphöra ett dess tillhandahållande skulle baseras på dataunderlag eller en panel av rapportörer som inte längre representerar den underliggande marknaden eller ekonomiska verkligheten, negativt skulle påverka marknadernas integritet, den finansiella stabiliteten, konsumenterna, realekonomin eller finansieringen av hushåll och företag i dess medlemsstat (artikel 20.3). ESMA ska yttra sig över den behöriga myndighetens bedömning och sända detta yttrande till kommissionen tillsammans med den behöriga myndighetens bedömning och kommissionen ska anta genomförandeakter i enlighet med punkt 1 (artiklarna 20.4 och 20.5).

Inom 15 arbetsdagar från och med dagen för tillämpningen av beslutet att införa ett kritiskt referensvärde i den förteckning som avses i artikel 20.1, ska administratören av det kritiska referensvärdet anmäla uppförandekoden till den relevanta behöriga myndigheten (artikel 15.5).

I förordningens artikel 21.1 föreskrivs om de åtgärder som ska vidtas av en administratör av ett kritiskt referensvärde om administratören avser att upphöra att tillhandahålla detta referensvärde. På motsvarande sätt föreskrivs i artiklarna 21.2—21.4 om den behöriga myndighetens skyldigheter och befogenheter i samband med att administratören informerar myndigheten om sin avsikt att upphöra att tillhandahålla referensvärdet eller när administratören av ett kritiskt referensvärde ska avvecklas på grund av ett insolvensförfarande.

I förordningens artikel 22 föreskrivs att när en administratör tillhandahåller ett kritiskt referensvärde ska administratören utan att det påverkar tillämpningen av unionens konkurrensrätt, vidta adekvata åtgärder för att se till att licenser och uppgifter som avser referensvärdet tillhandahålls samtliga användare på rättvisa, rimliga, transparenta och icke-diskriminerande villkor.

Förordningens artikel 23, där det föreskrivs om rapportering av kritiska referensvärden till administratörer, från administratörer till myndigheter och mellan myndigheter, ska tillämpas endast på kritiska referensvärden som baseras på information från rapportörer varav majoriteten är enheter under tillsyn.

Administratören av ett eller flera kritiska referensvärden ska vartannat år till sin behöriga myndighet lämna en bedömning av förmågan hos varje kritiskt referensvärde som den tillhandahåller för att mäta den underliggande marknadssituationen eller ekonomiska verkligheten (artikel 23.2). Om en rapportör under tillsyn som rapporterar till ett kritiskt referensvärde har för avsikt att upphöra att rapportera dataunderlag ska den utan dröjsmål skriftligen anmäla detta till administratören av referensvärdet, som utan dröjsmål ska informera sin behöriga myndighet. Dessutom ska administratören senast 14 dagar efter anmälan från rapportören, till sin behöriga myndighet översända en bedömning av hur referensvärdets förmåga att mäta den underliggande marknaden eller ekonomiska verkligheten påverkas. Den behöriga myndigheten ska för sin del baserat på denna bedömning utan dröjsmål informera ESMA, och i tillämpliga fall det kollegium som eventuellt inrättats, och göra sin egen bedömning av saken (artiklarna 23.3 och 23.4).

Administratörens behöriga myndighet har de befogenheter som anges i artiklarna 23.5—23.7 att informera sin behöriga myndighet att under vissa förutsättningar bland annat kräva att de rapportörer som gjorde anmälan rapporterar dataunderlag till administratören i enlighet med administratörens metod, uppförandekoden och andra regler samt tillsammans med administratören välja enheter som är skyldiga att rapportera dataunderlag. I det sammanhanget ska den behöriga myndigheten för en rapportör under tillsyn samarbeta med administratörens behöriga myndighet vid genomförandet av sådana åtgärder (artikel 23.8). Dessutom ska vid slutet av den period som avses i artikeln administratörens behöriga myndighet granska de åtgärder som vidtagits och upphäva en åtgärd om de villkor som anges i artikel 23.9 är uppfyllda.

När ett kritiskt referensvärde ska upphöra att tillhandahållas ska varje rapportör under tillsyn som rapporterar till det referensvärdet fortsätta att rapportera dataunderlag (artikel 23.10). Administratören ska till den relevanta behöriga myndigheten anmäla om någon rapportör inte uppfyller kraven i artikel 23.6 så snart det rimligen är möjligt (artikel 23.11). Om ett referensvärde är erkänt som ett kritiskt referensvärde i enlighet med förfarandet i artiklarna 20.2—20.5 ska administratörens behöriga myndighet ha befogenhet att kräva dataunderlag i enlighet med artiklarna 23.5 och 23.6 endast från rapportörer under tillsyn beräknade i den behöriga myndighetens medlemsstat.

Signifikanta referensvärden

I förordningens artikel 24 definieras begreppet signifikanta referensvärden. Ett referensvärde som inte uppfyller något av villkoren i artikel 20.1 är emellertid signifikant när det används direkt eller indirekt inom en kombination av referensvärden som en referens för finansiella instrument eller finansiella avtal eller för att mäta resultatet hos en investeringsfond som har ett totalt genomsnittsvärde på minst 50 miljarder euro, i tillämpliga fall baserat på referensvärdets olika slags löptider under sex månader. Ett referensvärde är signifikant också när det inte har något eller mycket få lämpliga marknadsledda alternativ och det - om referensvärdet upphör att tillhandahållas, eller tillhandahålls på grundval av dataunderlag som inte längre på ett fullgott sätt representerar den underliggande marknaden eller ekonomiska verkligheten eller som är otillförlitligt - skulle uppstå en allvarlig och negativ påverkan på marknadernas integritet, den finansiella stabiliteten, konsumenterna, realekonomin eller finansieringen av hushåll eller företag i en eller flera medlemsstater.

Kommissionen ges befogenhet att se över de beräkningsmetoder som används för att fastställa tröskelvärden minst vartannat år från och med den 1 januari 2018 (artikel 24.2). En administratör ska omgående underrätta sin behöriga myndighet om dess signifikanta referensvärde hamnar under tröskelvärdet (artikel 24.3).

En administratör kan enligt förordningens artikel 25 välja att inte tillämpa de artiklar som nämns i artikel 25.1 på sitt signifikanta referensvärde, om den administratören anser att tillämpningen av en eller flera av dessa bestämmelser skulle vara oproportionerlig med hänsyn till referensvärdets art och effekter eller med hänsyn till administratörens storlek. Administratören ska omedelbart underrätta den behöriga myndigheten om sitt beslut att inte tillämpa en eller flera av de nämnda bestämmelserna och förse beslutet med kompletterande information om myndighetens begäran (artiklarna 25.2 och 25.6). Dessutom föreskrivs att om en administratör inte uppfyller eller flera av de krav som avses ovan ska administratören offentliggöra och upprätthålla en försäkran om efterlevnad där det tydligt anges varför det är lämpligt för administratören att inte följa dessa bestämmelser (artikel 25.7). Den behöriga myndigheten har emellertid befogenheter att ålägga administratören att tillämpa denna bestämmelse och att enligt den tidtabell som närmare anges i artikeln informera administratören om sitt tillämpningsbeslut (artiklarna 25.3, 25.4 och 25.6).

Enligt artikel 25.5 ska en behörig myndighet vid utövandet av sina tillsynsbefogenheter regelbundet se över huruvida dess bedömning fortfarande är giltig.

Icke-signifikanta referensvärden

En administratör kan välja att på sina icke-signifikanta referensvärden inte tillämpa de i förordningens artikel 26.1 nämnda artiklarna. Administratören ska i så fall offentliggöra och upprätthålla en försäkran om efterlevnad där det tydligt anges varför det är lämpligt för administratören att inte följa dessa bestämmelser (artikel 26.3). En administratör ska omgående underrätta sin behöriga myndighet när den administratörens icke-signifikanta referensvärde överstiger det tröskelvärde som avses i artikel 24.1 a (artikel 26.2). Den relevanta myndigheten ska granska administratörens försäkran om efterlevnad och myndigheten kan be om ytterligare uppgifter av administratören och får kräva ändringar för att säkra efterlevnad av förordningen (artikel 26.4).

På tillhandahållande av och rapportering i samband med referensvärden baserade på reglerade uppgifter (artikel 17) ska artiklarna 24 och 25 eller 26, beroende på vilken som är tillämplig, tillämpas på tillhandahållande av och rapportering i samband med referensvärden baserade på reglerade uppgifter som används direkt eller indirekt inom en kombination av referensvärden som en referens för finansiella instrument eller finansiella avtal eller för att mäta resultat hos investeringsfonder som har ett totalt värde på högst 500 miljarder euro, baserat på referensvärdets olika slags löptider, i tillämpliga fall (artikel 17.2).

Artiklarna 24, 25 och 26 ska inte tillämpas på tillhandahållande av och rapportering i samband med referensrätt (18) och inte heller på tillhandahållande av och rapportering i samband med råvaruindex (artikel 19) (artiklarna 18.2 och 19.2).

Öppenhet och konsumentskydd

I förordningens artikel 27 föreskrivs att inom två veckor från införandet av en administratör i ESMA:s register ska administratören på ett sätt som säkerställer rättvis och enkel tillgång offentliggöra en referensvärdesdeklaration för varje referensvärde eller, i förekommande fall, för varje familj av referensvärden som får användas inom unionen i enlighet med artikel 29. Samma förfarande ska tillämpas också när administratören börjar tillhandahålla ett nytt refe-

rensvärde eller en familj av referensvärden. Administratören ska vid behov uppdatera referensvärdesdeklarationen, under alla omständigheter minst vartannat år.

I artikeln preciseras referensvärdesdeklarationens innehåll och nämns vilka omständigheter som åtminstone ska ingå i den.

En administratör ska offentliggöra, tillsammans med referensvärdesdeklarationen, ett förfarande avseende de åtgärder den kommer att vidta vid eventuella ändringar av ett referensvärde som kan användas i unionen i enlighet med artikel 29, eller om ett sådant referensvärde upphör att tillhandahållas. Detta förfarande får i tillämpliga fall utarbetas för familjer av referensv

Enheter under tillsyn, förutom sådana administratörer som avses i artikel 28.1 och som använder ett referensvärde, ska sammanställa och upprätthålla väl underbyggda skriftliga planer som beskriver de åtgärder som de skulle vidta om ett referensvärde väsentligt förändrades eller upphörde att tillhandahållas. Om så är möjligt och lämpligt ska planerna ange ett eller flera alternativa referensvärden som kan användas som referens för att ersätta de referensvärden som inte längre tillhandahålls, med en förklaring av varför dessa referensvärden skulle vara lämpliga alternativ. Enheter under tillsyn ska på begäran lämna dessa planer tillsammans med eventuella uppdateringar till den relevanta behöriga myndigheten, och ska låta dem återspeglas i avtalsförhållandet med kunderna (artikel 29.2).

En enhet under tillsyn kan enligt förordningens artikel 29 använda ett referensvärde eller en kombination av referensvärden i unionen om referensvärdet tillhandahålls av en administratör i unionen och ingår i ESMA:s register. Om föremålet för ett prospekt som ska offentliggöras enligt direktiv 2003/71/EG eller direktivet 2009/65/EG utgörs av överlåtbara värdepapper eller andra investeringsprodukter som hänvisar till ett referensvärde ska emittenten, erbjudaren eller den person som ansöker om upptagande till handel på en reglerad marknad se till att prospektet även innehåller tydlig och väl synlig information om huruvida referensvärdet har tillhandahållits av en administratör som ingår i ESMA:s register.

I förordningens artikel 30 föreskrivs att för att ett referensvärde eller en kombination av referensvärden som tillhandahålls av en administratör som är belägen i ett tredjeland ska kunna användas i unionen i enlighet med artikel 29, ska referensvärdet och administrationen införas i ESMA:s register. Vidare föreskrivs i artikel 29 att kommissionen får anta ett genomförandebeslut som gäller i tredjeländer registrerade administratörer, referensvärden och familjer av referensvärden.

I förordningens artikel 31 nämns grunderna och villkoren för att ESMA ska kunna avregistrera en administratör i en tredjeland.

I förordningens artikel 32 föreskrivs på vilka grunder enheter under tillsyn i unionen får använda ett referensvärde som tillhandahålls av en administratör i ett tredjeland, då kommissionen har antagit en genomförandeförordning som gäller tredjelandet i fråga eller en där belägen administratör. En administratör i ett tredjeland ska inhämta ett förhandserkännande från den behöriga myndigheten i sin referensmedlemsstat på det sätt som föreskrivs i artikel 32. För att få ett sådant erkännande ska en administratör i ett tredjeland uppfylla vissa villkor (artikel 32.2).

Referensmedlemsstatens administratör i ett tredjeland ska bestämmas på det sätt som närmare framgår av artikeln. Om administratören ingår i samma koncern som en enhet under tillsyn är referensmedlemsstaten i princip den medlemsstat där den enheten är belägen. Om administratören ingår i en grupp som innehåller fler än en enhet under tillsyn och är belägen i unionen ska referensmedlemsstaten vara den medlemsstat där det första antalet enheter under tillsyn är

belägna. Om de ovan nämnda punkterna inte är tillämpliga finns det i artikeln bestämmelser om hur medlemsstaten bestäms (artikel 32.4).

Referensmedlemsstatens behöriga myndighet ska underrätta ESMA i det fall att ett referensvärde uppfyller villkoren för ett signifikant eller ett icke-signifikant referensvärde, vilka anges i artikel 24 respektive 26. Det är i sista hand ESMA som beslutar om att erkänna en administratör eller återkalla erkännandet (artiklarna 32.5—32.8)

I förordningens artikel 33 föreskrivs att en administratör som är belägen i unionen och auktoriserad eller registrerad i enlighet med artikel 34, eller någon annan enhet under tillsyn i unionen med en klar och väldefinierad roll inom en tredjelandadministratörs regelverk för kontroll eller redovisning som på ett effektivt sätt kan övervaka tillhandahållandet av ett referensvärde, får hos sin relevanta behöriga myndighet ansöka om godkännande av ett referensvärde eller en familj av referensvärden för användning inom unionen. Dessutom anges i artikeln andra villkor för godkännande.

En administratör eller en annan enhet under tillsyn ska lämna alla uppgifter som krävs till den behöriga myndigheten, som inom angiven tid ska fatta sitt beslut och underrätta ESMA om beslutet. Ett godkänt referensvärde eller en godkänd familj av referensvärden ska anses ha tillhandahållits av den administratör som ansökt om godkännande eller någon annan enhet under tillsyn. En administratör eller enhet under tillsyn ska förbli fullt ansvarigt för ett sådant referensvärde eller en sådan familj av referensvärden och för efterlevnaden av kraven enligt denna förordning. Den behöriga myndigheten har befogenhet att begära att den godkännande administratören eller enheten under tillsyn låter godkännandet upphöra om villkoren inte längre är uppfyllda (artiklarna 33.2—33.6).

Auktorisation och registrering av en administratör

I förordningens artikel 34 föreskrivs om auktorisation och registrering av en administratör. En fysisk eller juridisk person belägen i unionen som har för avsikt att agera som administratör för referensvärden ska ansöka hos den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den personen är belägen. En auktoriserad eller registrerad administratör måste vid varje tidpunkt uppfylla de krav som fastställs i denna förordning och underrätta den behöriga myndigheten om eventuella väsentliga förändringar därav (artikel 34.2).

Enligt förordningen ska ansökan göras inom 30 arbetsdagar från ingåendet av varje avtal med en enhet under tillsyn om att använda ett index som tillhandahålls av den sökande som referens för ett finansiellt instrument eller finansiellt avtal eller för att mäta resultatet i en investeringsfond (artikel 34.3). Den sökande ska lämna alla uppgifter som krävs för att den behöriga myndigheten ska kunna fastslå att den sökande vid tidpunkten för auktorisationen eller registreringen har vidtagit de åtgärder som krävs, och den relevanta myndigheten ska inom 15 arbetsdagar efter att ha tagit emot ansökan bedöma om ansökan är fullständig (artiklarna 34.4 och 34.5). Den relevanta behöriga myndigheten ska besluta bevilja eller avslå ansökan inom fyra månader efter mottagandet av en fullständig ansökan och fatta ett beslut om att registrera eller att neka registrering av sökanden inom 45 arbetsdagar efter mottagandet av en fullständig ansökan (artikel 34.6). Den behöriga myndigheten ska meddela eventuella beslut om att bevilja auktorisation eller att registrera en ansökan till ESMA inom fem arbetsdagar från dagen för antagandet av nämnda beslut (artikel 34.7).

Enligt förordningens artikel 35 får en behörig myndighet återkalla eller tillfälligt upphäva en administratörs auktorisation eller registrering. Detta är möjligt bland annat om administratören uttryckligen avstår från auktorisation eller registrering eller inte har tillhandahållit några referensvärden under de senaste 12 månaderna eller om administratören allvarligt och återkom-

mande har brutit mot bestämmelserna i denna förordning. Den behöriga myndigheten ska underrätta ESMA om sitt beslut inom fem arbetsdagar från antagandet av nämnda beslut (artikel 35.2).

I artikel 35.3 föreskrivs om förfarandet i en situation där referensvärdets upphörande skulle ge upphov till force majeure eller motverka eller på annat sätt bryta mot villkoren för ett finansiellt avtal eller finansiellt instrument eller mot reglerna för en investeringsfond.

Enligt förordningens artikel 36 ska ESMA upprätta och föra ett offentligt register som innehåller information om identiteten på de administratörer som auktoriserats eller registrerats enligt artikel 34 och de behöriga myndigheter som ansvarar för tillsynen samt om identiteten på de administratörer som uppfyller villkoren i artikel 30, förteckningen över referensvärden och de behöriga myndigheter i tredjeland som ansvarar för tillsynen. Dessutom ska registret innehålla information om identiteten på de administratörer som erhållit erkännande enligt villkoren i artikel 32, om förteckningen över referensvärden och, i tillämpliga fall, om de behöriga myndigheter i tredjeland som ansvarar för tillsynen samt om de referensvärden som har godkänts i enlighet med förfarandet i artikel 33, identiteten på deras administratörer och identiteten på de administratörer eller enheter under tillsyn som beviljat godkännandet. Registret ska vara offentligt tillgängligt och ska vid behov uppdateras skyndsamt.

Tillsynssamarbete

Enligt artikel 37 får en behörig myndighet under vissa förutsättningar delegera sina uppgifter enligt denna förordning till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat eller till ESMA.

En behörig myndighet får lämna ut information som den erhållit från en annan behörig myndighet endast med dennas skriftliga godkännande eller i samband med rättsliga förfaranden (artikel 38).

Enligt förordningens artikel 39.1 får en behörig myndighet begära bistånd från en annan behörig myndighet när det gäller inspektioner på plats eller utredningar. Den behöriga myndighet som mottar begäran ska samarbeta i den mån det är möjligt och lämpligt. En behörig myndighet som begär bistånd ska underrätta ESMA om detta. Om utredningen eller kontrollen har gränsöverskridande verkningar får de behöriga myndigheterna begära att ESMA åtar sig att samordna inspektionen på plats eller utredningen

Om en behörig myndighet mottar en begäran från en annan behörig myndighet om att utföra en inspektion på plats eller en utredning kan den själv utföra inspektionen på plats eller utredningen eller tillåta att den behöriga myndighet som gjorde framställan deltar i en inspektion på plats eller en utredning eller också kan den utse revisorer eller andra sakkunniga för att stödja eller utföra inspektionen på plats eller utredningen (artikel 30.3).

Behöriga myndigheter

För administratörer och enheter under tillsyn ska varje medlemsstat utse den behöriga myndighet som är ansvarig för att utföra uppgifterna enligt denna förordning och underrätta kommissionen och ESMA om detta (artikel 40.1). Om en medlemsstat utser mer än en behörig myndighet, ska den klart ange respektive myndighets uppdrag och utse en myndighet som ska ansvara för samordningen av samarbetet och informationsutbytet med kommunen, ESMA och andra medlemsstaters behöriga myndigheter (artikel 40.2). ESMA ska offentliggöra en förteckning över de behöriga myndigheterna (artikel 40.3).

I förordningens artikel 41 föreskrivs om de behöriga myndigheternas befogenheter. I artikeln föreskrivs dessutom hur befogenheterna ska användas och att medlemsstaterna ska se till att lämpliga åtgärder vidtagits så att behöriga myndigheter förfogar över de tillsyns- och utredningsbefogenheter som behövs för att de ska kunna uppfylla sina skyldigheter.

Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder

I förordningens artikel 42 föreskrivs att medlemsstaterna ska ge de behöriga myndigheterna befogenhet att påföra lämpliga administrativa sanktioner och vidta andra administrativa åtgärder åtminstone i fråga om överträdelser som räknas upp i artikel 42.1 a och b, dock utan att det påverkar de behöriga myndigheternas tillsynsbefogenheter eller rätt att ålägga straffrättsliga påföljder. Dessa administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa regler om administrativa sanktioner när överträdelser är föremål för straffrättsliga påföljder enligt deras nationella rätt. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och ESMA om berörda straffrättsliga bestämmelser senast den 1 januari 2018. Kommissionen och ESMA ska utan dröjsmål underrättas om eventuella ändringar av bestämmelserna (artikel 42.3).

I förordningens artikel 42.2 räknas upp de administrativa påföljder och åtgärder som behöriga myndigheter åtminstone ska ha rätt att påföra respektive vidta. Bland annat nämns administrativa sanktionsavgifter som är minst tre gånger så höga som den vinst som har gjorts eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om dessa kan fastställas (42.2 h). I artikel 42.2 g föreskrivs att en fysisk person, beroende på överträdelsens art, maximalt kan påföras 500 000 eller 100 000 euro i administrativa sanktionsavgifter. En juridisk person kan enligt artikel 42.2 h påföras maximala administrativa sanktionsavgifter till ett belopp på minst 1 000 000 euro eller 10 procent av dess totala årliga omsättning enligt det senaste bokslut som har godkänts av ledningsorganet eller minst 250 000 euro eller 2 procent av dess totala årliga omsättning enligt det senaste bokslut som har godkänts av ledningsorganet.

Dessutom får medlemsstaterna föreskriva att behöriga myndigheter enligt nationell rätt ska ha rätt att påföra högre ekonomiska sanktioner än dem som fastställs i förordningen (artikel 42.4). Vid fastställandet av typ och nivå på de administrativa sanktionerna och andra administrativa påföljder ska de behöriga myndigheterna beakta alla relevanta omständigheter, inbegripet, i förekommande fall överträdelsens allvar och varaktighet samt hur kritiskt referensvärdet är med avseende på den finansiella stabiliteten och realekonomin.

Enligt förordningens artikel 44 ska en medlemsstat se till att lämpliga åtgärder har vidtagits för att ge de behöriga myndigheterna alla befogenheter som är nödvändiga för att hålla kontakter med rättsliga myndigheter inom deras jurisdiktion för att få särskild information om brottsutredningar eller straffrättsliga förfaranden som har inletts på grund av aktuella överträdelser av denna förordning. De behöriga myndigheterna ska vidarebefordra den informationen till andra behöriga myndigheter och ESMA så att de kan uppfylla sin skyldighet att samarbeta vid tillämpningen av denna förordning.

Om inte annat följer av förordningens artikel 45.2 ska en behörig myndighet enligt artikeln offentliggöra beslut om att påföra en administrativ sanktion eller annan administrativ åtgärd på sin officiella webbplats. Dessutom ska ESMA årligen tillhandahållas anonyma uppgifter i aggregerad form om alla administrativa sanktioner och åtgärder som påförts i enlighet med artikel 42.

Kollegier

I förordningens artikel 46 föreskrivs om ett kollegium som den behöriga myndigheten inrättar för vissa kritiska referensvärden. Kollegiet ska bestå av administratörens behöriga myndighet, ESMA och de behöriga myndigheterna för rapportörer under tillsyn. Behöriga myndigheter i andra medlemsstater ska under vissa förutsättningar ha rätt att vara medlemmar i kollegiet. I förordningen finns bestämmelser om kollegiets samarbete och beslutsprocess.

Samarbete med ESMA och tystnadsplikt

I förordningens artikel 47 föreskrivs om samarbete med ESMA. I artikel 48 finns bestämmelser om tystnadsplikt.

Utövandet av delegeringen samt övergångsbestämmelser och slutbestämmelser

I förordningens artikel 49 föreskrivs om kommissionens befogenheter att anta delegerade akter. I artikel 50 föreskrivs om kommittéförfarandet. I artikel 51 finns övergångsbestämmelser. Enligt övergångsbestämmelserna ska en indexleverantör ansöka om auktorisation eller registrering i enlighet med artikel 34 senast den 1 januari 2020. I artikel 52 föreskrivs om tidsfrist för uppdatering av prospekt och viktiga faktablad, i artikel 53 om ESMA:s översyner, i artikel 54 om översyn samt i artikel 55 om hänvisningar i sådana anmälningar som avses i marknadsmissbruksförordningen. I artikel 56 föreskrivs om den ändring av artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen som har tillämpats sedan den 3 juli 2016. I artikel 57 föreskrivs om ändringar i direktiv 2008/48/EG och direktiv 2014/17/EU. De bestämmelserna gäller uppgifter som ska lämnas i avtal om konsumentkrediter och avtal om bostadskrediter när kreditavtalet hänvisar till ett referensvärde.

Förordningens bilagor

I förordningens bilaga I finns bestämmelser om referensräntor och i bilaga II om råvaruindex.

EU:s allmänna dataskyddsförordning

Europaparlamentet och rådet antog våren 2016 förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, nedan *allmänna dataskyddsförordningen*. Förordningen blir 25.5.2018 allmänt tillämplig i medlemsstaterna. Den ersätter personuppgiftsdirektivet (95/46/EG) från år 1995 och personuppgiftslagen (523/1999) varmed direktivet genomfördes nationellt, till de delar som förordningen tillämpas på behandling av personuppgifter.

Den allmänna dataskyddsförordningen fastställer regler för skydd av fysiska personer vid behandling av personuppgifter samt regler för det fria flödet av sådana uppgifter. Förordningen ska tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg samt på annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register (artikel 2.1). Den allmänna dataskyddsförordningen ska inte tillämpas på behandling av personuppgifter som behöriga myndigheter utför i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, i vilket även ingår att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten (artikel 2.2 d). När behöriga myndigheter för sådana syften som räknas upp ovan behandlar personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen ska de i stället tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att före-

bygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, nedan *dataskyddsdirektivet*. Dataskyddsdirektivet ska nationellt sättas i kraft senast den 6 maj 2018.

Justitieministeriet tillsatte i februari 2016 en arbetsgrupp, nedan *TATTI-arbetsgruppen*, för utredning av behovet av nationella lagstiftningsåtgärder som den allmänna dataskyddsförordningen förutsatte samt för beredning av de ändringar som förordningen förutsatte i den allmänna nationella lagstiftningen om behandling av personuppgifter och för koordinering av beredningsarbetet som syftade till justeringar i speciallagstiftningen (OM 1/41/2016; OM006:00/2016). Också för genomförandet av dataskyddsdirektivet har en arbetsgrupp tillsatts med uppdrag att bereda ett förslag till allmän lagstiftning om saken (OM 21/41/2016). Dessutom har i anslutning till TATTI-arbetsgruppen forskare vid IPR University Center, Helsingfors universitet och Lapplands universitet i ett av statsrådets kansli finansierat projekt för det nationella genomförandet av den allmänna dataskyddsförordningen, utrett förhållandet mellan den gällande speciallagstiftningen och den rättsliga grunden för den allmänna dataskyddsförordningen. Utredningen visade att den rättsliga grunden för bestämmelserna till största det stämde överens med den allmänna dataskyddsförordningen, men att det emellertid var skäl att ministerierna utifrån de kommentaterar som framfördes i rapporten för sitt eget förvaltningsområdes vidkommande justerade bestämmelserna om behandling av personuppgifter (Olli Pitkänen (red.): Tietosuojasäädösten muutostarve. Statsrådets publikationsserie 41/2017, s. 11—13).

Trots att lagförslagen i denna proposition till största del kan anses stämma överens med den allmänna dataskyddsförordningen, blir det till följd av förordningen eventuellt nödvändigt att göra vissa ändringar i bestämmelserna om behandling av personuppgifter. Det är framför allt skäl att kontrollera att bestämmelserna inte innehåller andra justeringar än sådana som är tillåtna enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Också eventuella begränsningar av registrerades rättigheter enligt personuppgiftslagen måste bedömas i förhållande till artikel 23 i den allmänna dataskyddsförordningen, där det föreskrivs om förutsättningarna för begränsning av rättigheter och skyldigheter enligt förordningen. Det är emellertid ändamålsenligt att granska eventuella ändringsbehov som en större helhet först efter att MiFID II ich MiFIR har satts i kraft. Ett hinder för en grundligare förhandsberedning utgör i detta sammanhang den omständigheten att den allmänna dataskyddsförordningen kommer att tillämpas först efter MiFID II och MiFIR och att det blir nödvändigt att göra ändringar i samma bestämmelser redan med anledning av genomförandet av MiFID II och MiFIR. Därför föreslås inte ännu i denna proposition med anledning av den allmänna dataskyddsförordningen några ändringar i den gällande finansmarknadslagstiftningen.

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Allmänt

För att direktivet ska kunna sättas i kraft måste ändringar göras i de gällande lagarna om investeringstjänster, handel med finansiella instrument, Finansinspektionen och gräsrotsfinansiering samt i ett flertal andra lagar. Förordningen förutsätter också att flera bestämmelser som för närvarande ingår i den nationella lagstiftningen upphävs. Exempelvis de bestämmelser om transparens i handeln med finansiella instrument som ingår i lagen om handel med finansiella instrument måste upphävas. Bestämmelserna ska i fortsättningen baseras på den direkt tillämpliga förordningen.

I samband med att direktivet sätts i kraft föreslås bestämmelser om sådana skyldigheter som avses i direktivet, utan några ytterligare nationella regleringar som inte är baserade på direkti-

vet. Finansinspektionen uppger att det utifrån nuvarande praxis inte konstaterats förekomma några sådana brister på den finländska marknaden som skulle förutsätta utfärdande av nationella bestämmelser utöver direktivets krav, exempelvis med tanke på investerarskyddet. Ett undantag i detta avseende utgör emellertid de i den nuvarande nationella lagstiftningen ingående bestämmelserna om offentliga insiderregister, som föreslås förbli i kraft. Ett annat regleringsområde där direktivet tillåter ytterligare nationella bestämmelser är förvaring av kundmedel. Det föreslås emellertid inga ytterligare nationella bestämmelser om kundmedel.

Direktivet och förordningen innehåller flera genomförandebefogenheter för kommissionen då den antar detaljerade tekniska standarder och delegerade akter. Det innebär att det återstår ett mycket litet utrymme för nationella regleringslösningar. Detta understryks av att regleringarna på nivå II nästan utan undantag har utfärdats som direkt tillämpliga förordningar. En omständighet som ytterligare kringskär möjligheterna till nationella regleringar är ESMA:s detaljerade riktlinjer för den närmare tolkningen av bestämmelserna i fråga. ESMA har uppställt som mål att i fortsättningen eftersträva allt mera detaljerade riktlinjer samt att förenhetliga medlemsstaternas tillsynsåtgärder. Av denna anledning är det konsekvent att vid genomförandet av bestämmelserna använda text som stämmer överens med direktivet, samtidigt som utrymmet för tolkning blir mindre och den gränsöverskridande verksamheten underlättas.

En förutsättning för att omfattande och detaljerade regleringar och riktlinjer ska kunna utfärdas på en lägre nivå i Europa är, liksom också för den framtida tolkningspraxisen att detaljmotiveringen till nationella lagförslag inte ger upphov till eventuella tolkningskonflikter mellan europeisk och nationell lagstiftning.

2.3.2 Lagen om investeringstjänster

En förutsättning för det nationella genomförandet av direktivet är att vissa av bestämmelserna i lagens 1 kap. om tillämpningsområdet och om undantag från detta ändras i överensstämmelse med direktivet. I synnerhet direktivets nya undantagsbestämmelser har ett snävare tillämpningsområde och ställer dessutom flera villkor för tillämpningen. Vidare ska definitionen av begreppet finansiella instrument preciseras bland annat genom att i den nämns utsläppsrätter.

Det föreslås att direktivets artikel 3 om frivilliga undantag genomförs fullt ut i nationellt hänseende. Genom bestämmelserna kan på personerna i fråga under nämnda förutsättningar tillämpas endast vissa av lagens bestämmelser. Syftet med förslaget är att främja mindre aktörers, inklusive enskilda näringsidkares möjligheter att verka på marknaden. De föreslagna bestämmelserna innebär en lägre tröskel för marknadstillträde och är ägnad att öka konkurrensen på finansmarknaden. För att trygga ett tillräckligt investerarskydd föreslås att på personerna i fråga på dete sätt som direktivet förutsätter dock tillämpas de centrala bestämmelserna i lagen om investeringstjänster om beviljande av verksamhetstillstånd, om förfarandet och om organisering av verksamheten. Personerna i fråga förbjuds också att inneha kundmedel.

Bedrivande av investeringsverksamhet

Genom den gällande lagen om investeringstjänster har MiFID I -direktivet satts i kraft. I avsnitt A i bilaga I räknas de tjänster och verksamheter upp som betraktas som investeringstjänster respektive investeringsverksamhet. Lagen om investeringstjänster tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls. I lagen finns inga bestämmelser om bedrivande av investeringsverksamhet. I lagens 1 kap. 1 § 2 mom. föreskrivs om undantag i fråga om tillämpningsområdet, enligt vilken en sådan verksamhetsutövare som för egen räkning handlar med finansiella instrument och som inte tillhandahåller andra investeringstjänster omfattas av lagens tillämpningsområde endast i det fall att de i momentet angivna förutsätt-

ningarna är uppfyllda. Bestämmelsen motsvarar det undantag i fråga om tillämpningen som föreskrivs i MiFID I (artikel 2.1 d) samt 1 § 1 och 2 mom. i lagen om investeringstjänster. Enligt den allmänna motiveringen till regeringens proposition med förslag till den sistnämnda lagen (RP 43/2007 rd) tas i lagen i enlighet med direktivet in ett sådant undantag i fråga om tillämpningsområdet att lagen ska tillämpas på företag som uteslutande bedriver handel för egen räkning endast ifall företaget bedriver sådan verksamhet av typen marknadsgarantrörelse eller värdepappersförmedlarrörelse som enligt den gällande lagen är tillståndspliktig. Enligt detaljmotiveringen till paragrafen omfattar det i lagen ingående begreppet investeringstjänster också bedrivande av sådan investeringsverksamhet som avses i direktivet.

I MiFID II definieras investeringstjänster och -verksamhet på motsvarande sätt som i MiFID I, men i definitionen av begreppet investeringstjänster nämns den nya tjänsten drift av en organiserad handelsplattform.

I artikel 2.1 d i MiFID II föreskrivs om undantag i fråga om tillämpningsområdet. Bestämmelsen har ändrats jämfört med MiFID I. MiFID II ska inte tillämpas på personer som för egen räkning handlar med andra finansiella instrument än råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa och som inte tillhandahåller några andra investeringstjänster eller utför någon annan investeringsverksamhet med andra finansiella instrument än råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa om inte sådana personer

a) är marknadsgaranter,

b) är medlemmar av eller deltagare på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform eller har direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats,

c) tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, eller

d) handlar för egen räkning vid utförande av kundorder.

Enligt direktivets ingress (stycke 23) ska personer som handlar för egen räkning när de utför order för kunder, under förutsättning att de inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, omfattas av detta direktivs tillämpningsområde och bör inte beviljas något undantag.

I direktivet definieras inte begreppen tillhandahållande av investeringstjänster och bedrivande av investeringsverksamhet. I direktivet finns flera artiklar där båda funktionerna nämns och artiklar där endast tillhandahållande av investeringstjänster nämns. Termen investeringstjänst anger dock att motparten till tillhandahållaren är en kund. I direktivet definieras begreppet kund så att därmed avses en fysisk eller juridisk person till vilken ett värdepappersföretag tillhandahåller investerings- eller sidotjänster. Då tjänster tillhandahålls är finns det alltid en kund med i bilden. Termen investeringsverksamhet anger däremot att det är fråga om företagets egen verksamhet. Exempelvis enligt direktivets artikel 16.7 ska ett värdepappersföretags bokföring inbegripa inspelning av telefonsamtal eller bevarande av elektronisk kommunikation som åtminstone avser transaktioner som genomförts vid handel för egen räkning och tillhandahållande av kundordertjänster som rör mottagande, vidarebefordran och utförande av kundorder (första stycket). Enligt stycke 57 i ingressen bör dessa registreringar säkerställa att det finns underlag för villkoren för varje order som kunder har lämnat och att dessa motsvarar de transaktioner som värdepappersföretaget har slutfört och påvisar beteenden som kan vara relevanta när det gäller marknadsmissbruk, inklusive när firman handlar för egen räkning.

De krav som gäller verksamhet enligt direktivets artikel 16.7 nämns dessutom i kommissionens delegerade förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv

2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet. I förordningen föreskrivs bland annat om dokumentation av transaktioner och utförande av order samt om inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation.

I artikel 2.1 d i MiFID II preciseras villkoren för att handel som en person bedriver för egen räkning ska höra till direktivets tillämpningsområde. Undantaget i fråga om tillämpningsområdet i 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster ska ändras i överensstämmelse med MiFID II. I direktivet finns ett flertal bestämmelser som ska tillämpas på utförande av investeringsverksamhet. Av lagen om investeringstjänster ska framgå ett värdepappersföretags skyldigheter i anslutning till transaktioner då det i samband med utförande av kundorder handlar för egen räkning. Det är skäl att i lagen föreskriva om motsvarande skyldigheter som i direktivet när det gäller bedrivande av investeringsverksamhet. Av dessa skäl finns det inget behov att ändra de procedurbestämmelser om investerarskydd som gäller tillhandahållande av investeringstjänster till kunder.

Förvaring av finansiella instrument som sidotjänster

I lagen om investeringstjänster föreskrivs om förvaring av finansiella instrument som en investeringstjänst och om annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i 1 kap. 11 § 9 punkten. I den gällande lagen avses med förvaring av finansiella instrument som sidotjänster sådan förvaring av finansiella instrument som avses i lagen om värdepapperskonton samt verksamhet som kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, dock inte för egen räkning. Enligt MiFID I avses med sidotjänster enligt bilaga I avsnitt B förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, exempelvis handhavande av kontanta medel eller finansiella säkerheter.

I samband med att lagen om investeringstjänster stiftades genomfördes en sådan ändring att förvaringsverksamheten ändrades från en sidotjänst till en i regel tillståndspliktig investeringstjänst. Detta är enligt förarbetena till lagen om investeringstjänster (RP 32/2012 rd) en av propositionens centrala ändringar. I motiveringen konstateras att avsikten med ändringen är att främja kundskyddet genom effektivare reglering av tillhandahållandet av förvaringstjänster för finansiella instrument och tillsynen över det. Enligt motiveringen motsvarar den föreslagna ändringen huvudsakligen kommissionens förslag av den 20 oktober 2011, COM(2011) 656 slutlig, till Europaparlamentets och rådets direktiv om marknader för finansiella instrument och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG. Enligt kommissionens förslag ska förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning inte klassificeras som sidotjänster utan som investeringstjänster. Denna förutsedda ändring har inte genomförts i MiFID II, där det föreskrivs att förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning är en sådan sidotjänst som avses i direktivets bilaga I avsnitt B punkt 1.

Den sistnämnda punkten har efter att MiFID II antagits ändrats i samband med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012. Sidotjänster är enligt MiFID II förvaring och administration av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, såsom handhavande av kontanta medel/finansiella säkerheter, med undantag av förvaltning av värdepapper på högsta nivå enligt förordning (EU) nr 909/2014 avsnitt A punkt 2 ”central kontoföringstjänst”.

Enligt förslaget ska lagen om investeringstjänster ändras så att i den inte längre föreskrivs om tillhandahållande av förvaring av finansiella instrument som en investeringstjänst. Tillhandahållande av förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning på det sätt som avses i MiFID II borde i lagen om investeringstjänster regleras som en sidotjänst som ett värdepappersföretag som beviljats verksamhetstillstånd får tillhandahålla utöver investeringstjänster.

Enligt definitionen i lagen om värdepapperskonton avser begreppet förvaring avtalsbaserad förvaltning av värdepapper för kunders räkning, då värdepapperen i avtalet specificeras enligt slag och antal. Enligt lagen får den verka som förvarare som bedriver förvaring enligt 2 kap. 1 eller 2 § i lagen om investeringstjänster eller enligt 2 kap. 16 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) eller i egenskap av innehavare av förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton (827/1991). Förvaring är tillåten för värdepappersföretag som i enlighet med lagen om investeringstjänster beviljats verksamhetstillstånd och för utländska företag som enligt 4 eller 5 kap. i lagen om investeringstjänster har tillstånd eller rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland samt enligt något annat tillstånd till kreditinstitut och fondbolag som har rätt att tillhandahålla investeringstjänster. Enligt förarbetena (RP 32/2012 rd) är det viktigt att kunderna skyddas genom bestämmelser om de krav som ställs på verksamheten och dess utövare.

På grund av den föreslagna ändringen i lagen om investeringstjänster är det nödvändigt att justera begreppet förvarare som definieras i lagen om värdepapperskonton. Enligt lagens förarbeten är det viktigt att reglera den verksamhet som bedrivs av företag som bedriver förvaring. Som förvarare kan enligt lagen om värdepapperskonton verka värdepappersföretag och utländska företag som i enlighet med 4 eller 5 kap. i lagen om investeringstjänster har tillstånd eller rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland samt med stöd av något annat tillstånd finländska och utländska kreditinstitut och finländska eller utländska fondbolag. Det krävs inte att företagen i fråga enligt sitt verksamhetstillstånd uttryckligen har rätt att förvara finansiella instrument. Det är skäl att justera begreppet förvarare som används i lagen om värdepapperskonton så att med förvarare avses ett sådant företag enligt den nuvarande definitionen som enligt sitt verksamhetstillstånd för kunders räkning får bedriva förvaring och förvaltning av finansiella instrument i enlighet med lagen om investeringstjänster. Eftersom ett fondbolag enligt direktivet om placeringsfonder 2009/65/EG får tillhandahålla endast förvaring och förvaltning av andelar i företag som driver investeringsverksamhet, får som förvarare verka endast fondbolag som har tillstånd för sådan verksamhet. Det är skäl att ändra 5 § 2 mom. 3 punkten i lagen om investeringstjänster så att den stämmer överens med placeringsfondsdirektivet. Ett fondbolag får tillhandahålla endast förvarings- och förvaltningstjänster avseende andelar i placeringsfonder och fondföretag på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 3 § 7 punkten i lagen om investeringstjänster. Endast reglerade företag får i fortsättningen verka som förvarare. Det kan anses att begreppet förvaring som används i lagen om värdepapperskonton inte står i konflikt med begreppet förvaring av finansiella instrument som i MiFID II klassificeras som en sidotjänst.

Enligt lagen om värdepapperskonton kan, utöver de aktörer som nämns ovan, som förvarare verka den som bedriver förvaring i egenskap av innehavare av förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton. Enligt paragrafens 3 mom. kan värdepapperscentralen som kontoinnehavare godkänna också ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument som investeringstjänster. Det är skäl att ändra lagrummet i överensstämmelse med MiFID II så att som kontoinnehavare kan godkännas ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att för kunders räkning också som sidotjänster tillhandahålla förvaring och förvaltning av finansiella instrument.

Uppgifter som ska lämnas i ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd

I lagen om investeringstjänster föreskrivs om utredningar som ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd (3 kap. 1 §). Enligt lagen kan genom förordning av finansministeriet utfärdas bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan. Finansministeriet har genom en förordning (234/2014) av den 20 mars 2014 utfärdat bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd.

I artikel 7 i MiFID II föreskrivs i sak på motsvarande sätt som i MiFID I om förfaranden för att bevilja och avslå ansökningar om auktorisation. Med avvikelse från MiFID I innehåller artikeln en förpliktande bestämmelse enligt vilken ESMA ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i fråga om sådana i artikeln nämnda uppgifter som ska lämnas i samband med ansökan om auktorisation samt förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär och förfaranden.

Kommissionen har med stöd av artikel 7 antagit den delegerade förordningen (EU) ../.. om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om uppgifter och krav i anslutning till behandling av värdepappersföretags ansökningar om auktorisation. Förordningen innehåller detaljerade bestämmelser om uppgifter som ska ingå i värdepappersföretags ansökningar om auktorisation. Dessutom föreskrivs i förordningen om krav gällande värdepappersföretag som är fysiska personer och om krav gällande aktieägare som har en betydande ägarandel i ett värdepappersföretag samt om omständigheter som kan utgöra hinder för en effektiv tillsyn.

Det är skäl att justera de bestämmelser i 3 kap. i lagen om investeringstjänster som gäller utredningar som ska fogas till värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd så att de stämmer överens med MiFID II, med beaktande av de bestämmelser som ingår i kommissionens ovan nämnda direkt tillämpliga delegerade förordningar.

Aktieägares tillförlitlighet

Enligt MiFID II får en behörig myndighet inte bevilja ett värdepappersföretag auktorisation innan myndigheten har meddelats sådana fysiska eller juridiska personers namn som direkt eller indirekt är aktieägare eller äger ett kvalificerat innehav samt antalet andelar som dessa innehar. Den behöriga myndigheten ska kunna förvissa sig om de aktieägares eller medlemmars lämplighet som har kvalificerade innehav, med beaktande av behovet att säkerställa att dessa värdepappersföretag leds på ett sunt och ansvarsfullt sätt. Definitionen av begreppet kvalificerat innehav i artikel 4 i MiFID II stämmer överens med definitionen i MiFID I som ändrades efter att direktivet antagits.

I 3 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om betydande ägares tillförlitlighet. Enligt paragrafen ska den vara tillförlitlig som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett värdepappersföretags aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i företaget medför. Enligt MiFID II avses med kvalificerat innehav en direkt eller indirekt ägarandel i ett värdepappersföretag som motsvarar 10 procent eller mera av kapitalet eller av rösträtterna enligt artiklarna 9 och 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG med beaktande av villkoren för sammanslagning av dessa enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet, eller som gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av det värdepappersföretag som ägarandelen avser. I definitionen hänvisas till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG. Definitionen av begreppet betydande ägare i 3 kap. 4

§ i lagen om investeringstjänster är inte helt överensstämmande med definitionen av begreppet kvalificerat innehav i MiFID II. Det är skäl att i lagen ta in den definitionen och justera 3 kap. 4 § i överensstämmelse med direktivet.

Förvärv av ägarandelar i värdepappersföretag

I lagen om investeringstjänster föreskrivs om skyldighet att anmäla förvärv och avyttring av aktier. I lagen om investeringstjänster och i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar. Enligt lagen om investeringstjänster ska genom förordning av statsrådet föreskrivas om vilka uppgifter som ska fogas till anmälningar om förvärv och avyttring (7 kap. 14 § 7 mom.). Den gällande regleringen stämmer överens med MiFID I.

Bestämmelserna i MiFID II om anmälan och bedömning av föreslagna förvärv stämmer i sak överens med MiFID I. Enligt artikel 13.4 i MiFID II ska medlemsstaterna se till att en förteckning görs allmänt tillgänglig med de uppgifter som krävs för bedömningen och som måste lämnas till de behöriga myndigheterna vid den tid för underrättelsen som avses i artikel 11.1. I direktivet föreskrivs också att ESMA ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att upprätta en uttömmande förteckning över uppgifter enligt artikel 13.4, som tilltänkta förvärvare ska foga till sin underrättelse, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i den här artikeln (artikel 12.8). I den sistnämnda punkten föreskrivs om den behöriga myndighetens rätt att under bedömningsperioden begära ytterligare uppgifter som krävs för att slutföra bedömningen. I MiFID I föreskrivs om motsvarande befogenhet för ESMA.

Sådana tekniska standarder för tillsyn som nämns ovan har inte upprättats när denna proposition avlåts. Det bör därför anses att det i detta skede inte finns något behov att ändra den bestämmelse i lagen om investeringstjänster som bemyndigar statsrådet att genom förordning föreskriva om de uppgifter som ska fogas till anmälningar om förvärv.

Begreppet utländska värdepappersföretag samt tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

I den gällande lagen om investeringstjänster definieras begreppet utländska värdepappersföretag så att därmed avses fysiska och juridiska personer som affärsmässigt tillhandahåller investeringstjänster och som i någon annan stat än i Finland har fått auktorisation motsvarande sådant verksamhetstillstånd som avses i 3 kap. 1 §. Som utländska värdepappersföretag betraktas enligt gällande lag utländska EES-värdepappersföretag och värdepappersföretag i tredjeländer. Med det sistnämnda begreppet avses utländska värdepappersföretag som av ett tredjelands tillsynsmyndighet har auktoriserats att tillhandahålla investeringstjänster. Definitionen anses inbegripa sådana i en annan EES-stat auktoriserade kreditinstitut som enligt auktorisationen har rätt att tillhandahålla investeringstjänster.

I MiFID II definieras begreppet företag i tredjeländer, varmed avses företag som skulle vara värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller ägnar sig åt investeringsverksamhet, eller ett värdepappersföretag om dess huvudkontor eller säte vore beläget inom unionen. I direktivet föreskrivs att en medlemsstat får kräva att ett tredjelandsföretag som avser att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamheter med eller utan eventuella sidotjänster till icke-professionella kunder eller professionella kunder i den mening som avses i avsnitt II bilaga II på dess territorium etablerar en filial i den medlemsstaten. I den direkt tillämpliga MiFIR-förordningen föreskrivs att ett tredjelandsföretag får tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamheter till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i direktivets bilaga II.

Den ovan nämnda bestämmelsen i MiFID II ska enligt förslaget fogas till lagen om investeringstjänster. Bestämmelserna i lagens 5 kap. om tredjeländers värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster föreslås bli ändrade i överensstämmelse med MiFID II. Begreppet utländska värdepappersföretag används i flera av lagens paragrafer. Det är skäl att precisera definitionen så att därmed avses värdepappersföretag från andra EES-stater och sådana kreditinstitut i andra EES-stater vilkas auktorisation ger rätt att tillhandahålla investeringstjänster samt tredjelandsföretag. Den sålunda ändrade definitionen stämmer i sak överens med den nuvarande definitionen.

Förvaltnings- och styrningssystem

I fråga om förvaltningen och styrningen av värdepappersföretag hänvisas i lagen om investeringstjänster till 7 och 8 kap. i kreditinstitutslagen. I direktivet förutsätts att värdepappersföretagen och deras ledningsorgan uppfyller kraven i kreditinstitutsdirektivets artiklar 88 och 91, som nationellt satts i kraft genom bestämmelserna i kreditinstitutslagens 7 kap. I MiFID II ingår emellertid i förhållande till kraven i kreditinstitutslagens 7 kap. sådana krav gällande värdepappersföretags högsta förvaltningsorgan samt bestämmelserna om förvaltnings- och styrningssystemen som uttryckligen har samband med värdepappersföretags affärsverksamhet. Värdepappersföretag ska till exempel förvaltas på ett sunt och ansvarsfullt sätt som främjar kundernas intressen och marknadens integritet. Av denna anledning är det skäl att till lagen om investeringstjänster foga ett nytt 6 b kap., med nya bestämmelser om de uppgifter som hör till värdepappersföretags styrelse och de krav som ställs på förvaltnings- och styrningssystemen, till den del som det inte finns bestämmelser om saken i kreditinstitutslagens 7 och 8 kap.

Produktförvaltning

Det föreslås att till 7 kap. i lagen om investeringstjänster, som gäller organisering av värdepappersföretags verksamhet, ska fogas helt nya bestämmelser om värdepappersföretag som planerar och utvecklar samt distribuerar finansiella instrument och om deras skyldighet att upprätthålla ett internt förfarande för säkerställande av ett finansiellt instruments lämplighet för en tilltänkt målgrupp. Närmare bestämmelser om produktstyrningskrav finns dessutom i kommissionens delegerade direktiv. Det föreslås att direktivets detaljerade bestämmelser huvudsakligen ska sättas i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter. Till kapitlet ska också fogas ett nytt krav gällande värdepapperföretags skyldighet att säkerställa att personer som tillhandahåller investeringsrådgivning och annan information till kunder har de kunskaper och den kompetens som behövs för tjänsterna.

Yrkeskompetens

Enligt MiFID II artikel 25.1 ska medlemsstaterna ska ålägga värdepappersföretag att säkerställa och på begäran visa för de behöriga myndigheterna att de fysiska personer som ger investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunder på värdepappersföretagets vägnar har den kunskap och kompetens som krävs för att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 24 och den här artikeln. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens.

Kommissionens direktiv innehåller också motsvarande typ av bestämmelser om krav på sakkunskap som ställs på värdepappersföretag som konstruerar och distribuerar finansiella instrument. I artikel 9.5 i kommissionens direktiv föreskrivs att medlemsstaterna ska kräva att värdepappersföretagen ser till att relevant personal som arbetar med att konstruera finansiella instrument har den sakkunskap som krävs för att förstå egenskaper och risker hos de finansiella instrument de ska konstruera. I artikel 10.7 i kommissionens direktiv föreskrivs på motsvarande sätt att medlemsstaterna ska kräva att värdepappersföretagen ser till att den relevanta

personalen har den sakkunskap som krävs för att förstå egenskaper och risker hos de produkter de avser att erbjuda eller rekommendera och de tjänster som tillhandahålls samt den angivna målmarknadens behov, egenskaper och mål.

I den gällande lagen om investeringstjänster finns inga bestämmelser om kompetenskrav för personalen. Det föreslås att bestämmelserna i MiFID II och kommissionens direktiv tas in i lagen. MiFID II förutsätter att värdepappersföretagen säkerställer att personalen har den kompetens som krävs. I lagen föreslås inte liksom i direktivet att det föreskrivs närmare om innebörden av den kunskap och kompetens som avses i bestämmelsen. Värdepappersföretagen ska själva besluta vilken kompetens som behövs för respektive arbetsuppgifter som avses i bestämmelsen. Bestämmelsen förutsätter emellertid inte att ett värdepappersföretag till exempel ska ge ett intyg över en persons yrkeskompetens. Då värdepappersföretagen själva ansvarar för sin egen personals kompetens är det inte motiverat att förutsätta att personerna i fråga avlägger en särskild lagstadgad yrkesexamen. Efter att lagen trätt i kraft och man fått erfarenhet av tillämpningen kan man senare bedöma om det eventuellt finns behov av en särskild lagstadgad yrkesexamen. Det är till exempel fortfarande ovisst om sådan oberoende investeringsrådgivning som avses i MiFID II i fortsättningen kommer att ges i Finland. Vid en senare bedömning kan man utgå ifrån kompetenskrav som tillämpas i andra medlemsstater och erfarenheterna av dem.

Vid den bedömning som eventuellt görs efter att denna proposition avlåtits är det likaså skäl att beakta kompetenskrav som ställs i andra bestämmelser som gäller finansmarknaden. Exempelvis försäkringsmäklare förutsätts redan nu ha en i lagen fastställd yrkesexamen. Enligt 12 § i lagen om försäkringsförmedling (570/2005) ska en fysisk person som har registrerats som försäkringsmäklare ha en yrkeskompetens som visats genom en försäkringsmäklarexamen. Enligt 14 § i samma lag tillsätter social- och hälsovårdsministeriet en försäkringsförmedlingsnämnd vars uppgift är att ordna försäkringsmäklarexamen. Det har ansetts nödvändigt att visa kompetensen med en examen för att säkerställa korrektheten och kvaliteten när det gäller de självständigt och oberoende av försäkringsbolagen agerande försäkringsmäklarnas verksamhet. Examenskravet är nationellt och förutsätts inte uttryckligen i det gällande försäkringsförmedlingsdirektivet (2002/92/EG) och inte heller i det nya direktivet om försäkringsdistribution (EU 2016/97). Enligt det sistnämnda direktivets artikel 10.2 får medlemsstaterna emellertid kräva att den erfordrade fortbildningen och yrkesutvecklingen styrks genom ett intyg. I direktivets artikel 10 och bilaga I ställs längre gående krav på yrkeskompetens än i artikel 25.1 i MiFID II.

Däremot ställs i lagen om försäkringsförmedling inga särskilda examenskrav när det gäller ombud som förmedlar försäkringar för försäkringsgivarens räkning och på dennes ansvar. I lagens 12 § förutsätts dock att ett ombud ska ha sådan yrkeskompetens som är tillräcklig med hänsyn till verksamheten art och omfattning. Ombudet ska i synnerhet känna till de försäkringar som han eller hon representerar och den lagstiftning som behövs i försäkringsförmedling samt god försäkringssed. Ombudet ska också behärska de praktiska åtgärder som bedrivandet av verksamheten kräver. Eftersom ombudet verkar på försäkringsgivarens ansvar har det ansetts naturligt att försäkringsgivaren utbildar sina ombud i den utsträckning som försäkringsgivaren anser behövligt. Av denna anledning förutsätts ombuden inte ha avlagt någon uttrycklig examen. Finansinspektionen har förutsatt att försäkringsbolagen ges ett intyg på den utbildning de fått innan de registreras (Arbetsgruppen som förberett nationellt genomförande av direktivet om försäkringsdistribution, slutrapport, Social- och hälsovårdsministeriet den 31 mars 2017).

Efter att denna proposition avlåtits kan det sålunda vara skäl att utreda och närmare bedöma om det är skäl att också i lagen om investeringstjänster uppställa sådana uttryckliga kompetensvillkor som motsvarar yrkesexamenskrav, exempelvis i enlighet med lagen om försäk-

ringsförmedling. Å andra sidan bör målet vara enhetliga kompetenskrav oberoende av om tjänsterna erbjuds av ett värdepappersföretag eller av ett försäkringsombud.

Algoritmisk handel

Det föreslås att till lagen i överensstämmelse med artikel 17 i MiFID II fogas nya bestämmelser om de krav som ställs på algoritmisk handel och om direkt marknadstillträde.

Förvaring av kundmedel

I MiFID II artikel 16 föreskrivs om organisering av värdepappersföretags verksamhet och i artikelns punkter 8—11 föreskrivs om förvaring av kundmedel. De krav på att kundmedel ska hållas åtskilda och skyddas som föreskrivs i punkterna 8 och 9 ingick redan i MiFID I. Ett värdepappersföretag som innehar finansiella instrument som tillhör dess kunder ska vidta lämpliga åtgärder för att sörja för att kundernas äganderätt till instrumenten skyddas, särskilt i händelse av värdepappersföretagets insolvens, samt för att förhindra att en kunds finansiella instrument används för företagets egen räkning, om inte kunden har givit sitt uttryckliga samtycke till detta. Ett värdepappersföretag som innehar penningmedel som tillhör dess kunder ska vidta lämpliga åtgärder för att sörja för kundernas rättigheter och, om det inte är fråga om ett kreditinstitut, förhindra att kundmedel används för företagets egen räkning.

Artikel 16.10 är däremot helt ny och förbjuder att avtal om äganderätt ingås med icke-professionella kunder. Ett värdepappersföretag får inte ingå avtal om finansiell äganderättsöverföring med icke-professionella kunder i syfte att säkra eller täcka kunders aktuella eller framtida, faktiska eller villkorade eller framtida förpliktelser. Enligt artikeln är det dock möjligt att nationellt införa ytterligare krav för tryggande av kundmedel, om kraven är objektivt motiverade och proportionella med tanke på den aktuella medlemsstatens marknadsstruktur.

Kommissionen har gett befogenhet att anta delegerade akter om praktiska krav gällande organisering av verksamheten och i kapitel II i kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 finns detaljerade bestämmelser om skydd av kunders finansiella instrument och medel.

Till 9 kap. om förvaring av kundmedel ska enligt förslaget fogas de i direktivet förutsatta preciseringar som förstärker kundskyddet i förhållande till värdepappersföretaget. De i kommissionens delegerade direktiv ingående närmare bestämmelserna om skyddande av kundens finansiella instrument och medel ska delvis sättas i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter.

Procedurkrav, investeringsrådgivning och incitament

Det föreslås att 10 kap. i lagen om investeringstjänster där det föreskrivs om förfaranden i kundförhållanden, ändras i överensstämmelse med direktivets bestämmelser om investerarskydd. I synnerhet den reglering som gäller incitament föreslås delvis bli ändrad. Vidare föreslås att de i kommissionens delegerade direktiv ingående närmare bestämmelserna om incitament huvudsakligen sätts i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter. I samband med genomförandet av direktivet föreslås bestämmelser om de skyldigheter som avses i direktivet, utan någon ytterligare nationell reglering som inte är baserad på direktivet. Enligt Finansinspektionen har på den finländska marknaden i dagens läge inte konstaterats några sådana brister som skulle förutsätta längre gående bestämmelser än direktivet till exempel med tanke på investerarskyddet.

Efter att denna proposition avlåtits är det dock skäl att ge akt på situationen exempelvis när det gäller frågan om huruvida förfarandena i samband med investeringsrådgivningen och incita-

menten och regleringen av dem är tillräckliga. I flera av EU:s medlemsstater gäller redan nu beträffande incitament bestämmelser som är strängare än direktivets minimikrav. Exempelvis i Storbritannien och Holland har redan införts ett totalförbud mot incitament också när det gäller andra investeringstjänster än oberoende investeringsrådgivning och portföljförvaltning. Det är fortfarande ovisst vilka av EU:s medlemsstater som till följd av genomförandet av MiFID II kommer att införa bestämmelser som är strängare än direktivets minimikrav gällande incitament.

Exempelvis i Sverige har man redan övervägt att införa nationella bestämmelser som är strängare än direktivets minimikrav. Sveriges regering anser generellt att det vid investeringsrådgivning finns en tydlig intressekonflikt, vilket innebär att det finns en risk för att det är värdepappersinstitutets och inte kundens behov och intressen som styr vilka finansiella instrument som institutet rekommenderar. Många kunder har stort förtroende för finansiella rådgivare och utgår ifrån att de finansiella instrument som en rådgivare rekommenderar är de som är mest lämpliga. Regeringen konstaterar i sitt förslag att behoven av investeringsrådgivning är särskilt stort i Sverige eftersom en stor del av hushållens finansiella tillgångar finns i sparformer där rådgivning är vanligt förekommande, t.ex. i aktier, obligationer eller andra finansiella instrument eller i fonder. Eftersom behovet av finansiell rådgivning därmed är stort i Sverige är det särskilt viktigt att genom tydliga regler ge kunderna möjlighet att göra välunderbyggda och medvetna val och därmed minska risken för intressekonflikter. Finansinspektionen i Sverige uppger att myndigheten länge sett problem på sparandemarknaden beroende på de intressekonflikter som skapas på grund av att rådgivare får betalt i form av provision. Finansinspektionen lyfter även fram att företagens egna produkter ofta ger en högre marginal. Det är enligt Finansinspektionen bara genom att fristående aktörer börjar erbjuda verkligt oberoende rådgivning som bankernas dominans på rådgivningsmarknaden kan utmanas. [1]

Sveriges regering har med stöd av artikel 24.12 i MiFID II beslutat föreslå att ytterligare krav införs när det gäller investeringsrådgivning på oberoende grund. Regeringen föreslår att då ett värdepappersinstitut har meddelat en kund att det tillhandahåller rådgivning på oberoende grund bör urvalet av finansiella instrument inte få omfatta finansiella instrument som utges, utfärdas eller tillhandahålls av institutet. Dessutom omfattar förbudet sådana företags finansiella instrument som institutet har nära förbindelser med eller vissa andra företag till vilka institutet har ett sådant rättsligt eller ekonomiskt förhållande att de kan riskera förutsättningarna för investeringsrådgivning på oberoende grund. [2]

Som motivering anser Sveriges regering i likhet med Finansinspektionen att incitament för ett värdepappersinstitut att rekommendera egna finansiella instrument riskerar att finnas i alla situationer där någon som ger råd om sparandelösningar också erbjuder egna produkter. Att ett värdepappersinstitut under sådana förhållanden får informera om att det tillhandahåller investeringsrådgivning på oberoende grund riskerar därför att bidra till att kunden får uppfattningen att institutet själv inte har något intresse när det gäller de finansiella instrument som det rekommenderar. Regeringen anser att förslaget också skulle innebära att konkurrensen på marknaden för finansiell rådgivning främjas genom möjligheten för fristående finansiella rådgivare att få en mer framträdande roll som någon som utgår enbart från kundens intresse och som hjälper honom eller henne att hitta de finansiella instrument som bäst tillgodoser hans eller hennes önskemål och behov. Att det i dag i stort sett inte existerar några företag på den svenska marknaden som erbjuder investeringsrådgivning som är helt oberoende är enligt regeringens uppfattning inte ett argument för att det inte skulle finnas tillräckliga skäl för att införa ett förbud mot att lämna råd om egna finansiella instrument vid investeringsrådgivning på

[1] Regeringens proposition 2016/17:162 , Nya regler om marknader för finansiella instrument (MiFID II och MiFIR), s. 433—434.
[2] Regeringens proposition 2016/17:162, s. 435—436.

oberoende grund. Avsaknaden av företag som driver den typen av verksamhet kan mycket väl delvis vara en följd av att det idag inte finns någon konkurrensfördel med att tillhandahålla oberoende investeringsrådgivning, eftersom institut inte är förhindrade att använda termen oberoende om sin rådgivningsverksamhet trots att det förekommer intressekonflikter i den verksamheten. En mer restriktiv reglering av innebörden av investeringsrådgivning på oberoende grund skulle kunna bidra till framväxten av en marknad för verkligt oberoende investeringsrådgivning. [3]

Ett av del problem som Finansinspektionen i Sverige hänvisar till är att provisioner som betalas ut i samband med att en kund tecknar sig för en viss finansiell produkt skapar incitament för ett företag som tillhandahåller rådgivning att rekommendera kunden att byta placering ofta, eftersom det genererar nya provisionsintäkter. Dessutom konstaterar Finansinspektionen att den största delen av de totala provisionsutbetalningarna kommer från försäljning av sådana produkter. Sveriges konsumenter anser att det är otillräckligt att förlita sig på kraven i MiFID II i syfte att stärka konsumentskyddet. Enligt organisationens uppfattning är kriterierna för att en provision ska vara tillåten alltför svaga och lätta för branschaktörer att uppfylla. [4]

Sveriges regering gör liksom Finansinspektionen en bedömning av de existerande problemen. Regeringen har dock beslutat föreslå att bestämmelserna om incitament i MiFID II implementeras i enlighet med direktivets bestämmelser, utan några ytterligare nationella krav. Sveriges regering gör emellertid bedömningen att genom det nya regelverket kommer de problem som Finansinspektionen och Sveriges Konsumenter påtalar att reduceras kraftigt. Även om ett värdepappersinstitut tillhandahåller investeringsrådgivning som inte lämnas på oberoende grund eller andra investeringstjänster, begränsas institutets möjligheter att ta emot och behålla tredjepartsersättning. Regeringen anser att direktivets krav att ersättningen inte får försämra institutets förutsättningar att uppfylla kravet att agera i enlighet med kundens bästa, bör sålla bort alla ersättningar som till sin typ eller art har som syfte eller kan skapa incitament för institutet att inte fullt ut beakta vad som är kundens bästa. [5]

Dessutom konstaterar Sveriges regering att om man skulle införa krav som går utöver dem i direktivet kan de ändra förutsättningarna för distributionen av finansiella tjänster och produkter i Sverige. Regeringen anser att om ett förslag om ett mer långtgående förbud mot ersättning till eller från tredjepart skulle införas i svensk rätt, kan det innebära att företag med egen distribution gynnas framför företag utan egen distribution. Företag utan egen distribution är beroende av att någon annan distribuerar deras produkter, vilket vanligtvis sker mot ersättning. Det finns även en risk för koncentrationsproblem i och med att små aktörer riskerar att slås ut från marknaden. Det finns också en risk för att en ingripande reglering kan medföra ett minskat antal kunder som erbjuds investeringsrådgivning. Regeringen hänvisar till att en sådan utveckling har observerats i Storbritannien efter att ett provisionsförbud infördes. [6]

För att avgöra om det i svensk rätt bör införas några ytterligare krav när det gäller tredjepartsersättningar än de som anges i direktivet anser Sveriges regering att den grundläggande frågan att först ta ställning till är hur omfattande problemen med tredjepartsersättningar är. Regeringen anser att det i det första skedet är skäl att föreskriva om intressekonflikter och tredjepartsersättningar i enlighet med direktivets krav. Det är emellertid viktigt att, när de nya reglerna har tillämpats under en tid, som ett andra steg, göra en utvärdering av vilken effekt reglerna har fått. Om det kvarstår problem på marknaden trots det nya regelverket, bör lagstiftaren över-

[3] Regeringens proposition 2016/17:162, s. 434—435.
[4] Regeringens proposition 2016/17:162, s. 440.
[5] Regeringens proposition 2016/17:162, s. 440—441.
[6] Regeringens proposition 2016/17:162, s. 429.

väga om det finns behov av ytterligare åtgärder och vilka åtgärder som i så fall är lämpliga för att komma till rätta med de problemen.

Sanktioner

Det föreslås att de bestämmelser om administrativa påföljder som förutsätts i direktivets artikel 70 tas in i 15 kap. i lagen om investeringstjänster. I lagen om Finansinspektionen föreslås de ändringar i fråga om påföljdsavgiftens maximibelopp som direktivet förutsätter. De högre maximibelopp som direktivet förutsätter ska enligt förslaget tillämpas endast vid överträdelser i samband med verkställigheten av direktivet.

Skadestånds- och straffbestämmelserna i 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster måste justeras till följd av det nya EU-regelverket. Det finns inte något behov att utvidga tillämpningsområdet för straffbestämmelserna. Tillämpningsområdet för bestämmelserna ska enligt lagförslaget utvidgas så att ersättningsskyldigheten i vissa avseenden gäller också förfaranden som strider mot kommissionens förordningar och beslut som antagits med stöd av MiFIR och MiFID II.

En betydande del av de gärningar och försummelser som enligt direktivet hör till tillämpningsområdet för administrativa påföljder är sådana som inte omfattas av de nuvarande bestämmelserna i lagen om investeringstjänster. En del av kriminaliseringarna avser emellertid samma överträdelser för vilka enligt direktivet ska föreskrivas om administrativa påföljder. Det är till denna del möjligt att dekriminalisera straffbestämmelserna i lagen om investeringstjänster och att hänföra motsvarande överträdelser till tillämpningsområdet för administrativa påföljder. Å andra sidan kan kriminaliseringarna till denna del också förbli i kraft så att de åtminstone delvis ersätter genomförandet av de administrativa påföljder som föreskrivs i direktivet, eftersom direktivet tillåter detta. Enligt direktivet kan medlemsstaterna låta bli att föreskriva om administrativa påföljder i fråga om överträdelser av de bestämmelser på vilka tilllämpas nationell straffrätt.

Förslaget bygger på det senare alternativet, vilket innebär att de nuvarande kriminaliseringarna förblir i kraft. Förslaget motsvarar till denna del de riktlinjer som till denna del tillämpats redan i samband med genomförandet av tidigare EU-bestämmelser (RP 39/2014 rd och RP 28/2016 rd).

Bestämmelserna i 16 kap. 2 § i den gällande lagen om investeringstjänster om sådana gärningar som är straffbara som investeringstjänstbrott ska enligt förslaget bibehållas oförändrade. På motsvarande sätt ska straffbestämmelsen i gällande 3 § om brott mot tystnadsplikten samt bestämmelsen i 4 § om brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel enligt förslaget hållas i kraft. På grund av dessa gärningars klandervärdhet föreslås att de fortfarande ska vara kriminaliserade. Samtliga gärningar och försummelser som avses i de nuvarande straffbestämmelserna kan riktas mot flera personer och orsaka omfattande ekonomisk skada. De är också ägnade att i en betydande utsträckning undergräva förtroendet för värdepappersföretagens verksamhet och för värdepappersmarknadens funktion. En omständighet som talar för att gärningarna fortfarande ska vara straffbara är dessutom att de i regel inte begränsar kretsen av personer som kommer i fråga som gärningsmän. Vem som helst kan göra sig skyldig till dessa gärningar, inte enbart Finansinspektionens tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i förhållande till vilka Finansinspektionen i allmänhet har mera omfat-

tande befogenheter. Då gärningarna i fråga fortsättningsvis kommer att vara kriminaliserade kan också polismyndigheterna vid behov tillräckligt effektivt utreda brotten i fråga.

Den nuvarande straffbestämmelsen i 16 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel är baserad på artikel 67.1 n i kreditinstitutsdirektivet samt på nationell prövning i samband med genomförandet av direktivet i fråga.

I fråga om de gärningar som enligt lagen är investeringstjänstbrott föreslås att utöver en straffrättslig påföljd som påförs en fysisk person dessutom en juridisk person ska kunna påföras också en administrativ påföljdsavgift för samma gärning till den del som gärningarna i fråga också kan hänföras till tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift. Detta motiveras med att direktivet förutsätter att det föreskrivs om påföljder både för juridiska och fysiska personer.

Förslaget innebär att man i fråga om de straffrättsliga straffbestämmelserna fortfarande avviker från den i samband med totalrevideringen iakttagande koncentreringsprincipen, som förutsätter att brott som är förenade med hot om fängelse överförs till strafflagen. Med tanke på bestämmelsernas karaktär och målgrupp har det ansetts vara ändamålsenligare att ta in straffbestämmelserna i lagen om investeringstjänster.

Det finns inget behov att utvidga tillämpningsområdet för straffbestämmelserna.

2.3.3 Lagen om handel med finansiella instrument

MiFID II innehåller mera detaljerade bestämmelser om handelsplatser än MiFID I. I det förra direktivet definierades begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform. I MiFID II definieras dessutom begreppen organiserad handelsplattform och en särskild form av en sådan, dvs. tillväxtmarknad för små och medelstora företag. Därutöver definieras i MiFID II begreppen systematisk internhandlare och matchad principalhandel.

Som en ny förpliktelse regleras i MiFID II ledningens tidsdisposition på en reglerad marknad. Avsikten med den bestämmelsen är att säkerställa att styrelsemedlemmarna och ledningen på en reglerad marknad avsätter tillräckligt med tid för att sköta sina uppgifter. Det ställs också större krav på ledningens kunskaper och på utvecklingen av jämställdheten mellan könen. MiFID II erbjuder möjlighet att ålägga nationellt betydande reglerade marknader att inrätta en nomineringskommitté vars medlemmar inte får höra till börsledningen. I Finland har börsen ansetts uppfylla kännetecknen på en sådan betydande reglerad marknad som avses i MiFID II.

Liksom i MiFID I förutsätts det i MiFID II att marknadsoperatörerna inför icke-diskriminerande och transparenta regler för handeln och för tillträde till handelsplatsen. Detta krav utsträcks nu också till organiserad handel enligt de nya bestämmelserna i MiFID II. Värdepappersföretag får ordna organiserad handel endast med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter och derivat. Den organiserade handeln förenas också med ett förbud att handla för egen räkning eller för ett till samma koncern hörande företags räkning och med en begränsning att utföra order genom matchad principalhandel. Vidare föreslås en bestämmelse om anlitande av en självständig marknadsgarant.

I MiFID II definieras begreppet likvid marknad. Definitionen har kompletterats också i MiFIR. Exempelvis obligationer börslistas i Finland på en reglerad marknad ofta för att få synlighet för det emitterande bolaget. Transaktionerna görs emellertid inte på en handelsplattform utan som OTC-transaktioner utanför den reglerade marknaden. Då accentueras betydelsen av marknadsgarantiverksamheten i syfte att trygga likviditeten. I Finland finns det ett fåtal

banker som bedriver yrkesmässig marknadsgarantverksamhet för obligationer som emitterats av finländska företag. På motsvarande sätt finns det på marknaden ytterst få professionella slutinvesterare och emissionerna är vanligen relativt små. Av denna anledning handlas det endast tillfälligt på den lokala obligationsmarknaden och marknaden kan på det hela taget antas vara illikvid. På grund av lokala särdrag skiljer sig den finländska och över huvud taget den nordiska marknaden från de större europeiska marknaderna. En viktig skiljefaktor är framför allt att större emittenters obligationslån ofta har flera tiotal aktiva marknadsgaranter, vilket innebär att marknadens likviditet är avsevärt mycket bättre.

Till MiFID II har fogats bestämmelser om marknadernas transparens. Värdepappersföretag är skyldiga att offentliggöra limiterade kundorder om inte kunden uttryckligen ger andra anvisningar. I särskilda bestämmelser föreskrivs om offentliggörande av råvaruderivat och utsläppsrätter och om deras totala positioner.

Datarapporteringstjänster

I MiFID II föreskrivs om rätten att tillhandahålla datarapporteringstjänster och om organisering av leverantörens verksamhet. Motsvarande bestämmelser finns inte i MiFID I. I den gällande lagstiftningen finns inga bestämmelser om tillhandahållande av datarapporteringstjänster. En förutsättning för tillhandahållande av datarapporteringstjänster är enligt MiFID II att det i förväg har beviljats en auktorisation som gäller inom hela unionen. Med avvikelse från detta auktorisationskrav får datarapporteringstjänster tillhandahållas av dataföretag som driver en handelsplats eller av marknadsoperatörer. Med handelsplats avses i MiFID II reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar och organiserade handelsplattformar. En förutsättning för att genomföra direktivet är att det föreskrivs om tillståndsplikt för tillhandahållande av datarapporteringstjänster och om organisering av leverantörens verksamhet samt om den rätt som ett värdepappersföretag som driver en handelsplats, ett kreditinstitut och en marknadsoperatör har att tillhandahålla datarapporteringstjänster.

Sanktioner

Det föreslås att de administrativa bestämmelser om sanktioner som förutsätts i enlighet med direktivets artikel 70 ska införlivas i 12 kap. i lagen om handel med finansiella instrument. I lagen om Finansinspektionen föreslås sådana ändringar i fråga om påföljdsavgiftens maximibelopp som direktivet förutsätter. Det föreslås att de högre maximibelopp som direktivet förutsätter ska tillämpas på överträdelser som har samband med genomförandet av direktivet.

Skadestånds- och straffbestämmelserna i 13 kap i lagen om handel med finansiella instrument måste preciseras till följd av de nya EU-bestämmelserna. Det är skäl att utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna så att ersättningsskyldigheten till vissa delar gäller också förfaranden som strider mot MiFIR samt mot kommissionens förordningar och beslut som antagits med stöd av MiFIR och MiFID II.

På samma sätt som ovan i samband med påföljdsbestämmelser i lagen om investeringstjänster föreslås att lagens nuvarande kriminaliseringar hålls i kraft och att i stället för dem inte föreskrivs om sådana administrativa sanktioner som avses i direktivet. Med tanke på bestämmelsernas karaktär och målgruppen anses det fortfarande vara ändamålsenligare att ta in straffbestämmelserna i lagen om handel med finansiella instrument i ställe för i strafflagen.

Det föreslås att tillämpningsområdet för straffbestämmelserna dessutom utvidgas genom att också drift av en organiserad handelsplattform kriminaliseras och likaså tillhandahållande av datarapporteringstjänster utan vederbörligt tillstånd.

De föreslagna nya kriminaliseringarna är baserade på förordningens artikel 70.1 andra stycket där det föreskrivs att medlemsstaterna i stället för administrativa sanktioner kan föreskriva om straffrättsliga sanktioner. Straffbestämmelsen är sålunda baserad på nationell prövning. Det är inte fråga om en nationell reglering som går längre än direktivets minimikrav utan om straffrättsliga bestämmelser som ersättning för administrativa påföljder.

En utvidgning av tillämpningsområdet för straffbestämmelsen kan anses vara behövlig eftersom försummelser som motsvarar de föreslagna kriminaliseringarna redan nu är kriminaliserade i lagen. Klandervärdheten hos de försummelser och gärningar som föreslås bli kriminaliserade kan inte anses vara mindre än hos de gärningar och försummelser som redan nu är kriminaliserade.

Alla de gärningar och försummelser som avses i de nuvarande liksom även i de föreslagna straffbestämmelserna kan rikta sig mot flera personer och orsaka omfattande ekonomisk skada. De är också ägnade att avsevärt försvaga förtroendet för värdepappersföretagen, marknadsoperatörerna och värdepappersmarknadens funktion. En omständighet som talar för fortsatt kriminalisering av de gärningar som det här är fråga om är dessutom att de i regel inte begränsar kretsen av personer som kan komma i fråga som gärningsmän. Vem som helst kan göra sig skyldig till de nämnda gärningarna, inte enbart Finansinspektionens tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer i fråga om vilka Finansinspektionen i allmänhet har mera omfattande befogenheter. Eftersom de gärningar som det här är fråga om fortfarande kommer att vara kriminaliserade kan också polismyndigheterna vid behov tillräckligt effektivt utreda brotten i fråga.

I fråga om gärningar som betraktas som investeringstjänstbrott föreslås att juridiska personer utöver straffrättsliga påföljder kan påföras ytterligare en påföljdsavgift för samma gärning, till den del som gärningarna i fråga också kan hänföras till tillämpningsområdet för bestämmelser om påföljdsavgift. Detta motiveras med att direktivet förutsätter att påföljden ska kunna påföras både juridiska och fysiska personer.

Förslaget stämmer överens med den princip som redan tidigare omfattats i andra sektorsbestämmelser som gäller finansmarknaden, som innebär att överträdelserna av bestämmelser om verksamhetstillstånd har kriminaliserats. Man har inte gjort avsteg från denna regleringssystematik heller vid genomförandet av andra EU-författningar som gäller finansmarknaden. Motsvarande straffrättsoption har redan utnyttjats till exempel i 21kap. 2 § i kreditinstitutslagen (610/2014) och i 8 kap. 11 och 12 § i lagen om värdeandelssystemen och om clearingverksamhet (348/2017).

I enlighet med kriminaliseringsprinciperna är avsikten inte heller att straffbestämmelsen ska tillämpas i situationer där det är fråga om obetydliga gärningar, enligt den straffrättsliga ultima ratio -principen ska straffrättsliga bestämmelser inte tillämpas förrän i sista hand då exempelvis en administrativ påföljd inte kan anses vara tillräcklig. Sådana strängare straffbestämmelser som avses i förslaget kunde vara exempelvis strafflagens bestämmelser om bedrägeri och grovt bedrägeri. Ne bis in idem-principen har också beaktats i 40 § 4 mom. samt i 42 § 3 och 4 mom. i lagen om Finansinspektionen, vilket innebär att en gärningsman inte kan påföras både en administrativ och en straffrättslig påföljd.

2.3.4 Lagen om Finansinspektionen

En förutsättning för genomförandet av direktivet och förordningen är att till lagen om Finansinspektionen fogas en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i MiFID II och MiFIR.

Produktingripande

I MiFIR-förordningens artikel 42 föreskrivs att en behörig myndighet får i eller från Finland förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av finansiella instrument eller strukturerade insättningar eller finansiella instrument eller strukturerade insättningar med vissa särskilda egenskaper. Finansinspektionens befogenhet i detta avseende är direkt baserade på sådana åtgärder för produktingripande som föreskrivs i MiFIR. I sådana situationer behöver Finansinspektionen inte heller be konsumentombudsmannen om ett sådant utlåtande som avses i 47 § innan den vidtar åtgärderna.

En förutsättning för sådana verkställighetsbeslut och förbudsbeslut som redan nu ingår i nationell lagstiftning, exempelvis i 33 § i lagen om Finansinspektionen och i flera finansmarknaders sektorsbestämmelser är att en aktör har handlat i strid med lagarna i fråga. Förutsättningarna för förbud eller begränsningar som avses i MiFIR anges däremot i artikel 42.2 i MiFIR. De befogenheter att utfärda förbud som föreskrivs i de nationella bestämmelserna strider inte mot de befogenheter att göra produktingripanden som är baserade på MiFIR. Det är fråga om parallella befogenheter som kan anses komplettera varandra.

Enligt artikel 42 i MiFIR har de nationella behöriga myndigheterna under vissa förutsättningar rätt att införa ett förbud eller en begränsning gällande marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa finansiella instrument eller strukturerade insättningar eller finansiella instrument eller en viss typ av finansiell verksamhet eller praxis för vissa verksamheter. Den behöriga nationella myndigheten ska också bland annat vara skyldig att informera andra behöriga myndigheter och ESMA om sitt förbuds- eller begränsningsbeslut minst en månad innan det träder i kraft. I brådskande undantagsfall får den nationella behöriga myndigheten under vissa förutsättningar vidta också provisoriska åtgärder. Också då ska den informera de behöriga myndigheterna samt ESMA eller EBA minst 24 timmar innan åtgärden är avsedd att träda i kraft. Ett förbud eller en begränsning kan av försiktighetsskäl införas också innan finansiella instrument eller strukturerade insättningar har marknadsförts, distribuerats eller sålts till kunder.

I artiklarna 40 och 41 i MiFIR föreskrivs att ESMA och EBA har befogenheter att tillfälligt ingripa. Dessa myndigheter har under vissa förutsättningar befogenhet att tillfälligt förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av antingen finansiella instrument eller strukturerade insättningar eller en av viss typ av finansiell verksamhet eller praxis. En förutsättning för sådana åtgärder är för det första att de utgör ett svar på ett påtagligt investerarskyddsproblem eller hot mot finansmarknadernas korrekta funktionssätt och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system. En förutsättning är för det andra att de krav enligt unionsrätten som är tillämpliga på den berörda strukturerade insättningen eller den berörda finansiella verksamheten inte avvärjer hotet. En förutsättning för ett ingripande är ytterligare att en behörig myndighet eller flera behöriga myndigheter inte redan har vidtagit åtgärder för att avvärja hotet eller också är de åtgärder som vidtagits för att avvärja hotet inte tillräckliga. Innan ESMA vidtar åtgärder ska dessutom den behöriga myndigheten underrättas om åtgärderna.

Tillsyns- och undersökningsbefogenheter

Enligt direktivets artikel 69 ska det föreskrivas åtminstone om de befogenheter som räknas upp i direktivet. Enligt artikel 72 kan befogenheterna i fråga emellertid utövas på olika sätt i enlighet med deras nationella rättsliga ramar. Den behöriga myndigheten kan utöva sina befogenheter

a) direkt,

b) i samarbete med andra myndigheter,

c) på eget ansvar genom delegering till enheter till vilka uppgifter har delegerats enligt artikel 67.2, eller

d) genom ansökan hos de behöriga rättsliga myndigheterna.

Enligt direktivets artikel 69.2 a ska myndigheterna ha befogenheter att få tillgång till alla dokument eller andra uppgifter i vilken form som helst, som enligt den behöriga myndigheten skulle kunna vara relevanta för fullgörandet av dess uppgifter och få eller ta en kopia av dem. Denna befogenhet ingår i 21 § och även i 24 § i gällande lag.

Enligt artikel 69.2 b ska myndigheten ha befogenhet att kräva eller begära tillhandahållande av upplysningar från vilken person som helst och att vid behov kalla in och fråga ut en person för att inhämta upplysningar. Denna rätt att få uppgifter från alla personer som avses i bestämmelsen ingår redan i lagens nuvarande 21 §. Den i artikeln avsedda rätten att kalla in också en person ingår redan i 22 § i den gällande lagen. Direktivet kan inte anses förutsätta att personerna i fråga är skyldiga att inställa sig hos myndigheten för att bli utfrågade.

Enligt artikel 69.2 c ska myndigheten ha rätt att utföra kontroller eller undersökningar på plats. Denna befogenhet ingår redan i 24 § i den gällande lagen.

Enligt artikel 69.2 d ska myndigheten ha rätt att begära befintliga inspelningar av telefonsamtal eller bevarad elektronisk kommunikation eller andra uppgifter om tele- och datatrafik vilka innehas av ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller alla andra enheter. Dessa befogenheter ingår redan nu i lagens 18 och 24 §. Med utredningar, dokument och andra uppgifter avses till exempel protokoll, bokföringsmaterial, order, inspelningar av telefonsamtal, elektronisk och annan kommunikation och datasystem (RP 319/1992 rd, s. 18, RP 175/2002 rd, s. 51 och RP 3/2016 rd).

Enligt artikel 69.2 e ska myndigheten ha befogenhet att kräva att tillgångar fryses eller beläggs med kvarstad eller båda. I lagens 35 a § ingår redan nu befogenhet att ansöka om säkringsåtgärder hos tingsrätten.

Enligt artikel 69.2 f ska myndigheten ha befogenhet att kräva ett tillfälligt förbud mot yrkesverksamhet. I lagens gällande 27 och 28 § föreskrivs om befogenheter att begränsa tillståndsenlig verksamhet och ledningens verksamhet. Dessutom har Finansinspektionen enligt lagens 71 § rätt att till åklagarmyndigheten så som föreskrivs i lagen om näringsförbud (1059/1985) lämna ut information för meddelande av näringsförbud.

Enligt artikel 69.2 g ska myndigheten ha befogenhet att begära uppgifter från revisorer för auktoriserade värdepappersföretag, reglerade marknader och leverantörer av datarapporteringstjänster. Motsvarande befogenhet ingår i lagens gällande 19 §.

Finansinspektionen har också rätt att i enlighet med direktivets artikel 69.2 h överlämna ärenden till åtal utan någon uttrycklig bestämmelse i lag. Finansinspektionen är vidare enligt lagens 3 c § skyldig att utan dröjsmål underrätta en behörig myndighet om den märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras blir utnyttjade för ekonomisk brottslighet.

I den gällande lagens 34 § föreskrivs om motsvarande befogenhet som enligt direktivets artikel 69.2 i att ge revisorer eller sakkunniga tillstånd att utföra kontroller eller undersökningar.

De befogenheter avseende positioner som innehas via råvaruderivat som avses i artikel 69.2 j, o och p är nya och ska sättas i kraft nationellt. I lagen om Finansinspektionen förutsätts en ny 37 c § om tillsyn över sådana befogenheter att avbryta och avsluta handeln som avses i artikel 69.2 m och n ingå i lagen om handel med finansiella instrument. Dessutom föreslås i 10 § 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument bestämmelser om övervakning av positioner i råvaruderivat.

Lagens nuvarande 27, 33 och 33 a § och 16 a § i lagen om investeringstjänster innehåller redan nu sådana verkställighets- och förbudsbefogenheter som avses i direktivets artikel 69.2 k och l.

I lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om befogenheter att avbryta och avsluta handel i överensstämmelse med artikel 69.2 m och n.

Finansinspektionen har redan utan uttryckliga bestämmelser rätt att utfärda sådana offentliga underrättelser som avses i direktivets artikel 69.2 q.

Enligt direktivets artikel 69.2 r ska myndigheten ha befogenhet att i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt, kräva in sådana befintliga uppgifter om tele- och datatrafik som innehas av en teleoperatör, om det finns rimliga misstankar om överträdelse och om dessa uppgifter kan var relevanta för en utredning av överträdelser av detta direktiv eller MiFIR. Motsvarande utredningsbestämmelse ingår i flera andra EU-direktiv och -förordningar om finansiella tjänster. På grund av grundlagens 10 § om skydd för privatlivet och förtroliga meddelanden har Finansinspektionen inte tidigare getts denna befogenhet. I Finland kan under de förutsättningar som föreskrivs i tvångsmedelslagen (860/2011) endast polisen vid misstanke om grovt missbruk av insiderinformation eller grov marknadsmanipulation få tillstånd till teleövervakning. Sådant tillstånd kan beviljas av en domstol. I samband med att EU:s marknadsmissbruksförordning trädde i kraft ansågs det (RP 65/2016 rd s. 36 och 37) vara skäl att i samband med en separat fortsatt beredning senare bedöma om Finansinspektionens nuvarande tvångsmedelsbefogenheter är tillräckliga. I samband med den fortsatta beredningen är det också nödvändigt att bedöma om de teleövervakningsuppgifterna kan vara relevanta för undersökning av överträdelser av MiFID II eller MiFIR. Det har inte ännu funnits resurser för fortsatt beredning.

Enligt direktivets artikel 69.2 s ska myndigheten ha befogenhet att stoppa marknadsföringen eller försäljningen av investeringsprodukter eller strukturerade insättningar då villkoren i artiklarna 40, 41 eller 42 i MiFIR är uppfyllda. Eftersom Finansinspektionen är en behörig myndighet som avses i MiFID och MiFIR kan den direkt utöva sådana befogenheter för produktingripanden som avses i MiFIR. Dessutom ska myndigheten enligt direktivets artikel 69.2 t ha befogenhet att stoppa marknadsföringen eller försäljningen av finansiella instrument eller strukturerade insättningar då värdepappersföretaget inte har utvecklat eller tillämpat en effektiv produktgodkännandeprocess eller då det på annat sätt har underlåtit att uppfylla artikel 16.3 i detta direktiv. De befogenheterna ingår redan i den gällande lagens 33 § samt i de olika sektorsbestämmelsernas förbudsbefogenheter som det uttryckligen hänvisas till i paragrafen.

Enligt direktivets artikel 69.2 u ska myndigheten ha befogenhet att kräva att en fysisk person avsätts från styrelsen i ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör. Denna befogenhet ingår redan i den allmänna bestämmelsen om begränsning av ett auktoriserat tillsynsobjekts ledning i den gällande lagens 28 § 1 mom.

I 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster samt i 11 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument ingår redan mekanismer som säkerställer att ersättning kan betalas ut för en finansiell förlust eller annan skada. Till de nämnda sektorsbestämmelser ska emellertid som en

ersättningsgrund fogas överträdelse av förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av MiFID II samt överträdelser av MiFIR.

Administrativa påföljder och andra åtgärder

Direktivets bestämmelser om administrativa sanktioner är till stor del nya jämfört med MiFID I. Enligt direktivets artikel 70 ska medlemsstaterna fastställa regler för administrativa sanktioner och andra åtgärder åtminstone i fråga om överträdelser som avses i punkterna 3.4 och 5 i den artikeln, dock utan att begränsa straffrättsliga sanktioner och den behöriga myndighetens tillsynsbefogenheter. Medlemsstaterna kan dock enligt det första stycket i artikel 70.1 besluta att inte fastställa några regler om administrativa sanktioner för överträdelser som är föremål för straffrättsliga påföljder.

Direktivets artikel 70.6 innehåller en förteckning över administrativa sanktioner och åtgärder som de behöriga myndigheter åtminstone har befogenhet att vidta och besluta om. Befogenheten som avser offentlig varning ingår redan i lagens gällande 31 §. Befogenheten som avser förbudsföreläggande enligt artikel 70.6 a ingår redan i den gällande lagens 33 § samt i 16 a kap. i lagen om investeringstjänster. Befogenheten som avser tillfällig indragning eller återkallelse av företagets auktorisation ingår redan nu delvis i lagens 26 och 27 §. I lagen om handel med finansiella instrument föreslås bestämmelser om tillhandhållande av datarapporteringstjänster och drift av organiserade handelsplattformar. Direktivets artikel 70.6 d om tillfälligt förbud för en medlem av värdepappersföretagets ledningsorgan att utöva uppdrag i ledningsorganet kan redan anses ingå i lagens gällande 28 § 1 mom. Ett förbud att verka som ledamot i ett förvaltningsorgan som avses i 28 § 1 mom. kan föreläggas en person under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. En överträdelse av lagen om investeringstjänster, lagen om handel med finansiella instrument eller MiFIR kan anses uppfylla de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. 1 och 2 punkten. I artikel 70.6 d föreskrivs dessutom om ett permanent förbud för en medlem av värdepappersföretagets ledningsorgan vid upprepade allvarliga överträdelser. Det föreslås att en sådan befogenhet fogas till lagens 28 § 4 mom. där det redan föreskrivs om permanenta förbud avseende auktoriserade tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster.

I artikel 70.6 e föreskrivs om ett tillfälligt förbud för ett värdepappersföretag att vara medlem av eller deltagare på reglerade marknader eller multilaterala handelsplattformar eller kund hos organiserade handelsplattformar. I lagens 3 kap. föreslås därför en ny 28 b § om ett sådant tillfälligt förbud.

I direktivets artikel 70.6 f—h föreskrivs om maximala administrativa sanktionsavgifter som den behöriga myndigheten minst ka kunna påföra eller ta ut. Det föreslås att Finansinspektionen i enlighet med 41 a § i lagen om Finansinspektionen ska ges befogenhet att påföra sådana administrativa sanktionsavgifter som avses i direktivet, både för överträdelse av nationella bestämmelser som satts i kraft med stöd av MiFID II och för överträdelse av vissa bestämmelser i MiFIR. Det föreslås inga nationella bestämmelser om högre maximibelopp för administrativa sanktionsavgifter än de som anges i direktivet. Maximibeloppet för sanktionsavgifter kan emellertid på det sätt som direktivet förutsätter överskridas i situationer där omfattningen av erhållna vinster eller förluster, i den mån de kan bestämmas, är större än maximibeloppen i fråga. I sådana situationer kan de maximala sanktionsavgifterna vara två gånger beloppet av den fördel som erhållits genom överträdelsen.

I direktivets artikel 71 föreskrivs om offentliggörande av beslut om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder. Denna bestämmelse förutsätter inga ändringar i den nationella regleringen, eftersom 43 § i lagen om Finansinspektionen om offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut redan nu stämmer överens med artikeln. Enligt första

stycket i direktivets artikel 71.1 gäller skyldigheten att offentliggöra beslut inte beslut om införande av åtgärder av utredningskaraktär. Bestämmelsen förutsätter inte heller verkställighet, eftersom skyldigheten att offentliggöra beslut enligt 43 § 4 mom. i lagen om Finansinspektionen avser endast ovan uttryckligen nämnda tillsynsåtgärder och inte till exempel sådana beslut om utredningsåtgärder som avses i lagen om Finansinspektionen. Finansinspektionen fattar i praktiken också sällan egentliga administrativa beslut om åtgärder av utredningskaraktär.

I direktivets artikel 72 föreskrivs om utövande av tillsynsbefogenheter och befogenheter att påföra sanktioner. Artikel 72.2 förutsätter inga ändringar eftersom 41 § i lagen om Finansinspektionen redan innehåller bestämmelser som motsvarar direktivet gällande omständigheter som ska beaktas när sanktionsavgifter bestäms. Artikel 72.1 behöver inte separat sättas i kraft nationellt.

Enligt direktivets artikel 70 ska medlemsstaterna fastställa regler om och sörja för att deras behöriga myndigheter kan påföra administrativa sanktioner. Enligt artikel 72 får de behöriga myndigheterna dock besluta påföra sanktioner i enlighet med deras nationella rättsliga ramar, antingen direkt eller till exempel genom ansökan hos de behöriga rättsliga myndigheterna.

Enligt 41 § i den gällande lagen påförs en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro av Finansinspektionen. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen. Vid beredningen av propositionen stannade man för att Finansinspektionen i fortsättningen inte längre ska göra någon framställning till marknadsdomstolen om påförande en påföljdsavgift på över en miljon euro, utan själv påföra alla påföljdsavgifter.

Genom att påföljdsavgift påförs direkt genom tillsynsmyndighetens försorg effektiviseras förfarandet och motsvarar bättre internationell praxis. Endast i ett fåtal medlemsstater har någon annan myndighet än tillsynsmyndigheten själv rätt att påföra ekonomiska påföljder. Också i dessa medlemsstater påförs påföljdsavgifter av en separat sanktionskommitté som inrättats i anslutning till tillsynsmyndigheten eller av ett ministerium eller centralbanken. Inte i en enda medlemsstat har domstolarna getts rätt att påföra påföljder (RP 39/2014 rd s. 26).

En förutsättning för att marknaden ska fungera effektivt kan också anses vara att sanktionssystemet har förmåga att reagera på negativa förfaranden så snabbt som möjligt. Det råder också ett nära samband mellan direkta sanktioner och sanktionssäkerheten. En snabbare process är dessutom ägnad att minska samtliga parters kostnader.

Det kan anses vara motiverat att Finansinspektionen får påföra påföljdsavgifter, också av den anledningen att högsta förvaltningsdomstolen då inte heller när det gäller större påföljdsavgifter kommer att vara den första besvärsinstansen. En omständighet som tryggar sanktionsprocessens oberoende och opartiskhet är att utredningar som eventuellt leder till att påföljdsavgift påförs och beredningen av sådana ärenden hos Finansinspektionen i organisatoriskt hänseende har avskilts från den enhet som påför påföljdsavgifter. Beslut om påföljdsavgifter fattas av Finansinspektionens direktion som bland sina medlemmar har också andra än Finansinspektionens tjänstemän. Direktionsmedlemmarna ska vara väl förtrogna med finansmarknadens funktionssätt. På sanktionsprocessen tillämpas också de bestämmelser om parternas rättssäkerhet som nämns i lagen om Finansinspektionen och i förvaltningslagen. Påföljdernas art och omfattning bestäms relativt detaljerat i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. I lagens 41 § definieras också de faktorer som ska beaktas i en helhetsbedömning av påföljdsavgiftens belopp. Finansinspektionen har offentliggjort egna anvisningar om faktorer som påverkar påföljds- och ordningsavgifternas belopp och som den beaktar vid dimensioneringen av påföljderna.

Rapportering av överträdelser

I direktivets artikel 73 föreskrivs om rapportering av överträdelser. Enligt artikel 73.1 ska behöriga myndigheter etablera effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering av potentiella och faktiska överträdelser av bestämmelserna i MiFIR och MiFID II till de behöriga myndigheterna. Direktivets bestämmelser förutsätter inga ändringar i den nationella lagstiftningen eftersom 71 a § i lagen om Finansinspektionen om rapportering av överträdelser redan motsvarar förordningen i detta avseende.

Enligt artikel 73.2 ska medlemsstaterna kräva att marknadsoperatörer som avses i bestämmelserna har inrättat lämpliga förfaranden för att deras anställda ska kunna anmäla potentiella eller faktiska överträdelser internt genom en särskild, oberoende och autonom kanal. Sådana interna anmälningssystem för bolagens egen personal är med stöd av tvingande EU-bestämmelser redan i användning hos värdepappersföretag, kreditinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare, försäkringsbolag och börsbolag. I denna proposition föreslås att skyldigheten ska utsträckas också till leverantörer av datarapporteringstjänster samt till marknadsoperatörer.

Rätt att överklaga

I direktivets artikel 74 föreskrivs om rätten att överklaga beslut på motsvarande sätt som i MiFID I. Finansinspektionens beslut kan överklagas till förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i artikel 74.1. I situationer som avses i artikel 74.2 får konsumentombudsmannen väcka talan i marknadsdomstolen när det är fråga om överträdelse av konsumentskyddslagen.

I artikel 75 föreskrivs om system för behandling av konsumenters klagomål utanför domstol. Enligt direktivet gäller regleringen uttryckligen konsumenttvister rörande tillhandahållande av investerings- och sidotjänster. Bestämmelsen om icke-professionella kunder i den gällande lagen om investeringstjänster omfattar också konsumenter, vilket innebär att det i detta avseende inte finns något behov att ändra den gällande bestämmelsen. I Finland har direktivet om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister (2013/11/EU, nedan ADR-direktivet) implementerats genom lagen om lösning av konsumenttvister utanför myndigheter (1696/2015). I Finland har FINE i enlighet med ADR-direktivet utsetts till alternativt tvistlösningsorgan. I samband med ADR-direktivet antogs förordningen (EU) nr 524/2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister (nedan ODR-förordningen). Genom ODR-förordningen främjas gränsöverskridande tvistlösning vid konsumenttvister och till den ansluter sig ett samarbetsnätverk på EU-nivå, i fråga om finansiella tjänster i synnerhet samarbetsnätverket FIN-NET. Det är emellertid skäl att till den paragraf om investeringstjänster som gäller behandling av kundklagomål, i överensstämmelse med direktivets artikel 75.3 foga en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen är skyldig att informera ESMA om organ som avses i paragrafen.

Tystnadsplikt och myndighetssamarbete

Motsvarande bestämmelser om tystnadsplikt och uppgiftsskydd som i direktivets artiklar 76 och 78 finns redan nu i offentlighetslagen, personuppgiftslagen, lagen om Finansinspektionen och i ett antal sektorsförfattningar.

Bestämmelser som motsvarar direktivets artikel 77 om förhållandet till revisorer finns redan i 31 § i lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelser motsvarande direktivets artiklar 79—82 om samarbete mellan tillsynsmyndigheter, informationsutbyte och medling finns redan nu i 50, 50 b, 52, 56, 60, 67 och 71 i lagen om Finansinspektionen. För att uppfylla de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i direktivets artiklar 79.1 och 79.2 är det emellertid skäl att till lagens nuvarande 20 a § foga en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen har rätt att av förundersöknings och åklagarmyndigheter få för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som avses i momentet nödvändiga upp-

gifter om förundersökning och rättegångsförfarande enligt straffbestämmelserna i lagen om investeringstjänster och lagen om handel med finansiella instrument.

Dessutom föreslås att det i anslutning till positionslimiter i lagen om handel med finansiella instrument tas in en bestämmelse som motsvarar direktivets artikel 79.5 om behöriga myndigheters rapporteringsskyldighet. De samarbetsförpliktelser som föreskrivs i direktivets artiklar 79.6 och 79.7 förutsätter också att uttryckliga bestämmelser om dem tas in i lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelserna i direktivets artiklar 84—88 om samråd med en annan medlemsstats behöriga myndigheter före beviljande av auktorisation samt om försiktighetsåtgärder som värdmedlemsstaten är skyldig att vidta samt om samarbete och utbyte av information med ESMA och med tredjeland finns redan i 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster samt i 52, 54, 60, 61 och 71 § i lagen om Finansinspektionen. Det föreslås emellertid att 61 § 7 mom. i lagen om Finansinspektionen ändras i överensstämmelse med direktivets artikel 86.3 så att i momentet utöver reglerade marknader nämns också multilaterala och organiserade handelsplattformar.

Referensvärdesförordningen

Referensvärdesförordningen är direkt tillämplig och dess ikraftträdandebestämmelser ålägger inte medlemsstaterna någon uttrycklig förpliktelse att genomföra åtgärder för efterlevnaden av vissa artiklar. Några av förordningens artiklar ålägger dock medlemsstaterna att vidta nationella genomförandeåtgärder.

Enligt 50 k § i lagen om Finansinspektionen är Finansinspektionen den behöriga myndighet som avses i artikel 40 i referensvärdesförordningen. Den bestämmelsen har verkställts redan tidigare, för att Finansinspektionen vid behov ska kunna delta i sådana kollegiers verksamhet som behandlar kritiska referensvärden. Förordningens bestämmelser om kritiska referensvärden och tillsynskollegier har tillämpats sedan den 30 juni 2016.

Förordningens artikel 41 om behöriga myndigheters befogenheter behöver i regel inte sättas i kraft nationellt. De befogenheter som förordningen förutsätter ingår redan nu huvudsakligen i 3 kap. i lagen om Finansinspektionen. En del av Finansinspektionens tillsynsbefogenheter är dessutom i fråga om den tillsyn som avses i förordningen baserade direkt på förordnigen, exempelvis befogenheterna i anslutning till återkallelse av auktorisation och registrering. Det föreslås emellertid att till lagens 4 och 5 § fogas nya punkter med definitioner av andra auktoriserade tillsynsobjekt än sådana som avses i referensvärdesförordningen samt av övriga finansmarknadsaktörer. Lagens 21 § om Finansinspektionens rätt att få information ska enligt förslaget också preciseras så att den gäller tillsyn enligt referensvärdesförordningen. Det föreslås att lagens 28 § om begränsning av ledningens verksamhet kompletteras på det sätt som referensvärdesförordningen förutsätter. Till lagens 40, 41 och 41 a § ska enligt förslaget fogas sådana påföljdsbestämmelser som avses i förordningens artikel 42.

2.3.5 Lagen om gräsrotsfinansiering

Det nationella genomförandet av direktivet förutsätter att vissa bestämmelser i lagen om gräsrotsfinansiering ändras i överensstämmelse med direktivet. Redan då lagen om gräsrotsfinansiering stiftades insåg man att det i samband med genomförandet av MiFID II eventuellt inom kort blir nödvändigt att göra ändringar i lagen och anpassa den till de krav som MiFID II ställer (RP 46/2016 rd, s. 72 och 73). I synnerhet de nya undantagsbestämmelserna i direktivets artikel 3 ställer betydligt hårdare krav än motsvarande undantagsbestämmelse i MiFID I när det gäller tillämpningen av bestämmelserna i fråga.

Enligt de nya undantagsbestämmelserna i artikel 3 i MiFID II får medlemsstaterna välja att inte tillämpa direktivet på vissa personer, under förutsättning att de personernas verksamhet är auktoriserad och reglerad på nationell nivå. De nationella kraven ska emellertid minst motsvara vissa i direktivet angivna villkor och förfaranden för auktorisation och fortlöpande tillsyn, uppföranderegler och organisatoriska krav. I syfte att stärka investerarskyddet har undantagsbestämmelsens tillämpningsområde och förutsättningar sålunda avsevärt begränsats i förhållande till MiFID I, som inte innehöll några villkor för auktorisation och inte heller några detaljerade uppföranderegler eller organisatoriska krav. Enligt direktivets (ingressens stycken 29 och 42) är det skäl att i synnerhet kräva att medlemsstaterna tillämpar krav som åtminstone är jämförbara med de krav som fastställs i detta direktiv för dessa personer, särskilt under auktorisationsfasen, vid bedömningen av deras vandel och erfarenhet och av eventuella aktieägares lämplighet, vid granskningen av villkoren för auktorisationen och vid fortlöpande tillsyn samt i fråga om uppföranderegler.

I direktivet föreskrivs också vilken typ av verksamhet som bestämmelsen om frivilliga undantag kan tillämpas på. En relevant bestämmelse med tanke på tillämpningen av lagen om gräsrotsfinansiering är direktivets artikel 3.1 b, enligt vilken sådan verksamhet som avses i bestämmelsen om frivilliga undantag får avse överlåtbara värdepapper och andelar i företag för kollektiva investeringar eller tillhandahållande av investeringsrådgivning i samband med sådana finansiella instrument. Direktivet ställer också begränsningar för vidarebefordran av order så att order får förmedlas endast till sådana auktoriserade marknadsoperatörer som avses i bestämmelsen.

Personerna i fråga ska också omfattas av ett godkänt system för ersättning till investerare eller alternativt ska de ha en ansvarsförsäkring som säkerställer ett likvärdigt skydd till deras kunder. En förutsättning för tillämpning av bestämmelsen om frivilliga undantag är vidare att personerna i fråga inte får inneha kundmedel eller kunders värdepapper. Auktorisationen är nationell och den berättigar inte personerna i fråga att tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater.

En förutsättning för att sätta artikel 3 i MiFID II i kraft nationellt är sålunda att vissa av lagens bestämmelser om tillämpningsområde, registrering och kundskydd ändras i överensstämmelse med direktivet. De villkor för auktorisation, uppföranderegler och organisatoriska krav som avses i direktivet ska utsträckas till att tillämpas på sådan förmedling av gräsrotsfinansiering som avses i lagen när det är fråga om mottagande och vidarebefordran av order som avser överlåtbara värdepapper och andelar i företag för kollektiva investeringar. Den gällande lagens krav på registrering kan inte heller anses vara tillräckligt när det gäller aktörerna i fråga utan de måste i enlighet med direktivets ordalydelse och syften vara auktoriserade. Övriga aktörer behöver enligt förslaget också i fortsättningen endast vara registrerade.

Enligt artikel 3 i MiFID II får medlemsstaterna välja vilka andra krav som ska ställas på verksamheten. I propositionen föreslås i överensstämmelse med regeringsprogrammet inte några ytterligare nationella bestämmelser utöver de minimikrav som direktivet ställer. Efter att propositionen avlåtits är det emellertid skäl att följa utvecklingen på marknaden för gräsrotsfinansiering och bedöma effekterna av den nya regleringen. På basis av Finansinspektionens tillsynsiakttagelser är det då också möjligt att bedöma sådana eventuella brister i regleringen som kan förutsätta nationella bestämmelser utöver direktivets krav. Efter att propositionen avlåtits är det skäl att följa också utvecklingen av lagstiftningen i andra medlemsstater och erfarenheterna tillämpningen. Det är fortfarande ovisst vilka av EU:s medlemsstater som till följd av genomförandet av MiFID II kommer att införa nationella krav som är strängare än direktivets minimikrav när det gäller undantagsbestämmelsen, exempelvis i fråga om gräsrotsfinansiering.

Med tanke på marknadsparternas rättssäkerhet och förutsägbarheten vid tillämpningen av bestämmelserna är det skäl att förtydliga tillämpningsområdena och gränssnitten när det gäller lagen om gräsrotsfinansiering och lagen om investeringstjänster. För lagtillämparen bör det vara klart att när det är fråga om tillhandahållande av investeringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument ska de bestämmelser i lagen om investeringstjänster tillämpas som är baserade på MiFID II. Gräsrotsfinansiering kan hänföra sig också till ett undantagsområde enligt artikel 3 i MiFID II om verksamheten endast består av mottagande och vidarebefordran av order som avser överlåtbara värdepapper och andelar i företag för kollektiva investeringar. Avsikten med att förtydliga bestämmelserna om tillämpningsområdet i lagen om gräsrotsfinansiering är att eliminera konflikten mellan lagens bestämmelser och de på EU-regelverket baserade bestämmelserna i lagen om investeringstjänster. Särskilt regleringen av investerarskyddet bör vara så konsekvent och ensriktad som möjligt oavsett vem som erbjuder en finansieringsprodukt eller en finansieringstjänst (EkUB 15/2016 rd, s. 3).

Däremot blir det helt beroende av nationell prövning vilken typ av reglering som ska tillämpas på lånebaserad gräsrotsfinansiering. I sådan verksamhet är det inte fråga om att med finansiella instrument tillhandahålla investeringstjänster som regleras i MiFID II. Därför finns det inget behov att i fråga om bestämmelserna om lånebaserad finansiering föreslå andra än tekniska ändringar, närmast sådana som föreslås i lagens övriga bestämmelser. Då ett värdepappersföretag eller kreditinstitut tillhandahåller mottagande och vidarebefordran av order som avser lånebaserad gräsrotsfinansiering på något annat sätt än med finansiella instrument, kan de krav som avses i lagen om gräsrotsfinansiering tillämpas också på det förfarandet.

Den föreslagna genomförandemodellen samt genomförandet av artikel 3 i MiFID II beaktar sålunda i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen tillhandahållandet av småskaliga investeringstjänster och enligt förslaget ska i enlighet med regeringsprogrammet på det nationella planet inte föreskrivas om några ytterligare krav. Förslaget är ägnat att främja diversifieringen av finansmarknadsaktörernas verksamhet och utvecklingen av investeringsmiljön. Förslaget tryggar också i så stor utsträckning som möjligt flexibiliteten i lagen om gräsrotsfinansiering, eftersom det i fortsättningen kommer att vara fråga om en rent nationell lagstiftning med undantag av de bestämmelser som är baserade på det tvingande EU-regelverket (MiFID II). Förslaget stämmer sålunda också överens med de riktlinjer som dragits upp av ministerarbetsgruppen för konkurrenskraft när det gäller diversifieringen av finansmarknaden och regleringens flexibilitet. Det föreslås inte heller någon ändring av bestämmelserna om informationsskyldighet för mottaganden av gräsrotsfinansiering. Mottagaren kan till exempel fortsättningsvis i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering dra nytta av den i värdepappersmarknadslagen angivna högre prospektgränsen, oberoende av vilken aktör som förmedlar gräsrotsfinansieringen.

2.3.6 Strafflagen

Europaparlamentet och rådet antog den 16 april 2014 förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. Genom förordningen fastställdes ett gemensamt regelverk om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation samt åtgärder för att förhindra marknadsmissbruk.

Parallellt med förordningen antog Europaparlamentet och rådet den 16 april 2014 direktiv nr 2014/57/EU om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk (marknadsmissbruksdirektiv). Innehållet i direktivets kriminaliseringar bestäms delvis via definitionerna i marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelserna i direktivet sattes i kraft genom att det gjordes ändringar i

strafflagen samtidigt som de åtgärder som förutsatte genomförande av förordningen (RP 65/2016 rd).

I marknadsmissbruksförordningen finns det flera hänvisningar till MiFID II och MiFIR. Enligt marknadsmissbruksförordningens artikel 39.4.2 ska när hänvisningar görs till organiserade handelsplattformar, tillväxtmarknader för små och medelstora företag, utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana till och med den 3 januari 2017. Senare sköts emellertid tillämpningen av MiFID II och MiFIR upp med ett år. I artikel 2 i den godkända ändringsförordningen (förordning (EU) 2016/1033 av den 23 juni 2016) ändrades artikel 39.4 i marknadsmissbruksförordningen så att de bestämmelser som avses i förordningens artikel 39.4 ska tillämpas först från och med den 3 januari 2018.

Av den anledning som nämns ovan genomfördes de nämnda bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen och i det motsvarande marknadsmissbruksdirektivet inte ännu i samband med ändringen av strafflagens 51 kap. (RP 65/2016 rd). I samband med att marknadsmissbruksdirektivet sattes i kraft fogades till definitionsbestämmelserna i strafflagens 51 kap. 6 § inte definitioner av begreppen organiserad handelsplattform och utsläppsrätter. Till bestämmelserna om tillämpningsområdet i kapitlets 6 a § fogades då inte heller den av marknadsmissbruksdirektivets artikel 1.2 c följande tillämpningsbestämmelsen gällande finansiella instrument som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform. Av motsvarande skäl föreslogs i paragrafen inte någon sådan bestämmelse enligt tillämpningsbestämmelsen i artikel 1.2 andra stycket i direktivet, som har samband med utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter enligt kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 (RP 65/2016 rd, s. 50).

Det föreslås nu att artikel 39.4 i marknadsmissbruksförordningen och artiklarna 1 och 2 i marknadsmissbruksdirektivet, vilka förutsätts för genomförandet, fogas till definitionerna i strafflagens 51 kap. 6 § samt till bestämmelserna om tillämpningsområdet i det kapitlets 6 a §.

2.3.7 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ändrades redan år 2016 genom lagen 739/2016 för att i föregripande syfte säkerställa det nationella genomförandet av artikel 92 i MiFID II. I detta sammanhang ströks bland annat i lagens 19 kap. 6 § omnämnandet om Finansinspektionens tillstånd i fråga om investerings- och sidotjänster som i Finland tillhandahålls av förvaltare av vissa EES-baserade AIF-fonder. Ändringen motsvarar ESMA:s meddelande Questions and Answers. Application of the AIFMD (uppdaterat 9.1.2015/ESMA/2015/11), där medlemsstaternas tillsynsmyndigheter med hänvisning till principen om lojalt samarbete i artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionen uppmanas att tillämpa artikel 92 I MiFID II redan före det datum då den ursprungligen skulle genomföras. Eftersom genomförandet av artikel 92 i MiFID II innebär att på tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster enligt artikel 6.4 i AIFMD inom EES tillämpas motsvarande anmälningsförfarande som när det gäller förvaltning av en AIF-fond som är etablerad i en annan EES-stat, är det motiverat att i överensstämmelse med artikel 33 i AIFMD göra sådana materiella ändringar i 19 och 21 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som innebär en utvidgning av detta anmälningsförfarande.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att genomföra de åtgärder som behövs för införlivande av Europaparlamentets och rådets direktiv (MiFID II) med den nationella lagstiftningen samt för tillämpning av förordningen (MiFIR) från och med den 3 januari 2018.

Syftet med regelverket är att minska medlemsländernas prövningsrätt i förhållande till unionens bestämmelser om finansiella tjänster (single rule book) för att att skapa jämlika verksamhetsförutsättningar för medlemsstaterna och marknadsparterna. Syftet är vidare att öka handelns transparens, effektivitet och tillförlitlighet i fråga om samtliga finansiella instrument. Målet är också att överföra en så stor del som möjligt av transaktionerna från OTC-handel till reglerade marknader.

Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är dessutom att förbättra små och medelstora företags tillträde till kapitalmarknaden, införa nya skyddsåtgärder för algoritmisk handel, öka transparensen på den finansiella marknaden bland annat genom att utsträcka regleringen till anonym handel (dark pools), öka tillsynsmyndigheternas befogenhet, förbättra tillsynen över marknaden för råvaruderivat och marknadens transparens samt förstärka investerarskyddet bland annat genom att skärpa kraven på tillhandahållande av komplicerade investeringsprodukter och investeringsrådgivning. Dessutom är avsikten att skapa en enhetlig ram för att ge tredjeländers värdepappersföretag och marknadsoperatörer tillträde till EU-marknaden.

Det är meningen att direktivets bestämmelser ska sättas i kraft i överensstämmelse med direktivet. Avsikten är att undvika nationella tolkningsmöjligheter och eventuella konflikter med kommissionens och ESMA:s omfattande och detaljerade bestämmelser och anvisningar på lägre nivå. Med några få undantag är syftet med genomförandet av direktivet att föreskriva om de skyldigheter som följer av direktivet, utan några ytterligare nationella bestämmelser som saknar grund i direktivet.

Syftet med propositionen är dessutom att genom de bestämmelser som föreslås i lagen om Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs för efterlevnaden av EU:s referensvärdesförordning.

3.2 De viktigaste förslagen

3.2.1 Lagen om investeringstjänster

Tillämpningsområde

Propositionen innebär nya skyldigheter för sådana värdepappersföretag och kreditinstitut som säljer strukturerade insättning eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem. Lagen innehåller också en separat undantagsbestämmelse i fråga om personer som för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av dessa. De nya undantagsbestämmelserna har ett snävare tillämpningsområde och ställer dessutom flera villkor när det gäller tillämpningen. Till följd av förslaget minskar tillämpningsområdet för undantagsbestämmelserna bland annat så att i fortsättningen allt färre bolag som huvudsakligen bedriver annan affärsverksamhet än tillhandahållande av investeringstjänster, bankverksamhet eller marknadsgarantverksamhet i anslutning till råvaruderivat kommer att falla utanför tillämpningsområdet för lagen.

I lagens 1 kap. föreslås också nya bestämmelser om partiella undantag vid tillämpningen av lagen. Enligt bestämmelserna blir det möjligt att tillämpa endast en del av lagens bestämmelser på vissa sådana aktörer i energibranschen som avses i bestämmelsen samt på personer som tillhandahåller endast mottagande och förmedling av order som utförs med vissa finansiella instrument samt investeringsrådgivning.

I lagen föreslås en sådan precisering av begreppet finansiella instrument att i definitionen nämns bland annat utsläppsrätter.

Investeringstjänster som tillhandahålls och verksamhet som bedrivs av tredjelandsföretag

MiFID II:s tillämpningsområde utsträcks till att omfatta tredjelandsföretag som genom förmedling av filialer inom unionen tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet.

Till kategorin nationell lagstiftning hör den definition av begreppet värdepappersföretag i tredjeländer som för närvarande ingår i lagen om investeringstjänster och bestämmelserna i 5 kap. om filialetablering för värdepappersföretag i tredjeland och tillhandahållande av tjänster i Finland. Enligt bestämmelserna får ett företag som auktoriserats i Finland inte fritt tillhandahålla tjänster i någon annan medlemsstat än i Finland. Det föreslås att de ovan nämnda bestämmelserna ersätts med bestämmelser som stämmer överens med MiFID II. Vidare föreslås att till lagen fogas en mot direktivet svarande definition av begreppet tredjelandsföretag. I lagens 5 kap. föreslås en sådan ändring att i den tas in mot kapitel IV i direktivets avdelning II svarande bestämmelser om tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland. Enligt förslaget ska ett tredjelandsföretag etablera en filial i Finland om det avser att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till sådana kunder som avses i 1 kap. 23 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster och som har bett om att bli behandlade som professionella kunder eller till sådana icke-professionella kunder som avses i 3 mom. Genom den föreslagna regleringen tryggas en tillräcklig skyddsnivå för kunder som nämns ovan. Regleringen stämmer överens med artikel 39 i MiFID II.

Enligt MiFIR får ett tredjelandsföretag vars regelverk och tillsynssystem har bedömts vara effektivt likvärdigt med de krav som föreskrivs i artikel 47.1 i MiFIR och som är auktoriserat i enlighet med artikel 39 i MiFID II, utan etablering av nya filialer tillhandahålla de tjänster och den verksamhet som omfattas av auktorisationen till godtagbara motparter och professionella kunder i andra medlemsstater i unionen.

Administrations- och styrningssystem

Det föreslås att till lagen fogas ett nytt 6 b kap. om värdepappersföretags administrations- och styrningssystem. I kapitlet föreslås bestämmelser om sådana allmänna krav gällande värdepappersföretags administration- och styrningssystem, för vilkas vidkommande hänvisas till vissa bestämmelser i kreditinstitutslagen. I det föreslagna kapitlet föreskrivs dessutom om styrelsens uppgifter i värdepappersföretag samt om minimiantalet personer som de facto ska leda ett värdepappersföretags verksamhet. I det föreslagna kapitlet ingår också bestämmelser om sådana tillförlitlighets- och kompetenskrav för värdepappersföretagets ledning som motsvarar de krav som framgår av kreditinstitutslagen.

Algoritmisk handel

I lagens 7 a kap. ingår nya bestämmelser om de krav som ställs på algoritmisk handel. Enligt de föreslagna bestämmelserna ska värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ha tillgång till effektiva system och riskhanteringsmetoder som lämpar sig för affärsverksamheten. Med hjälp av dem kan man förvissa sig om handelssystemens motståndskraft och kapacitet

samt om gränsvärdena och limiterna för handeln och vidare kan man förhindra att felaktiga order skickas eller att systemet på annat sätt fungerar så att det kan skapa eller bidra till en oordnad marknad. Syftet med systemen och riskhanteringsmetoderna är vidare att förhindra marknadsmissbruk. Värdepappersföretagen ska säkerställa att systemen är fullständigt testade och vederbörligen övervakade.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel i en medlemsstat ska anmäla detta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat och för den handelsplats där värdepappersföretaget bedriver algoritmisk handel i egenskap av medlem av eller deltagare på handelsplatsen.

Enligt de föreslagna bestämmelserna ska ett värdepappersföretag på begäran ge Finansinspektionen en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemen samt de centrala överensstämmelse- och riskkontrollåtgärder som det har inrättat. Tillsynsmyndigheten får när som helst begära ytterligare information från ett värdepappersföretag om dess algoritmiska handel och om de system som används för den handeln. Ett värdepappersföretag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel ska dessutom i en godkänd form bevara korrekta och kronologiska uppgifter om alla sina order och bud på handelsplatser och ska på begäran göra dem tillgängliga för Finansinspektionen.

Enligt propositionen ska ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel som ett led i en marknadsgarantstrategi utföra denna strategi kontinuerligt under en bestämd andel av handelsplatsens handelstider, utom under exceptionella omständigheter, så att handelsplatsen tillhandahålls likviditet på ett regelbundet och förutsägbart sätt.

Värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska ha inrättat effektiva system och kontroller som säkerställer att lämpligheten hos kunder som använder tjänsten bedöms och granskas på lämpligt sätt. Värdepappersföretaget ska ansvara för att se till att kunder som använder tjänsten iakttar lagens krav och handelsplatsens regler.

Det föreslås att de nya kraven gällande algoritmisk handel ska ställas också på reglerade marknader som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet samt uppföranderegler

Det föreslås att till 7 kap. i lagen investeringstjänster, där det föreskrivs om organisering av värdepappersföretags verksamhet, fogas nya bestämmelser om värdepappersföretag som planerar, utvecklar och distribuerar finansiella instrument och om deras skyldighet att driva ett internt förfarande för godkännande av produkterna. Syftet med produkthanteringsmetoden är att säkerställa att de finansiella instrumenten lämpar sig för den tilltänkta målgruppen. Det föreslås att Finansinspektionen ska utfärda närmare bestämmelser om de skyldigheter som gäller för utvecklare och distributörer av finansiella instrument. Dessutom skärps de nuvarande bestämmelserna om hantering av intressekonflikter.

Det föreslås också att till kapitlet fogas en ny bestämmelse om värdepappersföretags skyldighet att säkerställa att personer som ger kunder investeringsrådgivning eller annan information har de kunskaper och den kompetens som behövs för tillhandahållande av tjänsten och informationen.

I lagens 10 kap. om förfaranden i kundförhållanden föreslås ändringar, i synnerhet i bestämmelserna om incitament. Helt nya bestämmelser föreslås om förbud mot användning av incitament i samband med oberoende investeringsrådgivning och kapitalförvaltning. Det föreslås

att Finansinspektionen ska utfärda närmare föreskrifter om incitament. Dessutom föreslås att i lagen tas in närmare bestämmelser om bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet hos produkter och tjänster som tillhandahålls kunder. *Execution only*-tjänsterna och sålunda den kategori av enkla finansiella instrument och investeringsprodukter som faller utanför tillämpningsområdet för ändamålsenlighetsbedömningen ska enligt förslaget inskränkas. Noggrannare och mera omfattande bestämmelser föreslås om information och investeringsrådgivning till kunder, också icke-professionella kunder. I lagen föreslås vidare ett förbud mot sådana ersättnings- och bedömningsarrangemang för personalen som kan utgöra incitament att rekommendera icke-professionella kunder andra finansiella instrument än sådana som är bäst lämpade för dem. I lagen föreslås också närmare bestämmelser om skyldigheten att omsorgsfullt utföra order (*best execution* -skyldigheten). Tillhandahållare av investeringstjänster åläggs dessutom mera omfattande skyldigheter när det gäller inspelning av telefonsamtal och bevarande av kommunikation i anslutning till utförande av kundorder.

Förvaring och annan behandling av kundmedel

I 9 kap. i lagen om investeringstjänster föreslås huvudsakligen sådana ändringar av teknisk karaktär som MiFID II förutsätter. Det föreslås emellertid att värdepappersföretagen åläggs skyldighet att överväga spridning av en kunds penningmedel om de placeras på något annat sätt än på ett konto i centralbanken. Värdepappersföretag anlitar emellertid inte Finlands Bank för förvaring av kundmedel trots att det i lagen om Finlands Bank inte finns några bestämmelser som hindrar banken att ta emot kundmedel. Genom spridningsskyldigheten främjas investerarskyddet då värdepappersföretaget inte har beredskap för endast en förvarares eventuella likviditet.

Ett värdepappersföretag kan emellertid förvara högst 20 procent av sitt innehav av penningmedel hos företag som hör till samma koncern. Kravet att kundmedel ska förvaras hos företag om hör till samma koncern kan emellertid åsidosättas om värdepappersföretaget visar att kravet inte står i proportion till arten eller omfattningen av dess verksamhet eller om det är fråga om ett litet belopp. Avvikelsen från kravet får emellertid inte försvaga kundskyddet. Värdepappersföretaget ska regelbundet bedöma om grunderna för avvikelse från diversifieringskravet är uppfyllda och för Finansinspektionen ange grunderna för sin bedömning.

Det finns en mångfald av transaktioner och på ett sådant område som finansmarknaden, som snabbt utvecklas, är det också relativt svårt att förutsäga hur de olika transaktionstyperna utvecklas. En kunds rättigheter avseende ett finansiellt instrument kan avyttras, upphävas eller pantsättas. Den gällande lagens formuleringar när det gäller pantsättning och avyttring av kunders finansiella instrument är onödigt snäva och det föreslås därför att paragrafens rubrik ändras till ”Förfogande över rättigheter som avser finansiella instrument eller kundmedel”. Det föreslås att i bestämmelsen utöver pantsättning eller avyttring nämns ”annars i rättsligt hänseende”.

Ett viktigt förslag när det gäller förvaring av kundmedel är den helt nya bestämmelsen om arrangemang för överföring av finansiell säkerhet. Ett arrangemang för överföring av finansiell säkerhet skiljer sig avsevärt till exempel från pantsättning, eftersom äganderätten kvarstår hos den som ställer säkerheten. En säkerhet som innebär att äganderätten överförs försvagar sålunda kundskyddet, vilket innebär att det enligt förslaget är värdepappersföretagets skyldighet att i första hand erbjuda sina kunder andra säkerhetsalternativ. Artikel 16.10 i MiFID II förbjuder sådana säkerhetsarrangemang med icke-professionella investerare som innebär överföring av äganderätten. Finansiella arrangemang som innebär äganderättsöverföring kan sålunda ingås endast med professionella kunder.

Dessutom föreslås i 9 kap. en bestämmelse om värdepappersföretags skyldighet att rapportera till Finansinspektionen och andra myndigheter bland annat om förvaring av kundmedel för kunders räkning, om utomstående förvarare av kundmedel, om konton som används för förvaring, om förvaringsavtal samt om tjänster som eventuellt utkontrakterats och om tillhandahållare av utkontrakterade tjänster.

Rapportering av transaktioner

Det föreslås att bestämmelserna om rapportering av transaktioner i 12 kap. i den gällande värdepappersmarknadslagen upphävs. I 7 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument föreslås en informativ hänvisning till MiFIR:s bestämmelser om transaktionsrapportering.

Påföljder

Det föreslås att de bestämmelser om administrativa påföljder som direktivet förutsätter överförs till lagens 15 kap.

Det föreslås att den i gällande lag om investeringstjänster ingående bestämmelsen om gärningar som är straffbara som investeringstjänstbrott bibehålls med oförändrat innehåll. Vidare föreslås att lagens nuvarande straffbestämmelse om brott mot tystnadsplikten samt paragrafen om brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel ska kvarstå i lagen. Eftersom det är fråga om klandervärda gärningar föreslås att de fortsättningsvis ska vara kriminaliserade.

3.2.2 Lagen om handel med finansiella instrument

Det föreslås att den nuvarande lagen om handel med finansiella instrument ska upphävas och ersättas med en ny lag med samma namn.

Börsverksamhet

Det föreslås att bestämmelserna om börsverksamhet i den gällande lagens 2 kap. ska omgrupperas till två skilda kapitel i den nya lagen. I 2 kap. föreslås bestämmelser om de krav som gäller i fråga om en marknadsoperatörs, dvs. börsens verksamhetstillstånd och förvaltning. I kapitlet föreslås i överensstämmelse med direktivet bestämmelser som innebär mera omfattande och detaljerade krav på börsledningens sammansättning och tidsdisposition samt på börsens administrations- och styrningssystem.

I lagens 3 kap. föreskrivs om organisering av verksamheten på en reglerad marknad. Det föreslås att bestämmelserna om organisering av verksamheten i många avseenden ska preciseras i överensstämmelse med direktivet. Börsen ska inom ramen för sin tillsynsverksamhet se till att Finansinspektionen underrättas om avvikelser på marknaden och om förfaranden som strider mot lag eller börsreglerna samt om systemavbrott som rör ett finansiellt instrument eller förfaranden som kan vara förbjudna enligt marknadsmissbruksförordningen. Finansinspektionen ska vidarebefordra sådan information till andra myndigheter som motsvarar Finansinspektionen.

Bestämmelserna om revision föreslås bli så preciserade att en revisor ska underrätta Finansinspektionen om han eller hon konstaterar att ett beslut eller en omständighet kan innebära en väsentlig överträdelse av lag eller börsens verksamhetstillstånd eller påverka kontinuiteten i

börsens verksamhet eller leda till en revisionsberättelse med avvikande mening eller reservation.

Till kapitlet fogas en ny paragraf om rapportering av överträdelser. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska börsen ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera misstankar om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter som gäller finansmarknaden.

I bestämmelserna om avslutande av handel med ett finansiellt instrument föreslås sådana preciseringar att i lagen räknas upp situationer där Finansinspektionen ska förutsätta att en annan marknadsplats i Finland och en systematisk internhandlare avslutar handeln med samma finansiella instrument.

I en ny bestämmelse i kapitlet förskrivs om ett skriftligt marknadsgarantavtal mellan en börs och en handelspart. I avtalet ska åtminstone specificeras bindande offerter, tillförsel av likviditet och andra skyldigheter till följd av deltagandet i börssystemet, alla incitament i form av rabatter eller annat för att tillföra likviditet till marknaden samt andra rättigheter i anslutning till deltagandet i börssystemet.

I 3 kap. om organisering av börsens verksamhet föreslås en bestämmelse om algoritmisk handel. En börs ska ha tillgång till effektiva system och interna förfaranden för att säkerställa att börsens handelsparter testar algoritmiska handelssystem och för att förebygga och hantera otillbörliga handelsförhållanden som orsakas av algoritmiska handelssystem.

En börs kan tillåta att ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut i egenskap av handelspart erbjuder en kund direktiv elektroniskt tillträde. Börsen ska emellertid se till att lämpliga kriterier tillämpas i fråga om lämpligheten hos kunder som ges direkt elektroniskt tillträde till börsens system.

I lagen finns också bestämmelser om tick-size och synkronisering av klockor.

En börs ska ha adekvata system och interna förfaranden för undvikande av betydande handelsstörningar. Börsen ska ha en plan för kortvarigt avbrytande av handel.

Det föreslås att bestämmelserna om avbrytande av handel preciseras. Finansinspektionen kan be en reglerad marknad som verkar i Finland eller en systematisk internhandlare avbryta eller avsluta handeln med samma finansiella instrument om orsaken till avbrytandet eller avslutandet är misstänkt marknadsmissbruk, ett uppköpserbjudande eller undanhållande av insiderinformation om emittenten eller det finansiella instrumentet, i strid med marknadsmissbruksförordningen.

Det föreslås att till lagen fogas en ny bestämmelse om börsavgifter. Avgifterna ska vara objektiva och icke-diskriminerande och börsen ska se till att uppgifter om hur avgifterna fastställs är offentligt tillgängliga. I lagen föreskrivs att börsen kan ta ut högre avgifter i vissa fall.

Ordnande av multilateral och organiserad handel

Det föreslås att den gällande lagens bestämmelser om ordnande av multilateral handel ska kompletteras med bestämmelser om organiserad handel. I överensstämmelse med direktivet föreskrivs om vardera förfarandets gemensamma förpliktelser samt dessutom om förpliktelser som gäller respektive förfarande. Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserad handel är skyldiga att upprätta transparenta och icke-diskriminerande regler för att bli

handelspart eller få tillträde till systemet samt för att utföra transaktioner i systemet. I fråga om operatörer som ordnar multilateral handel är kraven desamma som för organiserad handel.

Tillväxtmarknader för små och medelstora företag

I föreslagna 6 kap. föreskrivs om tillväxtmarknader för små och medelstora företag. Enligt kapitlet kan en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel be Finansinspektionen registrera den multilaterala handelsplattformen som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag. Vidare föreskrivs om de krav som gäller tillväxtmarknader för små och medelstora företag.

Transparenskrav

Bestämmelserna om öppenhet i handeln med finansiella instrument i den gällande lagen om handel med finansiella instrument upphävs då MiFIR börjar tillämpas från början av 2018. I avdelningarna II—IV i MiFIR föreskrivs om transparens när det gäller finansiella instrument, vilket innebär att 5—7 kap. i lagen om handel med finansiella instrument föreslås bli upphävda, med undantag för några paragrafer som fortfarande faller inom amen för nationell prövning.

I lagens 7 kap. föreslås bestämmelser om systematiska internhandlares anmälningsskyldighet samt om Finansinspektionens rätt att ålägga en systematisk internhandlare att avbryta interna transaktioner med finansiella instrument för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Dessutom föreslås att Finansinspektionen ska få rätt att förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument, om det vid handeln eller vid uppfyllandet av informationsskyldigheten i fråga om det finansiella instrumentet vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag eller om det finns något annat särskilt vägande skäl att förbjuda transaktionen.

Dessutom föreslås i lagens 7 kap. bestämmelser som innebär att handelsplatser varje vecka ska offentliggöra en rapport med uppgifter om de totala positioner som innehas av de olika kategorierna av personer för de olika råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa som handlas på deras handelsplatser. Värdepappersföretag som handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av dessa utanför en handelsplats ska dagligen till Finansinspektionen eller till den behöriga myndigheten för det finansiella instrumentet i fråga rapportera uppgifter om sina positioner i råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa.

Datarapporteringstjänster

Tillämpningsområdet för MiFID II har utsträckts till att omfatta leverantörer av datarapporteringstjänster. Det föreslås att bestämmelserna om datarapporteringstjänster i direktivets avdelning V ska tas in i lagen om handel med finansiella instrument. Vidare föreslås det att till lagen fogas definitioner av begreppen datarapporteringstjänster och leverantörer av datarapporteringstjänster, leverantörer av ett godkänt publiceringsprogram, tillhandahållande av konsoliderad handelsinformation och tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism samt av begreppet utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster.

Det föreslås att i lagens 8 kap. tas in de bestämmelser om auktorisationsförfarande för leverantörer av datarapporteringstjänster som ingår i direktivets avdelning V. I lagen föreslås bestämmelser om tillstånd för leverantörer av datarapporteringstjänster, tillståndsförfarandet, återkallelse av tillstånd samt om krav på ledningens tillförlitlighet och kompetens hos leverantörer av datarapporteringstjänster. Dessutom föreskrivs i lagen om rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster med stöd av annat tillstånd.

Det föreslås att i lagens 9 kap. tas in de i direktivets avdelning V ingående bestämmelserna om tillhandahållare av ett okänt publiceringsarrangemang, tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation och organisering av verksamheten hos tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang.

Den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ska organisera sin verksamhet så att den information som krävs enligt artiklarna 20 och 21 i MiFIR kan offentliggöras så nära realtid som det är tekniskt möjligt på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i ett format som underlättar konsolideringen av informationen med liknande data från andra källor. Tillhandahållaren ska ha administrativa arrangemang för undvikande av intressekonflikter med sina kunder samt skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde samt för att förhindra informationsläckor.

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska enligt den föreslagna bestämmelsen ordna sin verksamhet så att det är möjligt att samla in och konsolidera sådana uppgifter som avses i artiklarna 6 och 20 i MiFIR till en kontinuerlig elektronisk dataström samt göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter att den offentliggjorts. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i ett format som är lätt att använda för marknadsparterna. Bestämmelserna om intressekonflikter och säkerhetsarrangemang motsvarar de bestämmelser som föreslås för tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang.

Enligt de föreslagna bestämmelserna ska tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang organisera sin verksamhet så att handelsrapporteringsuppgifter ska kunna meddelas Finansinspektionen så snabbt som möjligt och senast följande arbetsdag efter att transaktionen genomförts. Tillhandahållaren ska dessutom ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera handelsrapporternas fullständighet, hitta fall av utelämnad information och uppenbara fel. Bestämmelserna om intressekonflikter och säkerhetsarrangemang motsvarar de bestämmelser som föreslås för tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang.

Det föreslås att den skyldighet gällande anmälan om överträdelser som avses i direktivets artikel 73.2 ska utsträckas också till tillhandahållare av datarapporteringstjänster samt till marknadsoperatörer och marknadsplatsoperatörer.

Påföljder

Det föreslås att direktivets bestämmelser om administrativa sanktioner ska tas in i 12 kap. i lagen.

Det föreslås att kriminalseringen av olovligt ordnande av handel med finansiella instrument i den gällande lagens 11 kap. 2 § ska hållas i kraft. I motsvarighet till kriminaliseringarna i den gällande bestämmelsen föreslås att i paragrafen dessutom kriminaliseras drift av en organiserad handelsplattform samt tillhandahållande av datarapporteringstjänster utan vederbörligt tillstånd. Det föreslås också att lagens nuvarande straffbestämmelse om brott mot tystnadsplikten ska hållas i kraft. Vidare föreslås det att kriminaliseringarna ska bibehållas på grund av att det är fråga om klandervärda gärningar.

3.2.3 Lagen om Finansinspektionen

Tillsynsbefogenheter och påföljder

Finansinspektionen ska enligt förslaget vara den behöriga myndighet som avses i MiFID II och MiFIR. Finansinspektionen ska övervaka efterlevnaden av MiFIR och i egenskap av behörig myndighet utöva de befogenheter som nämns i förordningen. Den ska bland annat i enlighet med artikel 30.3 i MiFIR övervaka marknaden för finansiella instrument och strukturerade insättningar som marknadsförs, distribueras eller säljs i eller från Finland. Den ska också göra sådana produktingripanden som avses i MiFIR artikel 42.

I 37 d i lagen om Finansinspektionen föreslås i överensstämmelse med direktivets artikel 69.2 j, o och p att det föreskrivs om Finansinspektionens befogenhet att göra kontroller av positionshantering i råvaruderivat. En bestämmelse om kontroller av positionshantering i råvaruderivat föreslås dessutom i 10 kap. 3 § i lagen om handel med finansiella instrument.

Det föreslås att i 15 kap. i lagen om investeringstjänster och i 12 kap. i lagen om handel med finansiella instrument tas in sådana bestämmelser om administrativa påföljder som direktivet förutsätter. I lagen om Finansinspektionen ska enligt förslaget göras de ändringar som direktivet förutsätter i fråga om påföljdsavgiftens maximibelopp. Högre maximiavgifter än de som direktivet förutsätter ska enligt förslaget, med ett undantag, tillämpas endast i fråga om överträdelser av det slag som avses i direktivet.

Finansinspektionen ska inte längre göra någon framställning till marknadsdomstolen om påföljdsavgifter på över en miljon euro, utan den ska själv bestämma alla påföljdsavgifter.

Dessutom förenhetligas överklagandet av Finansinspektionens beslut så att Helsingfors förvaltningsdomstolen ska vara besvärsinstans också i ärenden som gäller administrativa påföljder.

Vidare föreslås i lagen nya bestämmelser om en gemensam påföljdsavgift samt om påförande av en administrativ påföljd i samband med företagsregleringar.

Till lagens 28 § fogas en ny bestämmelse om befogenhet att förordna om ett permanent förbud mot att sköta uppgifter i ledningen för ett värdepappersföretag för den som gjort sig skyldig till allvarliga överträdelser. Dessutom fogas till lagen en ny 28 b § om befogenhet att förordna om ett tillfälligt förbud för ett värdepappersföretag att vara deltagare eller medlem på en organiserad marknad eller multilateral handelsplattform eller kund på en organiserad handelsplattform.

I lagens bestämmelser om samarbete och informationsutbyte med Energimyndigheten föreslås preciseringar liksom när det gäller Finansinspektionens befogenheter i anslutning till ägarövervakning och verkställighetsförbud. Det föreslås att till lagen fogas också de befogenhets- och påföljdsbestämmelser som referensvärdesförordningen förutsätter.

3.2.4 Lagen om gräsrotsfinansiering

Det föreslås att bestämmelserna om tillämpningsområde, registrering- och kundskydd i lagen om gräsrotsfinansiering ändras i överensstämmelse med artikel 3 i MiFID II. Direktivets krav när det gäller auktorisation, förfaranden och organisering av verksamheten föreslås bli utsträckta så att de tillämpas på sådan förmedling av gräsrotsfinansiering som avses i lagen och när det är fråga om mottagande och vidarebefordran av order som avser överlåtbara värdepapper och andelar i företag för kollektiva investeringar i enlighet med artikel 3.1 b i MiFID II . Det föreslås att den nuvarande lagens registreringskrav gällande operatörerna i fråga ändras till ett auktorisationskrav i enlighet med direktivet. I överensstämmelse med regeringsprogrammet föreslås i propositionen inte någon ytterligare nationell reglering utöver direktivets minimikrav.

På lånebaserad gräsrotsfinansiering samt som inte sker med finansiella instrument (icke-överlåtbara värdepapper) ska enligt förslaget fortsättningsvis tillämpas bestämmelser på en lägre nivå än lagen om gräsrotsfinansiering, trots att det finns något behov att i verksamheten tillämpa de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som är baserade på artikel 3 i MiFID II. Inte heller till denna del föreslås i propositionen någon ytterligare nationell reglering som inte är baserad på direktivet.

Dessutom föreslås förtydligande av de bestämmelser i lagen om gräsrotsfinansiering som gäller tillämpningsområdet. Avsikten är att undvika en konflikt med de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som är baserade på EU-lagstiftning.

3.2.5 Strafflagen

Det föreslås att i strafflagens 51 kap. om värdepappersmarknadsbrott görs de ändringar som förutsätts i MIFID II samt för genomförande av marknadsmissbruksförordningens artikel 39.4 och i marknadsmissbruksdirektivets artiklar 1 och 2. Till kapitlets 6 § ska enligt förslaget fogas definitioner av begreppen organiserad handelsplattform och utsläppsrätter. Genom ändringen av tillämpningsbestämmelsen i kapitlets 6 a § utsträcks tillämpningsområdet för kriminaliseringarna till att omfatta också finansiella instrument som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform. Till följd av ändringen kommer kriminaliseringarna att gälla också finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av ett finansiellt instrument av detta slag samt till sådana finansiella instrument som påverkar värdet av ett finansiellt instrument av detta slag.

Dessutom utsträcks kriminaliseringarna till att omfatta också utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010, dvs. auktionering på en auktionsplattform som har godkänts som en reglerad marknad för utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter som är baserade på utsläppsrätter, inbegripet när auktionerade produkter inte är finansiella instrument.

3.2.6 Kreditinstitutslagen

I kreditinstitutslagens 5 kap. föreslås nya bestämmelser om affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker och kreditföretag. I bestämmelserna föreslås sådana ändringar att ett kreditinstitut ska vara skyldigt att underrätta Finansinspektionen om styrelsens beslut att börja tillhandahålla investeringstjänster eller sidotjänster samt skyldigt att bifoga en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses.

Avsikten med förslaget är att Finansinspektionen ständigt ska känna till vilka investerings- och sidotjänster de finländska kreditinstituten tillhandahåller vid respektive tidpunkt. Nuvarande praxis som innebär att kreditinstituten kan beviljas ett generellt tillstånd att tillhandahålla alla de tjänster som nämns i kreditinstitutslagen utan att Finansinspektionen har kännedom om dem, är inte effektiv med tanke på Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Denna brist har påtalats också av Internationella valutafonden (IMF) och ESMA. Till denna del är kreditinstituten och värdepappersföretagen inte jämställda, eftersom värdepappersföretagens förutsättningar för bedrivande av verksamhet kontrolleras i fråga om varje tjänst i samband med auktorisationsförfarandet. Då Finansinspektionen och de övriga europeiska tillsynsmyndigheterna för värdepappersmarknaden har samma befogenheter när det gäller produktingripanden, kommer det med tanke på en effektiv uppföljning av marknaden att vara viktigt att Finansinspektionen ständigt är informerad om vilka investerings- eller sidotjänster dess tillsynsobjekt tillhandahåller. Dessa uppgifter är viktiga också när det gäller tillsynen över förutsättningarna för medlemskap i ersättningsfonden för investerare och fastställande av medlemsavgiften.

En förutsättning för en säker uppdatering av Finansinspektionens och ESMA:s offentliga register är att kreditinstituten underrättar Finansinspektionen också då de upphör att tillhandahålla investerings- och sidotjänster. Ett sådant meddelande ska innehålla ett utdrag ur styrelsens beslut och en utredning om hur kreditinstitutet har för avsikt att avveckla tjänsten på ett sätt som tillgodoser kundskyddet. Motsvarande förfarande ska i fråga om utredningarna iakttas i samband med återkallelse av värdepappersföretags verksamhetstillstånd.

Det föreslås att till lagens 12 kap. fogas de bestämmelser som behövs med anledning av införandet av den internationella redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument. Den nya standarden som i tekniskt hänseende ersätter den tidigare standarden IAS 39, behandlar klassificering, värdering och redovisning av finansiella instrument, inklusive nedskrivningar på verkligt värde. Nedskrivningar på finansiella instrument som avser periodiserade anskaffningsutgifter innebär att tillämpningen av den nya standarden sker enligt en modell enligt vilken också framtida händelser ska beaktas. Dessutom föreslås i kapitlet motsvarande ändringar som i värdepappersmarknadslagstiftningen när det gäller bestämmelsen om verksamhetsberättelse samt bestämmelsen om delårsrapport, som enligt förslaget ersätts med en bestämmelse om skyldigheten att upprätta en halvårsrapport. De sist nämnda ändringarna är baserade på ändringar i bokföringslagen och föreslås i syfte att i lagstiftningen om kreditinstitut beakta de ändringar som gjorts i transparensdirektivet.

Till övriga delar är de föreslagna ändringarna närmast av teknisk karaktär.

3.2.7 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I 6 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreslås en av riksdagen förutsatt ändring som gäller icke-noterade bolag. I sitt svar RSv 44/2017 på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2016 rd)) förutsatte riksdagen att regeringen genast börjar bereda lagstiftning för att förbjuda anslutning av aktier i icke-noterade finländska aktiebolag till utländska värdeandelssystem. Med anledning av riksdagens svar föreslås en ny reglering som förbjuder anslutning av bolagsaktier till utländska värdeandelssystem om aktierna inte är föremål för handel på en sådan handelsplats som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

3.2.8 Övriga lagar

Det föreslås att bestämmelserna om AIF-förvaltares gränsöverskridande verksamhet i 19 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ändras så att där föreskrivs också om rätten att i enlighet med artikel 92 i MIFID II tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster.

Det föreslås att till lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift fogas en bestämmelse om skyldigheten att betala tillsynsavgift till en sådan referensvärdesadministratör som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen samt till en sådan leverantör av datarapporteringstjänster som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

Till 7 kap. om konsumentkrediter i konsumentskyddslagen (38/1978) och till 7 a kap. i lagen om konsumentkrediter i anslutning till bostadsegendom ska enligt förslaget fogas bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter i enlighet med artiklarna 57 och 58 i referensvärdesförordningen i fråga om sådana referensvärden som det hänvisas till och som används i avtal om konsumentkrediter.

Utöver de nämnda lagförslagen krävs också i andra lagar ett stort antal ändringar av teknisk karaktär, huvudsakligen när det gäller hänvisningar i lagen om investeringstjänster och i lagen

om handel med finansiella instrument. I propositionen föreslås också ändringar i följande lagar:

- värdepappersmarknadslagen,

- lagen om placeringsfonder,

- lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem,

- lagen om finansiella säkerheter

- lagen om värdeandelskonton

- lagen om värdepapperskonton

- lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretagen

- lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

- lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

- betaltjänstlagen

- lagen om betalningsinstitut

- lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

- lagen om fastighetsfonder

- lagen om bundet långsiktigt sparande

- revisionslagen

- lagen om beskattningsförfarande

- lagen om förmyndarverksamhet

- lagen om rättegång i marknadsdomstolen

3.3 Alternativ och nationell självreglering

3.3.1 Förvaring av kundmedel

Enligt artikel 16.11 i MiFID II får medlemsstaterna emellertid införa ytterligare nationella krav. Sådana krav måste vara objektivt motiverade och proportionella så att de när värdepappersföretag skyddar kundtillgångar och kundmedel är inriktade på specifika risker för investerarskyddet eller marknadsintegriteten som är av särskild vikt under de omständigheter som råder i den medlemsstatens marknadsstruktur.

Det föreslås att bestämmelsen om värdepappersföretags skyldighet att ge sina kunder information om förvaring av kundmedel ska bevaras. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande 10 kap. 5 § 5 punkten och det är med tanke på investerarskyddet motiverat att hålla kvar den.

Det finns också en annan regleringsmöjlighet när det gäller kundmedel. En fysisk person kan på egen begäran på det sätt som föreskrivs i lagens 1 kap 23 § bli klassificerad som professionell kund under vissa förutsättningar som anges i lagen. I lagen om finansiella säkerheter (11/2004) föreskrivs om säkerheter som har samband med överföring av äganderätt. Lagen om finansiella säkerheter ska emellertid inte tillämpas på fysiska personer. Den gällande lagen hindrar inte att säkerhetsarrangemang ingås utanför lagens tillämpningsområde. De rättsliga verkningarna av arrangemang som ingåtts utanför tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter förfaller i avsaknad av uttryckliga bestämmelser i lag med stöd av de allmänna civilrättsliga principerna. Detta innebär sålunda att det råder ovisshet om arrangemangets rättsliga giltighet eller bindande verkan gentemot tredje part.

Detta betyder att i situationer där en fysisk person är en professionell kund behöver lagen om finansiella säkerheter inte tillämpas på säkerhet som kunden ställt. Inte heller de bestämmelser om skyddande av kundmedel som ingår i lagen om investeringstjänster ska då tillämpas, eftersom det är fråga om en fordran och inte om kundmedel.

För att uttryckligen förstärka investerarskyddet och säkerställa att en fysisk person när det är fråga om den bindande verkan av ett arrangemang som innebär överföring av äganderätt inte försätts i en sämre ställning än en institutionell investerare som hör till tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter, är det emellertid möjligt att införa ytterligare nationella bestämmelser. Det kan till exempel vara fråga om en reglering som innebär att tillämpningen av lagen om investeringstjänster och lagen om finansiella säkerheter integreras till dessa delar. Detta innebär att arrangemang som överför äganderätt i en sådan situation skulle förbjudas också mellan professionella kunder.

I den propositionstext som sändes på remiss ingick ett förslag som förstärkte investerarskyddet som beskrivs ovan och som skulle ha förhindrat finansiella säkerhetsarrangemang som överför en sådan fysisk persons äganderätt som på egen begäran klassificerats som en professionell kund. I remissvaren ansågs det emellertid vara onödigt med en sådan ytterligare reglering som hade förstärkt investerarskyddet och begränsat affärsmöjligheterna, framför allt i samband med gränsöverskridande finansiella säkerhetsarrangemang. Till följd av återkopplingen beslöts det sålunda att inte i lagen ta in en sådan reglering som direktivet hade tillåtit.

3.3.2 Offentliga insiderregister

Bakgrund

År 1996 stiftades en lag som innebar att vissa marknadsparter, exempelvis värdepappersföretag, fondbolag, börser och värdepapperscentraler blev skyldiga att föra offentliga insiderregister, vilket ledde till att insiderinnehav i större utsträckning blev offentliga. Detta berodde delvis på att man i det sammanhanget slopade de handelsrestriktioner som gällde insideraktörer i värdepappersföretagens anställning. Lagens handelsrestriktioner förbjöd köp i motsatt riktning under en sexmånadersperiod (förbud mot s.k. korttidshandel). Numera ingår förbudet i självregleringen (Finanssialan Keskusliiton sijoituspalveluja tarjoavien jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohje - Securities trading instructions for member organisations of the Federation of Finnish Financial Services). Förbudets längd är en månad.

Uppgraderingen av ägandets offentlighet motiverades med att det är svårt att övervaka insiderhandel och hindra insidertransaktioner. Syftet med regleringen var att främja förtroendet för marknaden genom offentlighet för insideraktörer och deras närmaste krets.

I praktiken förverkligades offentligheten så att de företag som upprätthåller insiderregister håller registren tillgängliga för allmänheten antingen på sitt eget driftställe eller hos värdepapper-

scentralen (Euroclear Finland Ab). Var och en har rätt att obehindrat ta del av registren och mot kostnadsersättning få registerutdrag och kopior.

Den nationella regleringen i förhållande till de bestämmelser i MiFID II som gäller personliga transaktioner

Marknadsparternas skyldighet att föra ett offentligt insiderregister är en nationell reglering och bygger sålunda inte på EU-lagstiftning. MiFID II innehåller inte heller bestämmelser om ett offentligt insiderregister. Däremot ålägger MiFID II värdepappersföretagen att hindra personer i ledande ställning att utföra personliga transaktioner (för egen eller den närmaste kretsens räkning) om detta kan leda till intressekonflikter eller om personen i fråga har insider- eller annan konfidentiell information. Värdepappersföretagen ska också bevara information om sådana personers personliga transaktioner. Den förordning som kommissionen antagit med stöd av MiFID II innehåller motsvarande bestämmelser om personliga transaktioner som i MiFID I.

Motsvarande bestämmelser om personliga transaktioner finns också i UCITS IV-direktivet och i AIFM-direktivet, vilka nationellt har satts i kraft genom lagen om placeringsfonder och lagen om alternativa investeringsfonder. De skyldigheter som avser personliga transaktioner har emellertid i Finland implementerats utöver de skyldigheter som följer av direktiven, eftersom de förutom värdepappersföretag gäller också börsen och värdepapperscentralen.

Bestämmelserna om personliga transaktioner är delvis överlappande i förhållande till bestämmelserna om det offentliga insiderregistret. I båda fallen avser de skyldighet att föra register och bevara information. Regleringen av personliga transaktioner gäller sådana personer i ledande ställning som avses i lagen om investeringstjänster och är mera omfattande än definitionen av insiderbegreppet. Till kategorin personer med inflytande i företaget hör till exempel alla personer som tillhandahåller investeringstjänster. Regleringen av personliga transaktioner kan tillämpas också på en mera omfattande grupp finansiella instrument än skyldigheten att föra insiderregister. Den viktigaste skillnaden är emellertid att uppgifter om personliga transaktioner inte är offentliga.

Kommissionens tolkning

I samband med implementeringen av MiFID I gav kommissionen Finland en tolkning som innebar att bestämmelserna om offentligt insiderregister inte kan utsträckas till att omfatta utländska värdepappersföretag (inklusive filialer) eftersom den inte är baserad på direktivet. Kommissionen godkände emellertid, på de grunder som Finland föreslog, att regleringen ska gälla inhemska aktörer. Finland motiverade sin nationella reglering bland annat med att offentligheten när det gäller sådana personers ägande, som utöver börsbolags inre krets hör till värdepappersföretags inre krets, har en lång tradition i Finland. Att regleringen bibehölls i samband med implementeringen av MiFID I motiverades också med den i Finland rådande allmänna och omfattande offentlighetsprincipen som innebär att allt ägande ska vara offentligt.

Av denna anledning har den finländska regleringen varit strängare för inhemska värdepappersföretag än för utländska aktörer. Den inhemska extra regleringen har inneburit kostnader och en administrativ börda som inte belastar utländska konkurrenter.

MiFID II -regleringen stämmer i detta avseende överens med den tidigare MiFID I-regleringen. Enligt artikel 16.11.5 i MiFID II får medlemsstaterna behålla ytterligare krav förutsatt att de underrättat kommissionen i enlighet med artikel 4 i direktiv 2006/73/EG före den 2 juli 2014 och att villkoren i den artikeln är uppfyllda. Finland underrättade kommissionen

den 4 december 2007. De förutsättningar som avses i artikeln (kravens proportionalitet och betydelse med hänsyn till marknadsstrukturen i Finland) kan fortfarande anses vara uppfyllda så som avsågs i Finlands meddelande till kommissionen.

I samband med totalrevideringen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden föreslog arbetsgruppen redan år 2011 att marknadsparternas skyldighet att föra ett offentligt insiderregister skulle upphävas. Arbetsgruppens förslag förverkligades slutligen inte. En bidragande orsak var regeringsprogrammets skrivning enligt vilken regering såg det som viktigt att ägandet på värdepappersmarknaden i fortsättningen är minst lika offentligt och transparent som för närvarande. I samband med totalrevideringen ålades marknadsparterna dessutom en ny årlig rapporteringsskyldighet för bedömning av frågan om bestämmelserna om insiderregistret skulle bibehållas. Enligt bestämmelserna skulle marknadsparterna varje år rapportera till Finansinspektionen hur driften av insiderregistret organiserats, om övervakningen av insidernas anmälningsskyldighet och vilka åtgärder som vidtagits i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits. Avsikten var dels att effektivisera övervakningen av insiderregistret och dels att få klarhet om hur insiderregistret fungerade och om behovet av registret. Motsvarande årliga rapporteringsskyldighet gällde bestämmelserna om övervakning av personliga transaktioner. Avsikten var att i samband med implementeringen av MiFID II ompröva regleringen. I detta syfte ålades Finansinspektionen att göra ett sammandrag av de utredningar som inkommit.

Slutsatser

Det föreslås att marknadsparterna i överensstämmelse med nuvarande praxis ska föra offentliga insiderregister som baseras på insidernas anmälningsskyldighet. Flera omständigheter talar för att insiderregistren ska bibehållas. För det första är de offentliga insiderregistren och den stora allmänhetens intresse för dem ägnade att förhindra missbruk av insiderinformation. Att transparensen främjas när det gäller insidernas och deras närmaste krets ägande och handel har en positiv inverkan på den stora allmänhetens förtroende för marknaden. De offentliga insiderregistren som tryggar offentligheten i fråga om insiders och deras närmaste krets ägande och handel ersatte på sin tid de lagstadgade handelsrestriktioner som gällde insiders.

Det är också fråga om en reglering som redan länge varit i kraft i Finland - cirka 20 år - och som marknadsparterna är införstådda med. Bestämmelserna om insiderregister innebär inte heller någon större administrativ börda för marknadsparterna, eftersom skyldigheter av delvis motsvarande typ i varje fall måste beaktas vid regleringen av personliga transaktioner.

Ytterligare en omständighet som talar för förslaget är att regleringen stämmer överens med motsvarande insiderreglering som gäller arbetspensionsförsäkringsbolagen, KEVA och Statens Pensionsfond. För de bolagen och deras insider lagstadgades år 2015 om motsvarande skyldigheter gällande insiderregister och insideranmälan. Reformen ansågs nödvändig bland annat för öppenheten och transparensen i arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet samt för att trygga marknadens opartiskhet och tillförlitlighet. De bolagen har liksom andra marknadsparter möjlighet att i anslutning till sin normala verksamhet få tillgång till insiderinformation om marknaden. För att missbruk av insiderinformation ska kunna förebyggas och med tanke på transparensen som ska förhindra insiderhandel är det inte möjligt att göra någon större skillnad mellan de olika kategorierna.

I enlighet med skrivningarna i regeringsprogrammet föreslås emellertid en viss avreglering eftersom förslaget innebär att de nuvarande årliga rapporteringsskyldigheterna i fråga om insiderregister och personliga transaktioner upphävs. Bestämmelserna är nationella och avsikten var att de temporärt skulle tillämpas för bedömning av de skyldigheter som gäller insiderregistren. Det finns inte längre något behov av bestämmelserna. Genom att bestämmelserna

upphävs minskar marknadsparternas administrativa börda samtidigt som en del av Finansinspektionens resurser frigörs för en mera ändamålsenlig övervakning av marknaden. Dessutom föreslås att börsen och värdepapperscentralen inte längre ska vara skyldiga att iaktta bestämmelserna om övervakning av personliga transaktioner till den del som det inte är fråga om tillhandahållande av investeringstjänster enligt artikel 73 i EU:s värdepapperscentralförordning eller skyldigheter för marknadsoperatörer som driver multilaterala eller organiserade handelsplattformar enligt artikel 18.1 i MiFID.

Det är till övriga delar fråga om en nationell reglering som dessutom är delvis överlappande i förhållande till bestämmelserna om offentliga insiderregister.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna bestämmelserna får direkta kostnadsrelaterade konsekvenser för värdepappersföretag, kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster och vissa andra finansmarknadsaktörer samt indirekta konsekvenser för deras kunder, exempelvis hushåll och företag.

4.1.1 Konsekvenser för finansmarknaden

Eftersom proposition innehåller bestämmelser som berör finansmarknaden kommer dess viktigaste konsekvenser för företagen att koncentreras till finansmarknasföretag. Propositionen kan få indirekta konsekvenser för företag som är kunder till ovan nämnda finansmarknadsaktörer.

Handelsplatser och deras operatörer

Som handelsplatser betraktas reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar och organiserade handelsplattformar. I Finland finns det en reglerad marknad, dvs. Helsingfors Börs, och en multilateral handelsplattform, dvs. Nasdaq Helsinki First North. De båda marknaderna drivs av Nasdaq Helsinki Ab. Antalet organiserade handelsplattformar är okänt, eftersom dessa första gången kommer att omfattas av en reglering. I Finland kommer konsekvenserna för handelsplatserna och deras operatörer att i stor utsträckning koncentreras till Nasdaq Helsinki Ab.

De organiserade handelsplattformarna består närmast av så kallade Broker Crossing Systems och elektroniska plattor vilkas antal enligt kommissionens konsekvensbedömning[7] i Europa uppgår till ett tjugotal och av vilka det på åtminstone nio handlas anonymt, vilket innebär icke-offentlig avveckling av order till ett värde av cirka 220 miljarder euro. Detta motsvarar uppskattningsvis sju procent av all omsättning inom EES-området. Det finns inga uppgifter om organiserade handelsplattformar som är etablerade i Finland.

De föreslagna bestämmelserna förbättrar också transparensen när det gäller handelsplatser för aktieliknande finansiella instrument. Handelns transparens ökar också då de föreslagna bestämmelserna om derivat, obligationer, strukturerade insättningar och utsläppsrätter styr handeln till handelsplatser. Handelsplatserna och deras operatörer ska i fortsättningen förbättra sin rapportering till myndigheterna och införa effektivare intern kontroll. Reformen förbättrar

[7] European Commission, 2011. *Impact Assessment. Directive and Regulation on Markets in Financial instruments*.Se http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/isd/mifid/SEC_2011_1226_en.pdf

marknadens tillförlitlighet i synnerhet när det är fråga om finansiella instrument som handlas på flera olika handelsplatser. Till följd av ändringarna kommer operatörerna att bli tvungna att genomföra kostnadskrävande uppdateringar av sina system. I Finland verksamma Nasdaq Helsinki Ab ingår i den internationella Nasdaq-koncernen. Det kan sålunda antas att åtminstone en del av de åtgärder som direktivet och förordningen förutsätter kommer att genomföras på koncernnivå, vilket innebär att bolaget får stordriftsfördel och att kostnaderna koncerninternt fördelas mellan bolag som har verksamhet i flera medlemsländer.

Systemet med konsoliderad handelsinformation gör det möjligt att förbättra handelsplatsernas konkurrensförutsättningar, eftersom systemet från kundens synpunkt kommer att göra det lättare att jämföra olika handelsplatser med varandra. Genom att bestämmelserna om reglerade marknader och multilaterala marknadsplatser i större utsträckning förenhetligas reduceras handelsplatsernas lagstiftningsrelaterade särdrag på ett sätt som stödjer en sund konkurrens mellan handelsplatserna.

Systematiska internhandlare och förmedlare som är verksamma på handelsplatser

De systematiska internhandlarna och förmedlarna på handelsplatserna drar i teorin nytta av att marknaden är ogenomskinlig, eftersom de då blir mindre utsatta för priskonkurrens vilket innebär att de kan göra oproportionerligt stora förtjänster på kundernas bekostnad. De nya och strängare transparenskrav som föreslås väntas sålunda minska förtjänsterna för de systematiska internhandlarna och förmedlarna på handelsplatserna.

Den ökade transparensen, exempelvis minimeringen av latensen för offentliggörande av aktietransaktioner, kommer att minska de systematiska internhandlarnas och de på handelsplatserna verksamma förmedlarnas benägenhet att tillföra likviditet till marknaden, dvs. att verka som marknadsgaranter, eftersom det blir svårare för dem att realisera lika höga avkastningar som tidigare och att neutralisera sina positioner efter stora transaktioner. Å andra sidan kan transparensen åtminstone i teorin förbättra de systematiska interhandlarnas och de på handelsplatserna verksamma förmedlarnas förmåga att sprida risker, vilket kommer att sänka kostnaderna för neutralisering av positioner.

Marknadsgaranterna har en stor betydelse framför allt genom att de tryggar likviditeten på sekundärmarknaden. Marknadsgaranterna förbättrar också primärmarknadens funktion eftersom investerarna vet att de, om de så önskar, kan sälja värdepapper vidare. En marknadsgarant behöver dock tid för att vidaresälja värdepapper som den garanterat eller för att skydda sina positioner genom derivat. För marknadsgaranten är riskerna också förhållandevis större på en liten marknad än på en stor, eftersom det på en liten marknad är lättare att sluta sig till respektive operatörers positioner.

Värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Enligt förteckningen över Finansinspektionens tillsynsobjekt fanns det i april 2017 62 värdepappersföretag etablerade i Finland, varav 55 tillhandahåller investeringsrådgivning och 41 kapitalförvaltning. Utöver dessa finns det i Finland tre filialer som etablerats av EES-staters värdepappersföretag. Dessutom får investeringstjänster tillhandahållas av kreditinstitut. I Finland finns det 232 etablerade kreditinstitut. Vidare finns det i Finland 32 filialer till EES-staters kreditinstitut.

I bestämmelserna om incitament-, rapporterings-, tillsyns- och produkthanteringsförfaranden för värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster föreslås ändringar i syfte att förbättra investerarskyddet. Exempelvis förbudet mot incitament i samband med oberoende investeringsrådgivning och portföljförvaltning bidrar till att minska in-

tressekonflikter men förutsätter samtidigt att de värdepappersföretag som tillhandahåller sådana tjänster ska ändra sina affärsmodeller. Också de krav som föreslås i fråga om produkthanteringsmetoder kan komma att öka kostnaderna för aktörer som tillhandahåller investeringstjänster och som inte ännu tillämpar motsvarande förfarande. Dessutom ska värdepappersföretagen enligt de föreslagna bestämmelserna se till att den personal som tillhandahåller investeringsrådgivning och sidotjänster har de kunskaper och den kompetens som behövs med tanke på uppgifternas art och omfattning. Ökningen av antalet förpliktelser kommer att innebära avsevärda kostnader för företag som tillhandahåller investeringstjänster. Eftersom de föreslagna bestämmelserna å andra sidan förbättrar investeringstjänsterna från kundernas synpunkt kan efterfrågan på investeringstjänster eventuellt öka.

De föreslagna bestämmelserna innebär också skärpningar när det gäller förvaringen av kundmedel. Enligt de föreslagna bestämmelserna får ett värdepappersföretag i företag som hör till samma koncern förvara högst 20 procent av kundmedlen. Det kan för en aktör som tillhandahåller investeringstjänster orsaka kostnader för förvaring av kundmedlen om exempelvis samtliga kundmedel tidigare har förvarats inom koncernen. Undantag får emellertid göras från de föreslagna bestämmelserna om det enligt tillsynsmyndighetens åsikt är motiverat med beaktande av verksamhetens karaktär och omfattning.

De nya bestämmelserna om algoritmisk handel gäller värdepappersföretag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel (*high frequency trading*). Den automatiska högfrekvenshandeln representerar enligt kommissionens konsekvensbedömning cirka 20—40 procent av hela omsättningen värde inom EU. De företags verksamhet som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel ska enligt förslaget begränsas. Behovet att begränsa den automatiska högfrekvenshandeln härrör från börskraschen den 6 juli 2010 (*The Flash Crash*) då marknaden manipulerades med hjälp av den tekniken.

Enligt de föreslagna bestämmelserna ska företag som bedriver automatiskt högfrekvenshandel skriftligen förbinda sig att följa sin strategi och att inte plötsligt lämna en illikvid marknad. Formaliseringen av verksamheten och anmälan om verksamhetens karaktär till myndigheterna kommer för de företag som bedriver automatisk högfrekvenshandel närmast att medföra alternativa kostnader, men samtidigt kan de bättre hantera den systemiska risk som är förenad med det finansiella systemet.

Konsekvenser för förmedlare av gräsrotsfinansiering

År 2016 var sektorn för gräsrotsfinansiering värd uppskattningsvis 150 miljoner euro. Den kan i verkligheten vara värd en aning mera eftersom siffrorna är baserade på finansministeriets enkät från december 2016 som inte besvarades hundraprocentigt. I Finland finns det närmare 20 förmedlare av gräsrotsfinansiering varav några redan värdepappersföretag.

Tabell: Beviljad gräsrotsfinansiering i Finland år 2016 (miljoner euro)

investeringsbaserad gräsrotsfinansiering (i värdepappersföretagets eller kreditinstitutets auktorisation angivet kapital)	41,26 (37,46)
lånebaserad gräsrotsfinansiering till företag	39,86
lånebaserad gräsrotsfinansiering till konsumenter	71,30
produkt- eller vederlagsbaserad gräsrotsfinansiering	0,85
Sammanlagt	153,26

Källa: finansministeriets enkät (december 2016)

För närvarande finns det i Finland endast några få aktörer som erbjuder gräsrotsfinansiering som auktoriserade värdepappersföretag eller kreditinstitut. De föreslagna bestämmelserna beräknas inte få några konsekvenser för dem. Efter att lagen om gräsrotsfinansiering trädde i kraft den 1 september 2016 har ca tio förmedlare av gräsrotsfinansiering lämnat in registreringsansökan till Finansinspektionen. Merparten av dem erbjuder lånebaserad gräsrotsfinansiering. I september 2017 beviljade Finansinspektionen för första gången en förmedlare registrering. I propositionen föreslås inga ändringar i bestämmelserna om lånebaserad gräsrotsfinansiering och inte heller de övriga ändringsförslagen beräknas få några konsekvenser för aktörerna i fråga.

De ändringar som föreslås i lagen om gräsrotsfinansiering i syfte att genomföra artikel 3 i MiFID II bedöms inte få några betydande ekonomiska konsekvenser. Lagens nuvarande krav när det gäller registrering och kundskydd motsvarar redan nu i stort sett de föreslagna bestämmelserna. De skyldigheter som följer av direktivet när det gäller auktorisation samt de utökade skyldigheterna i fråga om förfarandena kommer emellertid att i viss mån öka kostnaderna för dem som förmedlar investeringsbaserad gräsrotsfinansiering och som inte ännu är auktoriserade som värdepappersföretag. Enligt finansministeriets enkät förfogar de förmedlare av gräsrotsfinansiering som är auktoriserade som värdepappersföretag över 90 procent av det kapital som erbjuds av auktoriserade förmedlare.

Några av de förmedlare av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering som ansökt om registrering måste efter att lagförslagen trätt i kraft ansöka om tillstånd för sin verksamhet, om de vill erbjuda investeringsbaseras gräsrotsfinansiering. Dessa aktörer ska enligt förslaget betala 5 300 euro till Finansinspektionen då registreringskravet ändras till ett verksamhetstillstånd. Dessutom innebär ändringarna för dessa aktörer att den tillsynsavgift som en förmedlare ska betala till Finansinspektionen sjunker från 2 140 euro till 1 070 euro och att de dessutom ska betala 0,10 procent av företagets omsättning. Företagets omsättning måste uppgå till 1 070 000 euro för att den nya tillsynsavgiften ska motsvara den tillsynsavgift som för närvarande ska betalas av förmedlarna.

I september 2017 hade Finansinspektionen beviljat en enda förmedlare registrering. Det finns emellertid inga närmare uppgifter om huruvida varje förmedlare som behöver registrering ens ansökt om en sådan. De föreslagna bestämmelserna är sålunda ägnade att minska risken för missbruk, effektivisera tillsynen över förmedlare av gräsrotsfinansiering, förbättra investerarskyddet, öka verksamhetens transparens och sålunda främja marknaden för gräsrotsfinansiering när det gäller tillförlitlighet och konkurrenskraft. En tillförlitlig marknad för gräsrotsfinansiering bidrar också till att styra utländska investeringar till den finländska marknaden och att på så sätt tillföra den inhemska sektorn för små och medelstora företag kostnadseffektiv finansiering.

Den föreslagna modellen för genomförande av regleringen samt genomförandet av artikel 3 i MiFID II ska i enlighet med proportionalitetsprincipen ske med beaktande av utbudet av småskaliga investeringstjänster och i överensstämmelse med regeringsprogrammet föreslås på det nationella planet inga bestämmelser om ytterligare krav utöver direktivets minimikrav. Förslaget är ägnat att främja diversifieringen av finansmarknaden samt utvecklingen av investeringsmiljön. Förslaget tryggar också optimal flexibilitet när det gäller lagstiftningen om gräsrotsfinansiering, eftersom det i fortsättningen kommer att vara fråga om en nationell reglering, med undantag för de bestämmelser som bygger på tvingande EU-reglering (MiFID II).

Efter att regeringens proposition avlåtits är det emellertid skäl att följa utvecklingen på marknaden för gräsrotsfinansiering och utvärdera konsekvenserna av den nya regleringen. Utifrån

Finansinspektionens tillsynsrelaterade iakttagelser samt erfarenheterna av andra medlemsstaters regleringsmiljö är det då också möjligt att ta ställning till sådana eventuella brister i regleringen som förutsätter nationella regleringar utöver direktivets krav.

Investerare

Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är att på ett övergripande sätt förbättra marknadens effektivitet genom att styra obligationslån och vissa derivat från OTC-marknaden till handelsplatserna, genom att synliggöra avtalshandeln och genom att förbättra transparensen i transaktionerna.

Cirka 840 000 investerare, varav merparten är hushåll, investerar i inhemska aktier medan 25 000 investerar i obligationer och 10 000 i derivat. Inhemska operatörer äger cirka hälften av alla emitterade aktier och cirka fyra femtedelar av obligationerna.[8]

Investerarna kommer att dra nytta av att de föreslagna bestämmelserna ökar transparensen eftersom de bättre kan jämföra värdepapperspriserna, bedöma det verkliga värdet på OTC-produkter som inte överförs till handelsplatser och på exempelvis illikvida obligationer. I och med att friktionen mellan köp- och säljbuden minskar kan antalet transaktioner öka, vilket i sin tur ökar marknadens likviditet. Dessutom kommer transaktionernas förbättrade transparens genom att latensen för offentliggörandet av aktieköp minskar till en minut att förbättra prisbildningsmekanismen för listade aktier. Detta har betydelse framförallt för investerare som gör realtidstransaktioner.

Införandet av ett europeiskt system för konsoliderad handelsinformation svarar mot behovet av förmånlig marknadsinformation för investerare. Europeiska investerare måste för närvarande betala en uppskattningsvis tiofalt större summa än USA för att få tillgång till motsvarande konsoliderad handelsinformation. Systemet gör det lättare för investerarna och emittenterna att göra jämförelser mellan olika europeiska handelsplatser vilket innebär att konkurrensen mellan dem ökar, vilket i sin tur leder till att investerarnas emissionskostnader för värdepapperen minskar. Den jämförelse mellan handelsplatser som de föreslagna bestämmelserna möjliggör kan främja gränsöverskridande investeringar på Europas inre marknad.

Det råder inte klarhet om hur de föreslagna bestämmelserna kommer att påverka de professionella investerarnas transaktionskostnader. Kostnaderna kan i någon mån öka då insynskraven i det skede som föregår transaktionerna förutsätter att priserna på vissa finansiella instrument offentliggörs i en större utsträckning. vilket innebär att förmedlarna eventuellt fastställer sina marginaler utifrån den ”sämsta kunden i klassen”. Detta innebär att det i fortsättningen blir svårare för professionella investerare att delta i avtalstransaktioner eller matchningar som har möjliggjort transaktioner som är förmånligare än synlig handel. På de offentliga börserna kommer den ökade transparensen när det gäller orderboken att ytterligare pressa upp de professionella investerarnas transaktionsutgifter, eftersom registreringen av en stor order inverkar på marknadspriserna innan transaktionen utförs. Marknadspriserna hinner sålunda vända sig emot de professionella investerarnas positioner. Användningen av undantag kommer i fortsättningen att begränsas genom en volymtaksmekanism (*double volume cap mechanism*) som uttryckligen gäller professionella investerare som drar nytta av undantagen. Å andra sidan kommer den förbättrade transparensen att öka de professionella investerarnas prismedvetenhet

[8] Siffrorna som avser aktieägare bygger på Euroclear Finlands uppgifter för januari 2017. Siffforna som avser obligationer och derivat bygger på enkäten: Keloharju ja Lehtinen, 2015. *Shareownership in Finland 2015*. Finns på adressen: http://finance.aalto.fi/en/midcom-serveattachmentguid-1e523e092369ef823e011e5acad6f9ed43a030c030c/shareownership_2015_r6_nointernetappendix.pdf

och sålunda förbättra deras förhandlingsposition i förhållande till förmedlarna, vilket för sin del kan minska transaktionskostnaderna.

Propositionen syftar till att i många avseenden förbättra de icke-professionella investerarnas ställning. De icke-professionella investerarnas möjligheter att bedriva avtalshandel har varit begränsade. Den ökade täckningsgraden när det gäller offentliggjorda handelspriser förbättrar de icke-professionella investerarnas möjligheter att få information om marknaden och minskar behovet att investera i dyra separata informationssystem för att följa marknaden. Att konsoliderad handelsinformation kan tillhandahållas gratis med en 15 minuters fördröjning innebär en betydande förbättring i detta avseende. Av denna anledning kan investerarbasen göras mångsidigare i fråga om värdepapper som småinvesterare tidigare inte känt till.

Kostnadskonsekvenser på finansmarknaden

Det är svårt att göra en exakt bedömning av kostnadskonsekvenserna. Närmare bestämmelser kommer att utfärdas senare genom kommissionens delegerade förordningar och det är i detta skede inte möjligt att bedöma vilka konsekvenser de får. De stora riktlinjerna framgår emellertid av direktivet och förordningen vilket innebär att vissa bedömningar kan göras.

Enligt kommissionens konsekvensbedömning kommer kostnaderna för genomförandet av direktivet och förordningen inom EU:s finanssektor att uppgå till 512—732 miljoner euro och de årliga kostnaderna för tillämpningen av bestämmelserna till 312—586 miljoner euro. Siffrorna i kommissionens konsekvensbedömning är från år 2009. Om eurobeloppen uppdateras till prisnivån i slutet av 2016 är motsvarande siffror 586—812 miljoner euro och 346—650 miljoner euro. Enligt kommissionens beräkningar kommer genomförandekostnaderna att utgöra 0,1—0,15 procent och de årliga tillämpningskostnaderna 0,06—0,12 procent av aktörernas driftskostnader. Kommissionens kostnadsberäkningar inkluderar de administrativa kostnaderna. Den administrativa andelen utgör cirka hälften av genomförandekostnaderna och en knapp tredjedel av de årliga tillämpningskostnaderna. Kommissionen har för sina kostnadsberäkningar använt standardkostnadsmodellen (*the Standard Costs Model*) för bedömning av den administrativa börda som sektorn orsakas.

Med hjälp av beräkningarna i kommissionens konsekvensbedömning är det möjligt att fördela kostnaderna inom den finländska finanssektorn. En analys av de kostnader som orsakas den finländska finanssektorn genom tillämpning av kommissionens procenttal på driftskostnaderna enligt boksluten för år 2016 visar att den finländska finanssektorn orsakas uppskattningsvis 4,9—7,3 miljoner euro i genomförandekostnader och 2,9—5,8 miljoner euro i årliga tillämpningskostnader.

Ett annat sätt är att fördela de kostnader som kommissionen beräknat enligt antalet företag inom sektorn, eftersom varje aktör inom tillämpningsområdet blir tvungen att ändra sina funktioner i överensstämmelse med de föreslagna bestämmelserna. Enligt kommissionens konsekvensbedömningar är cirka fyra procent av samtliga kreditinstitut och värdepappersföretag inom EU belägna i Finland, vilket innebär att fyra procent av kostnaderna enligt kommissionens konsekvensbedömning räknat på priserna i slutet av 2016 utgör 22—31 miljoner euro i genomförandekostnader och 13—25 miljoner euro i årliga tillämpningskostnader. I kommissionens konsekvensbedömning räknas varje medlemshandelsbank som en enhet vars många funktioner dock är sammanslagna via centralinstitutet. Om medlemsandelsbankerna behandlas som en enda aktör innebär detta att de i Finland belägna bankernas och värdepappersföretagens andel inom EU är cirka två procent. Motsvarande uppskattningar är sålunda 12—17 miljoner euro i genomförandekostnader och 7—14 miljoner euro i årliga tillämpningskostnader.

Den slutliga fluktuationsmarginalen för genomförandekostnaderna är uppskattningsvis 4,9—31 miljoner euro och för tillämpningskostnaderna 2,9—25 miljoner euro.

Konsekvenser för övriga företag

De föreslagna bestämmelserna får inga direkta konsekvenser för företag inom andra sektorer, men de kan eventuellt ha indirekta konsekvenser. Företag behöver ofta finansiering för sin verksamhet, antingen av ett kreditinstitut i form av banklån eller från finansmarknaden genom olika typer av finansiella instrument. De ändringar i lagstiftningen som berör finansmarknadssektorn kan också få konsekvenser för företag som är verksamma inom andra sektorer. De föreslagna bestämmelserna kommer att förbättra företagens investerarskydd och diversifiera tillgången på företagsfinansiering, men de kan också höja företagsfinansieringens pris på kort sikt på grund av att bestämmelserna ökar finansmarknadsaktörernas kostnader. Om de föreslagna bestämmelserna utgör incitament för investerarna att i större utsträckning investera på finansmarknaden kommer detta för sin del att öka finansieringen till företaget, vilket i sin tur kan sänka priset på företagsfinansiering. Det är svårt att exakt bedöma hur de föreslagna bestämmelserna på sikt kommer att påverka hela eller delar av företagssektorn, eftersom konsekvenserna i stor utsträckning blir beroende av hur marknaden reagerar på bestämmelserna.

Flera företag emitterar värdepapper på finansmarknaden. De föreslagna bestämmelserna innebär att emittenterna bättre kan göra jämförelser mellan olika handelsplatser. De bestämmelser som leder till ökad transparens när det gäller prissättningen på obligationsmarknaden kommer också att hjälpa företaget att beräkna ett lämpligt pris när de emitterar obligationer.

Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är att främja finansieringen av små och medelstora företag och företagens tillväxt genom att utveckla de föreslagna tillväxtmarknaderna för små och medelstora företag. Företagen på tillväxtmarknaden för EU-ländernas små och medelstora företag får enligt förslaget verka inom ramen för ett förenklat förfarande. Avsikten med tillväxtmarknaden för små och medelstora företag är att möjliggöra handel med små och medelstora företags värdepapper över gränserna för tillväxtmarknaden, vilket skulle diversifiera den finansiella grunden. I och med att synligheten och likviditeten utvecklas tack vare nätet kan små och medelstora företag framträda som attraktivare investeringsobjekt för investerarna. Betydelsen av de föreslagna bestämmelserna blir dock beroende av i vilken utsträckning marknadsaktörerna vill registrera sig.

4.1.2 Konsekvenser för hushållen

På marknaden agerar hushållen som icke-professionella investerare och som kunder i förhållande till de aktörer som tillhandahåller investeringstjänster. De föreslagna bestämmelserna får inga andra betydande direkta konsekvenser för hushållen och övriga småinvesterare än de som nämns i det föregående avsnittet om investerare. De föreslagna bestämmelserna innebär från hushållens synpunkt närmast att investerarskyddet blir bättre och att risken för marknadsmissbruk minskar.

Merparten av hushållen sköter sina investeringar via kreditinstitutskoncerner eller sammanslutningar som inte berörs av förbudet mot incitament, eftersom de inte tillhandahåller oberoende investeringsrådgivning. Det föreslagna förbudet får därför inga större konsekvenser för genomsnittshushållet.

De aktörer som inom tillämpningsområdet tillhandahåller investeringstjänster kommer sannolikt att ta ut sina regleringsrelaterade kostnader hos de slutliga kunderna, vilket på kort sikt kan leda till en viss ökning av kundavgifterna för de hushåll som anlitar investeringstjänster. Trots att kundavgifterna kan stiga får hushållen dock tryggare investeringsrådgivning och ka-

pitalförvaltning än tidigare. På sikt kan konkurrensen mellan aktörerna emellertid leda till att sjunkande kundavgifter som tas ut hos de slutliga kunderna.

4.1.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Propositionen får inga konsekvenser för statsbudgeten.

4.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en totalekonomisk utredning av konsekvenserna.

Marknadens funktion är beroende av samverkan mellan investerarna, investeringsobjekten och finansförmedlarna. Om investerarna, inklusive hushållen och övriga småinvesterare, uppfattar marknaden som otillförlitlig gör de inga investeringar. Om marknaden å andra sidan inte är attraktiv för investerarna lockar den inte heller företagen att skaffa finansiering på marknaden. Om marknaden krymper kan det gå så att finansförmedlarna kan lämna marknaden, eftersom det inte längre är lönsamt att förmedla finansiella tjänster. De föreslagna bestämmelserna ökar finansmarknadsaktörernas kostnader samtidigt som de förbättrar investerarskyddet och bland annat investerarnas tillgång till information. Finansmarknadssektorns genomförandekostnader kommer att uppgå till uppskattningsvis 4,9—31 miljoner euro och de årliga tillämpningskostnaderna till 2,9—25 miljoner euro. Trots att de föreslagna bestämmelserna tillfälligt kan påverka marknadens effektivitet och orsaka kostnader för operatörerna kommer de på sikt att leda till ökat förtroende för marknaden från investerarnas och övriga aktörers sida. Utan den finansiering som tillhandahålls av investerarna kan marknaden inte växa och utan företagsfinansiering kan totalnyttan för samhällsekonomin inte öka.

De föreslagna bestämmelsernas sammanlagda konsekvenser för verksamhetsområdet är konkreta medan de positiva effekterna av propositionen inte konkretiseras fullt ut, eftersom de fördelas mellan ett större antal aktörer och en del av nyttoeffekterna stannar på en synnerligen abstrakt nivå. När det gäller förbättringen av investerarskyddet samt investeringsrådgivningen och kapitalförvaltningen är det dessutom svårt att i euro fastställa hur stor nyttan blir för de finländska investerarna. Exempelvis i mars 2017 gav tillsynsmyndigheten fyra aktörer i investeringsbranschen offentliga varningar och påförde påföljdsavgifter för överträdelse av lagstiftningen om investeringsrådgivning.

Syftet med den ökade regleringen av finansmarknaden är dessutom att trygga kundernas ställning och minimera risken för att finansmarknaden via gränssnitten blir problematisk för realekonomin. Denna finansmarknadsrisk konkretiserades i samband med den senaste finanskrisen och fick konsekvenser också för de finländska investerarna och hushållen. Konsekvenserna för de finländska investerarna konkretiserades exempelvis så att vissa strukturerade obligationer som marknadsförts som lågriskinvesteringar blev värdelösa till följd av ett antal konkurser som hade samband med finanskrisen och ledde till att cirka 1 500 kunder led förluster på 140 miljoner euro.[9]

Jämfört med att de föreslagna bestämmelserna med säkerhet resulterar i kostnader för aktörerna inom tillämpningsområdet för de föreslagna bestämmelserna, kommer den eventuella nyttan av bestämmelserna att realiseras endast om efterlevnaden av bestämmelserna effektivt övervakas av tillsynsmyndigheten. Höjningen av påföljdsavgifterna för försummelse och överträdelse av de föreslagna bestämmelserna är å andra sidan ägnad att förbättra efterlevnaden av den föreslagna lagstiftningen och sålunda också realiseringen av nyttorna.

[9] Helsingin Sanomat. ”Nordea hävisi riidan Mermaid-sijoituksesta”, 28.12.2009, se http://www.hs.fi/talous/art-2000004701664.html

Mot bakgrund av ett fungerande investerarskydd och en fungerande finansmarknad samt möjligheten att förebygga marknadsstörningar och missbruk kan det anses att de kostnader som branschen orsakas är godtagbara med hänsyn till den totala nyttan för samhällsekonomin.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för finansmarknadsaktörerna i Finland. De föreslagna bestämmelserna kommer att öka Finansinspektionens uppgifter med cirka fyra årsverken. De föreslagna bestämmelserna kommer till exempel att utsträcka Finansinspektionens tillsyn till nya auktoriserade aktörer samt till nya handelsrelaterade tillsynsobjekt och verksamhetsmodeller. Dessutom kommer de nya regleringarna av dels produktövervakning och dels produktingripanden i förening med den frekventare rapporteringen till ESMA att öka tillsynsmyndighetens resursbehov. De föreslagna bestämmelserna preciserar också regleringen av lämplighetsbedömningen och ställer nya krav på investeringsrådgivarnas kunskaper och utbildning, vilket i sin tur har betydelse för Finansinspektionens verksamhet som tillsynsmyndighet.

Lagförslaget, som innebär att Finansinspektionen själv i stället för marknadsomstolen ska påföra också påföljdsavgifter som överstiger en miljon euro, kommer antagligen inte att öka Finansinspektionens arbetsmängd eftersom inte en enda påföljdsavgift på över en miljon euro har påförts under de senaste åtta åren.

I propositionen föreslås att Finansinspektionens beslut ska kunna överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol i stället för till marknadsdomstolen. Den föreslagna bestämmelsen innebär att en del av marknadsdomstolens uppgifter överförs till Helsingfors förvaltningsdomstol. Då antalet beslut som överklagas per år är litet kommer arbetsmängden inte att öka nämnvärt på grund av överföringen. Helsingfors förvaltningsdomstol kan emellertid med anledning av den föreslagna ändringen behöva utöka sin kompetens om finansmarknaden.

4.3 Konsekvenser för miljön

Utvidgningen av direktivets tillämpningsområde till andrahandsspotmarknader för utsläppsrätter får indirekt konsekvenser för miljön. En konsekvent reglering av första- och andrahandsmarknaderna för utsläppsrätter förebygger bedrägerier, vilket leder till att marknadens tillförlitlighet förbättras. En ändamålsenligt fungerande marknad för utsläppsrätten skapar förutsättningar för effektiv allokering av utsläppsrätterna.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

De föreslagna bestämmelserna får positiva konsekvenser för investerar- och kundskyddet och inverkar därmed positivt på förtroendet för finansmarknaden. Växande investeringstillgångar innebär också att företagen kan få mera finansiering och växa, vilket skapar arbetstillfällen.

I fortsättningen ska de anställda som tillhandahåller investeringsrådgivning eller säljer investeringsprodukter till kunder ha de kunskaper och den kompetens i förhållande till uppgifternas art och omfattning, som stämmer överens med de föreslagna bestämmelserna. Detta kan betyda att de värdepappersföretag och kreditinstitut där personalens kompetens inte uppfyller de nya kraven måste ordna kompletterande utbildning.

De ökade rapporterings-, tillsyns- och övriga skyldigheter som de föreslagna bestämmelserna innebär för aktörerna inom tillämpningsområdet kommer att underlätta avslöjandet av missbruk både internt och genom tillsynsmyndighetens försorg. Exempelvis avsikten med att handelsinformation ska rapporteras till myndigheterna är att öka marknadens tillförlitlighet. Den omfattande rapporteringsskyldigheten kommer i fortsättningen av möjliggöra också systema-

tisk tillsyn av sådan handel med finansiella instrument som tidigare varit svårkontrollerad avtalshandel och sålunda problematisk för den övergripande tillsynen av systemrisker. Insamlingen av konsoliderad handelsinformation gör det lättare för myndigheterna att uppdaga också missbruk som överskrider handelsplatsernas gränser.

Eftersom de föreslagna bestämmelserna i stor utsträckning gäller endast finansmarknaden, kommer bestämmelserna sannolikt inte att få andra betydande samhälleliga konsekvenser exempelvis när det gäller barn eller jämlikheten mellan medborgarna.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid finansministeriet. Arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen, Finans Finland rf (nedan FF), OP Gruppen, Finlands Försäkringsmäklarförbund rf, Energiindustrin gavs under beredningen möjlighet att till vissa delar kommentera propositionsutkastet.

Med anledning av regeringens propositionsutkast hölls 28.4.2017—9.6.2017 ett brett offentligt samråd. Utkastet sändes på remiss till sammanlagt 66 myndigheter och organisationer och dessutom har det lagts ut på finansministeriets webbsidor. Svar inkom från 41 myndigheter och organisationer av vilka 35 gav yttranden.

Yttranden inkom från justitieministeriet, inrikesministeriets polisavdelning, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen, Finlands Bank, högsta förvaltningsdomstolen, marknadsdomstolen, Riksåklagarämbetet, centralkriminalpolisen, Konkurrens- och konsumentverket, Energimyndigheten, dataombudsmannens byrå, Patent- och registerstyrelsen, Centralhandelskammaren, Finlands näringsliv EK rf (nedan *EK*), Finans Finland rf, FINE Försäkrings- och finansrådgivningen, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet rf (nedan *Konsumentförbundet*), OP Gruppen, Sparbanksförbundet anl, Nasdaq Helsinki Ab (nedan *Börsen*), Euroclear Finland Ab, Kommunfinans Abp, Finnish Business Angel Network rf (nedan *FiBAN*), Finanssitaito Ab, Front Capital Ab och Front Varainhoito Ab (gemensamt yttrande, nedan *Front Capital*), Invesdor Ab, Aktiespararnas Centralförbund rf., Investerarnas ersättningsfond, Finlands Advokatförbund (nedan *Advokatförbundet*), Finlands Börsstiftelse, Företagarna i Finland rf, STTK rf, och Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Dessutom inkom nio yttranden på eget initiativ, nämligen från Aki Kallio, Fackförbundet Pro Ab, Finsk Energiindustri rf., Evervest Ab, Joukkorahoitusyhdistys rf., Lago Kapital Ab, JLM Immonen Juristbyrå Ab, Osuuskunta Ehta Raha och Privanet Securities Ab (nedan *Privanet*).

Ett sammandrag av yttrandena har publicerats på finansministeriets webbsidor.

Utöver remissomgången ordnade finansministeriet den 29 maj 2017 ett brett offentligt samråd om de föreslagna ändringarna i lagen om gräsrotsfinansiering. I samrådsmötet deltog 51 personer.

Under remissomgången föreslog några remissinstanser (justitieministeriet, Konkurrens- och konsumentverket och Aktiespararnas centralförbund) strängare kriterier för oberoende investe-

ringsrådgivning. Finansministeriet hörde därför ytterligare några centrala referensgrupper 20.6—15.8.2017.

Några centrala referensgrupper och myndigheter fick dessutom 10.7—8.8.2017 yttra sig om lagförslagen, eftersom dessa på grund av att de inte var slutgiltiga inte hade ingått i det propositionsutkast som sändes på remiss.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Allmänt

I en del av remissvaren framfördes önskemål om noggrannare definition av vissa bestämmelser och begrepp samt om att i motiveringstexten ska tas in närmare tolkningsanvisningar om tillämpningen av bestämmelserna. Dessa önskemål har inte i alla avseenden kunnat beaktas. Detta beror för det första på att utgångspunkten är den att vid genomförandet av direktivet enligt förslaget ska föreskrivas om de skyldigheter som följer av direktivet, utan någon sådan ytterligare nationell reglering som inte är baserad på direktivet. Bestämmelserna ska sålunda tolkas i enlighet med direktivets ordalydelse och riktlinjer. Det är skäl att beakta också den omständigheten att direktivet och förordningen innebär att kommissionen får avsevärda befogenheter när det gäller att i samband med genomförandet anta mer detaljerade tekniska standarder och delegerade författningar. Detta innebär att utrymmet för nationella regleringar och tolkningar blir exceptionellt litet. En omständighet som understryker detta faktum är att de författningar på nivå II som det här är fråga om nästan utan undantag har antagits som direkt tillämpliga förordningar. En omständighet som ytterligare reducerar det nationella utrymmet för prioriteringar är ESMA:s omfattande anvisningar om den närmare tolkningen av bestämmelserna i fråga. ESMA eftersträvar att i fortsättningen utfärda mera detaljerade anvisningar och att koordinera medlemsstaternas tillsynsåtgärder. Också av denna anledning är det viktigt att genomförandet av bestämmelserna baseras på ett så enhetligt textunderlag som möjligt, eftersom man på detta sätt kan förenhetliga tolkningarna och underlätta verksamhet över medlemsstaternas gränser. De omfattande och detaljerade nationella regleringarna och anvisningarna kommer i förening med framtida tolkningspraxis att å andra sidan förutsätta att detaljmotiveringarna till nationella lagförslag inte ger upphov till eventuella tolkningskonflikter mellan europeiska och nationella regleringar.

Lagen om investeringstjänster

Nationell reglering av oberoende investeringsrådgivning

Justitieministeriet förordade strängare krav än lagförslaget i fråga om villkoren för oberoende investeringsrådgivning. Till åtskillnad från Nederländerna, Sverige och Storbritannien föreslås enligt justitieministeriet för Finlands vidkommande i fråga om lagförslagets 10 kap. inte bestämmelser som är strängare än direktivet. Som motivering till denna lösning anförs att det enligt Finansinspektionen inte utifrån nuvarande praxis på den finländska marknaden har konstaterats brister som skulle förutsätta nationella bestämmelser som går längre än direktivets krav. Enligt justitieministeriets åsikt är det emellertid skäl att avvika från de föreslagna riktlinjerna i fråga om den oberoende investeringsrådgivningen. Enligt 10 kap. 6 § 4 mom. i det första lagförslaget får en marknadsplatsoperatör som tillhandahåller ”oberoende investeringsrådgivning” inte som en del av sitt produkturval erbjuda och värdera också finansiella instrument som har emitterats eller tillhandahållits av operatören själv eller av ett närstående företag. Det är vilseledande att använda uttrycket ”oberoende rådgivning” i sådana fall då operatören de facto främjar försäljningen av sina egna produkter eller tjänster. Justitieministeriet anser att regleringen under den fortsatta beredningen i detta avseende enligt den modell som föreslås i Sverige borde stramas åt på så sätt att ett företag som tillhandahåller oberoende rådgivning

inte får erbjuda och värdera sådana finansiella instrument som avses ovan. På detta sätt kunde man förebygga problem. En sådan lösning skulle också vara förenlig med regleringen av andra finansiella tjänster, exempelvis konsumentkrediter i samband med bostadsegendom (se 4 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (852/2016)).

Aktiespararnas Centralförbund krävde att titeln investeringsrådgivare ska få användas endast av genuint oberoende investeringsrådgivare. Försäljare som erbjuder sådana bolags investeringsprodukter som erbjuder vissa typer av privata investeringstjänster borde fråntas rätten att använda titeln i fråga. I nuläget ger användningen av titeln investeringsrådgivare en felaktig bild av vems intresse som kommer i första hand.

Konkurrens- och konsumentverket understöder inte heller regleringen av investeringsrådgivning i den form som föreslås i propositionsutkastet, till de delar som det skulle vara tillåtet att tillhandahålla ”oberoende investeringsrådgivning” i sådana fall då verksamheten de facto inte är opartisk. Det är vilseledande att använda termen ”oberoende rådgivning” då rådgivaren de facto främjar försäljningen av egna produkter eller tjänster. Enligt förslaget få den som erbjuder ”oberoende investeringsrådgivning” som en del av sitt produkturval erbjuda och värdera också finansiella instrument som har emitterats eller som erbjuds av operatören själv eller av ett närstående företag. Konkurrens- och konsumentverket anser att man i fråga om konsumentskyddsregleringen över huvud taget har ansett det vara viktigt och i lagstiftningen om olika verksamhetsområden sett till att de olika aktörernas roller är så tydliga som möjligt. Exempelvis när det gäller regleringen av konsumentkrediter och försäkringar som erbjuds konsumenter har dessa frågor i samband med det nationella genomförandet varit aktuella också under de senaste två åren. Från konsumenternas synpunkt har det också ansetts vara viktigt bland annat att rådgivning inte sammanblandas med marknadsföring. Konsumenten måste bland annat med ledning av den terminologi som avvänds kunna bilda sig en klar uppfattning om de olika aktörernas roller. Lagstiftningen bör inte legitimera användning av vilseledande termer i samband med att produkter erbjuds till konsumenter. I fråga om investeringsrådgivningen har terminologin redan länge varit något avvikande jämfört med andra branscher. I fråga om termen ”oberoende rådgivning” är det emellertid enligt Konkurrens- och konsumentverkets åsikt skäl att skärpa regleringen på motsvarande sätt som enligt det förslag som lagts fram i Sverige.

Konsumentförbundet föreslog vidare att man också i Finland enligt den svenska modellen redan i den slutgiltiga utformningen av regeringens proposition överväger sådana nationella bestämmelser om investeringsrådgivning som går längre än direktivets minimikrav. Övervägandet borde emellertid göras senast i samband med att man under den fortsatta beredningen tar ställning till frågan om tillsynen över kundskyddet.

Börsstiftelsen förordade i alla avseenden justitieministeriets, konkurrens- och konsumentverkets, Aktiespararnas Centralförbunds och Konsumentförbundets förslag.

Däremot förordade Finansinspektionen inte längregående bestämmelser än direktivet. Enligt Finansinspektionen är det visserligen höjt över allt tvivel att slopandet av möjligheten att i samband med oberoende investeringsrådgivning erbjuda egna eller närstående aktörers produkter leder till att en viss intressekonflikt mellan kunden och serviceleverantören elimineras till förmån för kunden. Syftet med MiFID II är att via definitionen av begreppet oberoende investeringsrådgivning, både på nivå I och nivå II hindra ett icke-önskvärt beteende och sålunda främja kundens intressen i samband med tillhandahållet av tjänster. Direktivet på nivå I och förordningen på nivå II ställer inte hinder för att det i samband med oberoende investeringsrådgivning utöver tredjeparters produkter skulle erbjudas också egna och närstående företags produkter, men direktivet och förordningen förutsätter att man motiverar och genom uppfölj-

ning säkerställer att rådgivningen är oberoende i sådana situationer. Finansinspektionen anser att man innan regleringen skärps bör få erfarenheter av hur regleringen på MiFID II:s nivå fungerat i praktiken. Om resultatet inte blir det väntade är det skäl att ompröva frågan om skärpning av regleringen. I Finland finns för närvarande inga investeringsrådgivare som motsvarar definitionen i MiFID II. Finansinspektionen har sålunda inga erfarenheter av just den modellen.

Finansinspektionen ser vidare vissa eventuellt positiva konsekvenser av att också aktörer som erbjuder egna eller närstående företags produkter får ge oberoende investeringsrådgivning. Finansinspektionen anser att det eventuellt inte uppstår en marknad för oberoende investeringsrådgivning eller att marknaden inte växer tillräckligt mycket om verksamhetsmodellen utformas på ett mycket begränsat sätt. Om endast en mycket liten grupp tillhandahåller tjänster av detta slag, kan det gå så att denna tjänstemodell, som i och för sig är förenlig med kundernas intressen, från hela marknadens synpunkt kommer att tas över av några få lokala aktörer som är kritiska och också i övrigt redan är väl förtrogna med investeringsverksamhet och med kundernas prioriteringar. För att modellen ska kunna göra sig känd för en större kundkrets med mindre kunskaper om investeringsverksamhet, bör den kunna erbjudas i en omfattning som små aktörer inte nödvändigtvis kan förverkliga med beaktande av sina resurser och också sitt geografiska läge.

Enligt Finansinspektionens åsikt är det skäl att först utreda hur direktivets modell fungerar, att sådana aktörer fortfarande skulle ha möjlighet att erbjuda oberoende investeringsrådgivning vilka för närvarande som det ser ut också i framtiden kommer att erbjuda osjälvständig investeringsrådgivning huvudsakligen med egna och närstående företags produkter. Av förordningen på nivå II framgår att en och samma aktör kunde tillhandahålla såväl självständig som osjälvständig investeringsrådgivning. Båda typerna av investeringsrådgivning kan emellertid inte tillhandahållas av en och samma person i företaget i fråga. Enligt Finansinspektionen är marknadsmodellen i vårt land sådan att bankkoncernerna som förfogar över verksamhetsvolymerna i fortsättningen säkerligen kommer att kunna tillhandahålla också icke-självständig investeringsrådgivning. Med beaktande av deras omfattande servicenät och kundunderlag skulle, i det fall att några av koncernerna beslutar parallellt tillhandahålla också icke-självständig investeringsrådgivning, den modellen kunna ha bättre förutsättningar att bli en levande serviceform som når ut också till en större allmänhet. Det är svårt att förutse om någon av koncernerna börjar tillhandahålla sådana tjänster.

Enligt Finansinspektionen är det skäl att ytterligare beakta att den stramare modellen skulle gälla endast finländska tillhandahållare av investeringstjänster. Eftersom åtstramningen inte omfattar gränsöverskridande verksamhet kunde utländska tillhandahållare av investeringstjänster erbjuda oberoende gränsöverskridande investeringsrådgivning på så sätt att denna skulle omfatta också egna och närstående aktörers produkter.

Inte heller FF har förordat nationella åtstramningar för oberoende investeringsrådgivning, jämfört med den nivå som avses i direktivet. FF förordar framför allt propositionsutkastets utgångspunkt som innebär att man i Finland inför de skyldigheter som följer av direktivet och inte utöver dem går in för några nationella lösningar. Ett tydligt alternativ är att gå in för en text som är förenlig med direktivet samt att reducera tolkningsmöjligheterna och underlätta verksamhet över medlemsstaternas gränser.

FF ansåg det inte vara motiverat att gå in för strängare nationella bestämmelser om det inte har påtalats uppenbara problem vid tillhandahållandet av tjänster, i kundskyddet eller i övrigt i marknadens funktion. FF anser att inte heller Finansinspektionen i sitt yttrande har påtalat några problem när det gäller oberoende rådgivning i Finland, den har inte heller föreslagit en reglering som är strängare än direktivet. Det är emellertid skäl att i propositionen utreda och

analysera marknadens funktion och eventuella problem i anslutning till investeringsrådgivningen, i det fall att det läggs fram förslag som innebär skärpning av den nationella regleringen.

Enligt FF kommer MiFID II på det hela taget att avsevärt öka skyldigheterna i samband med tillhandahållandet av investeringsrådgivning. Det är bland annat fråga om de skyldigheter som den delegerade förordningen innebär i fråga om tillhandahållandet av oberoende investeringsrådgivning. I artikel 53 finns bland annat bestämmelser om när den oberoende investeringsrådgivningen avser ett tillräckligt stort antal och utbud av på marknaden befintliga finansiella instrument, hur bedömningen av tjänsternas och produkturvalets ändamålsenlighet och lämplighet ska göras, hur kunderna på ett tydligt sätt ska upplysas om huruvida en tjänst är oberoende eller inte, samt om de krav som gäller i fråga om organisationer och den interna kontrollen. Enligt dessa bestämmelser ska de tjänster som hänför sig till den oberoende investeringsrådgivningen och de produkter som denna omfattar separeras inom organisationen, vilket innebär att samma person inte får tillhandahålla både oberoende och annan investeringsrådgivning. Enligt direktivet får dessutom en person som tillhandahåller oberoende investeringsrådgivning inte ta emot ersättning från en tredjepart, i syfte att undvika intressekonflikter.

FF anser att de jämfört med gällande reglering mera detaljerade villkoren räcker för att i samband med oberoende investeringsrådgivning säkerställa kundskyddet.

OP Gruppen förordade inte heller implementering i strid med direktivets ursprungliga syfte. Direktivets syfte är att på EU-nivå skapa en enhetlig regleringsram och ett enhetligt regelverk. På grund av att MiFID II är ett direktiv som syftar till fullständig harmonisering skiljer det sig på ett avgörande sätt från det bostadskreditdirektiv som justitieministeriet hänvisar till och som är baserat på en lätt minimiharmonisering. Enligt OP Gruppen kan en nationell reglering som går längre i direktivet, på grund av att tidsfristen för genomförande av direktivet redan har gått ut, bidra till att försena det nationella genomförandet. OP Gruppen ansåg också en sådan affärsmodell vara osannolik som innebär att ett värdepappersföretag som aktivt distribuerar sina egna produkter skulle definiera investeringsrådgivningen som oberoende.

I samband med den fortsatta beredningen av propositionen har man i enlighet med regeringsprogrammets allmänna och i denna proposition beaktade riktlinjer inte stannat för att föreslå nationella regleringar som går längre än direktivets minimikrav. Detta kan anses vara motiverat också av den anledningen att det utifrån nuvarande praxis enligt Finansinspektionen inte på den finländska marknaden har konstaterats några brister som skulle förutsätta nationella regleringar som går längre är direktivets krav, till exempel med tanke på investerarskyddet. Innan man går in för en nationell reglering behövs det erfarenheter av hur den reglering som nu föreslås fungerar i praktiken. Situationen måste sålunda efter det att propositionen avlåtits följas upp när det gäller frågan om förfarandena i anslutning till investeringsrådgivningen och regleringen av dessa är tillräckliga. Det är också skäl att bedöma förhållandet mellan å ena sidan de regleringar som man gått in för i Finland och å andra sidan de lösningar som man i andra medlemsstater gått in för i samband med genomförandet av MiFID II.

De bestämmelser i lagen om investeringstjänster som avser partiella undantag i fråga om investerarskyddet

I flera remissvar motsatte man sig att artikel 3 i MiFID II skulle genomföras i den föreslagna utsträckningen, på den grunden att förslaget inte innehåller tillräckliga bestämmelser om investerarskydd i synnerhet vad gäller kompetenskrav, bestämmelserna om incitament och lämplighetsbedömningar (justitieministeriet, Finansinspektionen, FF, OP Gruppen, Konkurrens- och konsumentverket samt Börsstiftelsen).

Enligt Finansinspektionen skulle en sådan lättare regleringsram som avses i förslaget innebära att på aktörer som avses i artikel 3 i MiFID II inte ställs några krav när det gäller kompetens och erfarenhet. Dessa krav har det inom EU i övrigt ansetts vara skäl att höja. På aktörerna ska enligt förslaget inte heller tillämpas de bestämmelser om incitament, vilkas uppgift är att förhindra intressekonflikter av det slag som oundvikligen uppkommer mellan tjänsteleverantörer och kunder. Någon lämplighetsbedömning, som har en central betydelse i fråga om komplicerade produkter, förutsätts inte trots att man samtidigt i fråga om övriga tjänsteleverantörer begränsar definitionen av enkla produkter och möjligheten att erbjuda execution only -tjänster. Aktörerna behöver inte heller skapa ett sådant produkthanteringsförfarande som avses vara kärnan i MiFID:s reglering av investerarskyddet. Kunderna ska enligt förslaget inte klassificeras som icke-professionella, professionella respektive godtagbara motparter. I en situation där det blir aktuellt att tillämpa procedurbestämmelser blir det sålunda oklart vilken regleringsram som ska tillämpas.

Finansinspektionen har under våren 2017 påfört betydande administrativa påföljder uttryckligen inom delområdena investeringsrådgivning och förmedling av order, i fråga om vilka investerarskyddet enligt förslaget ska slopas till förmån för vissa nya aktörer. Finansinspektionen har i samband med sin inspektionsverksamhet konstaterat allvarliga brister bland annat när det gäller informationsskyldigheten i sådana fall där äldre personer har erbjudits komplicerade produkter. En sådan aktör som avses i artikel 3 i MiFID II kan erbjuda sina kunder uttryckligen sådana produkter. Administrativa påföljder har påförts etablerade aktörer som borde ha känt till regleringen och som har flera års erfarenheter av att tillhandahålla sådana tjänster samt en välutbildad personal. Lagförslaget innebär att till branschen skulle söka sig nya aktörer som inte behöver ha samma kompetens- och erfarenhetsnivå som auktoriserade aktörer. Också en del av de för investerarskyddet viktiga bestämmelserna om förfarandet och organiseringen av verksamheten skulle lämnas utanför regleringen, samtidigt som motsvarande bestämmelser i fråga om auktoriserade aktörer åtstramas. Det är sålunda svårt att anse att situationen är problemfri eller vad gäller konkurrensneutraliteten.

Finansinspektionen ser ingen orsak att enbart i syfte att främja konkurrensen införa en ny kategori av aktörer i den föreslagna omfattningen. I utkastet har de bestämmelser som enligt förslaget inte längre ska tillämpas inte analyserats i tillräcklig utsträckning och inte heller har det framförts argument för att de fördelar som eventuellt skulle kunna uppnås genom att konkurrensen främjas är mera betydande än de olägenheter som orsakas genom att de för investerarskyddet viktigaste bestämmelserna slopas.

Finansinspektionen uppmärksammade också den omständigheten att en förmedlare av gräsrotsfinansiering med hjälp av finansiella instrument inte kan ha mindre förpliktelser än en förmedlare av gräsrotsfinansiering som använder annat än finansiella instrument. Det ska sålunda förutsättas att en bedömning av ändamålsenligheten alltid görs när det är fråga om en förmedlare av gräsrotsfinansiering med finansiella instrument.

FF ansåg det inte heller vara motiverat att de förutsättningar som gäller investerarskyddet, inklusive kompetenskrav, incitamentsreglering och ändamålsenlighetsbedömning, inte skulle gälla dessa aktörer. Dessa är centrala krav i fråga om kundskyddet, med beaktande av att dessa aktörer enligt förslaget ges möjlighet att bland annat erbjuda investeringsrådgivning. När det gäller auktoriserade aktörer kommer den nya regleringen för sin del att betona dessa förpliktelser och strama åt dem.

OP Gruppen ansåg att det med avseende på investerarskyddet och jämlika konkurrensförhållanden är synnerligen problematiskt att införa en mycket tunt reglerad investeringsrådgivning. Detta skulle innebära att det i landet för investeringsrådgivningen uppkommer regleringsstandarder på två nivåer.

Börsstiftelsen ansåg att den nämnda lättare modellen eventuellt är överflödig. Enligt börsstiftelsens åsikt är det viktigt att de grundläggande principerna i MiFID iakttas också i fråga om en eventuellt lättare modell. Sådana grundläggande principer är till exempel kompetenskravet för investeringsrådgivare och förbudet mot incitament, som åtminstone borde fogas till de krav som föreskrivs i lagen om gräsrotsfinansiering.

Konkurrens- och konsumentverket ansåg att förslaget till 10 § i lagen om gräsrotsfinansiering under den fortsatta beredningen borde ses över i fråga om investeringsbaserade gräsrotsfinansiering med finansiella instrument. De skyldigheter för förmedlare av gräsrotsfinansiering som gäller ändamålsenlighetsbedömningen får inte inskränkas i förhållande till den gällande bestämmelsen. I annat fall skulle den föreslagna regleringen leda till att investerarskyddet försvagas i förhållande till den reglering som nyligen trätt i kraft (EkUB 15/2016 rd, s. 11). Det är skäl att i 10 § 3 mom. 5 punkten i lagen om gräsrotsfinansiering hänvisa också till 10 kap. 4 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC ansåg att en stramare reglering än den föreslagna kunde förbättra den finansiella stabiliteten och investerarskyddet. Det är skäl att överväga en stramare reglering om kostnaderna blir mindre än nyttorna.

Enligt justitieministeriet torde avsikten inte ha varit att försvaga investerarskyddet i jämförelse med gällande lag (EkUB 15/2016 rd, s. 11).

I samband med den fortsatta beredningen av propositionen har man inte i enlighet med de allmänna riktlinjerna i denna proposition och regeringsprogrammet stannat för att föreslå en nationell reglering som går längre än direktivets minimikrav heller i fråga om bestämmelsen om partiella undantag. Avsikten med lagförslagen är emellertid inte att försämra investerarskyddet jämfört med den reglering av gräsrotsfinansiering som nyligen trädde i kraft. Av den anledningen har i samband med den fortsatta beredningen av propositionen bestämmelserna om ändamålsenlighetsbedömning i det första och det fjärde lagförslaget i motsvarighet till den gällande lagen om gräsrotsfinansiering preciserats så att skyldigheten att göra en ändamålsenlighetsbedömning gäller endast investeringar som överskrider 2 000 euro.

Efter det att regeringens proposition avlåtits är det emellertid skäl att följa utvecklingen på marknaden och bedöma effekterna av den nya regleringen i fråga om partiella undantag. På basis av de iakttagelser som Finansinspektionen gjort i samband med tillsynen är det då också möjligt att bedöma om det i regleringen eventuellt finns sådana brister som förutsätter andra nationella bestämmelser som går längre än direktivets krav. Situationen måste efter det att propositionen avlåtits åter följas upp också utifrån de erfarenheter som man i andra medlemsländer fått av regleringslösningarna och praxis i fråga om tillämpningen av dem. Det är ännu ovisst vilka av EU:s medlemsstater som till följd av genomförandet av MiFID II i fråga om den nämnda bestämmelsen om partiella undantag kommer att införa nationella bestämmelser som är strängare än direktivets minimikrav.

Bestämmelser om kundmedel

I de remissvar där man tog ställning till förslagen om förvaring av kundmedel förhöll man sig, med undantag för Finansinspektionen och justitieministeriet, negativt till den föreslagna regleringen gällande finansiella arrangemang som innebär överföring av äganderätten. Enligt förslaget skulle investerarskyddet för fysiska personer som på egen begäran klassificeras som professionella investerare ha förstärkts genom förhindrande av säkerhetsarrangemang som överför äganderätten. Remissinstanserna ansåg att den föreslagna tilläggsregleringen i syfte att förstärka investerarskyddet var överflödig och att den begränsade deras möjligheter till affärsverksamhet framför allt i fråga om gränsöverskridande finansiella säkerhetsarrangemang.

Med anledning av återkopplingen har i det första lagförslaget under den fortsatta beredningen av propositionen gjorts en sådan ändring att finansiella säkerhetsarrangemang som innebär överföring av äganderätt är förbjudna endast med icke-professionella kunder.

Bestämmelser om ersättningsfonden för investerare

I en del av remissyttrandena fram behovet att ändra 11 kap. i lagen om investeringstjänster i fråga om ersättningsfondens medlemsavgifter (EK, Evervest, Invesdor och FiBAN) och framhöll att riksdagen i samband med att lagen om gräsrotsfinansiering godkändes gjort ett uttalande enligt vilket bestämmelserna om ersättningsfonden för investerare bör anpassas till de behov som följer av förändringarna i verksamhetsmiljön.

Någon sådan ändring har inte gjorts i samband med den fortsatta beredningen. Arbetet med att revidera bestämmelserna om ersättningsfonden för investerare har emellertid redan inletts vid finansministeriet. På grund av den pressade tidtabellen kunde ändringarna inte göras i samband med genomförandet av MiFID II.

Ersättningsfonden för investerare uppmärksammade i sitt yttrande definitionen av begreppet strukturerade insättningar. Definitionen möjliggör en tolkning som innebär att en emittent måste ansluta sig till insättningsgarantifonden och dessutom också till ersättningsfonden för investerare. Återkopplingen har så långt som möjligt beaktats och i utformningen av 11 kap. 1 § i det första lagförslaget har gjorts en sådan ändring att motsvarande krav gällande ersättningsfonden i fråga om strukturerade insättningar uppfylls redan genom att det kreditinstitut som emitterat en strukturerad insättning är medlem i insättningsgarantifonden.

Lagen om handel med finansiella instrument

I det andra lagförslaget har med anledning av återkopplingen gjorts en sådan ändring att börsen inte i Finland direkt med stöd av lag på det sätt som avses i direktivet har nämnts som en sådan betydande aktör för vilken enligt lagen gäller särskilda krav i fråga om utnämningen av dess ledning och ledningens tidsdisposition. I detta avseende följer Finland samma riktlinjer som de övriga nordiska länderna. Finansinspektionen föreslog i sitt remissyttrande att kapitelindelningen i det andra lagförslaget skulle ändras så att den bättre motsvarar indelningen i den gällande lagen. Med anledning av remissyttrandet har rubriceringen av det andra lagförslagets 2 kap. ändrats så att den bättre motsvarar kapitlets innehåll. Från lagens 3 kap. har till 2 kap. överförts paragraferna om flyttning av börsens säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om börsens deltagande i fusion och delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I sitt remissyttrande anförde Finansinspektionen också att Finansinspektionen är den myndighet som borde fatta beslut om börstillstånd. Enligt den gällande regleringen är det finansministeriet som beslutar om börstillstånd efter att ha hört Finansinspektionen. På grund av frågans samhällsekonomiska betydelse föreslås ingen ändring av bestämmelsen om verksamhetstillstånd.

Börsen anförde i sitt remissyttrande att förfarandet för godkännande av börsens regler borde slopas eller att regelärendena åtminstone borde överföras till Finansinspektionen. I sin motivering anförde Börsen att behandlingen av regelärenden har ordnats på ett smidigare sätt också i de övriga nordiska länderna. I fråga om behandlingen av regelärenden kommer beslutanderätten på motsvarande sätt som i fråga om verksamhetstillstånd att kvarstå hos finansministeriet.

Med anledning av remissyttrandet har i det andra lagförslaget i övrigt beaktats Börsens och Finansinspektionens tekniska kommentarer.

Offentliga insiderregister

I en del av remissyttrandena (FF, OP Gruppen, EK, Kommunfinans och JLM Immonen Juristbyrå Ab) föreslogs att de gällande bestämmelserna om insiders anmälningsskyldighet och skyldigheten att upprätthålla det därpå baserade insiderregistret ska upphävas antingen helt eller delvis. Förslagen som gällde upphävande av den årliga anmälningsskyldigheten i anslutning till upprätthållandet av insiderregistret antingen förordades eller togs inte upp i yttrandena.

OP Gruppen ställde sig förstående till de finansmarknadspolitiska målsättningarna bakom regleringen av insiderregister men uppmärksammade samtidigt det ojämlika bemötandet av finländska respektive utländska banker. Enligt FF innehåller propositionen onödigt långtgående nationella bestämmelser när det gäller den överlappande regleringen av insiderhandel och privata transaktioner. Det överlappande systemet innebär för aktörerna betydligt större olägenheter än nyttor. Eftersom bestämmelserna om insiderregister inte tillämpas på filialer kommer de att tillämpas endast på ett fåtal och huvudsakligen små aktörer, som utsätts för kostnader och en ojämlik konkurrensmiljö utan motsvarande nyttor. Eftersom filialernas marknadsandel har vuxit avsevärt och nu är betydande uppfylls det ursprungliga syftet med den nationella regleringen inte längre. Enligt Kommunfinans kan bestämmelserna tillämpas också på värdepappersföretag vilkas affärsmodell inte omfattar någon som helst verksamhet med aktier som är föremål för handel på en handelsplats i Finland eller vilkas värde bestäms på grundval av sådana aktier.

På de grunder som nämns redan i samband med förslaget till fortsatt beredning har det inte ansetts finnas något behov av ändringar i de lagförslag som gäller insiderregister.

Lagen om gräsrotsfinansiering

Krav på verksamhetstillstånd

I merparten av yttrandena antingen förordas uttryckligen förslaget att ändra kravet på registrering av förmedlare av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering till ett krav som gäller verksamhetstillstånd (OP Gruppen, Finansinspektionen, FF, FiBAN, Invesdor och Börsstiftelsen) eller också togs förslaget inte upp i yttrandena.

I en del av remissyttrandena motsatte man sig däremot eller ifrågasatte förslaget (Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland, Privanet, Aki Kallio, Advokatförbundet och Joukkorahoitusyhdistys).

På de grunder som anförs i regeringens propositionsutkast kan den gällande lagens registreringskrav inte anses vara tillräckligt för de ifrågavarande aktörernas vidkommande, utan de måste enligt direktivets ordalydelse (authorised) och målsättningar (at least analogous) ha ett verksamhetstillstånd. Genom de bestämmelser som föreslås i lagen om gräsrotsfinansiering genomförs i enlighet med de direktivbestämmelser som anges i direktivets artikel 3.2 minimikrav när det gäller tillståndsförfarandet och fortlöpande tillsyn. I fråga om övriga aktörer ska det enligt förslaget också i fortsättningen räcka med registrering.

Registreringskraven i den gällande lagen om gräsrotsfinansiering kan innehållsmässigt inte anses nå upp till de minimikrav som direktivet ställer. Direktivets auktoriseringskrav är betydligt mera omfattande än de krav som den gällande lagen om gräsrotsfinansiering ställer i fråga

om registreringsförfarandet. Att nationellt kalla de på direktivet baserade föreslagna auktoriseringskraven för registreringskrav kan anses vara ett artificiellt och från marknadens synpunkt vilseledande arrangemang. Aktörerna måste i varje fall iaktta Finansinspektionens normala tillståndsförfarande. Det vore också ett oändamålsenligt och från parternas synpunkt kostnadsdrygt förfarande att enbart för förmedlare av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering skapa en separat, mycket omfattande och detaljerad reglerings- och tillsynsram som motsvarar Finansinspektionens tillståndsförfarande och i fråga om sina målsättningar minst motsvarar detta.

I förarbetena till lagen om gräsrotsfinansiering (RP 46/2016 rd, s. 135) hänvisas till grundlagsutskottets tolkningspraxis, vilket inte heller är relevant i detta sammanhang. I grundlagsutskottets tolkningspraxis som det hänvisas till är det fråga om en statsförfattningsrättslig granskning av registreringsskyldigheten utifrån grundlagens bestämmelser om näringsfrihet, och i den granskningen är det fråga om kravet på exakthet när det gäller en reglering som syftar till att begränsa näringsfriheten. I denna proposition är det fråga om genomförande av MiFID så att investerarskyddet förstärks. Enligt direktivet (ingressens stycke 42) är det i synnerhet lämpligt att kräva att medlemsstaterna ska tillämpa krav som åtminstone är jämförbara med de krav som fastställs i detta direktiv för dessa personer, särskilt under auktorisationsfasen, vid bedömningen av deras vandel och erfarenhet och av eventuella aktieägares lämplighet, vid granskningen av villkoren för den första auktorisationen och vid fortlöpande tillsyn.

Det bör också noteras att det är typiskt för EU-regleringar att de funktioner som förutsätts för registrering respektive auktorisation regleras separat. Exempelvis betaltjänstdirektivet och EU:s referensvärdesförordning, liksom även AIFMD -direktivet uttryckligen separat reglerar förpliktelser som gäller auktorisation och registrering.

I samband med den fortsatta beredningen av propositionen föreslås i fråga om den föreslagna bestämmelsen om verksamhetstillstånd inga ändringar på grundval av yttrandena.

Förtydligande bestämmelser om tillämpningsområdet för lagen om gräsrotsfinansiering och övrig lagstiftning

I en del av remissyttrandena förordades förslaget som innebär ett förtydligande av det nuvarande oklara förhållandet mellan lagen om gräsrotsfinansiering respektive lagen om investeringstjänster. Sättet att genomföra förslaget ansågs i sin helhet eller huvudsakligen vara lyckat (justitieministeriet, Finansinspektionen, FF, OP Gruppen och Invesdor). Man underströk rättssäkerhetens betydelse för samtliga parter. I en del av remissyttrandena framfördes önskemål om ett ännu längre gående förtydligande av förhållandet mellan lagen om gräsrotsfinansiering respektive den övriga värdepappersmarknadslagstiftningen (FF, EK, Börsstiftelsen, OP Gruppen och Finanssitaito).

I en del av remissyttrandena motsatte man sig förslagen till ändringar i lagen om gräsrotsfinansiering med hänvisning till att de inte var baserade på direktivet samt att de var onödiga, förtida, tendentiösa, skadliga med tanke på den inhemska finansmarknadens utveckling, stridande mot regeringsprogrammet samt bristfälligt beredda i fråga om konsekvensbedömningarna och även i övrigt (Aki Kallio, Privanet, Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland och Joukkorahoitusyhdistys).

Med anledning av återkopplingen har man i samband med den fortsatta beredningen av propositionen ytterligare försökt utveckla motiveringen till det fjärde lagförslaget. Syftet med lagen om gräsrotsfinansiering är inte att på det nationella planet kringgå de förpliktelser som följer av MiFID II, som ska iakttas av alla värdepappersföretag och kreditinstitut samt andra aktörer som i enlighet med sitt verksamhetstillstånd tillhandahåller investeringstjänster med finansi-

ella instrument. Vilka bestämmelser i lagen om investeringstjänster som i ett enskilt fall ska tillämpas på en förmedlare av gräsrotsfinansiering bestäms enligt vilken investeringstjänst (affärsmodell) det är fråga om i respektive fall. Exempelvis då det är fråga om ordnande av investeringsrådgivning eller en emission kan på förmedlaren tillämpas de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som avser verksamheten i fråga. I en del av remissyttrandena (FF, OP Gruppen och EK) ansåg man att förhållandet mellan den gällande lagen om gräsrotsfinansiering och värdepappersmarknadslagen var oklart och önskade att regleringen skulle förtydligas också i detta avseende. I samband med den fortsatta beredningen av propositionen har inte föreslagits några ändringar i gräsrotsfinansieringslagens nuvarande bestämmelser om tillämpningsområdet i värdepappersmarknadslagen. Bestämmelserna har inte något direkt samband med de bestämmelser som ska genomföras med stöd av MiFID II.

Enskilda kommentarer till de ändringar som föreslås i lagen om gräsrotsfinansiering

Föreningen Joukkorahoitusyhdistys anser att finansministeriets tolkning av direktivets tvingande konsekvenser för lagen om gräsrotsfinansiering är delaktig. Den föreslagna lagändringen skulle också innebära ett helt nytt mellansteg i och med det partiella verksamhetstillståndet. Detta nya mellansteg är onödigt och skapar Europas mest komplicerade och svårbegripliga legislativa ram när det gäller gräsrotsfinansiering. Den nya tolkningsmodellen förefaller dessutom stå i konflikt med kommissionens halvtidsrapport om kapitalmarknadsunionen. EK har också uppmärksammat kommissionens mellanrapport om kapitalmarknadsunionen.

Under den fortsatta beredningen gjordes i propositionen inga ändringar med anledning av den återkopplingen. Den föreslagna lagändringen innebär inte, såsom påstås, att det via det partiella verksamhetstillståndet uppstår ett helt nytt och onödigt mellansteg. Syftet med den bestämmelse om partiellt undantag som föreslås i 1 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster är tvärtom att möjliggöra en lättare regleringsmiljö för aktörer som vill utnyttja bestämmelsen om partiellt undantag (begränsat verksamhetstillstånd). Som exempel kan i detta avseende nämnas förmedlare av gräsrotsfinansiering. Förslaget står inte heller på det sätt som påstås i yttrandet i konflikt med kommissionens halvtidsrapport om kapitalmarknadsunionen. I den rapporten konstaterar kommissionen att den i anslutning till finansteknologin kommer att ta ställning till frågan om en regleringsram för en EU-auktorisation och gränsöverskridande verksamhet. Kommissionen kommer sålunda att bedöma till exempel behovet att reglera tillhandahållandet av elektroniska plattformstjänster, exempelvis auktorisationskrav och tillstånd för gränsöverskridande tjänster. Användningen av finansteknologi innebär emellertid inte att man frångår den sektorsvisa regleringen. I den proposition som nu behandlas är det fråga om genomförande av MiFID II. Tidsfristen för genomförandet har redan löpt ut.

Företagarna i Finland anser att propositionsutkastet förefaller leda till en situation där en aktör som tillhandahåller såväl låne- som investeringsbaserad gräsrotsfinansiering både måste registrera sig och ansöka om verksamhetstillstånd hos Finansinspektionen. En sådan dubbel administrativ börda är onödig och kommer, om förslaget går igenom, att innebära en kraftig nedskärning när det gäller förmedlingen av gräsrotsfinansiering.

Under den fortsatta beredningen av propositionen har motiveringen till det fjärde lagförslaget i detta avseende förtydligats så att registreringsskyldigheten gäller endast andra förmedlare av gräsrotsfinansieringen än sådana som har verksamhetstillstånd.

Enligt Advokatförbundets åsikt är det problematiskt från förutsägbarhetens och rättssäkerhetens synpunkt om det ställs nya krav på aktörerna omedelbart, utan att det från regleringens synpunkt är absolut entydigt att kraven måste ställas. Advokatförbundet konstaterar också som en allmän kommentar att det från de aktörers synpunkt som tillhandahåller gräsrotsfinansie-

ring är problematiskt att en ändring av verksamhetsförutsättningarna görs vid en tidpunkt då mången tillhandahållare av gräsrotsfinansiering håller på att registrera sig.

Med anledning av det remissyttrandet har under den fortsatta beredningen inte gjorts några ändringar i propositionen. Det föreslås att i lagen om gräsrotsfinansiering görs endast de nödvändiga ändringar som direktivet förutsätter. Ändringarna avser kravet på verksamhetstillstånd samt tillämpning av lagen om investeringstjänster på förmedlare av gräsrotsfinansiering i den utsträckning som direktivets artikel 3 förutsätter. Behovet att göra ändringar i lagen om gräsrotsfinansiering till följd av MiFID II förutsågs redan under beredningen av den gällande lagen om gräsrotsfinansiering (RP 46/2016).

FF anser att det för undvikande av felaktiga tolkningar framför allt är skäl att förtydliga bestämmelserna om vilken reglering som ska tillämpas på ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster och som förmedlar investeringsbaserad gräsrotsfinansiering med finansiella instrument. Dessutom är det önskvärt att i regeringens proposition behandlas lagen om handel med finansiella instrument och frågan om den lagens tillämplighet på investeringsbaserad gräsrotsfinansiering med finansiella instrument.

I samband med den fortsatta beredningen av propositionen har tillämpningsområdet för lagen om gräsrotsfinansiering, i syfte att förtydliga rättsläget, utökats med informativa hänvisningar till annan tillämplig lagstiftning, exempelvis till tillhandahållande av investeringstjänster med finansiella instrument och ordnande av handel med finansiella instrument. I lagen om gräsrotsfinansiering har utöver bestämmelser om förmedling av sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som regleras nationellt dessutom tagits in informativa hänvisningar till de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som möjliggör lättare reglerat tillhandahållande av investeringstjänster med finansiella instrument. Dessa lättare bestämmelser ska tillämpas endast på sådana tillhandahållare av tjänster som fått verksamhetstillstånd på basis av bestämmelsen om partiellt undantag i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster. På sådana värdepappersföretag, kreditinstitut eller AIF-förvaltare som bedriver verksamhet med stöd av något annat partiellt undantag än det som föreskrivs i lagen om investeringstjänster, ska lagen om investeringstjänster tillämpas fullt ut.

Front Capital anser att lagens definition av begreppet gräsrotsfinansiering bör preciseras med beaktande av den nyligen ändrade definitionen av begreppet förmedling av person-till-person-lån. Front Capital uppmärksammas också den omständigheten att förmedling av person-till-person-lån inte tidigare i samband med regleringen av gräsrotsfinansiering och i förarbetena till lagen över huvud taget behandlats som gräsrotsfinansiering. Till lagen borde fogas ett omnämnande om att dess bestämmelser inte tillämpas på person-till-person-lån.

Till följd av det remissyttrandet behöver inga ändringar göras i propositionen eftersom lagen om gräsrotsfinansiering enligt dess bestämmelse om tillämpningsområdet inte ska tillämpas på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.

FiBAN konstaterar att det är ologiskt att gränsen för skyldigheten att offentliggöra prospekt enligt lagen om gräsrotsfinansiering är 5 miljoner euro medan motsvarande gräns i värdepappersmarknadslagen är 2,5 miljoner euro. Det är skäl att i detta avseende förenhetliga regleringen för att den inte i framtiden ska orsaka definitionsproblem. FiBAN framhåller också att det är något oklart vad som ska hända med obligationslånen. Detta är en fråga som inte tas upp i propositionsutkastet.

I samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG (EU:s prospekt-

förordning) kommer det att föreslås ändringar av gränsen för skyldigheten att offentliggöra prospekt. I det sammanhanget är det möjligt att göra en helhetsöversyn av behoven att förenhetliga bestämmelserna.

Konsekvensbedömningar i fråga om lagen om gräsrotsfinansiering

I vissa remissyttranden anses det att gräsrotsfinansieringslagens bestämmelser om konsekvensbedömningar och om aktörernas möjligheter att framföra sina åsikter om dem är alltför snäva (Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland, Privanet, Aki Kallio och Joukkorahoitusyhdistys).

Under beredningen av propositionen ordnades vid finansministeriet den 29 maj 2017 ett brett offentligt samråd om de föreslagna ändringarna i lagen om gräsrotsfinansiering, uttryckligen för att höra vad olika marknadsparter ansåg om saken. Trots den därpå följande omfattande remissomgången fick finansministeriet inte från referensgrupperna några konkreta och motiverade synpunkter på hur de i propositionsutkastet föreslagna konsekvensbedömningarna kunde utvecklas.

Behovet av fortsatt beredning i synnerhet gällande lagen om gräsrotsfinansiering

Regerings propositionsutkast ansågs på det hela taget vara väl berett och den tillämpade principen om minimiimplementering välkomnades (OP Gruppen, FF, EK, Energiindustrin och Börsstiftelsen). I en del av remissyttrandena (Finansinspektionen, FF och EK) ansågs det vara av största vikt att propositionen avlåts till riksdagen så att lagarna kan stadfästas i god tid innan EU-regleringen börjar tillämpas den 3 januari 2018.

Beredningen ansågs bristfällig framför allt i fråga om lagen om gräsrotsfinansiering (Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland, Privanet, Aki Kallio och Joukkorahoitusyhdistys). I dessa yttranden ansågs det viktigt att förslagen till ändringar i den lagen överförs till fortsatt beredning.

I samband med den fortsatta beredningen ansågs det inte att förslagen till ändringar i lagen om gräsrotsfinansiering behövde överföras till en separat fortsatt beredning. Det bör betonas att det nationella genomförandet av direktivet förutsätter att de föreslagna ändringarna i lagen om gräsrotsfinansiering görs inom utsatt tid. Tidsfristen för det nationella genomförandet av direktivet löper ut den 3 juli 2017. Bestämmelserna i fråga ska tillämpas från och med den 3 januari 2018. Om ärenden överförs till fortsatt beredning skulle detta innebära en reell risk när det gäller kommissionens överträdelseförfarande och sådana betydande ekonomiska sanktioner som EU-domstolen påför finska staten för överträdelser av EU-rätten (artikel 260.3 i EUF-fördraget). Enligt kommissionen meddelande ”Bättre lagstiftning: Bättre resultat för ett starkare EU” som kommissionen publicerade den 19 januari 2017 ska kommissionen vidta åtgärder för effektivisering av genomförandet och tillämpningen av EU:s lagstiftning. Detta är en av de politiska prioriteringarna för kommissionen under ledning av Jean-Claude Juncker. Till följd av de åtgärder som föreslås i meddelandet kan medlemsstaterna bli föremål för EU:s överträdelseförfarande snabbare än för närvarande och dessutom ökar sannolikheten för ekonomiska sanktioner till följd av dröjsmål med genomförandet. För Finlands vidkommande är det minsta schablonbeloppet för närvarande 1 528 000 euro, men det kan också vara betydligt högre, beroende bland annat på hur länge överträdelsen pågått och det aktuella direktivets relevans för enskilda personers rättigheter (E-skrivelse 20/2017 rd).

Utöver kommissionens överträdelseförfarande innebär ett bristfälligt eller fördröjt genomförande av ett direktiv en risk för att finska staten blir skadeståndsskyldig. Ett enskilt rättssubjekt kan väcka skadeståndstalan mot en medlemsstat om rättssubjektet anser att medlemsstaten

genom att handla i strid med EU-rätten har orsakat honom eller henne skada. Det nationella genomförandet av MiFID II är för närvarande på utrikesministeriets uppföljningslista.

Om genomförandet är bristfälligt eller försenat leder det också till betydande rättslig osäkerhet. Betydande rättsliga osäkerhetsfaktorer och risker orsakas såväl olika marknadsparter och investerare som även myndigheter. På grund av finansmarknadens internationella verksamhetsmiljö kan osäkerhetsfaktorer i anslutning till en finländsk reglerings bristfälliga innehåll och tillsynen över den också ha betydande negativa ekomiska konsekvenser.

Överklagande

I en del av remissyttrandena tog man ställning till förslaget att förenkla bestämmelserna om överklagande av Finansinspektionens beslut. Justitieministeriet, högsta förvaltningsdomstolen och Finansinspektionen ansåg det vara skäl att utse en viss förvaltningsdomstol till fullföljdsinstans. Dessutom föreslog justitieministeriet för högsta förvaltningsdomstolen att till propositionen ska fogas en bestämmelse om besvärstillstånd.

Med anledning av remissyttrandet ändrades det tredje lagförslaget i samband med den fortsatta beredningen av propositionen så att besvärsärenden som gäller Finansinspektionens beslut koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol och så att behandlingen av besvär i högsta förvaltningsdomstolen förutsätter besvärstillstånd.

Riksdagens uttalande (RSv 44/2014 rd)

Propositionen innehåller ett förslag som inte är baserat på MiFID II och som innebär att den av riksdagen förutsatta ändringen av lagstiftningen om icke-noterade finländska aktiebolag genomförs (riksdagens svar RSv 44/2017 rd) på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2016 rd)). Enligt uttalandet förutsatte riksdagen att regeringen genast börjar bereda lagstiftning för att förbjuda anslutning av aktier i icke-noterade finländska aktiebolag till utländska värdeandelssystem.

I sitt yttrande om uttalandet framhöll EK förslagets negativa konsekvenser för bolagens möjligheter att få finansiering samt för bolagens faktiska möjligheter att välja en utländsk värdepapperscentral. EK anser att förslaget begränsar näringsfriheten och är problematiskt från EU-rättens synpunkt. Kapitalinvesteringsföreningen i Finland rf konstaterade i sitt yttrande att förslaget får negativa konsekvenser för bolag som överväger notering. FF förenade sig om EK:s yttrande.

De risker som EK och Kapitalinvesteringsföreningen i Finland rf beskriver i sina yttranden är eventuellt sannolika, men till följd av riksdagens entydiga uttalande har under den fortsatta beredningen inte vidtagits några åtgärder med anledning av ändringsförslaget.

6 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om betalningsinstitut och vissa lagar i samband med den. Med propositionen, som har beretts vid finansministeriet, genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG, nedan det andra betaltjänstdirektivet, avdelning II och en del av bestämmelserna i avdelningarna IV och VI. I den nämnda förordningen föreslås ändringar i lagen om betalningsinstitut, lagen om Finansinspektionen och i lagen om Finansin-

spektionens tillsynsavgift, delvis till samma delar som föreslås i denna proposition. Det är sålunda skäl att vid behov samordna förslagen.

Justitieministeriet bereder en separat proposition om genomförande av det andra betaltjänstdirektivet till övriga delar. I den propositionen kommer betaltjänstlagen sannolikt att ändras till samma delar som i lagförslag19 i denna proposition, vilket innebär att det är skäl att samordna förslagen om de tas upp till behandling i riksdagen samtidigt.

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och vissa lagar i samband med den, som har beretts vid finansministeriet. I propositionen föreslås ändringar i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, delvis till samma delar som i lagförslag 16 i denna proposition och det är därför skäl att samordna förslagen.

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds, i syfte att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 om försäkringsdistribution, en proposition med förslag till lag om försäkringsdistribution samt vissa lagar i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om investeringstjänster

I AVDELNINGEN **ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA INVESTERINGSTJÄNSTER**

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

De genomgripande ändringarna i lagens 1 kap. innebär att kapitlet skrivs om i sin helhet.

1 §. *Tillämpningsområde*. Enligt gällande *1 kap. 1 § 1 mom*. ska lagen tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls. Det föreslås att till momentet i överensstämmelse med direktivets MiFID II fogas ett omnämnande om bedrivande av investeringsverksamhet. Gällande 1 mom. motsvarar 1 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag. Bestämmelsen om tillämpningsområdet är baserad på den tolkning som gjordes i samband med att lagen om värdepappersföretag stiftades och som beaktades i lagens förarbeten (RP 43/2007 rd). Enligt tolkningen omfattar begreppet investeringstjänster också sådan investeringsverksamhet som avses i MiFID I.

Enligt MiFID II avses med investeringstjänster och investeringsverksamhet någon av de tjänster och verksamheter som anges i avsnitt A i bilaga I i fråga om instrument som nämns i avsnitt C i bilaga I. I bilagans avsnitt A punkt 3 nämns handel för egen räkning, som kan betraktas som investeringsverksamhet i den bemärkelse som avses i rubriken. Med att handla för egen räkning avses i den gällande lagen om investeringstjänster handel med finansiella instrument för egen räkning. Bestämmelsen motsvarar definitionen av motsvarande tjänst i 5 § i lagen om värdepappersföretag. Enligt förarbetena till den sistnämnda lagen (RP 43/2007 rd) avses med handel för egen räkning ”all sådan handel för egen räkning som innebär att ett värdepappersföretag köper eller säljer finansiella instrument för egen räkning”.

Enligt MiFID II avses med handel för egen räkning sådan handel med utnyttjande av eget kapital som utmynnar i att transaktioner med ett eller flera finansiella instrument ingås. I direktivet finns flera bestämmelser om förpliktelser som gäller handel för egen räkning i samband med utförande av kundorder. I syfte att säkerställa en korrekt tillämpning av lagen föreslås det att bedrivande av investeringsverksamhet i överensstämmelse med direktivet tydligare skrivs in i lagen.

I paragrafen föreslås inte längre någon bestämmelse om undantag i fråga om verksamhetsutövare som handlar för egen räkning. Det föreslås att i enlighet med direktivets logik tas in en ny undantagsbestämmelse som delvis motsvarar bestämmelsens nuvarande 2 mom. i anslutning till undantagsbestämmelserna om lagens tillämpningsområde i 1 kap. 2 § 1 mom. 3 punkten.

Särskilda bestämmelser gäller om försäkringsdistribution.

2 §. *Undantag från tillämpningsområdet.* Föreslagna 2 § *1 mom. 1 punkten* motsvarar den nuvarande paragrafen. Det föreslås att momentets *2 punkt* ändras i överensstämmelse med direktivets artikel 2.1 c så att en förutsättning för undantag inte längre är att affärsverksamheten eller den yrkesmässiga verksamheten uttryckligen ska vara reglerad i lag. För tillämpning av undantagsbestämmelsen ska det enligt förslaget räcka att verksamheten bedrivs tillfälligt i samband med annan affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet som separat regleras i lag eller genom administrativa bestämmelser eller etiska föreskrifter för yrkeskåren.

Den föreslagna *nya 3 punkten* stämmer delvis överens med gällande 1 § 2 mom. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 2.1 d. Den föreslagna nya undantagsbestämmelsen skiljer sig från den gällande undantagsbestämmelsen i 1 § 2 mom. för det första i det avseendet att den inte längre generellt gäller handel med alla typer av finansiella instrument för egen räkning. Den nya bestämmelsens tillämpningsområde är snävare eftersom den gäller endast sådan handel för egen räkning som bedrivs med andra finansiella instrument än råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av utsläppsrätter. Enligt bestämmelsen får andra investeringstjänster inte tillhandahållas med de andra finansiella instrumenten. Begreppet investeringstjänster ska enligt förslaget definieras i kapitlets 15 § och bestämmelsen i fråga inbegriper också sådan investeringsverksamhet som avses i bilaga I avsnitt A. En motsvarande undantagsbestämmelse om handel för egen räkning med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av utsläppsrätter föreslås i överensstämmelse med direktivet i *4 punkten*.

Den föreslagna bestämmelsen ställer dessutom flera krav än tidigare på tillämpningen av undantagsbestämmelsen. Liksom enligt den gällande bestämmelsen kan undantagsbestämmelsen enligt den föreslagna underpunkten a inte tillämpas på marknadsgaranter. För det andra kan undantagsbestämmelsen enligt den föreslagna underpunkten b inte tillämpas på positioner där aktören är medlem eller deltagare på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform eller har direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats, med undantag för icke-finansiella företag som på en handelsplats utför transaktioner som på ett objektivt medpart sätt minskar risker som står i direkt samband med icke-finansiella företags eller sammanslutningars affärsverksamhet eller likviditetsfinansiering. För det tredje tillämpas den föreslagna underpunkten c inte på personer som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. För det fjärde ska undantagsbestämmelsen enligt föreslagna underpunkten d inte tillämpas då en person handlar för egen räkning vid utförande av kundorder. De tre senast nämnda förutsättningarna för tillämpning av undantagsbestämmelsen är nya.

Den föreslagna *nya 4 punkten* avgränsar och preciserar undantagsbestämmelsen i gällande 2 § 1 mom. 3 punkten. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 2.1 j. Syftet med bestämmelsen är att begränsa tillämpningsområdet för undantagsbestämmelsen så att i fortsättningen allt färre bolag som vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av investeringstjänster, bankverksamhet eller garantiverksamhet i anslutning till råvaruderivat inte ska omfattas av lagens tillämpningsområde. Sådana icke-finansiella företag vilkas handel med finansiella instruments är oproportionerligt stor i förhållande till värdet av de investeringar som gjorts i den huvudsakliga affärsverksamheten, ska i fortsättningen höra till tillämpningsområdet för lagen. Syftet med bestämmelsen är att förhindra marknadsmissbruk, förverkligande av systemrisken och snedvridning av konkurrensen samt att trygga en enhetlig tillämpning av bestämmelserna på olika aktörer. Kommissionen kommer i en förordning också att fastställa sådana villkor att verksamheten på gruppnivå ska ske vid sidan av den huvudsakliga affärsverkssamheten. En förutsättning för tillämpning av undantagsbestämmelsen är också att verksamhetsutövaren inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. Bolag som tillämpar undantagsbestämmelsen i fråga ska dessutom varje år meddela Finansinspektionen att de tillämpar undantagsbestämmelsen. Verksamhetsutövarna ska också på begäran av Finansinspektionen motivera att de är fråga om en sidoverksamhet.

Det föreslås inte att i lagen tas in undantagsbestämmelser som motsvarar 2 § 1 mom. *4, 5 och 6 punkten* i den nuvarande lagen. Bestämmelsen i gällande 4 punkten är baserad på artikel 2.1 k i MiFID I. Motsvarande bestämmelse finns inte i MiFID II. I lagens nya 4 punkt föreslås i överensstämmelse med direktivets artikel 2.1 j en bestämmelse om undantag från tillämpningsområdet i fråga om handel för egen räkning med derivat och råvaruderivat. I MiFID II ingår inte heller undantagsbestämmelser som var baserade på artikel 2.1 l i MiFID I och ingick i den gällande lagens 5 och 6 punkt. Den föreslagna 5 punkten är ny. Bestämmelsen är baserad

på direktivets artikel 2.1 k. Direktivets bestämmelse motsvarar det tidigare direktivets artikel 2.1 j, men den har inte tidigare beaktats i lagens undantagsbestämmelser. Med tanke på tydligheten och konsekvensen föreslås emellertid att undantagsbestämmelsen i fråga liksom de övriga undantagsbestämmelserna tas in i lagens 2 §.

Enligt föreslagna *2 mom*. ska 1 mom. *3 a—d -punkten* inte tillämpas i det fall att på verksamhetsutövaren tillämpas sådana undantag från lagens tillämpningsområde som är baserade på 1 mom. 4 punkten eller på 3 mom. 3 eller 5 punkten. Bestämmelsen är baserad på det andra stycket i direktivets artikel 2.1 d där det föreskrivs att undantagna från tillämpningen av direktivet är personer som enligt direktivets artikel 2.1 a, i eller j inte behöver uppfylla villkoren för att vara undantagna. I direktivets ingress (22) förtydligas det dessutom att direktivets olika undantagsbestämmelser tillämpas kumulativt. Exempelvis undantagsbestämmelsen i föreslagna 1 mom. 3 punkten om handel för egen räkning med andra finansiella instrument än råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av utsläppsrätter kan tillämpas tillsamman med undantagsbestämmelsen i föreslagna 4 punkten. Undantagsbestämmelsernas inbördes förhållande och tilllämpningsområde preciseras i kommissionens förordningar.

I den föreslagna paragrafens *3 mom*. räknas, liksom i gällande 2 mom., upp aktörer som lagen inte tillämpas på. Momentens *1 punkt* stämmer huvudsakligen överens med den nuvarande bestämmelsen, men föreslås bli preciserad så att den motsvarar direktivets artikel 2.1 h. Momentets *2—5 punkt* motsvarar den nuvarande paragrafen så att momentets 3—*6 punkt* motsvarar de föreslagna punkterna 2—5. Ny är däremot föreslagna 6 punkten om verksamhetsutövare som i enlighet med 6 § 1 mom. *8 punkten* i lagen om utsläppshandel bedriver handel med utsläppsrätter. En förutsättning för tillämpning av undantagsbestämmelsen är emellertid att personerna i fråga inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 2.1 e.

Ny är också momentets *7 punkt* om stamnätsinnehavare som avses i elmarknadslagen (588/2013) och sådana systemansvariga för överföringssystem som avses i naturgasmarknadslagen (587/2017). Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 2.1 n som gäller sådana systemansvariga för överföringssystem som definieras i artikel 2.4 i direktiv 2009/72 EG eller artikel 2.4 i direktiv 2009/73/EG. Enligt föreslagna 4 mom. ska undantaget tillämpas på personer som bedriver sådan verksamhet som avses i 3 mom. 7 punkten endast då de bedriver investeringsverksamhet i anslutning till råvaruderivat eller tillhandahåller därtill anslutna investeringstjänster för verksamheten i fråga. Undantaget ska dock inte tillämpas på plattformar för sekundärhandel med finansiella överföringsrätter.

Föreslagna *5 mom*. motsvarar gällande 2 § 3 mom.

3 §. *Partiella undantag från tillämpningen av lagen*. I lagförslagets 3 § föreskrivs om sådana frivilliga undantag som avses i direktivets artikel 3.1 underpunkterna a—e. Enligt de föreslagna bestämmelserna ska under de förutsättningar som föreskrivs i momenten tillämpas endast vissa av lagens bestämmelser på de personer som avses i paragrafens *1 mom*. Syftet med förslaget är att främja också mindre aktörers, inklusive enskilda näringsidkares möjligheter att agera på marknaden. Paragrafen innebär en låg tröskel för marknadstillträde och är ägnad att främja konkurrensen på finansmarknaden.

I överensstämmelse med direktivets artikel 3.2 ska de nationella kraven på personerna i fråga minst motsvara direktivets krav när det gäller villkor och förfaranden för auktorisation och fortlöpande tillsyn, uppföranderegler samt organisatoriska krav. För att förstärka investerarskyddet har undantagsbestämmelsens tillämpningsområde och förutsättningar sålunda märkbart begränsats jämfört med MiFID I, som inte innehöll några auktorisationskrav och inte heller detaljerade krav i fråga om uppföranderegler eller organisatoriska krav. Enligt direktivet

(29 och 42 i ingressen) är det lämpligt att kräva att medlemsstaterna ska tillämpa krav som åtminstone är jämförbara med de krav som fastställs i detta direktiv för dessa personer, särskilt under auktorisationsfasen, vid bedömningen av deras vandel och erfarenhet och av eventuella aktieägares lämplighet, vid granskningen av villkoren för den första auktorisationen och vid fortlöpande tillsyn samt i fråga om uppföranderegler.

Enligt paragrafens 1 mom. *1 punkten* kan en enklare regleringsmiljö införas för aktörer som endast tar emot och förmedlar sådana finansiella instrument som avses i bestämmelsen eller tillhandahåller investeringsrådgivning i anslutning till dem. Ytterligare en förutsättning är enligt förslaget att order endast få förmedlas till finansmarknadsaktörer som har verksamhetstillstånd. Förslaget är baserat på direktivets artikel 3.1 b och c. I lagens 2 kap. 1 § 2 mom. föreslås dessutom en bestämmelse enligt vilken order som avser finansiella instrument enligt denna bestämmelse får tas emot och förmedlas samt investeringsrådgivning tillhandahållas också av näringsidkare som fått verksamhetstillstånd enligt nämnda lag. Bestämmelsen innebär således i överensstämmelse med direktivets artikel 3 till exempel att också en fysisk person enligt bestämmelsen får bedriva investeringsrådgivning som sin näringsverksamhet.

I lagen om gräsrotsfinansiering föreskrivs om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet. På verksamhet där det är fråga om att tillhandahålla investeringstjänster med finansiella instrument ska emellertid lagen om investeringstjänster tillämpas. Enligt bestämmelsen om partiellt undantag är det emellertid möjligt att på förmedlare av partiell finansiering under de förutsättningar som föreskrivs i momentet kan tillämpas endast vissa av lagens bestämmelser. Enligt bestämmelsen blir tröskeln för tillträde till branschen lägre jämfört med auktoriserade aktörer. Auktoriserade aktörer ska iaktta bestämmelserna i lagen om investeringstjänster fullt ut, också när det gäller förmedling av gräsrotsfinansiering.

Paragrafens 1 mom. *2 punkten* möjliggör lättare reglering för vissa bolag inom energibranschen som uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande råvaror, utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av lokala elföretag eller av naturgasföretag. Förslaget är baserat på direktivets artikel 3.2 d. Paragrafens 1 mom. 3 punkten möjliggör på motsvarande sätt som 2 punkten lättare reglering för aktörer som uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av verksamhetsutövare. Förslaget är baserat på direktivets artikel 3.1 e.

I paragrafens *2 mom*. räknas upp de bestämmelser som emellertid ska tillämpas på personer som hör till tillämpningsområdet för undantagsbestämmelsen. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 3.2. Med undantag för bestämmelsen om behandling av kundklagomål och lämplighetsbedömning ska lagens krav utöver direktivets minimikrav enligt förslaget inte tillämpas nationellt på personerna i fråga. Lämplighetsbedömningen är ett centralt element när det gäller investerarskyddet. Förslaget stämmer till denna del överens med föreslagna 10 § i lagen om gräsrotsfinansiering.

På dem ska enligt förslaget dessutom tillämpas bestämmelserna om administrativa påföljder i 15 kap. i lagen om investeringstjänster, skadestånds- och straffbestämmelserna i 16 kap. i den lagen samt bestämmelserna om tillsynsbefogenheter i 16 a kap. i den lagen. Det är motiverat att på aktörerna i fråga tillämpas samma påföljds- och straffbestämmelser som på övriga aktörer som avses i lagen om investeringstjänster. Tillämpningsområdet för bestämmelserna i de nämnda kapitlen begränsas naturligtvis endast till överträdelser och försummelser av bestämmelser i de lagar som personerna i fråga ska iaktta i enlighet med 3 §.

Efter att regeringens proposition avlåtits är det skäl att noggrant följa marknadsutvecklingen och bedöma konsekvenserna av den nya regleringen. Det är då på basis av Finansinspektionens tillsynsiakttagelser också möjligt att bedöma sådana eventuella brister i bestämmelserna som kan förutsätta nationella regleringar utöver direktivets krav. Bedömningen kan sålunda inriktas till exempel på om de föreslagna bestämmelserna i lagens 7 kap. 2 § 6 mom. gällande de kompetenskrav som ställs på personer eller bestämmelserna om incitament i lagens 10 kap. 6 § i sin helhet ska tillämpas på personerna i fråga. På motsvarande sätt kan det bedömas om bestämmelserna om lämplighetsbedömning i föreslagna 10 kap. 4 § ska tillämpas på personerna i fråga i större utsträckning än vad som föreslagits. Efter att propositionen avlåtits ska situationen följas upp också utifrån de erfarenheter som man eventuellt i andra medlemsstater fått när det gäller bestämmelserna och praxis för tillämpningen av dem. Man vet inte ännu i vilken utsträckning EU:s medlemsstater som en följd av att MiFID II har genomförts inför undantagsbestämmelser som är strängare än direktivets minimikrav.

I den föreslagna paragrafens *3 mom*. förbjuds i enlighet med direktivets artikel 3.1 a innehav av kundmedel. Dessutom ska personerna i fråga i enlighet med det andra stycket i direktivets artikel 3.2 ha en yrkesmässig ansvarsförsäkring som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig. Däremot ska enligt förslaget inte ställas några krav vad gäller dessa personers kapital. Förslaget är också till denna del baserat på direktivets artikel 3.2 enligt vilken bestämmelserna i direktivets artikel 15 om strartkapital inte ska tillämpas på aktörer som berörs av undantagsbestämmelsen. Eftersom aktörerna i fråga inte får inneha kundmedel förutsätts de inte heller höra till ersättningsfonden för investerare.

I paragrafens *4 mom*. föreslås i överensstämmelse med direktivets artikel 3.3 en bestämmelse enligt vilken tjänster som avses i 1 mom. inte får tillhandahållas med stöd av en allmän auktorisation enligt MiFID II och för dem gäller således inte ett så kallat EU-pass. Det föreslås därför att sådana tjänster får tillhandahållas från Finland i en annan EES-stat endast om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

I föreslagna *5 mom.* föreskrivs i fråga om tjänsteproducenter som avses i paragrafen en särskild informationsskyldighet när det gäller avgränsningen av den reglering som ska tillämpas på verksamheten. Syftet med bestämmelsen är att se till att kunden får vetskap om att tjänsteleverantören inte behöver iaktta alla de krav som föreskrivits för att skydda kunden.

4 §. *Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare*. Enligt kreditinstitutslagen har kreditinstitut, enligt lagen om placeringsfonder fondbolag och enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder AIF-förvaltare rätt att tillhandahålla investeringstjänster med vissa begränsningar. Enligt 1 kap. 4 § i den gällande lagen om investeringstjänster föreskrivs vilka bestämmelser i den lagen som ska tillämpas på ovan nämnda aktörer. I den föreslagna paragrafens *1 mom.* föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på kreditinstitut. Jämfört med den gällande paragrafen ska de bestämmelser som nämns i momentet preciseras i överensstämmelse med artikel 1.3 i MiFID II när det i enlighet med kreditinstitutsdirektivet 2013/36/EU föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på auktoriserade kreditinstitut som tillhandahåller ett eller flera slag av investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet. I det föreslagna momentet föreskrivs om de mot nämnda artikel svarande bestämmelser i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument samt i lagen om värdeandelssystemet och clearingverksamhet som ska tillämpas på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster. Dessutom föreslås att till de bestämmelser som ska tillämpas fogas 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, dvs. bestämmelser om investeringstjänstebrott.

I den föreslagna paragrafens *2 mom*. föreslås att det på motsvarande sätt som för närvarande föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på fondbolag och AIF-förvaltare. Momentets hänvisningar ska enligt förslaget justeras så att de stämmer överens med motsvarande bestämmelser i den föreslagna lagen. Det föreslås att till de bestämmelser som ska tillämpas fogas 16 kap. 2 och 3 § i lagen om investeringstjänster.

Föreslagna *3 mom.* motsvarar 3 mom. i den gällande paragrafen.

5 §. *Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut*. I denna paragraf föreslås bestämmelser om utländska EES-värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att i Finland tillhandahålla sidotjänster via filialer. Enligt artikel 35 i MiFID II ska medlemsstaterna se till att investeringstjänster och/eller investeringsverksamhet samt sidotjänster kan tillhandahållas eller bedrivas inom deras territorium i enlighet med MiFID II och kreditinstitutsdirektivet genom etableringsrätten, antingen genom etablering av filialer eller genom användning av ett anknutet ombud som är etablerat i en medlemsstat utanför hemmedlemsstaten, förutsatt att tjänsterna och verksamheten i fråga omfattas av den auktorisation som värdepappersföretaget eller kreditinstitutet beviljat i hemmedlemsstaten. Sidotjänster får endast tillhandahållas tillsammans med en investeringstjänst och/eller investeringsverksamhet.

I direktivets artikel 35.8 föreskrivs om de artiklar i MiFID II och MiFIR som ska iakttas i verksamhet som utövas genom en filial och vilkas efterlevnad ska övervakas av den behöriga myndigheten i den EES-stat där filialen är belägen, dvs. i Finland av Finansinspektionen.

I den föreslagna paragrafens *1 mom*. föreskrivs om de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som ska tillämpas när det gäller ett utländskt EES-värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att i Finland tillhandahålla sidotjänster via filialer och om de krav som ska ställas på sådan verksamhet. I paragrafens *2 mom.* föreskrivs på motsvarande sätt vilka bestämmelser som ska tillämpas på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt via filialer tillhandahåller sidotjänster i Finland och om de krav som ställs på verksamheten. Förslaget motsvarar artikel 35.8 i MiFID II.

Paragrafens *3 mom*. innehåller med avvikelse från den gällande paragrafen en informativ bestämmelse. Enligt momentet föreskrivs i 4 kap. 2 § 7 mom. om utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som erbjuder i Finland etablerade parter direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform eller en organiserad handelsplattform.

I paragrafens *4 mom*. konstateras att i 4 kap. 2 § föreskrivs om tillämpning av lagen på sådana utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland utan att etablera filial. Bestämmelsen är informativ till sin karaktär.

I paragrafens *5 mom*. konstateras att i artiklarna 14—26 i MiFIR-förordningen föreskrivs om de krav som ställs på verksamhet som avses i paragrafens 1 och 2 mom. och verksamhet som bedrivs via filialer. Finansinspektionen svarar för tillsynen över efterlevnaden av dessa artiklar då ett utländskt EES-värdepappersföretag eller ett utländskt EES-kreditinstitut har etablerat filial i Finland. Bestämmelsen är informativ till sin karaktär.

6 §. *Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare*. Föreslagna 6 § motsvarar 1 kap. 6 § i den gällande lagen. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafens *1 mom*. justeras i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i

den föreslagna lagen. Det föreslås också att de tillämpliga bestämmelserna utökas med 7 a kap. 5 § samt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster. Tillämpningen av de bestämmelser som avses i paragrafen på utländska EES-fondbolags och utländska EES-baserade AIF-förvaltares filialer är inte baserad på MiFID II och inte heller på de direktiv som gäller fonderna i fråga. För att trygga ett tillräckligt investerarskydd och konkurrensneutraliteten föreslås emellertid att bestämmelserna i fråga ska tillämpas på utländska EES-fondbolags och utländska EES-baserade AIF-förvaltares filialer, eftersom de i tillämpliga avseenden motsvarar de bestämmelser som enligt kapitlets 5 § ska tillämpas på utländska EES-värdepappersföretag och på utländska EES-kreditinstitut.

7 §. *Bestämmelser som tillämpas på tredjelandsföretag.* I lagen införs det nya begreppet tredjelandsföretag och föreskrivs om sådana företags rätt att via filialer bedriva verksamhet i Finland. Det nya begreppet ersätter de nuvarande begreppen värdepappersföretag respektive kreditinstitut i tredjeländer. I artikel 41.2 i MiFID II föreskrivs om de artiklar i MiFID II och i MiFIR som innebär skyldigheter som tredjelandsföretag ska iaktta i EES-stater där de tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att på tredjelandsföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland via filialer ska i fråga om dessa tjänster tillämpas de mot den nämnda artikeln svarande bestämmelserna i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument samt i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen. I momentet konstateras i informativt syfte att i artiklarna 3—26 i MiFIR föreskrivs dessutom om de krav som ställs på tredjelandsföretags verksamhet.

I paragrafens informativa *2 mom*. konstateras att i artiklarna 46—49 i MiFIR föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet, med eller utan filial.

8 §. *Bestämmelser som tillämpas på försäljning och rådgivning i samband med strukturerade insättningar.* I denna *nya paragraf* föreskrivs om tillämpning av vissa bestämmelser vid försäljning och rådgivning i samband med strukturerade insättningar. Enligt den föreslagna paragrafens *1 mom*. ska på värdepappersföretag och kreditinstitut vid försäljning och rådgivning i Finland i samband med strukturerade insättningar i fråga om dessa funktioner tillämpas de nämnda bestämmelserna. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 1.4.

Enligt föreslagna *2 mom*. ska på utländska EES-värdepappersföretags och utländska EES-kreditinstituts i Finland etablerade filialer som säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland, i fråga om dessa funktioner tillämpas de bestämmelser som nämns i lagen. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 35.8.

I den föreslagna paragrafens *3 mom*. räknas upp de bestämmelser som ska tillämpas på filialer i tredjelandsföretag. Bestämmelsen är baserad på direktivets artiklar 1.4 och 41.2.

9 §. *Bestämmelser som tillämpas på algoritmisk handel.* I denna *nya 9 §* föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna på algoritmisk handel. Paragrafen är baserad på direktivets artikel 1.5. Enligt bestämmelsen ska lagens 7 a kap. om algoritmisk handel tillämpas också på handelsparter som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. *15 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument och som inte med stöd av de bestämmelser som paragrafens hänvisar till förutsätts vara auktoriserade.

10 §. *Bestämmelser som tillämpas på tillsyn och rapportering av positionslimiter och råvaruderivatpositioner*. I denna *nya 10 §* föreskrivs om bestämmelser som ska tillämpas på tillsyn och rapportering av positionslimiter och råvaruderivatpositioner. Paragrafen är baserad på direktivets artikel 1.6. Enligt bestämmelsen ska lagens bestämmelser om positionslimiter tillämp-

pas också på sådana aktörer som inte annars enligt undantagsbestämmelserna i 2 § skulle höra till lagens tillämpningsområde.

11 §. *Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten.* Denna paragraf föreslås bli ändrad till sin helhet. Paragrafens *1, 2, 7, 8 och 11 punkt* är nya. I paragrafens 1 punkt definieras direktivet om marknader för finansiella instrument. I paragrafens 2 punkt definieras EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. I paragrafens 7 punkt definieras EU:s förordning om värdepapperscentraler och i 8 punkten EU:s marknadsmissbruksförordning. I paragrafens 11 punkt definieras kommissionens delegerade direktiv.

12 §. *Europeiska unionens tekniska standarder och delegerade förordningar*. I denna paragraf föreskrivs i informationssyfte i överensstämmelse med gällande 1 kap. 7 § om tekniska standarder och delegerade förordningar som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som utöver de bestämmelser som nämns i paragrafen innehåller bestämmelser om värdepappersföretag.

13 §. *Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut, tredjelandsföretag och filialer*. Den föreslagna paragrafen motsvarar gällande 1 kap. 9 § med den ändringen att nuvarande *1 mom. 2, 8 och 9 punkten* ändras och till momentet fogas en ny definition av begreppet utländska EES-kreditinstitut. Definitionen av begreppet utländska värdepappersföretag i momentets 2 punkt ändras så att därmed avses utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut och tredjelandsföretag. Momentets 8 punkt som för närvarande innehåller en definition av begreppet värdepappersföretag i tredjeländer föreslås bli ändrad så att där definieras utländska EES-kreditinstitut. I momentets 9 punkt föreslås en definition av begreppet tredjelandsföretag. Denna nya definition ersätter definitionen i den gällande 8 punkten. Med tredjelandsföretag avses utländska företag som skulle vara kreditinstitut eller värdepappersföretags om tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om de hade sitt säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Förslaget stämmer överens med direktivets artikel 4.1.57. Momentets *10 punkt* där det föreslås en definition av begreppet filialer stämmer efter en precisering överens med momentets nuvarande 9 punkt.

14 §. *Finansiella instrument.* I denna paragraf föreslås en definition av begreppet finansiella instrument. Bestämmelsen är baserad på avsnitt C i bilaga I. Den föreslagna paragrafen motsvarar gällande 1 kap. 10 § 1 mom. med undantag för dess *3, 5 och 9 punkt*. I paragrafens *4 och 6 punkt* föreslås också vissa preciseringar av närmast teknisk karaktär för att de bättre ska motsvara direktivets bestämmelser.

Paragrafens 3 punkt stämmer överens med gällande 10 § 1 mom. 3 punkten med den ändringen att till kategorin finansiella instrument också hör optioner, terminer och andra derivatinstrument som avser utsläppsrätter. Paragrafens 5 mom. motsvarar gällande 10 § 1 mom. 5 punkten med den ändringen att med finansiella instrument avses också optioner och andra derivatinstrument som är föremål för handel på en sådan organiserad handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument, med undantag för grossistenergiprodukter som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform och ska avvecklas fysiskt.

Paragrafens 9 punkt stämmer överens med gällande 1 kap. 10 § 1 mom. 9 punkten med den ändringen att till kategorin finansiella instrument inte längre kommer att höra sådana optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av utsläppsrätter. Enligt 9 punkten kan till kategorin finansiella instrument också höra ett sådant annat derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av andra tillgångar, rättigheter, skyldigheter, in-

dex och finansiella mått än sådana som nämns i paragrafen och är av samma typ som andra derivatinstrument då det åtminstone beaktas om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad, multilateral handelsplattform eller organiserad handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

Enligt paragrafens *nya 10 punkt* avses med finansiella instrument också utsläppsrätter som har erkänts i överensstämmelse med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (utsläppshandelssystemet) både ömsesidigt mellan gemenskapens system och andra system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser.

15 §. *Investeringstjänster eller investeringsverksamhet.* I denna paragraf föreskrivs om sådana investeringstjänster som avses i denna lag. Paragrafen stämmer huvudsakligen överens med gällande 1 kap. 11 §. I paragrafens *3 punkt* föreslås tekniska preciseringar så att den bättre stämmer överens med direktivets bestämmelser. Paragrafens *9 punkt* är ny jämfört med gällande lag. Enligt punkten ska ordnande av organiserad handel betraktas som en investeringstjänst. Det är fråga om ordnande av handel med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat på en organiserad handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument. Paragrafens *1—9 punkt* stämmer överens med punkterna 1—9 i direktivets bilaga I avsnitt A.

Det föreslås att den gällande paragrafens 9 punkt upphävs. Bestämmelsen om förvaring av finansiella instrument ska enligt förslaget överföras till den nya 7 punkten om sidotjänster i lagens 2 kap. 3 § 1 mom. Bestämmelsen är baserad på direktivets bilaga I avsnitt B punkt 1.

I lagen om värdepapperskonton föreskrivs om förvaring av värdepapper. I lagens 1 kap. 2 § föreskrivs att enligt lagen om investeringstjänster kan som förvarare verka till exempel ett företag som fått verksamhetstillstånd samt ett utländskt företag som har rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Den föreslagna bestämmelsen kommer sålunda de facto inte att ändra rättsläget eftersom sådan förvaring som avses i lagen om värdepapperskonton också i fortsättningen kan tillhandahållas endast av värdepappersföretag som fått verksamhetstillstånd samt av sådana övriga organisationer som nämns i lagen om värdepapperskonton.

16 §. *Kreditinstitut och finansiella institut*. Föreslagna 16 § motsvarar 1 kap. 12 § i den gällande lagen.

17 §. *Ledning och verkställande ledning*. I denna paragraf föreslås definitioner av begreppen ledning och verkställande ledning. Enligt definitionen i paragrafens *1 mom*. avses med ledning ett värdepappersföretags styrelse och, om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet. Bestämmelsen är nationell.

Enligt definitionen i paragrafens *2 mom*. avses med verkställande ledning värdepappersföretagets verkställande direktör och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet. Förslaget stämmer överens med direktivets artikel 4.1.37.

18—22 §. De föreslagna paragraferna motsvarar 11 kap. 13—17 § i den gällande lagen. Till 19 och 20 § fogas preciserade hänvisningar till underpunkterna i artikel 4.1 i EU:s tillsynsförordning. Definitionerna stämmer överens med kreditinstitutslagens. Det föreslås att i 22 § i den svenskspråkiga versionen i överensstämmelse med direktivet används ordet utkontraktering i stället för uttrycket utläggning på entreprenad i 1 kap. 17 § i den gällande lagen.

23 §. *Kunder, professionella och icke-professionella kunder*. Det föreslås att paragrafens rubrik kompletteras med termen kunder. I paragrafen föreslås i överensstämmelse med den gällande lagens 18 § definitioner av begreppen professionella respektive icke-professionella kunder. Ett värdepappersföretag är skyldigt att klassificera sina kunder. I vissa avseenden skyddar direktivet också potentiella kunder. Bestämmelserna i direktivets bilaga II om professionella kunder stämmer i sak överens med bestämmelserna i MiFID I. I bilagan har gjorts endast ett fåtal preciseringar. För det första har texten i det tredje stycket i bilagans avsnitt I preciserats utan att innehållet ändrats. För det andra har det första stycket i bilagans avsnitt II.1 preciserats med ett omnämnande som innebär att också lokala myndigheter och kommuner hör till den kategori som i princip ska behandlas som icke-professionella kunder. För det tredje har till bilagans avsnitt II.1 fogats ett helt nytt sjätte stycke enligt vilket medlemsstaterna får anta särskilda kriterier för bedömning av expertis och kunskaper hos kommuner och lokala myndigheter.

Dessa preciseringar i bilagan förutsätter inga ändringar i den gällande paragrafen. Det föreslås inte heller att i bestämmelsen tas in sådana särskilda kriterier som medlemsstaterna får anta för bedömning av expertis och kunskaper hos kommuner och lokala myndigheter. Det föreslås emellertid att i gällande 1 mom. 1 punkten c-underpunkten fogas ett omnämnande om utländska värdepapperscentraler och att i den gällande h-underpunkten görs en sådan ändring att där hänvisas direkt till EU:s tillsynsförordning i vars bilagas motsvarande h-punkt definieras begreppet lokala företag (*locals*).

Paragrafens *nya 4 mom*. motsvarar direktivets definition av kundbegreppet. Tillägget är logiskt med beaktande av att man på lagnivå gör skillnad mellan å ena sidan tillhandahållande av investeringstjänster till kunder och å andra sidan värdepappersföretagets egen affärsverksamhet.

24 §. *Godtagbara motparter*. Den föreslagna paragrafen motsvarar huvudsakligen 1 kap. 19 § i den gällande lagen, med den har preciserats för att bättre stämma överens med direktivets artikel 30.

25 §. *Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde.* Det föreslås att till kapitlet fogas en ny 25 § med definitioner av begreppen algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde. Bestämmelserna är baserade på strecksatserna 39—41 i direktivets artikel 4.1. I artiklarna 18—20 i kommissionens delegerade förordning (2017/565) preciseras definitionerna ytterligare.

Enligt paragrafens *1 mom.* avses med algoritmisk handel sådan handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar. Sådana parametrar är exempelvis inledande av en order, synkronisering, pris, volym och utförande av order efter att de mottagits, på ett sådant sätt att endast en liten eller ingen mänsklig arbetsinsats behövs. Definitionen av begreppet algoritmisk handel omfattar inte system som endast används för dirigering av order till en eller flera handelsplatser, för sådan behandling av order som inte inkluderar bestämmande av parametrar, för bekräftelse av order eller för slutförande av transaktioner efter avslut.

I paragrafens *2 mom.* definieras begreppet teknik för algoritmisk högfrekvenshandel. I paragrafens 3 mom. definieras begreppet direkt elektroniskt tillträde. Med direkt elektroniskt tillträde till en marknadsplats avses i enlighet med direktivet ett arrangemang där en medlem av eller deltagare eller kund på en handelsplats ger en person tillåtelse att använda dennes handelskod, så att personen elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen. Det är fråga om ett sådant arrangemang också i en situation där personen använder medlemmens eller deltagarens eller kundens infrastruktur, eller något förbindelsesystem som tillhandahålls av medlemmen eller deltagaren eller kunden, för att förmedla

dessa order (direkt marknadstillträde) och arrangemang där en sådan infrastruktur inte används av en person (sponsrat tillträde).

26 §. *Övriga definitioner.* I denna paragraf föreslås definitioner av begreppen strukturerad insättning, depåbevis, börshandlad fond, certifikat, strukturerade finansiella produkter, derivat, råvaruderivat, grossistenergiprodukter, korsförsäljning, marknadsgarant, utförande av order för kunds räkning, matchad principalhandel, systematisk internhandlare, kvalificerat innehav och betydande bindning. Definitionerna är nya jämfört med gällande lag. De är baserade på styckena 5, 7, 20, 31, 35, 38, 42, 43, 45—50 och 58 i direktivets artikel 4.1. En del av definitionerna finns också med bland definitionerna i MiFIR-förordningen, där det huvudsakligen hänvisas till motsvarande begrepp i direktivet.

27 §. *Tillsyn*. Denna paragraf motsvarar 1 kap. 20 § i gällande lag.

2 kap. **Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet**

Det föreslås att *kapitelrubriken* kompletteras så att i den nämns bedrivande av investeringsverksamhet. Förslaget stämmer överens med direktivets artikel 1 om tillämpningsområdet och med artikel 4.2 om investeringstjänster och -verksamhet.

1 §. *Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet.* I paragrafen föreslås genomgripande ändringar. Det föreslås att rubriken ändras i överensstämmelse med kapitelrubriken. Paragrafens *1 mom*. motsvarar, med undantag för preciseringen i paragrafrubriken, gällande 1 mom.

I paragrafen föreslås ett n*ytt 2 mom.* Med bestämmelsen genomförs delvis direktivets artikel 9.6 vars syfte är att möjliggöra auktorisering av sådana fysiska personer som avses i bestämmelsen samt att åtgärder ska vidtas för att sörja för att näringsidkaren leds på ett sunt och ansvarsfullt sätt och för att kundernas intresse beaktas. Tillämpningsområdet för den föreslagna bestämmelsen har emellertid begränsats så att det omfattar endast mottagande och förmedling av order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahållande av investeringsrådgivning. Bestämmelsen gör det sålunda i överensstämmelse med direktivets artikel 3 möjligt också för en fysisk person att som sin näringsverksamhet bedriva sådan investeringsrådgivning som avses i bestämmelsen.

För att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett korrekt sätt ska näringsidkarna bland annat iaktta bestämmelserna i 3 kap. om beviljande och återkallande av värdepappersföretags verksamhetstillstånd och om betydande ägares tillförlitlighet samt bestämmelserna i lagens 6 b kap. om förvaltnings- och styrningssystem. Kommissionen har dessutom antagit närmare bestämmelser om tillämpning av bestämmelserna i fråga. Finansinspektionen ska således när den beviljar verksamhetstillstånd förvissa sig om att näringsidkaren i fråga uppfyller kraven i de bestämmelser som nämns i lagens 1 kap. 3 § 2 och 3 mom. och i kommissionens förordningar som utfärdats med stöd av dem. Inte heller till denna del föreslås någon ytterligare nationell reglering som inte är baserad på direktivet.

Efter att propositionen avlåtits är det emellertid skäl att följa marknadsutvecklingen och bedöma konsekvenserna av den nya regleringen. På basis av Finansinspektionens tillsynsiakttagelser är det då också möjligt att bedöma sådana eventuella brister i regleringen som förutsätter ytterligare åtgärder, exempelvis när det gäller krav att en näringsidkare ska ordna sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt.

2 §. *Tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet enligt annat tillstånd.* Det föreslås att paragrafens *rubrik och 1 mom*. ändras så att där nämns bedrivande av investeringsverksamhet på motsvarande sätt som i 1 §. I övrigt stämmer paragrafens 1 mom. överens med gällande 2 § 1 mom. I paragrafens *2 mom*. föreslås en sådan komplettering att en börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument får ordna organiserad handel utöver multilateral handel. Momentet stämmer överens med direktivets artikel 1.1 där det föreskrivs att direktivet ska tillämpas på marknadsoperatörer som utför investeringstjänster. Enligt direktivet avses med marknadsoperatör en eller flera personer som leder och/eller driver verksamhet på en reglerad marknad och får vara den reglerade marknaden själv (artikel 4.1.18). En marknadsoperatör kan också driva en organiserad handelsplattform (artikel 18.1). Enligt förslaget får en börs som driver en reglerad marknad ordna organiserad handel. För att förtydliga rättsläget föreslås att paragrafens 5 mom. om förmedlare av gräsrotsfinansiering upphävs. Genomförandet av artikel 3 i MiFID II innebär att förmedling av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering förutsätter vederbörligt tillstånd för värdepappersföretag, kreditinstitut eller AIF-förvaltare.

3 §. *Sidotjänster och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster.* I paragrafen föreslås genomgripande ändringar. I paragrafens rubrik föreslås en sådan komplettering att där nämns rätten att tillhandahålla datarapporteringstjänster som det föreskrivs om i paragrafens *nya 2 mom*. Paragrafens *1 mom. 1—4 och 6 punkten* stämmer överens med motsvarande punkter i den gällande paragrafen. Paragrafens 1 mom. *5 punkten* föreslås bli ändrad i överensstämmelse med direktivets ordalydelse. Den finska direktivtexten har på ett felaktigt sätt skilt sig från den engelska direktivtexten.

I paragrafens 1 mom. *7 punkten* föreslås en ändring. I 1 kap. 11 § 9 punkten i den gällande lagen föreskrivs om förvaring av finansiella instrument som tillhandahålls som investeringstjänster och i gällande 3 § 7 punkten föreskrivs om annan förvaring av finansiella instrument än sådana som tillhandahålls i enlighet med 1 kap. 11 § 9 punkten. Enligt förslaget ska förvaring av finansiella instrument inte längre vara en sådan tjänst som på det sätt som avses i den gällande lagen tillhandahålls som investeringstjänst utan enbart en tjänst som tillhandahålls som en sidotjänst. Enligt föreslagna 7 punkten får ett värdepappersföretag i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster som sidotjänster tillhandahålla förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning, inklusive förvaringstjänster och andra tjänster i samband därmed, exempelvis handhavande av kontanta medel eller finansiella säkerheter, med undantag för tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå (central kontoföringstjänst) enligt punkt 2 i avsnitt A i bilagan till EU:s förordning om värdepapperscentraler. Bestämmelsen stämmer överens med artiklarna 4.1 och 4.3 i MiFID II och med punkt 1 i avsnitt B i direktivets bilaga I. Den gällande 7 punkten om sidotjänster som avser förvaring av annat än finansiella instrument blir 8 punkten och gällande 8 punkten om bedrivande av annan verksamhet som är jämförbar med sådan verksamhet som avses i momentet eller därmed nära förknippad verksamhet blir 9 punkten.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 2 mom*. där det föreskrivs att ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel dessutom får upprätthålla och tillhandahålla sådana datarapporteringstjänster som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 19 punkten i lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget stämmer överens med artikel 59.2 i MiFID II.

3 a §. *Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument*. I denna paragraf föreslås en sådan ändring att till den fogas en informativ hänvisning till lagen om gräsrotsfinansiering. Då en auktoriserad tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar gräsrotsfinansiering med andra än finansiella instrument ska på verksamheten tillämpas lagen om gräsrotsfinansiering.

3 kap. **Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet**

1 §. *Ansökan om verksamhetstillstånd.* I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Paragrafens *1 mom*. stämmer överens med 3 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen med den kompletteringen att verksamhetstillstånd ska beviljas för tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet. Förslagen stämmer överens med artikel 5.1 i MiFID II.

Det föreslås att paragrafens *2 mom*. ändras. I momentet föreskrivs i överensstämmelse med artikel 7.2 i MiFID II om de uppgifter och utredningar som ska lämnas i en ansökan om verksamhetstillstånd. I direktivets artikel 7.4 föreskrivs om ESMA:s befogenhet att utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn bland annat i syfte att fastställa de uppgifter som ska lämnas till de behöriga myndigheterna enligt artikel 7.2, inbegripet i en verksamhetsplan, samt förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för lämnade och tillhandahållande av de uppgifter som anges i artikel 7.2. Kommissionen har antagit en direkt tillämplig delegerad förordning som kompletterar MiFID II och som gäller uppgifter och krav i anslutning till behandlingen av värdepappersföretags ansökningar om auktorisation. Den nya regleringen ersätter den nuvarande paragrafens 2 mom. och de bestämmelser om utredningar som ska fogas till värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd som avses i finansministeriets förordning (234/2014) som utfärdats med stöd av paragrafens 3 mom.

I paragrafens *3 mom*. föreslås en bestämmelse om Finansinspektionens befogenhet att utfärda föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och om vilka uträkningar som ska fogas till den, om inte något annat följer av de bestämmelser som avses i 1 kap. 12 §. Kommissionens ovan nämnda delegerade förordning hör till den kategorin av bestämmelser.

Paragrafens *4 mom*. motsvarar 4 mom. i den nuvarande paragrafen med den kompletteringen att om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till en marknadsoperatör som auktoriserats i en annan EES-stat ska en begäran om yttrande riktas till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Momentet stämmer överens med artiklarna 84.1 och 84.2 i MiFID II. Enligt dem ska ESMA utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för samråd med andra behöriga myndigheter före beviljande av auktorisation.

2 §. *Beslut om verksamhetstillstånd.* I paragrafens *2 mom*. föreslås en sådan komplettering att i verksamhetstillståndet utöver investeringstjänster ska nämnas den investeringsverksamhet som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla.

3 §. *Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd.* I paragrafen föreslås genomgripande ändringar. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. föreslås bli så justerade att de stämmer överens med de ändringar som föreslås i lagen. Verksamhetstillstånd ska beviljas om det utifrån de upplysningar som inkommit kan säkerställas att värdepappersföretagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 4 § och att värdepappersföretaget uppfyller de krav som nämns i 6 och 6 b kap., 7 kap. 1, 2, 4—9, 11—14 och 16 §, 9 kap. 1—5, 10 och 11 § och 10 kap. samt i 12 kap. 3 § 2 mom. om kundkontroll. Det föreslås att i momentet föreskrivs om de krav som värdepappersföretaget i enlighet med lagen om handel med finansiella instrument dessutom ska uppfylla om det har för avsikt att ordna multilateral eller organiserad handel, samt om de krav som värdepappersföretaget enligt 7 a kap. dessutom ska uppfylla om det bedriver algoritmisk handel eller tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats.

Paragrafens *2 mom.* stämmer överens med gällande 3 kap. 3 § 2 mom.

4 §. *Betydande ägares tillförlitlighet.* Det föreslås att paragrafens *1 mom*. ändras. Enligt momentet ska den som har ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag vara tillförlitlig. Med kvalificerat innehav avses en betydande ägarandel enligt 1 kap. 26 § 14 punkten. Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse enligt vilken innehavet ska beräknas med tillämpning av 6 a kap. 1 § 3 mom. Bestämmelsen stämmer överens med artikel 10.2 i MiFID II.

8 §. *Inledande av verksamhet och rapportering av ändringar*. Det föreslås att paragrafens *rubrik* ändras så att till den fogas ett omnämnande om rapportering av ändringar. I paragrafen föreslås ett *nytt 2 mom*. där det föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att till Finansinspektionen rapportera alla väsentliga förändringar i förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Förslaget stämmer överens med artikel 21.2 i MiFID II.

4 kap. **Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland**

I *kapitelrubriken* föreslås en sådan komplettering att där nämns utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland.

1 §. *Filialetablering eller användning av anknutna ombud*. Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet så att den motsvarar MiFID II. I paragrafen föreslås mera detaljerade bestämmelser än de nuvarande om användning av anknutna ombud. Enligt paragrafens *1 mom*. får ett utländskt EES-värdepappersföretag tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland genom att etablera filialer i Finland eller använda anknutna ombud som är etablerade i Finland. En förutsättning är att de tjänster som det utländska EES-värdepappersföretaget tillhandahåller och den verksamhet som det bedriver omfattas av auktorisationen i företagets hemmedlemsstat.

Enligt paragrafens *2 mom*. får utländska EES-värdepappersföretag etablera filialer i Finland eller börja anlita anknutna ombud efter det att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har anmält etableringen till Finansinspektionen. I momentet föreskrivs om uppgifter och utredningar som ska fogas till den anmälan som nämns ovan.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om etablering av en filial och om tidpunkten då verksamheten får inledas. Bestämmelsen stämmer överens med gällande 4 kap. 1 § 3 mom. Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse enligt vilken det som föreskrivs i momentet om inledande av en filials verksamhet på motsvarande sätt ska tillämpas när ett anknutet ombud inleder sin verksamhet.

Enligt paragrafens *4 mom*. ska det som i 1 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster via en filial eller genom användning av ett anknutet ombud som är etablerat i Finland och det som i 2 mom. föreskrivs om anmälan om användning av ett anknutet ombud, på motsvarande sätt tillämpas på utländska EES-kreditinstitut. Med ett utländskt EES-kreditinstituts filial avses en likadan filial som i kreditinstitutslagens 16 kap.

I paragrafens *5 mom*. föreskrivs om användning av ett anknutet ombud enligt 4 mom. efter det att Finansinspektionen fått en anmälan med de uppgifter som avses i 2 mom. Användningen av ett anknutet ombud får inledas vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs om beaktande av förändringar i uppgifter som anmälts i enlighet med 3 och 4 mom.

Förslaget stämmer överens med artiklarna 35.1 och 1.3 c i MiFID II.

ESMA upprättar förslag till tekniska standarder för precisering av uppgifter som ska anmälas enligt artiklarna 35.2, 35.4, 35.7 och 35.10 samt förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för sådan information som avses i artiklarna 35.3, 35.4, 35.7 och 35.10.

2 §. *Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering*. I paragrafen föreslås genomgripande ändringar. I den gällande paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för att utländska EES-värdepappersföretag ska få tillhandahålla gränsöverskridande investeringstjänster i Finland, dvs. bedriva verksamhet i Finland utan filialetablering här. Varken i MiFID I eller i MiFID II definieras när det är fråga om sådan gränsöverskridande verksamhet som förutsätter anmälningsförfarande. Någon sådan definition föreslås inte heller i lagen, utan frågan ska avgöras från fall till fall, bland annat med beaktande av bestämmelserna i EU-fördraget och tolkningen av dem.

Enligt förarbetena (RP 32/2012 rd) till den gällande lagen gäller paragrafen tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster i Finland, vilket förutsätter att ett utländskt EES-värdepappersföretag i fråga om Finland vidtar åtgärder i syfte att med en person som är bosatt i Finland eller t.ex. med ett finländskt företag ingå ett avtal om investeringstjänster eller sidotjänster. Åtgärderna kan t.ex. bestå av marknadsföringskampanjer som genomförs per e-post.

Det är inte fråga om sådan gränsöverskridande verksamhet som avses i den gällande paragrafen då en i Finland bosatt person på eget initiativ reser till ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat för att där köpa investeringstjänster eller sidotjänster. Inte heller då en i Finland bosatt person på eget initiativ via internet eller per telefon köper investeringstjänster eller sidotjänster i ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat är det fråga om tillhandahållande av gränsöverskridande investeringstjänster i Finland i den bemärkelse som avses i denna paragraf. Om emellertid den kontakt som personen tar har föregåtts av det utländska värdepappersföretagets erbjudande eller begäran om att personen ska ta kontakt, är det fråga om tillhandahållande av investeringstjänster eller sidotjänster utan filialetablering i den bemärkelse som avses i paragrafen. Sådan verksamhet förutsätter ett anmälningsförfarande av det slag som avses i paragrafen.

Det föreslås att paragrafens *1 mom.* kompletteras så att där föreskrivs också om utländska EES-kreditinstituts rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland utan att etablera dotterbolag eller filial. Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse enligt vilken ett utländskt EES-värdepappersföretags och ett utländskt EES-kreditinstituts auktorisation ska inkludera rätt att tillhandahålla tjänster och bedriva investeringsverksamhet.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar gällande 4 kap. 2 § 2 mom.

I gällande *3 mom.* föreskrivs om tidpunkten då ett utländskt EES-värdepappersföretag får börja tillhandahålla investeringstjänster. I momentet föreslås en precisering som avser de uppgifter som Finansinspektionen ska få från en utländsk EES-tillsynsmyndighet innan ett utländskt EES-värdepappersföretag får börja tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster i Finland. Finansinspektionen ska informeras om företaget avser att använda anknutna ombud som är etablerade i hemmedlemsstaten och om eventuella anknutna ombuds namn.

I gällande *4 mom*. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags rätt att anlita ett anknutet ombud för att tillhandahålla investeringstjänster. I momentet föreslås en sådan ändring att där föreskrivs om tidpunkten för inledande av ett utländskt EES-värdepappersföretags tjänster eller verksamhet, då företaget avser att anlita anknutna ombud som är etablerade i sin hemstat vid tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet i Finland. Värdepappersföretaget får börja tillhandahålla tjänster eller bedriva verksamhet efter det att Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått namnen på de anknutna ombud som företaget avser att använda i Finland, under förutsättning att aktören redan tidigare eller samtidigt har gjort anmälan om tillhandahållandet av tjänsterna. I momentet föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra sådan information.

I paragrafens *5 mom.* föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna i 4 mom. på utländska EES-kreditinstitut som planerar att i Finland bedriva verksamhet som avses i 1 mom. genom förmedling av ett anknutet ombud om är etablerat i dess hemmedlemsstat.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs om tidpunkten för beaktande av förändringar i det fall att det sker förändringar i uppgifter som anmälts i enlighet med 3 och 4 mom.

Paragrafens *7 mom.* stämmer överens med gällande 4 kap. 2 § 5 mom. med den ändringen att ett utländskt EES-kreditinstitut, utöver ett utländskt EES-värdepappersföretag, kan erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform efter att Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om inledandet av verksamheten och om var och hur möjligheten att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas.

Förslaget motsvarar artiklarna 34.1 och 1.3 c i MiFID II.

ESMA utarbetar förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera vilka uppgifter som ska anmälas i enlighet med punkterna 2, 4, 5 och 7 i artikel 34 samt förslag till tekniska standarder för genomförande, i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för överlämnande av uppgifter i enlighet med punkterna 3, 4, 5 och 7 i artikel 34.

5 kap. Tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

I lagens 5 kap. föreslås genomgripande ändringar. I gällande 5 kap. föreskrivs om värdepappersföretag i ett tredjeland som planerar att etablera filial och tillhandahålla tjänster i Finland. Det föreslås att i lagen inte längre ska föreskrivas om värdepappersföretag i tredjeländer. Enligt förslaget ska i lagen i överensstämmelse med MiFID II tas in en ny definition av begreppet tredjelandsföretag. I 5 kap. föreslås ändringar i överensstämmelse med artiklarna 39—43 i MiFID II där det föreskrivs om tredjelandsföretag som planerar att etablera en filial för tillhandahållande av tjänster eller bedrivande av verksamhet.

1 §. *Förutsättningar för filialetablering.* I paragrafens *1 mom*. föreslås en bestämmelse enligt vilken ett tredjelandsföretag som planerar att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till kunder som avses i 1 kap. 23 § 3 och 4 mom. ska etablera filial i Finland. I ovan nämnda 3 mom. avses kunder som ett värdepappersföretag på deras egen begäran kan behandla som professionella kunder som uppfyller de övriga krav som föreskrivs i momentet och i 4 mom. avses icke-professionella kunder. Ett tredjelandsföretag ska hos Finansinspektionen ansöka om verksamhetstillstånd för filialetablering i Finland.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av tillstånd. En förutsättning är att tillhandahållandet av tjänster och bedrivandet av verksamheten omfattas av auktorisation och tillsyn i det tredjeland där företaget är etablerat och att det företag som ansöker om tillstånd är auktoriserat i tredjelandet. Enligt momentet ska Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i tredjelandet ha undertecknat en överenskommelse som till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellskatteavtal. Dessutom föreskrivs att filialen ska förfoga över ett startkapital och om de krav som ställs på filialens ledning och att tredjelandsföretaget ska vara medlem i ett system som motsvarar det ersättningssystem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare eller den filial som ansökan om verksamhetstillstånd avser eller höra till ersättningsfonden för investerarskydd.

Förslaget stämmer överens med artikel 39 i MiFID II.

2 §. *Uppgifter som ska lämnas i en tillståndsansökan för en filial*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs om de uppgifter och utredningar som ska fogas till ett tredjelandsföretags ansökan om verksamhetstillstånd för en filial. Enligt momentets *6 punkt* ska till ansökan fogas utredning om det skydd som tredjelandets ersättningssystem erbjuder investerare eller om att tredjelandsföretaget på filialens vägnar har ansökt om medlemskap i ersättningsfonden för investerare. Av den anledningen föreslås i paragrafens *2 mom*. en bestämmelse enligt vilken ersättningsfondens yttrande ska inhämtas om ansökan.

Enligt föreslagna *3 mom.* kan genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska framgå av tillståndsansökan samt om de utredningar som ska fogas till ansökan.

3 §. *Beviljande av filialtillstånd.* I paragrafens *1 mom.* föreslås en bestämmelse om förutsättningarna för beviljande av filialtillstånd. En förutsättning är att filialen uppfyller de krav på verksamheten som föreskrivs i 1 kap. 7 § 1 mom. samt i 13 § 2, 9 och 10 punkten samt de förutsättningar för beviljande av tillstånd som föreskrivs i 1 § i detta kapitel.

Enligt paragrafens *2 mom*. kan Finansinspektionen när den beviljar tillstånd besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden för investerare. För ett eventuellt beslut ska Finansinspektionen bedöma om ersättningssystemet för investerare i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. Momentet motsvarar gällande 5 kap. 2 § 2 mom. Det stämmer också överens med artiklarna 39.2 f och 41.1 a i MiFID II.

Enligt paragrafens *3 mom.* ska på tillståndsbeslutet tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om behandling och avgörande av ett värdepappersföretags tillståndsansökan samt om sökandens besvärsrätt i det fall att tillståndsbesluten inte har fattats inom den föreskrivna tidsfristen. Enligt momentet ska Finansinspektionen inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underrätta sökanden om den tidsfrist som nämns i 3 kap. 2 § 1 mom. och om möjligheten att överklaga beslutet. Momentet stämmer överens med gällande 5 kap. 2 § 3 mom.

Enligt paragrafens *4 mom.* berättigar filialtillståndet värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera verksamhetsställen. Momentet stämmer överens med gällande 5 kap. 2 § 4 mom.

4 §. *Undantag från kravet på filialtillstånd*. I denna paragraf föreskrivs om undantag från kravet på filialtillstånd. Om ett tredjelandsföretag tillhandahåller en investeringstjänst eller bedriver investeringsverksamhet med finansiella instrument uteslutande på initiativ av en kund som avses i 1 § 1 mom. ska det krav på filialtillstånd som föreskrivs i momentet inte tillämpas på tjänsten eller verksamheten för kunden i fråga. Vidare föreskrivs att tredjelandsföretaget inte

får marknadsföra nya investeringsprodukter eller investeringstjänster till denna kund på annat sätt än genom filialen.

Förslaget stämmer överens med artikel 42 i MiFID II.

5 §. *Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten.* I denna paragraf föreskrivs om återkallande av tredjelandsföretags filialtillstånd och om begränsning av verksamheten. I paragrafen hänvisas till 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen om återkallelse av filialtillstånd och begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Dessutom ska Finansinspektionen enligt förslaget utan dröjsmål återkalla ett filialtillstånd om en myndighet i tredjelandsföretagets hemstat har återkallat företagets auktorisation. I fråga om åtgärderna stämmer paragrafen överens med gällande 5 kap. 3 §.

6 §. *Avslutande av en filials verksamhet.* Denna paragraf stämmer huvudsakligen överens med gällande 5 kap. 4 § där det föreskrivs om avslutande av filialverksamhet i ett tredjeland. Enligt förarbetena till den gällande lagen motsvarar paragrafen kreditinstitutslagens bestämmelser om avslutande av filialverksamhet. Med tanke på kundskyddet och tillsynen ansågs det vara skäl att ta in bestämmelsen i lagen om investeringstjänster (RP 32/2012 rd). I MiFID II föreskrivs inte om behörig myndighets åtgärder i en situation där ett filialtillstånd för ett tredjelandsföretag återkallas.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs om avslutande av ett tredjelandsföretags filialverksamhet. I *1 mom*. föreslås i överensstämmelse med gällande 4 § 1 mom. att när Finansinspektionen återkallar ett tredjelandsföretags filialtillstånd ska filialens verksamhet avslutas omedelbart. Vidare föreskrivs att när Finansinspektionen har återkallat verksamhetstillståndet ska tillsynen fortsättas till dess att åtagandena mot filialens kunder är fullgjorda.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs i överensstämmelse med gällande 4 § 2 mom. att ett tredjelandsföretag ska utan dröjsmål efter det att dess filialverksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen fullgör sina åtaganden mot dem. Vidare föreskrivs att Finansinspektionen vid behov utfärdar närmare föreskrifter om det förfarande som avses i momentet.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med gällande 4 § 3 mom. att de principer som nämns i 1 och 2 mom. ska tillämpas också då Finansinspektionen begränsar en filials verksamhet.

7 §. *Tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster utan filialetablering*. Denna paragraf är informativ till sin karaktär. I *1 mom*. hänvisas till artikel 46 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument där det föreskrivs om förutsättningarna för att ett tredjelandsföretag utan filialetablering får tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamheter med eller utan eventuella sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till MiFID II som är etablerade i hela unionen

I paragrafens *2 mom.* hänvisas till artikel 47 i den nämnda förordningen där det föreskrivs om förutsättningarna för att ett tredjelandsföretag som är auktoriserat i enlighet med artikel 39 i MiFID II ska få tillhandahålla tjänster och bedriva verksamhet som omfattas av auktorisationen till sådana godtagbara motparter och professionella kunder som avses i 1 mom. i andra medlemsstater i unionen utan etablering av nya filialer.

II AVDELNINGEN VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

I *rubriken* för II avdelningen föreslås till följd av det nya 6 b kap. som föreslås i den avdelningen ett omnämnande om förvaltning och styrning.

6 kap. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållandet av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §. *Minimikapital*. I denna paragraf föreskrivs om nybildade värdepappersföretags minimikapital. Kraven i den gällande paragrafen är baserade på artikel 12 i MiFID I och på artiklarna 5 och 7—9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut. Det sistnämnda direktivet upphävdes år 2013 genom kreditinstitutsdirektivet. De i paragrafen föreslagna kapitalkraven är baserade på artikel 15 i MiFID II, artikel 4.51 i EU:s tillsynsdirektiv och på artiklarna 28—31 i kreditinstitutsdirektivet.

Enligt MiFID II får ett värdepappersföretag inte beviljas auktorisation om företaget med beaktande av den ifrågavarande investeringstjänstens eller investeringsverksamhetens art inte besitter ett tillräckligt starkt kapital enligt kraven i EU:s tillsynsförordning. Enligt EU:s tillsynsförordning är ett värdepappersföretag en person enligt definitionen i MiFID I som omfattas av de krav som åläggs genom det direktivet, enligt artikel 4.1.2 c i förordningen med undantag av företag som inte har tillstånd att tillhandahålla sådana sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 i direktiv 2004/39/EG och som tillhandahåller endast en eller flera av de investeringstjänster eller den investeringsverksamhet som avses i punkterna 1, 2, 4 och 5 i avsnitt A i bilaga I till det direktivet, som inte får inneha kontanter eller värdepapper som tillhör företagets kunder och som därför aldrig får stå i skuld gentemot dessa. Ett sådan företag som avses i punkten får som investeringstjänst tillhandahålla endast mottagande och förmedling av order beträffande ett eller flera finansiella instrument, utförande av order för kundens räkning, egendomsförvaltning eller investeringsrådgivning. EU:s tillsynsförordning ska inte tillämpas på sist nämnda värdepappersföretag men ska i enlighet med vad som närmare föreskrivs i förordningen tillämpas på andra värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster. Sådana bestämmelser i EU:s tillsynsförordning som är tillämpliga på värdepappersföretag är bland annat artiklarna 4.1.2 c, 95.2 och 97. Med begreppet startkapital avses i EU:s tillsynsförordning det belopp och den typ av kapitalbas som för värdepappersföretag anges i avdelning IV i kreditinstitutsdirektivet. Med värdepappersföretag avses i kreditinstitutsdirektivet ett värdepappersföretag enligt artikel 4.1.2 i EU:s tillsynsförordning.

MiFID I har upphävts genom MiFID II där det föreskrivs att hänvisningar till direktiv 2004/39/EG ska betraktas som hänvisningar till MiFID II eller MiFIR (artikel 94).

Det föreslås att paragrafen om minimikapital justeras i överensstämmelse med kreditinstitutsdirektivet. Enligt den allmänna bestämmelsen i paragrafens *1 mom*. ska ett värdepappersföretag liksom för närvarande ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan i paragrafen. Verksamhetstillståndet för ett värdepappersföretag som avses i momentet ställer inga gränser. I momentet föreskrivs med avvikelse från den nuvarande bestämmelsen att ett värdepappersföretags aktiekapital, med undantag för värdepappersföretag som nämns i föreslagna 5 mom., ska bestå av en eller flera kapitalposter så som föreskrivs i artikel 26.1 punkterna a—e i EU:s tillsynsförordning. Kreditinstitutsdirektivets definition av begreppet värdepappersföretag stämmer inte överens med 5 mom., vilket innebär att kravet gällande kapitalposter inte ska tillämpas på sådana värdepappersföretag. Förslaget stämmer överens med kreditinstitutsdirektivets artikel 28.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens *2 mom*. justeras. Enligt gällande *2 mom*. ska ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning eller ordna emissioner ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro. Enligt lagens förarbeten (RP 43/2007 rd och RP 32/2012 rd) avses i momentet värdepappersföretag som innehar kundmedel. Också tillhandahållande av investeringsrådgivning och ordnande av emissioner förutsätter ett sådant minimikapital som föreskrivs i momentet, om värdepappersföretaget innehar kundmedel. Ordalydelsen i gällande 2 mom. kan tolkas så att bestämmelsen gäller värdepappersföretag som bedriver handel för egen räkning eller garanterar emissioner eller ordnar multilateral handel. Det föreslås att momentet justeras så att kapitalkravet ska tillämpas på värdepappersföretag som inte handlar för egen räkning, garanterar emissioner eller ordnar multilateral eller organiserad handel men som har tillstånd att inneha kundmedel. Ett sådant värdepappersföretag som avses i momentet får tillhandahålla alla andra investeringstjänster än sådana i momentet uttryckligen nämnda tjänster vilka förutsätter ett sådant minimikapital som avses i 1 mom. Avsikten med ändringen av ordalydelsen är inte att i sak ändra bestämmelsen. Eftersom tillstånd att inneha kundmedel är en viktig faktor ska på värdepappersföretag tillämpas det kapitalkrav som föreskrivs i momentet. Avsikten med förslaget är att understryka att kapitalkravet för värdepappersföretag som ordnar handel ska bestämmas enligt paragrafens 1 mom. Förslaget stämmer överens med artiklarna 28.2 och 29.1 i kreditinstitutsdirektivet.

Paragrafens *3 mom.* stämmer överens med den gällande paragrafens 3 mom., med en justering av paragrafhänvisningen. Bestämmelsen är baserad på nationell prövning.

Jämfört med gällande 6 kap. 1 § är paragrafens *4 mom*. nytt. Enligt momentet ska ett värdepappersföretag som avses i 2 mom., som inte handlar för egen räkning, garanterar emissioner eller ordnar multilateral eller organiserad handel och som inte har tillstånd att inneha kundmedel ha ett aktiekapital på minst 50 000 euro. Förslaget stämmer överens med artikel 29.3 i kreditinstitutsdirektivet.

Paragrafens *5 mom*. stämmer delvis överens med nuvarande 4 mom. Det nuvarande momentet gäller värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i investeringsrådgivning eller förmedling av order och som inte innehar kundmedel. Det föreslagna momentet gäller värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning eller ge investeringsrådgivning och som varken har tillstånd att som sidotjänst tillhandahålla förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten eller har tillstånd att inneha kundmedel. Förslaget stämmer överens med artikel 31.1 i kreditinstitutsdirektivet.

Paragrafens *6 mom*. motsvarar 5 mom. i den gällande paragrafen och artikel 31.2 i kreditinstitutsdirektivet.

Paragrafens *7 mom*. motsvarar 6 mom. i den gällande paragrafen.

2 §. *Ekonomisk stabilitet och tillsyn*. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens *2 mom*. justeras så att den avser 5 och 6 mom. i 1 § som föreslås bli ändrad. Till paragrafen har fogats en hänvisning till EU:s tillsynsförordning i syfte att förhindra en konflikt mellan bestämmelsen och förordningens förpliktande bestämmelse. Hänvisningen i paragrafens 4 mom. ska enligt förslaget justeras så att den motsvarar de föreslagna ändringarna i 1 kap. 15 § 1, 2, 4, 5 eller 7 punkten.

6 a kap. **Förvärv och avyttring av kvalificerade innehav**

I 7 kap. 14 och 15 § i den gällande lagen föreskrivs om anmälningsskyldighet gällande förvärv och överlåtelse av aktier i värdepappersföretag och om begränsning av förvärv. Det föreslås att till lagen fogas ett nytt 6 a kap. med huvudsakligen motsvarande bestämmelser som de ovan nämnda gällande förvärv och avyttring av kvalificerade innehav.

1 §. *Informationskrav gällande förvärv och avyttring av kvalificerat innehav*. Det föreslås att i lagens 1 kap. 26 § införs begreppet kvalificerat innehav i enlighet med MiFID II. I paragrafens *1 mom*. föreslås en bestämmelse enligt vilken den som avser att direkt eller indirekt förvärva ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag ska underrätta Finansinspektionen. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs att Finansinspektionen ska underrättas om avsikten är att öka ett innehav enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att värdepappersföretaget blir ett dotterföretag.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs på motsvarande sätt som enligt gällande 7 kap. 14 § 3 mom. om bestämmelserna och principerna vid beräkning av en sådan ägarandel som avses i 1 och 2 mom. Momentets hänvisning till värdepappersmarknadslagens 9 kap. 4—7 § justeras i överensstämmelse med bestämmelserna i 9 kap. i lagen om ändring av värdepappersmarknadslagen (1278/2015). Med den ovan nämnda lagen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad (öppenhetsdirektivet), av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och av kommissionens direktiv 2007/14/EG om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i direktiv 2004/109/EG (ändringsdirektivet).

Paragrafens *4—7 mom*. motsvarar gällande 7 kap. 14 § 4—7 mom. Paragrafens 1—5 mom. motsvarar artikel 11 i MiFID II.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs om de uppgifter som ska fogas till en anmälan om förvärv av en ägarandel. Enligt paragrafens 7 mom. ska närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Paragrafens 6 och 7 mom. motsvarar artikel 13.4 i MiFID II där det föreskrivs att medlemsstaterna ska se till att en förteckning görs allmänt tillgänglig med de uppgifter som krävs för bedömningen och som måste lämnas till de behöriga myndigheterna vid den tid för underrättelsen som avses i artikel 11.1.

Enligt MiFID II ska ESMA utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att upprätta en uttömmande förteckning över uppgifter enligt artikel 13.4, som tilltänkta förvärvare ska foga till sin underrättelse (artikel 12.8). Några sådana förslag har inte utarbetats och därför behövs fortfarande regleringen i paragrafens 6 och 7 mom.

2 §. *Begränsning av förvärv av kvalificerat innehav.* I paragrafens *1 mom.* föreskrivs i överensstämmelse med gällande 7 kap. 15 § 1 mom. att det i 32 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 1 § och i 32 b § i den lagen om förfarandet i samband med förbudsbeslut. Paragrafens *2 mom*. motsvarar nuvarande 7 kap. 15 § 2 mom.

6 b kap. **Förvaltnings- och styrningssystem**

Det föreslås att till lagen fogas ett nytt 6 b kap. om värdepappersföretags förvaltnings- och styrningssystem. Avsikten är att på ett mera överskådligt sätt med ledning av saksammanhanget till olika kapitel hänföra de bestämmelser om förvaltnings- och styrningssystemen samt organiseringen av verksamheten som direktivet förutsätter. Bestämmelserna om organiseringen av värdepappersföretags verksamhet ska enligt förslaget fortsättningsvis ingå i 7 kap.

1 §. *Allmänna krav gällande värdepappersföretags förvaltnings- och styrningssystem*. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om de allmänna krav som ska tillämpas på värdepappersföretags förvaltning och styrning. Paragrafen är baserad på första stycket i artikel 9.1 i MiFID II enligt vilket de behöriga myndigheterna ska säkerställa att värdepappersföretag och deras ledningsorgan följer artiklarna 88 och 91 i kreditinstitutsdirektivet. De nämnda artiklarna i kreditinstitutsdirektivet har genomförts i och med kreditinstitutslagens 7 kap. 1—5 §. Dessutom har 7 kap. 8 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster genom en lag (623/2014) ändrats så att på värdepappersföretag ska tillämpas 7 och 8 kap. i kreditinstitutslagen. I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs huvudsakligen i överensstämmelse med gällande 7 kap. 8 § 2 mom. om tillämpning av kreditinstitutslagens 7 kap. 1—3 och 5—7 § samt 8 kap. på värdepappersföretag. I bestämmelsen hänvisas enligt förslaget inte längre till kreditinstitutslagens 7 kap. 4 § som gäller ledningens tillförlitlighet och kompetenskrav. I föreslagna 6 b kap. 4 § föreskrivs om motsvarande krav i fråga om värdepappersföretags ledning.

I paragrafen föreslås inte någon mot gällande 7 kap. 8 § 3 mom. svarande bestämmelse om tillämpning av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen på filialer till utländska EES-värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland. Det är värdepappersföretagets hemstat som ska reglera rapporteringen om överträdelser.

Enligt MiFID II ska ESMA och EBA gemensamt anta riktlinjer om de faktorer som förtecknas i artikel 91.12 i kreditinstitutsdirektivet (andra stycket i artikel 9.1). I riktlinjerna fastställs bland annat vad som avses med begreppet tillräckligt med tid när det gäller den tid som en medlem av ledningsorganet behöver avsätta för att utföra sina uppgifter och vad som avses med begreppet tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter hos ledningsorganet. Vidare fastställs innebörden av begreppen hederlighet, integritet och oberoende hos en medlem i ledningsorganet samt begreppet mångfald som ska iakttas vid urvalet av medlemmar av ledningsorganen.

2 §. *Värdepappersföretagets styrelse och dess uppgifter*. Denna paragraf är ny. Enligt paragrafens *1 mom*. ska värdepappersföretagets styrelse definiera de förvaltnings- och styrningssystem varmed det säkerställs att värdepappersföretaget sköts på ett effektivt och stabilt sätt som främjar kundernas intressen samt förtroendet för marknaden. Bestämmelsen är baserad på det första stycket i direktivets artikel 9.3. Denna artikel skiljer sig från artikel 88.1 i kreditinstitutsdirektivet på det sättet att den förutsätter att värdepappersföretaget ska skötas på ett effektivt och stabilt sätt som uttryckligen främjar kundernas intressen och marknadens integritet (integrity of the market). Den engelska termen har flera bibetydelser, inklusive hederlighet och oberoende. I vår nationella lagstiftning används vanligen uttrycket förtroendet för marknaden, dvs. förtroendet för att marknadsparterna agerar hederligt och opartiskt samt följer de regler som fastställts för dem.

Paragrafens *2 mom*. är baserat på andra stycket i artikel 9.3 i MiFID II. I bestämmelsen preciseras de uppgifter som hör till värdepappersföretagets styrelse, i synnerhet utgående från värdepappersföretagets affärsverksamhet. Styrelsen ska enligt momentets 1 punkt definiera och godkänna den organisation som behövs för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster samt för bedrivande av investeringsverksamhet, med beaktande av verksamhetens art,

omfattning och komplexitet samt de författningar och bestämmelser som ska iakttas, enligt *2 punkten* de verksamhetsprinciper som är tillämpliga på de tjänster och produkter som tillhandahålls och den verksamhet som bedrivs och enligt *3 punkten* de ersättningssystem som tillämpas på personer som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster så att systemet uppmuntrar till ansvarsfull affärsverksamhet, jämlikt bemötande av kunderna och undvikande av intressekonflikter i kundrelationer.

Enligt paragrafens *3 mom*. ska styrelsen regelbundet bedöma om de strategiska målen för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster och för bedrivande av investeringsverksamhet är tillräckliga och hur de uppnåtts, utvärdera förvaltnings- och styrningssystemens effektivitet och principerna för tillhandahållande av tjänster till kunderna samt vidta åtgärder för att avhjälpa eventuella brister. Bestämmelsen är baserad på det tredje stycket i direktivets artikel 9.3.

I den föreslagna paragrafens *4 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med det fjärde stycket i direktivets artikel 9.3 om styrelsemedlemmarnas rätt att få den information och de dokument som de behöver för att utföra sina uppdrag.

3 §. *Minimiantal personer som de facto leder värdepappersföretagets verksamhet*. I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs i överensstämmelse med det första stycket i direktivets artikel 9.6 om minimiantal personer som de facto leder värdepappersföretagets verksamhet.

4 §. *Tillförlitlighets- och kompetenskrav för värdepappersföretagets ledning*. I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs om tillförlitlighets- och kompetenskrav som personligt förutsätts av de personer som hör till värdepappersföretagets ledning. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 9.4 och stämmer i sak överens med 7 kap. 16 § i den gällande lagen. Motsvarande krav på ledningens tillförlitlighet och kompetens ställs också i kreditinstitutslagens 7 kap. 4 §. I den föreslagna bestämmelsen har emellertid strukits den första meningen i den gällande lagens 7 kap. 16 § 1 mom., dvs. att ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och de som hör till den verkställande ledningen ska leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. För ledningen och hela förvaltnings- och styrningssystemet gäller dessa skyldigheter redan enligt de krav som ställs i 7 och 8 kap. i kreditinstitutslagen. Enligt hänvisningen i föreslagna 6 b kap. 1 § 1 mom. ska på värdepappersföretag tillämpas de nämnda bestämmelserna i kreditinstitutslagen, vilket innebär att försiktiga affärsprinciper ska iakttas.

7 kap. **Organisering av värdepappersföretags verksamhet**

I lagens 7 kap. föreslås genomgripande ändringar. I kapitlet ska enligt förslaget inte längre ingå bestämmelser om utläggning av kapitalförvaltning på entreprenad till tredjeland (6 §), värdepappersföretags administration och styrning (8 §), privata transaktioner (11 §), förvärv och avyttring av aktier (14 och 15 §), värdepappersföretags och holdingföretags ledning (16 §) samt om filialer till värdepappersföretag i tredjeländer och utländska värdepappersföretag (21 och 22 §). Motsvarande bestämmelser föreslås huvudsakligen i lagens övriga kapitel. I fråga om flera av de föreslagna bestämmelserna föreskrivs dessutom närmare i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

1 §. *Driftställen och huvudkontor.* Denna paragraf motsvarar nuvarande 7 kap. 1 §.

2 §. *Tillförlitlig organisering av verksamheten*. I paragrafens *1—5 mom*. föreslås närmare bestämmelser än enligt nuvarande 8 § 1 mom. om de krav på organisering av verksamheten som

avses i MiFID II artikel 16.2, 16.4 samt andra och tredje stycket i artikel 16.5. De nämnda bestämmelserna i MiFID II motsvarar MiFID I, med undantag för det tredje stycket i artikel 16.5 enligt vilket värdepappersföretag ska inrätta sunda skyddsmekanismer, som enligt förslaget ska beaktas i paragrafens 5 mom. I lagens 10 kap. 11 och 12 § förslås bestämmelser om skyldigheten att bevara information och dokumentation enligt artiklarna 16.6 och 16.7.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 25.1 i MiFID II om kompetenskrav för att tillhandahålla investeringstjänster. I överensstämmelse med direktivet ska värdepappersföretaget säkerställa att de personer som avses i bestämmelsen har den kunskap och den kompetens som krävs för att de ska kunna uppfylla sina skyldigheter. Detta innebär att värdepappersföretaget ska ha förfaranden varmed det i praktiken säkerställer och övervakar att kompetenskraven kontinuerligt är uppfyllda. Ett värdepappersföretag ska i enlighet med direktivets ingress (stycke 79) ge sin personal tillräckligt med tid och resurser för att uppnå kunskap och kompetens och tillämpa den i samband med tillhandahållandet av tjänster till kunderna. I lagen föreslås emellertid inga närmare bestämmelser om innebörden av bestämmelsen om kunskaper och kompetens. Värdepappersföretaget ska själv definiera de kompetenskraven för varje sådan persons arbetsuppgifter som avses i bestämmelsen. Kompetenskraven ska anpassas till de produkter och tjänster som tillhandahålls samt i förhållande till respektive persons utbildning och uppgifternas art och omfattning. Värdepappersföretaget ska kunna påvisa att en person är tillräckligt kompetent. Det förutsätts emellertid inte att värdepappersföretaget till exempel ska utfärda ett intyg på att en person har den yrkeskompetens som behövs.

ESMA har dessutom antagit riktlinjer för bedömning av kunskaper och kompetens som förutsätts i bestämmelsen. Finansinspektionen har meddelat att den följer myndighetens riktlinjer. ESMA:s riktlinjer förpliktar också Finansinspektionen att offentliggöra grunderna för uppfyllelse av kraven i riktlinjerna eller grunderna för bedömning av kunskaperna och kompetensen. Riktlinjerna i fråga är minimikrav och behöriga myndigheter kan nationellt uppställa krav som är strängare än ESMA:s riktlinjer.

På grund av de synnerligen generella kompetenskrav som föreslås i lagen är det ändamålsenligt att ge Finansinspektionen befogenhet att meddela närmare föreskrifter. Finansinspektionen föreslås i kapitlets 16 § få befogenhet att meddela föreskrifter, vilket innebär att den kan meddela närmare föreskrifter om omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av kunskaperna och kompetensen, exempelvis kännedom om lagstiftningen som gäller tillhandahållandet av finansiella instrument, investeringsprodukter och investeringstjänster och likaså praktiska erfarenheter som en grund för bedömningen. I samband med beredningen av föreskrifterna ska Finansinspektionen beakta ESMA:s riktlinjer om grunderna för bedömning av kunskaper och kompetens. Med föreskrifterna genomförs också andra meningen i direktivets artikel 25.1 enligt vilken medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som används för att bedöma sådan kunskap och kompetens.

Det är inte fråga om en ytterligare nationell reglering eftersom direktivets generella bestämmelse innebär att definitionen av den kunskap och kompetens som krävs och av bedömningskriterierna blir beroende av nationell prövning. I ESMA:s riktlinjer endast preciseras minimikraven för bedömningen av kompetensen. I Finansinspektionens föreskrifter kan förpliktelsen preciseras till exempel i anslutning till varje enskild uppgift eller tjänst. Synpunkter i anslutning till bestämmelsens styrande verkan, tillämpningens förutsägbarhet och parternas rättssäkerhet talar också för en noggrannare definition av den kunskap och kompetens som behövs. En överträdelse av förpliktelser som ålagts värdepappersföretaget kan också få avsevärda ekonomiska konsekvenser.

3 §. *Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer*. Den föreslagna paragrafen motsvarar nuvarande 7 kap. 3 §.

4 §. *Värdepappersföretags bindningar.* Det föreslås att paragrafens definition av begreppet betydande bindning fogas till definitionerna i 1 kap. 26 § som punkt 15. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 4.1.35 i MiFID II. Det föreslås att i paragrafen stryks den hänvisning till definitionen i EU:s tillsynsförordning som ingår i gällande 2 § 2 mom. I övrigt motsvarar paragrafen 7 kap. 2 § i den gällande lagen.

5 §. *Utkontraktering av avgörande och viktiga operativa funktioner*. I gällande 7 kap. 4 § föreskrivs om utläggning av investeringstjänster och andra viktiga funktioner på entreprenad. Jämfört med den nuvarande regleringen föreslås en sådan precisering av bestämmelsen om utkontraktering att den stämmer överens med MiFID II, med beaktande också av de bestämmelser om utkontraktering som ingår i kommissionens med stöd av direktivet antagna direkt tillämpliga delegerade förordning (EU) 2017/565 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet, *nedan* kommissionens förordning.

I kommissionens förordning föreskrivs om avgörande och viktiga operativa funktioner som faller inom tillämpningsområdet (artikel 30), om villkoren för utkontraktering av sådana funktioner (artikel 31) samt om tjänsteleverantörer som är belägna i tredjeländer (artikel 32). I förordningen definieras begreppen utkontraktering respektive avgörande eller viktiga operativa funktioner. På grund av dessa definitioner föreslås i paragrafen inte längre på motsvarande sätt som i 7 kap. 4 § 2 mom. något omnämnande om funktioner som är viktiga för värdepappersföretagets verksamhet. Det föreslås att i paragrafen i överensstämmelse med direktivet och kommissionens förordning används uttrycket avgörande och viktiga operativa funktioner.

I paragrafens *1 mom.* föreskrivs under vilka förutsättningar ett värdepappersföretag kan utkontraktera en operativ funktion som är avgörande och viktig för tillhandahållandet av investeringstjänster eller bedrivandet av investeringsverksamhet. En förutsättning är att företaget vidtar rimliga åtgärder för undvikande av onödiga ytterligare operativa risker. Liksom i det nuvarande momentet föreslås att utkontrakteringen inte får genomföras på ett sätt som väsentligen försämrar kvaliteten på företagets interna kontroll eller medför olägenhet för myndighetstillsynen över värdepappersföretagets verksamhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 16.5 i MiFID II. I kommissionens förordning föreskrivs om värdepappersföretagets ansvar för sina skyldigheter oberoende av utkontrakteringen samt om de villkor som det ska uppfylla. Av denna anledning föreslås i paragrafen inte längre någon bestämmelse enligt vilken värdepappersföretaget trots utläggningen ansvarar för sina åtaganden enligt denna lag.

I kommissionens förordning föreskrivs om värdepappersföretags och tjänsteleverantörers rättigheter och skyldigheter som ska vara specificerade i ett skriftligt avtal. I paragrafen föreskrivs av denna anledning inte längre i överensstämmelse med gällande 7 kap 4 § 3 mom. om skyldigheten att ingå ett skriftligt avtal om utkontraktering av investeringstjänster eller någon annan viktig operativ funktion.

I paragrafens nuvarande *4 mom*. föreskrivs om en sådan lindring som innebär att Finansinspektionen inte på förhand behöver underrättas om en sådan utkontraktering av en viktig funktion som sker efter att verksamhetstillstånd har beviljats, om den som bedriver den utkontrakterade verksamheten hör till samma finansiella företagsgrupp som värdepappersföretaget. Lindringen är baserad på artikel 14.4 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument (RP 32/2012 rd). En bestämmelse som motsvarar den sist nämnda artikeln ingår i artikel 31.4 i kommissionens förordning, vilket innebär att en bestämmelse som motsvarar nuvarande 4 mom. inte längre behöver tas in i paragrafen.

Paragrafens *2 mom*. motsvarar 5 mom. i nuvarande 4 §.

6 §. *Anknutet ombud*. I direktivets artikel 29 preciseras värdepappersföretags skyldigheter när de utser anknutna ombud. Artikel 29.1 motsvarar huvudsakligen paragrafens *1 och 2 mom*. som föreslås bli i stort sett oförändrade. Till paragrafens 1 mom. föreslås emellertid bli fogad en bestämmelse om ett anknutet ombuds skyldighet att i överensstämmelse med direktivet uppge sin ställning och det representerade värdepappersföretagets namn. Paragrafens *3 mom.* om anknutna ombuds kompetens föreslås bli preciserat i överensstämmelse med de krav som nämns i artikel 29.3.2. Anknutna ombuds anställda gäller samma krav på kunskaper och kompetens som för värdepappersföretaget. Det föreslås att till momentet i överensstämmelse med artikel 29.4.1 fogas en bestämmelse om att värdepappersföretag ska se till att det anknutna ombudets övriga verksamhet inte medför olägenhet för värdepappersföretagets verksamhet och att ombudet är infört i registret över anknutna ombud. Värdepappersföretaget är ensamt och förbehållslöst ansvarigt för sina anknutna ombuds åtgärder eller försummelser när ombuden agerar för värdepappersföretagens räkning. Ett anknutet ombud ska uppge sin ställning och namnet på det värdepappersföretag som ombudet representerar när ombudet kontaktar kunder eller innan det inleder handel med kunder.

I paragrafens *4 mom*. föreslås bestämmelser om innehav av kundmedel. Bestämmelserna motsvarar artikel 29.2 andra stycket där det konstateras att medlemsstaterna får tillåta att anknutna ombud som är registrerade på deras territorium innehar kunders pengar och finansiella instrument på det värdepappersföretags vägnar och under det värdepappersföretags ansvar för vilket de handlar. Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse justeras i överenstämmelse med direktivet genom att använda termen innehav av kundmedel.

I paragrafens *5 mom*. föreskrivs om det offentliga registret över anknutna ombud. Bestämmelsens ordalydelse justeras i överensstämmelse med kraven i artikel 29.3. Enligt artikel 29.5 kan värdepappersföretagen inte utse andra anknutna ombud än de som är införda i det offentliga register som avses i direktivets artikel 29.3. Eftersom förutsättningarna för registrering kommer att regleras noggrannare än för närvarande är det skäl att ålägga Finansinspektionen att ansvara för registret. I registret kan föras in endast sådana anknutna ombud som enligt ett värdepappersföretags motiverade bedömning har ett tillräckligt gott anseende och som har sådana allmänna, ekonomiska och professionella kunskaper och sådan kompetens att de kan tillhandahålla investerings- eller sidotjänster och ge kunderna all nödvändig information om en föreslagen tjänst.

Syftet med registreringen enligt 5 mom. är att säkerställa att de anknutna ombud som är införda i registret fortsättningsvis uppfyller de förutsättningar för verksamheten som anknutet ombud som föreskrivs i paragrafens 3 mom. Med hjälp av det offentliga registret kan såväl kunderna som de behöriga myndigheterna bättre övervaka de anknutna ombudens verksamhet. ESMA offentliggör på sina webbsidor hänvisningar eller länkar till medlemsstaternas offentliga register. Syftet med regleringen är att på detta sätt främja också gränsöverskridande tillhandahållande av investeringstjänster.

Liksom enligt den nuvarande bestämmelsen föreskrivs i föreslagna 5 mom. vilka uppgifter som ska föras in i registret samt om hur de ska bevaras. Enligt direktivets artikel 29.3 ska registeruppgifterna vara offentligt tillgängliga. Med beaktande av att uppgifterna i registret är av allmän karaktär och att syftet med registret är att skydda också enskilda kunder samt med beaktande av att direktivets uppenbara målsättning är att alla uppgifter som förts in i registret ska vara offentligt tillgängliga, finns det inte något behov att i bestämmelsen begränsa tillgängligheten endast till enskilda sökningar. Dessutom föreslås i momentet, i överensstämmelse med riksdagens grundlagsutskotts (GrUU 2/2017 rd) och förvaltningsutskotts (FöUB 8/2017 rd)

ställningstaganden att personuppgifter får lämnas ur registret genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form eller göras allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät.

7 §. *Skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument*. I denna nya paragraf föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artiklar 16.3 och 24.2 om sådana värdepappersföretags skyldigheter som utvecklar (producerar) och distribuerar finansiella instrument. Närmare bestämmelser om de produktstyrningskrav som föreskrivs i artikeln finns i kommissionens direktiv. De detaljerade bestämmelserna i direktivets artiklar 9 och 10 ska enligt förslaget huvudsakligen sättas i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter. Enligt grundlagens 80 § 1 mom. ska genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Av denna anledning ska emellertid i lagens 7 § föreskrivas om vissa grundläggande frågor som regleras i direktivet, på grund av dessa frågors betydelse.

I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att ett värdepappersföretag som utvecklar, dvs. producerar finansiella instrument är skyldigt att ha uppdaterade processer för produktgodkännande, produkthanteringsprocesser, varmed företaget säkerställer att utvecklingen av finansiella instrument är förenlig med den tilltänkta kundmålgruppen. Kraven ska tillämpas på värdepappersföretag som skapar, utvecklar, emitterar eller planerar finansiella instrument. I enlighet med bestämmelsen om tillämpningsområdet i lagens 1 kap. 8 § ska godkännandeförfarandet utöver på finansiella instrument tillämpas på strukturerade insättningar. Produktstyrningskraven ska tillämpas på alla produkter som säljs på primär- och sekundärmarknaderna. De ska emellertid tillämpas på ett proportionellt sätt, beroende på produktens komplexitet och i vilken grad det finns tillgång till offentlig information, samt särdragen hos instrumentet, investeringstjänsten och målmarknaden. För relativt okomplicerade och vanligt förekommande produkter bör beskrivningen av kundmålgruppen kunna anges i mindre detaljerad form.

Syftet med produkthanteringsprocessen är att säkerställa att utvecklingen av en produkt är förenlig med den tilltänkta kundmålgruppens intressen och att alla för målgruppen relevanta risker analyseras. De risker som är förenade med ett finansiellt instrument måste, i likhet med en produkts lämplighet för en viss kundkrets, bedömas innan det finansiella instrumentet börjar marknadsföras eller distribueras till kunder. Som ett led i processen ska företaget i enlighet med artikel 9.9 i kommissionens direktiv identifiera alla kundmålgrupper som det finansiella instrumentet inte är avsett för samt i överensstämmelse med artikel 9.12 i kommissionens direktiv säkerställa utvärderingen av kostnadsstrukturen. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om de övriga detaljerade kraven i kommissionens direktiv.

Enligt föreslagna *2 mom*. måste ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument tillhandahålla distributörerna av instrumenten, dvs. de värdepappersföretag som tillhandahåller eller rekommenderar dem, all relevant information om instrumenten och om processerna för godkännande av produkter samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 16.3.5. Dessutom föreslås i momentet liksom i artikel 24.2.1 i MiFID II att värdepappersföretaget åläggs att säkerställa att ett finansiellt instrument erbjuds även i praktiken en viss kundmålgrupp.

I paragrafens *3 och 4 mom*. föreslås bestämmelser också om den distributörs, dvs. om det värdepappersföretags skyldigheter som erbjuder eller rekommenderar produkten. Då ett värdepappersföretag deltar både i utvecklingen och i distributionen av en produkt blir det aktuellt att tillämpa krav som gäller både producenter och distributörer. Enligt föreslagna 3 mom. ska värdepappersföretaget regelbundet granska de finansiella instrument som det erbjuder eller marknadsför och de risker som eventuellt är förenade med instrumenten och åtminstone bedöma om ett finansiellt instrument fortfarande är förenligt med kundmålgruppens behov och om den planerade distributionsstrategin fortfarande är ändamålsenlig. Denna bedömningsskyldighet gäller både utvecklaren och distributören av ett finansiellt instrument. Det värde-

pappersföretag som distribuerar instrumentet ska enligt 4 mom. också säkerställa att det har fått all behövlig information om instrumentet samt om produktgodkännandeprocessen och den planerade kundmålgruppen. Distributören har i enlighet med artikel 10.2 i kommissionens direktiv också en självständig skyldighet att bedöma kundmålgruppen. Dessutom ska distributörerna enligt artikel 10.9 i kommissionens direktiv förse utvecklarna med information om försäljningen, för att de regelbundet ska kunna bedöma lämpligheten i förhållande till kundmålgruppen. Det föreslås att Finansinspektionen till övriga delar ska meddela föreskrifter om de krav på produkthantering som enligt artikel 10 i kommissionens direktiv ställs på distributörer.

I paragrafens *5 mom*. föreslås i överensstämmelse med artiklarna 9.5 och 10.7 i kommissionens direktiv en bestämmelse om skyldigheten att säkerställa att den personal som deltar i utvecklingen och erbjudandet av produkter samt i tillhandahållandet av tjänster har den sakkunskap som behövs. Det föreslås att Finansinspektionen också i enlighet med kapitlets 16 § ska bemyndigas att utfärda föreskrifter om grunderna för bedömning av sakkunskapen enligt momentet och om innehållet.

Enligt föreslagna *6 mom*. ska en distributör av finansiella instrument säkerställa att ett instrument erbjuds eller rekommenderas till en kund endast om detta är förenligt med kundens intresse. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 24.2.2.

8 §. *Skyldighet att vidta förberedelser.* Den föreslagna paragrafen stämmer huvudsakligen överens med gällande 7 kap. 9 §. I paragrafens 1 mom. föreslås emellertid en teknisk ändring eftersom förvaring av finansiella instrument i enlighet med propositionen ändras från en investeringstjänst till en sidotjänst.

9 §. *Hantering av intressekonflikter*. Den föreslagna paragrafen stämmer huvudsakligen överens med gällande 7 kap. 10 §. Bestämmelsen är baserad på artikel 16.3 första stycket och artikel 23 i MiFID II. De artiklarna är i stort sett oförändrade jämfört med motsvarande bestämmelser i MiFID I. Ordalydelsen i artikel 23.1 i MiFID II har delvis preciserats så att där uttryckligen nämns också intressekonflikter i samband med ersättningssystem och incitamentsstrukturer. Vid tolkningen av bestämmelsen är det skäl att understryka den redan vedertagna principen som innebär att undvikande av intressekonflikter alltid är en åtgärd som måste prioriteras med alla tillbuds stående medel. Skyldigheten att informera kunderna är ett sistahandsalternativ i situationer där en intressekonflikt inte kan undvikas.

Paragrafens föreslagna *1 mom*. stämmer överens med det gällande momentet, med en precisering av ordalydelsen. Sådana intressekonflikter som avses i artikel 23.1 i MiFID II kan i princip redan anses höra till tillämpningsområdet för den nuvarande bestämmelsen. Vid tolkningen av bestämmelsen är det emellertid skäl att i fortsättningen uttryckligen beakta eventuella intressekonflikter av olika incitamentsstrukturer till följd av ordalydelsen i MiFID II och i enlighet med målsättningen. Eftersom artikel 23.3 i MiFID II är ny föreslås i paragrafens *2 mom.* en sådan precisering att den information som ges kunden också ska vara tillräckligt detaljerad. Paragrafens 3 mom. motsvarar det nuvarande momentet och är baserat på artikel 16.3 första stycket i MiFID II.

10—13 §. Dessa paragrafer motsvarar 7 kap. 12, 13, 17 och 18 § i den nuvarande lagen.

14 §. *Värdepappersföretags insiderregister*. Den föreslagna paragrafen om värdepappersföretags insiderregister stämmer huvudsakligen överens med gällande 7 kap. 19 §. I paragrafens föreslås emellertid inte längre, som i gällande 4 mom., en bestämmelse om värdepappersföretagets skyldighet att årligen rapportera till Finansinspektionen.

15 §. *Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser*. Den föreslagna paragrafen motsvarar nuvarande 7 kap. 20 §.

16 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. I paragrafens *1 mom*. föreslås i överensstämmelse med artiklarna 9 och 10 i kommissionens delegerade direktiv att Finansinspektionen ska meddela de närmare föreskrifter som kommissionens delegerade direktiv förutsätter i fråga om de skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument som avses i 7 §. Avsikten med bestämmelserna är att mera i detalj sätta i kraft alla de produkthanteringskrav som i enlighet med kommissionens delegerade direktiv i praktiken ska iakttas av värdepappersföretag som utvecklar och erbjuder finansiella instrument och som inte nämns i lagens bestämmelser. Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om bedömningen av den kunskap och kompetens och den sakkunskap som krävs enligt 2 § 6 mom. och 7 § 5 mom., om innehållet i insideranmälningar som avses i 13 § och hur anmälningarna ska göras samt om innehållet i sådana värdepappersföretags insiderregister som avses i 14 § och om hur uppgifterna ska registreras.

7 a kap. Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

I lagen föreslås *ett nytt 7 a kap*. om algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats.

1 §. *Algoritmisk handel.* I kapitlets 1 § föreskrivs om algoritmisk handel. Enligt paragrafens *1 mom*. ska ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ha inrättat effektiva system och riskkontroller som är anpassade för den verksamhet som drivs för att bland annat säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga och har tillräcklig kapacitet samt förhindra att systemen fungerar så att de kan skapa eller bidra till en oordnad marknad eller till marknadsmissbruk. Enligt den föreslagna paragrafens *2 mom*. ska ett värdepappersföretag dessutom ha inrättat effektiva arrangemang för driftskontinuitet för att hantera avbrott av driften i sina handelssystem. Vidare ska värdepappersföretaget säkerställa att systemen är fullständigt testade och vederbörligen övervakade. Föreslagna 1 och 2 mom. är baserade på direktivets artikel 17.1.

Enligt paragrafens *3 mom*. ska ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel i Finland eller i en EES-stat anmäla detta till Finansinspektionen samt till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget bedriver algoritmisk handel i egenskap av medlem av eller deltagare på handelsplatsen. Ett finländskt värdepappersföretag ska således underrätta både Finansinspektionen och den behöriga myndigheten för den handelsplats där verksamheten bedrivs om sin algoritmiska handel. Föreslagna 3 mom. är baserat på direktivets artikel 17.2 första stycket.

Enligt paragrafens föreslagna *4 mom.* ska ett värdepappersföretag bevara och på begäran av Finansinspektionen tillhandahålla en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemet, de centrala överensstämmelse- och riskkontrollåtgärder som det har inrättat för att säkerställa att villkoren som föreskrivs i 1 mom. är uppfyllda samt närmare uppgifter om kontrollen av sina system. Föreslagna 4 mom. är baserat på andra och fjärde stycket i direktivets artikel 17.2. Enligt det andra stycket i den nämnda artikeln får den behöriga myndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat kräva att värdepappersföretag regelbundet eller från fall till fall tillhandahåller en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemet, de centrala överensstämmelse- och riskontrollåtgärder som det har inrättat för att säkerställa att villkoren som föreskrivs i artikel 17.1 är uppfyllda samt närmare uppgifter om kontrollen av sina system. Enligt direktivet får den behöriga myndigheten dessutom när som helst

begära ytterligare information från ett värdepappersföretag om dess algoritmiska handel och om de system som används för handeln. Enligt det fjärde stycket i den nämnda artikeln ska värdepappersföretaget se till att dokumentation om uppgifter som avses i denna punkt sparas och att den dokumentationen är tillräcklig för att den behöriga myndigheten ska kunna övervaka efterlevnaden av kravet i detta direktiv.

Enligt paragrafens föreslagna *5 mom*. ska Finansinspektionen på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndighet för en handelsplats där värdepappersföretag i egenskap av medlem eller deltagare på handelsplatsen bedriver algoritmisk handel och utan onödigt dröjsmål vidarebefordra den information som avses i 4 mom. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på artikel 17.2. tredje stycket.

Enligt paragrafens föreslagna *6 mom*. ska ett värdepappersföretag som tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel i en godkänd form bevara korrekta och kronologiska uppgifter om alla sina lagda order, inbegripet annulleringar av order, utförda order och bud på handelsplatser och ska på begäran överlämna dem till Finansinspektionen. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på artikel 17.2 femte stycket. I de tekniska standarder som ESMA utarbetat och kommissionen antagit föreskrivs närmare om innehållet och formatet för den godkända formen och längden på den tidsperiod då sådan dokumentation måste bevaras av värdepappersföretaget.

2 §. *Algoritmisk handel och marknadsgaranti.* I kapitlet föreslås en 2 § om algoritmisk handel och marknadsgaranti. Enligt föreslagna *1 mom*. ska ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel som ett led i en marknadsgarantstrategi utföra denna marknadsgarantstrategi kontinuerligt under en bestämd andel av handelsplatsens arbetstider, utom under exceptionella omständigheter, så att handelsplatsen tillhandahålls likviditet på ett regelbundet och förutsägbart sätt. Dessutom ska värdepappersföretaget ingå ett bindande skriftligt avtal med den handelsplats som specificerar värdepappersföretagets skyldigheter. Enligt förslaget ska värdepappersföretaget också ha infört effektiva system och kontroller som säkerställer att företaget alltid uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet. Föreslagna 2 § 1 mom. är baserat på direktivets artikel 17.3.

I de tekniska standarder för tillsyn som ESMA utarbetat och kommissionen antagit definieras sådana situationer som avses i 1 mom. och där värdepappersföretaget är skyldigt att ingå ett sådant marknadsgarantavtal som avses i bestämmelsen samt innehållet i ett sådant avtal, inbegripet den andel av handelsplatsens handelstid som avses i bestämmelsen. Vidare specificeras i standarderna situationer som enligt momentet utgör exceptionella omständigheter, inbegripet omständigheter med extrem volatilitet, politiska och makroekonomiska problem, system- och driftsfrågor samt omständigheter som talar emot värdepappersföretagets förmåga att upprätthålla betryggande riskhanteringspraxis enligt 1 § 1 mom.

I föreslagna *2 mom*. fastställs när ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel anses bedriva en sådan marknadsgarantstrategi som avses i 1 mom. Föreslagna 2 § 2 mom. är baserat på direktivets artikel 17.4.

3 §. *Direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats*. I kapitlet föreslås en 3 § om direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats. Paragrafen är baserad på direktivets artikel 17.5. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ha inrättat effektiva system och kontroller som bland annat säkerställer att lämpligheten hos kunder som använder tjänsten bedöms och att kunder som använder tjänsten förhindras att överskrida förinställda handels- och kredittrösklar. Enligt förslaget är värdepappersföretaget också skyldigt att säkerställa att handel som bedrivs av kunder som använder tjänsten övervakas vederbörligen och att lämplig riskkontroll förhindrar

handel som kan skapa risker för värdepappersföretaget självt eller som skulle kunna skapa eller bidra till en oordnad marknad eller stå i strid med marknadsmissbruksförordningen eller de regler som gäller för handelsplatsen.

Enligt föreslagna *2 mom*. ska ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ansvara för att se till att kunder som använder tjänsten iakttar bestämmelserna i denna lag och i lagen om handel med finansiella instrument och följer handelsplatsens regler. Med bestämmelser avses enligt direktivets artikel 17.5 andra stycket sådana bestämmelser som är baserade på genomförandet av direktivet. Värdepappersföretaget ska övervaka transaktionerna för att upptäcka överträdelser av de reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller otillbörligt uppförande som kan innebära marknadsmissbruk och som ska rapporteras till den behöriga myndigheten. Värdepappersföretaget ska säkerställa att det finns ett bindande skriftligt avtal mellan värdepappersföretaget och kunden rörande de huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänster och att värdepappersföretaget enligt avtalet förbli ansvarigt enligt denna lag.

Enligt föreslagna *3 mom*. ska ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats anmäla detta till Finansinspektionen och till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde.

Enligt föreslagna *4 mom*. ska värdepappersföretaget på begäran tillhandahålla Finansinspektionen en beskrivning av de system och kontroller som avses i 1 mom. och belägg för att de har tillämpats.

Enligt föreslagna *5 mom.* ska Finansinspektionen på begäran av en behörig myndighet för den handelsplats i förhållande till vilken värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde, utan onödigt dröjsmål vidarebefordra information som avses i 4 mom.

Enligt föreslagna *6 mom*. ska värdepappersföretaget se till att dokumentation och uppgifter som avses i denna paragraf sparas och att den dokumentationen är tillräcklig för att den behöriga myndigheten ska kunna övervaka efterlevnaden av bestämmelserna.

4 §. *Värdepappersföretag som agerar som clearingmedlem för motparter.* Denna nya paragraf gäller sådana värdepappersföretag som i enlighet med EMIR-förordningen agerar som allmänna clearingmedlemmar för sina kunder. En clearingmedlem är ett företag som verkar hos en sådan central motpart som avses i EMIR-förordningen och svarar för att de ekonomiska förpliktelser uppfylls som följer av deltagandet. Kunden är för sin del ett företag som har ett avtalsförhållande med en central motparts clearingmedlem, vilket möjliggör avveckling av företagets transaktioner hos den centrala motparten. Genom bestämmelsen genomförs artikel 17.6 i MiFID II.

Enligt paragrafens *1 mom*. ska en clearingmedlem som avses i EMIR-förordningen ha inrättat effektiva system och kontroller för att säkerställa att avvecklingstjänster tillämpas enbart på kunder som är lämpliga och uppfyller tydliga kriterier och att lämpliga krav föreskrivs för de kunderna för att minska riskerna för värdepappersföretaget och för marknaden. En clearingmedlem ska känna sina kunder och deras transaktioner så väl att oväntade problem inte uppkommer vid avvecklingen. De speciella kraven för clearingmedlemmar som deltar i avvecklingen av algoritmhandel är en följd av att syftet med MiFID II är att förhindra att den automatiserade handeln orsakar problem för aktörerna och marknaden inom hela kedjan, från början till slutet. Den centrala motpartens clearingmedlemmars ansvar för genomförande och betalning av transaktioner förutsätter att dessa gör vad som är nödvändigt för att kontrollera sin risk, vilket för sin del skyddar de centrala motparten.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska värdepappersföretaget och dess kunder upprätta skriftliga avtal rörande av huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänster.

5 §. *Utländska EES-värdepappersföretags anmälningsskyldig.* I föreslagna 5 § föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags anmälningsskyldighet. Enligt paragrafens *1 mom*. ska ett utländskt EES-värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel i Finland anmäla detta till Finansinspektionen. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på första stycket i direktivets artikel 17.2.

Enligt föreslagna *2 mom*. ska ett EES-värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats anmäla detta till Finansinspektionen. Bestämmelsen är baserad på det tredje stycket i direktivets artikel 17.5.

6 §. *Tillämpning av bestämmelserna på handelsparter på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar*. I kapitlet föreslås en 6 § om tillämpning av kapitlets bestämmelse om algoritmisk handel på vissa handelsparter som handlar på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar. Enligt den föreslagna paragrafen ska kapitlets bestämmelser tillämpas dels på värdepappersföretag och dels också på sådana handelsparter enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument som enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom. *2, 4 och 6 punkten* i denna lag inte förutsätts ha verksamhetstillstånd. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 1.5.

8 kap. **Bokslut och revision**

2 §. *Revision samt särskild granskning och granskare.* Det föreslås att till paragrafen fogasett *nytt 2 mom*. med en informativ hänvisning till 31 § i lagen om Finansinspektionen där det redan nu i överensstämmelse med direktivets artikel 77 föreskrivs om auktoriserade tillsynsobjekts revisorers skyldighet att rapportera till Finansinspektionen.

9 kap. **Förvaring och annan hantering av kundmedel**

1 §. *Förvaring av kundmedel*. Denna bestämmelse motsvarar det som i 9 kap. 1 § i den gällande lagen samt i artiklarna 16.8 och 16.9 i MiFID II föreskrivs om förvaring av kundmedel. Bestämmelser om förvaring av finansiella instrument finns dessutom i lagen om värdepapperskonton. Man vill skydda kundmedel framför allt mot värdepappersföretagets insolvens och förhindra att kundmedel används för värdepappersföretagets egen räkning eller för en annan kunds räkning.

2 §. *Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare.* Denna bestämmelse stämmer huvudsakligen överens med 9 kap. 2 § i den gällande lagen samt med artiklarna 2.1 d och 3.1 samt med artikel 3.3 i kommissionens delegerade direktiv om förvaring av kundmedel hos utomstående förvarare.

Det föreslås att till paragrafens *1 mom*. fogas en definition av begreppet utomstående förvarare. Med utomstående förvarare avses ett företag som enligt avtal med ett värdepappersföretag för dettas räkning förvarar finansiella instrument som tillhör värdepappersföretagets kunder. Det är fråga om förvaring av finansiella instrument på flera nivåer och till följd av annan lagstiftning kommer det inte heller i fortsättningen att vara tillåtet att tillämpa förfarandet på finländska emittenters aktier som ägs av finländska investerare. Med annan lagstiftning avses lagen om värdeandelssystemet och clearingverksamhet samt lagen om värdeandelskonton. Dessutom föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken ett värdepappersföretag regelbundet ska kontrollera att kraven för förvaring av kunders finansiella instrument uppfylls.

För att förenhetliga bestämmelsens ordalydelse föreslås att ordet företag i *2 mom*. ersätts med uttrycket utomstående förvarare. Föreslagna 2 mom. innebär att artikel 3.3 i kommissionens delegerade direktiv sätts i kraft nationellt. Dessutom ska ett värdepappersföretag i princip förvara kundernas finansiella instrument hos en utomstående förvarare som står antingen under Finansinspektionens eller en annan myndighets tillsyn. Undantag från detta krav kan göras endast i det fall att det finansiella instrumentets eller en till detta anslutet sidotjänsts karaktär förutsätter att instrumentet förvaras i ett tredjeland där förvaring av finansiella instrument inte regleras i lag eller i det fall att en professionell kund skriftligen ber om det.

Enligt föreslagna *3 mom*. ska ett värdepappersföretag i ett avtal med en utomstående förvarare säkerställa att äganderätten till kundmedlen är klar också i det fall att den utomstående förvararen blir insolvent.

3 §. *Förvaring av kundmedel*. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar innehållet. Uttrycket placera i den gällande lagen har eventuellt i onödan styrt tillämparens uppfattning om huruvida det är tillåtet att i egentlig mening investera kundernas penningmedel, vilket inte varit avsikten med den gällande bestämmelsen. Dessutom föreslås att *1 mom*. ändras med anledning av att det gjorts flera ändringar i Europeiska centralbankens förordning. Paragrafens 1 mom. stämmer efter ändringen överens med gällande 9 kap. 3 § 1 mom. samt med artiklarna 4.1 och 4.2 i kommissionens delegerade direktiv. Enligt artikel 4.2 i kommissionens delegerade direktiv förutsätts det att värdepappersföretagen säkerställer att kunderna uttryckligen har gett sitt samtycke till att deras medel placeras i en sådan penningmarknadsfond som avses i paragrafen.

Paragrafens *2 mom*. stämmer huvudsakligen överens med gällande 2 mom. och med artikel 4.2 i kommissionens delegerade direktiv. På motsvarande sätt som enligt 2 § 1 mom. ska värdepappersföretaget regelbundet bedöma om kraven på förvaring av kundmedlen är uppfyllda. Det föreslås att gällande 3 mom. upphävs på grund av att momentet överlappar 1 § 2 mom. Slopandet av momentet inverkar inte på skyldigheten att hålla kundmedel åtskilda.

Paragrafens *nya 3 mom*. stämmer överens med artikel 4.3 i kommissionens delegerade direktiv. Ett värdepappersföretag får förvara högst 20 procent av de penningmedel som det innehar hos ett företag som hör till samma koncern. Detta krav kan emellertid åsidosättas om värdepappersföretaget kan visa att kravet inte står i proportion till arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet eller om beloppet av de förvarade kundmedlen är litet. Avvikelsen från kravet får emellertid inte ha sådana konsekvenser att kundskyddet försvagas. Värdepappersföretaget ska regelbundet bedöma om förutsättningarna för avvikelse från diversifieringskravet är uppfyllda och för Finansinspektionen ange grunderna för sin bedömning.

Paragrafens *4 mom*. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen och artikel 4.1 i kommissionens delegerade direktiv.

4 §. *Förfogande över rättigheter som avser kunders finansiella instrument eller kundmedel.* Den föreslagna bestämmelsen innebär att artikel 16.8 i MiFID II och artikel 5 i kommissionens delegerade direktiv sätts i kraft.

I paragrafens rubrik och materiella innehåll föreslås ändringar för att de bättre ska motsvara direktivets ordalydelse samt i syfte att förstärka investerarskyddet. Antalet olika typer av rättshandlingar är stort och i viss mån svårt att förutse när det gäller ett dynamiskt område som finansmarknaden. Från omsättningens synpunkt har uttryckligen avyttringen en central betydelse som dispositionsåtgärd. En kunds rättigheter till ett finansiellt instrument kan avyttras, upphävas eller användas som säkerhet. Den gällande lagens uttryck ”pantsättning eller avyttring” är onödigt snävt och därför föreslås att paragrafens rubrik ändras så den avser förfo-

gande över rättigheter till kunders finansiella instruments eller kundmedel. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. utöver pantsätta eller avyttra fogas uttrycket ”annat rättsligt förfogande”. Vidare föreslås att till bestämmelsen i överensstämmelse med artikel 5.1 i kommissionens delegerade direktiv fogas ett förbud mot att utan en kunds uttryckliga samtycke förfoga över kundens finansiella instrument för en tredjeparts räkning. Också en professionell kund ska ge samtycket skriftligen.

Paragrafens *2 mom.* stämmer överens med den gällande lagens bestämmelser och med det momentet sätts artikel 5.2 i kommissionens delegerade direktiv i kraft nationellt.

Paragrafens nya *3 mom.* stämmer överens med artikel 2.4.1 i kommissionens delegerade direktiv. Enligt den föreslagna bestämmelsen är sådana säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter som ger en tredjepart möjlighet att förfoga över kundmedel och som inte avser kunden eller tillhandahållande av tjänster till kunden tillåtna endast då detta krävs enligt lagstiftningen i ett sådant tredjeland där kundmedlen förvaras.

Paragrafens *4 mom*. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen, men hänvisningarna till en clearingorganisation och en utländsk clearingorganisation föreslås bli ersatta med en hänvisning till en värdepapperscentral. Orsaken till ändringen är att begreppet clearingorganisation genom lagen om värdeandelssystemet och clearingverksamhet upphävs i den nationella lagstiftningen.

Det föreslås att paragrafens *5 mom.* förtydligas genom att på motsvarande sätt som i 1 mom. tillfogas uttrycket ”annars i rättsligt hänseende förfoga över”.

Det föreslås att 3 mom. i den gällande bestämmelsen upphävs som obehövligt, eftersom värdepappersföretag med stöd av föreslagna 10 kap. 11 § ska bevara uppgifter om order som avser finansiella instrument i fem års tid.

4 a §. *Avtal om finansiell äganderättsöverföring.* Denna paragraf är ny.

I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att ett värdepappersföretag ska säkerställa att avtal om finansiella äganderättsöverföring ingås endast då det är motiverat eller då ingen annan säkerhet som kunden erbjuder är lämplig för att säkerställa att kunden uppfyller sina skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. Motiveringen till denna begränsning är att avtal som innebär finansiell äganderättsöverföring försvagar kundskyddet. Genom bestämmelsen säkerställs det sålunda att det råder ett tillräckligt starkt samband mellan kundens förpliktelser gentemot värdepappersföretaget och en säkerhet som innebär överföring av äganderätt. Vidare föreskrivs det att beloppet av de kundmedel som överförs inte får vara obegränsat eller avsevärt mycket större än kundens skyldighet gentemot värdepappersföretaget. Vid övervägandet av huruvida ett säkerhetsarrangemang som innebär överföring av äganderätten ska utsträckas till alla eller endast en del av kundens tillgångar eller finansiella instrument, får vid bedömningen inte beaktas kundens övriga skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. Med övriga skyldigheter avses i detta sammanhang andra åtaganden än de som avser investeringstjänsterna i fråga, exempelvis bostads- eller konsumtionskrediter, som kan bli aktuella då ett kreditinstitut erbjuder investeringstjänster. Genom bestämmelsen säkerställs det att kundens åtaganden gentemot värdepappersföretaget uttryckligen sammankopplas med åtaganden som hänför sig till det finansiella instrumentet. Bestämmelsen stämmer överens med artiklarna 6.1 och 6.2 i kommissionens delegerade direktiv.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är emellertid inte att begränsa användningen av sådana säkerheter i samband med derivattransaktioner som är vanligt förekommande på finans-

marknaden utan att uppmärksamma värdepappersföretagen på att kunderna inte får avkrävas överstora säkerheter.

Paragrafens *2 mom.* stämmer överens med artikel 6.3 i kommissionens delegerade direktiv och i momentet föreskrivs att värdepappersföretaget ska upplysa professionella kunder och godtagbara motparter om de risker som är förenade med arrangemangen samt om effekten på kundskyddet.

Genom föreslagna *3 mom.* genomförs artikel 16.10 i MiFID II där det föreskrivs att ett värdepappersföretag inte får ingå avtal om äganderättsöverföring med icke-professionella investerare. Enligt förslaget får ett värdepappersföretag sålunda ingå avtal om äganderättsöverföring endast med professionella kunder.

En fysisk person kan emellertid på egen begäran i enlighet med lagens 1 kap. 23 §, under vissa förutsättningar som föreskrivs i lagen bli klassificerad som professionell kund. En fysisk person som klassificerats som professionell investerare är i samband med finansiella säkerhetsarrangemang som innebär överföring av äganderätten i en sämre ställning än en institutionell investerare med tanke på investerarskyddet.

I lagen om finansiella säkerheter förskrivs det om säkerheter som grundar sig på överföring av äganderätt. Den lagen tillämpas emellertid inte på fysiska personer. Detta innebär att i en situation där en fysisk person vill bli klassificerad som professionell kund ska lagen om finansiella säkerheter inte tillämpas på en säkerhet som den personen ställt.

Den gällande lagen om finansiella säkerheter hindrar inte säkerhetsarrangemang utanför lagens tillämpningsområde. Rättsverkningarna av sådana arrangemang utanför lagens tillämpningsområde bestäms i avsaknad av uttrycklig lagstiftning om saken i enlighet med allmänna civilrättsliga principer. Detta innebär sålunda att det är osäkert huruvida arrangemanget är juridiskt godtagbart eller bindande gentemot en tredjepart. Inte heller de bestämmelser om skydd för kundmedel som ingår i lagen om investeringstjänster är tillämpliga eftersom det är fråga om en fordran och inte om kundmedel. I en situation där ett värdepappersföretag blir insolvent är en investerare dessutom i en sämre ställning eftersom investeraren inte får sina tillgångar separerade på grund av skyldigheten särredovisa kundmedel, utan har statusen av en vanlig borgenär utan förmånsrätt.

5 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. På motsvarande sätt som enligt den gällande lagen ska Finansinspektionen utfärda de föreskrifter om förvaring och annan hantering av kundmedel som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv till den del som bestämmelsen inte ingår i lagen. Finansinspektionens föreskrifter än i huvudsak bättre lämpade än lagstiftning när det gäller att tekniskt och i detalj genomföra en reglering som ingår i ett delegerat direktiv. Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i kundmedel.

6 §. *Revisorsutlåtande*. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 9 kap. 6 § i den gällande lagen och med den genomförs artikel 8 i kommissionens delegerade direktiv om de externa revisorernas rapporter. I den gällande lagen föreslås emellertid en sådan ändring att det är värdepappersföretagets revisor som ska rapportera om värdepappersföretagets åtgärder för förvaring och hantering av kundmedel. Den föreslagna bestämmelsen stämmer överens med 12 kap. 5 § i kreditinstitutslagen och med 6 § 6 mom. i lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009). Trots att revisorer inte hör till Finansinspektionens tillsynsobjekt föreskrivs i 9 kap. 2 § i revisionslagen (1141/2015) om Revisionstillsynens och Finansinspektionens tillsynssamarbete.

Dessutom föreslås att den gällande bestämmelsen om skyldigheten att lämna in ett revisorsutlåtande för varje kalenderår ändras så att skyldigheten avser inlämnande av ett revisorsutlåtande minst en gång per år. Revisorn blir då skyldig att vid behov ta ställning till rapporteringsskyldigheten också vid andra tidpunkter än en gång per år.

9 §. *Tillämpning på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer av bestämmelserna om förvaring och annan hantering av kundmedel och bestämmelserna om tillsättning av ombud.* Det föreslås att denna paragraf upphävs som obehövlig.

10 §. *Värdepappersföretags informationsskyldighet om förvaring och annan hantering av kundmedel*. Genom denna nya paragraf den genomförs artikel 2.5 i kommissionens delegerade direktiv. Värdepappersföretag ska lämna uppgifter på begäran av Finansinspektionen eller andra behöriga myndigheter, konkursförvaltare, utredare vid saneringsförfarande, utsökningsmyndigheter och Verket för finansiell stabilitet. Myndigheterna ska ges information som specificerar kundmedlen, om avtal som ingåtts om förvaring av kundmedel samt om utomstående förvarare och leverantörer av utkontrakterade tjänster.

Värdepappersföretaget ska dessutom lämna uppgifter om de personer som ansvarar för förvaring och annan hantering av kundmedel samt om avtal som är relevanta för att fastställa äganderätten till kundmedel. Begreppet äganderätt ska förstås i vidsträckt bemärkelse, så som avses i kommissionens delegerade direktiv. Med äganderätt avses sålunda i denna paragraf exempelvis i fråga om penningmedel fordringsrätt samt i fråga om finansiella instrument kontorätt enligt lagen om värdepapperskonton.

11 §. *Styrnings- och förvaltningsarrangemang för förvaring av kundmedel*. Denna nya paragraf bygger på artikel 7.1 i kommissionens delegerade direktiv. Värdepappersföretag ska utse en person som har tillräcklig kompetens och befogenhet att ansvara för att förpliktelser i anslutning till förvaring av kundmedel uppfylls. När värdepappersföretagen bedömer om det i paragrafen är fråga om en heltidssyssla, eller om samma person inom samma bolagsstruktur kan arbeta i flera bolag, ska kundskyddets betydelse och regleringens syfte tas i beaktande. Avsikten är att bestämmelsen ska vara flexibel för att diversiteten i olika typer av värdepappersföretags verksamhet ska kunna beaktas också med proportionalitetsprincipen som utgångspunkt.

Behörigheten att meddela föreskrifter i enlighet med 5 § i lagen om Finansinspektionen gäller för sin del också sådana närmare föreskrifter som förutsätts för genomförande av artikel 7 i kommissionens direktiv. Finansinspektionen kan precisera vilka kriterier ett värdepappersföretag ska beakta vid bedömningen av om ett uppdrag är av heltidskaraktär eller om en och samma person kan ansvarar för större helheter.

Finansinspektionen kan i föreskrifterna också beakta de mål som uppställs för bestämmelsen i direktivets ingress (stycke 5).

III AVDELNINGEN FÖRFARANDEN OCH ERSÄTTNINGSFONDEN

10 kap. Förfaranden i kundförhållanden

På grund av det stora antalet ändringar som föreslås i lagens 10 kap. skrivs kapitlet om i sin helhet. I kapitlet föreslås inte liksom i den gällande lagen att det föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna på utländska värdepappersföretag (14 §). I flera fall föreskrivs dessutom närmare om de föreslagna bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller

organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

1 §. *Klassificering av kunder och avtal om kunders ställning*. Kapitlets 1 § stämmer huvudsakligen överens med gällande 10 kap. 1 §. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 föreskrivs närmare om klassificering av kunder.

2 §. *Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster*. I paragrafens *1 mom*. föreslås i överensstämmelse med direktivets artikel 24.3 en komplettering enligt vilken värdepappersföretagets information i sin helhet ska vara opartisk och tydlig. I paragrafens *2 mom*. föreslås i överensstämmelse med gällande 4 mom. en bestämmelse om marknadsföring av investerings- och sidotjänster.

I direktivets artikel 16.3 finns generella bestämmelser om produktgodkännandeprocessen som regleras i direktivets artikel 24.2 samt om sådana värdepappersföretags skyldigheter som utvecklar och distribuerar produkter. Det föreslås att bestämmelserna sätts i kraft genom 7 kap. 7 §.

Bestämmelserna i den gällande paragrafens 2 och *3 mom*. har samband med incitamentsarrangemang som det föreskrivs närmare om i nya 6 §.

Paragrafens nuvarande 5 mom. blir 3 mom. när det i fråga om ersättningsfondens investerarskydd hänvisas till 11 kap. 25 §.

3 §. *Avtal om investeringstjänster*. Enligt direktivets artikel 25.5 ska värdepappersföretaget upprätta en dokumentation som innehåller de mellan värdepappersföretaget och kunden överenskomna handlingarna där parternas rättigheter och skyldigheter anges, samt övriga villkor för värdepappersföretagets tillhandahållande av tjänster till kunden. Avtalsparternas rättigheter och skyldigheter kan som hänvisningar tas in i andra handlingar eller juridiskt bindande texter. Bestämmelsens förpliktelser framgår av gällande 10 kap. 3 § 1 mom. som emellertid preciseras i överensstämmelse med direktivet och kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 så att avtal ska upprättas med samtliga kunder, inklusive professionella kunder, och om samtliga investeringstjänster, utom investeringstjänster av engångskaraktär, om de inte erbjuds regelbunden lämplighetsbedömning. Bestämmelser om kundavtal finns dessutom i artikel 58 i den nämnda förordningen. Bestämmelser om innehållet i information som på ett varaktigt sätt ska tillhandahållas kunder innan investeringstjänster tillhandahålls finns dessutom i 5, 6 och 7 §.

4 §. *Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet*. I direktivets artikel 25 finns noggrannare bestämmelser om bedömning av produkter som tillhandahålls kunder och bedömning av lämplighet och passande rapportering till kunder. Paragrafens rubrik har ändrats så att den är mera informativ än rubriken i gällande 10 kap. 4 §. I paragrafens *1 mom*. nämns i överensstämmelse med direktivet begreppet risktolerans för att understryka kundernas riskbenägenhet i förhållande till deras förmåga att bära förluster. I stycke 81 i direktivets ingress utreds begreppet korsförsäljning som kan ge kunder fördelar men också situationer där kundens intresse inte beaktas på ett tillfredsställande sätt. Som exempel på korsförsäljning nämns kopplingsförbehåll där två eller flera finansiella tjänster säljs tillsammans i ett paket och minst en av dessa tjänster inte är tillgänglig separat. Som exempel på paketförsäljning nämns en praxis där två eller flera finansiella tjänster säljs tillsammans i ett paket, men där var och en av tjänsterna också kan köpas separat. I direktivets artikel 4.1.42 definieras korsförsäljning som erbjudande av en investeringstjänst tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket.

Till paragrafens 1 mom. fogas enligt förslaget de mot gällande reglering svarande preciserande bestämmelserna i artiklarna 25.2 och 25.3 enligt vilka vid bedömningen av lämpligheten ska beaktas kundens finansiella ställning, inbegripet förmågan att bära förluster, och investeringsmål, inbegripet risktoleransen. Dessutom ska det säkerställas att om rekommendationen i samband med investeringsrådgivningen omfattar ett paket av kombinerade tjänster eller produkter, ska hela kombinationen vara lämplig för kunden. När värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter enligt artikel 24.11 ska hela det kombinerade paketet vara lämpligt för kunden.

I paragrafens *2 mom*. stryks uttrycket förvaring av finansiella instrument, som enligt förslaget inte längre är en beställningstjänst. I 2 mom. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 25.3 en bestämmelse där det föreskrivs att när ett värdepappersföretag tillhandahåller andra investeringstjänster än investeringsrådgivning och portföljförvaltning ska det ställa frågor till kunden och därefter bedöma hur instrumenten eller tjänsterna är ändamålsenliga för kunden. Om en kombination av tjänster eller produkter planeras ska kombinationens lämplighet bedömas i dess helhet. Om värdepappersföretaget utifrån vad kunden uppgett anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är ändamålsenlig för kunden ska värdepappersföretaget varna kunden. Om kunden inte ger tillräckliga uppgifter eller vägrar lämna begärd information, ska värdepappersföretaget varna kunden för att det inte kan bedöma det finansiella instrumentets eller tjänstens ändamålsenlighet för kunden. Varningen kan i samtliga nämnda situationer ges i standardform.

Till paragrafens *3 mom*. ska enligt förslaget fogas bestämmelser om handelsplatser, alternativa investeringsfonder, strukturerade fondföretag enligt artikel 36.1 andra stycket i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 samt om strukturerade insättningar. Om en investeringstjänst enbart består av utförande eller mottagande och vidarebefordran av kundorder med eller utan sidotjänster, med undantag för beviljande av krediter eller lån i enlighet med avsnitt B punkt 2 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument, som inte omfattar befintliga kreditlimiter för kundernas lån, transaktionskonton och kontokrediter, får investeringstjänster tillhandahållas utan bedömning av en kunds investeringskunskaper och erfarenheter om alla de förutsättningar som räknas upp i 3 mom. är uppfyllda. Villkoren räknas upp i artikel 25.4 och de avser sådana finansiella instrument som nämns i artikel 25.5 a styckena i—vi. Förteckningen stämmer huvudsakligen överens med gällande förteckning över finansiella instrument i 4 §. I direktivet preciseras begreppet fonder som klassificeras som icke-komplexa finansiella instrument och som i princip omfattar aktier eller andelar i fondföretag som avses i direktivet om investeringsfonder, med undantag av aktier eller andelar i strukturerade fondföretag. Begreppet strukturerade fondföretag definieras i artikel 36.1 i förordning (EU) nr 583/2010. Regleringen i förteckningens punkt 4 gäller enligt direktivets artikel 25.4 a stycke iv inte strukturerade investeringsfonder och fondföretag. Förteckningens punkt 1 gäller inte aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar som inte är sådana fondföretag som avses i direktivet om investeringsfonder.

Som likvärdiga med reglerade marknader enligt artikel 25.4 a andra stycket i MiFID II betraktas de tredjelandsmarknader för vilka kommissionen på begäran av medlemsstatens behöriga myndighet har fattat ett likvärdighetsbeslut enligt artikel 5 i den förordning (EU) nr 182/2011 som det hänvisas till i artikel 89 a punkt 2 i ändringsdirektivet till MiFID II.

Till paragrafen ska enligt förslaget också fogas ett *nytt 4 mom*. där det förutsätts att ett värdepappersföretag i enlighet med direktivets artikel 25.4 d i situationer som avses i 3 mom. ska uppfylla sina förpliktelser i fråga om intressekonflikter när det tillhandahåller execution only -tjänster.

5 §. *Värdepappersföretags informationsskyldighet*. I direktivets artikel 24 finns bestämmelser om information till kunder som är utförligare än den gällande regleringen. Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar direktivets artikel 24.4. I den gällande lagens 10 kap. 5 § 1 mom. och 2 mom. *1—4 och 6 punkten* finns innehållsmässigt delvis motsvarande bestämmelser.

Föreslagna *1 mom. 4 punkten* motsvarar gällande 2 mom. 5 punkten och därmed genomförs artikel 4 a tredje stycket i kommissionens delegerade direktiv. Hänvisningen till tillämpningen av lagen om värdepapperskonton och lagen om värdeandelskonton är nationell, men informativ till sin karaktär.

En nyhet i den föreslagna paragrafen är att informationsskyldigheten gäller i förhållande till värdepappersföretagets samtliga kunder, inte bara de icke-professionella som enligt gällande 5 §. I föreslagna 1 och 2 mom. preciseras också informationens innehåll. Enligt 1 mom. ska kunden till exempel informeras om huruvida rådgivningen tillhandahålls på oberoende grund eller inte. Om rådgivningen tillhandahålls på icke-oberoende grund ska kunden givetvis tydligt och begripligt underrättas om detta. I annat fall kan kunden få den uppfattningen att företaget inte har egna intressen i fråga om de produkter som det rekommenderar. Då ska kunden också tydligt informeras om att investeringsrådgivningen inte är baserad på en allmän analys av olika typer av finansiella instrument och att den således inskränker sig till värdepappersföretagets egna produkter eller till produkter som tillhandahålls av enheter med nära anknytning till värdepappersföretaget.

Paragrafens *3 mom.* stämmer överens med direktivets artikel 24.5 där det föreskrivs att informationen ska tillhandahållas i en begriplig form på ett sådant sätt att kunder eller presumtiva kunder har rimlig möjlighet att förstå arten av och den risk som är förknippad med en investeringstjänst eller ett visst finansiellt instrument. Syftet med bestämmelsen är att kunderna ska vara välinformerade inför sina investeringsbeslut. Informationen kan lämnas i standardform.

Paragrafens *4 mom*. motsvarar direktivets artikel 24.6 enligt vilken de förpliktelser som anges ovan inte gäller situationer där en investeringstjänst erbjuds som en del av en finansiell produkt för vilken det redan finns andra regler om kreditinstitut och konsumentkrediter avseende informationskrav.

Paragrafens *5 mom*. gäller korsförsäljning i enlighet med artikel 24.11. När en investeringstjänst erbjuds tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket, ska värdepappersföretaget informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika komponenterna separat. Värdepappersföretaget ska tillhandahålla separata uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje komponent. Om riskerna med en sådan överenskommelse eller ett sådant paket som erbjuds en icke-professionell kund sannolikt skiljer sig från de risker som uppstår i det fall att komponenterna väljs separat, ska värdepappersföretaget tillhandahålla en adekvat beskrivning av de olika komponenterna i överenskommelsen eller paketet och av hur samverkan förändrar riskerna. I stycke 81 i direktivets ingress konstateras det att korsförsäljning är en vanlig strategi för leverantörer av finansiella tjänster till privatpersoner inom hela unionen. Sådan praxis kan ge icke-professionella kunder fördelar men kan också utgöra metoder där kundens intresse inte beaktas på ett tillfredsställande sätt.

6 §. *Incitament*. I nya 6 § föreslås i överensstämmelse med direktivets artiklar 24.7—24.10 bestämmelser om provisioner och incitament. I kapitel IV i kommissionens delegerade direktiv finns dessutom närmare bestämmelser om incitament. Förpliktelserna enligt det direktivet ska enligt förslaget huvudsakligen sättas i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter och till paragrafen fogas sålunda ett bemyndigande för Finansinspektionen. Enligt grundlagens 80 § 1

mom. ska genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Av denna anledning föreslås att i lagens 6 § föreskrivs om de grundläggande frågor som på grund av deras betydelse regleras i direktivet.

I paragrafens *1 mom*. föreskrivs om sidotjänster och om alla andra investeringstjänster än kapitalförvaltning och oberoende investeringsrådgivning i fråga om betalning eller mottagning av avgifter och provisioner. Den föreslagna bestämmelsen är strängare än den nuvarande eftersom också icke-monetära förmåner kan anses vara incitament. Tillåtna är emellertid sådana betalningar och förmåner som är utformade för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden och som inte försämrar värdepappersföretagets förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse. Bestämmelsen stämmer överens med artikel 24.9.1.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 11.2 i kommissionens direktiv om de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att en avgift, provision eller en icke-monetär förmån som avses i 1 mom. ska anses vara utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden. Finansinspektionen kan enligt bemyndigandet i kapitlets 16 § meddela närmare föreskrifter om de förutsättningar som föreskrivs i momentet, vilket innebär att en sådan betalning eller förmån som avses i bestämmelsen är avsedd att förbättra kvaliteten på de tjänster som erbjuds kunderna och att vara förenlig med kundernas intresse. Bemyndigandet att meddela föreskrifter omfattar således också meddelande av närmare föreskrifter om grunderna för tillhandahållande av sådana sidotjänster eller tjänster av bättre kvalitet som avses i artikel 11.2 i kommissionens direktiv, med beaktande av den icke-uttömmande förteckningen i artikel 11.2 a. I föreskrifterna kan på ett mera ändamålsenligt sätt beaktas också den finländska marknadens struktur och särdragen i de tjänster som tillhandahålls.

Enligt paragrafens *3 mom*. åläggs värdepappersföretag att i enlighet med artikel 24.9.2 samt artikel 11.5 b och c i kommissionens direktiv på förhand och i efterhand underrätta kunden om sådana incitament som avses i 1 mom. Till övriga delar ska artikel 11.5 i kommissionens direktiv sättas i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter. Enligt det föreslagna momentet ska kunden också underrättas om hur en ersättning, provision eller monetär eller icke-monetär förmån i samband med en investerings- eller sidotjänst överförs till kunden. Denna skyldighet gäller naturligtvis endast sådana situationer där en förmån överförs till kunden

Enligt den föreslagna paragrafens *4 mom*. ska vad som föreskrivs i 1 mom. inte tillämpas på betalningar eller förmåner i samband med tillhandahållande av vissa investeringstjänster. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 24.9 tredje stycket.

I den föreslagna paragrafens *5 mom.* föreskrivs att när investeringsrådgivning tillhandahålls på oberoende grund ska värdepappersföretaget bedöma ett tillräckligt stort urval av finansiella instrument som är tillgängliga på marknaden. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 24.7 a. I kommissionens förordning (EU) 2017/565 föreskrivs närmare om grunderna för bedömning av urvalet av finansiella instrument.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs om provisioner och andra sådana förmåner som avses i bestämmelsen i samband med kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning. Genom denna bestämmelse genomförs artikel 24.7 b i fråga om förbudet mot incitament vid investeringsrådgivning på oberoende grund samt artikel 24.8 om förbud mot incitament i samband med egendomsförvaltning. När värdepappersföretaget tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning på oberoende grund får det inte motta och behålla avgifter, provisioner eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon annan än en kund eller dennes företrädare. I momentet föreskrivs dessutom att avgifter, provisioner och

ekonomiska förmåner måste till fullo lämnas tillbaka till kunden och att värdepappersföretaget ska underrätta kunden om saken i enlighet med artikel 12.1 i kommissionens direktiv.

I föreslagna *7 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artiklar 24.7 b och 24.8 om mindre icke-monetära förmåner som inte kan hänföras till tillämpningsområdet för förbudet mot incitament enligt 5 mom. Kunden ska emellertid alltid tydligt underrättas om förmånerna.

I paragrafens *8 mom*. föreslås en mot artikel 24.10 svarande bestämmelse om ersättnings- eller bedömningsarrangemang som skulle kunna ge personalen incitament att rekommendera ett visst finansiellt instrument till en icke-professionell kund, när värdepappersföretaget kunde erbjuda ett annat finansiellt instrument som bättre skulle tillgodose den kundens behov.

7 §. *Rapportering till kunder*. I direktivets artikel 25.6 föreskrivs om skyldigheten att rapportera på ett varaktigt medium i synnerhet i samband med investeringsrådgivning och egendomsförvaltning. I fråga om rapportering i särskilda situationer föreslås bestämmelser i kapitlets 7 § som motsvarar 5 § i den gällande lagen.

Enligt paragrafens *1 mom*. åläggs ett värdepappersföretag att på ett varaktigt medium lämna rapporter med beaktande av typen av och komplexiteten hos de aktuella finansiella instrumenten och arten av den tjänst som tillhandahålls kunden, i överensstämmelse med artikel 25.6. Mera allmänna bestämmelser om saken finns i 5 § 4 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med samma artikel 25.6 att en bedömning av lämpligheten ska lämnas till kunden.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om användning av en teknik för distanskommunikation. En mera allmän bestämmelse om saken finns i 5 § 5 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens *4 mom*. föreslås en bestämmelse om bedömning av lämpligheten i samband med kapitalförvaltning. Momentet stämmer överens med artikel 25.6.

I paragrafens *5 mom*. föreslås på motsvarande sätt som enligt 5 § 2 mom. 5 punkten i den gällande lagen en bestämmelse som gäller information om hur kundmedel förvaras.

I paragrafen föreslås ingen uttrycklig bestämmelse om skyldigheten att enligt paragrafens gällande *8 och 9 mom*. informera om placeringsfonder eller alternativa investeringsfonder. Bestämmelser om informationsskyldigheten i fråga om sådana fonder finns i lagen om placeringsfonder samt i förordningen om paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Paragrafens *6 mom*. motsvarar 5 § 10 mom. i den gällande lagen.

8 §. *Omsorgsfullt utförande av order*. Paragrafens *1 mom*. stämmer huvudsakligen överens med 10 kap. 6 § 1 mom. i den gällande lagen men med en precisering för att motsvara direktivets artikel 27.1 där de faktorer nämns som ska beaktas för att uppnå bästa möjliga resultat för kunderna. Bästa möjliga resultat för en icke-professionell kund fastställs med hänsyn till den totala ersättningen, som utgörs av priset för det finansiella instrumentet och kostnaderna i samband med utförandet av ordern, som ska inbegripa kundens alla utgifter som hänför sig direkt till orderns utförande, däribland handelsplatsens avgifter, clearing- och avvecklingsavgifter och alla andra avgifter som betalats till tredjeparter som deltagit i utförandet av ordern. I syfte att erbjuda bästa möjliga resultat i enlighet med första stycket när det finns mer än en konkurrerande handelsplats som kan utföra en order avseende ett finansiellt instrument, ska värdepappersföretaget bedöma och jämföra de resultat för kunden som skulle uppnås på var

och en av de handelsplatser för utförande som finns upptagna i värdepappersföretagets riktlinjer för utförande av order och som har möjlighet att utföra den aktuella ordern. Vid bedömningen ska värdepappersföretaget även beakta sina egna provisioner och kostnaderna för utförandet av ordern på var och en av de handelsplatser som kan komma i fråga för utförandet.

I paragrafens *nya 2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 27.2 om incitament och intressekonflikter. Ett värdepappersföretag får inte ta emot någon sådan ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order till en viss handelsplats eller utförandeplats som skulle vara en överträdelse av de krav avseende intressekonflikter och incitament som föreskrivs i denna lag.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs liksom i 2 mom. i den gällande lagen om principerna för utförande av order. Det föreslagna momentet stämmer överens med direktivets artikel 27.5. I riktlinjerna för utförande av order ska för varje klass av finansiella instrument anges uppgifter om de olika handelsplatser där värdepappersföretaget utför sina kundorder och de faktorer som påverkar valet av handelsplats för utförande. Riktlinjerna ska minst omfatta de handelsplatser som gör det möjligt för värdepappersföretaget att stadigvarande uppnå bästa möjliga resultat vid utförande av kundorder.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar 3 mom. i den gällande lagen kompletterat med bestämmelserna i direktivets artikel 27.5. Värdepappersföretaget ska förse sina kunder med lämplig information om sina riktlinjer för utförande av order. Den informationen ska tydligt förklara, med tillräckligt detaljerade uppgifter och på ett sätt som är lätt att förstå för kunder, hur order kommer att utföras av värdepappersföretaget för kundens räkning. Bestämmelsen föreslås kompletterad med kravet att värdepappersföretag i förväg ska inhämta ett godkännande från sina kunder beträffande riktlinjerna för utförande av order i enlighet med artikel 27.5.

Paragrafens *5 mom*. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen, kompletterat i överensstämmelse med direktivets artikel 27.5. Ett värdepappersföretag ska i förväg erhålla uttryckligt godkännande från sina kunder innan det börjar utföra kundorder utanför en handelsplats. Värdepappersföretaget får inhämta sådant godkännande antingen i form av ett generellt godkännande eller i samband med enskilda transaktioner.

I paragrafens *nya 6 mom.* beaktas direktivets artikel 27.6 om offentliggörande av de främsta handelsplatserna. Värdepappersföretag som utför kundorder ska för varje klass av finansiella instrument varje år göra en sammanfattning av och offentliggöra de fem främsta handelsplatserna i fråga om handelsvolym där de utförde kundorder under föregående år och information om den uppnådda kvaliteten på utförandet. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att kunderna kan följa hur order utförs på olika handelsplatser.

I paragrafens *nya 7 mom*. beaktas direktivets artikel 27.7 enligt vilken värdepappersföretag ska övervaka och regelbundet bedöma hur deras system och riktlinjer fungerar i praktiken. Värdepappersföretagen ska meddela kunderna väsentliga förändringar av sitt system eller sina riktlinjer.

I paragrafens *nya 8 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 27.8 att värdepappersföretag på sina kunders begäran ska visa att de har verkställt deras order i enlighet med värdepappersföretagets riktlinjer för utförandet.

9 §. *Orderhantering*. Denna paragraf motsvarar 10 kap. 7 § i den gällande lagen. Det föreslås att paragrafens 2 mom. preciseras så att det bättre stämmer överens med direktivets artikel 28.1. I paragrafens 3 mom. hänvisas till 7 kap. 4 § i lagen om handel med finansiella instrument, som motsvarar direktivets artikel 28.2.

10 §. *Kundorder från andra värdepappersföretag*. Denna paragraf motsvarar 10 kap. 8 § i den gällande lagen. Det föreslås att paragrafens *1 mom*. preciseras så att den bättre stämmer överens med direktivets artikel 26 om tillhandahållande av tjänster via ett annat värdepappersföretag. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 26 andra stycket att ett värdepappersföretag ska kunna förlita sig på sådana rekommendationer rörande en tjänst eller transaktion som ett annat värdepappersföretag har gett kunden. I paragrafens *3 mom.* föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 26 tredje stycket att ett värdepappersföretag som får order eller kundanvisningar av ett annat värdepappersföretag ansvarar för att ordern utförs.

11 §. *Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster*. Denna paragraf stämmer överens med 10 kap. 9 § i den gällande lagen. Det föreslås att paragrafen preciseras så att den bättre stämmer överens med bestämmelsen om skyldigheten att bevara dokumentation i artiklarna 16.6 och 16.7 nionde stycket i MiFID II. Paragrafens *2 mom*. stryks såsom föråldrat.

12 §. *Inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation*. Det föreslås att paragrafens och dess rubrik ändras. I gällande 10 kap. 10 § föreskrivs om inspelning av telefonsamtal. Enligt lagens förarbeten motsvarar paragrafen 37 § i lagen om värdepappersföretag (RP 32/2012 rd). Regleringen är baserad på artikel 51.4 i kommissionens direktiv om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument, som det hänvisas till i den sist nämnda lagen. Enligt artikeln ska dokumenteringsskyldigheten som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument och kommissionens direktiv inte påverka medlemsstaternas rättigheter att ålägga värdepappersföretagen att spela in telefonsamtal eller bevara elektronisk kommunikation som berör kundorder.

I artikel 16.7 i MiFID II föreskrivs mera detaljerat än i den gällande lagen om inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation. Enligt stycke 57 i direktivets ingress bör registreringarna säkerställa att det finns underlag för villkoren för varje order som kunder har lämnat och att dessa motsvarar de transaktioner som värdepappersföretaget har utfört och påvisar beteenden som kan vara relevanta när det gäller marknadsmissbruk, inklusive när företaget handlar för egen räkning. Därför behövs registreringar av alla samtal när ett företags företrädare handlar eller har för avsikt att handla för egen räkning. När en order förmedlas av kunderna genom andra kanaler än telefon bör sådana meddelanden ske på ett varaktigt medium som brev, e-post eller dokumentation av order som läggs vid möten. Innehållet i relevanta samtal vid personliga möten med en kund kan dock dokumenteras med skriftliga protokoll eller anteckningar. Sådana order bör anses vara likvärdiga med dem som tas emot via telefon. När protokoll förs vid personliga möten med kunderna bör medlemsstaterna säkerställa att lämpliga skyddsåtgärder finns för att se till att kunden inte står som förlorare till följd av att protokollet på ett felaktigt sätt dokumenterar samtalet mellan parterna.

Enligt stycke 57 i ingressen är det för att skapa rättssäkerhet om skyldighetens räckvidd lämpligt att tillämpa den på all utrustning som tillhandahålls av företaget eller som värdepappersföretaget tillåter användning av och att kräva att värdepappersföretagen vidtar rimliga åtgärder för att säkerställa att ingen privatägd utrustning används i fråga om transaktioner. Vidare konstateras att de registreringarna bör stå till de behöriga myndigheternas förfogande, när de ska utföra sina tillsynsuppgifter och vidta efterlevnadsåtgärder enligt det här direktivet och enligt förordning (EU) nr 600/2014, förordning (EU) nr 596/2014 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/57/EU för att hjälpa de behöriga myndigheterna att identifiera beteenden som inte är förenliga med den rättsliga ramen för värdepappersföretags verksamhet. Av de skälen är det lämpligt att i direktivet fastställa principerna för en generell ordning avseende inspelning av telefonsamtal eller bevarande av elektronisk kommunikation som berör kundorder.

I paragrafens *1 mom*. föreslås en bestämmelse enligt vilken värdepappersföretag ska bevara inspelningar av telefonsamtal och elektronisk kommunikation som har samband med transaktioner. Skyldigheten gäller åtminstone sådana samtal och meddelanden som har samband med värdepappersföretags transaktioner för egen räkning samt tillhandahållande av tjänster som gäller mottagande, förmedling eller utförande av kundorder. Förpliktelsen att spela in och bevara kommunikation gäller också sådana telefonsamtal och elektroniska meddelanden som är avsedda att leda till sådana transaktioner som avses i momentet, trots att samtalen och meddelandena inte skulle leda till transaktionsavslut eller tillhandahållande av tjänster som avser order.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att vidta alla rimliga åtgärder för att spela in telefonsamtal som avses i 1 mom. och bevara relevant elektronisk kommunikation som görs, sänds eller tas emot med utrustning som värdepappersföretaget tillhandahåller en anställd eller underleverantör eller som värdepappersföretaget accepterar eller tillåter att en anställd eller underleverantör använder. Värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att anställda eller underleverantörer använder sådan privatägd utrustning som värdepappersföretaget inte kan övervaka.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs att ett värdepappersföretag ska informera nya och befintliga kunder om att sådan telekommunikation eller sådana telefonsamtal mellan värdepappersföretaget och dess kunder som leder eller kan leda till transaktioner kommer att spelas in. Sådan information får tillhandahålla en gång, innan nya och befintliga kunder tillhandahållas investeringstjänster. Enligt momentet får ett värdepappersföretag inte per telefon tillhandahålla investeringstjänster eller investeringsverksamhet till kunder som inte i förväg har informerats om att deras telefonkommunikation eller telefonsamtal spelas in, eller om sådana investeringstjänster eller sådan investeringsverksamhet som rör mottagande, förmedling och utförande av kundorder.

Enligt paragrafens *4 mom*. får kunder lägga order via andra kanaler än sådana som avses i 1 mom., men detta måste göras skriftligen eller på något annat varaktigt medium. Med detta avses till exempel som brev, e-post eller dokumentation av order som läggs vid möten. Dessutom föreskrivs i momentet att innehållet i samtal vid personliga möten ska bevaras. Enligt bestämmelsen ska innehållet i relevanta samtal vid personliga möten med en kund tillräckligt noggrant och heltäckande dokumenteras eller bevaras på annat sätt. Syftet med bestämmelsen är att trygga att ett värdepappersföretag vid behov i efterhand tillräckligt noggrant kan återge innehållet i kundsamtal. Enligt direktivets ingress (stycke 57) ska det säkerställas att lämpliga skyddsåtgärder finns för att se till att kunden inte står som förlorare till följd av att samtalet mellan parterna dokumenterats på ett felaktigt sätt. Skyldigheten gäller enligt paragrafen alla sådana samtal som är avsedda att leda till tjänster som gäller mottagande, vidarebefordran eller utförande av kundorder, oberoende av om samtalen slutligen leder till att tjänster som avser kundorder tillhandahålls. Enligt momentet ska mottagna order anses vara likvärdiga med dem som tas emot via telefon.

Enligt paragrafens *5 mom.* ska inspelningar av telefonsamtal och dokumenterad kommunikation på begäran tillhandahållas en kund. Dokumentationen ska bevaras i fem år och, på begäran av behöriga myndigheter, i högst sju år.

Förslaget stämmer överens med artikel 16.7 i MiFID II.

Paragrafen kan i fråga om fysiska personer anses gälla också insamling av personuppgifter, information och rätten att granska uppgifter om sig själv. Bestämmelser om saken finns för närvarande i personuppgiftslagen som är en sekundärt tillämplig lag, men situationen förändras den 25 maj 2018. Det datumet börjar EU:s allmänna dataskyddsförordning tillämpas. Förord-

ningen ska i fortsättningen beaktas vid tolkningen och tillämpningen av den föreslagna paragrafen. Det är också möjligt att den 12 § som nu föreslås i ett senare skede delvis måste justeras för att den i fråga om fysiska personers rättigheter ska stämma överens med den nämnda förordningen.

13 §. *Transaktioner med godtagbara motparter*. Denna paragraf motsvarar 10 kap. 11 § i den gällande lagen. I direktivets artikel 30 föreskrivs om transaktioner med godtagbara parter. Merparten av bestämmelserna i artikel 30.1 ingår i den gällande paragrafens *1 mom*. Momentet föreslås i överensstämmelse med direktivet kompletterat med ett krav på opartiskhet. Dessutom föreslås att tillämpningsområdet för momentets bestämmelser begränsas i överensstämmelse med direktivet.

Paragrafens *2 mom*. motsvarar huvudsakligen direktivets artiklar 30.2 och 30.3. Till momentet ska emellertid enligt förslaget fogas bestämmelsen i direktivets artikel 30.3 enligt vilken värdepappersföretaget ska be en sådan godtagbar motpart som avses i bestämmelsen om en uttrycklig fastställelse av att motparten godkänner ställningen som godtagbar motpart.

14 §. *Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform*. Förslaget är baserat på artikel 53.4 i MiFID II och stämmer med undantag för preciseringen av paragrafhnvisningen överens med 10 kap. 12 § i den gällande lagen.

15 §. *Behandling av kundklagomål*. Föreslagna 15 § om behandling av kundklagomål motsvarar i stort sett gällande 10 kap. 13 §. Eftersom det i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 föreskrivs om sådana förfaranden i samband med interna kundklagomål som avses i den gällande paragrafens 1 mom., föreslås i 15 § inte längre några bestämmelser om interna förfaranden. I artikel 75 i MiFID II föreskrivs om behandling av kundklagomål utanför domstol. Enligt direktivet gäller regleringen uttryckligen konsumenter och konsumenttvister om investerings- och sidotjänster. Bestämmelsen om icke-professionella kunder i den gällande lagen om investeringstjänster omfattar konsumenter, vilket innebär att det i detta avseende inte finns något behov att ändra den gällande bestämmelsen.

Direktivet om alternativt tvistlösning vid konsumenttvister (2013/11/EU, ADR-direktivet) har i Finland implementerats genom lagen om lösning av konsumenttvister utanför myndigheter. Försäkrings- och finansrådgivningen FINE har i Finland utsetts till sådant alternativt tvistlösningsorgan som avses i ADR-direktivet. I samband med ADR-direktivet antogs förordningen (EU) nr 524/2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister (ODR-förordningen). Syftet med ODR-förordningen är att främja gränsöverskridande konsumenttvistlösning och till förordningen ansluter sig ett samarbetsnätverk som täcker hela EU, i fråga om finansiella tjänster framför allt i samarbetsnätverket FIN-NET.

Paragrafens föreslagna *1 mom*. motsvarar gällande 13 § 2 mom. och föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande 13 § 3 mom. I paragrafens *nya 3 mom*. föreslås i överensstämmelse med direktivets artikel 75.3 att Finansinspektionen ska åläggas att informera ESMA om det organ som avses i paragrafen.

16 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att i enlighet med kommissionens delegerade direktiv meddela närmare föreskrifter i fråga om kapitlets 6 §. Enligt momentets *1 punkt* gäller behörigheten föreskrifter om förutsättningarna enligt 6 § 1 och 2 mom. för att en avgift eller förmån som avses i bestämmelsen är avsedd att förbättra kvaliteten hos den tjänst som tillhandahålls en kund och att den är förenlig med kundens intresse. Behörigheten gäller således genomförande av de bestämmelser som avses i artiklarna 11.2—11.4 i kommissionens direktiv. Enligt momentets *2 punkt* gäller behörigheten att meddela föreskrifter förutsättningarna enligt 6 § 3 och

6 mom. när det gäller information till kunden om erhållna eller betalda avgifter eller förmåner samt om återbetalning av dem till kunden. Behörigheten att meddela föreskrifter avser till denna del de förpliktelser som föreskrivs i artiklarna 11.5 och 12.1 i kommissionens direktiv. Enligt momentets *3 punkt* gäller behörigheten att meddela föreskrifter sådana mindre icke-monetära förmåner som avses i 6 § 7 mom. och som det närmare föreskrivs om i artikel 12.3 i kommissionens direktiv. Enligt momentets *4 punkt* avser behörigheten sådana incitament enligt 6 § som har samband med investeringsanalyser. Behörigheten avser till denna del incitament som har samband med sådana analyser som avses i artikel 13 i kommissionens direktiv.

11 kap. **Ersättningsfonden för investerarskydd**

1 §. *Medlemskap i ersättningsfonden*. Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 2 mom*. Det nya momentet motsvarar andra stycket i direktivets artikel 14 där det föreskrivs att skyldigheten som föreskrivs i första stycket ska anses vara fullgjord för strukturerade insättningar, om dessa utfärdas av kreditinstitut som är medlemmar i ett system för garanti av insättningar enligt direktiv 2014/49/EU. Ett kreditinstitut blir skyldigt att ansluta sig till ersättningsfonden för investerare endast då institutet tillhandahåller investeringstjänster. Motsvarande skyldighet gäller också värdepappersföretag som tillhandahåller strukturerade insättningar som har emitteras av ett kreditinstitut.

Den gällande paragrafens 2 mom. blir enligt förslaget *3 mom*.

12 kap. **Sekretess och kundkontroll**

2 §. *Utlämnande av sekretessbelagd information*. Det föreslås att till paragrafens *4 mom*. fogas en hänvisning till marknadsplatsoperatörer som ordnar organiserad handel. Dessutom föreslås i momentet en sådan precisering att sådana uppgifter som avses i bestämmelsen kan lämnas till en börs och till andra sådana handelsplatser som nämns i bestämmelsen också i syfte att trygga deras skyldighet att bevara information. Exempelvis i artikel 25 i MiFIR föreskrivs om marknadplatssoperatörers skyldighet att bevara information.

13 kap. **Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet**

1 §. *Filialetablering i andra EES-stater eller användning av anknutna ombud*. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras. Till rubriken fogas ett omnämnande om användning av anknutna ombud. Paragrafens *1 mom.* ändras enligt förslaget i överensstämmelse med artikel 35 i MiFID II så att anmälningsskyldigheten gäller också planerad användning av ett anknutet ombud som är etablerat i en annan EES-stat än Finland vid tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet och tillhandahållande av sidotjänster i EES-staten i fråga. Till momentets *1 punkt* fogas ett omnämnande om skyldigheten att uppge den EES-stat där de anknutna ombud är etablerade som värdepappersföretaget har för avsikt att använda och där värdepappersföretaget inte har etablerat en filial. Momentets *2 punkt* motsvarar den nuvarande 2 punkten. Till momentets *3 punkt* fogas ett omnämnande av skyldigheten att uppge det anknutna ombudets namn. I momentets *4 punkt* föreslås en sådan ändring att av anmälan ska framgå det anknutna ombudets organisationsstruktur och den planerade användningen av det ombudet, då värdepappersföretaget inte har etablerat någon filial. I momentets *5 punkt* föreslås en sådan ändring att av anmälan ska framgå filialens eller det anknutna ombudets adress. Enligt förslaget ska till momentet fogas en *ny 6 punkt* som motsvarar momentets nuvarande 5 punkt, med den kompletteringen att av anmälan ska framgå namnen på de personer som ansvarar för filialens eller det anknutna ombudets verksamhet.

Ordalydelsen i paragrafens *2 mom*. justeras i överensstämmelse med artiklarna 35.3 och 35.4 i MiFID II.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs utöver den nuvarande bestämmelsen om tidpunkten för inledande av verksamheten. Bestämmelsen motsvarar artikel 35.6 i MiFID II.

Paragrafens *4 och 5 mom*. motsvarar 4 och 5 mom. i den gällande paragrafen.

6 §. *Tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater*. I den gällande paragrafen föreskrivs om tillhandahållande av tjänster utomlands. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att där nämns tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att ett värdepappersföretag som utan att etablera filial avser att i en annan EES-stat än Finland tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster, ska på förhand göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. I momentet föreskrivs vad som ska framgå av anmälan. Om värdepappersföretaget avser att i EES-staten i fråga använda anknutna ombud som är etablerade i Finland ska ombudens namn framgå av anmälan.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs förutom om det grundläggande anmälningsförfarandet också om anmälningsförfarandet då värdepappersföretaget avser att använda i Finland etablerade anknutna ombud i en EES-stat som avses i 1 mom. Finansinspektionen ska meddela namnen på de anknutna ombuden till tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs att ändringar i uppgifter som avses i 1 mom. ska anmälas till Finansinspektionen och om Finansinspektionens skyldighet att vidta åtgärder som avses i 2 mom.

I paragrafens *4 mom*. föreskrivs om anmälningar i sådana fall då ett värdepappersföretag avser att erbjuda värdepappersföretag som är etablerade i någon annan EES-stat än Finland möjlighet att direkt delta i handel på en multilateral eller organiserad handelsplattform. Momentet motsvarar gällande 6 § 3 mom. med den kompletteringen att i momentet nämns också erbjudande av handel på en organiserad handelsplattform.

I momentets *5 mom.* föreskrivs om värdepappersföretagets skyldighet att underrätta Finansinspektionen om ändringar i uppgifter som avses i 4 mom. och om Finansinspektionens skyldighet att underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

Förslaget motsvarar artikel 34 i MiFID II.

6 a §. *Tillhandahållande av tjänster till tredjeländer*. Det föreslås att till kapitlet fogas en ny 6 a § enligt vilken ett värdepappersföretag som har för avsikt att utan filialetablering tillhandahålla investeringstjänster som avses i bilaga I till MiFID II eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster i ett tredjeland ska i god tid på förhand meddela Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla eller vilken verksamhet det avser att bedriva samt i vilken stat och hur tjänster ska tillhandahållas. En anmälan ska göras också om det sker förändringar i dessa uppgifter. Förslaget motsvarar gällande 13 kap. 6 § 1 mom. om tillhandahållande av tjänster i utlandet.

14 kap. **Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag**

3 §. *Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer*. I hänvisningarna i paragrafens *1 och 2 mom*. föreslås tekniska ändringar till följd av de ändringar som föreslås i andra paragrafer.

15 kap. **Administrativa påföljder**

På grund av det stora antalet ändringar i 15 kap. föreslås att kapitlet skrivs om i sin helhet.

1 §. *Ordningsavgift*. I denna paragrafs hänvisningar föreslås ändringar till följd av ändringarna i andra paragrafer.

2 §. *Påföljdsavgift*. Paragrafens *1 mom*. stämmer delvis överens med nuvarande 1 mom. I paragrafen räknas fortfarande upp de bestämmelser som liksom de nuvarande är baserade på nationellt övervägande. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs med undantag för bestämmelserna om ägartillsyn och bestämmelserna i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism, liksom i gällande 2 mom. om påföljder som baseras på kreditinstitutsdirektivet. I den nya lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism föreskrivs om överträdelse av bestämmelserna i fråga. Paragrafens *3 och 4 mom*. motsvarar paragrafens gällande moment. I momentens paragrafhänvisningar föreslås endast tekniska preciseringar som avser de nya paragrafer som föreslås i lagen. I paragrafens *5 mom.* föreskrivs på motsvarande sätt som i gällande *5 mom*. om överträdelse av bestämmelser i EU:s tillsynsförordning.

I paragrafens *6 och 7 mom*. föreslås bestämmelser om tillämpning av de bestämmelser om påföljdsavgift som är baserade på MiFID II. I föreslagna 6 mom. ingår nationella bestämmelser som i fråga om tillämpningsområdet för bestämmelserna om påföljdsavgift är baserade på direktivet, medan bestämmelserna i 7 mom. om tillämpningsområdet för bestämmelserna om påföljdsavgift är baserade på MiFIR. I fråga om de gärningar och försummelser som avses i momentet ska tillämpas de på direktivet baserade högre maximibeloppen för påföljdsavgiften. Bestämmelsen är baserad på direktivets artiklar 70.3 och 70.4, medan undantag för föreslagna 6 mom. 9 punkten, som baseras på nationell prövning. Liksom i fråga om överträdelser som baserar sig på direktivet ska enligt förslaget tillämpas en strängare påföljdsavgift på överträdelser av paragrafens 1 mom. som gäller rapportering av överträdelser. Detta kan anses vara ändamålsenligt eftersom bestämmelsen har en synnerligen central betydelse med tanke på förebyggandet och uppdagandet av missbruk samt med tanke marknadens tillförlitlighet. Motsvarande lösning ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till kreditinstitutslag och vissa lagar i samband med den (RP 39/2014 rd) där en påföljdsavgift av motsvarande storlek föreskrivs för överträdelse av motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen och i lagen om investeringstjänster.

I paragrafens *8 mom*. föreslås en sådan precisering att bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som nämns i 1, 2 och 5—7 mom. i denna paragraf, dessutom de närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument samt EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Det är befogat att i bestämmelsen också nämna med stöd av MiFID II och MiFIR antagna närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den, eftersom det nämnda direktivet och den nämna förordningen innehåller flera befogenheter för kommissionen att anta regleringar som kompletterar förordningen. Det är närmast fråga om förtydligande och preciserande regleringar eftersom det i princip ska anses vara fråga om överträdelse av lagens eller MiFIR:s bestämmelser också då det sker överträdelser av sådana närmare föreskrifter eller bestämmelser som antagits med stöd av de nämnda författningarna. Det är emellertid inte ändamålsenligt att i momentet ta in en förteckning över förordningar som kommissionen antagit på nivå 2 eftersom det finns flera tiotal sådana förordningar.

I paragrafens *9 mom*. föreslås en begränsning som avser skydd mot självkriminalisering. På grund av skyddet mot självkriminalisering föreslås att tillämpningsområdet för den bestäm-

melse om påföljdsavgift som avses i momentet begränsas till endast sådana överträdelser av bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att få information och granskningsrätt där det inte är fråga om brottsmisstankar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i detta avseende den nuvarande regleringen av vitesföreläggande i 33 a § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Vid tolkningen av bestämmelsen är det emellertid skäl att beakta att principen om skydd mot självinkriminering som ingår i rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen också i andra situationer i praktiken kan utgöra ett hinder för påförande av påföljdsavgift. Detta är fallet till exempel i situationer där lämnande av uppgifter till Finansinspektionen eventuellt kan leda till att en straffprocess inleds eller till att det påförs en administrativ sanktion som de facto har karaktären av en straffrättslig påföljd. Det är oklart vilket förhållandet är mellan skyddet mot självinkriminering respektive administrativt tvång. Frågan om förhållandet mellan å ena sidan en i bestämmelsen avsedd persons skyldighet att medverka och å andra sidan skyddet mot självinkriminering samt innebörden av förbudet mot utnyttjande av material som eventuellt fåtts med stöd av skyldigheten att medverka, måste lösas i rättspraxis.

I paragrafen föreslås inte längre någon bestämmelse som motsvarar gällande 7 mom. om ledningens personliga ansvar. Motsvarande bestämmelse ingår redan nu i lagen om Finansinspektionen.

3 §. *Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*. Denna paragrafs omnämnande av behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen ska enligt förslaget strykas, till följd av de ändringar som i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreslås i bestämmelserna om påförande av påföljdsavgift och om överklagande.

16 kap. **Skadestånds- och straffbestämmelser**

1 §. *Skadeståndsskyldighet*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Det föreslås att i paragrafens *1—3 mom*. som en ersättningsgrund nämns också förfaranden som strider mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument samt mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknaden för finansiella instrument och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Dessutom föreslås att paragrafhänvisningarna i 2—*4 mom*. ändras i överensstämmelse med lagförslagets nya paragrafnumrering. Paragrafens *5 mom*. motsvarar nuvarande 5 mom.

3 §. *Brott mot tystnadsplikten*. I denna paragraf föreslås en sådan genomgripande ändring att hänvisningen till redan tidigare upphävda 7 kap. 8 a § stryks.

Ikraftträdande

Ikraftträdandebestämmelse. Här föreskrivs om lagens ikraftträdande. Det föreslås att denna lag träder i kraft samtidigt som MiFIR ska börja tillämpas. Samtidigt föreslås en övergångsbestämmelse.

Enligt *2 mom*. ska de värdepappersföretag som när denna lag träder i kraft har verksamhetstillstånd som ger dem rätt att tillhandahålla investeringstjänster inklusive förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i den lag som ändras, fortfarande ha rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument som sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten. Finansinspektionen ska inom sex månader efter det att denna lag trätt i kraft göra en anteckning om detta i registret över investeringstjänster enligt 3 kap. 7 §. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att yttra sig innan anteckningen görs.

Enligt 3 mom. ska i enlighet med övergångsbestämmelsen en näringsidkare, som till följd av undantagsbestämmelserna i 1 kap. 2 och 3 § i fråga om tillämpningsområdet kommer att om-

fattas av tillståndsplikten i enlighet med 2 kap. 1 §, dock utan avbrott fortsätta med sin verksamhet medan verksamhetstillståndet behandlas, om det inte beslutas att verksamheten ska avslutas.

Enligt *4 mom*. kan Finansinspektionen bevilja undantag från den skyldighet som avses i artiklarna 4 och 11.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 när det är fråga om ett värdepappersföretag som efter att de föreslagna lagarna trätt i kraft fått verksamhetstillstånd enligt lagen om investeringstjänster. Bestämmelsen är baserad på artikel 95 i MiFID II. Enligt artikel 95.1 a gäller undantagsmöjligheten uttryckligen sådana C6-energiderivatkontrakt som avses i avsnitt C.6 i bilaga I till MIFID II och som ingåtts av en motpart som ska auktoriseras för första gången som värdepappersföretag från och med den 4 januari 2018 eller senare. Enligt paragrafen kan Finansinspektionen enligt prövning bevilja företag som avses i denna paragraf undantag högst till den 3 januari 2021. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta ESMA om undantag enligt denna paragraf. Övergångsbestämmelsens datum som avses i direktivets artikel 95 har senarelagts i enlighet med direktivet om ändring av MiFID II.

I 5 mom. föreskrivs för tydlighetens skull att sådana årliga rapporter om privata transaktioner och om insiderregister som avses i den gällande lagen inte längre behöver lämnas in till Finansinspektionen för år 2017, eftersom det föreslås att skyldigheten att lämna in sådana rapporter upphävs.

1.2 Lagen om handel med finansiella instrument

I AVDELNINGEN **ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**

1 kap. **Tillämpningsområde och definitioner**

1 §. *Tillämpningsområde*. I denna paragraf föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Paragrafens *1 och 2 mom*. motsvarar 1 kap. 1 § i den gällande lagen. Paragrafens *3 mom.* innehåller en informativ hänvisningsbestämmelse enligt vilken lagens 8 och 9 kap. ska tillämpas på leverantörer av datarapporteringstjänster, inklusive på börser. Paragrafens *4 mom*. innehåller en informativ hänvisningsbestämmelse till MiFIR. Efter att MiFIR trätt i kraft ska i nämnda förordning, utöver bestämmelserna om handel med finansiella instrument och publicering av information om sådan handel, föreskrivas om handeln och om offentliggörande av information i samband med den. Förordningen ersätter sålunda delvis den gällande lagen. MiFIR är i sig direkt tillämplig rätt, vilket innebär att det är skäl att i den gällande lagen ta in formella hänvisningsbestämmelser till förordningen i stället för till lagen.

2 §. *Definitioner*. Definitionerna är baserade på respektive punkter i direktivets artikel 4. Definitionerna motsvarar i materiellt hänseende den gällande regleringen, med undantag för dem som behandlas nedan. Det föreslås att i definitionerna görs de tillägg och ändringar som direktivet kräver.

Följande med direktivet överensstämmande definitioner i 1 mom. är nya: tillväxtmarknad för små och medelstora företag i *9 punkten* (artikel 4.12), små och medelstora företag i *10 punkten* (artikel 4.13), multilateralt system i 4 punkten (artikel 4.18), organiserad handelsplattform i *11 punkten* (artikel 4.23), handelsplats i *13 punkten* (artikel 4.24), algoritmisk handel i *17 punkten* (artikel 4.39), matchad principalhandel i *18 punkten* (artikel 4.38) samt definitionerna av begreppen ledning respektive verkställande ledning i *31 och 32 punkten*.

I 11 punkten definieras begreppet organiserad handelsplattform (*organised trading facility*, OTF) som kan drivas som en investeringstjänst av samma operatörer som avses i 5 kap. 1 §. I

lagen om investeringstjänster och i 5 kap. i denna lag föreskrivs om förutsättningarna för verksamhetstillstånd och om de krav som gäller för organisering av verksamheten. De är baserade på direktivets avdelning II. Organiserade handelsplattformar har vid sidan av multilaterala handelsplattformar uppkommit som oreglerade handelsplatser för vissa typer av finansiella instrument. Enligt stycke 9 i motiveringen till direktivet är avsikten med direktivet att eliminera omotiverade skillnader mellan regleringarna av handelsplatserna. På en organiserad handelsplattform får handlas endast med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat. Multilaterala handelsplattformar, organiserade handelsplattformar och börsen är enligt denna paragrafs *nya 4 punkt* multilaterala system, i motsats till systematisk internhandel som inte är en handelsplats. Systematisk internhandel är en särskild form av investeringstjänster som det föreskrivs om i denna lags 5 kap. I paragrafens 13 punkt definieras begreppet handelsplats som en reglerad marknad, en multilateral eller en organiserad handelsplattform. I fråga om dessa handelsplatser gäller i vissa avseenden samma typ av regleringar.

Det föreslås att i paragrafens *1 mom. 16 punkten* ändras definitionen av begreppet systematisk internhandlare i överensstämmelse med direktivets artikel 4.20.

I paragrafens 1 mom. *17 punkt* definieras begreppet algoritmisk handel som avses handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar. Vid sådan handel bestäms till exempel hur ordern ska initieras, tidpunkt, pris och kvantitet för ordern eller hur ordern ska behandlas efter det att den har lagts, med begränsat eller inget mänskligt ingripande. Algoritmisk handel inbegriper inte system som används endast för

1) dirigering av order till en eller flera handelsplatser,

2) expediering av order utan att några handelsparametrar fastställs, för bekräftelse av order eller för

3) bekräftelse av order eller för

4) bearbetning efter handeln av utförda transaktioner.

I paragrafens 1 mom. *18 punkt* definieras begreppet matchad principalhandel. Därmed avses en transaktion där en mellanhand själv träder emellan transaktionens köpare och säljare på ett sådant sätt att den under transaktionens utförande aldrig exponeras för marknadsrisk.

I paragrafens 1 mom. *19—24 punkt* definieras de nya begreppen datarapporteringstjänster, leverantör av datarapporteringstjänster, tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang, tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation, tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism och utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster. En leverantör av datarapporteringstjänster ska till sin juridiska form vara ett aktiebolag. Bestämmelsen är ny. Den motsvarar artiklarna 4.1.52—4.1.54 och 4.1.63 samt bilaga I avsnitt D. Definitionen av begreppet utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster är baserad på direktivets artikel 60.2.

Det föreslås att till paragrafens 1 mom. *27—29 punkt* fogas motsvarande definitioner som i lagen om investeringstjänster av begreppen utländskt EES-värdepappersföretag, utländskt EES-kreditinstitut och tredjelandsföretag. De nya definitionerna av begreppen ledning och verkställande ledning fogas till 31 och 32 punkt. Definitionerna är desamma som i 1 kap. 12 a § i den gällande lagen om investeringstjänster. Definitionerna behövs för bestämmelserna om förvaltnings- och styrningssystem samt organisering av verksamheten. I 33 och 34 punkt definieras

begreppen limiterad order och likvid marknad i överensstämmelse med artiklarna 4.1.14 och 4.1.25 i MiFID II.

Det föreslås att i paragrafens *2 mom*. görs en precisering av begreppet systematisk internhandlare som avses i 1 mom. 16 punkten, för bedömning av handeln i enlighet med artikel 4.1.20 andra punkten i MiFID II.

I paragrafens 3 mom. föreslås i anslutning till 1 mom. 17 punkten en precisering av direktivets definition av algoritmisk handel.

3 §. *Annan lagstiftning som är tillämplig på börser*. Denna paragraf motsvarar 1 kap. 3 § 1 mom. i den gällande lagen.

4 §. *Europeiska unionens lagstiftning*. I denna informativa paragraf föreskrivs vilka av Europeiska unionens författningar som det hänvisas till i lagen. I paragrafen nämns också de benämningar på författningarna som används i lagen. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 1 kap. 4 § i den gällande lagen, men paragrafens *1 och 2 punkt* preciseras i överensstämmelse med de ändrade EU-författningarna. Dessutom föreslås att till paragrafen fogas en *ny 6 punkt* om EU:s marknadsmissbruksförordning.

5 §. *Bestämmelser som ska iakttas av operatörer av multilaterala system samt av systematiska internhandlare*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artikel 1.7. Enligt paragrafens 1 mom. ska inom alla multilaterala system iakttas bestämmelserna i någon av direktivets avdelningar, antingen avdelning II som gäller multilaterala handelsplattformar (MTF) och organiserade handelsplattformar (OTF) eller avdelning III som gäller reglerade marknader. Vid systematisk internhandel som inte hör till något multilateralt system ska iakttas avdelning III i förordningen om marknader för finansiella instrument.

I paragrafens *2 mom.* finns en särskild bestämmelse om transaktioner som inte genomförs i ett multilateralt system eller hos en systematisk internhandlare. I samband med sådana transaktioner ska till vissa delar iakttas bestämmelserna i avdelning III i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

II AVDELNINGEN MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

2 kap. Drift av reglerade marknader

1 §. *Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet*. I paragrafens 1 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 1 § 1 mom. om tillstånd för drivande av en reglerad marknad. I paragrafens *2—4 mom*. föreskrivs huvudsakligen på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 16 § om annan tillåten verksamhet till en börs. Då en börs bedriver annan sådan verksamhet som det hänvisas till i paragrafen ska den iaktta de särskilda bestämmelser i denna lag som gäller verksamheten i fråga. Paragrafens 2 mom. ska emellertid uppdateras med de nya handelssystemen och datarapporteringstjänsterna enligt MiFID II. Föreslagna 3 och 4 mom. motsvarar 2 kap. 16 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

2 §. *Börsens säte*. Enligt denna paragraf ska en börs som driver en reglerad marknad ha sitt säte i Finland. Till åtskillnad från vad som föreskrivs i den gällande lagens 2 kap. 1 § 2 mom. behöver börsens huvudkontor inte vara beläget i Finland, men dess bolagsrättsliga säte måste fortfarande vara beläget i Finland.

3 §. *Firma*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 kap. 2 § i den gällande lagen att ett företag som saknar tillstånd att bedriva börsverksamhet inte i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet får använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs eller derivatbörs.

4 §. *Ansökan om verksamhetstillstånd*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 3 § om en börs ansökan om verksamhetstillstånd och om utredningar som ska fogas till den.

5 §. *Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd*. I denna paragraf föreskrivs huvudsakligen på motsvarande sätt som i gällande 2 kap. 4 § om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd kompletterade med krav som börsens ledning ska uppfylla samt ytterligare med de förutsättningar som avses i artikel 45.7 i MiFID II.

6 §. *Betydande ägares tillförlitlighet*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 5 § i den gällande lagen om betydande ägares tillförlitlighet och om vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av tillförlitligheten. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 46.1 där det föreskrivs att var och en som har möjlighet att direkt eller indirekt utöva ett betydande inflytande på förvaltningen av den reglerade marknaden ska vara lämplig i detta sammanhang.

7 §. *Tillståndsbeslut om inledande av en börs verksamhet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 6 § om tillståndsbeslut och inledande av en börs verksamhet. Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 5 mom*. som till innehållet stämmer överens med 3 kap. 1 § 4 mom. i lagen om investeringstjänster där det föreskrivs om ett sådant bolags tillståndsansökan som auktoriserats i en annan EES-stat. Genom bestämmelsen genomföra artikel 84.2 i MiFID II i fråga om marknadsoperatörer.

8 §. *Verksamhetstillstånd för europabolag*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 7 § om beviljande av verksamhetstillstånd för europabolag.

9 §. *Registrering av verksamhetstillstånd*. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att anmäla verksamhetstillstånd för registrering. Paragrafen motsvarar 2 kap. 8 § i den gällande lagen.

10 §. *Ekonomiska verksamhetsförutsättningar*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 9 § om en börs ekonomiska verksamhetsförutsättningar.

11 §. *Anmälan om aktieförvärv*. Denna paragraf motsvarar 2 kap. 10 § i den gällande lagen och är baserad på artikel 46.2 i MiFID II.

12 §. *Förbud mot att förvärva aktier*. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar som avses i 11 §. Paragrafen motsvarar 2 kap. 11 § i den gällande lagen och är baserad på direktivets artikel 46.2.

13 §. *En börs bindningar*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 12 § om en börs bindningar.

14 §. *Återkallelse av verksamhetstillstånd*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 kap. 13 § i den gällande lagen om återkallelse av en börs verksamhetstillstånd och hänvisas i enlighet med artikel 44.5 d i MiFID II till EU:s förordning om marknader för finansiella instrument samt till föreskrifter som meddelats med stöd av den.

15 §. *Finansministeriets rätt att avbryta en börs verksamhet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 14 § om finansministeriets rätt att avbryta en börs verksamhet till följd av förändrad terminologi på så sätt att begreppen börs med verksamhetstillstånd respektive en reglerad marknad som tillståndspliktig verksamhet definieras skilt för sig. Finansministeriet kan i egenskap av tillståndsmyndighet avbryta den ena aktörens eller båda aktörernas verksamhet under de förutsättningar som nämns i paragrafen. Förutsättningarna är desamma som enligt den tidigare bestämmelsen.

16 §. *Tillförlitlighets- och kompetenskrav på börsledningen*. I denna paragraf föreskrivs om de personliga tillförlitlighets- och kompetenskrav som ställs på börsens styrelsemedlemmar och på den verkställande ledningen. Bestämmelsen är baserad på artikel 45 i direktivet som har ändrats betydligt jämfört med MiFID I. De krav som ställs på ledningen är mera omfattande och detaljerade och dessutom påminner de om de krav som ställs på kreditinstituts ledning.

Paragrafens *1—3 mom*. är i stort sett oförändrade i sak jämfört med 2 kap. 15 § i den gällande lagen. Momenten föreslås emellertid bli uppdaterade i överensstämmelse med bestämmelserna i lagen om investeringstjänster. Dessutom föreslås att bestämmelsen om börsledningens kompetens överförs till en ny 18 §. Paragrafens 4 mom. där det föreskrivs om skyldigheten att underrätta Finansinspektionen utvidgas i överensstämmelse med direktivets artikel 45.8 så att Finansinspektionen ska underrättas om all sådan information som berör börsledningen och som behövs för bedömningen av om ledningen uppfyller de krav som avses i 16—18 §. Paragrafens *5 mom*. motsvarar den gällande bestämmelsen.

17 §. *Börsledningens tidsdisposition*. Denna nya paragraf är baserad på artikel 45 i direktivet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 45.2 a om de krav som ställs på den administrativa ledningens tidsdisposition. Samtidigt innehav av positioner i andra ledningsorgan ska vara tillåtet endast i den utsträckning som föreskrivs i paragrafen. Vid bedömningen av andra uppdrag ska beaktas personens individuella förhållanden samt arten och omfattningen av och komplexiteten i börsens verksamhet.

18 §. *Krav som gäller börsledningens sammansättning och arbete*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artiklar 45.1—45.3 och delvis på artikel 45.4.2 a. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 45.1 om den allmänna principen att börsledningen ska ha tillräckliga och mångsidiga kunskaper och erfarenheter för att kunna sköta sina uppgifter. Enligt den sista meningen i artikeln ska sammansättningen av ledningsorganet sammantaget återspegla en tillräckligt bred uppsättning av erfarenheter. I direktivets artikel 45.5 föreskrivs också om börsens skyldighet att vid rekryteringen främja mångfald i ledningsorganet. I momentet föreskrivs dessutom uttryckligen om kravet på kunskaper inom börsens verksamhetsområde i enlighet med artikel 45.2 b, som motsvaras av den sista meningen i gällande 15 § 1 mom. I det momentet föreskrivs också i överensstämmelse med artikel 45.3 om skyldigheten att introducera styrelsemedlemmar.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 45.2 a om styrelsens skyldighet att för börsen godkänna verksamhetsprinciper i syfte att främja mångfald i styrelsens sammansättning.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 45.2 c att den enskilde styrelsemedlemmen i sitt uppdrag ska agera på ett oberoende sätt så att styrelsen effektivt kan ifrågasätta den verkställande ledningens beslut samt övervaka och följa dess beslutsfattande. Dessutom föreskrivs i överensstämmelse med artikel 45.4.3 om strävan att förhindra att enskilda medlemmar dominerar styrelsens beslutsprocess. I samma syfte föreskrivs också i paragrafens *6 mom*. att styrelsemedlemmarna ska få tillgång till den information och de dokument som de behöver för att fullgöra sina uppgifter. Denna bestämmelse är baserad på arti-

kel 45.6 tredje stycket. I paragrafens *4 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 45.6 att styrelsen för börsen ska fastställa förvaltnings- och styrningssystem vars efterlevnad styrelsen i enlighet med *5 mom*. ska övervaka.

19 §. *Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa dokument*. I paragrafens *1—3 mom*. föreskrivs i stor utsträckning på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 22 § om börsens revisorer samt om börsens skyldighet att tillställa Finansinspektionen vissa dokument. Det föreslås att till paragrafen i överensstämmelse med direktivets krav fogas ett *nytt 4 mom*. där det föreskrivs att 31 § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas också på börsen. Det föreslagna tillägget är baserat på artikel 77 i MiFID II.

20 §. *Flyttning av en börs säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 kap. 35 § i den gällande lagen om flyttning av en börs säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

21 §. *En börs deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 36 § om en börs deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 kap. Organisering av verksamheten på en reglerad marknad

1 §. *Krav som gäller organisering av verksamheten på en reglerad marknad*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 17 § 1 mom. i den gällande lagen om organisering av verksamheten på en reglerad marknad. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs att en börs ska ha principer för identifiering, förebyggande och hantering av intressekonflikter i anslutning till börsverksamheten. Dessutom föreskrivs i momentet att börsen ska ha öppna och ickediskriminerade regler och förfaranden för att möjliggöra handel som är förenlig med god handelssed samt för att tillämpa opartiska grunder för effektivt utförande av order. Momentet stämmer överens med artiklarna 47.1 a och 47.1 d i MiFID II.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artiklarna 47.1 c och 48.1 i MiFID II om börsens förfaranden i störningssituationer. Börsen ska inrätta system, förfaranden och arrangemang för att säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga, har tillräcklig kapacitet för att kunna hantera toppbelastning samt säkerställa kontinuitet i sin verksamhet vid eventuella driftsavbrott. Börsen ska också säkerställa att dess handelssystem regelbundet testas och omfattas av effektiva arrangemang för driftskontinuitet. Bestämmelsen är visserligen ny men börsens nuvarande verksamhetsprinciper stämmer redan överens med förslaget.

I paragrafens *4 och 5 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagens 2 kap. 17 § 3 och 4 mom. om tillämpning av offentlighets- och språklagarna på en börs och dess holdingföretag.

I paragrafens *6 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 47.2 i MiFID II att en marknadsoperatör inte får utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva handel genom matchad principalhandel.

2 §. *Börsens tillsynsuppgifter*. I denna paragraf föreskrivs i princip på motsvarande sätt som i 2 kap. 18 § i den gällande lagen om börsens tillsynsuppgifter, med sådana preciseringar att paragrafen stämmer överens med artikel 54 i MiFID II. I paragrafens *1 mom*. föreslås en hänvisning till EU:s marknadsmissbruksförordning. Genom paragrafens *2 och 3 mom*. genomförs artikel 54.2 i MiFID II. Paragrafens 2 mom. föreslås bli så ändrat att börsen utan obefogat dröjsmål ska underrätta Finansinspektionen om förfaranden som strider mot börsreglerna eller som kan vara förbjudna enligt EU:s marknadsmissbruksförordning. Närmare bestämmelser

om anmälningsskyldigheten finns i artikel 82 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565. Dessutom ska börsen underrätta Finansinspektionen om otillbörliga marknadsförhållanden och om systemavbrott som rör ett finansiellt instrument. Börsen ska se till att den har de resurser som behövs för tillsynsuppgiften.

Enligt 3 mom. ska Finansinspektionen i vissa situationer vidarebefordra information om börsens rapportering till andra EES-staters myndigheter och till ESMA. Om en rapport gäller misstanke om överträdelse av EU:s marknadsmissbruksförordning ska Finansinspektionen underrättas endast i det fall att det enligt Finansinspektionens bedömning är fråga om ett uppenbart missbruk.

3 §. *Rapportering av överträdelser*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artikel 73.2. De bestämmelser som föreslås i paragrafen om rapportering av överträdelser motsvarar vad som i kreditinstitutslagen (RP 39/2014 rd och RP 65/2016 rd) föreskrivs om intern rapportering av överträdelser i kreditinstitut och värdepappersföretag.

Enligt föreslagna *1 mom*. ska en börs ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera misstankar om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter som gäller finansmarknaden. Trots att direktivets artikel avser endast misstänkta överträdelser av nationella bestämmelser som utfärdats med stöd av direktivet och MiFIR:s bestämmelser, möjliggör den föreslagna bestämmelsen rapportering av misstänkta överträdelser också i större utsträckning, eftersom den generellt gäller regleringar som avser finansmarknaden. Också flera andra EU-författningar, exempelvis marknadsmissbruksförordningen, innehåller en motsvarande bestämmelse. Det är inte ändamålsenligt att inskränka möjligheten att rapportera överträdelser till enbart misstänkta överträdelser av bestämmelser i exempelvis lagen om investeringstjänster och lagen om handel med finansiella instrument.

Anmälningar ska kunna göras via en särskild oberoende kanal. Anmälningarna kan sålunda beroende på misstanken och den person som anmälan avser riktas exempelvis till en chef, den interna kontrollen, en person som svarar för övervakningen av att bestämmelserna efterlevs, den juridiska avdelningen, den verkställande ledningen eller till styrelsens revisionsutskott. För att säkerställa en oberoende undersökning av ärendena och systemets flexibilitet kan de som tar emot anmälningarna alternativt vara flera till antalet. Bestämmelsen varken preciserar eller begränsar de kanaler som kan användas för rapporteringen. Rapporteringen kan vid behov också ordnas så att den sker via börsens utomstående tjänsteleverantör.

En förutsättning för fungerande system är att det finns tydliga anvisningar om förfarandena och att systemet är lätt att använda. I börsreglerna kan behandlas bland annat de personers rättigheter och skyldigheter som gör anmälningar respektive är föremål för anmälningar, anmälningarnas innehåll, de förfaranden som ska iakttas vid behandlingen och undersökningen av anmälningar samt eventuellt andra åtgärder. Börsen ska också säkerställa skyddet av personer som rapporterar misstänkta överträdelser och garantera att de inte på grund av anmälningarna blir diskriminerade eller utsätts för annan osaklig behandling.

Driften av systemet innebär att börsen vid behandlingen av personuppgifter måste iaktta också personuppgiftslagen (523/1999). Börsen är registeransvarig i den bemärkelse som avses i personuppgiftslagen. I registret ska föras in uppgifter om sådana misstänkta överträdelser som rapporterats av börsens anställda eller andra personer i anslutning till bestämmelser eller föreskrifter om finansmarknaden. Uppgifterna kan enligt förslaget användas för börsens interna utredningar av eventuella missbruk. Vid behov kan uppgifterna utnyttjas också genom att de överlämnas till exempelvis Finansinspektionen eller polisen för att dessa myndigheter ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter. I registret ska i enlighet med personuppgiftslagen fö-

ras in endast uppgifter som behövs för utredning av misstankar om missbruk. I samband med att uppgifterna används är det skäl att säkerställa att de är korrekta.

Rapportören behöver inte leda sin brottsmisstanke i bevis utan det räcker med en motiverad misstanke. Däremot kan arbetsgivaren ingripa när det är fråga om klart grundlösa anmälningar i syfte att skada exempelvis med stöd av 18 och 28 § i arbetarskyddslagen där det föreskrivs om trakasserier och osakligt bemötande av arbetstagare. I sista hand kan det också bli fråga om att tillämpa exempelvis strafflagens 24 kap. 9 § om ärekränkning. Rapportörens identitet kan då vid behov utredas om det är fråga om en anonym anmälan.

I bestämmelsen åläggs arbetsgivaren inte någon skyldighet att rapportera om misstänkta eller konstaterade överträdelser till den behöriga tillsynsmyndigheten. Börsen har emellertid andra av lagen bestämmelser följande skyldigheter att rapportera vissa överträdelser eller misstankar om sådana till Finansinspektionen. Börsen är till exempel skyldig att omedelbart till Finansinspektionen anmäla vissa sådana förfaranden som avses i bestämmelsen om börsens tillsynsuppgifter i lagens 3 kap. 28 §.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska börsen bevara relevant information som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen. Uppgifter som visat sig vara felaktiga eller obehövliga ska emellertid i enlighet med personuppgiftslagen avföras ur registret så snabbt som möjligt.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har enligt paragrafens *3 mom*. en sådan registrerad person som är föremål för en anmälan inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifter skulle hindra utredning av misstänkta överträdelser. Det är motiverat att begränsa rätten till insyn eftersom den på det sätt som avses i personuppgiftslagens 27 § kan försvåra förebyggande eller utredning av brott. Av denna anledning kan enbart en sådan allmän inskränkning av rätten till insyn som avses i personuppgiftslagens 27 § inte anses vara tillräcklig.

Finansinspektionen kan enligt föreslagna *4 mom*. meddela närmare föreskrifter om rapportering enligt 1 mom. och om börsens behandling av rapporterna.

4 §. *Utkontraktering av en börs verksamhet*. I denna paragraf föreskrivs huvudsakligen i överensstämmelse med 2 kap. 19 § i den gällande lagen om utkontraktering av en börs verksamhet. I paragrafens *2 mom*. föreslås en strykning av hänvisningen till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Det föreslås att hänvisningen ersätts med MiFIR-förordningen och förordningar som kommissionen antagit med stöd av den. I MiFID II föreskrivs också mera i detalj än i MiFID I om ordnande av multilateral och organiserad handel. Regleringen ska tillämpas också på en börs då denna ordnar sådan handel som nämns ovan. I artikel 16.5 i MiFID II föreskrivs exempelvis om utkontraktering av verksamhet liksom även i MiFIR-förordningen och i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/584 om organisering av verksamheten på handelsplatser.

5 §. *Information om utkontraktering*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 20 § i den gällande lagen om skyldigheten att informera om utkontraktering.

6 §. *Marknadsreglernas minimiinnehåll*. I denna paragraf föreskrivs om minimiinnehållet i reglerna för en reglerad marknad. Paragrafen stämmer i stort sett överens med 2 kap. 23 § i den gällande lagen. Paragrafens *1 mom. 4 punkten* ska anses täcka också en handelsparts rätt

att få tillgång till börsens handelsplattform. Enligt artikel 53.5 i MiFID II ska medlemsstaterna sörja för att det i reglerna om tillträde till eller medlemskap eller deltagande i en reglerad marknad finns föreskrifter om en handelsparts deltagande, direkt eller på distans. Då finansministeriet fastställer börsreglerna räcker det att reglerna gör det möjligt för en handelspart att få tillträde till börsens handelsplattform direkt eller på distans. I 15 § i detta kapitel föreslås bestämmelser om en handelsparts, inklusive en distansförmedlares rättigheter och i 34 § föreskrivs om börsens verksamhet i en annan EES-stat.

Det föreslås att till paragrafens *1 mom.* fogas en *ny 10 punkt* om de krav, rättigheter och skyldigheter som gäller i fråga om fastställande och avveckling av transaktioner. En särskild bestämmelse om clearing av transaktioner finns i detta kapitels 24 §. Bestämmelsen är baserad på artikel 53.2 e i MiFID II.

7 §. *Fastställelse av börsregler*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 24 § i den gällande lagen om fastställelse av börsregler.

8 §. *Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad*. Paragrafen motsvarar 2 kap. 25 § i den gällande lagen och är baserad på direktivets artikel 51.

9 §. *Notering av värdepapper*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 28 § i den gällande lagen om notering av värdepapper på börslistan.

10 §. *Upprätthållande av börslista*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 27 § i den gällande lagen om börsens förutsättningar att upprätthålla en sådan börslista som avses i direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering.

11 §. *Avbrytande eller avslutande av handel*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med artikel 52 i MiFID II om börsens befogenheter att avbryta eller avsluta handel. Börsen har enligt förslaget under de förutsättningar som beskrivs i artikeln och som motsvarar gällande lag rätt att avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument och relaterade derivat. För att förtydliga regleringen föreskrivs i samma paragraf både om avbrytande och om avslutande av handeln. I gällande 2 kap. 31 § föreskrivs enbart om rätten att avbryta handel. Bestämmelsen stämmer i övrigt överens med den gällande regleringen.

I 3 kap. 12 § finns en särskild bestämmelse om Finansinspektionens befogenheter att i överensstämmelse med direktivets artiklar 69.2 m och 69.2 n avbryta eller avsluta handel.

Paragrafens *1—3 mom*. är baserade på direktivets artikel 52.1 som till sakinnehållet är oförändrad jämfört med MiFID I.

Genom paragrafens *4 mom*. genomförs den nya artikeln 52.2.1 i MiFID II. I artikeln föreskrivs om börsens skyldighet att stoppa eller från handeln avföra de derivat som avses i punkterna 4—10 i avsnitt C i bilaga I (överförbara värdepapper) vilka avser eller hänför sig till det finansiella instrumentet när det är nödvändigt för att tjäna syftet med att tillfälligt stoppa eller avföra det underliggande finansiella instrumentet från handel. Det föreslås att bestämmelsen om el- och naturgasderivat i gällande 31 § 2 mom. överförs till detta moment.

I paragrafens *5 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med den nya artikeln 52.2.2 i MiFID II om de förutsättningar under vilka Finansinspektionen kan förordna att handeln ska avbrytas på en annan marknad i Finland eller att en systematisk internhandlare ska avbryta eller avsluta handeln med samma finansiella instrument eller med relaterade derivat, då handeln med dem har avslutats med stöd av paragrafens 1 mom.

Enligt paragrafens *6 mom*. kan börsen be Finansinspektionen fastställa beslut om avbrytande eller förbjuda handel. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 31 § 4 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *7 mom*. stämmer i övrigt överens med den gällande lagens 2 kap. 26 § 4 mom., men ordet värdepapper föreslås bli ersatt med uttrycket finansiella instrument.

Paragrafens *8 mom*. om börsens skyldighet att offentliggöra beslut om avbrytande och avslutande av handel motsvarar 2 kap. 26 § 3 mom. och 31 § 3 mom. i den gällande lagen, med vissa tekniska ändringar.

Motsvarande arrangemang gäller enligt direktivets artikel 32 multilaterala och organiserade handelsplattformar och i vissa avseenden systematiska internhandlare. Regleringen genomförs med hänvisningar i 5 kap. 11 § och 7 kap. 3 §.

12 §. *Finansinspektionens befogenheter att avbryta, avsluta eller förbjuda handel med finansiella instrument*. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens befogenheter. Till sakinnehållet motsvarar paragrafen 2 kap. 31 och 32 § i den gällande lagen. Finansinspektionen kan liksom för närvarande under de förutsättningar som nämns i paragrafen besluta avbryta, avsluta eller förbjuda sådan handel med finansiella instrument som bedrivs på en reglerad marknad. Befogenheten gäller också andra handelsplatser och enligt 7 kap. 3 § också systematiska internhandlare.

Paragrafens *1 mom.* är baserat på direktivets artiklar 69.2 m och 69.2 n som är oförändrade jämfört med MiFID I. Direktivet begränsar inte tillsynsmyndighetens behörighet till endast ett finansiellt instrument åt gången. I momentet preciseras emellertid den omständigheten att Finansinspektionens förordnade kan avse antingen ett eller flera finansiella instrument eller handeln på en hel handelsplats. I momentet tas också in en hänvisning till marknadsmissbruksförordningen som förutsätter att Finansinspektionen har denna befogenhet. Finansinspektionen kan bli tvungen att använda mera omfattande befogenheter när det gäller flera finansiella instrument i en situation där överträdelse av bestämmelser och föreskrifter eller en särskilt vägande orsak, exempelvis en betydande och exceptionell marknadsstörning, kan äventyra en ordnad och balanserad handel inte med endast ett utan med flera eller samtliga finansiella instrument. Eftersom de befogenheter som föreskrivs i detta moment är mera omfattande än de nuvarande, blir gällande 31 § 6 mom. som är baserat på artikel 24 i öppenhetsdirektivet (2004/109/EG) och artikel 21 i prospektdirektivet (2003/71/EG) obehövligt. Dessa befogenheter har i enlighet med direktivet inskränkts till ett minimum av högst 10 bankdagar.

13 §. *Finansinspektionens uppgifter och skyldighet att informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten*. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens uppgifter i samband med att den förordnar att handeln ska avbrytas, avslutas eller förbjudas. I paragrafen föreskrivs både om Finansinspektionens uppgifter och informationsskyldighet, som i den gällande lagen regleras i separata paragrafer. Regleringen är baserad på direktivets artikel 52 och det föreslås att den uppdateras i överensstämmelse med direktivets reglering. I 2 kap. 31 och 32 § i den gällande lagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra och informera om sina beslut.

Paragrafens *1 mom*. motsvarar den gällande regleringen och baserar sig på direktivets artiklar 52.2.3 och 52.2.4.

Paragrafens *2 mom*. stämmer överens med den gällande lagens 2 kap. 31 § 7 mom. om noteringsförfarandet och är baserat på det första, tredje och fjärde stycket i artikel 52.2.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta också Energimyndigheten om beslut att avbryta handeln, när det är fråga om råvaror och utsläppsrätter.

Paragrafens *4 mom*. stämmer överens med den gällande lagens 2 kap. 31 § 8 mom. och är baserat på den andra punkten i direktivets artikel 52.2.

14 §. *Avnotering av värdepapper*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagens 2 kap. 29 § om avnotering av värdepapper från börslistan.

15 §. *Rätt att verka som handelspart*. Paragrafen stämmer i stort sett överens med 2 kap. 30 § i den gällande lagen. I paragrafen föreskrivs i överensstämmelse med artikel 53 i MiFID II om tillträde till en reglerad marknad.

Till paragrafens *5 mom*. fogas ett omnämnande om börsens skyldighet att årligen underrätta Finansinspektionen om sina handelsparter. Bestämmelsen motsvarar artikel 53.7 i MiFID II, med den preciseringen jämfört med gällande 2 kap. 30 § 5 mom. att Finansinspektionen ska informeras varje år.

16 §. *Begränsning av handel*. I denna paragraf ingår en motsvarande förtydligande hänvisning till blankningsförordningens artikel 23 som i 2 kap. 31 a § i den gällande lagen.

17 §. *Marknadsgarantavtal*. I denna nya paragraf föreskrivs om marknadsgarantavtal som ingås mellan en börs och en handelspart som bedriver en marknadsgarantstrategi. Med marknadsgaranti avses verksamhet där ett värdepappersföretag eller en annan handelspart erbjuder sig att handla för egen räkning med utnyttjande av eget kapital till priser som han eller hon själv fastställt. Syftet med marknadsgarantin är att trygga marknadens likviditet på ett regelbundet sätt. Bestämmelser om innehållet i marknadsgarantiavtal och om skyldigheten att ingå sådana avtal finns dessutom i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/578.

Enligt paragrafens *1 mom*. ska en börs och ett värdepappersföretag ingå ett skriftligt marknadsgarantavtal. Börsen ska i sina egna system säkerställa att ett tillräckligt antal värdepappersföretag kan bli avtalsparter. Syftet med avtalet är att trygga bindande offerter till konkurrenskraftiga priser.

I *2 mom*. föreskrivs om minimikrav som gäller avtalets innehåll.

Börsen ska övervaka att värdepappersföretagen iakttar avtalet. Enligt 4 mom. ska börsen dessutom utan obefogat dröjsmål informera Finansinspektionen om innehållet i avtalet och vid behov förse Finansinspektionen med ytterligare upplysningar.

Med bestämmelsen genomförs artiklarna 48.2 och 48.3 i MiFID II.

18 §. *Algoritmisk handel*. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs om begränsning av algoritmisk handel i enlighet med artiklarna 48.6, 48.8 och 48.10 i MiFID II. I 1 kap. 2 § definieras begreppet algoritmisk handel. En börs ska ha tillgång till effektiva system och interna förfaranden för hantering av riskerna i samband med algoritmisk handel. Det är fråga till exempel om system för att begränsa andelen ej utförda order i förhållande till transaktionerna som kan läggas in i systemet av en medlem eller deltagare, för att det ska vara möjligt att bromsa orderflödet om det finns en risk för att systemkapaciteten ska uppnås och för att begränsa och genomdriva den minsta tick-size som får tillämpas på marknaden. Börsen ska kräva att dess medlemmar eller deltagare ska utföra lämpliga tester av algoritmer och tillhandahålla miljöer för att underlätta sådana tester.

I *2 mom.* föreskrivs om de allmänna principerna för samlokaliseringstjänster.

Enligt paragrafens *3 mom.* ska börsen kunna identifiera vilka order som har genererats genom algoritmisk handel, vilka personer som har initierat de orderna och vilka algoritmer som har använts för att skapa olika order. Börsen ska utan obefogat dröjsmål på begäran göra den informationen tillgänglig för Finansinspektionen.

19 §. *Direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats*. Enligt den föreslagna nya bestämmelsen kan en börs tillåta att ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut i egenskap av handelspart erbjuder en kund, som bedöms vara lämplig, direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats. Med direkt elektroniskt tillträde avses i *1 mom.* ett arrangemang där en handelspart ger en kund tillåtelse att använda dennas handelskod, så att kunden elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen. Förfarandet med direkt elektroniskt tillträde omfattar också arrangemang där en person använder en medlems, en deltagares eller en kunds infrastruktur, eller något förbindelsesystem som tillhandahålls av medlemmen, deltagaren eller kunden, för att förmedla dessa order samt arrangemang där en sådan infrastruktur inte används av en person.

Paragrafens *2 mom*. gäller de krav som ställs på kunder som erbjuds direkt elektroniskt tillträde. Kraven kan avse till exempel tekniska eller verksamhetsrelaterade villkor.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om handelsparters ansvar för order och affärer som utförs med användning av direkt elektroniskt tillträde.

Enligt *4 mom*. ska en börs ha system och interna förfaranden varmed den kan särskilja och vid behov stoppa order eller handel som utförs av en person som använder direkt elektroniskt tillträde. Till dess interna förfaranden hör vidare att uppställa villkor i fråga om riskhantering. Börsen ska också ha beredskap för att avbryta eller avsluta en handelsparts möjligheter att erbjuda direkt elektroniskt tillträde, om handelsparten eller dess kund inte iakttar vad som föreskrivs i denna paragraf.

Genom bestämmelsen genomförs artikel 48.7 i MiFID II.

20 §. *Tick-size*. Enligt artikel 49 i MiFID II ska en börs ha lämpliga arrangemang när det gäller tick-size för finansiella instrument. Sådana finansiella instrument är till exempel aktier, depåbevis, börshandlade fonder och certifikat. Reglerna för tick-size ska kalibreras så att de återspeglar det finansiella instrumentets likviditetsprofil och den genomsnittliga spreaden mellan köp- och säljkurs, med beaktande av spreaden mellan kurserna. Dessutom ska de på lämpligt sätt justera tick-size för varje finansiellt instrument. ESMA ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn bland annat för att specificera minsta tick-size eller regler för tick-size i fråga om vissa finansiella instrument.

21 §. *Synkronisering av klockor*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med artikel 50 i MiFID II om börsens och dess handelsparters skyldighet att synkronisera de klockor som används vid transaktioner.

ESMA ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att precisera noggrannhetsnivån för synkroniseringen.

22 §. *Beredskap för kortvariga handelsavbrott*. Enligt denna paragraf åläggs börsen den nya skyldigheten att ha beredskap för att med vissa metoder avbryta handel i enlighet med artikel 48.5 i MiFID II. En sådan artikel fanns inte i MiFID I. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att en börs för undvikande av betydande handelsstörningar ska ha adekvata system och interna förfa-

randen för att stoppa eller begränsa handeln, om det finns en betydande prisrörelse för ett finansiellt instrument på en reglerad eller en närliggande marknad eller för att annullera, justera eller korrigera en transaktion.

Enligt *2 mom.* ska en börs säkerställa att parametrarna för att stoppa handeln är kalibrerade på ett sätt som beaktar likviditeten för olika tillgångskategorier, marknadsmodellens art och olika typer av användare av marknadsmodellen. Om handeln med likvida finansiella instrument avbryts på en annan reglerad marknad ska börsen ha interna mekanismer för att säkerställa att informationen kan tillställas Finansinspektionen. De behöriga myndigheterna bedömer sinsemellan om det är motiverat att avbryta handeln också på andra handelsplatser till dess att handeln fortsätter på den ursprungliga marknadsplatsen.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs om börsens skyldighet att till Finansinspektionen rapportera parametrarna för att stoppa handeln. Finansinspektionen ska vidarebefordra informationen till ESMA.

23 §. *Beredskap för avvisande av order*. Enligt denna paragraf ska en börs ha system och förfaranden för att kunna avvisa order. Bestämmelsen motsvarar artikel 48.4 i MiFID II.

24 §. *Clearing och avveckling av transaktioner*. I denna paragraf föreskrivs i stor utsträckning på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 33 § om börsens skyldigheter i anslutning till clearing och avveckling av transaktioner. Paragrafens 1 mom. motsvarar artikel 37.1 och paragrafens 3 mom. motsvarar artikel 55.2 i MiFID II. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan Finansinspektionen förbjuda en börs att vid clearing och avveckling av transaktioner anlita en central motpart eller en värdepapperscentral som är etablerad i en annan EES-stat, om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden. Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 4 mom*. där det nämns att i artikel 29 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om börsens skyldighet att anlita en central motpart för clearing och avveckling av derivattransaktioner.

25 §. *Handelsparters rätt att välja värdepapperscentral*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 2 kap. 34 § om handelsparters rätt att välja värdepapperscentral för clearing och avveckling av transaktioner. Bestämmelsen motsvarar artikel 37.2 i MiFID II.

26 §. *Positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat*. Denna nya paragraf är baserad på artiklarna 57.8—57.10 i MiFID II. Enligt paragrafens *1 mom*. ska en börs ha system och arrangemang som gör det möjligt att begränsa handeln med råvaruderivat. I artikeln avses med lämpliga system sådana datasystem och andra kontroller som åtminstone ger börsen befogenhet att övervaka personers öppna kontraktpositioner och vid behov begränsa dem och som ger dem tillgång till tillräcklig information åtminstone om de parter som handlar med råvaruderivat, deras syften och faktiska förmånstagare och kunder samt om fysiskt avvecklade råvaruderivat och handelsvolymer. Enligt artiklarna 57.9 och 57.10 i MiFID II ska de begränsningar och den tillsyn som avses i paragrafen baseras på transparenta och enhetliga, dvs. icke-diskriminerande grunder med beaktande av marknadsförhållandena samt övriga parter.

Enligt föreslagna *2 mom*. som är baserat på direktivets artikel 57.8 punkterna a—d kan en börs kräva att en handelspart tillfälligt eller permanent avslutar eller minskar en position i finansiella instrument eller säljer finansiella instrument till ett överenskommet pris och i en överenskommen omfattning. Börsen har rätt at kräva att en sådan åtgärd vidtas också ensidigt, vilket innebär att en part varken behöver samtycka eller godkänna att bestämmelsen tillämpas. Enligt paragrafens *3 mom*. har börsen också uttryckligen rätt att vidta de positionsminskande åtgärder

som avses i 2 mom. om en handelspart inte samtycker till börsens krav. Momentet är baserat på artikel 57.8 c. Enligt paragrafens *4 mom*. ska börsen informera Finansinspektionen om de system och arrangemang som avses i 1 mom. Förslaget är baserat på artikel 57.10.

27 §. *Finansinspektionens rätt att få data om orderboken*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artikel 48.11 enligt vilken en börs är skyldig att förse Finansinspektionen med data om orderboken.

28 §. *Handelsavgifter*. Denna paragraf gäller i överensstämmelse med artikel 48.9 i MiFID II krav som kan ställas på avgifter som en börs tar ut. Därmed avses avgifter för utförande och sidotjänster samt eventuella rabatter. Enligt *1 mom*. ska börsen se till att uppgifter om hur avgifterna fastställs är offentligt tillgängliga.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs om situationer där en börs kan ta ut högre avgifter utan att det anses vara fråga om ett diskriminerande eller ojämlikt förfarande. Algoritmisk högfrekvenshandel som nämns i momentets *3 punkt* är en specifik delmängd av algoritmisk handel, där ett handelssystem analyserar data eller signaler från marknaden med hög beräkningshastighet och därefter som ett resultat av denna analys skickar eller uppdaterar ett stort antal order inom en mycket kort tidsperiod.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om beviljande av rabatter.

Enligt paragrafens *4 mom*. får avgifterna inte skapa incitament för att lägga order eller utföra transaktioner på ett sätt som bidrar till otillbörliga handelsförhållanden eller marknadsmissbruk.

29 §. *Skyldighet att göra insideranmälan*. Denna paragraf motsvarar 2 kap. 41 § i den gällande lagen.

30 §. *Insideranmälan*. Denna paragraf motsvarar 2 kap. 42 § i den gällande lagen.

31 §. *Börsens insiderregister*. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 2 kap. 43 § i den gällande lagen. I förslaget till 31 § föreskrivs inte längre, liksom i gällande 43 § 4 mom., om en årlig rapporteringsskyldighet.

32 §. *Börsverksamhet i andra EES-stater*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 kap. 37 § i den gällande lagen om börsens verksamhet i andra EES-stater samt om anmälningar i samband därmed. Det föreslås att till bestämmelsen fogas en hänvisning till organiserad handel.

33 §. *Meddelanden till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 2 kap. 38 § i den gällande lagen om finansministeriets skyldighet att föra en förteckning över reglerade marknaden samt om skyldigheten att informera övriga EES-stater och kommissionen om förteckningen.

34 §. *Marknadsföring*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 kap. 39 § i den gällande lagen om marknadsföring av reglerade marknader.

35 §. *Handelskalender*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som enligt 2 kap. 40 § i den gällande lagen om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra en kalender varav det framgår vilka dagar det handlas på en reglerad marknad som drivs av en börs.

36 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. Denna paragraf motsvarar endast delvis 2 kap. 44 § i den gällande lagen. Enligt den föreslagna paragrafen kan Finansinspektionen fortsättningsvis meddela närmare föreskrifter om insideranmälningar och insiderregister samt om handelsparters rättigheter och hur de beviljas.

4 kap. **Utländska börsers verksamhet i Finland**

1 §. *Börser i andra EES-stater*. I denna paragraf föreskrivs i stor utsträckning på motsvarande sätt som i gällande 3 kap. 1 § om anmälningsskyldighet när det gäller en marknadsoperatör som motsvarar en börs och är auktoriserad i en annan EES-stat, med den ändringen att paragrafens 2 mom. kompletteras med en hänvisning till organiserade handelsplattformar.

2 §. *Tredjelandsbörser*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 3 kap. 2 § att en marknadsoperatör som motsvarar en börs och är auktoriserad i ett tredjeland får bedriva verksamhet i Finland.

3 §. *Ansökan om tillstånd för tredjelandsbörser*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 3 kap. 3 § i den gällande lagen om tredjelandsbörsers tillståndsansökan samt om utredningar som ska fogas till ansökan.

4 §. *Beviljande av tillstånd till tredjelandsbörser*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande lagens 3 kap. 4 § om förutsättningarna för beviljande av tillstånd till tredjelandsbörser.

5 §. *Återkallelse av tillstånd och avbrytande av verksamhet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 3 kap. 5 § i den gällande lagen om återkallelse av tredjelandsbörsers tillstånd och om avbrytande av sådana börsers verksamhet i Finland.

6 §. *Marknadsplatsoperatörer som ordnar sådan handel i tredjeland som motsvarar en multilateral eller en organiserad handelsplattform*. I denna paragraf föreskrivs i stort utsträckning på motsvarande sätt som i 3 kap. 6 § i den gällande lagen om tillämpning av 2—5 § också på marknadsplatsoperatörer som ordnar sådan handel i tredjeland som motsvarar en multilateral eller organiserad handelsplattform. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande om att den ska tillämpas också på organiserade handelsplattformar.

5 kap. **Krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar**

Allmänna krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar

1 §. *Rätt att driva multilaterala och organiserade handelsplattformar*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 1 § i den gällande lagen med den kompletteringen att kravet gäller också organiserade handelsplattformar. Merparten av direktivets bestämmelser är identiskt tillämpliga på reglerade marknader samt på multilaterala och organiserade handelsplattformar. Till paragrafens *2 och 4 mom*. fogas enligt förslaget uppdaterade hänvisningar till 2 och 3 kap. som gäller reglerade marknader. I paragrafens *3 mom*. hänvisas endast till tilläggskrav som är tillämpliga på marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. Genom ändringarna genomförs direktivets nya reglering som utöver reglerade marknader gäller också andra handelsplatser. Avsikten är samtidigt att förtydliga 5 kap. I paragrafens *5 mom*. föreskrivs om de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som är tillämpliga på marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserad handel. Bestämmelserna ska på motsvarande sätt tillämpas också på en börs som driver en multilateral eller organiserad handelsplattform. I paragrafens *6 mom*. föreskrivs på motsvarande sätt som i gällande 4 kap. 1 § om förbud mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed.

2 §. *Regler för multilaterala och organiserade handelsplattformar*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 2 § i den gällande lagen kompletterad med omnämnanden om organiserad handel.

3 §. *Marknadsplatsoperatörers informationsskyldighet*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 3 § i den gällande lagen.

4 §. *Hantering av intressekonflikter samt tillförlitliga system*. I denna nya paragrafs 1 mom. föreskrivs i överensstämmelse med direktivets artikel 18.4. om identifiering och hantering av eventuella skadliga intressekonflikter. Motsvarande bestämmelse fanns inte i MiFID I. En marknadsplatsoperatör som driver en multilateral handelsplattform ska ha system och förfaranden för identifiering och hantering av intressekonflikter som kan ha negativa följder för handelsplattformen. Det är enligt artikeln fråga om relationerna mellan företaget som driver plattformen, en organiserad handelsplattform, handelsparter, kunder och användare. I paragrafens 2 mom. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 18.5 om handelssystems motståndskraft och om säkerställande av denna.

5 §. *Upptagande av finansiella instrument till handel*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 4 § i den gällande lagen.

6 §. *Rätt att verka som handelspart*. Denna bestämmelse är identisk med den som gäller reglerade marknader.

7 §. *Säkerställande av en välordnad och kontinuerlig handel*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artikel 18.1. En operatör som driver en multilateral handelsplattform åläggs jämfört med MiFID I skyldighet att säkerställa systemets kontinuitet och att hantera riskerna för systemavbrott.

8 §. *Clearing och avveckling av transaktioner*. Genom denna bestämmelse genomförs artikel 38.1 i MiFID II som i andra avseenden inte har ändrats jämfört med MiFID I. I paragrafens 1 mom. implementeras dessutom artikel 18.6 i MiFID II, som preciserar marknadsoperatörens skyldigheter och information. Paragrafens 2 mom. motsvarar gällande 4 kap. 6 § 2 mom.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel i god tid på förhand ska underrätta finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen om förändringar i arrangemang som berör clearingen och avvecklingen av transaktioner. Finansinspektionen kan förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att för clearingen och avvecklingen anlita en i en annan EES-stat etablerad central motpart, en annan clearingorganisation eller en värdepapperscentral, om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden. Som grund för en begränsning kan komma i fråga till exempel att ett annat system inte gör det möjligt att trygga ett effektivt och säkert utförande av transaktioner. Med bestämmelsen genomförs artikel 38.2 i MiFID II.

9 §. *Minimiantal handelsparter*. Denna nya paragraf är baserad på direktivets artikel 18.7. Bestämmelsen om minimiantal handelsparter är ny jämfört med MiFID I. Bestämmelsen ska ge grundläggande garantier för att prisbildningen för handeln sker på ett korrekt sätt.

10 §. *Positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat*. Denna bestämmelse är baserad på artiklarna 57.8—57.10 och är ny jämfört med MiFID I. Enligt den föreslagna paragrafen ska vad som i 3 kap. 26 § föreskrivs om positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat tillämpas också på marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel.

11 §. *Avbrytande, avslutande och förbjudande av handel*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 7 § i den nuvarande lagen. Hänvisningen till 3 kap. 11 § kompletteras med ett moment där det föreskrivs om avslutande av handeln med derivat som relaterar till finansiella instrument. Med denna bestämmelse genomförs den nya artikeln 32.2 i MiFID II. Regleringen motsvarar de bestämmelser som ska iakttas på en reglerad marknad enligt 3 kap. 11—13 §, som är baserade på direktivets artikel 52.2. Bestämmelsen är tillämplig också på organiserad handel.

12 §. *Begränsning av handel*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 7 a § i den gällande lagen.

13 §. *Marknadsplatsoperatörens tillsynsuppgifter*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 31. Marknadsplatsoperatörens skyldigheter utsträcks i enlighet med artikeln till marknadsplatsoperatörer som ordnar organiserad handel. Bestämmelserna om operatörens skyldigheter är något mera detaljerade än enligt MiFID I, men de innebär inte någon väsentlig förändring av den nuvarande regleringen. Paragrafen motsvarar i stort sett 4 kap. 9 § i den gällande lagen, med de ändringar som nämns nedan. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. i överensstämmelse med artikel 31.1 föreskrivs om kravet på tillräckliga övervakningsresurser samt om kravet på övervakning av order för att operatören ska kunna identifiera eventuella överträdelser av regler och bestämmelser samt otillbörliga marknadsförhållanden. I artikeln hänvisas till marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014 där det föreskrivs om förebyggande av överträdelser och systemavbrott.

Det föreslås att paragrafens *2 mom*. ändras i överensstämmelse med direktivets artikel 31.2 första stycket. Kraven när det gäller marknadsplatsoperatörens skyldigheter att underrätta tillsynsmyndigheten är strängare än enligt MiFID I. Tillsynsmyndigheten ska således utan obefogat dröjsmål underrättas om sådana förfaranden som beskrivs i momentet. Också uppförande som kan tyda på beteende som är förbjudet enligt marknadsmissbruksförordningen ska rapporteras. I artikel 31.4 föreskrivs att kommissionen ska ges befogenheter att anta delegerade akter för att fastställa de omständigheter som utlöser informationskraven. I artikel 81 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 föreskrivs dessutom om hur informationsskyldigheten ska uppfyllas.

Paragrafens nya *3 mom*. är baserat på de nya styckena 2 och 3 i direktivets artikel 31.2. I momentet föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera ESMA och övriga EES-staters behöriga myndigheter. Enligt tredje stycket i artikel 31.2 är rapporteringsskyldigheten emellertid avgränsad från uppförandet som myndigheten misstänker tyda på beteende som är förbjudet enligt MiFIR. Finansinspektionen ska rapportera sådana förfaranden till andra myndigheter endast om Finansinspektionen är av den uppfattningen att det skett en överträdelse av marknadsmissbruksförordningen.

Direktivets artikel 31.3 motsvarar artikel 26.2 i MiFID I. Enligt artikeln ska en marknadsplatsoperatör ”utan onödigt dröjsmål” förse Finansinspektionen med de upplysningar som avses i artikel 31.2 . Artikeln behöver inte sättas i kraft eftersom de krav som avses i artikeln uppfylls genom 18 § i lagen om Finansinspektionen där det föreskrivs om tillsynsobjekts skyldigheter.

14 §. *Skyldighet att rapportera till Finansinspektionen*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 18.10 som är ny jämfört med MiFID I. Bestämmelsen ska tillämpas både på operatörer som driver en multilateral handelsplattform och på operatörer som driver en organiserad handelsplattform. I artikel 18.10 nämns exempel på upplysningar som ska rapporteras till tillsynsmyndigheten gällande multilaterala och organiserade handelsplattformar, förbindelser och deltagare. Upplysningar som avses i bestämmelsen ska inte automatiskt rapporteras till ESMA, till åtskillnad från sådana upplysningar som avses i 9 § 3 mom. och är baserade på di-

rektivets artikel 31. Upplysningarna ska rapporteras till ESMA endast på myndighetens begäran.

15 §. *Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten*. Denna nya bestämmelse är baserad på artikel 18.10. Enligt artikel 18.11 ska kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa innehållet i och formatet för beskrivningen.

16 §. *Avbrytande av verksamhet*. Denna paragraf stämmer överens med 4 kap. 10 § i den gällande lagen, på så sätt utvidgad att den gäller också avbrytande av organiserad handel.

17 §. *Marknadsföring*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 11 § i den gällande lagen, kompletterad med en hänvisning till organiserade handelsplattformar.

18 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 12 § i den gällande lagen.

Särskilda krav för multilaterala handelsplattformar

19 §. *Ordnande av multilateral handel*. Genom denna nya paragraf genomförs artiklarna 19.1 och 19.2 i MiFID II inklusive bestämmelserna om ordnande av multilateral handel. I MiFID II föreskrivs mera detaljerat än i MiFID I om ordnande av multilateral handel.

I paragrafens *2 mom.* hänvisas i fråga om de regler som marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel har upprättat till motsvarande krav som i fråga om regler för en reglerad marknad i MiFID I.

20 §. *Verksamhetens tillförlitlighet*. Med denna nya paragraf genomförs artiklarna 19.3 och 19.4 i MiFID II. I paragrafen föreskrivs om marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och om deras skyldighet att övervaka och hantera de risker som plattformen är exponerad för samt främja clearingen och avvecklingen av transaktionerna. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs i överensstämmelse med artikel 19.4 om reglerna för transaktioner mellan deltagare på en multilateral handelsplattform.

21 §. *Kundorder*. Genom denna nya paragraf genomförs artikel 19.5 i MiFID II. I paragrafen föreskrivs om förbud mot utförande av kundorder med utnyttjande av eget kapital och om förbud mot matchad principalhandel.

Särskilda krav för organiserade handelsplattformar

Dessa bestämmelser är nya. I MiFID I finns inga bestämmelser om organiserade handelsplattformar.

22 §. *Förbud mot transaktioner för eget eller ett till samma koncern hörande företags räkning*. Med denna bestämmelse genomförs direktivets artiklar 20.1—20.3. I paragrafen föreskrivs att en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska kunna förhindra att det på handelsplattformen utförs kundorder för egen räkning eller med utnyttjande av eget kapital hos operatören eller hos en enhet i samma koncern, om inte kunden har gett sitt samtycke.

23 §. *Begränsning av matchad principalhandel*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 20.2. I paragrafen föreskrivs om särskilda villkor för matchad principalhandel.

24 §. *Drift av en organiserad handelsplattform separat från en systematisk internhandlare*. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 20.4. Enligt paragrafen får en och samma juridiska person inte vara verksam både som marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel och som en systematisk internhandlare.

25 §. *Anlitande av oberoende marknadsgarant*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 20.5. I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för att i samband med organiserad handel anlita en marknadsgarant.

26 §. *Diskretionärt genomförande av order*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 20.6. I paragrafen föreskrivs om situationer där en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel får utföra order på diskretionär grund.

27 §. *Skyldighet att rapportera till Finansinspektionen*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 20.7. I paragrafen föreskrivs att en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska informera Finansinspektionen om hur handeln ordnas.

28 §. *Tillämpning av kundsskyddsbestämmelserna i lagen om investeringstjänster vid organiserad handel*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i artikel 27.7 sista meningen i MiFID II om förutsättningarna för att införa kundskydd.

6 kap. **Tillväxtmarknader för små och medelstora företag**

1 §. *Registrering av tillväxtmarknader för små och medelstora företag.* Denna bestämmelse är baserad på artiklarna 33.1 och 33.2 i MiFID II. Enligt paragrafen kan den som ordnar multilateral handel be Finansinspektionen registrera handelsplattformen som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag.

2 §. *Krav som gäller tillväxtmarknader för små och medelstora företag*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artiklar 33.3 a—g och 33.4. I paragrafen föreskrivs i överensstämmelse med direktivet om de förutsättningar som en sådan särskild tillväxtmarknad för små och medelstora företag ska uppfylla. Bland annat nämns krav som gäller de på handelsplatsen noterade emittenternas storlek, emittentens informationsskyldighet och skyldighet att offentliggöra information samt skyldigheten att offentliggöra bokslut. Enligt direktivets artikel 33.8 ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att närmare specificera de krav som föreskrivs i punkt 3 i denna artikel.

3 §. *Finansinspektionens skyldighet att avregistrera tillväxtmarknader för små och medelstora företag*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 33.5 a—b. I paragrafen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att återkalla en registrering om förutsättningarna för registreringen inte längre uppfylls.

4 §. *Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artikel 33.6.

5 §. *Handel på andra tillväxtmarknader för små och medelstora företag*. Denna bestämmelse är baserad på direktivets artiklar 33.7 och 33.8 och motsvarar 3 kap. 8 § om reglerade marknader samt 5 kap. 5 § 4 mom. om multilaterala handelsplattformar.

III AVDELNINGEN **TRANSPARENS I HANDELN SAMT DATARAPPORTERINGSTJÄNSTER**

7 kap. **Transparenskrav för handel med finansiella instrument**

Merparten av de bestämmelser om transparens vid handel med finansiella instrument som ingår i den gällande lagen om handel med finansiella instrument ska upphävas då MiFIR-förordningen börjar tillämpas. Bestämmelser om transparens vid handel med finansiella instrument finns i MiFIR-förordningens avdelningar II—IV. Den gällande lagens 5—7 kap. upphävs med undantag för några paragrafer som blir kvar i den nationella lagstiftningen. I förordningens avdelning II föreskrivs om transparens när det gäller handelsplatser, i avdelning III om transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel och i avdelning IV om transaktionsrapportering. De återstående nationella bestämmelserna har sammanställts i nya 7 kap.

1 §. *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*. Enligt den föreslagna bestämmelsen finns i avdelningarna II—IV i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, utöver vad som föreskrivs i 7 kap., bestämmelser om transparenskrav för finansiella instrument.

2 §. *Systematiska internhandlares anmälningsskyldighet*. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar bestämmelsens materiella innehåll. Paragrafens *1 mom*. motsvarar den gällande lagen. Bestämmelsen om systematiska internhandlares anmälningsskyldighet stämmer överens med 5 kap. 1 § i den gällande lagen samt med artiklarna 15.1.2 och 18.4 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument där det föreskrivs om systematiska internhandlares skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om sin verksamhet. Enligt paragrafens nya 2 mom. ska också sådana utländska EES-filialer till värdepappersföretag som verkar som systematiska internhandlare i Finland vara skyldiga att göra anmälan om sin verksamhet till Finansinspektionen.

3 §. *Avbrytande och förbjudande av systematisk internhandel*. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar bestämmelsens materiella innehåll. Paragrafens *1—3 mom*. om avbrytande av transaktioner motsvarar 5 kap. 6 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen, men bestämmelsens ordalydelse föreslås bli preciserad så att den motsvarar ordalydelsen i direktivets artikel 52, dvs. att ordet aktie ersätts med uttrycket finansiella instrument.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett *4 mom*. där det på motsvarande sätt som i 3 kap. 26 § 6 mom. föreskrivs om avslutande av handel och på motsvarande sätt som i 3 kap. 31 § 11 mom. om finansiella instrument och relaterade derivat. Genom bestämmelsen genomförs artikel 52.2 i MiFID II också i fråga om systematiska internhandlare.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 5 mom.* som är informativt till sin karaktär och hänvisar till avdelning III i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

4 §. *Skyldighet att offentliggöra limiterade order*. Paragrafens *1 mom. och 2 mom*. motsvarar 7 kap. 1 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen samt artiklarna 28.1 och 28.2 i MiFID II. Dessutom föreslås att uttrycken reglerad marknad och multilateral handelsplattform ersätts med ordet handelsplats. Paragrafens 3 mom. föreslås däremot bli ändrat eftersom kommissionen enligt artikel 28 ska ges befogenhet att anta delegerade akter om villkoren för och karaktären av kundorder och kundlimitorder. Gällande 3 mom. föreslås bli ersatt med en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen har rätt att bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra en limiterad order då ordern är av större omfattning än vad som enligt artikel 4 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument är normalt på marknaden. Paragrafens 4 mom. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen samt artiklarna 53.4 och 19.4 i MiFID II.

5 §. *Utförande av transaktioner på en handelsplats*. Denna paragraf är ny. Den stämmer överens med artikel 27.3 i MiFID II. Enligt paragrafens *1 mom*. ska handelsplatser och systematiska internhandlare i fråga om finansiella instrument som omfattas av handelsskyldigheten i

artiklarna 23 och 28 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument minst en gång årligen kostnadsfritt offentliggöra data och kvaliteten på utförandet av transaktioner på den handelsplatsen. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs om motsvarande skyldighet i fråga om andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom. på den plats där transaktionen utförs.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs att efter det att en order har utförts för en kunds räkning ska värdepappersföretaget informera kunden om var ordern utfördes. De regelbundna rapporterna ska inbegripa detaljerade uppgifter om pris, kostnader, hastighet och sannolikhet för utförande när det gäller enskilda finansiella instrument.

6 §. *Rapportering av råvaruderivat och utsläppsrätter*. Med denna nya paragraf genomförs artikel 58 i MiFID II. Enligt föreslagna *1 och 2 mom*. ska marknadsplatsen varje vecka offentliggöra en rapport samt överlämna motsvarande uppgifter till Finansinspektionen och ESMA förutsatt att det gränsvärde som anges i kommissionens delegerade förordning överskrids. Föreslagna 1 mom. motsvarar artikel 58.1 a och föreslagna 2 mom. artikel 58.1.2. Enligt föreslagna 6 kap. 8 § ska Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med de uppgifter som nämns i momentet samt om lämnande av uppgifterna i övrigt.

Enligt paragrafens *3 mom.* ska en handelsplats dagligen ge Finansinspektionen en fullständig rapport om sina positioner. Uppgifterna ska i enlighet med direktivets artikel 52.1 b utsträckas till att utöver handelsparterna gälla dessas kunder samt dessas eventuella slutkunder.

Med föreslagna *4 mom*. genomförs direktivets artikel 58.3 och genom föreslagna 5 mom. artikel 58.2.

7 §. *Klassificering av parter*. Med denna nya paragraf genomförs artikel 58.4 i MiFID II. Bestämmelsen behövs för att handelsplatserna i praktiken ska kunna uppfylla de nya rapporteringskraven i den utsträckning och med den noggrannhet som förutsätts. Genom att klassificera innehavare av positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa kan handelsplatserna bättre disponera informationen som de själva samlat in. Klassificeringen ska göras utifrån positionsinnehavarens huvudsakliga affärsverksamhet till exempel på basis av verksamhetstillståndet. I enlighet med den föreslagna paragrafens *3 punkt* ska som andra finansiella institut klassificeras exempelvis försäkrings- och återförsäkringsbolag som definieras i direktiv 2009/138/EG och tjänstepensionsinstitut som definieras i direktiv 2003/41/EG. I enlighet med paragrafens *5 punkt* klassificeras aktörer som innehar positioner endast i utsläppsrätter eller i derivat av sådana.

8 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. Enligt denna paragraf kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i en anmälan som avses i 2 § samt om arten, omfattningen och sättet för offentliggörande av sådan information om råvaruderivat, utsläppsrätter och relaterade derivat som avses i 6 §. Bestämmelsen behövs för tydlighetens skull samt med tanke på eventuella anvisningar från ESMA.

8 kap. **Rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster**

I lagens 8 kap. föreskrivs om auktorisation för datarapporteringstjänster, om förutsättningarna för auktorisering av leverantörer av datarapporteringstjänster och om återkallelse av auktorisation. Med bestämmelserna genomförs artiklarna 59—63 i MiFID II.

1 §. *Auktorisation för datarapporteringstjänster*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs om auktorisering av leverantörer av datarapporteringstjänster. Datarapporteringstjänster får tillhandahållas endast av företag som beviljats auktorisation enligt detta kapitel. Leverantören ska i enlighet med den definition som föreslås i 1 kap. 2 § vara ett finländskt aktiebolag eller ett europa-

bolag som avses i lagen om europabolag. Det föreslås att datarapporteringstjänster ska få tillhandahållas också av utländska leverantörer av EES-datrapporteringstjänster som avses i 1 kap. 2 §. Enligt artikel 60.2 i MiFID II ska leverantörens auktorisation gälla för hela unionen.

Förslaget stämmer överens med artiklarna 59.1, 59.2 och 60.2 i MiFID II.

2 §. *Annat tillstånd att tillhandahålla datarapporteringstjänster*. Enligt bestämmelserna i paragrafens 1 mom. får datarapporteringstjänster tillhandahållas också av börser och värdepappersföretag som driver en handelsplattform enligt vad som föreskrivs i lagen om investeringstjänster. Enligt den bestämmelse som föreslås i lagen om investeringstjänster får ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel dessutom tillhandahålla sådana datarapporteringstjänster som avses i lagen om handel med finansiella instrument. Momentet ska också tillämpas på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster. I momentet föreskrivs om de krav i fråga om ordnande av verksamheten som en tjänsteleverantör ska uppfylla.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs att Finansinspektionen innan sådana tjänster som avses i 1 mom. börjar tillhandahållas ska säkerställa att leverantören uppfyller de föreskrivna kraven för tillhandahållande av tjänster. Rätten att tillhandahålla datarapporteringstjänster ska ingå i tjänsteleverantörens auktorisation.

3 §. Ansökan om auktorisation. Enligt paragrafens *1 mom.* kan Finansinspektionen bevilja auktorisation för tillhandahållande av datarapporteringstjänster. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs vilka uppgifter och utredningar som ska fogas till ansökan. Paragrafen motsvarar artiklarna 59.1 och 61.2 i MiFID II.

Bestämmelser om uppgifter som ska fogas till ansökan om auktorisation för leverantörer av datarapporteringstjänster finns dessutom i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/571 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU avseende tekniska tillsynsstandarder när det gäller auktorisation, organisatoriska krav och publicering av transaktioner för leverantörer av datarapporteringstjänster.

4 §. *Beslut om auktorisation*. Enligt den föreslagna paragrafens *1 mom*. ska på beslut om auktorisation och överklagande av beslut tillämpas vad som i 3 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag.

Enligt paragrafens *2 mom.* ska i auktorisationen nämnas vilka datarapporteringstjänster som leverantören har rätt att tillhandahålla. I paragrafens 2 mom. föreskrivs dessutom om Finansinspektionens behörighet att på ansökan av tjänsteleverantören ändra tillståndet.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att uppställa sådana begränsningar och villkor för datarapporteringstjänsterna som är nödvändiga för tillsynen. Paragrafen motsvarar artiklarna 60.1 och 61.3 i MiFID II.

5 §. *Förutsättningar för beviljande av auktorisation*. I paragrafens *1 mom*. föreslås en bestämmelse om auktorisering av leverantörer av datarapporteringstjänster och om förutsättningarna för beviljande av auktorisation. Förslaget motsvarar artikel 61.1 i MiFID II.

Enligt paragrafens *2 mom.* kan auktorisation för datarapporteringstjänster beviljas också ett nybildat bolag innan det registreras. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 3 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

6 §. *Betydande ägares tillförlitlighet*. Det centrala syftet med lagstiftningen om värdepappersföretag samt med Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtro-

ende för finansmarknadens funktion. I 3 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs i fråga om värdepappersföretag om betydande ägares tillförlitlighet. För att upprätthålla förtroendet för leverantörer av datarapporteringstjänster föreslås att kravet på ägarnas tillförlitlighet utsträcks också till ägare av leverantörer av datarapporteringstjänster. I den föreslagna paragrafen föreskrivs i fråga om leverantörer av datarapporteringstjänster om betydande ägares tillförlitlighet.

7 §. *Rapportering av väsentliga förändringar*. Enligt denna paragraf ska en leverantör av datarapporteringstjänster underrätta Finansinspektionen om väsentliga förändringar i sin verksamhet innan förändringarna genomförs. En förändring är väsentlig om den gäller förutsättningarna för beviljande av auktorisation eller om den är relevant för Finansinspektionens möjligheter att övervaka verksamheten.

8 §. *Auktorisation för europabolag*. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 3 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster om auktorisation för europabolag.

9 §. *Registrering av auktorisationer*. I denna paragraf föreskrivs om registrering i handelsregistret av auktorisationer för leverantörer av datarapporteringstjänster och om anmälan till ESMA. Paragrafen motsvarar 3 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster och artikel 59.3 första stycket i MiFID II. Enligt MiFID II ska ESMA upprätta en förteckning över alla leverantörer av datarapporteringstjänster i unionen. Förteckningen ska innehålla information om de tjänster för vilka leverantören av datarapporteringstjänster har auktoriserats. ESMA ska offentliggöra förteckningen på sin webbplats.

10 §. *Register över datarapporteringstjänster*. Enligt denna paragraf ska Finansinspektionen föra ett mot 3 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster svarande register över leverantörer av datarapporteringstjänster. Finansinspektionen ska se till att registret hålls tillgängligt för allmänheten och att det uppdateras. Paragrafen motsvarar artikel 59.3 första stycket i MiFID II.

11 §. *Inledande av verksamhet*. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 3 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster om inledande av verksamheten som leverantör av datarapporteringstjänster omedelbart efter det att auktorisation har beviljats och företaget registrerats.

12 §. *Återkallelse av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten*. I denna paragraf föreskrivs om återkallelse av auktorisationer för leverantörer av datarapporteringstjänster och om begränsning av verksamheten. I paragrafen hänvisas till de bestämmelser om återkallelse av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten som ingår i lagen om Finansinspektionen. Förslaget motsvarar 3 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster och artikel 62 i MiFID II. Enligt den föreslagna paragrafen ska Finansinspektionen anmäla återkallelsen för registrering samt för kännedom till ESMA.

13 §. *Minimikapital*. Enligt paragrafens *1 mom. 1 punkten* ska en leverantör av datarapporteringstjänster ha ett aktiekapital på minst 50 000 euro eller alternativt enligt 2 punkten en ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som tjänsteleverantören ansvarar för enligt denna lag. I den punkten föreskrivs om minimikraven gällande försäkringsbeloppen. Enligt momentets 3 punkt ska en leverantör av datarapporteringstjänster ha en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten. I direktivet föreskrivs inte om leverantörens ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Förslaget motsvarar 6 kap. 1 § 5 mom. i lagen om investeringstjänster där det föreskrivs om kapitalkrav för värdepappersföretag. Förslaget kan anses vara rimligt med beaktande av arten av den verksamhet som bedrivs av en leverantör av datarapporteringstjänster.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska aktiekapitalet vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas. Bestämmelsen motsvarar 6 kap. 1 § 7 mom. i lagen om investeringstjänster.

14 §. *Krav på ledningens tillförlitlighet och kompetens hos en leverantör av datarapporteringstjänster*. Enligt paragrafens *1 mom.* ska de som hör till ledningen för en leverantör av datarapporteringstjänster vara tillförlitliga. I paragrafens *2 mom*. föreskrivs att vad som i 6 § 2 och 3 mom. föreskrivs om betydande ägares tillförlitlighet ska tillämpas på personer som hör till ledningen.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om krav på ledningens kompetens och erfarenhet. Dessutom föreskrivs att styrelsen ska som en helhet ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter av tjänsteleverantörens verksamhet.

I paragrafens *4 mom*. föreskrivs att om en börs vill tillhandahålla datarapporteringstjänster eller om en medlem av tjänsteleverantörens styrelse också är medlem av en börsstyrelse och uppfyller de krav som föreskrivs i 2 kap. 16 §, anses medlemmen i fråga uppfylla de krav som föreskrivs i 1 mom.

Enligt paragrafens *5 mom*. ska en leverantör av datarapporteringstjänster utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana personer som avses i 1 mom. och om ändringar i de krav som ställs på dem. I paragrafens 6 mom. föreskrivs om paragrafens tillämpning på holdingföretag.

Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 6 b kap. 4 § 1—3 mom. i lagen om investeringstjänster. Förslaget stämmer överens med artikel 63 i MiFID II.

15 §. *Krav på styrelsens arbete hos en leverantör av datarapporteringstjänster*. Enligt paragrafens *1 mom*. ska styrelsemedlemmarna och verkställande direktören avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter. Enligt paragrafens *2 mom*. ska styrelsemedlemmarna sköta sitt uppdrag på ett oberoende sätt så att styrelsen effektivt kan ifrågasätta den verkställande ledningens beslut samt kontrollera och övervaka dess beslutsfattande.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs att styrelsen för leverantören ska fastställa förvaltnings- och styrningssystem på ett sätt som främjar förtroendet för marknaden och kundernas intressen. Enligt momentet ska styrelsen också övervaka att förvaltnings- och styrningssystemen iakttas.

Förslaget motsvarar artikel 63.1 första och andra stycket och artikel 61.4 i MiFID II.

Enligt artikel 63.2 i MiFID II ska ESMA utarbeta riktlinjer för bedömningen av lämpligheten hos medlemmarna av ledningsorganet, med beaktande av de olika roller och funktioner som utförs av dem och behovet att undvika intressekonflikter mellan medlemmarna i ledningsorganet och användarna av en godkänd rapporteringsmekanism.

16 §. *Rapportering av tjänsteleverantörers bindningar*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att en betydande bindning mellan en leverantör av datarapporteringstjänster och en annan juridisk person eller en fysisk person inte får hindra en effektiv tillsyn över tjänsteleverantören.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska Finansinspektionen underrättas om det efter att auktorisation beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i ansökan.

I paragrafens *3 mom*. föreskrivs om begreppet betydande bindning som avses detsamma som i 7 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster. Begreppet definieras i 1 kap. 26 § 15 punkten i lagen om investeringstjänster.

Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 7 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

17 §. *Revision*. I denna paragraf föreskrivs om revision av leverantörer av datarapporteringstjänster och om revisorer samt om särskild granskning och granskare. Bestämmelsen motsvarar 8 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster. I paragrafens *2 mom*. hänvisas till att 31 § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas också på tjänsteleverantörers revisorer.

9 kap. **Organisatoriska krav på verksamheten hos en leverantör av datarapporteringstjänster**

1 §. *Organisering av ett godkänt publiceringsarrangemang*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs att den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ska organisera sin verksamhet så att den kan offentliggöra den information som krävs enligt artiklarna 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument så nära realtid som det är tekniskt möjligt och på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter att den offentliggjorts. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i ett format som underlättar konsolideringen av informationen med liknande data från andra källor. Momentet motsvarar artikel 64.1 i MiFID II.

I paragrafens *2 mom*. föreskrivs om den information som tillhandahållaren av ett godkänt publiceringsarrangemang minst ska offentliggöra. Informationen ska bland annat innehålla uppgifter om transaktionsvolym och tidpunkt för transaktionen. Dessutom ska informationen innehålla uppgifter om koden för den handelsplats där transaktionen utfördes och om systematiska internhandlare. Införandet av godkända publiceringsarrangemang bör förbättra kvaliteten på information som ger handelstransparens och som offentliggörs vid organiserad handel och bör bidra betydligt till att säkerställa att sådana data offentliggörs på ett sätt som underlättar konsolideringen av dessa data med data som offentliggörs av handelsplatsen. Den föreslagna bestämmelsen stämmer överens med artikel 64.2 i MiFID II.

Enligt föreslagna *3 mom*. ska en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera handelsrapporters fullständighet, hitta fall av utelämnad information och uppenbara fel och begära omsändning av alla sådana felaktiga rapporter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 64.5 i MiFID II.

2 §. *Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av publiceringsarrangemang*. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang upprätthålla effektiva administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter i förhållande till dess kunder. Om tillhandahållaren av publiceringsarrangemanget är ett värdepappersföretag eller en börs ska den behandla all insamlad handelsinformation på ett icke-diskriminerande sätt och göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 64.3 i MiFID II.

3 §. *Skyddsmekanismer i samband med godkända publiceringsarrangemang*. Enligt denna paragraf ska den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ha inrättat skyddsmekanismer för att garantera skyddet vid informationsöverföringen, för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde och för att förhindra informationsläckor före offentliggörandet. Dessutom ska tillhandahållaren upprätthålla adekvata resurser och inrätta backupanordningar så att dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 64.4 i MiFID II.

4 §. *Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation*. De föreslagna bestämmelserna om tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation är nya.

Med bestämmelserna genomförs nationellt artikel 65 i MiFID II. Direktivet tillåter konkurrens mellan flera handelsplatser, vilket innebär att det är nödvändigt att så snart som möjligt ta i bruk effektiv och heltäckande konsoliderad handelsinformation. Genom att förutsätta att alla som tillhandahåller konsoliderad handelsinformation sammanställer uppgifter om alla godkända publiceringsarrangemang och handelsplatser, kan man säkerställa att konkurrensen förverkligas i fråga om kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunderna och inte i fråga om storleken på informationsunderlaget.

Enligt föreslagna *1 mom.* ska en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation samla in den information som offentliggjorts i enlighet med artiklarna 6 och 20 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt, på rimliga affärsmässiga villkor. I momentet avses insamling och publicering av finansiella instrument i eget kapital både före och efter transaktioner. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den offentliggjorts. Informationen ska ges på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i format som är lätta att komma åt och att använda för marknadsdeltagare. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.1 i MiFID II. Införandet av en kommersiell lösning för konsoliderad handelsinformation för aktier och aktieliknande finansiella instrument bör bidra till skapandet av en mer integrerad europeisk marknad och göra det lättare för marknadsdeltagare att få tillgång till en konsoliderad översikt över tillgänglig information som ger handelstransparens.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation som publicerar uppgifter om aktieliknande finansiella instrument offentliggöra bland annat transaktionsvolymen och tidpunkten för transaktionen. Dessutom ska tillhandahållaren offentliggöra identifieringskoden för det finansiella instrumentet, för den handelsplats där transaktionen utfördes samt för en systematisk internhandlare. Om undantag i enlighet med EU:s förordning om marknader för finansiella instrument gjorts från kravet att offentliggöra informationen ska en markering som visar vilket av de undantagen som gällde för transaktionen offentliggöras. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.1 i MiFID II.

Enligt föreslagna *3 mom*. ska en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation organisera sin verksamhet så att den kan samla in information som offentliggjorts i enlighet med artiklarna 10 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och slå samman den till en kontinuerlig elektronisk dataström samt göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt, på rimliga affärsmässiga villkor. I momentet avses insamling och offentliggörande av uppgifter om aktieliknande finansiella instrument såväl före som efter transaktioner. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den har offentliggjorts. Informationen ska ges på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i format som är lätta att komma åt och att använda för marknadsdeltagare. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.2 i MiFID II.

I paragrafens *4 mom.* föreskrivs att en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation som offentliggör uppgifter om andra finansiella instrument än aktier ska iaktta bestämmelserna i paragrafens 2 mom. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.2 i MiFID II.

I paragrafens *5 mom*. föreskrivs att en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska sammanställa data från reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar, organiserade handelsplattformar och från tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang. Informationen ska sammanställas för de finansiella instrument som specificeras genom tekniska standarder genom tillsyn enligt sådana förordningar eller beslut som kommissionen antagit med stöd av artikel 65.3 i MiFID II.

5 §. *Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av konsoliderad handelsinformation*. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ha infört administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter. Om en marknadsoperatör eller tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang också tillhandahåller konsoliderad handelsinformation ska den behandla all insamlad information på ett icke-diskriminerande sätt samt ha infört lämpliga arrangemang för att göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.4 i MiFID II.

6 §. *Skyddsmekanismer i samband med konsoliderad handelsinformation*. En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska ha inrättat skyddsmekanismer som är utformade för att garantera skyddet vid informationsöverföringen och för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde. Dessutom ska tillhandahållaren upprätthålla adekvata resurser och ha inrättat backupanordningar så att dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 65.5 i MiFID II.

7 §. *Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism*. De föreslagna bestämmelserna om de krav som ställs på tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism är nya. Med bestämmelserna genomförs artikel 66 i MiFID II nationellt. Rapporteringsmekanismen används för att förmedla handelsrapporter till tillsynsmyndigheten. Enligt paragrafens *1 mom*. ska tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism organisera sin verksamhet så att den information som avses i artikel 26 i MiFIR kan rapporteras så snabbt som möjligt, senast under arbetsdagen dagen efter den dag då transaktionen ägde rum. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 66.1 i MiFID II.

Enligt den föreslagna paragrafens *2 mom*. ska tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera transaktionsrapporters fullständighet, hitta fall av utelämnad information och uppenbara fel som orsakats av värdepappersföretaget och då sådana fel eller utelämnanden inträffar upplysa värdepappersföretaget om dem och begära omsändning av alla sådana felaktiga rapporter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 66.4 i MiFID II.

Enligt föreslagna *3 mom*. ska tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism dessutom ha inrättat system som gör det möjligt att upptäcka fel eller utelämnanden som den själv har orsakat och kunna åtgärda dessa och översända korrekta och fullständiga transaktionsrapporter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 66.4 i MiFID II.

8 §. *Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av en godkänd rapporteringsmekanism*. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism upprätthålla administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter i förhållande till dess kunder. Om den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism är ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör ska tillhandahållaren behandla all insamlad information på ett icke-diskriminerande sätt och göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 66.2 i MiFID II.

9 §. *Skyddsmekanismer i samband med godkända rapporteringsmekanismer*. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ha inrättat skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde samt för att förhindra informationsläckor och se till att uppgifterna alltid behandlas konfidentiellt. Tillhandahållaren ska dessutom upprätthålla adekvata resurser och ha inrättat backupanordningar så att

dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 66.3 i MiFID II.

10 §. *Rapportering av överträdelser*. Denna nya bestämmelse är baserad på direktivets artikel 73.2 enligt vilken en leverantör av datarapporteringstjänster ska ha inrättat lämpliga förfaranden för att dess anställda ska kunna anmäla potentiella eller faktiska överträdelser internt. I bestämmelsen föreslås en hänvisning till motsvarande bestämmelse om börser så att vad som i 3kap. 3 § föreskrivs om rapportering av överträdelser ska på motsvarande sätt tillämpas på leverantörer av datarapporteringstjänster.

IV AVDELNINGEN SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

10 kap. Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter

Det föreslås att kapitelrubriken ändras så att där i överensstämmelse med kapitlets nya 3 och 4 § nämns ordet befogenheter, som närmare beskriver kapitlets innehåll.

I paragrafen föreslås inte längre någon sådan reglering av tillsynen över råvaruderivatmarknaden som föreskrivs i gällande 8 kap. 2 §, eftersom det i den nya 3 e § som föreslås i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens samarbete med Energimyndigheten.

1 §. *Tillsyn*. Denna paragraf motsvarar 8 kap. 1 § i den gällande lagen. I paragrafen föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsuppgift.

2 §. *Tystnadsplikt*. Denna paragraf motsvarar gällande 8 kap. 3 §. I paragrafen föreskrivs om tystnadsplikt i samband med sådana uppgifter som avses i lagen.

3 §. *Särskilda befogenheter gällande råvaruderivat*. Med denna nya paragraf genomförs artikel 57 i MiFID II. Enligt paragrafens *1 mom*. kan Finansinspektionen fastställa positionslimiter, dvs. tröskelvärden för råvaruderivat som är föremål för handel i Finland. Alla som handlar med nämnda instrument är skyldiga att iaktta tröskelvärdena. Tröskelvärden ska fastställas separat för varje råvaruderivat som är föremål för handel, då handeln bedrivs på en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform, en organiserad handelsplattform eller utanför dessa på en s.k. bilateral OTC-marknad. Skyldigheten att iaktta tröskelvärdena gäller också finansiella instrument som från ekonomisk synpunkt motsvarar råvaruderivat som nämns i bestämmelsen. Finansinspektionen kan kräva att tröskelvärden iakttas, kräva minskning av innehav eller positioner och helt förbjuda innehav eller positioner i ett finansiellt instrument så att tröskelvärdena iakttas. Bestämmelsen motsvarar till denna del artikel 69.2 punkterna o och p i MiFID II. Dessutom föreslås det att 37 d § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas på befogenheter att övervaka positioner i råvaruderivat.

Enligt paragrafens *2 mom*. ska med hjälp av de beräkningsmetoder som anges i enlighet med direktivets artikel 57.4 fastställas ett tröskelvärde för varje position i råvaruderivat så att i varje tröskelvärde räknas in alla de fysiska och juridiska personers handelspositioner som handlar med derivaten. I fråga om uppfyllandet av ett tröskelvärde ska beaktas alla till samma företagsgrupp hörande personers och företags positioner i samma finansiella instrument. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/591 föreskrivs närmare om tröskelvärdenas tillämpningsområde, om grunderna för fastställande av tröskelvärden samt om beräkningsmetoderna. Finansinspektionen ska också regelbundet se över tröskelvärdena och vid behov fastställa ett nytt tröskelvärde med beaktande av marknadsutvecklingen. Vid sådan omprövning ska Finansinspektionen fästa avseende vid ESMA:s anvisningar och tekniska standarder.

Enligt paragrafens *3 mom*. gäller paragrafens bestämmelser om de tröskelvärden som fastställs för handel med råvaruderivat dock inte företag utanför finansbranschen, förutsatt att en position i råvaruderivat förvärvats som skydd mot risker som hänför sig till normal affärsverksamhet och sålunda inte i spekulationssyfte. Avsikten är nämligen att de tröskelvärden som avses i paragrafen inte ska gälla arrangemang som på ett objektivt mätbart sätt minskar de risker som direkt är förenade med utanför finansbranschen verksamma företags kommersiella verksamhet. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 57.1.2.

Enligt paragrafens *4 mom.* ska Finansinspektionen till ESMA, på det sätt som myndigheten närmare bestämmer, rapportera om positionslimiter som fastställs med stöd av paragrafen och förändringar i dem. Anmälan ska göras också av andra behöriga myndigheter på motsvarande sätt som enligt direktivets artikel 79.5 och i den utsträckning som framgår av artikeln, såvida Finansinspektionen utnyttjar sina befogenheter enligt paragrafens 1 mom. I enlighet med direktivets artikel 57.5 ska Finansinspektionen på förhand underrätta ESMA om den avser att fastställa ett sådant tröskelvärde som avses i paragrafen. Det förfarande som avses i den nämnda artikeln innebär att ESMA inom två månader efter att anmälan mottagits ska avge ett yttrande om det planerade tröskelvärdet samt om eventuella ändringar i det. Finansinspektionen ska beakta dessa anvisningar om den inte anser att ändringarna är grundlösa eller annars onödiga. I sådana fall ska Finansinspektionen enligt artikeln motivera för ESMA varför den anser att förändringen är onödig.

Enligt paragrafens *5 mom*. ska Finansinspektionen fastställa ett gemensamt tröskelvärde för råvaruderivat som är föremål för handel på handelsplatser i flera än en stat då handelsvolymen är störst i Finland. Enligt momentet ska Finansinspektionen då innan beslutet fattas samråda med de andra staternas behöriga myndigheter och också i övrigt i överensstämmelse med artikel 57.6 agera i samarbete med övriga behöriga myndigheter.

Enligt paragrafens *6 mom*. avgör ESMA i enlighet med sina befogenheter enligt artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010 sådana meningsskiljaktigheter mellan behöriga myndigheter som beror på att ett gemensamt tröskelvärde fastställts enligt 5 mom.

4 §. *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens särskilda befogenheter*. Enligt den föreslagna paragrafen föreskrivs i artikel 45 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument om ESMA:s rätt att få information om derivat, särskilt om råvaruderivat och om dess behörighet att begränsa handeln med sådana. Bestämmelsen är informativ till sin karaktär.

11 kap. **Överklagande**

1 §. *Överklagande av finansministeriets beslut*. Denna paragraf motsvarar, med undantag för de tekniska hänvisningarna, gällande 9 kap. 1 §. I paragrafen föreskrivs om överklagande av finansministeriets beslut.

2 §. *Överklagande av Finansinspektionens beslut*. Denna paragraf motsvarar, med undantag för de tekniska hänvisningarna, gällande 9 kap. 2 §. I paragrafen föreskrivs om överklagande av Finansinspektionens beslut.

12 kap. **Administrativa påföljder**

1 §. *Ordningsavgift*. I paragrafens *1 mom*. föreskrivs på motsvarande sätt som i gällande 10 kap. 1 § om bestämmelser som hör till tillämpningsområdet för den nationella regleringen av ordningsavgifter. En stor del av momentets nuvarande bestämmelser ska på det sätt som genomförandet av direktivet förutsätter överföras till tillämpningsområdet för regleringen av på-

följdsavgifter. Det föreslås också att momentets hänvisningar justeras i överensstämmelse med de ändrande paragraferna. Föreslagna 2 mom. motsvarar till innehållet det nuvarande momentet.

2 §. *Påföljdsavgift*. I den föreslagna paragrafens *1 mom*. föreskrivs liksom i gällande 10 kap. 2 § om påföljdsavgifter som är baserade på nationell prövning. Ny är bestämmelsen enligt vilken tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift ska utsträckas till vad som i 3 kap. 36 § och 5 kap. 17 § föreskrivs om förbjuden marknadsföring på reglerade marknader samt på multilaterala och organiserade handelsplattformar.

I paragrafens *2—3 mom.* föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om påföljdsavgift i fråga om regleringar som är baserade på MiFID II. Föreslagna 2 mom. innehåller nationella bestämmelser som med stöd av direktivet hör till tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift, medan 3 mom. innehåller sådana på MiFIR baserade bestämmelser som hör till tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift. På de gärningarna och försummelserna ska tillämpas i direktivet nämnda högre maximibelopp för påföljdsavgiften. De föreslagna bestämmelserna om påföljdsavgifter är baserade på direktivets artikel 70, med undantag för lagens 3 kap. 3 § 1 mom., 5 kap. 1 § 4 mom. och 9 kap. 10 § om utsträckning av bestämmelserna om anmälan av överträdelser till tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift. Liksom i fråga om sådana överträdelser som är baserade på direktivet föreslås att på överträdelse av de bestämmelserna ska tillämpas den högre påföljdsavgiften. Detta kan anses vara ändamålsenligt eftersom bestämmelsen är ytterst viktig med tanke på förebyggande och avslöjande av missbruk och för att finansmarknaden ska fungera på ett tillförlitligt sätt. Motsvarande lösning förordas i regeringens proposition med förslag till kreditinstitutslag och vissa lagar i samband med den (RP 39/2014 rd), enligt vilken bestämmelser om en påföljdsavgift av motsvarande storlek ska tillämpas på överträdelse av motsvarande bestämmelse som fogades till kreditinstitutslagen och till lagen om investeringstjänster.

Enligt paragrafens *4 mom*. är utöver vad som föreskrivs i 1—3 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen också i nämnda moment avsedda hänvisningar till direktivet om marknader för finansiella instrument samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Det är skäl att i bestämmelsen nämna förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av MiFID II och MiFIR samt kompletterande förordningar och beslut eftersom det nämnda direktivet och den nämnda förordningen innehåller flera befogenheter för kommissionen att anta närmare bestämmelser. Det är närmast fråga om förtydligande och preciserande bestämmelser eftersom det i princip måste anses vara fråga om överträdelse av bestämmelser i lag eller MiFIR då det sker överträdelser av sådana närmare bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av författningarna i fråga. Det är emellertid inte ändamålsenligt att i momentet räkna upp kommissionens förordningar eftersom de är flera tiotal till antalet.

I paragrafens *5 mom*. föreslås en bestämmelse om begränsning av skyddet mot självkriminalisering. Det föreslås att tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift med tanke på skyddet mot självkriminalisering begränsas till endast sådana situationer inom ramen för Finansinspektionens informations- och granskningsrätt där det inte är fråga om brottsmisstankar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till denna del det som redan nu föreskrivs om vite i 33 a § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Vid tolkningen av bestämmelsen ska det emellertid beaktas att principen om skydd mot självkriminalisering enligt artikel 6 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna också i andra situationer i praktiken kan utgöra ett hinder för påförande av påföljdsavgift. Detta är fallet exempelvis i situationer där överlämnande av information till Finansinspektionen eventuellt kan leda till en straffrättslig process eller till att det påförs en administrativ påföljd som de facto har karaktären av en straffrättslig påföljd. Förhållandet mellan skyddet mot självkriminalisering respektive administrativt tvång

är oklart. Det är därför nödvändigt att i rättspraxis avgöra relationen mellan en persons skyldighet att medverka till en utredning respektive skyddet mot självkriminalisering samt innebörden av förbudet mot utnyttjande av material som eventuellt erhållits till följd av medverkansskyldigheten.

3 §. *Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*. Den föreslagna paragrafen motsvarar, med undantag för hänvisningen till marknadsdomstolen, 10 kap. 3 § i den gällande lagen.

13 kap. **Skadestånds- och straffbestämmelser**

1 §. *Skadestånd*. Det föreslås att i paragrafen som en ersättningsgrund nämns också förfaranden som strider mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, mot direktivet om marknader för finansiella instrument eller mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den nämnda förordningen.

2 §. *Olovligt ordnande av handel med finansiella instrument, olovlig drift av en organiserad handelsplattform samt olovligt tillhandahållande av datarapporteringstjänster*. Det föreslås att den gällande lagens straffbestämmelse om olovligt ordnande av handel med finansiella instrument tas in i den nya lagen. I överensstämmelse med de nuvarande kriminaliseringarna föreslås att i paragrafen kriminaliseras också drift av en organiserad handelsplattform samt tillhandahållande av datarapporteringstjänster utan verksamhetstillstånd. Det föreslås att bestämmelsens rubrik ändras på motsvarande sätt.

Individens ansvar för försummelser av det ifrågavarande slaget är således i princip straffrättsligt medan sådana administrativa påföljder som avses i direktivet i regel kan påföras juridiska personer.

3 §. *Brott mot tystnadsplikten*. Denna paragraf motsvarar till innehållet den nuvarande bestämmelsen. Till följd av de ändringar som gjorts i lagen föreslås att paragrafhänvisningen ändras i överensstämmelse med nuläget.

14 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

1 §. *Ikraftträdande*. Det föreslås att lagen träder i kraft samtidigt som MiFIR börjar tillämpas,. dvs. den 3 januari 2018.

2 §. *Övergångsbestämmelser*. I *1—3 mom*. i denna paragraf föreslås övergångsbestämmelser för upprättande och fastställelse av regler för börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. Dessutom föreslås i *4 mom*. en sexmånaders övergångstid för sådana leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i 8 och 9 kap. Övergångstiden är tillämplig både när det gäller en helt ny operatörs skyldighet att ansöka om tillstånd och när det gäller en operatör som inte behöver ett särskilt tillstånd för tillhandahållande av datarapporteringstjänster men som dock ska anpassa sin verksamhet till lagens krav. Som exempel på operatörer som inte behöver ett separat tillstånd för att tillhandahålla datarapporteringstjänster kan nämnas börser. Enligt föreslagna *5 mom.* ska en sådan tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation som avses i 9 kap. 4 § från och med den 3 september 2019 rätta sig efter de krav för organisering av verksamheten som avses i den nämnda paragrafens 3 och 4 mom. Förslaget är baserat på direktivets artikel 93.1.2 vars tidsfrister i och med direktivet om ändring av MiFID II har senarelagts från de ursprungliga. I föreslagna *6 mom*. föreskrivs för tydlighetens skull att sådana årliga rapporter om privata transaktioner och insiderregister som avses i den lag som

upphävs inte längre behöver lämnas till Finansinspektionen för år 2017. I den nya lagen om handel med finansiella instrument föreslås inte bestämmelser om motsvarande årliga anmälningsskyldigheter.

1.3 Lagen om Finansinspektionen

3 e §. *Samarbete med Energimyndigheten*. Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 e § om samarbete med Energimyndigheten. Paragrafens *nya 1 mom.* är baserat på artikel 79.6 i MiFID II. Föreslagna *2 mom.* motsvarar gällande 8 kap. 2 § 2 mom. i lagen om handel med finansiella instrument. I fortsättningen föreskrivs sålunda i den nya 3 e § om skyldigheten att höra Energimyndigheten och även om annat samarbete med Energimyndigheten.

4 §. *Tillsynsobjekt*. Det föreslås att till paragrafens *2 mom. 6 punkten* fogas ett omnämnande av sådana leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget motsvarar direktivets artikel 59.4. I förteckningen i paragrafens *4 mom. 9 punkten* föreslås endast en språkteknisk ändring till följd av den nya 10 punkt som fogas till momentet i fråga. Den föreslagna nya 10 punkten gäller referensvärdesadministratörer som hos Finansinspektionen ska ansöka om verksamhetstillstånd i enlighet med artikel 34.1 a i referensvärdesförordningen. Om administratören tillhandahåller eller har för avsikt att tillhandahålla endast index som enligt förordningen klassificeras som annat än relevanta referensvärden, förutsätts inget verksamhetstillstånd men administratören ska registrera sig hos Finansinspektionen med stöd av artikel 34.1 c. En sådan administratör ska betraktas som en sådan annan finansmarknadsaktör som avses i 5 § 32 punkten.

Sådana referensvärdesadministratörer som är enheter under tillsyn enligt artikel 3.1.17 i referensvärdesförordningen, exempelvis kreditinstitut, värdepappersföretag eller börser, behöver inte ansöka om auktorisation, men de ska med stöd av artikel 34.1 b registrera sig hos Finansinspektionen. Om företaget tillhandahåller ett index som emellertid är ett sådant kritiskt referensvärde som avses i förordningen, ska företaget ansöka om verksamhetstillstånd hos Finansinspektionen.

5 §. *Andra finansmarknadsaktörer*. I paragrafens *3, 6 och 10 punkt* föreslås tekniska preciseringar i överensstämmelse med de övriga bestämmelser som föreslås bli ändrade. I paragrafens *31 punkt* föreslås en språkteknisk ändring i förteckningen med anledning av den nya 32 punkt som föreslås bli fogad till paragrafen. I den nya 32 punkt som föreslås i paragrafen definieras de referensvärdesadministratörer som avses i referensvärdesförordningen och som Finansinspektionen registrerar i enlighet med artikel 34 i referensvärdesförordningen. Syftet med definitionen i den nya 33 punkten är att trygga Finansinspektionens möjligheter att utöva de tillsyns-, utrednings- och uppföljningsbefogenheter som förordningen förutsätter, dels i fråga om tillsynsobjekten och dels alla de personer som är skyldiga att iaktta förordningen.

6 §. *Övriga definitioner*. I paragrafens *12, 18 och 19 punkt* föreslås sådana tekniska ändringar att hänvisningarna till lagen om investeringstjänster och till lagen om handel med finansiella instrument uppdateras så att de motsvarar lagarnas ändrade paragrafnumrering.

20 a §. *Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter*. Det föreslås att till denna paragraf fogas ett *nytt 2 mom.* enligt vilket Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna har rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i momentet. Det föreskrivs om rätten att få uppgifter för att uppfylla de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 79.1.2 i MiFID II.

21 §. *Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt referensvärdeförordningen*. Det föreslås att till paragrafens rubrik fogas ett omnämnande om tillsyn enligt referensvärdeförordningen. I paragrafens *4 mom.* föreslås en sådan ändring att till momentet fogas en hänvisning till sådana tillsynsbefogenheter som avses i artikel 44.1 c i referensvärdesförordningen. Dessutom föreslås i paragrafens *nya 5 mom*. en bestämmelse om sådan rätt att få uppgifter som avses i förordningens artikel 41 b.

24 §. *Granskningsrätt*. I paragrafens *2 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster uppdateras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

28 §. *Begränsning av ledningens verksamhet*. Det föreslås att paragrafens *4 mom.* i enlighet med direktivets artikel 70.6 d ändras så att Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster också då personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till allvarliga överträdelser av de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster. Det föreslås att till paragrafen också fogas ett *nytt 6 mom.* om begränsning av ledningens verksamhet för viss tid i enlighet med artikel 42.2 e i referensvärdesförordningen.

28 b §. *Tillfälligt förbud att verka som handelspart eller kund*. Det föreslås att i kapitlet tas in en *ny paragraf* om tillfälligt förbud som kan föreläggas auktoriserade tillsynsobjekt och filialer som tillhandahåller investeringstjänster. Förslaget är baserat på direktivets artikel 70.6 e.

31 §. *Revisorernas anmälningsskyldighet*. Hänvisning till revisionslagen i paragrafens *1 mom. 3 punkten* föreslås bli tekniskt justerad så att den i stället för 3 kap. 5 § 4 mom. avser 5 mom. i samma paragraf. Bestämmelsens nuvarande hänvisning blev inte korrigerad i samband med en tidigare ändring av revisionslagen.

32 a §. *Förbud mot förvärv av ägarandelar*. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafens *1 och 2 mom.* till lagen om investeringstjänster och lagen om handel med finansiella instrument justeras i överensstämmelse med de ändrade bestämmelserna i nämnda lagar. Dessutom föreslås att till 1 mom. 3 punkten i enlighet med direktivets artikel 13.1 d fogas förutsättningen att informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet.

32 b §. *Förfarandet vid bedömning av förvärv av ägarandelar*. Det föreslås att paragrafens *rubrik* preciseras i överensstämmelse med direktivets artikel 13 och med kreditinstitutsdirektivets artikel 22. Vidare föreslås att paragrafens *3 mom.* preciseras i överensstämmelse med artiklarna 12.4 och 12.5 samt även i överensstämmelse med artiklarna 22.5 och 22.6 i kreditinstitutsdirektivet. Dessutom föreslås att paragrafens *4 mom.* preciseras i överensstämmelse med artikel 11.2 andra stycket i direktivet och likaså enligt artikel 24.2 i kreditinstitutsdirektivet.

32 c §. *Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar*. Det föreslås att hänvisningarna till bestämmelser i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument i paragrafens *1 mom. 1 punkten* justeras i överensstämmelse med de bestämmelser i nämnda lagar som föreslås bli ändrade.

33 §. *Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Det är emellertid nästan uteslutande fråga om lagtekniska förtydliganden för att förbättra bestämmelsens begriplighet. Den gällande paragrafens *1 och 2 mom*. föreslås bli indelade i tre moment varvid 3 mom. i den gällande lagen blir 4 mom. I paragrafens1 mom. föreskrivs att Finansinspektionen kan i förväg förbjuda verkställighet av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers beslut och åtgärder om de inte ännu har genomförts. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om den situationen att ett beslut redan har verkställts eller en åtgärd

redan har genomförts. Finansinspektionen kan då under de förutsättningar som nämns i paragrafen ålägga tillsynsobjektet eller en annan finansmarknadsaktör att vidta åtgärder för att verkställa beslutet, återkalla åtgärden eller vidta rättelseåtgärder.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs om upprepning av ett förfarande. Finansinspektionen kan då under de förutsättningar som nämns i bestämmelsen ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer att upphöra med ett förfarande som de tillämpar i sin verksamhet och förbjuda upprepning av förfarandet. Finansinspektionen ska ge ett tillsynsobjekt eller en finansmarknadsaktör tillfälle att inom en skälig tid rätta sitt förfarande, om detta inte allvarligt äventyrar de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 3 mom.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 5 mom.* enligt vilket förbud och rättelseuppmaningar som avses ovan i paragrafen kan av särskilda skäl riktas också till tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers anställda eller till andra som handlar för deras räkning. Bestämmelsen motsvarar bland annat 2 kap. 16 § i konsumentskyddslagen (38/1978) och 17 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016).

Det föreslås inte längre liksom i gällande 4 mom. att i paragrafen tas in informativa hänvisningar till Finansinspektionens rätt att i enlighet med andra författningar utfärda förbud. Det finns inte längre något behov att i paragrafen ta in en uttömmande förteckning över i olika lagar och EU-förordningar ingående bestämmelser om befogenheter för Finansinspektionen att utfärda förbud och rättelsebeslut. Bestämmelserna om Finansinspektionens befogenheter ändras ständigt och hänvisningsbestämmelserna är inte heller i sin nuvarande utformning heltäckande.

Om det någon annanstans i lag eller i en EU-förordning föreskrivs om Finansinspektionens särskilda befogenheter att förbjuda eller rätta lagstridig verksamhet eller förfaranden ska de bestämmelserna i första hand tillämpas i stället för 33 §. Utöver den allmänna bestämmelsen om verkställighetsförbud i lagen om Finansinspektionen ingår i den nationella sektorslagstiftningen redan nu ett antal förbudsbefogenheter av motsvarande typ. Enligt 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster och i 22 kap. 1 § i kreditinstitutslagen kan Finansinspektionen förbjuda den som handlar i strid med lagen i fråga att fortsätta eller upprepa det lagstridiga förfarandet samt samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden. På motsvarande sätt kan Finansinspektionen enligt värdepappersmarknadslagens 17 kap. 2 § förbjuda den som i samband med erbjudande, marknadsföring eller omsättning av värdepapper och andra finansiella instrument eller uppfyllande av informationsskyldigheten i fråga om värdepapper och andra finansiella instrument på värdepappersmarknaden handlar i strid med lagen i fråga att fortsätta eller upprepa förfarandet. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta måste anses vara nödvändigt med tanke på de uppenbara olägenheter som förfarandet orsakar investerarna.

33 a §. *Vite*. I paragrafens *1 mom.* föreslås med anledning av nya 5 mom. i 33 § ett tillägg enligt vilket vite av särskilda skäl kan föreläggas också anställda hos tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer samt andra som handlar för deras räkning.

37 d §. *Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat*. I kapitlet föreslås en ny paragraf om kontroller av positionshantering inom råvaruderivat. Förslaget är baserat på direktivets artikel 69.2 punkterna j, o och p. I 10 kap. 3 § i lagen om handel med finansiella instrument föreslås bestämmelser om särskilda befogenheter i fråga om råvaruderivat. Bestämmelser om of-

fentliggörande av positioner i råvaruderivat och utsläppsrätter samt om rapportering till myndigheterna föreslås därför i 7 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument.

I artikel 45 i MiFIR föreskrivs om ESMA:s rätt att få uppgifter om råvaruderivat och om myndighetens rätt att uppställa begränsningar för handel med sådana derivat. ESMA har för avsikt att koordinera de åtgärder som de nationella behöriga myndigheterna genomför på basis av de nationella positionshanteringsbefogenheterna. En förutsättning för ESMA:s befogenheter i det avseendet är för det första att det föreligger ett hot mot finansmarknadernas eller råvarumarknadernas korrekta funktion och deras integritet eller mot stabiliteten i unionens finanssystem. En annan förutsättning för användning av befogenheterna är att de nationella behöriga myndigheterna inte har vidtagit åtgärder för att avvärja hotet eller att de åtgärder som vidtagits inte är tillräckliga för att avvärja hotet.

38 §. *Ordningsavgift*. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens *1 mom. 2 punkten* till den nya lagen om handel med finansiella instrument uppdateras.

40 §. *Påföljdsavgift*. Det föreslås att paragrafens *1 och 2 mom.* ändras. Enligt förslaget ska hänvisningen till den nya lagen om handel med finansiella instrument i paragrafens 1 mom. uppdateras. Vidare föreslås i 2 mom. en ny 6 punkt som baseras på artikel 42.1 i referensvärdesförordningen. I punkten räknas upp sådana överträdelser av bestämmelser i referensvärdesförordningen som omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift.

I paragrafen föreslås dessutom ett *nytt 5 mom.* som är baserat på referensvärdesförordningens artikel 42 b. I föreslagna 5 mom. föreskrivs vidare om begränsning av skyddet mot självinkriminering. Till följd av skyddet mot självinkriminering föreslås att tillämpningsområdet för den bestämmelse om påföljdsavgift som avses i momentet begränsas till endast sådana överträdelser av bestämmelserna om Finansinspektionens informations- och granskningsrätt, som inte har samband med brottsmisstankar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till denna del de nuvarande bestämmelserna om vite i 33 a § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Vid tolkningen av bestämmelsen måste det emellertid beaktas att skyddet mot självinkriminering också i andra situationer kan utgöra hinder för påförande av påföljdsavgift.

41 §. *Påförande av påföljdsavgift*. Det föreslås att paragrafens *1 mom.* ändras så att det i fortsättningen är Finansinspektionen som påför alla påföljdsavgifter. Enligt den gällande lagen påförs påföljdsavgifter på över en miljon euro av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.

Regleringen skiljer sig från lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) och som innebär att den behöriga tillsynsmyndighet som avses i lagen alltid själv påför påföljdsavgift enligt 8 kap. 3 §. Tillsynsmyndigheter är bland annat Finansinspektionen, Polisstyrelsen och regionförvaltningsverket. Enligt 8 kap. 4 § i den nya lagen får en påföljdsavgift som Finansinspektionen påför uppgå till antingen högst tio procent av kreditinstitutets eller det finansiella institutets omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller till fem miljoner euro, beroende på vilket belopp som är störst. Om kreditinstitutet eller det finansiella institutet hör till en koncern, avses den omsättning som framgår av koncernbokslutet för koncernens yttersta moderföretag. Tillsynsmyndighetens beslut om påföljdsavgiften får enligt 9 kap. 4 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism överklagas hos förvaltningsdomstolen. Enligt 73 § i lagen om Finansinspektionen får förvaltningsdomstolens beslut i fråga om administrativa påföljder som Finansinspektionen påfört med stöd av den nämnda lagen överklagas hos marknadsdomstolen. Det föreslås att besvärsförfarandet när det gäller påförande av påföljdsavgift och administrativa påföljder förenhetligas med lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

Högsta förvaltningsdomstolen har upprepade gånger påtalat att det inte är ändamålsenligt att högsta förvaltningsdomstolen fungerar som första fullföljdsdomstol i besvärsärenden som gäller påföljdsavgifter som påförs av marknadsdomstolen. I stället borde högsta förvaltningsdomstolen i överensstämmelse med sina lagstadgade uppgifter utöva den högsta dömande makten i förvaltningsprocessärenden (yttranden 10.6.2011 - H85/11; 18.11.2011 - H85/11; 14.8.2014 - H241/14). Dessutom har högsta förvaltningsdomstolen inte ansett det vara motiverat att till marknadsdomstolen hänföra ansöknings- eller besvärsärenden som gäller administrativa påföljder och som inte har något samband med rättsområden som annars omfattas av marknadsdomstolens behörighet.

Av denna anledning föreslås att 1 mom. ändras så att beslut om påförande av påföljdsavgifter fattas av Finansinspektionen. Finansinspektionens beslut får i enlighet med föreslagna 73 § överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Det är skäl att ändra lagen bland annat av den orsaken att om Finansinspektionens misstänker att ett tillsynsobjekt allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt har brutit mot bestämmelser i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt, vilket är en förutsättning för att påföljdsavgift ska påföras, är det sannolikt att Finansinspektionen då ska ta ställning också till frågan om tillsynsobjektets förvaltnings- och styrningssystem är tillförlitligt organiserade på det sätt som lagen förutsätter. Enligt 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen kan påföljdsavgift påföras för överträdelse av kreditinstitutslagens 7 kap. 1 § om förvaltnings- och styrningssystem. I en sådan situation leder den gällande lagen till att ett beslut om påföljdsavgift som Finansinspektionen fattat i samma ärende men med stöd av två olika lagar ska överklagas hos olika fullföljdsdomstolar, vilket inte är ändamålsenligt.

Marknadsdomstolen är enligt den gällande lagen inte behörig att påföra ordningsavgift enligt 38 § i lagen om Finansinspektionen eller att ge en offentlig varning enligt 39 § i samma lag. Den behöriga myndigheten är i dessa fall Finansinspektionen. Detta innebär att två myndigheter kan vara behöriga i samma ärende. I en situation där Finansinspektionen hos marknadsdomstolen framställer att en påföljdsavgift på över en miljon euro ska påföras i ett ärende där tillsynsobjektet eller en annan finansmarknadsaktör misstänks ha brutit också mot en bestämmelse som hör till tillämpningsområdet för bestämmelserna om ordningsavgift eller offentlig varning, skulle såväl marknadsdomstolen som Finansinspektionen vara behöriga myndigheter. Ändringen är dessutom motiverad med anledning av vad som i föreslagna 41 b § föreskrivs om en gemensam administrativ påföljd.

Till den föreslagna ändringen ansluter sig också ett förslag till ändring av lagens 43 § 1 mom. om upphävande av lagens 43 b och 44 § samt ett förslag till en sådan ändring av lagens 73 § att alla Finansinspektionens beslut om administrativa påföljder ska överklagas hos förvaltningsdomstolen.

Det allmänna målet när det gäller justitieministeriets förvaltningsområde är att utveckla förvaltningsdomstolarna så att de blir så likställda som möjligt i egenskap av allmänna fullföljdsdomstolar i första instans. I det sammanhanget bör målsättningen också vara att ärendena fördelas mellan alla förvaltningsdomstolar. I de yttranden som inkommit med anledning av regeringens propositionsutkast anser justitieministeriet, högsta förvaltningsdomstolen och Finansinspektionen att finansmarknaden är förenad med flera sådana omständigheter som förutsätter särskild kompetens och som talar för att bibehålla det nuvarande fullföljdssystemet och centralisera ändringssökandet. I yttrandena uppmärksammas den omständigheten att antalet besvärsärenden sannolikt kommer att vara litet, vilket talar för att besvärsärendena koncentreras till en förvaltningsdomstol. I justitieministeriets och Finansinspektionens yttranden förordades Helsingfors förvaltningsdomstol och i högsta förvaltningsdomstolens yttrande nämndes exempelvis Tavastehus förvaltningsdomstol.

I paragrafens *2 mom.* föreslås för det första en sådan ändring att påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en samlad bedömning av både eventuella andra och tidigare överträdelser av bestämmelser som gäller finansmarknaden. Till exempel i en situation där gärningsmannen påförs en påföljdsavgift ska vid en samlad bedömning av påföljdsavgiftens belopp sålunda beaktas också att gärningsmannen har brutit mot bestämmelser som hör till tillämpningsområdet för offentlig varning eller ordningsavgift, liksom även en tidigare påförd påföljd för överträdelse av bestämmelser om finansmarknaden. I lagens nya 41 b § föreslås en uttrycklig bestämmelse om påförande av en gemensam ordningsavgift och påföljdsavgift. Dessutom föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att till momentet i överensstämmelse med referensvärdesförordningens artikel 43.1 b fogas kriteriet att de konsekvenser som överträdelsen av referensvärdesförordningen har för realekonomin ska beaktas som ett kriterium vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.

41 a §. *Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall*. I denna paragraf föreskrivs om maximibeloppen och beräkningssätten för ekonomiska påföljder som avses i EU:s sektorsförfattningar. I paragrafens *3 mom.* föreslås en sådan ändring att där föreskrivs dels om vissa sådana överträdelser av lagen om investeringstjänster som är baserade på UCITS V och dessutom om maximibeloppen av påföljdsavgifter som påförs för överträdelse av vissa på MiFID II baserade bestämmelser i lagen om handel med finansiella instrument.

Det föreslås att till paragrafen fogas *nya 9 och 10 mom.* där det i överensstämmelse med artikel 42.2 g och h föreskrivs om påföljdsavgiftens maximibelopp. Paragrafens nuvarande 9 mom. blir 11 mom. och 10 mom. blir 12 mom. Enligt paragrafens föreslagna 11 mom. får påföljdsavgiften utan hinder av vad som ovan föreskrivs i 6—10 mom. dock vara högst tre gånger större än den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas.

41 b §. *Gemensam påföljdsavgift*. I lagen föreslås en ny bestämmelse om en gemensam påföljdsavgift. Enligt paragrafens *1 mom.* ska Finansinspektionen med ett och samma beslut kunna påföra en person en gemensam påföljdsavgift för alla sådana försummelser eller överträdelser kan hänföras till tillämpningsområdet för bestämmelserna om ordnings- och påföljdsavgifter i 38, 40 och 41 a § i denna lag.

En gemensam påföljdsavgift får enligt föreslagna *2 mom.* uppgå till högst summan av ordningsavgifterna eller påföljdsavgifterna. Om ett förfarande dessutom innebär överträdelse av också andra sådana bestämmelser om finansmarknaden som hör till tillämpningsområdet för bestämmelserna om ordnings- eller påföljdsavgift i de nämnda lagarna, kan de i enlighet med lagens 41 § 2 mom. beaktas i den samlade bedömningen innan påföljdsavgiften bestäms.

41 c §. *Administrativa påföljder i samband med företagsarrangemang*. Det föreslås att till lagen fogas en förtydligande bestämmelse om den inverkan som olika typer av företagsarrangemang, exempelvis företagsköp och fusioner, har när det gäller administrativa påföljder. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan ordningsavgift, offentlig varning eller påföljdsavgift påföras också en näringsidkare till vilken den näringsverksamhet inom vilken försummelsen eller överträdelsen skett har övergått till följd av ett företagsförvärv eller något annat företagsarrangemang. Förslaget motsvarar i stort sett 12 § i konkurrenslagen (948/2011).

42 a §. *Preskription av rätten att påföra administrativa påföljder*. I paragrafens *2 mom.* föreslås en strykning av hänvisningen till marknadsdomstolen, av de skäl som nämns i detaljmotiveringen till 41 § 1 mom.

43 §. *Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut*. I paragrafens *1 mom.* föreslås en strykning av hänvisningen till påföljdsavgift som påförts av marknadsdomstolen, av de skäl som nämns i detaljmotiveringen till 41 § 1 mom.

43 a §. *Verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter*. I paragrafens *1 mom.* konstateras att ordningsavgifter och påföljdsavgifter ska drivas in i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Ändringen motsvarar 8 kap. 9 § 1 och 2 mom. i den nya lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I momentet stryks bestämmelsen om bemyndigande att utfärda förordning, vilket innebär att statsrådets med stöd av bemyndigandet utfärdade förordning om ordningsavgifter och påföljdsavgifter på finansmarknaden (1018/2012) upphävs då lagen träder i kraft.

Det föreslås att paragrafens *2 mom.* upphävs. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 2/2017 rd, s. 6) föreslagit att motsvarande bestämmelse ska strykas i förslaget till lag om förhindrande och utredning av penningtvätt. Grundlagsutskottet har motiverat sin ståndpunkt med att den föreslagna bestämmelsen kan anses hänvisa till att det trots tidigare påförd ordningsavgift eller påföljdsavgift är möjligt att inleda en straffprocess eller fortsätta med en straffprocess som redan inletts. Enligt grundlagsutskottets utlåtande är en sådan tolkning inte förenligt med rättspraxis eller lagstiftningspraxis.

43 b §. *Behandling av ärenden i marknadsdomstolen*. Av de skäl som nämns i den detaljerade motiveringen till 41 § 1 mom. föreslås att denna paragraf upphävs.

44 §. *Skyldigheten att infinna sig till marknadsdomstolens sammanträde och uppvisa handlingar*. Av de skäl som nämns i detaljmotiveringen till 41 § 1 mom. föreslås att denna paragraf upphävs.

50 §. *Allmän samarbetsförpliktelse*. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras så att rubriken gäller endast den allmänna samarbetsförpliktelse som avses i paragrafens *1 mom.* Bestämmelser om den kontaktpunkt som det i överensstämmelse med MiFID I föreskrivs om i paragrafens nuvarande 2 mom. ska enligt förslaget i fortsättningen ingå i 50 n § 2 mom. I det momentet ska hänvisas till MiFID II i stället för MiFID I.

50 n §. *Verksamhet som behörig myndighet enligt direktivet om marknader för finansiella instrument*. I kapitlet föreslås en ny paragraf enligt vars *1 mom.* första meningenFinansinspektionen är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 67 i MiFID II och i MiFIR. Den föreslagna bestämmelsen behövs eftersom det anses att EU-bestämmelserna om myndighetsbefogenheter måste sättas i kraft nationellt. I MiFIR föreskrivs om ett antal befogenheter och skyldigheter för den behöriga myndigheten. Det har inte ansetts ändamålsenligt att räkna upp dem alla. Enligt artikel 39.3 i MiFIR ska Finansinspektionen till exempel övervaka marknaden för finansiella instrument och strukturerade insättningar som marknadsförs, distribueras eller säljs i eller från Finland. Finansinspektionen kan också göra sådana produktingripanden som nämns i artikel 42 i MiFIR.

Enligt den andra meningen i den föreslagna bestämmelsen är finansministeriet en sådan behörig myndighet som avses i artikel 44 i MiFID II.

I paragrafens *2 mom.* föreslås en bestämmelse om den kontaktpunkt som avses i artikel 79.1.5 i MiFID II.

53 §. *Vägran att delta i tillsynssamarbete*. Det föreslås att paragrafens *1 mom. 2 punkten* ändras så att som en grund för vägran att delta i tillsynssamarbete nämns en rättegång eller ett

administrativt förfarande i Finland. Till följd av den föreslagna ändringen kan också exempelvis pågående administrativa påföljdsprocesser utgöra en grund för vägran.

61 §. *Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer, andra utländska EES-tillsynsobjekt och reglerade marknader som står under tillsyn av andra EES-stater samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra EES-tillsynsobjekts verksamhet*. Det föreslås att paragrafens *7 mom.* ändras i överensstämmelse med direktivets artikel 68.3 så att till tillämpningsområdet hänförs också multilaterala och organiserade handelsplattformar som drivs av en marknadsplatsoperatör.

62 §. *Informationsutbyte i samband med beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd samt i samband med ägartillsyn*. I paragrafens *2 mom. 2 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster uppdateras så att den stämmer överens med de ändringar som föreslås i lagen om investeringstjänster.

71 §. *Rätt och skyldighet att lämna ut information*. Det föreslås att nuvarande *11 a punkten* ändras så att den täcker Energimyndighetens samtliga uppgifter. Dessutom föreslås att till paragrafen fogas en *ny 11 e punkt* enligt vilken information i enlighet med direktivets artikel 79.7 kan lämnas ut till jordbruksmyndigheter.

73 §. *Överklagande*. Det föreslås att paragrafens *1 mom.* ändras så att administrativa påföljder som Finansinspektionen påför med stöd av 4 kap. i fortsättningen får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Förslaget motsvarar 9 kap. 4 § i den nya lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, enligt vilken Finansinspektionens beslut om påföljdsavgift med stöd av nämnda lag överklagas hos förvaltningsdomstolen. Det föreslås att lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism förenhetligas med föreslagna 73 § på så sätt att i lagens 9 kap. 4 § hänvisas till att Finansinspektionens beslut ska överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Det inom förvaltningsrättskipningen rådande tvåinstanssystemet består av regionala förvaltningsdomstolar i första instans och högsta förvaltningsdomstolen i högsta instans. De regionala förvaltningsdomstolarna i Finland är sex till antalet oh dessutom har Åland sin egen förvaltningsdomstol. Till Helsingfors förvaltningsdomstol koncentreras ärenden som gäller indirekt beskattning och som utgör merparten av samtliga besvärsärenden som behandlas vid domstolen. Specialdomstolar inom förvaltningsrättskipningens område är närmast försäkringsdomstolen och marknadsdomstolen.

Marknadsdomstolen behandlar i förvaltningsprocessuellt förfarande konkurrens- och förvärvsärenden, som kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Vid behandlingen av ärenden i marknadsdomstolen iakttas lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013), förvaltningsprocesslagen samt rättegångsbalken. Marknadsdomstolens beslut får, om besvärstillstånd beviljas, överklagas hos högsta domstolen.

Koncentreringen av vissa kategorier av besvärsärenden som gäller exempelvis Finansinspektionens beslut, till en eller några regionala förvaltningsdomstolar innebär att dessa får karaktären av specialdomstolar och att sakkunskapen koncentreras till dem. Enligt en arbetsgrupp som tillsatts av justitieministeriet (*Uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna. Betänkande av arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna, 78/2010*) kan koncentreringen av ärendena till en eller några regionala domstolar motiveras närmast i fråga om ärenden där det inte enbart krävs juridisk sakkunskap och där denna specialsakkunskap i praktiken inte kan tryggas vid flera eller alla förvaltningsdomstolar. Det är då emellertid skäl att först utreda om sakkunskapen kan tryggas till exempel med hjälp av utbildning eller sakkunnigyttranden.

Finansmarknaden kräver i många avseenden specialkompetens, vilket talar för att det nuvarande fullföljdssystemet bibehålls och att besvärsärendena koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol. Eftersom det föreslås att 41 § ändras så att Finansinspektionen själv ska besluta om samtliga administrativa påföljder, är det inte längre motiverat att de ärendena överklagas hos marknadsdomstolen. Den första besvärsinstansen i fråga om Finansinspektionens samtliga beslut ska enligt 1 mom., i överensstämmelse med de allmänna principerna för fördelningen av uppgifter mellan förvaltningsdomstolarna, vara Helsingfors förvaltningsdomstol.

Det föreslås att 2 och 3 mom. i den gällande paragrafen upphävs som obehövliga. Till paragrafen fogas ett *nytt 2 mom.* där det föreskrivs om högsta förvaltningsdomstolens besvärstillstånd. Högsta förvaltningsdomstolen ska bevilja besvärstillstånd om de förutsättningar som avses i 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen är uppfyllda. Exempelvis betydande administrativa ekonomiska påföljder och återkallelse av verksamhetstillstånd är sådana betydande ingrepp i individens rättigheter som innebär att förutsättningarna för beviljande av besvärstillstånd kan vara uppfyllda.

Med anledning av paragrafens nya 2 mom. föreslås att 4 mom. upphävs och att också Finansinspektionens rätt att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen ska vara beroende av besvärstillstånd som beviljas av domstolen.

Föreslagna *3 och 4 mom.* stämmer överens med gällande 73 § 5 och 6 mom.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Det föreslås att lagen träder i kraft samtidigt som MiFIR börjar tillämpas, dvs. den 3 januari 2018.

I lagen ingår en övergångsbestämmelse som gäller ändringssökande. Enligt föreslagna *1 mom.* ska på besvär över beslut som fattats innan denna lag trätt i kraft samt på behandlingen av ett sådant besvärsärende i högre instans tillämpas de bestämmelser som gällde då lagen trädde i kraft. Enligt föreslagna *2 mom.* ska på en gärning eller försummelse som skett innan denna lag trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för gärningen eller försummelsen.

1.4 Lagen om gräsrotsfinansiering

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

1 §. *Tillämpningsområde*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Den nuvarande bestämmelsens motivering (RP 46/2016 rd, s. 102) om den inbördes normhierarkin mellan lagen om gräsrotsfinansiering och annan lagstiftning är problematisk därför att den nationella lagen om gräsrotsfinansiering inte kan åsidosätta tillämpningen av lagen om investeringstjänster och andra lagar som är baserade på tvingande EU-lagstiftning. De motiveringar som framfördes i förarbetena till den nuvarande lagen stämmer inte heller i alla avseenden överens med lagens slutgiltiga innehåll, till följd av de talrika ändringar som gjordes i lagen under riksdagsbehandlingen. Av den anledningen är det skäl att ändra bestämmelserna om paragrafens tillämpningsområde på följande sätt.

Paragrafens föreslagna *1 mom.* motsvarar nuvarande 1 mom. I paragrafens *2 mom.* preciseras de bestämmelser som inte ska tillämpas på auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering. I momentet föreskrivs inte heller uttryckligen om de författningar som ska tillämpas på personer som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster, eftersom det i lagens 9 § 2 mom. och 10 § 3 och 4 mom. särskilt föreskrivs om författningar som tillämpas på personerna i fråga. I paragrafens *nya 3 mom.* föreslås en bestämmelse om bestämmelser som ska tillämpas på auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering då låne- och investeringsbase-

rade gräsrotsfinansiering förmedlas med andra än finansiella instrument. När det är fråga om sådan förmedling av gräsrotsfinansiering ska sålunda tillämpas endast de bestämmelser som avses i lagens 10 § 1, 5 och 6 mom. På överträdelser av de bestämmelserna ska också tillämpas de nationella påföljdsbestämmelserna i lagens 15 §. Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 3 mom. Paragrafens *5 mom.* motsvarar huvudsakligen gällande 5 mom. I momentet föreslås emellertid en sådan precisering att där hänvisas endast till investeringsbaserad gräsrotsfinansiering, eftersom värdepappersmarknadslagen inte är tillämplig på lånebaserad förmedling av gräsrotsfinansiering som sker med andra än finansiella instrument. Paragrafens *6 mom.* motsvarar gällande 4 mom. I paragrafens *nya 7 mom.* föreslås en informativ hänvisning till tillämpning av lagen om investeringstjänster i en situation där investeringstjänster tillhandahålls med finansiella instrument. Paragrafens *nya 8 mom.* innehåller en informativ hänvisning till lagen om handel med finansiella instrument. Också paragrafens *9 mom.* är nytt och innehåller en informativ hänvisning till betaltjänstlagen och lagen om betalningsinstitut.

2 §. *Definitioner*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Föreslagna 1 och 2 punkten motsvarar gällande 1 och 2 punkten. I paragrafens *3 punkt* föreslås en sådan ändring att där definieras begreppet registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering. Till åtskillnad från en auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering avses med en registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering en näringsidkare som inte är ett kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepappersföretag, en person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster eller en AIF-förvaltare och som yrkesmässigt förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. I paragrafens *4 punkt* föreslås en definition av begreppet auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering, varmed avses ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, ett betalningsinstitut och en sådan person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster. Sist nämnda aktör kan antingen vara ett företag som beviljats auktorisation med stöd av 2 kap. 1 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster eller en näringsidkare som fått verksamhetstillstånd med stöd av 2 mom. i samma paragraf. Paragrafens nuvarande 4—11 punkt föreslås bli 5—12 punkten.

2 kap. **Rätt att förmedla gräsrotsfinansiering**

3 §. *Registreringsskyldighet*. Det föreslås att paragrafens *1 mom.* ändras så att där för det första preciseras att registreringsskyldigheten gäller andra än auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering. För det andra preciseras i momentet att rätten gäller endast förmedling av gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument. Preciseringen behövs eftersom endast företag och näringsidkare som auktoriserats i enlighet med 9 § har rätt att förmedla gräsrotsfinansiering med finansiella instrument.

9 §. *Auktoriserade förmedlares rätt att förmedla låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering*. I paragrafen och dess rubrik föreslås genomgripande ändringar. I paragrafens rubrik preciseras det att paragrafen gäller auktoriserade förmedlares rätt att förmedla och låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om en auktoriserad finansmarknadsaktörs rätt att förmedla låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Uttrycket auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering kan avse värdepappersföretag, kreditinstitut, AIF-förvaltare eller värdepapperscentraler.

I paragrafens *2 mom.* föreslås att det i överensstämmelse med artikel 3 i MiFID II föreskrivs om rätten att tillhandahålla sådan förmedling av gräsrotsfinansiering (begränsat verksamhetstillstånd för värdepappersföretag) där det endast är fråga om att ta emot eller förmedla uppdrag om sådana finansiella instrument som avses i bestämmelsen. I paragrafen föreslås inte längre någon mot gällande 3 mom. svarande bestämmelse om förmedlares skyldighet att förmedla uppdrag till auktoriserade finansmarknadsaktörer, eftersom en bestämmelse om saken redan ingår i 1 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster som det hänvisas till i föreslagna 2

mom. I paragrafens *3 mom.* föreslås en bestämmelse om förmedlarens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om att förmedling av gräsrotsfinansiering inleds eller avslutas. Paragrafens föreslagna *4 och 5 mom.* motsvarar till innehållet paragrafens gällande 4 och 5 mom.

3 kap. **Kundskydd**

10 §. *Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Paragrafens *1 mom.* motsvarar nuvarande 1 mom. I paragrafens *nya 2 mom.* ingår en informativ hänvisning till de bestämmelser i lagen om investeringstjänster som ska tillämpas vid förmedling av gräsrotsfinansiering. Vilka bestämmelser som i lagen om investeringstjänster i enskilda fall ska tillämpas på förmedlare av gräsrotsfinansiering avgörs sålunda utifrån vilken typ av investeringstjänst det är fråga om. I verksamheten ska också tillämpas till exempel vad som i 7, 9 och 10 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om organisering av verksamheten, om hantering av kundmedel samt om förfaranden i kundförhållandet.

I föreslagna *nya 3 mom.* föreskrivs vilka uttryckliga bestämmelser i lagen om investeringstjänster som en person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster med stöd av artikel 3 i MiFID II också ska iaktta vid förmedling av gräsrotsfinansiering. De bestämmelser i lagen om investeringstjänster som räknas upp i momentet motsvarar, med undantag för bestämmelsen om behandling av kundklagomål och lämplighetsbedömning, bestämmelserna i artikel 3.2 punkterna a—c i MiFID II. Dessutom föreslås att på personerna i fråga ska tillämpas bestämmelserna om administrativa påföljder i 15 kap. i lagen om investeringstjänster, skadestånds- och straffbestämmelserna i 16 kap. i samma lag samt bestämmelserna om tillsynsbefogenheter i 16 a kap. i samma lag. På dessa aktörer är det motiverat att tillämpa samma påföljds- och straffbestämmelser som på övriga aktörer enligt lagen om investeringstjänster.

Syftet med förslaget är inte heller att försvaga investerarskyddet i förhållande till den gällande lagen om gräsrotsfinansiering, som redan innehåller bestämmelser om behandling av kundklagomål och lämplighetsbedömning. Av denna anledning föreslås att det nuvarande gränsvärde på 2 000 euro bevaras som ska tillämpas vid lämplighetsbedömning. Nivån på lämplighetsbedömningen avviker sålunda från nivån på den lämplighetsbedömning gällande en auktoriserad förmedlare, där gränsvärdet på 2 000 euro inte tillämpas. I paragrafens *nya 4 mom.* föreskrivs att på personer som avses i 3 mom. ska tillämpas vad som i lagen om investeringstjänster föreskrivs om innehav av kundmedel och om yrkesmässig ansvarsförsäkring. Paragrafens *5 mom.* ska emellertid med precisering av gällande 2 mom. avse endast registrerade förmedlare av gräsrotsfinansiering. I paragrafens *nya 6 mom.* föreskrivs delvis i överensstämmelse med den gällande lagens 10 § 3 mom. om en registrerad förmedlares förvaltning av kundmedel. Paragrafens föreslagna *7 mom.* motsvarar paragrafens nuvarande 4 mom.

4 kap. **Tillsyn och påföljder**

15 §. *Ordningsavgift och påföljdsavgift*. Det föreslås att *2 mom.* ändras så att paragrafhänvisningarna preciseras i överensstämmelse med de övriga lagförslagen. I föreslagna *3 mom.* föreskrivs om tillämpning av bestämmelsen om påföljdsavgift också när det är fråga om sådana närmare bestämmelser och föreskrifter som det hänvisas till i 2 mom. Det är fråga om föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av bestämmelserna i fråga samt om förordningar som finansministeriet utfärdat med stöd av lagens 21 §.

På sådana aktörer som avses i artikel 3 i MiFID II och i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster ska enligt förslaget däremot i enlighet med den föreslagna hänvis-

ningsbestämmelsen i 10 § 3 mom. 5 punkten tillämpas administrativa påföljder som föreskrivs i 15 kap. i lagen om investeringstjänster.

1.5 Kreditinstitutslagen

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

2 §. *Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet*. I paragrafens *6 mom.* föreslås i överensstämmelse med förslaget till 1 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster ett uttryckligt omnämnande om bedrivande av investeringsverksamhet. Dessutom föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 8 mom. Det är fråga om en informativ hänvisningsbestämmelse till 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, som ska tillämpas också på kreditinstitut som säljer strukturerade insättning och tillhandahåller rådgivning gällande sådana. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på artikel 1.4 i MiFID II.

3 kap. **Rätt att äga aktier eller andelar i kreditinstitut**

1 §. *Anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier och andelar*. I paragrafens *5 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras till en hänvisning som avser det andra lagförslaget.

5 kap. **Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet**

1 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker*. I paragrafens *3 mom.* föreslås en sådan ändring att en bank är skyldig att till Finansinspektionen göra anmälan om styrelsens beslut om att börja tillhandahålla investeringstjänster eller sidotjänster samt att samtidigt ge en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses för den verksamhet enligt lagen som har samband med tjänsterna eller investeringsverksamheten. Enligt artikel 1.3 i MiFID II ska de krav som i direktivets artikel 9.3 fastställs för de högsta förvaltningsorganens styrnings- och förvaltningssystem tillämpas också på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster.

Avsikten med förslaget är att Finansinspektionen hela tiden ska vara medveten om vilka investerings- och sidotjänster de finländska kreditinstituten tillhandahåller. Nuvarande praxis enligt vilken kreditinstituten med ett generellt banktillstånd får tillhandahålla sådana tjänster som nämns i kreditinstitutslagen utan att Finansinspektionen har kännedom om saken, är inte effektiv med tanke på Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Denna brist har påtalats också av Internationella Valutafonden (IMF) och ESMA. Nuvarande praxis innebär att Finansinspektionen ständigt måste ställa förfrågningar till kreditinstituten för att hålla sig uppdaterade om vilka tjänster som tillhandahålls. Kreditinstitut har också kunnat börja tillhandahålla nya investeringstjänster utan att Finansinspektionen har kunnat förvissa sig om att de uppfyllt sina skyldigheter när det gäller organiseringen av verksamheten och förfarandena. I detta avseende är kreditinstituten och värdepappersföretagen inte jämställda, eftersom värdepappersföretagets förutsättningar för bedrivande av verksamhet utreds i fråga om varje tjänst i samband med tillståndsförfarandet. I framtiden, då Finansinspektionen och de övriga europeiska tillsynsmyndigheterna för värdepappersmarknaden har samma befogenheter när det gäller produktingripanden, kommer det att med tanke på en effektiv tillsyn över marknaden att vara viktigt att Finansinspektionen ständigt känner till vilka investerings- eller sidotjänster dess tillsynsobjekt tillhandahåller. De uppgifterna har betydelse också för övervakningen av förutsättningarna för medlemskap i ersättningsfonden och för tillsynen när det gäller medlemsavgifterna.

En förutsättning för att säkerställa uppdateringen av Finansinspektionens och ESMA:s offentliga register är att kreditinstituten rapporterar till Finansinspektionen också då tillhandahållan-

det av vissa investerings- och sidotjänster upphör. En sådan anmälan ska innehålla ett utdrag av styrelsens beslut samt en utredning om hur tjänsten ska avvecklas utan att kundskyddet äventyras. Motsvarande förfarande när det gäller utredningar ska iakttas då värdepappersföretagets verksamhetstillstånd återkallas.

2 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag*. I paragrafens *2 mom.* föreslås motsvarande ändring som i 1 § 3 mom. om rapportering till Finansinspektionen om inledande och avslutande av tjänster som avses i bestämmelsen.

6 §. *Finansiering och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer*. I paragrafens *2 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser det andra lagförslaget.

8 kap. **Ersättningar**

12 §. *Betalning av rörliga ersättningar i annan form än pengar och fastställande av väntetiden*. I paragrafens *1 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget.

9 kap. **Riskhantering**

5 §. *Revisionskommitté*. Det föreslås att paragrafens bestämmelse om definiering av begreppet reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument ändras i överensstämmelse med den nya punkt som föreslås.

12 kap. **Bokslut, halvårsrapport och revision**

Det föreslås att *kapitelrubriken* ändras i överensstämmelse med kapitlets 12 § så att där nämns ordet halvårsrapport i stället för ordet delårsrapport i den gällande lagen.

5 §. *Verksamhetsberättelse*. Det föreslås att denna paragraf ändras i överensstämmelse med värdepappersmarknadslagens 7 kap. 6 § sådan den lyder i lag 1445/2016. I det sammanhanget separerades bokslutet och verksamhetsberättelsen innehållsmässigt från varandra. Den nämnda paragrafen i värdepappersmarknadslagen är baserad på artikel 4.2 c i transparensdirektivet. Transparensdirektivets artikel är i sin tur överensstämmande med redovisningsdirektivets artikel 19.1.1. Det är skäl att ändra kreditinstitutslagens paragraf om verksamhetsberättelse i överensstämmelse med värdepappersmarknadslagstiftningen, för att säkerställa ett jämlikt bemötande av de bokföringsskyldiga samt för undvikande av oklara tolkningar. Närmare bestämmelser om sådana relevanta omständigheter som avses i lagrummet finns i finansministeriets förordning om kreditinstituts och värdepappersföretags bokslut.

6 §. *Registrering, värdering och redovisning av finansiella instrument samt fonden för verkligt värde*. Det föreslås att paragrafens *1 mom.* ändras till följd av införandet av den internationella redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument. Standarden börjar tillämpas den 1 januari 2018, vilket innebär att den första gången kommer att tillämpas på räkenskapsperioden 2018. Den nya standarden som i tekniskt hänseende ersätter den tidigare standarden IAS 39, reglerar klassificering, värdering och redovisning av finansiella instrument, inklusive nedskrivningar på verkligt värde. Nedskrivningar på finansiella instrument som avser periodiserade anskaffningsutgifter innebär att tillämpningen av den nya standarden sker enligt en modell som innebär att också framtida händelser ska beaktas. I fortsättningen ska nedskrivningar göras till exempel på företags låneportföljer utifrån väntade kreditförluster. De bokföringsskyldiga ska redovisa beräknad finansiell marginal på de periodiserade anskaffningsutgifterna

som en förväntad kreditförlust och i resultaträkningen redovisa den som en kostnad, som sålunda också har en sänkande inverkan på den bokföringsskyldiges resultat. Den föreslagna reformen berör i praktiken kreditinstitutens samtliga låneportföljer. Dessutom ska den nya nedskrivningsmodellen tillämpas på vissa sedvanliga investeringar i skuldinstrument, trots att de i balansräkningen tas upp till verkligt värde via fonden för verkligt värde. Den ändring som föreslås i momentet är av teknisk karaktär. Den föreslagna formuleringen preciserar kraven så att de tydligare motsvarar kraven i standarden IFRS 9. Momentets nuvarande formulering refererar endast till derivatinstruments och övriga finansiella instruments verkliga värde och till tillämpningen av internationella redovisningsstandarder för deras vidkommande. Med övriga standarder (andra än tidigare IAS 39, eller IFRS 9 från och med den 1 januari 2018) avses IFRS 13 Värdering till verkligt värde och IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar. I praktiken har också medan den nuvarande standarden varit i kraft, genom Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar samt i bankernas finansiella rapporter beaktats alla klassificerings- och värderingskrav i standarden IAS 39 Finansiella instrument. I fråga om andra tillgångar och skulder iakttas antingen bokföringslagens eller kreditinstitutslagens nationella bokslutsbestämmelser.

Också i paragrafens *2 mom.* föreslås ändringar till följd av standarden IFRS 9. I momentet föreslås en sådan ändring att i fonden för verkligt värde i fortsättningen ska redovisas förändringar i finansiella instruments verkliga värde, med beaktande av förändringar som beror på kreditrisker som är förenade med finansiella skulder, i sådana fall då en IFRS-standard förutsätter detta. Bestämmelsen är baserad på punkterna 5.7.1 (c) och 5.7.7 i IFRS 9. Efter att den föreslagna bestämmelsen trätt i kraft kommer förändringen av den egna kreditrisken när det gäller sådan av ett kreditinstitut emitterade obligationer som, i enlighet med den så kallade verkligt-värde-optionen redovisas till verkligt värde, i stället för kreditinstitutets resultat ska redovisas i fonden för verkligt värde. I annat fall kan det gå så att den ökade egna kreditrisken på ett icke-ändamålsenligt sätt redovisas som resultatförbättrande och sålunda som utdelningsbara medel.

12 §. *Halvårsrapport*. I denna paragraf föreslås motsvarande ändringar som i värdepappersmarknadslagen. Enligt värdepappersmarknadslagstiftningen upprättas numera endast så kallade halvårsrapporter i stället för sådana delårsrapporter som avses i värdepappersmarknadslagens 7 kap 10 §. Syftet med den föreslagna ändringen är att förenhetliga regleringen mellan olika bokföringsskyldiga och att sålunda inlåningsbankerna i fortsättningen ska kunna upprätta sådana halvårsrapporter som avses i paragrafen. Ändringen utgör inget hinder för att också i fortsättningen upprätta finansiella översikter också för de tre respektive nio första månaderna.

15 §. *Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare*. Det föreslås att paragrafens *2 mom.* ändras i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 9 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster. Bestämmelsen är baserad på artikel 8 i kommissionens delegerade direktiv som antagits i enlighet med MiFID II.

15 kap. **Förfaranden vid kundtransaktioner**

14 §. *Tystnadsplikt*. Det föreslås att till paragrafens *3 mom.* fogas en hänvisning till ordnande av multilateral och organiserad handel. Dessutom föreslås i momentet en precisering som innebär att sådana uppgifter som avses i bestämmelsen kan lämnas också till en sådan börs och till sådana handelsplatser som avses i bestämmelsen också i syfte att säkerställa deras skyldighet att bevara information. Exempelvis artikel 25 i MiFIR ålägger marknadsoperatörer skyldighet att bevara information enligt bestämmelsen.

18 kap. **Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut**

1 §. *Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster*. Det föreslås att paragrafens hänvisningsbestämmelser ändras till följd av de ändringar som föreslås i lagen om investeringstjänster.

2 §. *Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster*. Det föreslås att paragrafens hänvisningsbestämmelser ändras till följd av de ändringar som föreslås i lagen om investeringstjänster.

20 kap. **Administrativa påföljder**

2 §. *Påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder*. Det föreslås att paragrafens omnämnande om behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen stryks till följd av de ändringar som föreslås i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen gällande påförande av påföljdsavgifter och ändringssökande.

Ikraftträdande

Ikraftträdandebestämmelse. Här föreskrivs om lagens ikraftträdande och samtidigt föreslås en övergångsbestämmelse. Enligt *2 mom.* ska ett kreditinstitut underrätta Finansinspektionen om de investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster samt om de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen som kreditinstitutet tillhandahåller eller bedriver när denna lag träder i kraft. Avsikten är att nuläget ska beaktas som utgångspunkt. Kreditinstituten ska inte för säkerhets skull anmäla sådana tjänster som de inte tillhandahåller vid den tidpunkt då lagen träder i kraft. Om en anmälan görs i samband med att lagen träder i kraft antas kreditinstitutet i anslutning till respektive tjänst uppfylla vissa organiserings- och uppförandekrav samt ha en kompetent, erfaren och tillräckligt stor personal för tillhandahållandet av tjänsten i fråga. En anmälan som kreditinstitutets styrelse godkänt ska göras senast den 29 juni 2018 och av den ska framgå vilka investerings- och sidotjänster som tillhandahålls vid den tidpunkt då lagen träder i kraft.

Kreditinstitutet ska tillställa Finansinspektionen en sådan utredning som avses i 5 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 2 mom. i fråga om tjänster som börjar tillhandahållas först efter det att lagen trätt i kraft.

1.6 Värdepappersmarknadslagen

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

5 §. *Europeiska unionens lagstiftning*. Hänvisningen i paragrafens *1 mom. 5 punkten* föreslås bli så uppdaterad att den i stället för MiFID I gäller MiFID II. Dessutom föreslås att momentets 6 punkt ska hänvisa till MiFIR. Hänvisningen till prospektdirektivet i den gällande 6 punkten föreslås bli överförd till den nya 7 punkten. Hänvisningen i den gällande 7 punkten till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreslås bli upphävd.

2 kap. **Definitioner**

2 §. *Finansiella instrument*. I paragrafen föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till definitionen av begreppet finansiella instrument i lagen om investeringstjänster justeras i överensstämmelse med den ändring som föreslås i lagen om investeringstjänster.

5 §. *Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad*. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen, i stället för den gällande lagen

om handel med finansiella instrument, ska avse motsvarande definitioner i det andra lagförslaget.

6 §. *Börs*. Det föreslås att denna paragraf preciseras i överensstämmelse med definitionen i den nya lagen om handel med finansiella instrument.

9 §. *Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel*. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen, i stället för den gällande lagen om handel med finansiella instrument, ska avse motsvarande definitioner i det andra lagförslaget.

10 §. *Tillhandahållare av investeringstjänster*. I paragrafens *2 punkt* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till kreditinstitutslagen uppdateras så att den avser den gällande lagen.

3 kap. **Tillämpningsområde och definitioner**

5 §. *Kvalificerad investerare*. I paragrafens föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att de stämmer överens med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

8 kap. **Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter**

8 §. *Emittenters rätt att få information om sina delägare*. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till lagen om värdeandelssystemet och clearingverksamhet uppdateras så att den avser den gällande lagen.

9 kap. **Anmälan om betydande ägar- och röstandelar**

8 §. *Undantag från anmälningsskyldigheten*. I paragrafens *3 punkt* föreslås en strykning av omnämnandet om ägar- och röstandelar som har förvärvats för att genomföra återköpsprogram. Kriteriet som föreslås bli struket är inte baserat på öppenhetsdirektivet, eftersom i dess artikel 9.6 a föreskrivs endast om undantag som gäller stabilisering. Dessutom föreslås att hänvisningen till kommissionens återköpsförordning uppdateras så att den avser marknadsmissbruksförordningen.

12 kap. **Marknadsmissbruk**

2 §. *Rapportering av transaktioner*. Det föreslås att denna paragraf upphävs. I artikel 26 i MiFIR föreskrivs om transaktionsrapportering. I 7 kap. 1 § i den nya lagen om handel med finansiella instrument föreslås en informativ hänvisning till transparenskraven enligt MiFIR, vilket i enlighet med artikel 26 i MiFIR också innebär skyldighet att rapportera om handeln till myndigheten.

6 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*. Det föreslås att Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter inskränks så att den inte längre gäller föreskrifter om transaktionsrapportering. Närmare bestämmelser om saken finns i kommissionens förordning.

15 kap. **Administrativa påföljder**

3 §. *Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*. Det föreslås att omnämnandet om behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen stryks med anledning av de

ändringar som föreslås i bestämmelserna om påförande och överklagande av påföljdsavgift i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

1.7 Strafflagen

51 kap. **Om värdepappersmarknadsbrott**

6 §. *Definitioner*. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Merparten av de definitioner som föreslås stämmer emellertid överens med paragrafens nuvarande definitioner. Paragrafens *1 mom. 1 punkten* motsvarar nuvarande 1 punkten. Hänvisningen i momentets *2 punkt* till definitionen av begreppet finansiella instrument föreslås bli ändrad i överensstämmelse med definitionen i lagen om investeringstjänster. Definitionen av begreppet finansiella instrument i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster föreslås bli utvidgad så att den i överensstämmelse med avsnitt C i bilaga I i MiFID II inkluderar också utsläppsrätter som avses i bestämmelsen samt derivatinstrument som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform, med undantag av sådana grossistenergiprodukter som avses i bestämmelsen.

Bestämmelsens *3 punkt* motsvarar nuvarande 3 punkten. Det föreslås att *4 och 5 punkten* ändras genom en hänvisning till den nya lagen om handel med finansiella instrument och dess definition av begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform. I bestämmelsens *nya 6 punkt* föreslås en hänvisning till den definition av begreppet organiserad handelsplattform som ingår i lagen om handel med finansiella instrument. Bestämmelsens *7—11 punkt* motsvarar 6—10 punkten i den nuvarande bestämmelsen. I bestämmelsens *12 punkt* föreslås en sådan materiell ändring att definitionen av begreppet handelsplats ska innefatta också den nya definitionen av begreppet organiserad handelsplattform i lagen om handel med finansiella instrument. Bestämmelsens *13 och 14 punkt* motsvarar nuvarande 12 och 13 punkten. I den *nya 15 punkten* föreslås en hänvisning till definitionen av begreppet utsläppsrätter i lagen om investeringstjänster.

Paragrafens 2 mom. motsvarar nuvarande 2 mom.

6 a §. *Tillämpningsområde*. I paragrafens *1 mom.* föreslås en sådan ändring att till momentet fogas en *ny 3 punkt* som motsvarar bestämmelsen om tillämpningsområdet i enlighet med artikel 1.2 c i marknadsmissbruksdirektivet om finansiella instrument som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform. Dessutom föreslås i momentet i överensstämmelse med missbruksdirektivets artikel 1.2 andra stycket en *ny 4 punkt* om finansiella instrument som i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 avser utsläppsrätter och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

I paragrafens *nya 3 mom.* föreslås dessutom att det på det sätt som förutsätts i tillämpningsbestämmelsen i artikel 1.2 i missbruksdirektivet föreskrivs att med finansiella instrument ska jämställas auktionsprodukter som är baserade på utsläppsrätter enligt kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010. Tillämpningsområdet för kapitlets gällande 6 § 2 mom., 6 a § 2 mom. och likaså 6 a § 4 mom. är bundet till finansiella instrument. Tillämpningsbestämmelsen behövs för att man ska kunna säkerställa direktivets målsättning att utsträcka straffbestämmelsernas tillämpningsområde också till utauktionering av sådana på utsläppsrätter baserade auktionsprodukter som inte är finansiella instrument enligt avsnitt C i bilaga I i MiFID II, men som är föremål för handel på en sådan auktionsplattform som avses i 1 mom. 4 punkten. Paragrafens nuvarande 3 och 4 mom. blir *nya 4 och 5 mom*.

1.8 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. *Avgiftsskyldiga*. Det föreslås att till bestämmelsen fogas en ny kategori av avgiftsskyldiga, dvs. sådana referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen. Av denna anledning fogas till paragrafens *1 mom. en ny 23 punkt*. I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreslås en lagteknisk ändring som innebär att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras till en hänvisning som avser det andra lagförslaget. Dessutom föreslås i *22 punkten* en språkteknisk ändring till följd av den nya 23 punkten.

4 §. *Proportionell tillsynsavgift*. I tabellen i paragrafens *1 mom.* föreslås tekniska korrigeringar.

5 §. *Grundavgifter för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift*. I tabellen i paragrafens *1 mom.* föreslås ett tillägg enligt vilket då en sådan avgiftsskyldig som avses i 4 § tillhandahåller datarapporteringstjänster ska utöver en proportionerlig tillsynsavgift enligt 4 § betalas grundavgift enligt denna paragraf. Bestämmelsen är sålunda tillämplig till exempel på värdepappersföretag som utöver investeringstjänster tillhandahåller datarapporteringstjänster.

6 §. *Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga*. I paragrafens *1 mom.* föreslås en grundavgift för andra leverantörer av datarapporteringstjänster än de som avses i 4 §. Leverantörer av datarapporteringstjänster förutsätts ha ett sådant verksamhetstillstånd som avses i lagen om handel med finansiella instrument. Sådana leverantörer tillhandahåller till exempel olika slags IT-tjänster. Den föreslagna grundavgiften motsvarar den grundavgift som betalas av börsens och värdepapperscentralens holdingföretags motpart samt av en sådan motpart som avses i EMIR-förordningen.

Dessutom föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse om grundavgift för referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen. Sådana referensvärdesadministratörer har Finansinspektionen registrerat med stöd av artikel 34.1 c i referensvärdesförordningen. Då en referensvärdesadministratör som är registrerad med stöd av artikel 34.1 b i referensvärdesförordningen är ett övervakat företag bestäms betalningsskyldigheten med stöd av 4 §.

Dessutom föreslås i momentet tekniska ändringar som innebär korrigering av tabellens uppgifter och hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument så att de avser det andra lagförslaget eller EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

1.9 Lagen om placeringsfonder

2 §. I paragrafens *1 mom. 12, 14, 21 och 22 punkt* föreslås sådana lagtekniska ändringar att hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen och så att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget.

5 §. I paragrafens *2 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring av hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att de motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

8 b §. I denna paragraf föreslås genomgripande ändringar. Föreslagna *1 och 2 mom.* motsvarar 8 b § 1 och 2 mom. i den nuvarande lagen. Det föreslås att i paragrafen stryks bestämmelsen i gällande 3 mom. om fondbolags årliga anmälningsskyldighet till Finansinspektionen. Föreslagna *3 mom.* motsvarar nuvarande 4 mom. med den ändringen att Finansinspektionens bemyndigande att meddela föreskrifter stryks såsom onödigt till följd av att den årliga anmälningsskyldigheten inte längre gäller.

8 c §. I paragrafens *1 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

57 b §. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

101 a §. Det föreslås att paragrafens *4 mom.* upphävs eftersom förslaget innebär att de nuvarande årliga anmälningsskyldigheterna i fråga om insiderregister och privata transaktioner stryks.

101 b §. Det föreslås att i paragrafen stryks den onödiga hänvisningen till bestämmelserna om årliga anmälningar till insiderregistret, till följd av att 101 a § 4 mom. upphävs.

144 c §. Det föreslås att paragrafens omnämnande om behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen ska strykas med anledning av de ändringar som föreslås i lagen om Finansinspektionen och dess 4 kap. om påförande och överklagande av påföljdsavgift.

Ikraftträdandebestämmelser. I denna bestämmelse föreskrivs om lagens ikraftträdande. Till lagen ska enligt förslaget fogas en övergångsbestämmelse enligt vilken en sådan årlig rapport om privata transaktioner och insiderregister som avses i den gällande lagen inte längre behöver lämnas till Finansinspektionen för år 2017, eftersom förslaget innebär att dessa årlig rapporteringsskyldigheter slopas.

1.10 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

2 kap. **Definitioner**

4 §. *Definitioner med anknytning till AIFM-direktivet*. Det föreslås att definitionen av AIF-förvaltarens värdmedlemsstat i paragrafens *19 punkt* kompletteras så att den motsvarar det tillägg som enligt artikel 92 i MiFID II har gjorts i artikel 4.1 r i AIFM-direktivet samt att definitionen justeras av lagtekniska skäl. Efter ändringen avses med AIF-förvaltarens värdmedlemsstat dessutom en EES-stat som inte är en hemmedlemsstat och där en EES-baserad AIF-förvaltare tillhandahåller sådana tjänster som avses i artikel 6.4 i AIFM-direktivet. I 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 § föreskrivs om de tjänster som avses i direktivet.

5 §. *Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning*. Det föreslås att definitionen av direktivet om marknader för finansiella instrument i paragrafens *2 mom. 10 punkten* uppdateras så att den hänvisar till MiFID II i stället för till MiFID I.

6 §. *Definitioner med anknytning till finansmarknadslagstiftningen*. I paragrafens *2 mom.* föreslås sådana lagtekniska ändringar att hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen. I paragrafens *3 mom.* föreslås en sådan ändring att hänvisningen till 4 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster i fråga om utländska anknutna ombud för i Finland etablerade utländska EES-värdepappersföretag, med anledning av de ändringar som föreslås i paragraferna ändras till en hänvisning till 1 § i samma kapitel. I fortsättningen kommer 4 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster att gälla anknutna ombud som är etablerade i ett utländskt EES-värdepappersföretags hemmedlemsstat, medan 1 § gäller anknutna ombud som är etablerade i Finland.

7 §. *Övriga definitioner*. I paragrafens *1 mom.2 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser motsvarande definition i det andra lagförslaget.

3 kap. **Verksamhet som AIF-förvaltare**

2 §. *Andra tillåtna tjänster*. Av lagtekniska skäl föreslås en sådan ändring i paragrafens *2 mom.* att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att den motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

3 §. *Sidotjänster*. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att de motsvarar de ändringar som föreslås i den lagen.

6 kap. **Verksamhetsförutsättningar**

2 §. *Minimikapital*. I paragrafens *6 mom.* föreslås en korrigering av den felaktiga hänvisningen till 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster. Hänvisningen ska avse 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster. Hänvisningen innebär att AIF-förvaltare i fråga om tillhandahållande av investeringstjänster omfattas av motsvarande reglering som fondbolag i fråga om placeringsfonder. I 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster har i samband med uppdateringen av MiFID II vid beräkningen av kapitalkraven beaktats om tjänsteleverantören har tillstånd att inneha kundmedel eller inte samt de delegerade bestämmelser som har antagits om saken.

7 kap. **Organisering av verksamheten**

5 §. *Kundskydd i samband med investeringstjänster*. Det föreslås att paragrafens *2 mom.* av lagtekniska skäl ändras så att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att den motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

8 §. *Privata transaktioner*. Det föreslås att paragrafens *2 mom.* upphävs eftersom de nuvarande årliga rapporteringsskyldigheterna i fråga om privata transaktioner föreslås bli upphävda.

12 kap. **Erbjudande av andelar**

8 §. *Kundkontroll*. Det föreslås att i paragrafens *4 mom.* av lagtekniska skäl görs en sådan ändring att hänvisningen till en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser motsvarande definition i det andra lagförslaget.

13 kap. **Marknadsföring till icke-professionella kunder**

2 §. *Auktorisationsvillkor*. I paragrafens *2 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till en sådan reglerad marknad som avses i den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser motsvarande definition i det andra lagförslaget.

14 kap. **Auktorisation att verka som förvaringsinstitut**

1 §. *Förvaringsinstitut*. Det föreslås att paragrafens *1 mom. 2 punkten* av lagtekniska skäl indelas i två punkter så att till momentet fogas en *ny 2 a punkt*. I den föreslagna 2 punkten föreskrivs om ett värdepappersföretags förutsättningar att i enlighet med lagen om investeringstjänster verka som förvaringsinstitut för en alternativ fond, medan det i den nya 2 a punkten

föreskrivs om motsvarande förutsättningar för ett utländskt EES-värdepappersföretag. Dessutom föreslås att bestämmelsernas ordalydelse preciseras i överensstämmelse med artikel 21.3 d i AIFM-direktivet och att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster uppdateras så att den motsvarar de ändringar som föreslås i den lagen.

19 kap. **EES-staterna**

1 §. *Rätt att förvalta EES-baserade AIF-fonder och tillhandahålla investeringstjänster i andra EES-stater*. I denna paragraf och dess rubrik föreslås genomgripande ändringar. Till paragrafens rubrik fogas ett omnämnande om tillhandahållande av investeringstjänster i andra EES-stater. I paragrafens *1 mom.* föreslås en sådan komplettering att i momentet utöver förvaltning av en EES-baserad AIF-fond föreskrivs om en i Finland auktoriserad AIF-förvaltares rätt att i en annan EES-stat tillhandahålla kapitalförvaltningstjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och sidotjänster enligt 3 §. En förutsättning för tillhandahållande av tjänsterna i fråga är att de omfattas av AIF-förvaltarens auktorisation. Tjänster kan antingen tillhandahållas direkt eller genom etablering av en filial i en annan EES-stat. Förslaget motsvarar de ändringar som i enlighet med 92.2 i MiFID II har gjorts i artiklarna 33.1 och 33.2 i AIFM-direktivet.

I artikel 33 i AIFM-direktivet föreskrivs om auktoriserade EES-baserade AIF-förvaltares rätt att förvalta EES-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat, i enlighet med det anmälningsförfarande som föreskrivs i artikeln. Den ovan beskrivna möjligheten för en AIF-förvaltare att bedriva verksamhet i en annan EES-stat har i och med de ändringar som i enlighet med artikel 92 i MiFID II har gjorts i AIFM-direktivet utsträckts till att omfatta också tillhandahållande av sådana tjänster som avses i artikel 6.4 i AIFM-direktivet i en annan EES-stat. Till den kategori av tjänster som avses i direktivet hör förvaltning av investeringsportföljer, sidotjänster som inkluderar investeringsrådgivning, förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar samt mottagande och vidarebefordran av order beträffande finansiella instrument. Artikel 6.4 i AIFM-direktivet har genomförts genom 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 §. Med förvaltning av investeringsportföljer avses i Finland kapitalförvaltning som regleras i 1 kap. 15 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster och med sidotjänster sådana tjänster som avses i 1 kap. 15 § 1 och 5 punkten och 2 kap. 3 § 1 mom. 7 och 8 punkten i lagen om investeringstjänster (RP 94/2013 rd, s. 117).

Enligt den praxis som följer av AIFM-direktivet ska en finländsk AIF-förvaltare göra en sådan anmälan som avses i 1 mom. till Finansinspektionen om den avser att förvalta AIF-fond som är etablerad i en annan EES-stat eller tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster i en annan EES-stat. Av anmälan ska framgå uppgifter om de EES-stater där AIF-förvaltare har för avsikt att förvalta AIF-fonder eller tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster samt en verksamhetsplan varav framgår de planerade tjänsterna och AIF-fonderna. Till de tjänster som ska nämnas i programmet hör utöver kapitalförvaltnings- och sidotjänster dessutom också andra funktioner som AIF-förvaltaren ska sköta i anslutning till fondförvaltningen. Som sådana tjänster ska enligt förarbetena till den gällande paragrafen betraktas till exempel administrativa uppgifter, bokföringstjänster i anslutning till fondförvaltning, kundförfrågningar, värdering och prissättning, uppföljning av att bestämmelser iakttas, registrering av andelsinnehavare och aktieägare, marknadsföring samt åtgärder som avser AIF-fondens tillgångar (RP 94/2013 rd, s. 168).

Paragrafens *2 mom.* motsvarar till innehållet nuvarande 2 mom. I och med de ändringar som föreslås i paragrafens 1 mom. kommer den i 2 mom. föreskrivna skyldigheten att lämna tilläggsinformation om verksamhet som i en EES-stat bedrivs genom en filial att i fortsättningen gälla också tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster.

Enligt paragrafens *3 mom.* får en AIF-förvaltare börja förvalta en EES-baserad AIF-fond eller tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster efter att ha tagit emot Finansinspektionens underrättelse om saken.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar till innehållet nuvarande 4 mom.

2 §. *EES-baserade AIF-förvaltares rätt att förvalta AIF-fonder och tillhandahålla investeringstjänster i Finland*. I paragrafen och dess rubrik föreslås genomgripande ändringar. Till paragrafens rubrik fogas ett omnämnande om EES-baserade AIF-förvaltares rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster. I paragrafens *1 mom.* föreslås en sådan ändring att i momentet, utöver om AIF-förvaltares rätt att i Finland förvalta AIF-fonder, också föreskrivs om deras rätt att i enlighet med 3 kap. 2 § 2 mom. tillhandahålla kapitalförvaltningstjänster och i enlighet med 3 § tillhandahålla sidotjänster i Finland. Förslaget är baserat på de ändringar som i enlighet med artikel 92.2 i MiFID II har gjorts i artiklarna 33.1 och 33.2 i AIFM-direktivet.

I ingressen till MiFID II konstateras att medlemsstaterna kan tillåta att auktoriserade AIF-förvaltare tillhandahåller vissa investeringstjänster utöver förvaltningen av alternativa investeringsfonder, eftersom kraven beträffande tillhandahållandet av dessa tjänster är harmoniserade inom unionen. För att undanröja hindren för gränsöverskridande tillhandahållande av harmoniserade investeringstjänster och för att säkerställa enhetliga spelregler mellan enheter som tillhandahåller samma investeringstjänster enligt identiska regelverk, bör en AIF-förvaltare som auktoriserats att tillhandahålla dessa tjänster kunna tillhandahålla dem på gränsöverskridande basis (stycke 161 och 162 i motiveringen). Dessutom föreskrivs i artikel 33.5 i AIFM-direktivet att AIF-förvaltarens värdmedlemsstat inte får ålägga den berörda AIF-förvaltaren några ytterligare krav i fråga om förhållanden som omfattas av detta direktiv. Sålunda ska en AIF-förvaltare som i enlighet med AIFM-direktivet auktoriserats i en annan EES-stat i fortsättningen jämställas med förvaltare som fått verksamhetstillstånd i Finland också i fråga om tillhandahållandet av kapitalförvaltnings- och sidotjänster. Rätten att i enlighet med artikel 33.1 i AIFM-direktivet tillhandahålla tjänster enligt artikel 6.4 i andra EES-stater förutsätter emellertid att den auktorisation som den utländska EES-baserade AIF-förvaltaren har beviljats omfattar tillhandahållandet av sådana tjänster. En EES-baserad AIF-förvaltare kan sålunda genom att iaktta det anmälningsförfarande som avses i artikel 33 i AIFM-direktivet i Finland tillhandahålla antingen alla sådana i artikel 6.4 avsedda tjänster som omfattas av auktorisationen eller endast en del av dem, men en EES-baserad AIF-förvaltares verksamhet i Finland kan inte vara mera omfattande än enligt den auktorisation som beviljats i hemmedlemsstaten.

Till paragrafens *2 mom.* fogas ett omnämnande om att en AIF-förvaltare får börja tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster i Finland efter att ha fått en underrättelse om saken från den utländska EES-tillsynsmyndigheten i sin hemmedlemsstat. Momentet är baserat på artikel 33.4 sista stycket i AIFM-direktivet, som inte har ändrats med anledning av MiFID II. Bestämmelsens ordalydelse måste emellertid i fortsättningen anses omfatta också tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster med anledning av ändringarna i artiklarna 33.1 och 33.2.

5 §. *EES-baserade AIF-förvaltares rätt att marknadsföra AIF-fonder i Finland*. I paragrafens *3 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras så att den motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

6 §. *Tillhandahållande av investeringstjänster*. Det föreslås att denna paragraf upphävs till följd av genomförandet av artikel 92 i MiFID II samt med anledning av de ändringar som föreslås i 2 § i detta kapitel. Enligt den nationella regleringen i paragrafen som föreslås bli upphävd har en EES-baserad AIF-förvaltare fått tillhandahålla investeringstjänster i Finland med Finansinspektionens tillstånd i en större utsträckning än enligt de ursprungliga minimikraven i

AIFM-direktivet (RP 94/2013 rd, s. 170). Inom EU har inte tidigare införts harmoniserade förfaranden i fråga om investeringstjänster som tillhandahålls av AIF-förvaltare. Situationen har emellertid förändrats i och med artikel 92 i MiFID II, eftersom det anmälningsförfarande som avses i artikel 33 i AIFM-direktivet har utsträckts till att utöver AIF-förvaltning gälla också tillhandahållande av sådana tjänster som avses i artikel 6.4 i AIFM-direktivet. I fortsättningen ska bestämmelser om EES-baserade AIF-förvaltares rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland tas in i kapitlets 2 § i stället för i denna paragraf.

7 §. *Bemyndigande att utfärda förordning*. Det föreslås att paragrafens omnämnande om möjligheten att genom förordning av finansministeriet utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för Finansinspektionens tillstånd enligt 6 § 3 mom. stryks med anledning av att 6 § upphävs.

21 kap. **Bestämmelser som gäller Finansinspektionen**

3 §. *Förvaltning av AIF-fonder och tillhandahållande av investeringstjänster i EES-stater*. Ändringar föreslås i paragrafens *rubrik och 1 mom.* Till paragrafens rubrik ska enligt förslaget fogas ett omnämnande om tillhandahållande av investeringstjänster. I paragrafens 1 mom. föreslås till följd av ändringarna i 19 kap. 1 § en sådan ändring att i momentet nämns också kapitalförvaltnings- och sidotjänster som tillhandahålls av en AIF-förvaltare. Finansinspektionens åtgärder i enlighet med gällande 1 mom. är baserade på artikel 33.4 i AIFM-direktivet där det föreskrivs om de skyldigheter som åligger tillsynsmyndigheten i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat. Enligt artikel 33.4 i AIFM-direktivet får tillsynsmyndigheten överlämna handlingarna till en annan tillsynsmyndighet endast om AIF-förvaltaren iakttar eller avser att iaktta direktivet i samband med förvaltningen av AIF-fonden eller om förvaltaren annars efterlever direktivet. Till följd av ändringarna i artiklarna 33.1 och 33.2 i AIFM-direktivet ska Finansinspektionens skyldighet att säkerställa efterlevnaden i fortsättningen anses omfatta också att AIF-förvaltaren iakttar denna lag i samband med tillhandahållandet av kapitalförvaltnings- och sidotjänster. Finansinspektionen ska dessutom säkerställa att AIF-förvaltarens verksamhetstillstånd omfattar tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster, om den anmälan som Finansinspektionen fått enligt 19 kap. 1 § gäller dessa tjänster.

6 §. *Ändrade uppgifter om förvaltning, tillhandahållande av investeringstjänster eller marknadsföring*. Det föreslås att paragrafens *rubrik och 4 mom.* ändras. Till rubriken fogas ett omnämnande om tillhandahållande av investeringstjänster. Paragrafens 4 mom. föreslås till följd av ändringarna i 19 kap. 1 § bli så ändrat att Finansinspektionen vid behov också ska förbjuda tillhandahållande av kapitalförvaltning- och sidotjänster i en EES-stat i det fall att de kriterier som föreskrivs i momentet uppfylls. Bestämmelsen är baserad på de skyldigheter som enligt artikel 33.6 i AIFM-direktivet åligger tillsynsmyndigheten i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och som inte har ändrats i och med MiFID II. Dessa skyldigheter ska emellertid till följd av ändringarna i artiklarna 33.1 och 33.2 i AIFM-direktivet anses gälla också tillhandahållande av tjänster enligt direktivets artikel 6.4.

22 kap. **Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser**

3 §. *Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder*. Det föreslås att denna paragrafs omnämnande om behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen ska strykas med anledning av de ändringar som föreslås i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen om påförande och överklagande av påföljdsavgifter.

Ikraftträdandebestämmelse. Här föreskrivs om lagens ikraftträdande. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen behöver en sådan årlig rapport om privata transaktioner som avses i

den gällande lagen inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017, eftersom det föreslås att skyldigheten slopas.

1.11 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

3 §. *Definitioner*. I paragrafens *1 mom. 1 punkten* föreslås en teknisk ändring till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

2 kap. **En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter**

16 §. *Privata transaktioner*. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på artikel 73 i EU:s värdepapperscentralsförordning och föreslås bli upphävd till övriga delar, eftersom det är fråga om en nationell tilläggsreglering som inte är baserad på MiFID. Kommissionens delegerade förordning som antagits med stöd av MiFID II innehåller med MiFID I överensstämmande bestämmelser om privata transaktioner.

19 §. *Värdepapperscentralens insiderregister*. Det föreslås att paragrafens *4 mom.* upphävs som onödigt eftersom de nuvarande bestämmelserna om årlig rapportering gällande insiderregister och privata transaktioner föreslås bli upphävda.

21 §. *Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter*. Det föreslås att i paragrafens *2 mom.* stryks de onödiga hänvisningarna till årliga rapporter om privata transaktioner och insiderregister samt hänvisningarna till motsvarande bemyndiganden att meddela föreskrifter i lagen om investeringstjänster.

3 kap. **Clearingmedlemmar och kontoförvaltare**

1 §. *Beviljande av rätt att vara verksam som clearingmedlem*. Det föreslås att i paragrafens *4 mom.* stryks hänvisningen till finansministeriets förordning. Kommissionen har antagit en direkt tillämplig delegerad förordning som kompletterar MiFID II-direktivet och som gäller uppgifter och krav i anslutning till behandling av värdepappersföretags tillståndsansökningar. Den nya regleringen ersätter finansministeriets förordning (234/2014) om utredningar som ska fogas till värdepappersföretags tillståndsansökningar, vilket innebär att hänvisningen till förordningen inte längre behövs.

5 §. *Värdepapperscentralens och clearingmedlemmens panträtt*. I paragrafens *4 mom.* föreslås en teknisk ändring till följd av en ändring av bestämmelsen om handelsplatser i lagen om handel med finansiella instrument. Dessutom föreslås att i bestämmelsen tas in en hänvisning till den nya lagen om handel med finansiella instrument.

6 §. *Beviljande av rätt att vara verksam som kontoförvaltare*. I paragrafens *1 mom.* föreslås en teknisk ändring till följd av att lagen om handel med finansiella instrument fått ett nytt nummer i författningssamlingen.

11 §. *Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar och kontoförvaltare*. I paragrafens *1 mom.* föreslås tekniska ändringar till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

6 kap. **Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet**

8 §. *Bolag vilkas aktier inte är föremål för handel på en handelsplats*. Den föreslagna paragrafen är ny. Den har tillkommit på grund av riksdagens svar RSv 44/2017 rd på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2016 rd), där riksdagen förutsätter att regeringen genast börjar bereda lagstiftning för att förbjuda anslutning av aktier i icke-noterade finländska aktiebolag till utländska värdeandelssystem.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012, nedan *EU:s värdepapperscentralsförordning*, föreskrivs om bolags rätt att välja vilken värdepapperscentral som helst som är etablerad i unionen. Rätten att välja gäller i enlighet med artikel 49 i värdepapperscentralsförordningen emellertid endast bolag vilkas värdepapper handlas på handelsplatser.

Till ett värdeandelssystem som upprätthålls av en värdepapperscentral som är verksam i Finland är det möjligt att ansluta också värdeandelar som inte handlas på handelsplatser. Förbudet gäller då enligt vad riksdagen förutsatt endast s.k. icke-noterade bolag vilkas aktier har anslutits till ett värdeandelssystem i Finland. Om ett bolags aktier inte handlas på handelsplatser är det i enlighet med 5 kap. 2 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet inte nödvändigt att ansluta aktierna till värdeandelssystemet.

Den definition av begreppet handelsplats som ingår i lagen om handel med finansiella instrument avser dels begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform och dels begreppet organiserad handelsplattform. Bestämmelsen motsvarar definitionen i MiFID II. På en organiserad handelsplattform bedrivs handel med finansiella instrument i främmande kapital, exempelvis obligationer. I artikel 49 i EU:s värdepappersförordning som gäller emittenters valrätt föreskrivs om reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar och dessutom om handelsplatser. För att uttryckligen sätta i kraft riksdagens uttalande används i bestämmelsen förordningens ordalydelse, trots att aktier inte kan handlas på en organiserad handelsplattform.

8 kap. **Särskilda bestämmelser**

1 §. *Tystnadsplikt*. I paragrafens *3 mom.* föreslås tekniska ändringar till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

Ikraftträdandebestämmelse. I bestämmelsen föreskrivs om lagens ikraftträdande. Det föreslås att till lagen fogas en övergångsbestämmelse enligt vilken sådana årliga rapporter om privata transaktier och insiderregister som avses i den gällande lagen inte längre behöver lämnas till Finansinspektionen för år 2017, eftersom dessa rapporteringsskyldigheter föreslås bli slopade.

1.12 Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

1 §. *Tillämpningsområde*. I paragrafens *1 mom. 1 punkten* föreslås en teknisk ändring till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

1.13 Lagen om finansiella säkerheter

3 §. *Definitioner*. I denna paragrafs *2 mom. 3 punkten* föreslås en teknisk ändring till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

1.14 Lagen om värdeandelskonton

5 a §. I paragrafens *3 mom.* föreslås en teknisk ändring.

1.15 Lagen om värdepapperskonton

1 §. *Tillämpningsområde*. I paragrafens *2 mom.* föreslås en teknisk ändring till följd av den ändrade paragrafnumreringen i lagen om investeringstjänster.

2 §. *Definitioner*. I paragrafens *1 mom. 2 punkten* föreslås en ändring som beror på att förvaringstjänster som tidigare varit investeringstjänster enligt förslaget blir sidotjänster. Såsom konstateras i de ursprungliga förarbetena till lagen (RP 32/2012 rd, s. 254) är det av en central betydelse att de förvarare som avses i lagen står under en tillräckligt effektiv offentlig tillsyn. Den föreslagna definitionen av begreppet förvarare motsvarar i stort sett den nuvarande.

Bestämmelsen kommer också i fortsättningen att vara tillämplig på värdepappersföretag och andra sådana företag som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. samt 2 § 1 och 4 mom. i lagen om investeringstjänster, om företagen bedriver förvaring som sådana sidotjänster som är tillåtna enligt lagen. Bestämmelser om sidotjänster som är tillåtna för företag som tillhandahåller investeringstjänster och bedriver investeringsverksamhet finns i 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster och dessutom i 4 och 5 kap. i den nämnda lagen samt i lagstiftningen om kreditinstitut, placeringsfonder och AIF-förvaltare, som det hänvisas till i lagen om investeringstjänster. Bestämmelser om sådan förvaring som en värdepapperscentral får bedriva som sidotjänst finns i EU:s värdepapperscentralsförordning. Liksom för närvarande ska som förvarare också betraktas kontoförvaltare av kapitalförvaltningskonto som avses i lagen om värdeandelskonton också när det inte är fråga om något sådant företag som avses ovan.

1.16 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

3 §. *Definitioner*. I paragrafens *1 mom. 18 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

6 §. *Lagens syften och allmänna tillämpningsprinciper*. I paragrafens *3 mom. 6 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

7 kap. **Allmänna principer för resolutionsverktyg**

6 §. *Tillämpning av bestämmelserna om ägartillsyn*. I paragrafens *1 och 3 mom.* föreslås sådana lagtekniska ändringar att hänvisningarna till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

12 kap. **Verkets befogenheter**

2 §. *Kompletterande befogenheter*. I paragrafens *1 mom. 3 punkten* föreslås en sådan ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget.

18 kap. **Administrativa påföljder**

2 §. *Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*. Det föreslås att paragrafens omnämnande om att administrativa påföljder ska behandlas i marknadsdomstolen stryks, till

följd av de föreslagna ändringarna i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen om påförande och överklagande av påföljdsavgift.

1.17 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

7 kap. **Särskilda bestämmelser**

10 §. *Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*. Det föreslås att omnämnandet om behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen stryks till följd av de ändringar som föreslås i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen om påförande och överklagande av påföljdsavgift.

1.18 Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

2 §. *Definitioner*. I paragrafens *1 mom. 2 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

3 §. *Finans- och försäkringskonglomerat*. I paragrafens *3 mom. 1 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till definitionen av begreppet betydande bindning i 7 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster motsvarar de ändringar som föreslås i den lagen.

1.19 Betaltjänstlagen

3 §. *Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet*. I paragrafens *4 punkt* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med de ändringar som föreslås i den lagen.

1.20 Lagen om betalningsinstitut

3 §. *Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet*. I paragrafens *4 punkt* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster ändras i överensstämmelse med den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

1.21 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

2 §. *Tillämpningsområde*. I paragrafens *1 mom. 16 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar de ändringar som föreslås i den lagen.

4 §. *Definitioner*. I paragrafens *16 a-punkt* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

9 kap. **Särskilda bestämmelser**

4 §. *Överklagande*. Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 4 mom.* där det i fråga om överklagande hänvisas till 73 § i lagen om Finansinspektionen. Överklaganden av Finansinspektionens beslut ska i enlighet med propositionens tredje lagförslag koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut får överklagas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Finansinspektionens befogen-

heter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism är i stort sett desamma som enligt lagen om Finansinspektionen. Eftersom det i syfte att säkerställa sakkunskapen och kompetensen anses vara motiverat att koncentrera överklaganden av Finansinspektionens beslut till en enda förvaltningsdomstol, föreslås det att samma princip ska iakttas också i fråga om Finansinspektionens beslut med stöd av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

Ikraftträdande. Det föreslås att denna lag ska träda i kraft den 3 januari 2018, samtidigt som de övriga föreslagna lagändringarna.

Övergångsbestämmelse. Det föreslås att till lagen fogas en övergångsbestämmelse enligt vilken sådana ärenden som avser överklagande av Finansinspektionens beslut enligt denna lag och som inleds vid någon av förvaltningsdomstolarna ska avgöras i enlighet med den gällande lagen och inte överföras till Helsingfors förvaltningsdomstol. Om besvärstiden inte har gått ut ska också den gällande lagen iakttas.

1.22 Lagen om fastighetsfonder

3 §. *Övriga definitioner*. I paragrafens *1 mom. 4 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget.

19 §. *Tillämpning av värdepappersmarknadslagen*. I denna paragraf föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser motsvarande bestämmelser i det andra lagförslaget.

1.23 Lagen om bundet långsiktigt sparande

6 §. *Placering av sparmedel*. I paragrafens *1 mom. 2 punkten* föreslås sådana lagtekniska ändringar att hänvisningarna till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget och dess motsvarande bestämmelser.

1.24 Revisionslagen

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

2 §. *Definitioner*. I paragrafens *8 punkt* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser det andra lagförslaget.

6 kap. **Godkännande och registrering**

9 §. *Revisorsregistret*. I paragrafens *5 mom.* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument avser motsvarande definition i det andra lagförslaget.

9 kap. **Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete**

3 §. *Internationellt tillsynssamarbete*. I paragrafens *2 mom. 1 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring så att hänvisningen till en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument avser motsvarande definition i det andra lagförslaget.

1.25 Lagen om beskattningsförfarande

15 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter*. I paragrafens *5 mom.* föreslås lagtekniska ändringar. Det föreslås att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser det andra lagförslaget och att hänvisningen till derivatinstrument enligt den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen.

17 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter*. I paragrafens *12 mom.* föreslås en sådan ändring att anmälningsskyldigheten utöver en reglerad marknad och en multilateral handelsplattform ska gälla också bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en sådan organiserad handelsplattform som avses i den nya lagen om handel med finansiella instrument.

1.26 Lagen om förmyndarverksamhet

34 §. I paragrafens *1 mom. 13 punkten* föreslås en sådan lagteknisk ändring att hänvisningen till den gällande lagen om investeringstjänster motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i den lagen. Dessutom föreslås att hänvisningen till den gällande lagen om handel med finansiella instrument ändras så att den avser det andra lagförslaget.

1.27 Lagen om rättegång i marknadsdomstolen

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

2 §. *Konkurrens- och tillsynsärenden*. Det föreslås att paragrafens *1 mom. 7 punkten* upphävs till följd av de ändringar som föreslås i lagen om Finansinspektionen i fråga om påförande och överklagande av påföljdsavgift. Ärenden som regleras i lagen om Finansinspektionen ska enligt förslaget sålunda inte längre höra till den kategori av ärenden som marknadsdomstolen behandlar som konkurrens- och tillsynsärenden.

1.28 Konsumentskyddslagen

7 kap. **Konsumentkrediter**

9 §. *Information som ska lämnas innan ett kreditavtal ingås*. Det föreslås att till denna paragraf fogas ett *nytt 3 mom.* i syfte att genomföra referensvärdesförordningens artikel 57. Den information som avses i momentet ska ges med ett separat dokument. För ändamålet får sålunda inte användas blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation”. Det finns emellertid inget hinder för att foga dokumentet till nämnda blankett.

7 a kap. **Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom**

4 §. *Allmän informationsskyldighet*. Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 2 mom.* i syfte att genomföra referensvärdesförordningens artikel 58. Den information som avses i momentet ska hållas tillgänglig för konsumenterna i pappersform eller elektroniskt i anslutning till den allmänna information som kreditgivare och kreditförmedlare ska ge om de krediter som de erbjuder.

1.29 Lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker

9 §. *Bokslut och revision*. I paragrafens *4 mom.* föreslås en motsvarande ändring som i kreditinstitutslagens 12 kap. 12 §. Enligt förslaget ska över centralinstitutet och medlemskreditinstituten samt deras dotterföretag upprättas en konsoliderad halvårsrapport med iakttagande av 2 mom. samt 12 kap. 12 § i kreditinstitutslagen.

2 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Den lagstiftning som berörs av propositionen har huvudsakligen tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (se t.ex. RP 32/2012 och GrUU 17/2012 rd). Lagen om Finansinspektionen har flera gånger behandlats i grundlagsutskottet. De befogenheter att vidta åtgärder och påföra påföljder som Finansinspektionen får enligt lagförslagen är inte på ett avgörande sätt nya till sitt innehåll eller sin karaktär.

Från statsförfattningsrättslig synpunkt är det intressant att förslaget nästan uteslutande gäller implementering av Europeiska unionens lagstiftning. Implementeringen av MiFID II ger dessutom ett relativt begränsat nationellt spelrum som måste utnyttjas med beaktande av de krav som de grundläggande och mänskliga rättigheterna ställer och på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter (se t.ex. GrUU 44/2016 rd) och GrUU 2/2017 rd). Utrymmet begränsas i synnerhet av den exceptionellt omfattande och detaljerade preciserande reglering som kommissionen antagit med stöd av direktivet. De tekniska standarder och delegerade förordningar som kommissionen antagit är också med ett undantag direkt tillämpliga förordningar. ESMA ger dessutom anvisningar om precisering och iakttagande av de förpliktelser som föreskrivs i direktivet.

Direktivet tillåter endast i några undantagsfall att medlemsstaterna ges möjlighet att ställa ytterligare nationella krav på värdepappersföretagen utöver direktivets bestämmelser. Kommissionen ska ges underrättelse om sådana ytterligare krav och avge ett yttrande om proportionaliteten hos och motiveringen till kraven. Medlemsstaterna får dessutom i vissa undantagsfall hålla i kraft sådana ytterligare nationella krav, förutsatt att de redan tidigare har meddelats kommissionen.

Det nationella spelrum som nämns ovan i lagförslaget har utnyttjats endast i några avseenden. I enlighet med direktivets artikel 24.12 femte stycket föreslås i 7 kap. 12—14 § i propositionens första lagförslag och i 3 kap. 29—31 § i kommissionens andra lagförslag att marknadsparterna i överensstämmelse med gällande reglering ska åläggas att göra insideranmälan och föra ett insiderregister.

2.1 Egendomsskydd, avtalsfrihet och näringsfrihet

Enligt 11 kap. 3 § 1 mom. i propositionens andra lagförslag kan Finansinspektionen fastställa kvantitativa tröskelvärden (positionslimiter) för råvaruderivat som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform eller för derivat som till ekonomiskt sett motsvarar sådant råvaruderivat och kan kräva att tillsynsobjekt som avses i 4 § i lagen om Finansinspektionen, finansmarknadsaktörer och andra som avses i 5 § i den lagen ska iaktta tröskelvärdet, minska storleken på en exponering eller position i finansiella instrument som avses i paragrafen samt förbjuda förvärv av sådana. Dessutom föreslås i det tredje lagförslagets 37 d § att Finansinspektionens ska ges befogenheter i anslutning till kontroller av positionshantering inom råvaruderivat. Enligt förslaget kan Finansinspektionen ålägga en person som avses i bestämmelsen att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att ingå råvaruderivat. Bestämmelserna är baserade på direktivets artikel 57 och på artikel 69.2 punkterna o och p.

Enligt 28 b § i propositionens tredje lagförslag kan Finansinspektionen också för en viss tid av högst fem år förbjuda auktoriserade tillsynsobjekt och filialer att verka som handelspart enligt lagen om handel med finansiella instrument eller som kund på en organiserad handelsplattform, om företaget har brutit mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 70.6 e.

De nya befogenheter som Finansinspektionen föreslås få har betydelse eftersom de inskränker såväl egendomsskyddet enligt grundlagens 15 § som näringsfriheten och friheten till yrkesutövning enligt grundlagens 18 § 1 mom. Dessa befogenheter är emellertid baserade på direktivet och de skiljer sig inte heller i någon större utsträckning från Finansinspektionens redan nu lagstadgade tillsyns- och andra befogenheter, exempelvis från verkställighetsförbudet enligt 33 § i lagen om Finansinspektionen.

Enligt 28 § 4 mom. i propositionens tredje lagförslag kan Finansinspektionen permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster. Bestämmelsen är baserad på direktivets artikel 70.6 d. Enligt det nya 6 mom. som fogats till lagförslagets 28 § kan dessutom Finansinspektionen för en viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en sådan administratör eller en sådan rapportör under tillsyn som avses i referensvärdesförordningen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om personen i fråga har brutit mot eller försummat de bestämmelser som avses i artikel 42.1 i referensvärdesförordningen. Bestämmelsen är baserad på artikel 42.2 e i referensvärdesförordningen.

De föreslagna befogenheterna är inte nya till sin karaktär och de skiljer sig inte heller från de befogenheter som Finansinspektionen redan nu har enligt den nämnda paragrafen. Förbudet kan gälla endast verksamhet i vissa ledningsuppgifter i ett bolag och det kan utfärdas endast för överträdelser eller försummelser av de bestämmelser som avses i momentet. Grundlagsutskottet har inte ansett att de ovan behandlade befogenheterna är problematiska från statsförfattningsrättslig synpunkt (exempelvis GrUU 28/2008 rd och GrUU 67/2002 rd).

Syftet med de föreslagna bestämmelserna är att skydda de på marknaden verksamma investerarnas och övriga marknadsparters intressen samt de förmögenhetsrättsliga grundläggande rättigheterna. Syftet är samtidigt att skydda det allmänna förtroendet för en effektiv och opartisk verksamhet på värdepappersmarknaden. Skyddssyftet är sålunda av betydelse också när det gäller tryggandet av egendomsskyddet enligt grundlagens 15 § 1 mom. De inskränkningar av grundläggande rättigheter som de föreslagna bestämmelserna innebär kan motiveras också med samhälleliga argument som har samband med tryggandet av den finländska värdepappersmarknadens funktion. Det finns således godtagbara grunder för att begränsa den grundläggande rättighet som avses i grundlagens 18 §.

I propositionen ingår också några nya tillståndssförpliktelser som är baserade på EU-bestämmelser. Enligt 8 kap. 1 § i det andra lagförslaget får som leverantörer av datarapporteringstjänster verka endast sådana auktoriserade företag som avses i kapitlet samt utländska leverantörer av EES-baserade datarapporteringstjänster. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på artikel 59 i MiFID II. Enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i det tredje lagförslaget avses med övriga tillsynsobjekt en referensvärdesadministratör som inte är ett sådant i 4 § 2 mom. avsett tillsynsobjekt som Finansinspektionen har beviljat verksamhetstillstånd med stöd av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används om referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (*referensvärdesförordningen*). Enligt 9 § 2 mom. i det fjärde lagförslaget får förmedling av gräsrotsförmedling med sådana finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § 1 och 2 punkten i lagen om investeringstjänster tillhandahållas också av sådana i enlighet med 2 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster auktoriserade personer som avses i 1 kap. 3 § 1 punkten i lagen om investeringstjänster, vilka på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 punkten i den lagen endast tar emot och förmedlar sådana finansiella instrument som nämns ovan. Förslaget är baserad på artikel 3.1 i MiFID II.

Enligt grundlagens 18 § 1 mom. har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Finansmarknadslagstiftningen innehåller betydande lagbaserade inskränkningar av näringsfriheten. Syftet med lagstiftningen är att skydda de kunders intressen som anlitar företag inom finansbranschen samt att trygga den finansiella stabiliteten och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktion. Lagstiftningen förutsätter att företag som tillhandahåller finansiella tjänster och de aktörer som upprätthåller bassystemen för finansiella tjänster på förhand ansöker om auktorisation för verksamheten. På så sätt kan det säkerställas att företaget från första början har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet i enlighet med lagens krav. Det är dessutom viktigt att lagstiftningen som reglerar företagets verksamhet och den offentliga myndighetstillsynen tryggar möjligheterna att uppnå de nämnda allmänna målsättningarna.

De ovan nämnda bestämmelserna om verksamhetstillstånd är nödvändiga dels för uppnående av de allmänna målsättningarna för finansmarknadslagstiftningen och dels också med anledning av de krav som MiFID II och referensvärdesförordningen ställer. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden ansett att enligt grundlagen är näringsfrihet huvudregeln. Att kräva tillstånd för näringsverksamhet har i undantagsfall ansetts befogat då viktiga och starka samhälleliga intressen talar för det (exempelvis GrUU 15/2008, GrUU 9/2005 och GrUU 45/2001). Såsom ovan konstateras talar viktiga och starka samhälleliga skäl för en reglering som baseras på den gällande lagstiftningen. Den föreslagna regleringen uppfyller också de allmänna villkoren för en lag som inskränker en grundläggande rättighet. De föreslagna begränsningarna av näringsfriheten är bland annat exakta och noga avgränsade.

2.2 Administrativa påföljder

I 15 kap. 2 § i propositionens första lagförslag och i 12 kap. 2 § i det andra lagförslaget föreslås bestämmelser om påföljdsavgift. Finansinspektionen kan enligt förslaget påföra påföljder för överträdelser eller försummelser av skyldigheter som föreskrivs i lagen eller i MiFIR.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning är sådana avgifter enligt grundlagens 81 § vare sig skatter eller avgifter, utan administrativa påföljder av sanktionskaraktär som påförs för lagstridiga gärningar. Utskottet har i sak jämställt ekonomiska påföljder av straffkaraktär med straffrättsliga påföljder (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2/I, GrUU 55/2005 rd, s. 2/II och GrUU 32/2005 rd, s. 2/II). I enlighet med grundlagens 2 § 3 mom. ska genom lag föreskrivas om de allmänna grunderna för administrativa påföljder, eftersom påförandet av sådana påföljder innebär utövning av offentlig makt. Utskottet har också ansett att det är fråga om betydande utövning av offentlig makt. Lagen måste exakt och tydligt ange grunderna för betalningsskyldigheten och avgiftens storlek, den betalningsskyldiges rättsskydd och grunderna för verkställigheten (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2/I, GrUU 57/2010 rd, s. 2/II, GrUU 55/2005 rd, s. 2/I och GrUU 32/2005 rd, s. 2 och 3). Trots att kravet på exakthet enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i grundlagens 8 § inte direkt gäller administrativa påföljder, kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte åsidosättas i ett sammanhang som detta (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2/II, GrUU 57/2010 rd, s. 2/II och GrUU 74/2002 rd, s. 5/I). Dessutom ska bestämmelserna uppfylla kraven i fråga om rätt proportion på påföljderna (se t.ex. GrUU 28/2014 rd och GrUU 15/2014 rd).

Lagförslagets bestämmelser om administrativ påföljdsavgift stämmer till sin karaktär och sitt innehåll också överens med bestämmelser som i gällande lagstiftning som har tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (exempelvis GrUU 55/2005 rd, GrUU 32/2005 rd och GrUU 17/2012 rd).

I 15 kap. 2 § 9 mom. i det första lagförslaget samt i 12 kap. 2 § 5 mom. i det andra lagförslaget föreslås bestämmelser om begränsning av självinkrimineringsskyddet. Till följd av detta skydd föreslås att tillämpningsområdet för den bestämmelse om påföljdsavgift som avses i momentet begränsas till endast sådana överträdelser av bestämmelserna om Finansinspektionens informations- och granskningsrätt som inte har något samband med brottsmisstankar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till denna del de nuvarande bestämmelserna om vite i 33 a § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Vid tolkningen av bestämmelsen måste det emellertid beaktas att principen om skydd mot självinkriminering, som ingår i rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen, också i andra situationer i praktiken kan förhindra att en påföljdsavgift påförs. Detta är fallet exempelvis i situationer där överlämnande av uppgifter till Finansinspektionen eventuellt kan leda till en straffprocess eller de facto till påförande av en administrativ påföljd som kan karaktäriseras som en straffrättslig påföljd. Frågan om självinkrimineringsskyddet har i anslutning till straffrättsliga och administrativa påföljdsbestämmelser gällande värdepappersmarknaden nyligen behandlats också i riksdagens lagutskott (LaUU 8/2016 rd 6—7). Lagutskottet konstaterade i fråga om skyddet mot självinkriminering att det fundamentalt handlar om rätten att i brottmål vägra vittna mot sig själv samt rätten att låta bli att medverka till att ens egen skuld bekräftas. Detta skydd är ett av kriterierna för en rättvis rättegång i linje med grundlagens 21 § (se GrUU 39/2014 rd, s. 4/I och RP 309/1993 rd, s. 74/II). Också Europadomstolen har i sin praxis ansett att självinkrimineringsskyddet hänför sig till kärnområdet för en rättvis rättegång enligt artikel 6.1 i Europakonventionen (t.ex. i fallet Saunders mot Förenade konungariket, 7.12.1996).

Självinkrimineringsskyddet ska beaktas i såväl förfarandet för administrativa sanktioner som i straffprocessen. Utskottet ansåg dock att det inte krävs särskilda bestämmelser om självinkrimineringsskyddet specifikt för värdepappersmarknadsbrott. I rättegångsbalkens 17 kap. 25 § 2 mom. föreskrivs om förbud att utnyttja bevis som inhämtats i strid med självinkrimineringsskyddet. Om uppgifterna har lämnats i ett förfarande som kan jämställas med en straffprocess ska självinkrimineringsskyddet beaktas på samma sätt som i ett brottmål (se RP 46/2014 rd, s. 90).

Lagutskottet påpekade vidare att inte heller exempelvis strafflagens 29 kap. 11 och 12 § nämner skydd mot självinkriminering utan endast förbudet mot dubbel bestraffning. Sammantaget ansåg utskottet att den föreslagna lagstiftningen är motiverad.

På de grunder som anförs ovan det anses att den föreslagna regleringen är förenlig med grundlagen.

2.3 Normgivningsbemyndiganden

I propositionen föreslås att merparten av Finansinspektionens nuvarande normgivningsbemyndiganden upphävs. Detta beror på de exceptionellt omfattande och detaljerade regleringar som kommissionen antagit med stöd av direktivet. De tekniska standarder som kommissionen godkänt och de delegerade förordningar som den antagit är nästan undantagslöst direkt tillämpliga. Av denna orsak föreslås att Finansinspektionen ges endast några nya bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Enligt grundlagens 80 § 2 mom. kan också andra myndigheter än sådana som avses i paragrafens 1 mom. bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till regleringsobjektet finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. I sådana bemyndiganden ingår ett strängare krav på allmän avgränsning än bemyndiganden att utfärda förordning, vilket innebär att de ärenden som omfattas av bemyndigandet noggrant anges i lag. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

I 7 kap. 16 § 1 mom. och 10 kap. 16 § i propositionens första lagförslag föreslås att Finansinspektionen bemyndigas att meddela de närmare föreskrifter som genomförandet av kommissionens direktiv förutsätter i fråga om de bestämmelser som nämns i lagtexten. Genom bestämmelserna är det möjligt att mera i detalj genomföra de krav som nämns i kommissionens direktiv. I enlighet med grundlagens 80 § 1 mom. ska emellertid genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Därför föreslås att vissa av de grundläggande bestämmelserna i direktivet på grund av deras stora betydelse ska nämnas i lagen. Enligt föreslagna 7 kap. 16 § 2 mom. får Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om sådana regleringar som avses i momentet. Till denna del avser normgivningsbemyndigandet endast utfärdande av detaljerade bestämmelser av teknisk karaktär.

Enligt 3 kap. 36 §, 5 kap. 18 § och 7 kap. 8 § i det andra lagförslaget bemyndigas Finansinspektionen att meddela föreskrifter. De föreslagna befogenheterna att meddela föreskrifter motsvarar de befogenheter som redan ingår i den gällande lagen. De i vissa avseenden preciserade nya befogenheterna behövs för att i tillräcklig utsträckning trygga verkställigheten av mer detaljerade förpliktelser som följer av direktivets artiklar 53 och 58.

Grundlagsutskottet har i flera sammanhang ansett att Finansinspektionen eller dess föregångare kan ges sådan behörighet att meddela föreskrifter (t.ex. GrUU 28/2008 rd, GrUU 17/2004 rd och GrUU 67/2002 rd). Den verksamhet som regleras i lagen är förenad med ett antal professionella särdrag som kan anses vara sådana särskilda skäl för reglering som avses i grundlagens 80 § 2 mom. Bemyndigandena ska genom lag vara tillräckligt noggrant angivna med beaktande av karaktären av och särdragen i den verksamhet som regleringen avser. Grundlagsutskottet har också av hävd ansett att det för precisering av bemyndiganden från statsförfattningsrättslig synpunkt räcker att exempelvis i lagen sammankoppla användningen av dem på ett sätt som uppfyller de krav som ställs i direktivet eller i andra EU-författningar (t.ex. GrUU 12 och 13/1996 rd samt GrUU 17/2003 rd, s. 3). Finansinspektionens normgivning begränsas dessutom i sig av grundlagens 80 § 2 mom. (GrUU 24/2002 rd, s. 3/II).

På de grunder som anförs ovan kan det konstateras att det föreslagna normgivningsbemyndigandet uppfyller de krav som ställs i grundlagens 80 kap. 2 §.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

2.4 Rättssäkerhet

Enligt grundlagens 21 § har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gället hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller någon annat oavhängigt rättskipningsorgan.

I det tredje lagförslaget föreskrivs att Finansinspektionen i fortsättningen ska kunna bestämma alla påföljdsavgifter. Enligt den gällande lagen ska marknadsdomstolen bestämma påföljdsavgifter som överstiger en miljon euro på framställning av Finansinspektionen.

Förfarandet att påföljdsavgifter påförs direkt genom tillsynsmyndighetens försorg skulle effektivisera och försnabba påförandet av påföljdsavgifter och bättre stämma överens med internationell praxis. För närvarande är det endast i några få medlemsstater som rätten att påföra ekonomiska påföljder innehas av någon annan myndighet än av finansmarknadens tillsynsmyndighet själv. Också i de medlemsstaterna påförs påföljdsavgifter antingen av en separat sanktionskommitté som inrättats i samband med tillsynsmyndigheten eller av ett ministerium eller av centralbanken. Inte i en enda medlemsstat har en domstol rätt att påföra påföljder (RP 39/2014 rd, s. 27).

För att marknaden ska fungera effektivt kan det också anses att påföljdssystemet måste kunna reagera på negativa förfaranden så snabbt som möjligt. Det råder ett nära samband mellan direkta sanktioner och sanktionssäkerheten. En snabb process är också ägnad att minska samtliga parters kostnader.

Det kan anses motiverat att påföljdsavgifter påförs direkt genom Finansinspektionens försorg, också av den anledningen att högsta förvaltningsdomstolen då inte kommer att vara första besvärsinstans heller i fråga om större påföljdsavgifter. En omständighet som tryggar påföljdsprocessens oberoende och opartiskhet är att utredningar och beredning som eventuellt leder till att en påföljdsavgift påförs sker hos Finansinspektionen som organisatoriskt sett är avskild från den myndighet som påför påföljdsavgifter. Beslut om påföljdsavgifter fattas av Finansinspektionens direktion till vilken hör också andra personer än Finansinspektionens tjänstemän. Direktionsmedlemmarna ska vara väl förtrogna med finansmarknadens funktion. På processen för påförande av påföljdsavgifter ska tillämpas också de bestämmelser om parternas rättssäkerhet som ingår både i lagen om Finansinspektionen och i förvaltningslagen. Påföljdernas art och storlek regleras relativt detaljerat i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. I lagens 41 § föreskrivs också om de faktorer som ska beaktas vid en helhetsbedömning av påföljdsavgiftens belopp. Finansinspektionen har dessutom offentliggjort egna anvisningar om faktorer som inverkar på påföljds- och ordningsavgifternas belopp och som den beaktar vid dimensioneringen av påföljderna.

I det tredje lagförslaget föreslås också att bestämmelserna om ändringssökande förtydligas så att Helsingfors förvaltningsdomstol i första hand ska vara fullföljdsdomstol i fråga om Finansinspektionens beslut. I den gällande lagen föreskrivs att Helsingfors förvaltningsdomstol, marknadsdomstolen och Högsta förvaltningsdomstolen är första besvärsinstans. Dessutom föreslås att till det tredje lagförslaget fogas en bestämmelse enligt vilken Helsingfors förvaltningsdomstols beslut får överklagas genom besvär endast ifall högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Justitieministeriet har i sitt yttrande om förslaget förordat alternativet att en bestämmelse om besvärstillstånd tas in i det tredje lagförslagets 73 §. Grundlagsutskottet har i sin tidigare tolkningspraxis inte ansett att systemet med besvärstillstånd i sig strider mot grundlagens 21 §. Å andra sidan har utskottet påpekat att det avviker från det normala förfarandet i förvaltningsrättskipning och understrukit att det finns skäl att förhålla sig restriktivt till en utvidgning av systemet till nya ärendekategorier (se t.ex. GrUU 57/2010 rd, GrUU 48/2010 rd, GrUU 35/2009 rd, GrUU 33/2008 rd, GrUU 33/2006 rd, GrUU 4/2005 rd och GrUU 23/1998 rd). Grundlagsutskottet har emellertid senare (GrUU 55/2014 rd) ansett det vara viktigt att det fortsättningsvis sker en konsekvent utveckling och utvidgning av systemet med rättelseyrkande och besvärstillstånd. Enligt grundlagsutskottets åsikt är det i detta sammanhang också skäl att bedöma om det i framtiden finns anledning att ändra förvaltningsprocesslagen så att förfarandet med besvärstillstånd blir huvudregeln, medan det föreskrivs separat om undantag från den.

Det förvaltningsrättsliga besvärssystemet bör enligt grundlagsutskottet ses som en helhet där möjligheten att överklaga till högsta förvaltningsdomstolen utgör en del (GrUU 32/2012 rd). Utskottet vill särskilt uppmärksamma den utveckling som skett i behandlingen av förvaltningsärenden och besvärssystemet. I allt fler ärendekategorier tillämpas numera ett förfarande med omprövningsbegäran, vars status som rättsmedel har befästs bland annat genom att allmänna bestämmelser om det har tagits in i förvaltningslagens 7 a kap. Förfarandet kan på sätt och vis ses som det första steget i processen för att söka ändring, fastän det inte handlar om rättskipning i domstol. Därför kan det inte uppfylla kravet i grundlagens 21 § att var och en har rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Utskottet påpekar att de regionala förvaltningsdomstolarna dessutom fått en starkare ställning till följd av både lagstiftande åtgärder, ökad expertis och fler uppgifter. En allt större del - i dag upp till hälften - av alla mål

som kommer till Högsta förvaltningsdomstolen hör till kategorier där man måste ha besvärstillstånd för att få överklaga. Utskottet har uppmanat statsrådet att undersöka möjligheten att få högsta förvaltningsdomstolen att vidareutvecklas mot en domstol som styr förvaltningsprocessen genom avgöranden i högsta instans. Utskottet ser inget hinder för en sådan utveckling, varken i 99 § i grundlagen om de högsta domstolarnas uppgifter, i 21 § om rättssäkerhet eller i konventionen om mänskliga rättigheter (GrUU 32/2012 rd).

Enligt grundlagsutskottets senare tolkningspraxis (GrUU 32/2012 rd, GrUU 14/2013 rd och GrUU 55/2014 rd) är det med tanke på grundlagens 21 § väsentligt att se till att systemet för att söka ändring över lag garanterar både att det finns tillgänglig och tillräcklig rättssäkerhet och att ärendena behandlas så snabbt som möjligt med hänsyn till kravet på rättssäkerhet. Utskottet anser därför att tillämpningen av systemet i alla ärendekategorier bör bygga på en samordnad och konsekvent bedömning av behovet av rättssäkerhet. Det gäller framför allt att kontrollera om överklagandet före högsta förvaltningsdomstolen är ordnat så att de rättssäkerhetsgarantier som på grund av ärendets art och betydelse krävs i den aktuella ärendekategorin fullföljs. Det har också betydelse huruvida högsta förvaltningsdomstolens skyldighet eller möjlighet att bevilja besvärstillstånd enligt de lagfästa kriterierna räcker till för att garantera tillgången på rättssäkerhet i den aktuella ärendekategorin. I de fall där beslutet är positivt är det med hänsyn till 21 § i grundlagen i regel motiverat att tillämpa systemet med besvärstillstånd.

I sitt utlåtande GrUU 55/2014 rd gör grundlagsutskottet en bedömning av de administrativa påföljderna i förhållande till deras betydelse eller ärendets karaktär. En samlad bedömning kan i så fall leda till besvärstillståndsförfarande trots frånvaro av omprövningsförfarande, med beaktande till exempel av att påföljden är obetydlig och rättsfrågorna enkla samt med beaktande av grunderna för att högsta förvaltningsdomstolen enligt 13 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen ska bevilja besvärstillstånd.

De beslut som Finansinspektionen fattar är synnerligen varierande till sin karaktär. Besluten kan avse till exempel rätten att bedriva en viss verksamhet som är beroende av verksamhetstillstånd eller auktorisation, begränsning av ledningens verksamhet hos ett auktoriserat tillsynsobjekt eller administrativa påföljder. Finansinspektionens beslut kan i enskilda fall vara enkla i rättsligt hänseende eller ekonomiskt obetydliga, men det är svårt att göra en klassificering enligt ärendegrupp. Den ändring av förfarandet med besvärstillstånd som föreslås i det tredje lagförslaget ska gälla Finansinspektionens samtliga beslut inklusive beslut om administrativa påföljder. Exempelvis sådana administrativa ekonomiska påföljder som påförs av Finansinspektionen kan i fråga om beloppen variera avsevärt och de kan riktas mot både fysiska och mot juridiska personer.

Den ändring av systemet med besvärstillstånd som föreslås i det tredje lagförslaget samt det fullföljdssystem som föreslås kan i sin helhet anses trygga tillgången på rättssäkerhet, i synnerhet av den anledningen att Finansinspektionens beslut enligt förslaget kan överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol innan de överklagas till högsta förvaltningsdomstolen. På de grunder som anges i förvaltningsprocesslagens 13 § 2 mom. ska högsta förvaltningsdomstolen bevilja besvärstillstånd. En helhetsbedömning av det föreslagna fullföljdssystemet visar också att Finansinspektionens befogenhet att själv påföra alla påföljdsavgifter vore ägnad att på det sätt som grundlagens 21 § förutsätter befrämja vars och ens rätt att få sin sak behandlad utan ogrundat dröjsmål. De organisatoriska arrangemang som införts vid Finansinspektionen för påförandet av administrativa påföljder kommer eventuellt att leda till att utredningen i påföljdsärenden avskiljs från den myndighet som ansvarar för påförandet av påföljdsavgifter, vilket bidrar till att trygga rättssäkerheten.

Med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 2/2017 rd) har också nyligen stiftats en ny lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I 9 kap. 4 § i den lagen före-

skrivs om ett fullföljdssystem som motsvarar det tredje lagförslaget och som innebär att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I grundlagsutskottets utlåtande behandlas emellertid inte uttryckligen den paragrafen. Detta trots att de administrativa påföljder som kan påföras för överträdelse av lagen i fråga motsvarar de maximala påföljder som föreslås i denna proposition.

I lagutskottets utlåtande (LaUU 3/2017 rd) om samma proposition (RP 228/2016 rd) yttrar sig utskottet emellertid uttryckligen om besvärstillstånd. Lagutskottet konstaterar i sitt utlåtande att det ligger i linje med den allmänna utvecklingen av förvaltningsdomstolarna att överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen i regel kräver besvärstillstånd. Härigenom kan högsta förvaltningsdomstolen utvecklas mer mot att vara en domstol med en styrande funktion för rättspraxis. Med hänsyn till detta och till inkommen utredning ansåg lagutskottet att det i fråga om rättstryggheten är tillräckligt med en direkt besvärsinstans för besvär över beslut av de tillsynsmyndigheter som avses i det första lagförslaget. Enligt utskottets åsikt är det möjligt att utveckla rättspraxis ändamålsenligt också på förvaltningsdomstolsnivå och med tillämpning av besvärssystemet. Lagutskottet föreslog därför att 9 kap. 4 § 1 mom. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism kompletteras så att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

På de grunder som anförs ovan kan det anses att regleringen av fullföljdsförfarandet i sin helhet kan anses vara förenlig med grundlagen.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

3 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 3 januari 2018. Det föreslås att lagarna träder i kraft samtidigt som MiFIR ska börja tillämpas.

I propositionens lagförslag 1.—3., 5., 9. —11., 21. och 27 ingår övergångsbestämmelser.

På beslut som Finansinspektionen gett innan lagarna trätt i kraft och på besvärsärenden som inletts vid marknadsdomstolen samt på rätten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen ska tillämpas 73 § i lagen om Finansinspektionen.

Med stöd av det som anförs ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 2 kap. 2 § 5 mom. och 9 kap. 9 §, av dem 2 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 735/2016,

ändras 1 kap., rubriken för 2 kap., 1 §, rubriken för 2 § samt paragrafens 1 och 2 mom., 3 och 3 a §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 3 §, 4 § 1 mom. och rubriken för 8 §, rubriken för 4 kap. samt 1 och 2 §, 5 kap., rubriken för II avdelningen, 6 kap. 1 § och 2 § 2 och 4 mom., 7 kap., 8 kap. 2 §, 9 kap. 1—6 §, 10 kap., 12 kap. 2 § 4 mom., 13 kap. 1 och 6 §, 14 kap. 3 § 1 och 2 mom., 15 kap., samt 16 kap. 1 och 3 §,

av dem 2 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 166/2014, 2 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 735/2016, 2 kap. 3 a § i lag 735/2016, 6 kap. 2 § 2 och 4 mom. samt 16 kap. 3 § i lag 623/2014, 8 kap. 2 § i lag 640/2016, 9 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 166/2014, 9 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 354/2014 och 16 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 623/2014 och 640/2016, samt

fogas till 3 kap. 8 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 6 a, 6 b och 7 a kap., till 9 kap. nya 4 a, 10 och 11 §, till 11 kap. 1 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom. samt till 13 kap. en ny 6 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls eller investeringsverksamhet bedrivs.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

1) bara bokföringsskyldiga inom samma koncern tillhandahålls tjänster,

2) verksamheten bedrivs tillfälligt i samband med annan affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet som separat regleras i lag genom administrativa bestämmelser eller etiska föreskrifter för yrkeskåren,

3) handeln bedrivs för egen räkning med andra finansiella instrument än råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av utsläppsrätter, och det inte tillhandahålls andra investeringstjänster eller bedrivs annan investeringsverksamhet med de andra finansiella instrumenten, utom i det fall att verksamhetsutövaren

a) verkar som marknadsgarant,

b) är medlem eller deltagare på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform eller har direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats, med undantag för icke-finansiella företag som på en handelsplats utför transaktioner som på ett objektivt mätbart sätt minskar risker som

står i direkt samband med icke-finansiella företags eller deras koncerners affärsverksamhet eller likviditetsfinansiering.

c) tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, eller

d) handlar för egen räkning vid utförande av kundorder,

4) verksamhetsutövaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller utsläppsrättsderivat, inklusive marknadsgaranter, med undantag för personer som handlar för egen räkning när de utför kundorder eller om en verksamhetsutövare vid annan handel än handel för egen räkning tillhandahåller investeringstjänster rörande de finansiella instrumenten till kunder eller leverantörer i sin huvudsakliga verksamhet, under förutsättning att

a) verksamhetsutövarens eller dess koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte är tillhandahållande av investeringstjänster, kreditinstitutsverksamhet eller marknadsgarantsverksamhet för råvaruderivat,

b) verksamhetsutövaren inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel, och

c) verksamhetsutövaren årligen till Finansinspektionen anmäler att den utnyttjar undantag som avses i denna punkt och på begäran rapporterar till Finansinspektionen om den grund på vilken verksamheten kan betraktas som en sidoverksamhet,

5) verksamhetsutövaren tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med annan professionell verksamhet som inte omfattas av tillämpningsområdet för denna lag, förutsatt att investeringsrådgivningen inte är avgiftsbelagd,

Underpunkterna a—d i 1 mom. 3 punkten tillämpas inte i det fall att på verksamhetsutövaren tillämpas sådana undantag från lagens tillämpningsområde som är baserade på 4 punkten i 1 mom. eller på 3 mom. 3 eller 5 punkten.

Denna lag gäller inte

1) Statskontoret, Europeiska centralbanken, Finlands Bank, nationella centralbanker, andra offentliga organ som har som uppdrag att förvalta eller delta i förvaltningen av statsskulden i unionen och inte heller internationella finansinstitut som inrättats av medlemsstater och vars mål är att uppbåda finansiering och tillhandahålla finansiellt stöd till förmån för sina medlemmar som har eller hotas av svåra finansiella problem,

2) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) och inte heller AIF-förvaltare enligt lagen om alternativa investeringsfonder (162/2014) och dessas förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut och kapitalförvaltare, om inte något annat följer av 4 och 6 § i denna lag,

3) personalfonder enligt lagen om personalfonder (934/2010),

4) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008, arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), utländska försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

5) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992),

6) sådana verksamhetsutövare som avses i 6 § 1 mom. 8 punkten i lagen om utsläppshandel (311/2011) och som vid handel med utsläppsrätter inte utför kundorder och inte heller tillhandahåller andra investeringstjänster eller bedriver annan investeringsverksamhet än handel för egen räkning, förutsatt att personerna i fråga inte tillämpar en teknik för algoritmisk högfrekvenshandel,

7) stamnätsinnehavare som avses i elmarknadslagen (588/2013) och sådana systemansvariga för överföringssystem som avses i naturgasmarknadslagen (587/2017) då de sköter sina uppgifter i enlighet med de nämnda lagarna eller nätföreskrifter eller riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 eller enligt nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits i enlighet med de förordningarna, personer som

agerar som tjänsteleverantörer på deras vägnar för att utföra uppgifterna enligt de bestämmelserna eller enligt nätföreskrifter eller riktlinjer som har antagits enligt de förordningarna samt alla operatörer eller förvaltare av energibalanseringssystem, rörledningsnät eller system för balansering av tillgången och efterfrågan på energi, när dessa utför sådana uppgifter.

Ovan i 3 mom. 7 punkten nämnda undantag ska tillämpas på personer som bedriver verksamhet som avses i respektive punkt endast till den del som de bedriver investeringsverksamhet i anslutning till råvaruderivat eller tillhandahåller investeringstjänster i samband med dem för bedrivande av verksamheten i fråga. Undantaget tillämpas dock inte på plattformar för sekundärhandel med finansiella överföringsrättigheter.

I artikel 73 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 föreskrivs om tillämpning av denna lag på utländska värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) och på utländska värdepapperscentraler som avses i 6 punkten i den paragrafen.

3 §

Partiella undantag från tillämpningen av lagen

Denna lag ska inte tillämpas på personer som

1) på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 och 5 punkten endast tar emot och förmedlar sådana värdepapper som avses i 1 kap. 14 § 1 och 2 punkten eller tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med sådana finansiella instrument, under förutsättning att order endast får förmedlas till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag eller AIF-förvaltare eller till filialer till värdepappersföretag eller till kreditinstitut som är auktoriserade i tredjeland och iakttar stabilitetsregler som motsvarar lagen om investeringstjänster eller kreditinstitutslagen,

2) uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande råvaror, utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av lokala elföretag enligt definitionen i artikel 2.35 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG eller av naturgasföretag enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, förutsatt att de kunderna gemensamt innehar 100 procent av de personernas kapital eller rösträtter, utövar gemensam kontroll och undantas enligt 2 § 1 mom. 4 punkten i denna lag om de själva utför de investeringstjänsterna, eller som

3) uteslutande tillhandahåller investeringstjänster rörande utsläppsrätter eller derivat av dessa och enbart för att säkra sina kunders affärsrisker, om de kunderna uteslutande utgörs av verksamhetsutövare enligt definitionen i artikel 3 f i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, förutsatt att de kunderna gemensamt innehar 100 procent av de personernas kapital eller rösträtter, utövar gemensam kontroll och undantas enligt 2 § 1 mom. 4 punkten i denna lag om de själva utför de investeringstjänsterna.

På personer som avses ovan i 1 mom. tillämpas dock 2 kap. 1 §, 3 kap., 6 b kap., 7 kap. 7 § 4 mom., 9 §, 10 kap. 2 och 3 §, 4 § 1 mom. och 2 mom., om investeringen överstiger 2 000 euro, 5 § 1—3 mom., 6 § 5—8 mom., 7, 11, 12 och 15 § samt 15, 16 och 16 a kap. i denna lag.

De personer som avses i 1 mom. får inte inneha kunders finansiella instrument eller penningmedel (kundmedel) och de får inte stå i skuld till sina kunder. Dessa personer ska ha en yrkesmässig ansvarsförsäkring som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig med beaktande av arten och omfattningen av deras verksamhet. Försäkringsgivaren ska ha hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) om inte Finansinspekt-

ionen på ansökan beviljar undantag från detta. Försäkringen ska dessutom uppfylla följande villkor:

1) försäkringen gäller för ersättning av skador som personen enligt denna lag är ansvarig för,

2) försäkringens belopp är minst 1 000 000 euro per skada och totalt 1 500 000 euro för samtliga skador per år,

3) om försäkringen inbegriper självrisk, ska försäkringsgivaren betala försäkringsersättningen till den skadelidande utan avdrag för självrisken,

4) av försäkringen ska ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försummelse under försäkringsperioden och beträffande vilken skriftliga ersättningsanspråk har anförts hos anmälaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom tre år från det att försäkringen upphörde.

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

En i denna paragraf avsedd person som tillhandahåller investeringstjänster ska tydligt informera kunderna om att på honom eller henne inte tillämpas alla lagbestämmelser om yrkeskompetens samt om organisation och uppförande.

4 §

Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 b kap. 2 §, 7 kap. 2 §, 5—9 och 12—15 §, 7 a kap., 9—11 kap., 13 kap. 1 §, om det är fråga om att anlita ett anknutet ombud, 13 kap. 6 §, 15 kap. och 16 kap. 2 § i denna lag samt i 3 kap. 16 § 1 mom., 4 kap., 6 § 2 mom., 5 kap. 12 och 14 § och 6 kap. i lagen om handel med finansiella instrument (/) samt i 5 kap. 1 § 2 mom., i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dess tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 6 kap. 1 § 2 mom., 2 § 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7—9 och 11—16 §, 10 kap. 1—7 och 15—16 § och 9, 11 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag. På AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 6 kap. 1 § 2 mom., 2 § 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7—9 och 11—16 § och 9—11 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

Vad som i 16 kap. 1 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för värdepappersföretag och dess ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar gäller på motsvarande sätt kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare som avses i denna paragraf samt deras ägare, verkställande direktörer och styrelsemedlemmar.

5 §

Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut

Bestämmelser om utländska EES-värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att i Finland tillhandahålla sidotjänster via filialer och om de krav som ska ställas på sådan verksamhet finns i 13 §, 2 kap. 2 § 1 mom., 4 kap. 1 § 1—3 och 6 mom., 7 kap. 15 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1—9 och 11—14 §, och 16 §, 11 kap. 18, 19 och 22—25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 §.

På utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt via filialer tillhandahåller sidotjänster i Finland ska i fråga om tjänsterna och verksamheten tillämpas 13 §, 2 kap. 2 § 1 mom., 4 kap. 1 § 4—6 mom., 7 kap. 15 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1—9 och 11—14 § och 16 § samt 11 kap. 18, 19 och 22—25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt 16 kap. 2 §.

I 4 kap. 2 § 7 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som erbjuder i Finland etablerade parter direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform.

I 4 kap. 2 § föreskrivs om tillämpning av lagen på sådana utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland utan att etablera filial.

I artiklarna 14—26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (*EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*) föreskrivs om de krav som ställs på verksamhet som avses i 1 och 2 mom.

6 §

Bestämmelser som tillämpas på utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare

På sådana utländska EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland samt på sådana EES-baserade AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som via en filial tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 7 kap. 15 §, 7 a kap. 5 §, 10 kap. 1—9 §, 11—14 § och 16 § samt i 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag samt vad som föreskrivs i 16 kap. 2 § i denna lag.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om utländska värdepappersföretags och dessas filialers skadeståndsskyldighet gäller på motsvarade sätt utländska EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i denna paragraf samt deras filialchefer.

7 §

Bestämmelser som tillämpas på tredjelandsföretag

På tredjelandsföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland via filialer ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 13 §, 2 kap. 2 §, 5 kap. 7 kap. 2, 4, 5, 7, 9—11 och 15—16 §, 7 a kap., 9 kap., 10 kap. 1—8 §, 9 § 2 mom., 11—13 och 16 §, 11 kap. 20—25 §, 12 kap. 4 §, 14 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag och tredjelandsföretag, vad som i 5 kap. i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretag och tredjelandsföretag samt vad som i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om kreditinstitut. I artiklarna 3—26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs dessutom om de krav som ställs på tredjelandsföretags verksamhet.

I artiklarna 46—49 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet efter ett beslut om fastställande av likvärdighet, med eller utan filial.

8 §

Bestämmelser som tillämpas på försäljning och rådgivning i samband med strukturerade insättningar

På värdepappersföretag och kreditinstitut ska vid försäljning och rådgivning i Finland i samband med strukturerade insättningar i fråga om dessa funktioner tillämpas 6 b kap. 2 §, 7 kap. 2 § 2 och 6 mom., 6 § 1—3 och 5 mom., 7 och 9 §, 10 kap. 1—7, 9—11, 13, 15 och 16 §, 11 kap. och 15 kap. i denna lag samt 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen.

På utländska EES-värdepappersföretags och utländska EES-kreditinstituts i Finland etablerade filialer som säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland ska i fråga om dessa funktioner tillämpas 10 kap. 1—7, 9 och 16 § samt 15 kap. i denna lag.

På tredjelandsföretags filialer som säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland ska i fråga om dessa funktioner tillämpas 7 kap. 2 § 2 och 6 mom., 7 och 9 §, 10 kap. 1—7, 9, 11, 13 och 16 § samt 15 kap. i denna lag.

9 §

Bestämmelser som tillämpas på algoritmisk handel

Trots vad som föreskrivs i 2 § ska bestämmelserna i 7 a kap. om algoritmisk handel tillämpas också på sådana handelsparter som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och som inte med stöd av 2 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom. 3, 5 och 7 punkten i denna lag förutsätts vara auktoriserade enligt denna lag.

10 §

Bestämmelser som tillämpas på tillsyn och rapportering av positionslimiter och råvaruderivatpositioner

Trots vad som föreskrivs i 2 § ska 3 kap. 26 §, 7 kap. 6 och 8 § och 10 kap. 3—4 § i lagen om handel med finansiella instrument tillämpas också på personer som avses ovan i 2 §.

11 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,

2) *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

3) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

4) *AIFM-direktivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010,

5) *kreditinstitutsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,
6) *EU:s kapitalkravsförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,
7) *EU:s förordning om värdepapperscentraler* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012,
8) *EU:s marknadsmissbruksförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,
9) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* den myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG,
10*) Europeiska bankmyndigheten* den myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,
11) *kommissionens delegerade direktiv* kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder, produktstyrningskrav och regler för tillhandahållande eller mottagande av avgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner.

12 §

Europeiska unionens tekniska standarder och delegerade förordningar

Förutom bestämmelserna i denna lag, de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt EU:s förordning om marknader för finansiella instrument finns det bestämmelser om värdepappersföretag i de tekniska standarder och delegerade förordningar som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som avses i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och i direktivet om marknader för finansiella instrument.

13 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut, tredjelandsföretag och filialer

I denna lag avses med
1) v*ärdepappersföretag* finländska aktiebolag och sådana europabolag som avses i lagen om europabolag (742/2004) och som enligt denna lag har tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet,
2) *utländska värdepappersföretag* utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut och tredjelandsföretag,
3) *EES-stater* stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4) *tredjeländer* andra stater än EES-stater,
5) *utländska EES-tillsynsmyndigheter* behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i andra EES-stater än Finland,
6) *tredjeländers* tillsynsmyndigheter tredjeländers behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen,
7) *utländska EES-värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag som av utländska EES-tillsynsmyndigheter har auktoriserats att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet,
8) *utländska EES-kreditinstitut utländska* kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som har auktoriserats att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt att tillhandahålla sidotjänster,
9) *tredjelandsföretag* utländska företag som skulle vara kreditinstitut eller värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om de hade sitt säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
10) *filialer* ett värdepappersföretags eller ett utländskt värdepappersföretags driftsställen som är etablerade utanför hemstaten och i rättsligt hänseende utgör en del av värdepappersföretaget eller det utländska värdepappersföretaget och utifrån vilket investeringstjänster tillhandahålls eller investeringsverksamhet bedrivs samt kan tillhandahållas också sidotjänster. Alla driftsställen som har etablerats i samma medlemsstat av ett värdepappersföretag med huvudkontor i en annan medlemsstat ska betraktas som en enda filial.

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på utländska EES-värdepappersföretags anknutna ombud som är etablerade i Finland.

14 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag
1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012),
2) sådana andelar i fondföretag och sådana penningmarknadsinstrument som inte är värdepapper som avses 1 punkten,
3) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har värdepapper, valutor, räntor, avkastningar, utsläppsrätter, något annat derivatinstrument, finansiella index eller andra finansiella mått som underliggande tillgång och som kan avvecklas fysiskt eller kontant,
4) optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som måste eller kan avvecklas kontant om en part så önskar av någon annan orsak än insolvens eller då ett avtal löper ut av någon annan orsak,
5) optioner och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som kan avvecklas fysiskt, om de omsätts på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform, med undantag för grossistenergiprodukter som är föremål för handel på en organiserad handelsplattform och ska avvecklas fysiskt,
6) andra än i 5 punkten avsedda optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och som kan avvecklas fysiskt, om derivatinstrumentet inte är avsett för kommersiella ändamål och är av samma typ som andra derivatinstrument,
7) derivatinstrument för överföring av kreditrisk,
8) finansiella kontrakt avseende prisdifferenser,
9) optioner, terminer och andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av klimatvariationer, fraktavgifter, inflationstakten eller någon annan officiell ekonomisk statistik och som kan eller måste avvecklas kontant, om en part så önskar av någon annan orsak än insolvens eller om ett avtal löper ut av någon annan orsak, samt andra derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av andra tillgångar, rättigheter, skyldigheter, index och finansiella mått än sådana som nämns ovan i denna paragraf och är av samma typ som andra deri-

vatinstrument, då det åtminstone beaktas om det är föremål för handel på en sådan reglerad marknad, multilateral handelsplattform eller organiserad handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

10) utsläppsrätter som har erkänts i överensstämmelse med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (*utsläppshandelssystemet*) både ömsesidigt mellan gemenskapens system och andra system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser.

15 §

Investeringstjänster eller investeringsverksamhet

Med investeringstjänster eller investeringsverksamhet avses i denna lag

1) mottagande och förmedling av order som avser finansiella instrument (*förmedling av order*),

2) utförande av order som avser finansiella instrument för kunders räkning (*utförande av order*),

3) sådan handel med eget kapital som resulterar i transaktioner gällande ett eller flera finansiella instrument (*handel för egen räkning*),

4) förvaltning av finansiella instrument enligt avtal med kunder på så sätt att egendomsförvaltaren helt eller delvis har getts rätt att besluta om placering av instrumenten (*kapitalförvaltning*),

5) personliga rekommendationer till kunder i fråga om transaktioner som avser vissa finansiella instrument (*investeringsrådgivning*),

6) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande (*garantiverksamhet för finansiella instrument*),

7) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument utan fast åtagande (*placering av finansiella instrument*),

8) ordnande av handel med finansiella instrument på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument (*ordnande av multilateral handel*),

9) ordnande av handel med obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat på en organiserad handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument (*ordnande av organiserad handel*).

16 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med *kreditinstitut* avses i denna lag kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen.

Med *finansiella institut* avses i denna lag finansiella institut enligt 1 kap. 11 § i kreditinstitutslagen.

17 §

Ledning och verkställande ledning

Med *ledning* avses i denna lag ett värdepappersföretags styrelse och, om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet.

Med *verkställande ledning* avses i denna lag värdepappersföretagets verkställande direktör och alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet.

18 §

Koncern, moderföretag och dotterföretag

Med *koncern, moderföretag* och *dotterföretag* avses i denna lag koncerner, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (1336/1997) samt utländska koncerner, moderföretag och dotterföretag som är jämförbara med dem.

19 §

Tjänsteföretag

Med *tjänsteföretag* avses i denna lag ett sådant anknutet företag som avses i artikel 4.1.18 i EU:s tillsynsförordning och som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter eller som för ett eller flera värdepappersföretag producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som hör till värdepappersföretagets huvudsakliga verksamhet.

20 §

Holdingföretag

Med *holdingföretag* avses i denna lag sådana företag som avses i artiklarna 4.1.20 och 4.1.21 i EU:s tillsynsförordning och vars dotterföretag huvudsakligen är värdepappersföretag eller andra finansiella institut och av vars dotterföretag åtminstone ett är ett värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska, efter att ha fått kännedom om att ett annat företag än ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag har blivit moderföretag för ett värdepappersföretag, utan dröjsmål besluta om huruvida företaget ska betraktas som ett holdingföretag enligt 1 mom.

21 §

Finansiell företagsgrupp

Med *finansiell företagsgrupp* avses i denna lag en koncern som består av koncernens moderföretag, vilket är ett finländskt eller utländskt värdepappersföretag eller ett finländskt eller utländskt holdingföretag som är värdepappersföretagets moderföretag (*den finansiella företagsgruppens moderföretag*), och av moderföretagets finländska och utländska dotterföretag, vilka är andra värdepappersföretag, kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag (*den finansiella företagsgruppens dotterföretag)*.

I artiklarna 11—24 i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om tillämpningsområdet för gruppbaserad tillsyn över värdepappersföretag som är moderföretag i en finansiell företagsgrupp och över därmed jämförbara värdepappersföretag som är dotterföretag till holdingföretag.

22 §

Utkontraktering

Med utkontraktering avses i denna lag åtgärder som vidtas i samband med ett värdepappersföretags verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller värdepappersföretaget sådana funktioner eller tjänster som det annars skulle sköta själv.

23 §

Kunder, professionella och icke-professionella kunder

I denna lag avses med *professionella kunder*
1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska
a) värdepappersföretag,
b) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen,
c) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder samt AIF-förvaltare, förvaringsinstitut och särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
d) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument,
e) värdepapperscentraler, utländska clearingorganisationer samt centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
f) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen,
g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor,
h) lokala företag som avses i artikel 4.1.4 i EU:s tillsynsförordning,
i) företag som för egen räkning köper och säljer råvaror och råvaruderivat,
j) andra institutionella investerare än de som avses i underpunkt a—i,
2) storföretag som enligt bokslutet för den senast avslutade fulla räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande krav:
a) balansomslutningen är minst 20 000 000 euro,
b) omsättningen är minst 40 000 000 euro,
c) kapitalbasen är minst 2 000 000 euro,
3) finska staten, Statskontoret, landskapet Åland, utländska stater och delstater samt utländska organ som sköter statsskulden,
4) Europeiska centralbanken, Finlands Bank och med den jämförbara utländska centralbanker samt Internationella valutafonden, Världsbanken och andra med dem jämförbara internationella institutioner och organisationer,
5) institutionella investerare vars huvudverksamhet är att investera i finansiella instrument,
6) andra kunder som värdepappersföretag behandlar som professionella kunder på grundval av 2 mom.

Ett värdepappersföretag får behandla andra kunder än sådan som avses i 1 mom. 1—5 punkten som professionella kunder på deras egen begäran, om det bedömer att kunden har färdigheter att fatta självständiga investeringsbeslut och förmåga att förstå de risker som är förknippade med besluten och om kunden dessutom uppfyller minst två av följande krav:
1) kunden har genomfört betydande transaktioner på marknaden i fråga i snitt tio gånger per kvartal under de fyra senaste kvartalen,
2) värdet av kundens investeringstillgångar överstiger 500 000 euro,
3) kunden arbetar eller har minst ett år arbetat yrkesmässigt inom finanssektorn med uppgifter som förutsätter kännedom om planerade transaktioner och tjänster.

Med *icke-professionella kunder* avses i denna lag kunder som inte är professionella enligt 1 mom.

Med *kunder* avses i denna lag fysiska eller juridiska personer som ett värdepappersföretag tillhandahåller investerings- och sidotjänster.

24 §

Godtagbara motparter

I denna lag avses med *godtagbara motparter*

1) kunder enligt 23 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten,

2) sådana företag enligt 23 § 1 mom. 2 punkten som har samtyckt till att bli behandlade som godtagbara motparter.

25 §

Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde

Med *algoritmisk handel* avses i denna lag handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar.

Med *teknik för algoritmisk högfrekvenshandel* avses i denna lag varje teknik för algoritmisk handel som kännetecknas av

1) att infrastrukturen är avsedd att minimera nätens latens och andra typer av latens, inbegripet åtminstone ett av följande system för algoritmisk registrering av order: samlokalisering, närvärdskap eller elektroniskt höghastighetstillträde,

2) att systemet beslutar om när en order ska initieras, genereras, routas eller utföras utan mänsklig medverkan för enskilda handelstransaktioner eller enskilda order, och

3) en stor mängd intradagsmeddelanden som utgör order, bud eller annulleringar.

Med *direkt elektroniskt tillträde* avses ett handelsplatsarrangemang där en medlem av eller deltagare eller kund på en handelsplats ger en person tillåtelse att använda dennes handelskod, så att personen elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen.

26 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *strukturerad insättning* en sådan insättning enligt definitionen i artikel 2.1 c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem, som kan betalas helt på förfallodagen enligt villkor som innebär att eventuell ränta eller premie ska betalas eller riskeras enligt en formel som omfattar faktorer som t.ex.

a) ett index eller en kombination av index, med undantag för insättningar med rörlig ränta vilkas avkastning är direkt knuten till ett ränteindex som Euribor eller Libor,

b) ett finansiellt instrument eller en kombination av finansiella instrument,

c) en råvara eller en kombination av råvaror eller andra fysiska eller icke-fysiska icke-fungibla tillgångar, eller

d) en valutakurs eller en kombination av valutakurser.

2) *depåbevis* värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden och som innebär äganderätt till en icke-etablerad emittents värdepapper samtidigt som de kan tas upp till handel på en reglerad marknad och handlas oberoende av den icke-etablerade emittentens värdepapper,

3) *börshandlad fond* en fond där minst en andels- eller aktieklass handlas hela dagen på minst en handelsplats och med minst en marknadsgarant som vidtar åtgärder för att säkerställa att handels- eller aktiepriset på handelsplatsen inte i betydande grad skiljer sig från dess substansvärde och, i tillämpliga fall, från dess preliminära substansvärde,

4) *certifikat* certifikat enligt definitionen i artikel 2.1.27 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

5) *strukturerade finansiella produkter* strukturerade finansiella produkter enligt definitionen i artikel 2.1.28 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

6) *derivat* derivat enligt definitionen i artikel 2.1.29 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

7) *råvaruderivat* råvaruderivat enligt definitionen i artikel 2.1.30 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

8) *grossistenergiprodukter* grossistenergiprodukter enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

9) *korsförsäljning* att erbjuda en investeringstjänst tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket,

10) *marknadsgarant* en person som på finansiella marknader på fortlöpande basis har åtagit sig att handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument med utnyttjande av den personens eget kapital till priser som fastställts av den personen,

11) *utförande av order för kunds räkning* att köpa eller sälja ett eller flera finansiella instrument för kunders räkning och inbegripet ingående av avtal för att sälja finansiella instrument som utfärdats av ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut vid tidpunkten för utfärdandet av dessa,

12) *matchad principalhandel* en transaktion där en mellanhand själv träder emellan transaktionens köpare och säljare på ett sådant sätt att den under transaktionens utförande aldrig exponeras för marknadsrisk och där båda sidor av transaktionen genomförs samtidigt och där transaktionen genomförs till ett pris där mellanhanden inte gör någon vinst eller förlust, förutom tidigare tillkännagivna arvoden eller avgifter för transaktionen,

13*) systematisk internhandlare* en systematisk internhandlare enligt 1 kap. 2 § 16 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

14) *kvalificerat innehav* en direkt eller indirekt ägarandel i ett värdepappersföretag som motsvarar 10 procent eller mer av kapitalet eller av rösträtterna enligt artiklarna 9 och 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, med beaktande av villkoren för sammanslagning av dessa enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet, eller som gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av det värdepappersföretag som ägarandelen avser,

15) *betydande bindning* en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom

a) ägarintresse, i form av innehav, direkt eller genom kontroll, av 20 procent eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag,

b) kontroll, som innebär förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som omfattas av artikel 22.1 och 22.2 i direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, eller en likartad förbindelse mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag, varvid varje dotterföretag till ett dotterföretag också ska anses vara ett dotterföretag till det moderföretag som står över dessa företag,

c) en varaktig förbindelse för båda eller alla till samma person genom ett kontrollförhållande.

27 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen i fråga om tillsynen över kundskyddet finns i 5 kap. i lagen om Finansinspektionen.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet

Investeringstjänster får tillhandahållas eller investeringsverksamhet bedrivas endast av företag som har beviljats tillstånd enligt denna lag och av utländska företag som har auktorisation eller rätt att enligt 4 eller 5 kap. tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en näringsidkare med verksamhetstillstånd enligt denna lag ta emot och förmedla order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahålla investeringsrådgivning. En förutsättning för att en enskild näringsidkare eller en juridisk person som leds av en fysisk person ska beviljas verksamhetstillstånd är att man genom alternativa arrangemang ser till att näringsidkaren eller den juridiska personen leds på ett sunt och ansvarsfullt sätt, samt att kundernas intressen och marknadens integritet beaktas på ett adekvat sätt. Näringsidkaren och den fysiska personen ska ha tillräckligt god vandel, tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter samt avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster eller bedrivande av investeringsverksamhet enligt annat tillstånd

Trots bestämmelserna i 1 § 1 mom. får investeringstjänster tillhandahållas och investeringsverksamhet bedrivas av finländska och utländska kreditinstitut så som föreskrivs i kreditinstitutslagen, av finländska fondbolag och utländska EES-fondbolag så som föreskrivs i lagen om placeringsfonder samt av finländska och utländska AIF-förvaltare så som föreskrivs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral eller organiserad handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

— —

3 §

Sidotjänster och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster och investeringsverksamhet

1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,

2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,
3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,
4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,
5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantiverksamhet för finansiella instrument,
6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,
7) tillhandahålla förvaring och administration av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, med undantag för tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå enligt punkt 2 i avsnitt A i bilagan till EU:s förordning om värdepapperscentraler,
8) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i 7 punkten,
9) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment

Ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel får dessutom upprätthålla och tillhandahålla sådana datarapporteringstjänster som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 19 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

3 a §

Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med tillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument. I lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) föreskrivs om förmedling av gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster och bedrivande av investeringsverksamhet. Om ett värdepappersföretag i enlighet med 11 kap. 1 § måste höra till ersättningsfonden för investerarskydd, nedan *ersättningsfonden*, ska Finansinspektionen innan den avgör ärendet be ersättningsfonden yttra sig om ansökan.

Till ansökan ska fogas värdepappersföretagets verksamhetsplan varav åtminstone framgår vilka verksamhetsslag som planeras och organisationsstrukturen för dessa samt all information som krävs för att Finansinspektionen ska kunna förvissa sig om att värdepappersföretaget vid tiden för auktorisationen har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att uppfylla de krav som fö-

reskrivs i denna lag samt i förordningar och beslut som kommissionen antagit i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen kan utfärda föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och om vilka utredningar som ska fogas till den, om inte något annat följer av de bestämmelser som avses i 2 mom.

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett värdepappersföretag, kreditinstitut, en marknadsoperatör eller ett försäkringsbolag som auktoriserats i en annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska en begäran om yttrande riktas till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. På samma sätt ska förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande både i det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och i värdepappersföretaget, kreditinstitutet eller försäkringsbolaget. I begäran om yttrande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet och de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom samma grupp samt att överlämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som har betydelse för verksamhetstillståndet eller för tillsynen över värdepappersföretaget.

2 §

Beslut om verksamhetstillstånd

— —

I verksamhetstillståndet ska nämnas de investeringstjänster och den investeringsverksamhet samt de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla och bedriva. Efter det att verksamhetstillståndet beviljats kan Finansinspektionen på ansökan av värdepappersföretaget ändra tillståndet i fråga om de tjänster som värdepappersföretaget får tillhandahålla.

— —

3 §

Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd ska beviljas om det utifrån de upplysningar som inkommit kan säkerställas att värdepappersföretagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 4 § och att värdepappersföretaget uppfyller de krav som föreskrivs i 6 och 6 b kap., 7 kap. 1, 2, 4—9, 11—14 och 16 §, 9 kap. 1—5 §, 10 och 11 § och 10 kap. samt i 12 kap. 3 § 2 mom. Värdepappersföretag som har för avsikt att driva en multilateral eller organiserad handelsplattform ska dessutom uppfylla de krav för verksamheten som föreskrivs i 5 kap. 1—8, 10, 15, 16 och 20—30 § i lagen om handel med finansiella instrument. Värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel eller tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska dessutom uppfylla de krav för verksamheten som föreskrivs i 7 a kap.

Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.

4 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som har ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag ska vara tillförlitlig. Innehavet ska beräknas i enlighet med 6 a kap. 1 § 3 mom.

— —

8 §

Inledande av verksamhet och rapportering av ändringar

— —

Värdepappersföretag ska till Finansinspektionen rapportera alla väsentliga förändringar i förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

4 kap.

Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Filialetablering eller användning av anknutna ombud

Ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut får tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland genom att etablera filialer i Finland eller använda anknutna ombud som är etablerade i Finland, om det utländska EES-värdepappersföretaget eller det utländska EES-kreditinstitutet inte har etablerat filial i Finland och förutsatt att de tjänster som det utländska EES-värdepappersföretaget tillhandahåller och den verksamhet som det bedriver omfattas av auktorisationen i företagets hemmedlemsstat. Sidotjänster får tillhandahållas endast i samband med investeringstjänster eller investeringsverksamhet.

Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland eller börja anlita anknutna ombud enligt 1 mom. efter det att Finansinspektionen har fått ett meddelande om saken från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Av anmälan ska framgå följande uppgifter och utredningar:

1) filialetableringen i Finland samt den nya filialens adress och kontaktuppgifter, eller den EES-stat inom vars territorium det utländska EES-värdepappersföretaget inte har etablerat en filial men där det anknutna ombud är etablerat som företaget har för avsikt att använda i Finland,

2) de investeringstjänster som ska tillhandahållas och den investeringsverksamhet som ska bedrivas i enlighet med bilaga I i direktivet om marknader för finansiella instrument samt om de sidotjänster som ska tillhandahållas,

3) filialens organisationsstruktur och användningen av anknutna ombud samt namnen på de anknutna ombud som företaget har för avsikt att använda,

4) om företaget har för avsikt att använda ett eller flera sådana anknutna ombud som avses i 1 punkten, en beskrivning av den planerade användningen tillsammans med en organisationsstruktur, inklusive rapporteringsrutiner, som anger hur ombudet passar in i värdepappersföretagets struktur,

5) den adress i Finland där handlingar kan erhållas,

6) namnen på de personer som ansvarar för filialens eller det anknutna ombudets verksamhet,

7) det system som är avsett att skydda filialens investerare, eller avsaknaden av ett sådant system.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom. Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas när ett anknutet ombud inleder sin verksamhet.

Det som i 1 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sido-

tjänster via en filial eller genom användning av ett anknutet ombud som är etablerat i Finland och det som i 2 mom. föreskrivs om anmälan om användning av ett anknutet ombud, ska på motsvarande sätt tillämpas på utländska EES-kreditinstitut.

Ett utländskt EES-kreditinstitut som har för avsikt att använda ett anknutet ombud enligt 4 mom. får börja använda ombudet efter det att Finansinspektionen av EES-tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemmedlemsstat har fått en anmälan med de uppgifter som avses i 2 mom. Användningen av ett anknutet ombud får inledas vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

Om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 2 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut beakta detta efter att Finansinspektionen har fått en anmälan om förändringen av EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets eller kreditinstitutets hemmedlemsstat.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut har rätt att tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland utan att etablera dotterföretag eller filial, förutsatt att tjänsterna och investeringsverksamheten omfattas av deras auktorisation.

Företag som avses i 1 mom. har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster eller investeringsverksamhet, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag får börja tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet i Finland när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått en anmälan med åtminstone följande uppgifter:

1) avsikten att bedriva verksamhet i Finland,

2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas samt huruvida företaget avser att göra detta genom att använda anknutna ombud som är etablerade i hemmedlemsstaten samt med namnen på eventuella anknutna ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag avser att använda sig av anknutna ombud som är etablerade i dess hemmedlemsstat när det tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland kan företaget börja tillhandahålla tjänster eller bedriva verksamhet efter det att Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått namnen på de anknutna ombud som företaget avser att använda i Finland. Finansinspektionen ska offentliggöra sådan information.

Det som föreskrivs i 4 mom. ska tillämpas på utländska EES-kreditinstitut som planerar att i Finland bedriva verksamhet som avses i 1 mom. genom förmedling av ett anknutet ombud som är etablerat i dess hemmedlemsstat.

Om det sker förändringar i uppgifter som anmälts i enlighet med 3 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag beakta detta efter att Finansinspektionen har fått ett meddelande om förändringarna från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas på ett EES-kreditinstitut om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 5 mom.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut kan erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral eller organiserad handelsplattform när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om att verksamheten inleds och var och hur möjligheten att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kre-

ditinstitut och andra aktörer som det utländska EES-värdepappersföretaget eller det utländska EES-kreditinstitutet har auktoriserat som handelsparter.

5 kap.

Tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Förutsättningar för filialetablering

Ett tredjelandsföretag som planerar att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till kunder som avses i 1 kap. 23 § 3 och 4 mom. ska etablera filial i Finland och hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd för etableringen.

För att verksamhetstillstånd för en filial ska beviljas förutsätts det att

1) tillhandahållandet av tjänster eller bedrivandet av investeringsverksamhet som tredjelandsföretaget tillståndsansökan avser omfattas av auktorisation och tillsyn i det tredjeland där företaget är etablerat,

2) tredjelandsföretaget i tredjelandet har auktorisation för tillhandahållande av tjänster och för bedrivande av verksamhet som avses i 1 punkten, varigenom den behöriga myndigheten beaktar de rekommendationer mot finansiering av terrorism som antagits av arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FATF),

3) det har inrättats samarbetsarrangemang som inbegriper bestämmelser som reglerar informationsutbytet i syfte att bevara marknadens integritet och skydda investerare, mellan Finansinspektionen och behöriga tillsynsmyndigheter i det tredjeland där företaget är etablerat,

4) det tredjeland där tredjelandsföretaget är etablerat har undertecknat en överenskommelse med Finland, som till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal,

5) filialen ska fritt förfoga över ett tillräckligt startkapital,

6) det utses en eller flera personer som ska ha ansvaret för ledningen av filialen och som alla uppfyller de i 6 b kap. 1 § nämnda kraven gällande ledningens tillförlitlighet och kompetens som föreskrivs i 7 kap. i kreditinstitutslagen och i 6 b kap. 4 § i denna lagen,

7) tredjelandsföretaget är medlem i ett system som motsvarar det ersättningssystem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare eller den filial som ansökan om verksamhetstillstånd avser hör till den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap.

2 §

Uppgifter som ska lämnas i en tillståndsansökan för en filial

I en tillståndsansökan för en filial ska lämnas följande uppgifter och utredningar:

1) alla relevanta uppgifter om företaget, såsom namn, rättslig form, säte, adress, medlemmar i ledningsorganen, relevanta aktieägare och utredning om beviljad auktorisation,

2) namnet på den myndighet som har ansvaret för tillsyn över företaget i det berörda tredjelandet och, om myndigheterna är flera, uppgifter om respektive kompetensområden,

3) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas, uppgifter om filialens organisationsstruktur inklusive en beskrivning av eventuell utkontraktering av avgörande funktioner till tredjepart,

4) namnen på de personer som ansvarar för ledningen av filialen och uppgifter om att dessa personer uppfyller de krav som avses i 1 § 2 mom. 6 punkten,
5) information om det startkapital som filialen fritt förfogar över,
6) utredning om det skydd som tredjelandets ersättningssystem erbjuder investerare eller om att tredjelandsföretaget på filialens vägnar har ansökt om medlemskap i ersättningsfonden för investerare.

Ersättningsfonden för investerare ska ombes att ge ett yttrande om tillståndsansökan.

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska framgå av tillståndsansökan samt om de utredningar som ska fogas till ansökan.

3 §

Beviljande av filialtillstånd

Finansinspektionen ska bevilja ett tredjelandsföretag filialtillstånd om de förutsättningar som föreskrivs i 1 kap. 7 § 1 mom. och 13 § 1 mom. 2, 9 och 10 punkten samt i 1 § i detta kapitel är uppfyllda.

När ett tredjelandsföretag beviljas filialtillstånd ska det bedömas om ersättningssystemet för investerare i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När Finansinspektionen beviljar filialtillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

På tillståndsbeslut tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om beslut som gäller verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underrätta sökanden om den tidsfrist som nämns i 3 kap. 2 § 1 mom. och om möjligheten att överklaga beslutet.

Filialtillståndet berättigar värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera driftställen.

4 §

Undantag från kravet på filialtillstånd

Om ett tredjelandsföretag tillhandahåller en investeringstjänst eller bedriver investeringsverksamhet med finansiella instrument uteslutande på initiativ av en kund som avses i 1 § 1 mom. ska det krav på filialtillstånd som föreskrivs i momentet inte tillämpas på tjänsten eller verksamheten för kunden i fråga, inbegripet en relation som har samband med tillhandahållandet av tjänsten eller bedrivandet av verksamheten. Tredjelandsföretaget får inte marknadsföra nya investeringsprodukter eller investeringstjänster till denna kund på annat sätt än genom filialen.

5 §

Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av tredjelandsföretags filialtillstånd och om begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Finansinspektionen ska dessutom utan dröjsmål återkalla ett filialtillstånd om en myndighet i tredjelandsföretagets hemstat har återkallat företagets auktorisation.

6 §

Avslutande av en filials verksamhet

När Finansinspektionen återkallar ett tredjelandsföretags filialtillstånd ska filialens verksamhet avslutas omedelbart. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om tillsyn över filialer ska tillämpas på tillsynen över en filial efter det att den avslutat sin verksamhet, till dess att ett meddelande enligt 2 mom. har lämnats och värdepappersföretagets åtaganden mot filialens kunder är fullgjorda.

Ett tredjelandsföretag ska utan dröjsmål efter det att dess filialverksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen fullgör sina åtaganden mot dem. Vid behov utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om det förfarande som avses i detta moment.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynen över filialer och i 2 mom. om tredjelandsföretags informationsskyldighet samt vad som i 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens befogenhet att utfärda närmare föreskrifter ska tillämpas då en filials verksamhet begränsas på det sätt som avses i 5 § i detta kapitel eller i 27 § i lagen om Finansinspektionen.

7 §

Tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster utan filialetablering

I artikel 46 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att utan filialetablering tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet med eller utan eventuella sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till direktivet om marknader för finansiella instrument som är etablerade i hela unionen, om företaget är registrerat i det register över tredjelandsföretag som förs av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten i enlighet med artikel 48, samt om kommissionens beslut om likvärdighet som är en förutsättning för registrering och om övriga förutsättningar för registrering.

I artikel 47.3 i den förordning som nämns i 1 mom. föreskrivs att ett tredjelandsföretag som är etablerat i ett land vars regelverk och tillsynssystem har erkänts som faktiskt likvärdiga i enlighet med punkt 1 och som är auktoriserat i enlighet med artikel 39 i direktivet om marknader för finansiella instrument , ska kunna tillhandahålla de tjänster och den verksamhet som omfattas av auktorisationen till sådana godtagbara motparter och professionella kunder som avses i 1 mom. i andra medlemsstater i unionen utan etablering av nya filialer.

II AVDELNINGEN

VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §

Minimikapital

Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan. Ett värdepappersföretags aktiekapital ska, med undantag för värdepappersfö-

retag som nämns i 5 mom., bestå av en eller flera kapitalposter så som föreskrivs i artikel 26.1 a—e i EU:s tillsynsförordning.

Ett värdepappersföretag som inte bedriver handel för egen räkning eller garanterar emissioner eller ordnar multilateral eller organiserad handel men har tillstånd att inneha kundmedel ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster enbart med sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 14 § 1 mom. 4—6 punkten i anslutning till råvarumarknaden, med sådana finansiella kontrakt avseende prisdifferenser som avses i 8 punkten i samma moment eller med derivatinstrument som avses i 9 punkten i samma moment ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som avses i 2 mom. och som inte har tillstånd att inneha kundmedel ska ha ett aktiekapital på minst 50 000 euro.

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning eller ge investeringsrådgivning och som varken har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten eller att inneha kundmedel ska ha

1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro, eller

2) en ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 5 mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet och tillsyn

— —

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i 1 § 5 och 6 mom. Trots vad som föreskrivs ovan i detta moment ska artikel 95.2 i EU:s tillsynsförordning tillämpas på ett sådant värdepappersföretag som avses i 1 § 5 mom. då det som investeringstjänster tillhandahåller utförande av order eller kapitalförvaltning. Vad som föreskrivs i 10 kap. 3—8 § i kreditinstitutslagen ska inte tillämpas på värdepappersföretag som har färre än 250 anställda och vars balansomslutning uppgår till högst 43 miljoner euro.

— —

Vad som i del 4 i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om stora exponeringar mot kunder ska inte tillämpas på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. 15 § 1, 2, 4, 5 eller 7 punkten i denna lag.

6 a kap.

Förvärv och avyttring av kvalificerade innehav

1 §

Informationskrav gällande förvärv och avyttring av kvalificerat innehav

Den som avser att direkt eller indirekt förvärva ett kvalificerat innehav i ett värdepappersföretag ska på förhand underrätta Finansinspektionen om detta.

Om avsikten är att öka ett innehav enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att värdepappersföretaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv på förhand anmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § samt 9 kap. 6, 7, 8 och 8 a § i värdepappersmarknadslagen tillämpas. Vid tillämpning av detta moment ska inte beaktas aktier som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och med vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företagets ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det antal aktier som ingår i innehavet sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om värdepappersföretaget upphör att vara ett dotterföretag till det anmälningsskyldiga företaget.

Värdepappersföretaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav och övriga bindningar i värdepappersföretag,

3) avtal om och finansiering av förvärv och, i sådana fall som avses i 2 mom., om syftet med innehavet.

Närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Begränsning av förvärv av kvalificerat innehav

I 32 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 1 § och i 32 b § i den lagen föreskrivs det om förfarandet i samband med förbudsbeslut.

Före utgången av tidsfristen enligt 32 b § i lagen om Finansinspektionen får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 1 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

1 §

Allmänna krav gällande värdepappersföretags förvaltnings- och styrningssystem

På förvaltning och styrning av värdepappersföretag tillämpas 7 kap. 1—3 och 5—7 § och 8 kap. i kreditinstitutslagen. Bestämmelserna i 8 kap. i den lagen ska emellertid inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.2 c i EU:s tillsynsförordning.

2 §

Värdepappersföretagets styrelse och dess uppgifter

Värdepappersföretagets styrelse ska definiera de förvaltnings- och styrningssystem varmed det säkerställs att värdepappersföretaget sköts på ett effektivt och stabilt sätt som främjar kundernas intressen samt förtroendet för marknaden samt övervaka verkställigheten.

Utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 1 § i kreditinstitutslagen ska värdepappersföretagets styrelse definiera och godkänna

1) den organisation som behövs för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster samt för bedrivande av investeringsverksamhet, inklusive de krav som ställs på personalens kompetens och erfarenhet, de resurser och förfaranden som behövs för tillhandahållande av tjänster och bedrivande av investeringsverksamhet med beaktande av verksamhetens art, omfattning och komplexitet samt de författningar och bestämmelser som ska iakttas,

2) de verksamhetsprinciper som är tillämpliga på de tjänster och produkter som tillhandahålls och den verksamhet som bedrivs med beaktande av värdepappersföretagets risktäckningskapacitet, kundernas art och behov samt sådana stresstest av kunderna som utförs i behövlig omfattning,

3) de ersättningssystem som tillämpas på personer som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster så att systemet uppmuntrar till ansvarsfull affärsverksamhet, jämlikt bemötande av kunderna och undvikande av intressekonflikter i kundrelationer.

Styrelsen ska regelbundet bedöma om de strategiska målen för tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster och för bedrivande av investeringsverksamhet är tillräckliga och hur de uppnåtts, utvärdera förvaltnings- och styrningssystemens effektivitet och principerna för tillhandahållande av tjänster till kunderna samt vidta åtgärder för att avhjälpa eventuella brister.

Styrelsemedlemmarna ska ges tillgång till den information och de dokument som de behöver för att utföra sitt uppdrag.

3 §

Minimiantal personer som de facto leder värdepappersföretagets verksamhet

Värdepappersföretagets verksamhet ska de facto ledas av minst två personer som uppfyller de krav som föreskrivs i 1 och 4 §.

4 §

Tillförlitlighets- och kompetenskrav för värdepappersföretagets ledning

De som hör till värdepappersföretagets ledning ska vara tillförlitliga personer som har ett gott anseende. De får inte vara försatta i konkurs eller ha meddelats näringsförbud och deras handlingsbehörighet får inte heller ha begränsats.

Den anses inte vara tillförlitlig och ha ett gott anseende som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom., eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom.

Tidsfristen som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till tidpunkten då uppdraget tas emot. Om domen inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta utöva beslutanderätt som medlem av värdepappersföretagets ledning, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra relevanta omständigheter.

De som hör till värdepappersföretagets ledning ska ha sådana kunskaper om och erfarenheter av värdepappersföretagets affärsverksamhet och de viktigaste risker som är förenade med den samt sådana kunskaper om och erfarenheter av ledning som behövs med hänsyn till uppdraget samt med beaktande av företagsverksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar inom ledningen som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretag ska tillämpas också på holdingföretag.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

1 §

Driftställen och huvudkontor

Ett värdepappersföretag ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe. Det kan dessutom bedriva verksamhet på andra driftställen.

Ett värdepappersföretag ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Tillförlitlig organisering av verksamheten

Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett med beaktade av dess art och omfattning tillförlitligt sätt.

Värdepappersföretaget ska fastställa verksamhetsprinciper och förfaranden i den omfattning som krävs för att säkerställa att företaget, inklusive dess verkställande ledning, anställda och anknutna ombud respekterar sina förpliktelser enligt denna lag samt lämpliga bestämmelser för dessa personers privata transaktioner.

Värdepappersföretaget ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa kontinuitet och regelbundenhet i tillhandahållandet av investeringstjänster och bedrivandet av investeringsverksamhet. Värdepappersföretaget ska i det syftet använda ändamålsenliga och proportionella system, resurser och förfaranden.

Värdepappersföretaget ska tillämpa sunda förfaranden för förvaltning och redovisning samt ha mekanismer för intern kontroll, effektiva riskbedömningsmetoder samt effektiva kontroll- och skyddssystem för sina informationsbehandlingssystem.

Värdepappersföretaget ska, utan att begränsa Finansinspektionens tillgång till information, ha inrättat sunda skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, minimera risken för dataförvanskning och för obehörig åtkomst samt förhindra informationsläckor så att uppgifterna alltid behandlas konfidentiellt.

Värdepappersföretaget ska ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för tillhandahållande av ovan nämnda tjänster samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning.

3 §

Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Värdepappersföretag och företag inom samma finansiella företagsgrupp får bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av tillgångar som tillhör värdepappersföretaget eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ställs för återbetalning av lån som avses ovan.

Om inte något annat följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp, trots bestämmelserna i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) och i 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna eller moderföretagets aktier och andelar och ta emot dem som pant, om

1) de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

2) beviljande av lånet eller emottagande av panten ingår i den normala affärsverksamheten för värdepappersföretaget eller för företaget inom dess finansiella företagsgrupp, och om

3) lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp får som säkerhet för lån som beviljas för att finansiera täckning av egna och moderföretagets aktier och andelar, som pant ta emot sådana aktier och andelar högst till ett antal som till sitt nominella värde motsvarar en tiondel av det långivande företagets eller, om aktier eller andelar i det långivande företagets moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om egna och moderföretagets aktier och andelar ska på motsvarande sätt tillämpas på egna och moderföretagets kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga åtaganden som är efterställda emittentens övriga skulder.

4 §

Värdepappersföretags bindningar

En betydande bindning mellan ett värdepappersföretag och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som utfärdats eller meddelats i ett tredjeland och som tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

När det efter att ett verksamhetstillstånd beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

5 §

Utkontraktering av avgörande och viktiga operativa funktioner

Ett värdepappersföretag kan utkontraktera en operativ funktion som är avgörande och viktig för tillhandahållandet av investeringstjänster eller bedrivandet av investeringsverksamhet om företaget vidtar rimliga åtgärder för undvikande av onödiga ytterligare operativa risker. Utkontrakteringen får inte genomföras på ett sätt som väsentligen försämrar kvaliteten på företagets interna kontroll eller medför olägenhet för myndighetstillsynen över värdepappersföretagets verksamhet.

I 9 kap. 2 § föreskrivs om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare.

6 §

Anknutet ombud

Ett värdepappersföretag får tillhandahålla tjänster enligt 2 mom. genom ett anknutet ombud. Ombudet handlar på företagets vägnar och under dess ansvar. Ett anknutet ombud kan handla för endast ett värdepappersföretags räkning. Ombudet ska på ett tydligt sätt för kunden uppge sin ställning och namnet på det värdepappersföretag som han eller hon representerar.

Ett anknutet ombud kan

1) ta emot och förmedla kunders instruktioner och order som gäller investerings- och sidotjänster eller finansiella instrument,

2) förmedla finansiella instrument till kunder,

3) ge kunder rådgivning om värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster och finansiella instrument,

4) marknadsföra värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster samt finansiella instrument till kunder.

Värdepappersföretaget svarar för att ett anknutet ombud som det utsett har ett gott anseende och sådana allmänna, ekonomiska och professionella kunskaper och den kompetens som behövs för att tillhandahålla kunderna investerings- och sidotjänster och att ge all väsentlig information om en föreslagen tjänst och för att det anknutna ombudet är infört i det register över anknutna ombud som avses nedan i 4 mom. Värdepappersföretaget ska se till att det anknutna ombudets övriga verksamhet inte medför olägenhet för värdepappersföretagets verksamhet.

Ett anknutet ombud kan inneha kundmedel för värdepappersföretagets räkning och under dess ansvar. Om det anknutna ombudet handlar på värdepappersföretagets vägnar i någon annan EES-stat förutsätts det att staten i fråga tillåter att ett ombud som motsvarar ett anknutet ombud förvaltar kundmedel.

Med tanke på övervakningen av lagligheten i de anknutna ombudens verksamhet ska Finansinspektionen föra ett offentligt register över anknutna ombud (*registret över anknutna ombud*) till vilket värdepappersföretaget anmäler anknutna ombud som det har utsett och som uppfyller kraven i 3 mom. I registret ska föras in fysiska personers fullständiga namn och adress samt adressen där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska i registret antecknas namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen där verksamheten bedrivs. De uppgifter som förts in i registret ska bevaras i fem år räknat från det att grunden för registreringen har upphört. Registret ska regelbundet uppdateras och registeruppgifterna ska vara offentligt tillgängliga. Trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Finansinspektionen lämna ut uppgifter om fysiska personers namn, adress och verksamhetsställens adress i form av utskrifter, genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form eller göra dem allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät.

7 §

Skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ska ha uppdaterade processer för produktgodkännande varmed företaget säkerställer att utvecklingen av finansiella instrument är förenlig med de krav som ställs på en ändamålsenlig hantering av intressekonflikter och med kundernas intressen. Förfarandet innebär att varje finansiellt instrument och betydande förändringar i det måste godkännas innan det finansiella instrumentet marknadsförs eller distribueras till kunderna. Förfarandet innebär vidare att kundmålgruppen för ett visst finansiellt instrument måste preciseras i fråga om varje kundkategori, att det måste säkerställas att alla för en kundmålgrupp relevanta risker och kostnadsstrukturer analyseras och att den tilltänkta distributionsstrategin är överensstämmande med kundmålgruppen i fråga. Förfarandet innebär också att den kundmålgrupp måste preciseras som det finansiella instrumentet inte är avsett för.

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument måste tillhandahålla distributörerna all relevant information om det finansiella instrumentet och om processerna för godkännande av produkterna samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Värdepappersföretaget ska sträva efter att säkerställa att ett finansiellt instrument erbjuds en viss kundmålgrupp.

Värdepappersföretaget ska regelbundet granska de finansiella instrument som det erbjuder eller marknadsför och de risker som eventuellt är förenade med instrumenten och åtminstone bedöma om ett finansiellt instrument fortfarande är förenligt med kundmålgruppens behov och om den planerade distributionsstrategin fortfarande är ändamålsenlig.

För att kunna erbjuda eller rekommendera finansiella instrument som värdepappersföretaget inte själv utvecklar ska det ha tillgång till sådana ändamålsenliga processer för produktgodkännande med vilka företaget kan få den information som avses i 2 mom. om ett finansiellt instrument, om förfarandet för godkännande av produkter samt om det finansiella instrumentets kundmålgrupp. Distributören ska med hjälp av information från konstruktören och information om sina egna kunder precisera den kundmålgrupp för vilken de finansiella instrumenten och tjänsterna är lämpliga eller inte. Distributören ska informera det finansiella instrumentets utvecklare om sina praktiska erfarenheter när det gäller granskningen av instrumentets lämplighet för en viss kundmålgrupp.

Utvecklaren och distributören av ett finansiellt instrument ska ha förfaranden för att säkerställa att de fysiska personer som deltar i utvecklingen och distributionen av ett finansiellt instrument har den sakkunskap som behövs för att förstå de finansiella instrumentens, produkternas och tjänsternas egenskaper och risker samt de behov, egenskaper och målsättningar som gäller en viss målmarknad.

Distributören av ett finansiellt instrument ska säkerställa att instrumentet erbjuds eller rekommenderas till en kund endast då detta är förenligt med kundens intresse.

8 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Värdepappersföretag vilka som sidotjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska genom deltagande i beredskapsplanering på finansmarknaden och genom förberedelser för undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från verksamhet som ska anses vara sedvanlig för värdepappersföretag och om dessa åtgärder medför väsentliga merkostnader, kan kostnaderna ersättas ur försörjningsberedskapsfonden enligt lagen om tryggande om försörjningsberedskapen (1390/1992).

9 §

Hantering av intressekonflikter

Värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed.

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska värdepappersföretaget tydligt i varaktig form enligt 10 kap. 1 § 2 mom. ge kunden tillräckligt detaljerad information om intressekonfliktens art och orsaker samt om vilka åtgärder som vidtagits för minimering av kundens risker, innan transaktionen utförs för kundens räkning.

Ett värdepappersföretag ska ha principer för förfarandena vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

10 §

Förvärv av bestämmande inflytande i företag i ett tredjeland

Ett värdepappersföretag eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ska på förhand meddela Finansinspektionen om att företaget kommer att förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag med säte i ett tredjeland.

Finansinspektionen kan inom tre månader efter att ha mottagit en anmälan enligt 1 mom. förbjuda förvärv av bestämmande inflytande, om de lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter som tillämpas på det företag som är föremål för förvärvet väsentligt försvårar en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget eller dess finansiella företagsgrupp.

11 §

Tillhörighet till en utländsk finansiell företagsgrupp eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat

Om ett värdepappersföretag hör till en finansiell företagsgrupp vars yttersta moderföretag har sitt säte i ett tredjeland, är en förutsättning för att företaget ska beviljas verksamhetstillstånd att

1) en utländsk myndighet har tillräcklig behörighet att övervaka hela den finansiella företagsgruppen på ett sätt som motsvarar vad som föreskrivs i denna lag, eller att

2) den konsoliderade kapitaltäckningen, de konsoliderade stora exponeringarna, den finansiella företagsgruppens interna kontroll och riskhanteringsmetoder samt, i fråga om ett holdingföretag, ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet motsvarar kraven enligt denna lag.

Finansinspektionen ska besluta om huruvida ett värdepappersföretag uppfyller kraven enligt 1 mom. i de fall då värdepappersföretagets moderföretag inte har säte i någon annan EES-stat och värdepappersföretagets balansomslutning är större än balansomslutningen i moderföretagets samtliga utländska dotterkreditinstitut eller i samtliga utländska dotterföretag som kan jämställas med finländska värdepappersföretag och dessa dotterkreditinstitut och dotterföretag har sitt säte i någon annan EES-stat.

Finansinspektionen ska innan den fattar beslut enligt 2 mom. begära ett yttrande i saken av Europeiska bankmyndigheten, av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och av de utländska myndigheter som svarar för tillsynen över de utländska kreditinstitut samt de utländska företag som kan jämställas med finländska värdepappersföretag vilka hör till en finansiell företagsgrupp enligt 1 mom. och regleras i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska, efter att ha fattat ett beslut enligt 2 mom., underrätta dessa myndigheter och Europeiska kommissionen om beslutet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som står under gruppbaserad tillsyn av en utländsk EES-tillsynsmyndighet, om denna myndighet har ansett att den finansiella företagsgruppen uppfyller de villkor som föreskrivs i 1 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om finansiella företagsgrupper ska på motsvarande sätt tillämpas på finans- och försäkringskonglomerat.

12 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska i enlighet med 13 § till värdepappersföretagets insiderregister som avses i 14 § anmäla uppgifter om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *insider i ett värdepappersföretag* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vars huvudsakliga uppgift består i att medverka vid tillhandahållande av investeringstjänster eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till i artikel 7 i EU:s marknadsmissbruksförordning avsedd insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionssammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får i artikel 7 i EU:s marknadsmissbruksförordning avsedd insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

13 §

Insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska göra insideranmälan inom 14 dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 12 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta värdepappersföretaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisat-

ioner som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå de uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan värdepappersföretaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

14 §

Värdepappersföretags insiderregister

Ett värdepappersföretag som ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 13 § (*värdepappersföretagets insiderregister*), varav för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som innehas av insidern, en omyndig som avses i 13 § 2 mom. 1 punkten och en organisation eller stiftelse som avses i 13 § 2 mom. 2 punkten och som är av det slag som nämns i det momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 13 § 6 mom. kan värdepappersföretagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av värdepappersföretagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

15 §

Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser

Vad som i 8 § föreskrivs om beredskap och kostnadsersättning gäller på motsvarande sätt utländska EES-värdepappersföretags filialer. Den skyldighet som föreskrivs i 8 § 1 mom. gäller dock inte ett utländskt värdepappersföretags filial om denna i enlighet med lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat har säkerställt skötseln av sina uppgifter under undantagsförhållanden på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 8 § 1 mom. och har lagt fram tillräcklig utredning om saken för Finansinspektionen.

16 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som genomförandet av kommissionens delegerade direktiv förutsätter i fråga om de skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument som avses i 7 §.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om bedömningen av den kunskap och kompetens som krävs enligt 2 § 6 mom. och 7 § 5 mom., om innehållet i insideranmälningar som avses i 13 § och hur anmälningarna ska göras samt om innehållet i sådana värdepappersföretags insiderregister som avses i 14 § och om hur uppgifterna ska registreras.

7 a kap.

Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

1 §

Algoritmisk handel

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel ska ha inrättat effektiva system och riskkontroller som är anpassade för den verksamhet som drivs för att

1) säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga och har tillräcklig kapacitet samt att de omfattas av lämpliga handelströsklar och handelslimiter,

2) förhindra att felaktiga order skickas eller att systemen på annat sätt fungerar så att de kan skapa eller bidra till en oordnad marknad,

3) säkerställa att handelssystemen inte kan användas för ändamål som strider mot EU:s marknadsmissbruksförordning eller mot reglerna för en handelsplats till vilken det är anslutet.

Ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. ska ha inrättat effektiva arrangemang för driftskontinuitet för att hantera avbrott av driften i sina handelssystem. Värdepappersföretaget ska säkerställa att systemen är fullständigt testade och vederbörligen övervakade för att säkerställa att de uppfyller kraven som föreskrivs i 1 och 2 mom.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel i Finland eller i en EES-stat ska anmäla detta till Finansinspektionen samt till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget bedriver algoritmisk handel i egenskap av medlem av eller deltagare på handelsplatsen.

Ett värdepappersföretag ska bevara och på begäran av Finansinspektionen tillhandahålla en beskrivning av egenskaperna hos sina strategier för algoritmisk handel, närmare uppgifter om de handelsparametrar eller handelslimiter som gäller för systemet, de centrala överensstämmelse- och riskkontrollåtgärder som det har inrättat för att säkerställa att villkoren som föreskrivs i 1 mom. är uppfyllda samt närmare uppgifter om kontrollen av sina system.

Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndighet för en handelsplats där värdepappersföretaget i egenskap av medlem eller deltagare på handelsplatsen bedriver algoritmisk handel och utan onödigt dröjsmål vidarebefordra den information som avses i 4 mom.

Ett värdepappersföretag som tillämpar en teknisk för algoritmisk högfrekvenshandel ska i en godkänd form bevara korrekta och kronologiska uppgifter om alla sina lagda order, inbegripet annulleringar av order, utförda order och bud på handelsplatser och ska på begäran överlämna dem till Finansinspektionen.

2 §

Algoritmisk handel och marknadsgaranti

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel som ett led i en marknadsgarantstrategi ska med beaktande av likviditeten, omfattningen och arten på den specifika marknaden och särdragen hos de instrument med vilka handel bedrivs

1) utföra denna marknadsgarantstrategi kontinuerligt under en bestämd andel av handelsplatsens handelstider, utom under exceptionella omständigheter, så att handelsplatsen tillhandahålls likviditet på ett regelbundet och förutsägbart sätt,

2) ingå ett bindande skriftligt avtal med den handelsplats som åtminstone specificerar värdepappersföretagets skyldigheter enligt 1 punkten, och

3) ha infört effektiva system och kontroller som säkerställer att företaget alltid uppfyller sina skyldigheter enligt det avtal som avses i 2 punkten.

Ett värdepappersföretag som bedriver algoritmisk handel anses bedriva en marknadsgarantstrategi om det som medlem av eller deltagare på en eller flera handelsplatser, när det handlar för egen räkning, har en strategi som omfattar att skicka ut fasta, simultana köp- och säljbud av jämförbar storlek till konkurrenskraftiga priser avseende ett eller flera finansiella instrument på en enda handelsplats eller olika handelsplatser, så att likviditet regelbundet och löpande tillhandahålls den totala marknaden.

3 §

Direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska ha inrättat effektiva system och kontroller som säkerställer att

1) lämpligheten hos kunder som använder tjänsten bedöms och granskas på lämpligt sätt,

2) kunder som använder tjänsten förhindras att överskrida förinställda handels- och kredittrösklar,

3) handel som bedrivs av kunder som använder tjänsten övervakas vederbörligen och att lämplig riskkontroll förhindrar handel som kan skapa risker för värdepappersföretaget självt eller som skulle kunna skapa eller bidra till en oordnad marknad eller stå i strid med EU:s marknadsmissbruksförordning eller de regler som gäller för handelsplatsen.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska ansvara för att se till att kunder som använder tjänsten iakttar bestämmelserna i denna lag och i lagen om handel med finansiella instrument och följer handelsplatsens regler. Värdepappersföretaget ska övervaka transaktionerna för att upptäcka överträdelser av de reglerna, otillbörliga marknadsförhållanden eller otillbörligt uppförande som kan innebära marknadsmissbruk och som ska rapporteras till den behöriga myndigheten. Värdepappersföretaget ska säkerställa att det finns ett bindande skriftligt avtal mellan värdepappersföretaget och kunden rörande de huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänsten och att värdepappersföretaget enligt avtalet förblir ansvarigt enligt denna lag.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska anmäla detta till Finansinspektionen och till de behöriga myndigheterna för den handelsplats där värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde.

Värdepappersföretaget ska på begäran tillhandahålla Finansinspektionen en beskrivning av de system och kontroller som avses i 1 mom. och belägg för att de har tillämpats.

Finansinspektionen ska på begäran av en behörig myndighet för den handelsplats i förhållande till vilken värdepappersföretaget tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde, utan onödigt dröjsmål vidarebefordra information som avses i 4 mom.

Värdepappersföretaget ska se till att dokumentation om uppgifter som avses i denna paragraf sparas och att den dokumentationen är tillräcklig för att den behöriga myndigheten ska kunna övervaka efterlevnaden av bestämmelserna.

4 §

Värdepappersföretag som agerar som clearingmedlem för motparter

Ett värdepappersföretag som i enlighet med artikel 2.14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister agerar som en allmän clearingmedlem för kunder som avses i artikel 2.15 i förordningen ska ha inrättat effektiva system och kontroller för att säkerställa att avvecklingstjänster tillämpas enbart på kunder som är lämpliga och uppfyller tydliga kriterier och att lämpliga krav föreskrivs för de kunderna för att minska riskerna för värdepappersföretaget och för marknaden.

Värdepappersföretaget och dess kunder ska upprätta skriftliga avtal rörande de huvudsakliga rättigheter och skyldigheter som följer av tillhandahållandet av tjänster som avses i 1 mom.

5 §

Utländska EES-värdepappersföretags anmälningsskyldighet

Ett utländskt EES-värdepappersföretag som i enlighet med 1 § bedriver algoritmisk handel i Finland ska anmäla detta till Finansinspektionen.

Ett EES-värdepappersföretag som i enlighet med 3 § tillhandahåller direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats ska anmäla detta till Finansinspektionen.

6 §

Tillämpning av bestämmelserna på handelsparter på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar

Vad som ovan i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretag ska tillämpas också på sådana handelsparter enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument som enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom. 2, 4 och 6 punkten i denna lag inte förutsätts ha verksamhetstillstånd.

8 kap.

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag och leverantörer av datarapporteringstjänster ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

I 31 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om rapporteringsskyldigheten när det gäller ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (kundmedel) som har anförtrotts företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen och, med undantag för kreditinstitut, förhindra att kundmedel används för värdepappersföretagets egen räkning.

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

I 10 kap. 5 § föreskrivs det om informationsskyldighet i samband med förvaring av kundmedel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg. Värdepappersföretaget ska regelbundet kontrollera att kraven för förvaring av kunders finansiella instrument uppfylls. Med utomstående förvarare avses ett företag som enligt avtal med ett värdepappersföretag för dettas räkning förvarar finansiella instrument som tillhör värdepappersföretagets kunder.

Ett värdepappersföretag ska förvara kundernas finansiella instrument hos en utomstående förvarare som står under Finansinspektionens, en utländsk EES-tillsynsmyndighets eller ett tredjelands tillsynsmyndighets tillsyn. Undantag från detta krav kan göras endast i det fall att det finansiella instrumentets eller en sidotjänsts karaktär förutsätter att det förvaras i ett sådant tredjeland där förvaring av finansiella instrument inte regleras i lag eller i det fall att en professionell kund skriftligen ber om det.

Ett värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera kundmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Med kundens uttryckliga samtycke får kundmedel placeras också i fondandelar i en sådan penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de förutsättningar som anges i fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller annars är föremål för tillsyn samt de krav som anges i artikel 2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1071/2013 om de monetära finansinstitutens balansräkningar.

Om kundmedel placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget noga överväga behovet att diversifiera kundmedlen och med tillräcklig omsorg välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitut eller den penningmarknadsfond som ska förvara kundmedlen och regelbundet bedöma om kraven på förvaring av kundmedlen är uppfyllda.

Om värdepappersföretaget förvarar kundmedel hos ett företag som hör till samma koncern, får beloppet av de förvarade medlen uppgå till högst 20 procent av alla sådana penningmedel. Detta krav kan emellertid åsidosättas om det är motiverat med beaktande av arten, kvantiteten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet. Värdepappersföretaget ska regelbundet bedöma om förutsättningarna för avvikelse från diversifieringskravet är uppfyllda och för Finansinspektionen ange grunderna för sin bedömning.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Förfogande över rättigheter som avser kunders finansiella instrument eller kundmedel

Ett värdepappersföretag får inte utan en kunds på förhand givna uttryckliga samtycke för egen och inte heller för en annan kunds eller en tredjeparts räkning pantsätta, avyttra eller an-

nars i rättsligt hänseende förfoga över kundens finansiella instrument. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning, avyttring eller annat rättsligt förfogande över finansiella instrument. Samtycket ska ges skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Sådana säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter som avser kundmedel och som ger en tredje part möjlighet att förfoga över kundmedel och som inte avser kunden eller tillhandahållande av tjänster till kunden är tillåtna endast då detta krävs enligt lagstiftningen i ett sådant tredjeland där kundmedlen förvaras.

Ett värdepappersföretag får trots 1 och 2 mom. pantsätta en kunds finansiella instrument hos en värdepapperscentral eller clearingmedlem som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta, avyttra eller annars i rättsligt hänseende förfoga över en kunds finansiella instrument finns i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).

4 a §

Avtal om finansiell äganderättsöverföring

Ett värdepappersföretag ska säkerställa att avtal om finansiell äganderättsöverföring ingås endast då det är motiverat eller då ingen annan säkerhet som kunden erbjuder är lämplig för att säkerställa att kunden uppfyller sina skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. Beloppet av de kundmedel som överförs får inte vara obegränsat eller avsevärt mycket större än kundens skyldigheter gentemot värdepappersföretaget.

Värdepappersföretaget ska upplysa professionella kunder och godtagbara motparter om de risker som är förenade med arrangemangen samt om effekten på kundskyddet.

Ett värdepappersföretag får ingå avtal om äganderättsöverföring endast med professionella kunder.

5 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid förvaring och annan hantering av kundmedel enligt 1—4 §, 4 a § och 10—11 § som behövs för att genomföra kommissionens delegerade direktiv. Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i kundmedel som avses i 1 §.

6 §

Revisorsutlåtande

Värdepappersföretagets revisor ska minst en gång per år ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav det framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hante-

ring av kundmedel stämmer överens med bestämmelserna i detta kapitel och med de föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

10 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet om förvaring och annan hantering av kundmedel

Värdepappersföretag ska på begäran av Finansinspektionen eller andra behöriga myndigheter, konkursförvaltare, utredare vid saneringsförfarande, utsökningsmyndigheter och Verket för finansiell stabilitet lämna uppgifter om

1) kundmedel som förvaras för en kunds räkning,
2) utomstående förvarare av kundmedel, om konton som används för förvaring och om förvaringsavtal,
3) var finansiella instrument förvaras, om konton som öppnats för och om avtal som ingåtts med utomstående förvarare,
4) utkontrakterade tjänster och om leverantörer av sådana tjänster,
5) personer som ansvarar för förvaring och annan hantering av kundmedel, samt om
6) avtal som är relevanta för att fastställa äganderätten till kundmedel eller andra jämförbara rättigheter.

11 §

Styrnings- och förvaltningsarrangemang för förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska utse en person som har tillräcklig kompetens och befogenhet att ansvara för att förpliktelser i anslutning till förvaring av kundmedel uppfylls.

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

1 §

Klassificering av kunder och avtal om kunders ställning

Värdepappersföretag ska ha interna instruktioner om klassificering av kunder och om förfarandet i detta avseende.

Ett värdepappersföretag kan antingen på eget initiativ eller på begäran av en professionell kund som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 1—5 punkten behandla denne som en icke-professionell kund. Behandlingen av en kund som icke-professionell ska föregås av ett skriftligt avtal. Om avtalet tillämpas på en eller flera tjänster eller transaktioner eller på en eller flera typer av finansiella instrument eller transaktioner, ska detta framgå av avtalet.

Ett värdepappersföretag ska innan det tillhandahåller investeringstjänster meddela en kund som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 2 punkten att denne utifrån tillgängliga uppgifter behandlas som professionell, om inte något annat avtalas.

En kund som generellt eller i samband med en viss investeringstjänst eller transaktion eller i fråga om en viss typ av transaktioner eller finansiella instrument vill bli behandlad som professionell kund enligt 1 kap. 23 § 1 mom. 6 punkten ska skriftligen be värdepappersföretaget om detta. Om kunden uppfyller kraven enligt 2 mom. i den paragrafen ska värdepappersföretaget skriftligen meddela kunden att denne som professionell kund inte omfattas av skyddet enligt alla de procedurbestämmelser som avses i denna lag och inte heller av ersättningsfondens investerarskydd. Kunden ska på motsvarande sätt skriftligen meddela värdepappersföre-

taget att den är medveten om att det skydd som procedurbestämmelserna och ersättningsfonden ger upphör att gälla.

Emittenten och andra som erbjuder värdepapper har med kundens samtycke rätt att av värdepappersföretaget få besked om hur kunden klassificeras med avseende på värdepapperet i fråga.

2 §

Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster

Tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

Investeringstjänster och sidotjänster får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information. All information, inklusive marknadsföringsmaterial, ska vara opartisk och tydlig. Om det efter att informationen getts framgår att den är vilseledande eller osann på ett sätt som har en väsentlig betydelse för investerare, ska den utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning. Av marknadsföringen ska framgå dess kommersiella syfte.

Bestämmelser om marknadsföring som gäller ersättningsfondens investerarskydd finns i 11 kap. 25 §.

3 §

Avtal om investeringstjänster

Ett skriftligt avtal ska upprättas med kunden om värdepappersföretagets tillhandahållande av investeringstjänster, varav framgår parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga avtalsvillkor.

I avtalet får inte tas in villkor som strider mot god sed eller är oskäliga för kunden.

4 §

Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet

Innan ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning eller portföljförvaltning ska det inhämta nödvändiga upplysningar om kundens kunskaper om och erfarenheter av produkten eller tjänsten och om kundens finansiella ställning, inbegripet förmågan att bära förluster, och investeringsmål, inbegripet risktoleransen, så att värdepappersföretaget kan rekommendera kunden de investeringstjänster och finansiella instrument som är lämpliga för denne, och i synnerhet är förenliga med kundens risktolerans och förmåga att bära förluster. När ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter, ska det bedöma att hela det kombinerade produkt- eller tjänstepaketet är lämpligt för kunden.

Om ett värdepappersföretag tillhandahåller andra investeringstjänster än investeringsrådgivning och portföljförvaltning, ska det innan tjänsterna tillhandahålls fråga kunden om dennes erfarenheter av och kunskaper om det finansiella instrumentet eller investeringstjänsten i fråga för att kunna bedöma om de planerade instrumenten eller tjänsterna är ändamålsenliga för kunden. Om en kombination av tjänster eller produkter planeras ska kombinationens ändamålsenlighet bedömas i dess helhet. Om värdepappersföretaget utifrån vad kunden uppgett anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är ändamålsenlig sig för kunden ska värdepappersföretaget varna kunden. Om kunden inte ger tillräckliga uppgifter eller vägrar lämna begärd information, ska värdepappersföretaget varna kunden för att det inte kan bedöma det

finansiella instrumentets eller tjänstens ändamålsenlighet för kunden. Varningen kan ges i standardform.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller inte utförande eller mottagande och förmedling av kundorder med eller utan sidotjänster, med undantag för sådant beviljande av krediter eller lån i enlighet med 2 kap. 3 § 1 punkten i denna lag, som inte omfattar befintliga kreditlimiter för kundernas lån, transaktionskonton och kontokrediter, om kunden klart och tydligt har informerats om att värdepappersföretaget när det tillhandahåller den tjänsten inte behöver bedöma det tillhandahållna eller erbjudna finansiella instrumentets eller den tillhandahållna eller erbjudna tjänstens ändamålsenlighet och att denne därför inte åtnjuter det skydd som avses i de relevanta reglerna, och tjänsterna avser

1) aktier som upptagits till handel på en reglerad marknad eller på en likvärdig marknad i tredjeland eller på en multilateral handelsplattform, med undantag för AIFM-fonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och aktier som omfattar derivat,

2) obligationer eller andra former av skuldförbindelser i värdepappersform, vilka upptagits till handel på en reglerad marknad eller på en likvärdig marknad i tredjeland eller på en multilateral handelsplattform, med undantag för sådana som omfattar derivat eller innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken,

3) penningmarknadsinstrument, med undantag för sådana som omfattar derivat eller innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken,

4) aktier eller andelar i fondföretag med undantag av de strukturerade fondföretag som avses i artikel 36.1 andra stycket i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats,

5) strukturerade insättningar, utom sådana som innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå risk avseende avkastning eller kostnaden för att avsluta en produkt i förtid,

6) andra icke-komplexa finansiella instrument.

Ett värdepappersföretag ska också i situationer som avses i 3 mom. uppfylla sina förpliktelser i fråga om intressekonflikter som avses i 7 kap. 9 §.

5 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet

Värdepappersföretagen ska i god tid innan tjänster erbjuds ge kunderna tillräcklig information om värdepappersföretaget och dess tjänster, finansiella instrument och föreslagna investeringsstrategier, handelsplatser för utförande och alla kostnader och tillhörande avgifter. Informationen ska gå ut på att

1) värdepappersföretaget i god tid innan det tillhandahåller investeringsrådgivningen upplyser kunden om huruvida

a) rådgivningen tillhandahålls på oberoende grund eller inte,

b) råden är grundade på en allmän eller en mer begränsad analys av olika typer av finansiella instrument, och i synnerhet om urvalet är begränsat till finansiella instrument som emitteras eller tillhandahålls av enheter med nära anknytning till värdepappersföretaget eller med rättsliga eller ekonomiska förbindelser, till exempel ett kontraktsförhållande, som är så nära att det kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund,

c) värdepappersföretaget kommer att ge kunden en regelbunden bedömning av lämpligheten hos de finansiella instrument som det rekommenderar den kunden,

2) uppgifterna om finansiella instrument och föreslagna placeringsstrategier innefattar lämplig vägledning om, och varningar för, de risker som är förknippade med investeringar i de instrumenten eller särskilda placeringsstrategier och huruvida de finansiella instrumenten är av-

sedda för professionella eller icke-professionella kunder, med beaktande av den fastställda kundmålgruppen,

3) uppgifterna om samtliga kostnader och tillhörande avgifter måste innehålla information avseende både investeringen och sidotjänsterna, inbegripet eventuell kostnad för rådgivning, kostnaden för det finansiella instrument som rekommenderas eller marknadsförs till kunden och hur kunden får betala för det, inklusive eventuella tredjepartsbetalningar, och

4) kunderna informeras om förvaringen av kundmedel samt de därmed förenade riskerna, i synnerhet i situationer då kundmedel förvaras hos en tredje part eller på ett sådant konto som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett sådant förvaltningskonto som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton.

Informationen om alla kostnader och avgifter, inbegripet kostnader och avgifter som har samband med investeringstjänsten och det finansiella instrumentet, som inte orsakas av förekomsten av underliggande marknadsrisk, ska räknas samman så att kunden kan förstå den totala kostnaden liksom den kumulativa effekten på investeringens avkastning, och när kunden så begär, ska en uppdelning per post ges. Sådan information ska ges kunden regelbundet, och åtminstone årligen, under investeringens varaktighet.

Informationen ska tillhandahållas på ett sådant sätt att kunder har rimlig möjlighet att förstå arten av och den risk som är förknippad med den investeringstjänst och den specifika typ av finansiellt instrument som erbjuds och att de därigenom är välinformerade inför investeringsbesluten.

När en investeringstjänst erbjuds som en del av en finansiell produkt för vilken det redan finns andra regler gällande kreditinstitut och konsumentkrediter avseende informationsskyldigheter, ska den tjänsten inte därutöver omfattas av förpliktelserna enligt denna paragraf.

Om en investeringstjänst erbjuds tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket eller som ett villkor för samma överenskommelse eller paket, ska värdepappersföretaget informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa tjänsterna och produkterna separat, och ska tillhandahålla separat uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje tjänst eller produkt. Om riskerna med en sådan överenskommelse eller ett sådant paket som erbjuds en icke-professionell kund sannolikt skiljer sig från de risker som uppstår i det fall att komponenterna väljs separat, ska värdepappersföretaget tillhandahålla en adekvat beskrivning av tjänsterna och produkterna i överenskommelsen eller paketet och av hur samverkan förändrar riskerna.

6 §

Incitament

Ett värdepappersföretag får inte betala till någon annan part än en kund eller till en person som agerar för en kunds räkning, eller av sådan part ta emot förmedlingsavgift eller provision, eller erbjuda eller erbjudas icke-monetära förmåner i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster eller en sidotjänst, till eller av någon annan part än kunden eller en person på kundens vägnar, förutom då betalningen eller förmånen är utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden, och inte försämrar värdepappersföretagets förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

En avgift, provision eller en icke-monetär förmån som avses i 1 mom. ska anses vara utformad för att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden om den är motiverad genom tillhandahållandet av en extra tjänst eller en tjänst på en högre nivå till den berörda kunden, som står i proportion till storleken på det mottagna incitamentet, och om den inte direkt gynnar det mottagande företaget, dess aktieägare eller anställda utan att detta ger en materiell fördel för den berörda kunden samt om den är motiverad genom tillhandahållandet av en löpande förmån till den berörda kunden i samband med ett löpande incitament.

Förekomsten, arten och beloppet av den betalning eller förmån som avses i 1 mom., eller när beloppet inte kan bestämmas, metoden för att beräkna detta belopp, måste redovisas klart och tydligt för kunden, på ett sätt som är heltäckande, korrekt och begripligt, innan den ifrågavarande investeringstjänsten eller sidotjänsten tillhandahålls. Om för kunden på förhand endast har redovisats metoden för att beräkna beloppet eller förmånen, ska värdepappersföretaget i efterhand lämna en redovisning till kunden av det exakta beloppet av den betalning eller förmån som mottagits eller betalats. Dessutom ska värdepappersföretaget minst en gång om året underrätta sina kunder om den faktiska belopp av betalningar eller förmåner som mottagits eller betalats. Värdepappersföretaget ska också informera kunden om mekanismerna för att till kunden överföra avgiften, provisionen, den monetära eller icke-monetära förmånen som erhållits i samband med tillhandahållandet av investerings- eller sidotjänsten.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på betalningar eller förmåner som möjliggör eller krävs för tillhandahållandet av investeringstjänster, såsom depåkostnader, avvecklingskostnader och börsavgifter, rättsliga avgifter eller rättsliga arvoden, och som är så beskaffade att de inte kan stå i strid med värdepappersföretagets skyldighet att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

När värdepappersföretaget tillhandahåller investeringsrådgivning på oberoende grund, ska det bedöma ett tillräckligt stort urval av finansiella instrument som är tillgängliga på marknaden vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och emittenter eller produktleverantörer för att säkerställa att kundens investeringsmål på lämpligt sätt kan tillgodoses. Bedömningen får inte vara begränsad till finansiella instrument som utfärdats eller tillhandahållits av värdepappersföretaget självt eller av enheter som har nära anknytning till värdepappersföretaget, eller andra enheter med vilka värdepappersföretaget har så nära rättsliga eller ekonomiska förbindelser, att det kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund.

När värdepappersföretaget tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning på oberoende grund får det inte motta och behålla avgifter, provisioner, eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder. Avgifter, provisioner och ekonomiska förmåner måste till fullo lämnas tillbaka till kunden utan obefogat dröjsmål. Värdepappersföretaget ska underrätta kunden om hur en mottagen avgift, provision eller monetär eller icke-monetär förmån överförs till kunden. Kunden ska underrättas om en överförd återbetalning.

Trots vad som föreskrivs i 6 mom. ska mindre icke-monetära förmåner som kan förbättra kvaliteten hos den kapitalförvaltnings- eller oberoende investeringsrådgivningstjänst som tillhandahålls en kund och är av sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse, redovisas tydligt innan tjänsten tillhandahålls och ska inte betraktas som incitament som avses här.

Ett värdepappersföretag ska säkerställa att det inte ersätter sina anställda eller bedömer deras prestationer på ett sätt som står i strid med företagets skyldighet att agera i kundernas bästa intresse. Värdepappersföretaget ska inte ha arrangemang som genom ersättningar, försäljningsmål eller andra sätt som skulle kunna ge personalen incitament att rekommendera ett visst finansiellt instrument till en icke-professionell kund, när värdepappersföretaget skulle kunna erbjuda ett annat finansiellt instrument som bättre skulle tillgodose den kundens behov.

7 §

Rapportering till kunder

Ett värdepappersföretag ska på ett varaktigt medium lämna tillfredsställande rapporter till kunder om de tjänster som företaget tillhandahållit. Rapporterna ska inkludera regelbundna meddelanden till kunder, med beaktande av typen av och komplexiteten hos de aktuella finansiella instrumenten och arten av den tjänst som tillhandahålls kunden. Rapporterna ska i före-

kommande fall innehålla uppgifter om kostnaderna för de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning.

När värdepappersföretaget tillhandahåller investeringsrådgivning, ska det innan transaktionen görs lämna en bedömning av lämpligheten till kunden på ett varaktigt medium som specificerar vilken rådgivning som getts och hur denna rådgivning motsvarar den icke-professionella kundens behov, mål och andra egenskaper.

Om avtalet att köpa eller sälja ett finansiellt instrument ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att en lämplighetsförklaring tillhandahålls i förväg, får värdepappersföretaget lämna en skriftlig lämplighetförklaring på ett varaktigt medium omedelbart efter det att kunden har bundits av ett avtal, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

1) kunden har gett sitt samtycke till att erhålla lämplighetsförklaringen utan onödigt dröjsmål efter det att transaktionen genomförts, och

2) värdepappersföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga transaktionen så att lämplighetsförklaringen först kan erhållas.

Om värdepappersföretaget erbjuder kapitalförvaltning eller har informerat kunden om att det kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning, ska den regelbundna rapporten innehålla en uppdaterad förklaring om hur investeringen motsvarar den icke-professionella kundens behov, mål och andra egenskaper.

I 11 kap. 12 och 23 § föreskrivs om rapporteringsskyldigheten i fråga om investerarskyddet.

8 §

Omsorgsfullt utförande av order

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster består i att utföra order ska vidta tillräckliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder, med beaktande av de omständigheter som är väsentliga för utförandet av ordern, exempelvis med beaktande av pris, kostnad, skyndsamhet, sannolikhet för utförande och avveckling, storlek och art. Om kunden har gett specifika instruktioner ska dock värdepappersföretaget vara skyldigt att utföra ordern i enlighet med dessa. Bästa möjliga resultat ska i fråga om en icke-professionell kund fastställas med hänsyn till den totala ersättningen, som utgör priset för det finansiella instrumentet och kostnaderna i samband med utförandet, som ska inbegripa kundens alla utgifter som hänför sig direkt till orderns utförande, däribland handelspartens avgifter, clearing- och avvecklingsavgifter och alla andra avgifter som betalats till tredjeparter som deltagit i utförandet av ordern. Värdepappersföretaget ska för att uppnå det från kundens synpunkt bästa resultatet jämföra handelsplatser där ordern kan utföras. Vid bedömningen ska beaktas värdepappersföretagets egna provisioner och kostnader.

Ett värdepappersföretag får inte ta emot någon sådan ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order till en viss handelsplats eller utförandeplats som skulle vara en överträdelse av de krav avseende intressekonflikter och incitament som avses i denna lag.

Värdepappersföretag ska upprätta och genomföra riktlinjer för utförande av order som i enlighet med 1 mom. gör det möjligt för dem att uppnå bästa möjliga resultat för sina kundorder. I riktlinjerna för utförande av order ska för varje klass av finansiella instrument anges uppgifter om de olika handelsplatser där värdepappersföretaget utför sina kundorder och de faktorer som påverkar valet av handelsplats för utförande. Riktlinjerna ska minst omfatta de handelsplatser som gör det möjligt förvärdepappersföretaget att stadigvarande uppnå bästa möjliga resultat vid utförande av kundorder.

Värdepappersföretaget ska innan investeringstjänsterna tillhandahålls ge sina kunder tillräckligt detaljerad information och på ett tydligt och på ett sätt som är lätt att förstå för kunden förklara hur kundorder kommer att utföras. Värdepappersföretaget ska underrätta sina kunder om väsentliga förändringar i sina riktlinjer. Värdepappersföretaget ska på förhand inhämta sina kunders samtycke i fråga om riktlinjerna för utförande av kundorder.

Om en order enligt verksamhetsprinciperna kan utföras utanför en handelsplats, ska värdepappersföretaget informera sina kunder om denna möjlighet. Värdepappersföretaget ska inhämta kundens uttryckliga samtycke antingen i form av ett generellt samtycke eller separat för varje transaktion.

Värdepappersföretag som utför kundorder ska för varje klass av finansiella instrument varje år göra en sammanfattning av och offentliggöra de fem främsta handelsplatserna i fråga om handelsvolym där de utförde kundorder under föregående år och information om den uppnådda kvaliteten på utförandet.

Värdepappersföretag som utför kundorder ska övervaka hur deras system och riktlinjer för utförandet av order fungerar i praktiken, så att de vid behov kan identifiera och korrigera eventuella brister. Företagen ska regelbundet bedöma om de val av handelsplatser för utförandet som anges i riktlinjerna för utförande av order erbjuder det för kunden bästa möjliga resultatet med beaktande av den information som offentliggörs enligt 3 och 6 mom. Värdepappersföretagen ska underrätta de kunder med vilka de har en fortlöpande kundrelation om varje väsentlig förändring av sitt system eller sina riktlinjer för utförande av order.

Värdepappersföretag ska på begäran för sina kunder och för den behöriga myndigheten kunna visa att de har verkställt deras order i enlighet med riktlinjerna för utförandet av kundorder.

9 §

Orderhantering

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller utförande av order som investeringstjänster ska utföra kundernas order utan obefogat dröjsmål. Företaget får inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av kundorder.

Ett värdepappersföretag ska utföra sinsemellan likartade kundorder i den ordning som de tagits emot, effektivt, rättvist och snabbt.

I 7 kap. 4 § i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att offentliggöra limiterade kundorder.

10 §

Kundorder från andra värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som av ett annat värdepappersföretag tar emot kundorder som avser investeringstjänster eller sidotjänster ska kunna förlita sig på de uppgifter om kunden som överlämnats av det värdepappersföretag som förmedlade instruktionerna. Det värdepappersföretag som förmedlat ordern förblir ansvarigt för att den information som det lämnat är fullständig och riktig.

Ett värdepappersföretag ska likaså kunna förlita sig på sådana rekommendationer rörande en tjänst eller transaktion som ett annat värdepappersföretag har gett kunden. Det värdepappersföretag som har förmedlat en order förblir ansvarigt för att dess rekommendationer och råd till kunden är lämpliga.

Ett värdepappersföretag som får order eller kundanvisningar av ett annat värdepappersföretag ansvarar i enlighet med detta kapitel för att ordern utförs.

11 §

Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster

Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara uppgifter om kundorder som avser finansiella instrument, uppgifter om transaktioner som avser finansiella instrument och utförs för egen el-

ler en kunds räkning samt om andra tjänster som företaget tillhandahållit under fem år och på begäran av Finansinspektionen i högst sju år.

12 §

Inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation

Värdepappersföretag ska bevara inspelningar av telefonsamtal som gäller sådana transaktioner och elektronisk kommunikation om tillhandahållande av tjänster som har samband med transaktioner för egen räkning samt tillhandahållande av tjänster som gäller mottagande, förmedling eller utförande av kundorder. Förpliktelsen att spela in och bevara kommunikation gäller också sådana telefonsamtal och elektroniska meddelanden som är avsedda att leda till sådana transaktioner som nämns ovan.

Ett värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att spela in telefonsamtal som avses i 1 mom. och bevara relevant elektronisk kommunikation som görs, sänds eller tas emot med utrustning som värdepappersföretaget tillhandahåller en anställd eller ett anknutet ombud eller som värdepappersföretaget accepterar eller tillåter att en anställd eller ett anknutet ombud använder. Ett värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att en anställd eller underleverantör gör, sänder eller tar emot relevanta telefonsamtal eller relevant elektronisk kommunikation med privatägd utrustning som värdepappersföretaget inte kan dokumentera eller kopiera.

Ett värdepappersföretag ska informera sina nya och befintliga kunder om att sådan telekommunikation eller sådana telefonsamtal mellan värdepappersföretaget och dess kunder som leder eller kan leda till transaktioner kommer att spelas in. Sådan information får tillhandahållas en gång, innan nya och befintliga kunder tillhandahålls investeringstjänster. Ett värdepappersföretag får inte per telefon tillhandahålla investeringstjänster eller investeringsverksamhet till kunder som inte i förväg har informerats om att deras telefonkommunikation eller telefonsamtal spelas in, eller om sådana investeringstjänster eller sådan investeringsverksamhet som rör mottagande, förmedling och utförande av kundorder.

Kunder får lägga order via andra kanaler än sådana som avses i 1 mom., men detta måste göras skriftligen eller på något annat varaktigt medium. Innehållet i relevanta samtal vid personliga möten med en kund ska tillräckligt noggrant och heltäckande dokumenteras eller bevaras på annat sätt. Sådana order ska anses vara likvärdiga med dem som tas emot via telefon.

Inspelningar av telefonsamtal och dokumenterad kommunikation ska på begäran tillhandahållas en kund. Dokumentationen ska bevaras i fem år efter dokumenteringen och, på begäran av Finansinspektionen, i högst sju år.

13 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som i form av investeringstjänster tillhandahåller, tar emot, förmedlar eller utför kundorder eller handlar för egen räkning kan utföra transaktioner med godtagbara motparter utan att för sådana transaktioner eller för någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner behöva tillämpa 1—9 §, med undantag för 5 § 1—3 mom. samt 7 § 1—4 mom. Värdepappersföretaget ska i sina förbindelser med godtagbara motparter agera hederligt, rättvist och professionellt. Kommunikationen ska ske på ett sätt som är rättvisande, tydligt och inte vilseledande, med beaktande av karaktären hos den godtagbara motparten och dennes verksamhet.

En kund som är en sådan godtagbar motpart som avses i 1 kap. 24 § 1 punkten har rätt att be motparten tillämpa de bestämmelser som nämns i 1 mom. i fråga om transaktioner med denne, antingen generellt eller i fråga om enskilda transaktioner. Värdepappersföretaget ska be en så-

dan tilltänkt motpart som avses i 1 kap. 24 § 2 punkten om en uttrycklig bekräftelse av att denne godkänner ställningen som godtagbar motpart.

14 §

Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform

På transaktioner mellan handelsparter på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument ska 1—9 § inte tillämpas när transaktionen genomförs på en reglerad marknad. Den reglerade marknadens handelsparter ska dock iaktta de skyldigheter som avses ovan mot sina kunder när de på kundernas vägnar utför order på en reglerad marknad.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på transaktioner mellan handelsparter på en sådan multilateral handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument och på transaktioner mellan marknadsplatsoperatören och handelsparterna när transaktionen genomförs på en multilateral handelsplattform.

15 §

Behandling av kundklagomål

Värdepappersföretag ska se till att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter och tillämpningen av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Ett värdepappersföretag ska meddela Finansinspektionen ett i 1 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter. På Finansinspektionens begäran ska värdepappersföretaget tillställa Finansinspektionen organets stadgar och andra utredningar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av 1 mom., enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Finansinspektionen ska meddela Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ett i 1 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter.

16 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som krävs för genomförandet av kommissionens delegerade direktiv om

1) förutsättningarna enligt 6 § 1 och 2 mom. för att en avgift eller förmån som avses i bestämmelsen är avsedd att förbättra kvaliteten hos den tjänst som tillhandahålls en kund och att den är förenlig med kundens intressen,

2) förutsättningarna enligt 6 § 3 och 6 mom. när det gäller information till kunden om erhållna eller betalda avgifter eller förmåner samt om återbetalning av dem till kunden,

3) sådana mindre icke-monetära förmåner som avses i 6 § 7 mom.,

4) sådana incitament enligt 6 § som har samband med investeringsanalyser.

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

— —

Den skyldighet som föreskrivs i 1 mom. är fullgjord i fråga om strukturerade insättningar, om dessa utfärdas av kreditinstitut som är medlemmar i ett system för garanti av insättningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem.

— —

12 kap.

Sekretess och kundkontroll

2 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

— —

Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till i lagen om handel med finansiella instrument avsedda börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem eller skyldigheten att bevara information. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämställas med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel och är verksamma i en EES-stat.

13 kap.

Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet

1 §

Filialetablering i andra EES-stater eller användning av anknutna ombud

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland eller har för avsikt att använda ett anknutet ombud som är etablerat i en sådan annan EES-stat inom vars territorium företaget inte har etablerat en filial, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet. Av anmälan ska framgå

1) i vilken EES-stat värdepappersföretaget har för avsikt att etablera filial eller i vilken de anknutna ombud är etablerade som företaget har för avsikt att använda,

2) en verksamhetsplan i vilken åtminstone anges vilka investeringstjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas och vilka sidotjänster som ska tillhandahållas i enlighet med bilaga I till direktivet om marknaden för finansiella instrument,

3) filialens organisationsstruktur samt om filialen avser att använda ett anknutet ombud och ombudets namn,

4) det anknutna ombudets organisationsstruktur och den planerade användningen av det ombudet, då värdepappersföretaget inte etablerar någon filial,

5) uppgifter om filialens eller det anknutna ombudets adress där handlingar kan fås,
6) namnen på de personer som ansvarar för filialens eller det anknutna ombudets verksamhet.

Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underrätta den utländska EES-myndighet och värdepappersföretaget om uppgifterna samt till anmälan foga uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant saknas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan om den har skäl att misstänkta att värdepappersföretagets finansiella ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren för den planerade verksamheten. Verksamheten får inte inledas om Finansinspektionen inom den ovan nämnda tidsfristen har vägrat göra anmälan.

Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat och inleda affärsverksamhet efter det att en anmälan om saken har inkommit från den behöriga utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om någon anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit från det att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.

Värdepappersföretaget ska till Finansinspektionen meddela ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. Finansinspektionen ska efter att ha fått meddelandet vidta de åtgärder som avses i 2 mom.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat i en annan EES-stat, ska på ombudet i tillämpliga delar tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i andra EES-stater

Ett värdepappersföretag som utan att etablera filial avser att i en annan EES-stat än Finland tillhandahålla sådana investeringstjänster som avses bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster, ska i god tid på förhand göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet. Av anmälan ska framgå

1) i vilken EES-stat företaget avser att bedriva verksamhet,
2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas som ska tillhandahållas samt, om avsikten är att använda ett eller flera i Finland etablerade anknutna ombud i EES-staten i fråga, namnen på dessa ombud.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att den mottagit en sådan anmälan som avses i 1 mom. vidarebefordra uppgifterna till den mottagande EES-statens tillsynsmyndighet. Om ett värdepappersföretag har för avsikt att i en annan EES-stat använda anknutna ombud som är etablerade i Finland ska Finansinspektionen inom en månad efter att ha tagit emot anmälan enligt 1 mom. till tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten meddela namnen på de anknutna ombud som värdepappersföretaget avser att använda i samband med tjänsterna och verksamheten i EES-staten i fråga. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster eller bedriva investeringsverksamhet i den mottagande EES-staten.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska efter att ha fått anmälan vidta åtgärder som avses i 2 mom.

Ett värdepappersföretag som avser att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral eller organiserad handel, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla inform-

ationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra aktörer som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter på en multilateral handelsplattform.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 4 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

6 a §

Tillhandahållande av tjänster till tredjeländer

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att utan filialetablering i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster till ett tredjeland ska i god tid på förhand meddela Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla eller vilken verksamhet det avser att bedriva samt i vilken stat och hur tjänsterna ska tillhandahållas. En anmälan ska göras också om det sker förändringar i dessa uppgifter.

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som orsakats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har utkontrakterat en funktion som avses i 7 kap. 5 §.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat filialkunder eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 2—4 mom., 2—5 §, 8 § 1, 2, 4—8 mom. eller 9 § 2 mom. och 11—13 §.

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Bestämmelserna i 7 kap. 12—14 § i denna lag om insideranmälan och insiderregister är sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelsen i 2 kap. 4 § i denna lag som gäller användning av ordet ”bankir” eller ”bankirfirma” i sin firma eller annars i sin verksamhet,

2) bestämmelserna i 7 kap. 3 § i denna lag som gäller finansiering av förvärv av finansiella instrument som ingår i värdepappersföretagets kapitalbas och mottagande av sådana instrument som pant samt Finansinspektionens beslut enligt 30 § i lagen om Finansinspektionen som gäller begränsning av utdelning,

3) bestämmelserna i 12 kap. i kreditinstitutslagen om upprättande och offentliggörande av bokslut, verksamhetsberättelse och koncernbokslut,

Sådana bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1 mom.

1) bestämmelserna i 7 kap. 1—3 § i kreditinstitutslagen om förvaltnings- och styrningssystem, bestämmelserna om ersättningssystem i 8 kap. 3—14 § i samma lag, bestämmelserna om riskhantering i 9 kap. 2—21 § i samma lag samt bestämmelserna i 11 kap. 8 § i denna lag och i aktiebolagslagen om utdelningsrestriktioner,

2) bestämmelserna om kundkontroll i 12 kap. 3 § i denna lag,

3) bestämmelserna i 8 a kap. 1—3, 8 och 9 § i kreditinstitutslagen om kreditinstituts och finansiella företagsgruppers skyldighet att upprätta och granska återhämtningsplaner enligt 3 § och 4 § 1 mom. samt om godkännande av återhämtningsplaner för finansiella företagsgrupper i den lagen, bestämmelsen i 9 a kap. 7 § 3 mom. i den lagen om meddelande av planer om tillhandahållande av finansiellt stöd till myndigheterna och bestämmelserna i 11 kap. 5 a § 3 mom. i den lagen om rapportering till myndigheterna.

Påföljdsavgift kan inte påföras värdepappersföretag som avses i 6 kap. 1 § 5 och 6 mom. med stöd av de bestämmelser i kreditinstitutslagen som nämns i 2 mom. 1 punkten i denna lag.

Påföljdsavgift kan inte med stöd av 2 mom. 1 och 3 punkten påföras andra än värdepappersföretag och företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som ett värdepappersföretag samt personer som hör till ledningen för den juridiska personen i fråga och mot vars förpliktelser en gärning eller försummelse som avses i denna paragraf strider.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som anges i 1 och 2 mom., överträdelse eller försummelse av följande bestämmelser i EU:s tillsynsförordning:

1) artikel 99.1 om rapportering av kapitalbaskrav,

2) artikel 101 om rapportering av uppgifter om nationella fastighetsmarknader,

3) artikel 394.1 om rapportering av stora exponeringar mot kunder,

4) artikel 395.1 och 395.3—8 om begränsning av stora exponeringar mot kunder

5) artikel 405 om överföring av kreditrisken i en värdepapperiseringsposition,

6) artikel 412 om likviditetstäckningskrav,

7) artikel 415.1 och 415.2 om rapportering av likviditetsuppgifter

8) artikel 430.1 om rapportering av bruttosoliditetsgraden, och

9) artiklarna 431.1—3 och 451.1 om krav på offentliggörande.

Bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2 och 5 mom. dessutom

1) 2 kap. 1 och 2 § om tillståndsplikt för investeringstjänster, 26 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Finansinspektionen om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd och 2 mom. 4 punkten i samma paragraf om upplysningar som lämnats i ansökan om verksamhetstillstånd samt 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen om beslut att återkalla verksamhetstillstånd eller begränsa verksamheten,

2) 4 kap. om utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland, 5 kap. om tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland samt 13 kap. om filialetablering och tillhandahållande av tjänster utomlands,

3) 6 a kap. och 7 kap. 10 § om anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier samt med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen fattade beslut om förbud mot förvärv av ägarandelar och beslut enligt 32 c § i den lagen om begränsning av rättigheter som är baserade på aktier,

4) 6 b kap. om förvaltnings- och styrningssystem,

5) 7 kap. 2, 5—7 och 9 § om organisering av verksamheten,

6) 7 a kap. 1—6 § om algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde,

7) 9 kap. 1—4 a § om förvaring och annan hantering av kundmedel,

8) 10 kap. 2—13 § om förfaranden i kundförhållanden,

9) 7 kap. 6 § 1 mom. i kreditinstitutslagen om rapportering av överträdelser,

10) 18 § 1 mom., 19 § 1 mom., 23 och 24 § i lagen om Finansinspektionen om Finansinspektionens rätt att få uppgifter och granska.

Sådana bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2, 5 och 6 mom. sådana som avser överträdelse eller försummelse av följande bestämmelser i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument:

1) artiklarna 3.1 och 3.3, artikel 4.3 första underpunkten, artikel 6, artikel 7.1 tredje stycket första meningen, artiklarna 8.1, 8.3 och 8.4, artikel 10 samt artikel 11.1 tredje stycket första meningen och artikel 11.3 tredje stycket om transparens när det gäller finansiella instrument,

2) artiklarna 7.1 och 11.1 om tillstånd att skjuta upp offentliggörande,

3) artiklarna 12.1 och 13.1 om skyldighet att tillgängliggöra uppgifter före och efter handel på rimliga affärsvillkor,

4) artiklarna 14.1, 14.2 första meningen, 14.3 andra, tredje och fjärde meningen, 15.1 första stycket, första och tredje meningen i andra stycket, 15.2 och 15.4 andra meningen, 17.1 andra meningen, 18.1, 18.2, artikel 18.4 första meningen, 18.5 första meningen, 18.6 första stycket, 18.8 och 18.9, 20.1 andra stycket första meningen, 21.1, 21.2, 21.3 och artikel 22.2 samt artiklarna 23.1 och 23.2 om transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel,

5) artiklarna 25.1 och 25.2, artikel 26.1 första stycket, artiklarna 26.2—26.5, artikel 26.6 första stycket, 26.7 styckena 1—5 och 8 samt artikel 27.1 om skyldighet att rapportera transaktioner,

6) artiklarna 28.1 och 28.2 första stycket, 29.1 och 29.2, 30.1 samt artiklarna 31.2 och 31.3 om derivat,

7) artiklarna 35.1—35.3, 36.1—36.3 samt 37.1 och 37.3 om icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument,

8) artiklarna 40—42 om produktövervakning och produktingripande.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som nämns i 1, 2 och 5—7 mom. i denna paragraf, dessutom de närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av resolutionsdirektivet, kreditinstitutsdirektivet, direktivet om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och som avses i nämnda moment.

Påföljdsavgift får inte med stöd av 6 mom. 10 punkten påföras andra än Finansinspektionens tillsynsobjekt och andra aktörer som är skyldiga att iaktta denna lag eller EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Påföljdsavgift får inte påföras fysiska personer för överträdelse av bestämmelser som avses i 6 mom. 10 punkten, då det finns anledning att misstänkta en person för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om bestämmande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Ett värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat företagets kunder eller andra personer genom förfaranden som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och mot EU:s tillsynsförordning samt mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller med stöd av kreditinstitutsdirektivet eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller kreditinstitutsdirektivet. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1—7 §, 8 § 1, 2, 4—8 mom. eller 9—14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, av EU:s förordning av marknader för finansiella instrument, av EU:s tillsynsförordning eller av förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller kreditinstitutsdirektivet, uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1—7 §, 8 § 1, 2, 4—8 mom. eller 9—14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har utkontrakterat en funktion som avses i 7 kap. 5 §. I 7 kap. 6 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015).

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 12 kap. 1, 2 och 4 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag.

Denna lag träder i kraft den 20.

De värdepappersföretag vars verksamhetstillstånd när denna lag träder i kraft ger dem rätt att tillhandahålla investeringstjänster inklusive förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i den lag som ändras, ska fortfarande ha rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument som sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten. Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar inom sex månader efter det att denna lag trätt i kraft göra en anteckning om detta i registret över investeringstjänster enligt 3 kap. 7 §. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att yttra sig innan anteckningen görs.

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft tillhandahåller sådana investeringstjänster eller bedriver sådan placeringsverksamhet som förutsätter verksamhetstillstånd enligt 2 kap. 1 § ska inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft ansöka om verksamhetstillstånd eller upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen kan för sådana råvaruderivat som avses i avsnitt C punkt 6 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument bevilja undantag från den skyldighet som avses i artiklarna 4 och 11.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister när det är fråga om ett värdepappersföretag som den 4 januari 2018 eller därefter får verksamhetstillstånd enligt denna lag. Undantaget kan gälla högst till den 3 januari 2021. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om undantag som den beviljat enligt denna paragraf.

En sådan årlig rapport som avses i 7 kap. 11 § 4 mom. och 19 § 4 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

2.

Lag

om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på ordnande av handel med finansiella instrument och på offentliggörande av information om handel med finansiella instrument.

Tillämpningen av denna lag på utländska organisationer som motsvarar börser och driver andra handelsplatser framgår av 4 kap.

Lagens 8 och 9 kap. ska tillämpas på leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i denna lag.

Bestämmelser om organisering av handel med finansiella instrument och om offentliggörande av information om sådan handel, om handelsrapportering och om handel med derivatinstrument finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),

2) *värdepapper* värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012),

3) *derivatinstrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § 1 mom. 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster,

4) *multilateralt system* ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet,

5) *reglerad marknad* ett multilateralt system som drivs av en börs eller av en motsvarande marknadsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av marknadsoperatören sammanförs så att detta leder till bindande avslut,

6) *marknadsoperatör* en eller flera personer som leder eller driver verksamhet på en reglerad marknad och får vara den reglerade marknaden själv,

7) *börs* ett finländskt aktiebolag som driver en reglerad marknad i Finland,

8) *multilateral handelsplattform* ett multilateralt system som är av ett annat slag än enligt 5 eller 11 punkten och som drivs av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel

eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av marknadsplatsoperatören sammanförs så att detta leder till bindande avslut,

9) *tillväxtmarknad för små och medelstora företag* en särskild multilateral handelsplattform som är registrerad i enlighet med 6 kap.,

10) *små och medelstora företag* företag vars genomsnittliga börsvärde understeg 200 000 000 euro beräknat på slutkurser för de tre föregående kalenderåren,

11) *organiserad handelsplattform* ett annat multilateralt system än ett sådant som avses i 5, 8 och 9 punkten och där föremål för handel är endast obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat,

12) *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel* en börs, ett värdepappersföretag som driver system som avses i 8 och 11 punkten eller ett kreditinstitut och dessas filialer eller ett utländskt EES-värdepappersföretag eller EES-kreditinstitut och dessas filialer samt ett tredjelandsföretag som i Finland inom ramen för sitt verksamhetstillstånd driver en multilateral eller organiserad handelsplattform,

13) *handelsplats* en reglerad marknad, en multilateral eller en organiserad handelsplattform,

14) *tillhandahållare av investeringstjänster* i lagen om investeringstjänster avsedda värdepappersföretag och utländska EES-värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen (610/2014) avsedda kreditinstitut och utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster samt i lagen om fondbolag (48/1999) avsedda fondbolag och utländska fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster samt sådana i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) avsedda AIF-förvaltare och EES-baserade AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster.

15) *handelspart* tillhandahållare av investeringstjänster och andra personer som en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel har auktoriserat att bedriva handel på en viss handelsplats,

16) *systematisk internhandlare* ett värdepappersföretag som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad utan att utnyttja ett multilateralt system.

17) *algoritmisk handel* handel med finansiella instrument där en datoralgoritm automatiskt bestämmer enskilda orderparametrar,

18) *matchad principalhandel* en transaktion där en mellanhand själv träder emellan transaktionens köpare och säljare på ett sådant sätt att den under transaktionens utförande aldrig exponeras för marknadsrisk och där båda sidor av transaktionen genomförs samtidigt och där transaktionen genomförs till ett pris där mellanhanden inte gör någon vinst eller förlust, förutom tidigare tillkännagivna arvoden eller avgifter för transaktionen,

19) *datarapporteringstjänster* drift av ett godkänt publiceringsarrangemang, drift av konsoliderad handelsinformation eller drift av en godkänd rapporteringsmekanism,

20) *leverantör av datarapporteringstjänster* finländska aktiebolag eller europabolag som avses i lagen om europabolag (742/2004) och som i enlighet med denna lag har beviljats verksamhetstillstånd för att tillhandahålla godkänt publiceringsarrangemang, konsoliderad handelsinformation eller en godkänd rapporteringsmekanism,

21) *tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att i enlighet med artiklarna 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument för värdepappersföretags räkning publicera rapporter om värdepappershandel,

22) *tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att tillhandahålla tjänster för samling av rapporter om transaktioner med sådana finansiella instrument som avses i artiklarna 6, 7, 10, 12, 13, 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument i fråga om börser, reglerade marknader, multilaterala handelsplattformar, organiserade handelsplattformar och godkända publiceringsarrangemang samt konsolidera dem till ett kontinuerligt elektroniskt informationsflöde med uppgifter om priser och volymer per finansiellt instrument,

23) *tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism* bolag som avses ovan i 20 punkten och som har rätt att för värdepappersföretags räkning rapportera uppgifter om transaktioner till Finansinspektionen, behöriga myndigheter i andra EES-stater eller till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

24) *utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster* utländska företag som av en annan EES-stats än i Finlands tillsynsmyndighet har beviljats tillstånd som motsvarar verksamhetstillstånd enligt 8 kap. att tillhandahålla datarapporteringstjänster,

25) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

26) *tredjeland* en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

27) *utländskt EES-värdepappersföretag* ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster,

28) *utländskt EES-kreditinstitut* ett sådant EES-kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som har verksamhetstillstånd för att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster,

29) *tredjelandsföretag* sådana företag i tredjeländer som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 9 punkten,

30) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG,

31) *ledning styrelsen för ett värdepappersföretag*, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs eller en leverantör av datarapporteringstjänster, och om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är direkt underställda verkställande direktören och som sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

32) *verkställande ledning* företagets verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

33) *limiterad order* en order att köpa eller sälja ett finansiellt instrument till ett angivet högsta eller lägsta pris eller bättre och avseende en angiven volym,

34) *likvid marknad* en marknad för ett finansiellt instrument eller en klass av finansiella instrument, där det ständigt finns beredda och villiga köpare och säljare, enligt en bedömning utifrån följande kriterier och med beaktande av de specifika marknadsstrukturerna för det finansiella instrumentet eller klassen av finansiella instrument, dvs.

a) den genomsnittliga transaktionsfrekvensen och transaktionsvolymen under ett antal marknadsvillkor, med beaktande av produkternas art och livscykel inom klassen av finansiella instrument,

b) antalet och typen av marknadsaktörer, inbegripet förhållandet mellan antalet marknadsaktörer och antalet instrument som handlas när det gäller en särskild produkt,

c) den genomsnittliga storleken på spreadar, när uppgift finns.

Frekvensen och systematiken i en sådan systematisk internhandlares handel som avses i 1 mom. 16 punkten ska bedömas utifrån volymen på värdepappersföretagets OTC-handel som det bedriver för egen räkning med specifikt finansiellt instrument. Den relevanta volymen på värdepappersföretagets handel ska bedömas antingen i förhållande till den totala handeln inom unionen med ett specifikt finansiellt instrument eller genom att jämföra volymen på värdepappersföretagets OTC-handel med den totala handeln med ett specifikt instrument inom unionen. Definitionen av systematisk internhandlare ska endast tillämpas när de på förhand uppsatta gränserna för vad som är en frekvent och systematisk omfattning och en väsentlig omfattning båda överskrids eller när ett värdepappersföretag väljer att ansluta sig till ordningen för en systematisk internhandlare.

Sådana enskilda orderparametrar som avses ovan i 1 mom. 17 punkten är huruvida ordern ska initieras, tidpunkt, pris och kvantitet för ordern eller hur ordern ska behandlas efter det att

den har lagts, med begränsat eller inget mänskligt ingripande och inbegriper inte system som används endast för dirigering av order till en eller flera handelsplatser eller för expediering av order utan att några handelsparametrar har fastställts eller för bekräftelse av order eller bearbetning efter handeln av utförda transaktioner.

3 §

Annan lagstiftning som är tillämplig på börser

På börser tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag eller av annan lagstiftning som gäller börser.

I börsens egen verksamhet och vid verksamhet på börsen får inte tillämpas förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed enligt 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

4 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,

2) *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådet förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

3) *europabolagsförordningen* rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag,

4) *direktivet om börslistor* Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som ska offentliggöras beträffande sådana värdepapper,

5) *blankningsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar,

6) *EU:s marknadsmissbruksförordning* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

5 §

Bestämmelser som ska iakttas av operatörer av multilaterala system samt av systematiska internhandlare

Alla operatörer som handlar med finansiella instrument och driver multilaterala system ska i sin verksamhet i tillämpliga delar iaktta vad som i denna lag föreskrivs antingen om multilaterala och organiserade handelsplattformar eller om reglerade marknader. I avdelning III i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om systematiska internhandlares skyldighet att offentliggöra information.

Vid transaktioner som avser finansiella instrument och som inte genomförs i ett multilateralt system eller hos en systematisk internhandlare ska iakttas bestämmelserna i avdelning III i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, vilket dock inte begränsar tillämpningen av artiklarna 23 och 28 i den förordningen.

II AVDELNINGEN

MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

2 kap.

Drift av reglerade marknader

Verksamhetstillstånd och förvaltning

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

En reglerad marknad får inte drivas utan tillstånd som beviljats av finansministeriet.

En börs får utöver en reglerad marknad driva en multilateral handelsplattform och en organiserad handelsplattform, tillhandahålla datarapporteringstjänster och databehandlingstjänster och andra tjänster i anslutning till omsättning och förvaring av finansiella instrument samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers-, derivat- och finansmarknaden samt bedriva annan verksamhet som har nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

En börs får verka som clearingmedlem samt som kontoförande institut i enlighet med lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

En börs får inte bedriva annan verksamhet än sådan som avses i denna paragraf.

2 §

Börsens säte

Börsens säte ska vara beläget i Finland.

3 §

Firma

Företag som saknar börstillstånd får inte i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs eller derivatbörs.

4 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan på ansökan av ett finländskt aktiebolag bevilja bolaget börstillstånd. Tillstånd kan sökas också för ett nybildat bolags räkning.

Till ansökan ska fogas en plan för börsens verksamhet och för sådan annan eventuell verksamhet som avses i 1 § 2 mom. samt en ansökan om fastställelse av börsens regler enligt 3 kap. 7 §. Dessutom ska till ansökan fogas tillräckliga utredningar om börsens

1) ägande,
2) ledning och revisorer,
3) interna kontroll och riskhantering,
4) hantering av eventuella intressekonflikter och bindningar
5) ekonomiska verksamhetsförutsättningar,
6) tillsynsuppgift och hur den är ordnad.

Om verksamhetstillstånd söks för ett nybildat bolags räkning ska till ansökan dessutom fogas tillräckliga utredningar om sökanden.

Sökanden ska på begäran av finansministeriet tillställa ministeriet de tilläggsutredningar som behövs för att verksamhetstillstånd ska kunna beviljas.

5 §

Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd

Finansministeriet ska bevilja verksamhetstillstånd, om ministeriet utifrån vad som utretts kan förvissa sig om att

1) sökanden och den planerade verksamheten uppfyller de krav för drivande av en reglerad marknad som föreskrivs i denna lag och i bestämmelser om föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

2) börsens ägare uppfyller de krav som anges i 6 §,

3) börsens ledning uppfyller de krav som föreskrivs i 16—18 § och att det inte finns någon grundad anledning att misstänka ledningen för att äventyra en effektiv och försiktig ledning av den reglerade marknaden eller förtroendet för marknaden,

4) ägandet i börsen inte äventyrar dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

6 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av en börs aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av det röstetal som samtliga aktier i börsen medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som ägare i en börs, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig som ägare i en börs.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft, kan den dömde dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i börsen, om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkade omständigheter.

7 §

Tillståndsbeslut och inledande av en börs verksamhet

En tillståndsansökan ska avgöras inom sex månader efter det att den tagits emot eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och upplysningar som behövs för avgörandet. Ett tillståndsbeslut ska dock alltid fattas inom tolv månader efter det att ansökan tagits emot. Bestämmelser om anförande av besvär på den grunden att beslut inte har meddelats inom föreskriven tid finns i 11 kap. 1 §.

Finansministeriet ska innan ärendet avgörs be Finlands Bank och Finansinspektionen yttra sig om ansökan.

Finansministeriet har efter att ha hört sökanden rätt att förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om verksamheten som är nödvändiga för tillsynen.

En börs får, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter det att tillstånd beviljats och de regler som avses i 3 kap. 7 § har fastställts. Om tillstånd har beviljats ett nybildat bolag, får verksamheten inledas efter det att börsen registrerats.

Vad som i 3 kap. 1 § 4 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om sådana bolags tillståndsansökan som auktoriserats i en annan EES-stat, ska tillämpas också på marknadsoperatörer.

8 §

Verksamhetstillstånd för europabolag

Börstillstånd ska beviljas också ett europabolag som avses i europabolagsförordningen, om bolaget har beviljats motsvarande tillstånd i någon annan EES-stat och har för avsikt att flytta sitt säte till Finland enligt artikel 8 i den förordningen. Finansministeriet ska begära ett yttrande om ansökan av den tillsynsmyndighet som övervakar värdepappersmarknaden i den berörda staten. Flyttningen av sätet får inte registreras förrän tillstånd har beviljats. Detsamma gäller när ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget som har sitt säte i någon annan stat registreras som europabolag i Finland.

9 §

Registrering av verksamhetstillstånd

Finansministeriet ska anmäla verksamhetstillstånd till handelsregistret.

Tillstånd som har beviljats nygrundade börser och sådana europabolag som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget registreras.

10 §

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar

En börs ska ha tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar, med beaktande av omfattningen och arten av börsens verksamhet.

En börs ska ha ett till fullo inbetalt aktiekapital på minst 730 000 euro.

11 §

Anmälan om aktieförvärv

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i en börs ska på förhand underrätta Finansinspektionen, om förvärvarens innehav till följd av förvärvet

1) utgör minst tio procent av börsens aktiekapital,

2) blir så stort att det motsvarar minst tio procent av röstetalet för samtliga aktier, eller

3) annars ger rätt att utöva ett inflytande som kan jämställas med ett innehav som avses i 2 punkten eller ett annars betydande inflytande på börsens förvaltning.

Om avsikten är att utöka ägarandelen till minst 20, 30 eller 50 procent av börsens aktiekapital eller röstetalet i börsen, ska Finansinspektionen på förhand underrättas också om detta förvärv. Motsvarande anmälan ska göras också när ägarandelen minskas så att den underskrider de gränser som anges i detta moment eller i 1 mom.

Vid beräkning av innehav och röstetal som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—6, 6 a, 6 b och 7 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas.

En börs ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om de i 1 och 2 mom. angivna andelarnas ägare och om dessas andel av börsens aktiekapital och det röstetal som akti-

erna medför, om börsen känner till dessa fakta. Börsen ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i innehavet i andelar som har kommit till dess kännedom. I anmälningarna kan lämnas tillräckliga uppgifter om innehavens storlek och om ägarna samt övriga uppgifter, enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Av en anmälan som avses ovan i 1 och 2 mom. ska framgå behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige samt om dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav och andra bindningar till börsen,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansiering av förvärvet och, i de fall som avses i 2 mom., om syftet med innehavet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om anmälningar om förvärv av ägarandelar i en börs gäller också företag som har ett sådant bestämmande inflytande i en börs som avses i 2 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen (*börsens holdingföretag*).

12 §

Förbud mot att förvärva aktier

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av sådana ägarandelar som avses i 11 § finns i 32 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Finansinspektionen ska fatta beslut om förbud enligt 1 mom. inom tre månader efter att ha tagit emot en anmälan som avses i 11 §.

Före utgången av den tidsfrist som avses i 2 mom. får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 11 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

13 §

En börs bindningar

En betydande bindning mellan en börs och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över börsen. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

När det efter att verksamhetstillstånd har beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som anmälts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

Med betydande bindningar avses i denna paragraf nära förbindelser enligt artikel 4.1.38 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

14 §

Återkallelse av verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan helt eller delvis återkalla verksamhetstillståndet för en börs, om

1) det i börsens verksamhets har skett väsentliga överträdelser av lagar, av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem, av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller av tillståndsvillkoren eller börsreglerna,

2) den reglerade marknaden inte har haft verksamhet på sex månader,

3) de föreskrivna väsentliga förutsättningarna för verksamhetstillstånd inte längre uppfylls,

4) den reglerade marknadens verksamhet eller en del av den inte har inletts inom 12 månader efter det att tillståndet beviljades, eller om

5) det i börsens ansökan om verksamhetstillstånd lämnats i något väsentligt avseende felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är relevanta för den reglerade marknadens verksamhet.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur. Innan finansministeriet återkallar börsens verksamhetstillstånd på en grund som avses i 1 mom. 1 eller 3 punkten ska finansministeriet sätta ut en skälig tid inom vilken börsen ska avhjälpa de brister som uppdagats i verksamheten, om det inte är nödvändigt att omedelbart återkalla verksamhetstillståndet på grund av ärendets brådskande natur eller för att trygga stabiliteten och en tillförlitlig verksamhet på värdepappersmarknaden.

Finansministeriet kan på ansökan av en börs återkalla dess verksamhetstillstånd, om börsen har beslutat upphöra med att driva en reglerad marknad. Innan beslutet fattas ska finansministeriet be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden.

Om finansministeriet med stöd av 1 eller 3 mom. återkallar börsens verksamhetstillstånd, kan ministeriet samtidigt bestämma hur verksamheten ska avslutas. Finansministeriet ska underrätta registermyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om återkallelse av verksamhetstillstånd.

15 §

Finansministeriets rätt att avbryta en börs verksamhet

Finansministeriet kan förordna att verksamheten vid en börs ska avbrytas för viss tid, om det i verksamheten har konstaterats oskicklighet eller vårdslöshet eller om störningar har förekommit i omsättningen av finansiella instrument som är föremål för handel och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt skulle skada finansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet eller investerarnas ställning.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. höra börsen samt be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

16 §

Tillförlitlighets- och kompetenskrav på börsledningen

Börsens styrelsemedlemmar och de som hör till den verkställande ledningen ska vara tillförlitliga personer som har ett gott anseende. De får inte vara försatta i konkurs eller ha meddelats näringsförbud och deras handlingsbehörighet får inte heller ha begränsats.

Tillförlitlig och med gott anseende anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom., eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom.

Tidsfristen som avses i 2 mom. § 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till tidpunkten då uppdraget tas emot. Om domen inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta utöva beslutanderätt som medlem av värdepappersföretags ledning, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra relevanta omständigheter.

Börsen ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar som berör de personer som avses i 1 mom. samt också om sådan ny information som berör börsledningen, som

behövs för bedömningen av om ledningen uppfyller de krav som avses i 16—18 §. Vad som i denna paragraf föreskrivs om en börs ska på motsvarande sätt tillämpas på dess holdingbolag.

17 §

Börsledningens tidsdisposition

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sina uppgifter. Vid bedömningen av det antal uppdrag i andra ledningsorgan som en person samtidigt får inneha ska beaktas omständigheterna i det enskilda fallet samt arten och omfattningen av och komplexiteten i börsens verksamhet.

18 §

Krav som gäller börsledningens sammansättning och arbete

Börsledningen ska ha tillräckliga och mångsidiga kunskaper och erfarenheter för att kunna sköta sina uppgifter. Styrelsen ska ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter av börsens verksamhet och om de centrala risker som är förenade med den. Börsen ska avsätta tillräckliga resurser för att introducera styrelsemedlemmarna i uppdraget.

Styrelsen ska för börsen godkänna verksamhetsprinciper i syfte att främja mångfald i styrelsens sammansättning. Styrelsen ska som mål för börsen godkänna att könen är jämlikt representerade i styrelsen samt utarbeta en policy för uppnående och upprätthållande av detta mål.

Den enskilde styrelsemedlemmen ska i sitt uppdrag agera på ett oberoende sätt så att styrelsen effektivt kan ifrågasätta den verkställande ledningens beslut samt övervaka och följa dess beslutsfattande. Styrelsens arbete ska organiseras på ett sådant sätt att en enskild styrelsemedlem eller en minoritet av medlemmarna inte på ett sätt som är osakligt eller strider mot kreditinstitutets intressen dominerar styrelsens beslutsprocess.

Styrelsen ska för börsen fastställa förvaltnings- och styrningssystem för att säkerställa att företaget sköts på ett effektivt och stabilt sätt som främjar förtroendet för marknaden. Styrelsen och verkställande direktören ska övervaka efterlevnaden av förvaltnings- och styrningssystemen, regelbundet utvärdera deras effektivitet och vidta åtgärder för att avhjälpa brister.

Styrelsemedlemmarna ska få tillgång till den information och de dokument som de behöver för att fullgöra sina uppgifter.

19 §

Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa dokument

Minst en av en börs revisorer ska vara en CGR-revisor eller revisionssammanslutning vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor.

En börs ska utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen sända in kopior av

1) bokslutet och sin verksamhetsberättelse,

2) revisionsberättelsen,

3) protokoll från den bolagsstämma som behandlat bokslutet.

Vad som i 31 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om auktoriserade tillsynsobjekts anmälningsskyldighet ska tillämpas också på börsrevisorer.

20 §

Flyttning av en börs säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en börs har för avsikt att flytta sitt säte till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska den sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 i den förordningen utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag om Finansinspektionen innan tillstånd enligt 2 mom. i den paragrafen beviljats har meddelat registermyndigheten att börsen inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av säte eller av avslutande av verksamheten i Finland. Intyg får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagsbolagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig flyttning av sätet.

21 §

En börs deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en börs deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan tillstånd som avses i 4 § 2 mom. i lagen om europabolag beviljats har meddelat registermyndigheten att börsen inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europabolag bildas.

3 kap.

Organisering av verksamheten på en reglerad marknad

1 §

Krav som gäller organisering av verksamheten på en reglerad marknad

En börs ska organisera sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Börsen ska i alla situationer säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen och verksamhetens kontinuitet.

En börs ska ha principer för identifiering, förebyggande och hantering av intressekonflikter i anslutning till börsens verksamhet. I principerna ska i synnerhet beaktas intressekonflikter som kan ha relevans för börsens verksamhet eller för en tillförlitlig skötsel av börsens tillsynsuppgift enligt 2 §. Uppgifterna måste differentieras för att förhindra intressekonflikter. Börsen ska dessutom ha öppna och icke-diskriminerande regler och förfaranden för att möjliggöra handel som är förenlig med god handelssed samt för att tillämpa opartiska grunder för effektivt utförande av order.

Börsen ska säkerställa att dess system och förfaranden också i störningssituationer tryggar tillförlitligheten och kontinuiteten i handelssystemet. Börsen ska kunna säkerställa att dess handelssystem är motståndskraftiga, har tillräcklig kapacitet för att hantera toppbelastning i fråga om order- och meddelandevolymer och kan säkerställa ordnad handel under svåra för-

hållanden på marknaden. Börsen ska regelbundet testa handelssystemets funktion med belastningstest för att uppfylla de krav som beskrivs ovan.

När börsen sköter sina uppgifter enligt denna lag ska på verksamheten inte tillämpas förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003) eller samiska språklagen (1086/2003). På medlemmarna i börsens förvaltningsorgan och på börsens anställda ska inte heller tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om börser ska på motsvarande sätt tillämpas på börsers holdingföretag.

Den som driver en reglerad marknad får inte utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva handel genom matchad principalhandel.

2 §

Börsens tillsynsuppgifter

En börs ska ha effektiva arrangemang och förfaranden samt de resurser som behövs för att i börsens verksamhet övervaka efterlevnaden av denna lag och värdepappersmarknadslagen samt med stöd av dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s marknadsmissbruksförordning samt börsreglerna.

Börsen ska utan obefogat dröjsmål underrätta Finansinspektionen om

1) förfaranden som uppenbart strider mot bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. eller mot börsreglerna,

2) otillbörliga marknadsförhållanden,

3) systemavbrott som rör ett finansiellt instrument, eller om

4) förfaranden som kan vara förbjudna enligt EU:s marknadsmissbruksförordning.

Finansinspektionen ska vidarebefordra information som avses i 2 mom. till andra EES-staters myndigheter som motsvarar Finansinspektionen och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. I sådana situationer som avses i 2 mom. 4 punkten ska Finansinspektionen emellertid underrättas endast Finansinspektionen är övertygad om att det är fråga om ett förfarande som strider mot EU:s marknadsmissbruksförordning.

3 §

Rapportering av överträdelser

En börs ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera misstankar om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Börsen ska bevara relevant information om rapporter som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om

utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredning av misstänkta överträdelser. I personuppgiftslagen föreskrivs om den registrerade persons rättigheter som avses i en rapport.

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om rapportering enligt 1 mom. och om börsens behandling av rapporterna.

4 §

Utkontraktering av en börs verksamhet

Med *utkontraktering* avses sådana arrangemang i samband med börsens verksamhet som innebär att en tjänsteleverantör för en börs producerar funktioner eller tjänster som börsen annars själv skulle producera.

En börs kan utkontraktera andra för dess verksamhet viktiga funktioner än sådana som avser bedrivande av börsens verksamhet, om utkontrakteringen inte medför olägenhet för börsens riskhantering, interna kontroll eller skötsel av någon annan funktion som är viktig för börsens affärsverksamhet eller någon annan verksamhet eller olägenhet för Finansinspektionens tillsyn. Trots att en funktion har utkontrakterats svarar börsen för sina åtaganden enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och enligt förordningar som kommissionen antagit med stöd av den. Börsen ska handla med omsorg när den utkontrakterar funktioner som är viktiga för dess verksamhet.

En funktion är viktig för en börs verksamhet om ett fel eller en brist i funktionen väsentligt kan försvåra iakttagandet av lagarna om börsens verksamhet, av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller av tillståndsvillkoren eller börsens finansiella ställning eller börsverksamhetens kontinuitet.

Utkontraktering av funktioner som är viktiga för en börs verksamhet ska regleras i ett skriftligt avtal varav framgår uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid.

En börs ska av uppdragstagaren fortlöpande inhämta information som behövs för myndighetstillsynen över börsen, för riskhanteringen och för den interna kontrollen samt vidarebefordra informationen till Finansinspektionen.

5 §

Information om utkontraktering

En börs som efter att den beviljats verksamhetstillstånd har för avsikt att utkontraktera en funktion som är viktig för dess verksamhet ska på förhand informera Finansinspektionen om saken. Finansinspektionen ska informeras om betydande förändringar i avtalsförhållandet mellan börsen och uppdragstagaren.

6 §

Marknadsreglernas minimiinnehåll

En börs ska upprätta och ge allmänheten tillgång till reglerna för en reglerad marknad med närmare föreskrifter åtminstone om

1) hur handeln ska bedrivas,

2) hur och på vilka grunder finansiella instrument tas upp till handel och hur och på vilka grunder handel med finansiella instrument kan avbrytas eller avslutas,

3) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som i fråga om fullgörandet av åtaganden enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen och med stöd av dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt enligt börsreglerna gäller för värdepappersemittenter samt deras administration och förvaltnings- och styrningssystem,

4) hur och på vilka grunder handelsparter godkänns och godkännanden återkallas,

5) de skyldigheter som följer av de professionella krav som ställs på de på marknaden verksamma värdepappersföretagens och kreditinstitutens personal,
6) på vilka villkor andra medlemmar än värdepappersföretag och kreditinstitut kan godkännas som handelsparter,
7) vilka krav rättigheter och skyldigheter som gäller för handelsparter i fråga om fullgörandet av åtaganden enligt denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt börsreglerna eller annars,
8) vilka påföljder för överträdelse av börsreglerna som kan påföras värdepappersemittenter och handelsparter samt hur påföljderna bestäms,
9) villkoren för handel med derivat,
10) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som gäller i fråga om fastställande och avveckling av transaktioner.

Reglerade marknader får som medlemmar uppta värdepappersföretag och kreditinstitut som auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG samt andra personer som
1) har tillräckligt god vandel,
2) besitter tillräcklig handelsförmåga, handelskompetens och handelserfarenhet,
3) i tillämpliga fall har lämplig organisation, och som
4) har tillräckliga resurser för sin uppgift med beaktande av de olika finansiella arrangemang som den reglerade marknaden har upprättat för att garantera korrekt avveckling av transaktioner.

7 §

Fastställelse av börsregler

Finansministeriet fastställer på ansökan börsregler och ändringar i dem. Reglerna ska fastställas om de stämmer överens med denna lag och med bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den och om det enligt vad som utretts kan anses sannolikt att de tryggar en tillförlitlig och opartisk handel.

En ansökan ska avgöras inom tre månader efter att den mottagits eller, om den är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för avgörandet. Beslut ska emellertid alltid fattas inom sex månader från mottagandet av ansökan. Finansministeriet ska be Finansinspektionen om ett yttrande innan det fastställer reglerna. Om beslutet gäller derivat vars underliggande tillgångar utgörs av elektricitet, naturgas eller utsläppsrätter ska också Energimyndighetens yttrande inhämtas.

Finansministeriet kan för att trygga handelns tillförlitlighet och opartiskhet förordna om ändringar eller kompletteringar av de fastställda reglerna. Innan finansministeriet ger ett sådant förordnande ska det höra börsen och be Finansinspektionen om ett yttrande.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om fastställelse av ändringar i reglerna ska inte tillämpas om ändringarna är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär. Börsen ska emellertid innan ändringarna träder i kraft sända dem till finansministeriet och Finansinspektionen för kännedom. Om det uppstår oenighet om huruvida en ändring av börsreglerna är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär, ska ärendet avgöras av finansministeriet.

8 §

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

En börs får på ansökan av emittenten ta upp värdepapper till handel på en reglerad marknad, om värdepapperen sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för utbud och efterfrågan och om prisbildningen på dem sålunda kan bedömas vara tillförlitlig.

En börs får ta upp värdepapper till handel på en reglerad marknad också utan emittentens samtycke, om de krav som nämns i 1 mom. är uppfyllda och om samma värdepapper redan har tagits upp till handel på någon annan reglerad marknad. Emittenten får i så fall inte i börsreglerna åläggas informationsskyldighet. Innan handeln med värdepapperen inleds ska börsen underrätta emittenten om att värdepapperen tas upp till handel.

En börs får ta upp derivat till handel på en reglerad marknad om prisbildningen på dem är tillförlitlig och kan utredas på ett tillförlitligt sätt.

I den förordning som kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om andra förutsättningar för att en börs ska få ta upp finansiella instrument till handel på en reglerad marknad. I 3—5 kap. i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om prospekt som ska offentliggöras om värdepapper innan de tas upp till handel på en reglerad marknad.

Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i EU:s marknadsmissbruksförordning. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på någon annan reglerad marknad, ska börsen samtidigt underrätta Finansinspektionen om sådana uppskattningar av aktien i fråga om förutsätts i artikel 2.1.17 b i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen kan bestämma att upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad ska skjutas upp med högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant uppskov förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att den som ansöker om att finansiella instrument ska tas upp till handel eller den som enligt uppdrag sköter ansökan om upptagande till handel, handlar i strid med denna lag, värdepappersmarknadslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Innan Finansinspektionen ger förordnandet ska den ge den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

9 §

Notering av värdepapper

En börs får på ansökan av emittenten notera värdepapper på börslistan om de uppfyller kraven i 8 § 1 och 4 mom. och i denna paragraf. Närmare bestämmelser om de krav för att genomföra direktivet om börslistor som gäller för att en börs ska få notera värdepapper på börslistan och om undantag från dessa krav utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Värdepapper som enligt aktiebolagslagen berättigar till aktier får noteras på börslistan endast om aktier av samma slag som värdepapperen berättigar till har tagits eller samtidigt tas upp till handel på en reglerad marknad som drivs av en börs.

Ansökan om att aktier av samma slag som de som redan finns på börslistan ska noteras på denna ska göras inom ett år efter att de emitterats, om inte emittenten har samtyckt till att börsen noterar dem utan särskild ansökan.

Emittenten ska ansöka om att till samma emission hörande värdepapper som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 och 3 punkten i värdepappersmarknadslagen samtidigt noteras på börslistan.

En börs kan för att skydda investerarna avslå ansökningar om att notera värdepapper på börslistan.

En börs ska avgöra ansökningar om notering av värdepapper på börslistan inom sex månader efter att ha tagit emot dem. Om börsen under denna tid ber sökanden om ytterligare utredningar med anledning av ansökan, ska tiden räknas från den dag då börsen fick tilläggsutredningen. Om börsen inte avgör ansökan inom den utsatta tiden anses ansökan ha avslagits.

Emittenten har rätt att få ett noteringsbeslut enligt 5 och 6 mom. upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet eller efter den i 6 mom. angivna tidsfristen.

10 §

Upprätthållande av börslista

En börs kan i enlighet med direktivet om börslistor upprätthålla en börslista över värdepapper som den har tagit upp till handel på en reglerad marknad.

11 §

Avbrytande eller avslutande av handel

En börs kan besluta avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument om ett finansiellt instrument eller emittenten inte längre uppfyller kraven i börsreglerna eller om det annars är nödvändigt på grund av förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om börsens verksamhet, mot börsreglerna eller mot god sed.

En börs kan avbryta eller avsluta handel med finansiella instrument under motsvarande förutsättningar också på ansökan av den som emitterat instrumenten.

En börs får emellertid inte avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument om det skulle medföra avsevärd olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

En börs ska avbryta eller avsluta handeln också med derivat som har samband med finansiella instrument, om åtgärden behövs för målsättningarna i det beslut som avses i 1 mom.

Finansinspektionen kan förordna att handeln ska avbrytas eller avslutas på en annan i Finland verksam reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller organiserad handelsplattform, eller förordna att en systematisk internhandlare ska avbryta eller avsluta handeln med samma finansiella instrument eller med relaterade derivat, om orsaken till avbrytandet eller avslutandet är

1) misstänkt marknadsmissbruk,

2) ett uppköpserbjudande, eller

3) undanhållande av insiderinformation om emittenten eller det finansiella instrumentet i strid med artiklarna 7 och 17 i EU:s marknadsmissbruksförordning.

En börs kan be Finansinspektionen fastställa ett sådant beslut om avbrytande av handeln som avses i 1, 2 eller 4 mom. Finansinspektionen ska, efter att ha fått en sådan begäran, utan obefogat dröjsmål besluta om den ska fastställa börsens beslut om avbrytande av handeln. Om Finansinspektionen inte fastställer börsens beslut ska börsen utan onödigt dröjsmål fortsätta handeln med det finansiella instrumentet.

Emittenten av finansiella instrument som är föremål för börshandel har rätt att hänskjuta beslut som börsen fattat med stöd av 1 eller 5 mom. till Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. Registrerade föreningar vars syfte är att bevaka investerarnas intressen och likaså sådana för obligationslånet i fråga utsedda ombud för obligationsinnehavare som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017) samt investerare som äger sådana finansiella instrument eller till sådana berättigande finansiella instrument har, om detta beslutats vid obligationsinnehavarnas möte, rätt att hänskjuta börsens beslut med stöd av 1 eller 2 mom. till Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. Finansinspektionen ska underrätta börsen om att ärendet har hänskjutits till Finansinspektionen. Börsens beslut att avsluta handeln får verkställas trots att det hänskjutits till Finansinspektionen, om inte Finansinspektionen eller besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Börsen ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln eller om fortsatt handel med finansiella instrument. Dessutom ska börsen underrätta Finansinspektionen om beslutet och, om beslutet gäller derivat som avses i 4 mom. andra meningen, också Energimyndigheten.

Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om att det inte längre handlas med ett finansiellt instrument eller om att instrumentet inte längre är föremål för handel, finns dessutom i artikel 4 i EU:s marknadsmissbruksförordning.

12 §

Finansinspektionens befogenheter att avbryta, avsluta eller förbjuda handel med finansiella instrument

Trots vad som föreskrivs i 11 § kan Finansinspektionen ålägga en börs att avbryta eller avsluta handeln eller förbjuda börsen att ordna handel med finansiella instrument, om det vid handeln, i samband med informationsskyldigheten om instrumenten eller vid fullgörande av informationsskyldigheten som gäller upptagandet till handel vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s marknadsmissbruksförordning, värdepappersmarknadslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller mot börsreglerna eller om det finns något annat särskilt tungt vägande skäl.

Ett sådant förbud får dock inte utfärdas om det medför avsevärd skada för investerarna eller leder till att finansmarknaden inte fungerar korrekt. Finansinspektionen ska före beslutet höra börsen, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller av något annat särskilt skäl.

13 §

Finansinspektionens uppgifter och skyldighet att informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansinspektionen ska omedelbart offentliggöra beslut som avses i 11 och 12 §.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och övriga EES-staters behöriga tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen om beslut som avses i 11 och 12 §.

Om det är fråga om ett beslut som avses i 11 § 4 mom. ska Finansinspektionen vid behov underrätta också Energimyndigheten om beslutet.

Om en EES-stats myndighet som motsvarar Finansinspektionen har meddelat Finansinspektionen att den har avbrutit eller avslutat handeln med ett finansiellt instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och samma finansiella instrument eller relaterade derivat är föremål för handel på en börs, på en multilateral eller på en organiserad handelsplattform eller hos en systematisk internhandlare i Finland, ska Finansinspektionen förbjuda handel under avbrottstiden eller förordna att den avslutas. Ett sådant förbud kan emellertid inte utfärdas om det medför betydande olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

14 §

Avnotering av värdepapper

På avnotering av värdepapper från börslistan tillämpas vad som i 11 § föreskrivs om avslutande av handel.

Emittenten har rätt att få ett beslut om avnotering av värdepapper och börsens beslut att med anledning av emittentens ansökan avstå från att avnotera värdepapper upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. En registrerad förening vars syfte är att be-

vaka investerarnas intressen och för obligationslånet i fråga utsedda ombud för obligationsinnehavare, om detta har beslutats vid obligationsinnehavarnas möte, samt investerare som äger sådana värdepapper eller till sådana berättigande värdepapper har rätt att få börsens beslut om avnotering upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. Finansinspektionen ska underrätta börsen om att ärendet har hänskjutits till Finansinspektionen.

15 §

Rätt att verka som handelspart

En börs ska som handelsparter godkänna finländska tillhandahållare av investeringstjänster och sådana tillhandahållare av investeringstjänster som har motsvarande auktorisation i en annan EES-stat och uppfyller de krav som följer av lag och börsreglerna.

Andra personer med säte i en EES-stat ska godkännas som handelsparter, om de uppfyller de krav som följer av börsreglerna och om det med hänsyn till vad som utretts om sökandens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och lämplighet i övrigt samt om hur sökanden organiserat sig verksamhet eller annars är sannolikt att sökandens deltagande i handeln inte äventyrar dess tillförlitlighet. Sökanden ska dessutom ha tillräckliga finansiella och övriga förutsättningar för att uppfylla de åtaganden som följer av handel med finansiella instrument.

En börs kan godkänna också andra än i 1 och 2 mom. avsedda utländska tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer som handelsparter, om sökanden uppfyller de krav som följer av lag, Finansinspektionens föreskrifter och börsreglerna.

Utöver vad som i de börsregler som avses i 6 § föreskrivs om återkallelse av godkännanden av handelsparter ska en börs för viss tid eller tills vidare återkalla ett godkännande av en handelspart, om Finansinspektionen av vägande skäl beslutar att kräva detta. Finansinspektionen ska före beslutet höra börsen och handelsparten, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller någon annan särskild orsak.

En börs ska underrätta Finansinspektionen om att en handelspart godkänts och om återkallelse av godkännandet samt årligen överlämna en lista över handelsparter.

Sådana i 1—3 mom. avsedda personer vars godkännande som handelspart har återkallats har rätt att till Finansinspektionen hänskjuta ett i 6 § 1 mom. 4 punkten avsett beslut om återkallelse som börsen fattat inom 30 dagar från beslutet. Finansinspektionen ska underrätta börsen om att ärendet hänskjutits dit. Börsens beslut om återkallelse får verkställas trots att det hänskjutits till Finansinspektionen, om inte Finansinspektionen eller besvärsmyndigheten beslutat något annat.

16 §

Begränsning av blankning

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att tillfälligt begränsa blankning av finansiella instrument vid betydande prisfall finns i artikel 23 i blankningsförordningen.

17 §

Marknadsgarantavtal

En börs ska ingå ett skriftligt marknadsgarantavtal med en handelspart som bedriver en marknadsgarantstrategi på en reglerad marknad. Börsen ska säkerställa att ett tillräckligt antal handelsparter kan bli avtalsparter, om detta är motiverat med tanke på handelns art och omfattning.

I det avtal som avses i 1 mom. ska åtminstone specificeras

1) bindande offerter,

2) tillförsel av likviditet och andra skyldigheter till följd av deltagandet i börssystemet,
3) alla incitament i form av rabatter eller annat för att tillföra likviditet till marknaden samt andra rättigheter i anslutning till deltagandet i börssystemet.

Börsen ska övervaka att värdepappersföretaget iakttar avtalet som avses i denna paragraf.

Börsen ska utan obefogat dröjsmål informera Finansinspektionen om innehållet i avtalet och vid behov förse Finansinspektionen med ytterligare upplysningar.

18 §

Algoritmisk handel

En börs ska ha tillgång till effektiva system och interna förfaranden för att
1) säkerställa att börsens handelsparter testar algoritmiska handelssystem,
2) förebygga och hantera otillbörliga handelsförhållanden som orsakas av algoritmiska handelssystem.

Börsen ska säkerställa att dess regler om samlokaliseringstjänster är transparenta, rättvisa och icke-diskriminerande.

Börsen ska kunna identifiera vilka order som har genererats genom algoritmisk handel och vilka algoritmer som har använts för att skapa olika order och vilka personer som har initierat de orderna. Börsen ska utan obefogat dröjsmål på begäran göra den informationen tillgänglig för Finansinspektionen.

19 §

Direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats

En börs kan tillåta att ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut i egenskap av handelspart erbjuder en kund direkt elektroniskt tillträde till en handelsplats. Med direkt elektroniskt tillträde avses ett arrangemang där en handelspart ger en kund tillåtelse att använda dennas handelskod, så att kunden elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen.

En börs ska se till att lämpliga kriterier tillämpas kunder som ges direkt elektroniskt tillträde till börsens system.

En börs handelsparter ansvarar för order och affärer som utförs med användning av direkt elektroniskt tillträde.

En börs ska ha system och interna förfaranden varmed den kan särskilja och vid behov stoppa order eller handel som utförs av en person som använder direkt elektroniskt tillträde och varmed börsen avbryter eller avslutar direkt elektroniskt tillträde som erbjuds av en handelspart, om handelsparten eller dess kund inte iakttar vad som föreskrivs i denna paragraf.

20 §

Tick-size

En börs ska ha lämpliga arrangemang när det gäller tick-size för finansiella instrument. Börsen ska kalibrera reglerna för tick-size så att de återspeglar det finansiella instrumentets likviditetsprofil och den genomsnittliga spreaden mellan köp- och säljkurs samt på lämpligt sätt justera tick-size för varje finansiellt instrument.

21 §

Synkronisering av klockor

Alla handelsplatser och deras handelsparter ska synkronisera de klockor som används för att registrera datum och tid för varje händelse som ska rapporteras.

22 §

Kortvariga handelsavbrott

En börs ska för undvikande av betydande handelsstörningar ha adekvata system och interna förfaranden för att

1) tillfälligt stoppa eller begränsa handeln, om det finns en betydande prisrörelse för ett finansiellt instrument på en reglerad eller en närliggande marknad under en kort period,

2) för att kunna annullera, justera eller korrigera en transaktion.

En börs ska säkerställa att parametrarna för att stoppa handeln är kalibrerade på ett sätt som beaktar

1) likviditeten för olika tillgångskategorier,

2) marknadsmodellens art, och

3) olika typer av användare av marknadsmodellen.

En börs ska utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen rapportera parametrarna för att stoppa handeln och alla betydande ändringar av de parametrarna. Finansinspektionen ska rapportera informationen till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

En börs ska underrätta Finansinspektionen om avbrott i handeln, om börsen på ett sätt som är avgörande för likviditeten är en reglerad marknad för det finansiella instrumentet. Finansinspektionen ska underrätta behöriga myndigheter om avbrottet.

23 §

Avvisande av order

En börs ska ha system och förfaranden för att kunna avvisa order som överskrider förutbestämda volym- och priströsklar eller är uppenbart felaktiga.

24 §

Clearing och avveckling av transaktioner

En börs ska ordna ändamålsenlig clearing och avveckling av transaktioner på en reglerad marknad. Parterna ska ges faktiskt och icke-diskriminerande tillträde till clearing- och avvecklingssystemen.

Om en börs för clearingen och avvecklingen anlitar en central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, ska börsen, värdepapperscentralen enligt den lagen och den centrala motparten ordna sitt samarbete så att handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

Börsen ska i god tid på förhand informera finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen om ändringar i arrangemang som gäller clearing och avveckling av transaktioner. Finansinspektionen kan förbjuda börsen att för clearingen och avvecklingen anlita en i en annan EES-stat etablerad central motpart eller värdepapperscentral, om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden.

I artikel 29 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om börsens skyldighet att anlita en central motpart för clearing och avveckling av derivattransaktioner.

25 §

Handelsparters rätt att välja värdepapperscentral

En handelspart har rätt att för clearing och avveckling anlita också en annan värdepapperscentral än den värdepapperscentral som börsen anlitar för att fullgöra skyldigheter som följer av transaktioner på en reglerad marknad, om samarbetet mellan börsen och de nämnda värdepapperscentralerna är ordnat på ett sådant sätt att handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

En handelspart som har för avsikt att utnyttja sin rätt enligt 1 mom. ska på förhand underrätta börsen, Finlands Bank och Finansinspektionen om detta. I anmälan ska det redogöras för samarbetsarrangemang som tryggar handelns tillförlitlighet och stabiliteten på finansmarknaden.

Finansinspektionen kan förbjuda handelsparter att anlita en annan värdepapperscentral som avses i 1 mom., om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden.

26 §

Positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

En börs ska ha system och arrangemang som gör det möjligt att begränsa handeln med råvaruderivat samt med utsläppsrätter och derivat av dessa och att av handelsparterna få information om sådan handel. Positionslimiterna och positionshanteringskontrollerna ska vara transparenta och icke-diskriminerande.

En börs kan kräva att en handelspart tillfälligt eller permanent avslutar eller minskar en position i finansiella instrument eller säljer finansiella instrument till ett överenskommet pris och i en överenskommen omfattning.

Om en handelspart inte samtycker till börsens krav enligt 2 mom. kan börsen för handelspartens räkning vidta de nödvändiga åtgärder som avses i momentet.

Börsen ska tillhandahålla Finansinspektionen tillräcklig information om de system och arrangemang som avses 1 mom.

27 §

Finansinspektionens rätt att få data om orderboken

En börs ska utan obefogat dröjsmål på begäran förse Finansinspektionen med data om orderboken.

28 §

Handelsavgifter

De avgifter som en börs tar ut ska vara objektiva och icke-diskriminerande. Börsen ska se till att uppgifter om hur avgifterna fastställs är offentligt tillgängliga.

En börs kan ta ut högre avgifter

1) för order som senare annulleras,

2) hos handelsparter av vilkas order en stor del annulleras,

3) hos handelsparter som tillämpar en teknisk för algoritmisk högfrekvenshandel.

Om en börs beviljar handelsrabatter ska den som vederlag införa marknadsgarantskyldigheter i enskilda aktier eller i en lämplig aktiekorg.

Avgifterna får inte skapa incitament för att lägga order eller utföra transaktioner på ett sätt som bidrar till otillbörliga handelsförhållanden eller marknadsmissbruk.

29 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En börsinsider ska i enlighet med 30 § till börsens insiderregister som avses i 31 § anmäla uppgifter om aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *börsinsider* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i en börs styrelse och förvaltningsråd, börsens verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt börsens revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av börsen.

2) andra börsanställda som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

30 §

Insideranmälan

En börsinsider ska göra insideranmälan inom 14 dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 29 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna, när de i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta börsen om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation nämnas.

I anmälan ska ingå de uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan börsen organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

31 §

Börsens insiderregister

En börs ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 30 § (*börsens insiderregister*), varav det för varje insider framgår de uppgifter och finansiella instrument som ägs av insidern, en omyndig som avses i 29 § 2 mom. 1 punkten och en organisation eller stiftelse som avses i 29 § 2 mom. 2 punkten och som är av det slag som nämns i den momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 30 § 6 mom. kan börsens insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av börsens insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än i insiders namn är dock inte offentliga.

32 §

Börsverksamhet i andra EES-stater

En börs som har för avsikt att erbjuda tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt bedriva handel på en reglerad marknad ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjligheten att bedriva handel enligt planerna kommer att erbjudas.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan vidarebefordra informationen till den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den EES-stat där de tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer är etablerade som börsen planerar att erbjuda möjlighet att direkt bedriva handel.

Finansinspektionen ska på begäran av motsvarande behöriga myndighet i den andra EES-staten meddela den myndigheten vilka i den andra staten etablerade tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer som börsen har godkänt som handelsparter.

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. ska tillämpas också på multilaterala och organiserade handelsplattformar som drivs av börsen.

33 §

Meddelanden till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansministeriet ska i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument föra en förteckning över reglerade marknader för vilka regler har fastställts enligt denna lag. Finansministeriet ska sända förteckningen till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för kännedom, om det i samband med att reglerna fastställdes kunde säkerställas att handeln på en reglerad marknad uppfyller informationskraven. På samma sätt ska ändringar i förteckningen anmälas.

Finansinspektionen ska minst en gång per år i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument tillställa Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten analyser och information om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad.

34 §

Marknadsföring

En reglerad marknad får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information eller genom förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga.

Information vars osanna eller vilseledande karaktär framgår efter det att den lämnats och som kan ha väsentlig betydelse för investerare ska utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

35 §

Handelskalender

Finansinspektionen ska på sin webbplats lägga ut en kalender varav det framgår vilka dagar handel bedrivs på en reglerad marknad som drivs av en börs.

36 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om

1) innehållet i insideranmälningar som avses i 30 § och hur de ska göras,

2) innehållet i börsens insiderregister som avses i 31 § och hur uppgifterna ska registreras.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om förutsättningarna för att en börs kan bevilja en person som avses i 15 § rätt att verka som handelspart. Föreskrifterna ska i tillräcklig utsträckning trygga Finansinspektionens rätt att få uppgifter om handelsparternas kunder.

4 kap.

Utländska börsers verksamhet i Finland

1 §

Börser i andra EES-stater

Innan en marknadsoperatör som motsvarar en börs och som är auktoriserad i en annan EES-stat får erbjuda en i Finland etablerad tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person möjlighet att direkt bedriva handel på en reglerad marknad, ska den behöriga myndigheten i den stat som auktoriserat marknadsoperatören göra en anmälan om saken till Finansinspektionen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på multilaterala och organiserade handelsplattformar som drivs av marknadsplatsoperatörer.

2 §

Tredjelandsbörser

En marknadsoperatör som motsvarar en börs och som är auktoriserad i ett tredjeland, nedan kallad *tredjelandsbörs*, får med finansministeriets tillstånd erbjuda i Finland etablerade tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer möjlighet att direkt delta i handel som motsvarar handel på en reglerad marknad.

3 §

Ansökan om tillstånd för tredjelandsbörser

Till en tillståndsansökan enligt 2 § ska i fråga om tredjelandsbörsen fogas en verksamhetsplan och tillräckliga utredningar om
1) ägande,
2) ledning och revisorer,
3) intern kontroll och riskhantering,
4) hantering av eventuella intressekonflikter och bindningar,
5) ekonomiska verksamhetsförutsättningar,
6) lagstiftningen och tillsynen över värdepappersmarknaden i tredjelandsbörsens hemstat.

4 §

Beviljande av tillstånd till tredjelandsbörser

Finansministeriet kan bevilja en tredjelandsbörs i 2 § avsett tillstånd, om
1) den lagstiftning som tillämpas på börsen i dess hemstat motsvarar internationellt godkända rekommendationer om tillsyn över värdepappersmarknaden och förhindrande av kriminellt utnyttjande av det finansiella systemet,
2) börsens ekonomiska verksamhetsförutsättningar, interna kontroll och riskhantering, hantering av eventuella intressekonflikter och bindningar samt ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet inte väsentligt avviker från kraven i denna lag,
3) börsen övervakas tillräckligt effektivt i dess hemstat,
4) verksamheten inte äventyrar investerarnas intressen i Finland.

Innan tillstånd beviljas ska tillsynsmyndigheten i tredjelandsbörsens hemstat och Finansinspektionen underteckna ett protokoll om tillsynen över den börsen enligt 66 § i lagen om Finansinspektionen.

Finansministeriet får efter att ha hört sökanden förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor för verksamheten som behövs för handelns tillförlitlighet och stabiliteten på finansmarknaden.

Finansministeriet ska innan ärendet avgörs be tillsynsmyndigheten i tredjelandsbörsens hemstat, Finlands Bank och Finansinspektionen att yttra sig om ansökan.

5 §

Återkallelse av tillstånd och avbrytande av verksamhet

I fråga om återkallelse av tredjelandsbörsers tillstånd och avbrytande av sådana börsers verksamhet i Finland gäller på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 2 kap. 14 § om återkallelse av en börs verksamhetstillstånd och i 2 kap. 15 § om avbrytande av börsens verksamhet.

Utöver vad som föreskrivs i 2 kap. 14 § 2 mom. och 15 § 2 mom. ska finansministeriet innan det fattar beslut enligt 1 mom. ge tillsynsmyndigheten i tredjelandsbörsens hemstat tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

6 §

Marknadsplatsoperatörer som ordnar sådan handel i tredjeland som motsvarar en multilateral eller en organiserad handelsplattform

Bestämmelserna i 2—5 § om tredjelandsbörser, ansökan om tillstånd för tredjelandsbörser, beviljande av tillstånd till sådana börser samt återkallelse av tillstånd och avbrytande av verk-

samhet ska på motsvarande sätt gälla marknadsplatsoperatörer som ordnar sådan handel i tredjeland som motsvarar en multilateral eller en organiserad handelsplattform.

5 kap.

Krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar

Allmänna krav som tillämpas på multilaterala och organiserade handelsplattformar

1 §

Rätt att driva multilaterala och organiserade handelsplattformar

En multilateral handelsplattform och en organiserad handelsplattform kan i enlighet med detta kapitel drivas endast av en börs, ett värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag och av ett tredjelandsföretags filial samt av ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och av en filial till ett tredjelands kreditinstitut som i Finland driver en multilateral handelsplattform.

Vad som i 3 kap. 12—14, 16, 22, 26 och 27 § föreskrivs om börser eller reglerade marknader gäller också multilaterala och organiserade handelsplattformar och deras operatörer.

Vad som i 2 kap. 15—18 § föreskrivs om börser och om personer som hör till en börs förvaltningsorgan eller anställda ska på motsvarande sätt gälla marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och deras förvaltningsorgans medlemmar och anställda när en sådan operatör fullgör uppgifter enligt denna lag.

Vad som i 3 kap. 3 § föreskrivs om rapportering av överträdelser gäller också marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserade handel.

Utöver vad som i 7 kap. 2 § 2—5 mom., 5 § 1 mom., 7 § 1, 3 och 4 mom., 10 § 3 mom., 7 a kap. och 9 kap. 1, 4 och 4 a § 3 mom. samt 10 kap. 11 och 12 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om organisering av värdepappersföretags verksamhet gäller detta också marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserade handel.

I multilaterala handelsplattformars egen verksamhet och vid verksamhet på multilaterala handelsplattformar får inte tillämpas förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed enligt 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

2 §

Regler för multilaterala och organiserade handelsplattformar

För multilaterala och organiserade handelsplattformar ska upprättas transparenta regler för vilka kriterier som ska användas för att avgöra vilka finansiella instrument som får omsättas i dess system, i syfte att säkerställa en rättvis och välordnad handel. Inom handelssystemet ska order utföras effektivt på objektiva grunder så att systemets tekniska operationer hanteras korrekt och effektiva kompletterande åtgärder vidtas för att hantera riskerna för systemavbrott.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel ska upprätta och ge allmänheten tillgång till regler åtminstone om

1) hur och på vilka grunder finansiella instrument tas upp till handel,
2) hur handeln sker,
3) hur och på vilka grunder handelsparter godkänns och godkännanden återkallas,
4) vilka rättigheter och skyldigheter handelsparterna har,
5) vilka påföljder som kan påföras handelsparter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ange

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen gäller för eller annars ställs på värdepappersemittenter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3—5 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

4) vilka påföljder som kan påföras värdepappersemittenter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

En marknadsplatsoperatör som ordnarmultilateral eller organiserad handel ska tillställa Finansinspektionen reglerna och ändringar i dem i god tid innan de träder i kraft. Finansinspektionen ska kontrollera att reglerna uppfyller kraven enligt 1 och 2 mom.

3 §

Marknadsplatsoperatörers informationsskyldighet

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel ska tillhandahålla tillräcklig information om finansiella instrument som är föremål för handel eller på något annat sätt se till att det finns tillgång till information, så att handelsparterna kan bilda sig en välgrundad uppfattning om de finansiella instrumenten. Informationen ska tillhandahållas med beaktande av handelsparternas yrkesskicklighet och särdragen hos de finansiella instrumenten.

4 §

Hantering av intressekonflikter samt tillförlitliga system

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel ska ha tillräckliga system och förfaranden för identifiering och hantering av intressekonflikter som kan ha negativa följder för handelssystemets, handelsparternas och användarnas verksamhet och äventyra systemets kontinuitet.

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel ska iaktta vad som i 3 kap. 18—21, 23, 24 och 29 § föreskrivs om handelssystems motståndskraft, tick-size och elektronisk handel och ska ha infört alla de effektiva system, förfaranden och arrangemang som krävs för att göra detta.

5 §

Upptagande av finansiella instrument till handel

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral organiserad handel kan ta upp finansiella instrument till handel, om tillgången till information om instrumenten kan tryggas i enlighet med 3 §. Värdepapper kan inte tas upp till handel på ansökan av emittenten om inte tillräcklig information om värdepapperen och emittenten finns tillgänglig för organisering av tillförlitlig handel.

Värdepapper som tagits upp till handel på en reglerad marknad kan på ansökan av emittenten eller utan emittentens samtycke tas upp till handel på en annan marknad.

Emittenten ska med en marknadsplatsoperatör ordnar multilateral eller organiserad handel ingå ett skriftligt avtal om upptagande av värdepapperen till handel och i avtalet förbinda sig att iaktta de regler som avses i 2 § 2 mom.

Om värdepapper har tagits upp till handel utan emittentens samtycke, får emittenten inte i reglerna för den multilaterala eller organiserade handelsplattformen åläggas informationsskyldighet. Om värdepapper som har upptagits till handel på en reglerad marknad också omsätts på en multilateral eller en organiserad handelsplattform utan emittentens samtycke, ska emittenten inte omfattas av någon skyldighet att offentliggöra finansiell information om värdepapperen - inför emissionen, fortlöpande eller separat vid särskilda tillfällen - som gäller den multilaterala eller den organiserade handelsplattformen.

Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i EU:s marknadsmissbruksförordning.

6 §

Rätt att verka som handelspart

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserad handel ska för tillgång till deras system upprätta, offentliggöra, upprätthålla och genomföra transparenta och icke-diskriminerande regler, grundade på objektiva kriterier.

7 §

Säkerställande av en välordnad och kontinuerlig handel

För multilaterala och organiserade handelsplattformar ska inrättas adekvata arrangemang för att säkerställa en välordnad handel samt effektiva beredskapsåtgärder för att säkerställa handelns kontinuitet i störningssituationer och hantera riskerna för systemavbrott.

8 §

Clearing och avveckling av transaktioner

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral och organiserad handel ska sörja för ändamålsenlig clearing och avveckling av transaktionerna i de multilaterala och organiserade handelsplattformarna och informera handelsparterna om deras skyldigheter vid clearingen och avvecklingen av transaktioner som genomförts i handelssystemet.

Om en marknadsoperatör som ordnar multilateral handel anlitar en central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, ska marknadsplatsoperatören och den centrala motparten ordna sitt samarbete så att handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska i god tid på förhand informera finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen om ändringar i arrangemang som gäller clearing och avveckling av transaktionerna. Finansinspektionen kan förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att för clearingen och avvecklingen anlita en i en annan EES-stat etablerad central motpart eller en annan clearingorganisation eller värdepapperscentral, om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden.

9 §

Minimiantal handelsparter

Multilaterala och organiserade handelsplattformar ska ha minst tre aktiva handelsparter som var och en har möjlighet att interagera med alla de andra när det gäller prisbildningen.

10 §

Positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

Vad som i 3 kap. 26 § föreskrivs om positionslimiter och kontroller av positionshantering inom råvaruderivat ska tillämpas också på operatören av en multilateral eller organiserad handelsplattform.

11 §

Avbrytande, avslutande och förbjudande av handel

Vad som i 3 kap. 11—13 § föreskrivs om avbrytande, avslutande och förbjudande av handel på en reglerad marknad ska tillämpas också på multilaterala och organiserade handelsplattformar.

Värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver en multilateral eller en organiserad handelsplattform ska omedelbart iaktta Finansinspektionens beslut enligt 3 kap. 13 § i denna lag om att avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument.

12 §

Begränsning av blankning

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att tillfälligt begränsa blankning av finansiella instrument vid betydande prisfall finns i artikel 23 i blankningsförordningen.

13 §

Marknadsplatsoperatörens tillsynsuppgifter

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel ska avsätta tillräckliga tillsynsresurser för att säkerställa efterlevnaden av denna lag, värdepappersmarknadslagen och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt reglerna för den multilaterala eller organiserade handelsplattformen. De ska tillräckligt effektivt följa givna, annullerade och utförda transaktionsorder.

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel ska utan dröjsmål informera Finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot denna lag, mot värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller mot reglerna för den multilaterala eller organiserade handelsplattformen, avviker från det normala eller förfaranden som kan misstänkas strida mot EU:s marknadsmissbruksförordning eller orsaka störningar som berör ett finansiellt instrument eller hela marknaden.

Finansinspektionen ska till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och övriga EES-staters behöriga myndigheter vidarebefordra information som den fått med stöd av 2 mom. Förfaranden som eventuellt innebär överträdelse av marknadsmissbruksförordningen ska emellertid rapporteras endast om Finansinspektionen är av den uppfattningen att det skett en överträdelse av förordningen.

I artikel 16.1 i EU:s marknadsmissbruksförordning föreskrivs om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk.

14 §

Skyldighet att rapportera till Finansinspektionen

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel ska tillhandahålla Finansinspektionen tillräcklig information om handelssystemets funktion, eventuella kopplingar till ett annat multilateralt system eller till en systematisk internhandlare som ägs av samma operatör samt uppgifter om handelsplattformens ägare, deltagare och användare.

15 §

Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansinspektionen ska meddela Europeiska värdepappersmarknads- och marknadsmyndigheten att den beviljat tillstånd för en multilateral eller en organiserad handelsplattform och, på begäran av myndigheten, överlämna information som den med stöd av 3 kap. 3 § fått i samband med tillsynen.

16 §

Avbrytande av verksamhet

Finansministeriet kan förordna att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel för viss tid ska avbryta verksamheten på den multilaterala eller organiserade handelsplattformen, om det i marknadsplatsoperatörens verksamhet har konstaterats oskicklighet eller vårdslöshet eller om det har förekommit störningar i omsättningen av de finansiella instrument som är föremål för handel och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt kan skada finansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet eller investerarnas ställning.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. höra marknadsplatsoperatören som ordnar multilateral eller organiserad handel och be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden, om inte något annat följer av ärendens brådskande natur.

17 §

Marknadsföring

En multilateral eller organiserad handelsplattform får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information eller genom förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga.

Information vars osanna eller vilseledande karaktär framgår efter att den lämnats och som kan ha väsentlig betydelse för investerare ska utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

18 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral eller organiserad handel ska kunna godkänna en person som avses i 6 § 2 mom. som handelspart. Föreskrifterna ska i tillräcklig utsträckning trygga Finansinspektionens rätt att få information om handelsparters kunder.

Särskilda krav för multilaterala handelsplattformar

19 §

Ordnande av multilateral handel

Värdepappersföretag och marknadsoperatörer som ordnar multilateral handel ska utöver vad som föreskrivs i 7 kap. 2 § 2—5 mom., 5 § 1 mom., 7 § 1, 3 och 4 mom., 10 § 3 mom., 7 a kap. och 9 kap. 1, 4 och 4 a § 3 mom. samt i 10 kap. 11 och 12 § i lagen om investeringstjänster och om uppfyllande av krav som föreskrivs i denna lag införa och verkställa icke-diskriminerande bestämmelser om utförande av order inom systemet.

Reglerna om tillträde till en multilateral handelsplattform ska uppfylla de krav som föreskrivs i 3 kap. 15 § i denna lag.

20 §

Verksamhetens tillförlitlighet

Värdepappersföretag och marknadsoperatörer som driver en multilateral handelsplattform ska förvissa sig om att de

1) har tillräckliga förutsättningar för att kunna hantera de risker den är exponerad för, vidtar lämpliga åtgärder och inför system för att identifiera alla betydande risker för dess verksamhet och vidtar effektiva åtgärder för att reducera sådana risker,

2) har vidtagit verksamma åtgärder för att underlätta effektivt avslut utan dröjsmål av de transaktioner som utförs i dess system, och

3) vid tidpunkten för auktorisationen och därefter har tillräckliga finansiella resurser för att goda förutsättningar ska föreligga för att den ska kunna fungera korrekt med hänsyn till arten och omfattningen av de transaktioner som genomförs på marknaden och till sammansättningen och graden av dess riskexponering.

På sådana transaktioner som i enlighet med reglerna för en multilateral handelsplattform har genomförts mellan medlemmar eller deltagare eller mellan den multilaterala handelsplattformen och dess medlemmar eller deltagare ska inte tillämpas de förfaranden som avses i 10 kap. 2 och 4—9 § i lagen om investeringstjänster. Medlemmarna eller deltagarna i en multilateral handelsplattform ska emellertid mot sina kunder uppfylla sina ovan nämnda förpliktelser enligt 10 kap. 2 och 4—9 § i lagen om investeringstjänster då de på sina kunders vägnar utför order i en multilateral handelsplattforms system.

21 §

Kundorder

Värdepappersföretag eller marknadsoperatörer som driver en multilateral handelsplattform får inte utföra kundorder med utnyttjande av eget kapital eller bedriva handel genom matchad principalhandel.

Särskilda krav för organiserade handelsplattformar

22 §

Förbud mot transaktioner för egen eller ett till samma koncern hörande företags räkning

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska förhindra att det på en organiserad handelsplattform utförs kundorder för egen räkning eller med utnyttjande av eget kapital hos operatören eller hos en enhet i samma koncern.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller dock inte handel för egen räkning genom matchad principalhandel om huvudmannen har gett sitt samtycke och det inte är fråga om derivat som har förklarats omfattas av clearingkravet i enlighet med artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel får bedriva annan handel för egen räkning än genom sådan matchad principalhandel som aves i 2 mom. endast i fråga om obligationer för vilka det saknas en likvid marknad.

23 §

Begränsning av matchad principalhandel

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel får genom matchad principalhandel bedriva handel endast med finansiella instrument som enligt definitionen i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i denna lag kan vara föremål för handel på en organiserad handelsplattform och endast med kundens samtycke.

24 §

Drift av en organiserad handelsplattform separat från en systematisk internhandlare

En organiserad handelsplattform och en systematisk internhandlare får inte drivas inom en och samma juridiska person. En organiserad handelsplattform får inte anslutas till en systematisk internhandlare på ett sådant sätt att order på den organiserade handelsplattformen och order och bud hos en internhandlare interagerar. En organiserad handelsplattform får inte heller anslutas till en annan organiserad handelsplattform på ett sådant sätt att interaktion mellan order på olika organiserade handelsplattformar möjliggörs.

25 §

Anlitande av oberoende marknadsgarant

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel får anlita en annan tillhandahållare av investeringstjänster för att på oberoende grund bedriva verksamhet som marknadsgarant på den organiserade handelsplattformen. En tillhandahållare av investeringstjänster ska inte anses bedriva verksamhet på oberoende grund om det har betydande bindningar till den marknadsplatsoperatören.

26 §

Diskretionärt genomförande av order

Med beaktande av vad som i 1—18 § och i 10 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om handel på en multilateral handelsplattform och om omsorgsfullt genomförande av transaktioner, ska order vid organiserad handel utföras på diskretionär grund. En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska endast handla diskretionärt i ett eller båda följande fall:

1) vid beslut om att lägga eller dra tillbaka en order på den organiserade handelsplattformen som den driver,

2) vid beslut om att inte matcha en specifik kundorder med de övriga order som finns tillgängliga i systemet vid en viss tidpunkt, under förutsättning att detta överensstämmer med de specifika instruktionerna från en kund och med dess skyldigheter i enlighet med 10 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster.

För det system som matchar kundorder får värdepappersföretaget eller marknadsoperatören som driver den organiserade handelsplattformen besluta huruvida, när och hur mycket av två eller flera order den vill matcha inom systemet. I enlighet med 22—25 § och utan att det påverkar tillämpningen av 22 § 3 mom. får värdepappersföretaget eller marknadsoperatören, med hänsyn till ett system som anordnar transaktioner med icke aktierelaterade instrument, underlätta förhandlingar kunder emellan för att sammanföra två eller flera potentiellt kompatibla köp- och säljintressen i en transaktion.

27 §

Skyldighet att rapportera till Finansinspektionen

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska i tillräcklig utsträckning informera Finansinspektionen om den diskretionära bedömningen vid utförande av order och om hur två eller flera order kommer att matchas mot varandra

Den behöriga myndigheten får antingen när ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör begär auktorisation för att driva en organiserad handelsplattform eller från fall till fall begära en detaljerad beskrivning av varför systemet inte motsvarar och inte kan fungera som en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller en systematisk internhandlare, hur denna diskretionära bedömning kommer att ske, särskilt när en order till den organiserade handelsplattformen kan dras tillbaka och när och hur två eller flera kundorder kommer att matchas mot varandra inom den organiserade handelsplattformen. Dessutom ska värdepappersföretaget eller marknadsoperatören som driver en organiserad handelsplattform lämna information till den behöriga myndigheten om hur den använder sig av handel genom matchad principalhandel. Den behöriga myndigheten ska övervaka värdepappersföretagets eller marknadsoperatörens deltagande i matchad principalhandel för att säkerställa att detta fortsätter vara förenligt med definitionen av sådan handel och att dess deltagande i matchad principalhandel inte ger upphov till intressekonflikter mellan värdepappersföretaget eller marknadsoperatören och deras kunder.

28 §

Tillämpning av kundskyddsbestämmelserna i lagen om investeringstjänster vid organiserad handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska säkerställa att på de transaktioner som genomförs inom dess handelssystem på motsvarande sätt tillämpas 10 kap. 2 och 4—9 § i lagen om investeringstjänster.

6 kap.

Tillväxtmarknader för små och medelstora företag

1 §

Registrering av tillväxtmarknader för små och medelstora företag

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel kan be Finansinspektionen registrera den multilaterala handelsplattformen eller en del av denna som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag.

Finansinspektionen ska samtycka till begäran om den gör bedömningen att ansökan uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel.

2 §

Krav som gäller tillväxtmarknader för små och medelstora företag

En marknadsplatsoperatör som driver en tillväxtmarknad för små och medelstora företag ska ha tillräckliga och effektiva system och regler för att säkerställa att följande kriterier är uppfyllda:

1) minst hälften av de emittenter vilkas finansiella instrument tas upp till handel på tillväxtmarknaden för små och medelstora företag ska vara små och medelstora företag. Andelen ska vara uppfylld vid ansökningstidpunkten och under varje kalenderår därefter,

2) lämpliga kriterier har fastställts för det första och fortlöpande upptagandet till handel med finansiella instrument på marknaden,

3) vid upptagandet till handel med finansiella instrument på marknaden finns det tillräckligt med information offentliggjord för att göra det möjligt för investerare att fatta beslut om att investera eller inte investera i de finansiella instrumenten, om inte annat följer av 3—5 kap. i värdepappersmarknadslagen eller i ett prospekt om kraven som fastställts någon annanstans i lag,

4) det finns ändamålsenlig, fortlöpande och regelbunden finansiell rapportering som ombesörjs av en emittent på marknaden eller för dennes räkning,

5) på emittenten, personer som har en ledande ställning hos emittenten och på dem närstående personer tillämpas EU:s marknadsmissbruksförordning,

6) sådana uppgifter lagras som offentliggjorts på grund av emittentens regelbundna eller annan lagstadgad eller på handelssystemets regler baserade informationsskyldighet,

7) det finns effektiva system och kontroller som syftar till att förhindra och upptäcka marknadsmissbruk på den marknaden, i enlighet med kraven i EU:s marknadsmissbruksförordning.

När det gäller drift av en tillväxtmarknad för små och medelstora företag ska i övrigt tillämpas vad som någon annanstans i denna lag föreskrivs om drift av en multilateral handelsplattform.

3 §

Finansinspektionens skyldighet att avregistrera tillväxtmarknader för små och medelstora företag

Finansinspektionen ska avregistrera en handelsplattform från registret över tillväxtmarknader för små och medelstora företag på ansökan av operatören eller om operatören eller tillväxtmarknaden för små och medelstora företag inte längre uppfyller kraven i 2 §.

4 §

Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om registrering och avregistrering av tillväxtmarknader för små och medelstora företag.

5 §

Handel på andra tillväxtmarknader för små och medelstora företag

Finansiella instrument som är föremål för handel på en tillväxtmarknad för små och medelstora företag får tas upp till handel på en annan tillväxtmarknad för små och medelstora företag om emittenten har informerats om saken och inte motsatt sig detta. Emittenten får inte åläggas några krav gällande information eller administration i fråga om motsättandet.

III AVDELNINGEN

TRANSPARENS I HANDELN SAMT DATARAPPORTERINGSTJÄNSTER

7 kap.

Transparenskrav för handel med finansiella instrument

1 §

EU:s förordning om marknader för finansiella instrument

I avdelningarna II—IV i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument finns, utöver vad som föreskrivs i detta kapitel, bestämmelser om transparenskrav för finansiella instrument.

2 §

Systematiska internhandlares anmälningsskyldighet

En tillhandahållare av investeringstjänster som har för avsikt att inleda eller upphöra med verksamhet som systematisk internhandlare med finansiella instrument som är föremål för handel på en handelsplats, ska i god tid göra en skriftlig anmälan om detta till Finansinspektionen.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillhandahållare av investeringstjänster ska tillämpas också på utländska EES-filialer.

3 §

Avbrytande och förbjudande av systematisk internhandel

Finansinspektionen kan ålägga en systematisk internhandlare att avbryta interna transaktioner med finansiella instrument för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant avbrott förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att denna lag, värdepappersmarknadslagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller före-

skrifter överträds vid handeln eller uppfyllandet av informationsskyldigheten i fråga om det finansiella instrumentet eller att det finns något annat särskilt vägande skäl att avbryta transaktionerna.

Finansinspektionen kan förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument, om det vid handeln eller vid uppfyllandet av informationsskyldigheten i fråga om det finansiella instrumentet vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag eller värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller om det finns något annat särskilt vägande skäl att förbjuda transaktionerna.

Om Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 31 § 4 mom. har fastställt en börs beslut att avbryta handeln med finansiella instrument eller i enlighet med 2 kap. 31 § 6 mom. ålagt börsen att avbryta handeln med finansiella instrument och dessa är föremål för interna transaktioner, ska den systematiska internhandlaren avbryta handeln med instrumenten i fråga.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om avbrytande och avslutande av handel med finansiella instrument ska tillämpas också på relaterade derivat, när detta är påkallat för att stödja syftet med avbrytande eller avslutande av sådan handel med ett finansiellt instrument som avses i 1 mom.

4 §

Skyldighet att offentliggöra limiterade order

En tillhandahållare av investeringstjänster som på grund av marknadsläget inte omedelbart kan utföra en kundorder att köpa eller sälja aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad, till ett av kunden angivet högsta eller lägsta pris eller bättre, ska omedelbart i syfte att utföra kundordern så snabbt som möjligt offentliggöra den limiterade kundordern på ett sätt som gör den lätt tillgänglig för övriga marknadsaktörer. En tillhandahållare av investeringstjänster är emellertid inte skyldig att offentliggöra en order, om kunden har gett uttryckliga instruktioner att så inte ska ske.

En tillhandahållare av investeringstjänster kan anses ha offentliggjort en order på det sätt som avses i 1 mom. åtminstone om tillhandahållaren har förmedlat den för offentliggörande på en handelsplats.

Finansinspektionen har rätt att bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra en limiterad order då ordern är av större omfattning än vad som enligt artikel 4 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument är normalt på marknaden.

Denna paragraf ska inte tillämpas på sådana transaktioner mellan handelsparter på en börs som genomförs på en reglerad marknad. Denna paragraf ska inte heller tillämpas på transaktioner mellan handelsparter på en multilateral handelsplattform eller mellan en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och handelsparter, när det är fråga om transaktioner som genomförs på en multilateral handelsplattform.

5 §

Utförande av transaktioner på en handelsplats

Handelsplatser och systematiska internhandlare ska, i fråga om finansiella instrument som omfattas av handelsskyldigheten i artiklarna 23 och 28 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, minst en gång årligen kostnadsfritt offentliggöra data om kvaliteten på utförandet av transaktioner på den handelsplatsen.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om handelsplatser ska i fråga om andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom. tillämpas på den plats där transaktionen utförs.

Efter det att en order har utförts för en kunds räkning ska värdepappersföretaget informera kunden om var ordern utfördes. De regelbundna rapporterna ska inbegripa detaljerade uppgif-

ter om pris, kostnader, hastighet och sannolikhet för utförande när det gäller enskilda finansiella instrument.

6 §

Rapportering av råvaruderivat och utsläppsrätter

En börs, en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska enligt klassificeringen i 7 § varje vecka offentliggöra en rapport med uppgifter om de totala positioner som innehas av de olika kategorierna personer för de olika råvaruderivat eller utsläppsrätter eller derivat av dessa som handlas på deras handelsplatser. De uppgifter som avses i detta moment ska dessutom rapporteras till Finansinspektionen och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

De uppgifter som räknas upp i 1 mom. ska offentliggöras och rapporteras till myndigheterna endast när både antalet personer och deras öppna positioner överskrider de minimitröskelvärden som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning.

En börs, en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska dagligen ge Finansinspektionen en fullständig rapport om sina positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa som varje medlem, deltagare, kund och dessas kunder har på den handelsplatsen.

Medlemmar av eller deltagare på reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar samt organiserade handelsplattformars kunder ska åtminstone dagligen till värdepappersföretaget eller marknadsoperatören som driver den handelsplatsen rapportera detaljerade uppgifter om sina egna positioner som innehas genom kontrakt som handlas på den arbetsplatsen, liksom om de positioner som innehas av deras kunder och de kundernas kunder till dess slutkunden har nåtts.

Värdepappersföretag som handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av dessa utanför en handelsplats ska dagligen ge handelsplatsens behöriga myndighet eller den behöriga centrala myndigheten en fullständig rapport om sina egna positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa samt om sina positioner som inbegriper ekonomiskt likvärdiga OTC-kontrakt, liksom om positioner som innehas av deras kunder och de kundernas kunder till dess slutkunden har nåtts

7 §

Klassificering av parter

Börser, marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och marknadsplatsoperatörer som ordnar organiserad handel ska klassificeras som aktörer som innehar positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter eller relaterade derivat enligt följande:

1) värdepappersföretag eller kreditinstitut,

2) investeringsfonder, antingen ett företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), eller en AIF-förvaltare enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010,

3) andra finansiella institut,

4) kommersiella företag,

5) verksamhetsutövare som avses i lagen om utsläppshandel (311/2011).

8 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i en anmälan som avses i 2 § samt om arten, omfattningen och sättet för offentliggörande av sådan information om råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa som avses i 6 §.

8 kap.

Rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster

1 §

Auktorisation för datarapporteringstjänster

Datarapporteringstjänster får tillhandahållas endast av företag som beviljats auktorisation enligt detta kapitel samt av utländska leverantörer av EES-datarapporteringstjänster.

2 §

Annat tillstånd att tillhandahålla datarapporteringstjänster

Trots vad som föreskrivs i 1 § får datarapporteringstjänster tillhandahållas av börser och av värdepappersföretag som driver en handelsplats, enligt vad som föreskrivs i 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster, förutsatt att leverantören uppfyller de krav som föreskrivs i 14—16 § och 9 kap.

Finansinspektionen ska innan sådana tjänster som avses i 1 mom. börjar tillhandahållas säkerställa att leverantören uppfyller de krav för tillhandahållande av tjänster som föreskrivs i 1 mom. Rätten att tillhandahålla datarapporteringstjänster ska ingå i tjänsteleverantörens auktorisation.

3 §

Ansökan om auktorisation

Finansinspektionen kan på ansökan bevilja auktorisation för datarapporteringstjänster.

Till ansökan ska fogas leverantörens kontaktuppgifter samt

1) uppgifter om sökandens och tjänsteleverantörens ägande,
2) uppgifter om leverantörens ledning och revisorer,
3) en beskrivning av leverantörens interna kontroll och riskhantering,
4) uppgifter om leverantörens finansiella verksamhetsförutsättningar,
5) uppgifter om hur de i denna lag föreskrivna kraven på organisering av verksamheten uppfylls samt en verksamhetsplan varav framgår åtminstone vilka typer av tjänster som planeras och organisationsstrukturen.

4 §

Beslut om auktorisation

På beslut om auktorisation och överklagande av beslut ska tillämpas vad som i 3 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag.

I auktorisationen ska nämnas vilka datarapporteringstjänster som leverantören har rätt att tillhandahålla. Finansinspektionen kan efter auktoriseringen på ansökan av tjänsteleverantören ändra tillståndet beträffande de tjänster som nämns i den.

Finansinspektionen har rätt att efter att ha hört sökanden i uppställa sådana begränsningar och villkor för datarapporteringstjänsterna som är nödvändiga för tillsynen.

5 §

Förutsättningar för beviljande av auktorisation

Auktorisation för datarapporteringstjänster ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det på grundval av erhållen utredning kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 6 § och de krav på bolagets verksamhet som föreskrivs i 13—16 § och 9 kap.

Auktorisation för datarapporteringstjänster kan beviljas också ett nybildat bolag innan det registreras.

6 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av aktiekapitalet i en leverantör av datarapporteringstjänster eller en andel som medför minst tio procent av det röstetal som samtliga aktier medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som ägare i tjänsteleverantören, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig som ägare i en leverantör av datarapporteringstjänster.

Tidsfristen som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till tidpunkten då uppdraget tas emot. Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i leverantören av datarapporteringstjänster, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkande omständigheter.

7 §

Rapportering av väsentliga förändringar

En leverantör av datarapporteringstjänster ska underrätta Finansinspektionen om väsentliga förändringar i de förutsättningar för auktorisationen som avses i 4 §, innan förändringarna genomförs.

8 §

Auktorisation för europabolag

Auktorisation ska även beviljas europabolag som avses i europabolagsförordningen, om bolaget har fått motsvarande tillstånd i någon annan EES-stat och har för avsikt att i enlighet med artikel 8 i förordningen flytta sitt säte till Finland. Finansinspektionen ska begära ett yttrande om ansökan av den mot Finansinspektionen svarande myndighet som övervakar värdepappersmarknaden i europabolagets hemstat. Detsamma gäller när ett europabolag bildas ge-

nom fusion så att det övertagande bolaget med säte i någon annan stat registreras som europabolag i Finland.

9 §

Registrering av auktorisationer

Finansinspektionen ska anmäla auktorisationer för leverantörer av datarapporteringstjänster till handelsregistret för registrering samt för kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Verksamhetstillstånd som beviljats en ny leverantör av datarapporteringstjänster och ett europabolag som har flyttat sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget.

10 §

Register över datarapporteringstjänster

Finansinspektionen för ett offentligt register över leverantörer av datarapporteringstjänster. I registret antecknas uppgifter om de tjänster som en leverantör enligt sitt verksamhetstillstånd får tillhandahålla.

11 §

Inledande av verksamhet

En leverantör av datarapporteringstjänster får, om inte något annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter auktoriseringen och, om auktorisation har beviljats ett nytt företag, efter det att företaget har registrerats.

12 §

Återkallelse av auktorisation och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd och auktorisationer samt om begränsning av verksamheten. Finansinspektionen ska anmäla återkallelsen för registrering samt för kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

13 §

Minimikapital

En leverantör av datarapporteringstjänster ska ha

1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som tjänsteleverantören ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

14 §

Krav på ledningens tillförlitlighet och kompetens hos en leverantör av datarapporteringstjänster

De som hör till ledningen för en leverantör av datarapporteringstjänster ska vara tillförlitliga personer som har ett gott anseende. De får inte vara försatta i konkurs eller ha meddelats näringsförbud och deras handlingsbehörighet får inte heller annars ha begränsats.

Vad som i 6 § 2 och 3 mom. föreskrivs om betydande ägares tillförlitlighet ska på motsvarande sätt tillämpas på personer som hör till ledningen för en leverantör av datarapporteringstjänster.

Personer som hör till ledningen för en leverantör av datarapporteringstjänster ska ha för skötseln av sina uppgifter tillräckliga och mångsidiga kompetenser och erfarenheter. Styrelsen ska som en helhet ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter av tjänsteleverantörens verksamhet.

Om en börs vill tillhandahålla datarapporteringstjänster eller om en medlem av tjänsteleverantörens styrelse också är medlem av en börsstyrelse och uppfyller de krav som föreskrivs i 2 kap. 16 §, anses medlemmen i fråga uppfylla de krav som föreskrivs i 1 mom.

En leverantör av datarapporteringstjänster ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana personer som avses i 1 mom. och om ändringar i de krav som ställs på dem.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om leverantörer av datarapporteringstjänster ska på motsvarande sätt tillämpas också på dess holdingföretag.

15 §

Krav på styrelsens arbete hos en leverantör av datarapporteringstjänster

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter enligt denna lag och andra plikter som hör till uppdraget.

Styrelsemedlemmarna ska sköta sitt uppdrag på ett oberoende sätt så att styrelsen effektivt kan ifrågasätta den verkställande ledningens beslut samt kontrollera och övervaka dess beslutsfattande.

Styrelsen ska för leverantören av datarapporteringstjänster fastställa förvaltnings- och styrningssystem, inbegripet en åtskillnad mellan funktioner inom organisationen och förebyggande av intressekonflikter, på ett sätt som främjar förtroendet för marknaden och kundernas intressen. Styrelsen ska övervaka att förvaltnings- och styrningssystemen iakttas.

16 §

Rapportering av tjänsteleverantörers bindningar

En betydande bindning mellan en leverantör av datarapporteringstjänster och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över tjänsteleverantören. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som utfärdats eller meddelats i ett tredjeland och som tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

När det efter att auktorisation beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i ansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

Med betydande bindning avses i denna lag detsamma som i 7 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

17 §

Revision

På leverantörer av datarapporteringstjänster ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas bestämmelserna i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

Vad som i 31 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om auktoriserade tillsynsobjekts anmälningsskyldighet ska på motsvarande sätt tillämpas på tjänsteleverantörers revisorer.

9 kap.

Organisatoriska krav på verksamheten hos en leverantör av datarapporteringstjänster

1 §

Organisering av ett godkänt publiceringsarrangemang

Den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ska organisera sin verksamhet så att den kan offentliggöra den information som krävs enligt artiklarna 20 och 21 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument så nära realtid som det är tekniskt möjligt, på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den offentliggjorts genom ett godkänt publiceringsarrangemang. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i ett format som underlättar konsolideringen av informationen med liknande data från andra källor.

Den information som offentliggörs genom ett godkänt publiceringsarrangemang ska minst inkludera följande:

1) identifieringskod för det finansiella instrumentet,
2) det pris till vilket transaktionen genomfördes,
3) transaktionsvolym,
4) tidpunkt för transaktionen,
5) tidpunkt då transaktionen rapporterades,
6) prisnotering för transaktionen,
7) koden för den handelsplats där transaktionen utfördes, eller om transaktionen utfördes genom en systematisk internhandlare koden ”SI”, alternativt koden ”OTC”, sant
8) i tillämpliga fall, en indikator som visar att särskilda villkor gällde för transaktionen.

En tillhandahållare av godkänt publiceringsarrangemang ska ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera handelsrapporters fullständighet, hitta fall att utelämnad information och uppenbara fel och begära omsändning av alla sådana felaktiga rapporter.

2 §

Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av publiceringsarrangemang

Den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ska införa administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter i förhållande till dess kunder. Om tillhandahållaren av publiceringsarrangemanget är ett värdepappersföretag eller en börs ska den behandla all insamlad handelsinformation på ett icke-diskriminerande sätt och göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

3 §

Skyddsmekanismer i samband med godkända publiceringsarrangemang

Den som tillhandahåller ett godkänt publiceringsarrangemang ska ha inrättat skyddsmekanismer för att garantera skyddet vid informationsöverföringen, för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde och för att förhindra informationsläckor före offentliggörandet. Tillhandahållaren ska dessutom upprätthålla adekvata resurser och ha inrättat backupanordningar så att dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas.

4 §

Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska organisera sin verksamhet så att den kan samla in den information som offentliggjorts i enlighet med artiklarna 6 och 20 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och slå samman den till en kontinuerlig elektronisk dataström samt göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt, på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den har offentliggjorts. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i format som är lätta att komma åt och att använda för marknadsdeltagare.

Den konsoliderade handelsinformation som avses i 1 mom. ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

1) identifieringskod för det finansiella instrumentet,
2) det pris till vilket transaktionen genomfördes,
3) transaktionsvolym,
4) tidpunkt för transaktionen,
5) tidpunkt då transaktionen rapporterades,
6) prisnotering för transaktionen,
7) koden för den handelsplats där transaktionen utfördes, eller om transaktionen utfördes genom en systematisk internhandlare koden ”SI”, alternativt koden ”OTC”,
8) i tillämpliga fall, det faktum att en datoralgoritm inom värdepappersföretaget låg bakom investeringsbeslutet och utförandet av transaktionen,
9) i tillämpliga fall, en indikator som visar att särskilda villkor gällde för transaktionen,
10) om undantag i enlighet med artikel 4.1 a eller 4.1 b i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument gjorts från kravet att offentliggöra den information som avses i artikel 3.1 i den förordningen, en markering som visar vilket av de undantagen som gällde för transaktionen.

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska organisera sin verksamhet så att den kan samla in den information som offentliggjorts i enlighet med artiklarna 10 och 21 i EU:s förordning marknader för finansiella instrument och slå samman den till en kontinuerlig elektronisk dataström samt göra informationen tillgänglig för allmänheten så nära realtid som det är tekniskt möjligt, på rimliga affärsmässiga villkor. Informationen ska göras tillgänglig kostnadsfritt 15 minuter efter det att den har offentliggjorts. Informationen ska spridas på ett sätt som säkerställer snabb tillgång till den, på icke-diskriminerande grunder och i format som är lätta att komma åt och att använda för marknadsdeltagare.

En sådan tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation som avses i 3 mom. ska offentliggöra åtminstone den information som nämns i 2 mom. 1—7 punkten samt, i tillämpliga fall, en indikator som visar att särskilda villkor gällde för transaktionen.

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska sammanställa data från handelsplatser och tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang. Informationen ska sammanställas för de finansiella instrument som specificeras genom tekniska standarder för tillsyn

enligt sådana förordningar eller beslut som kommissionen antagit med stöd av artikel 65.3 i direktivet om marknader för finansiella instrument.

5 §

Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av konsoliderad handelsinformation

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska ha infört administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter. Om en marknadsoperatör eller tillhandahållare av ett godkänt publiceringsarrangemang också tillhandahåller konsoliderad handelsinformation ska den behandla all insamlad information på ett icke-diskriminerande sätt samt ha infört lämpliga arrangemang för att göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

6 §

Skyddsmekanismer i samband med konsoliderad handelsinformation

En tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation ska ha inrättat skyddsmekanismer som är utformade för att garantera skyddet vid informationsöverföringen och för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde. Tillhandahållaren ska dessutom upprätthålla adekvata resurser och ha inrättat backupanordningar så att dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas.

7 §

Organisering av verksamheten hos tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism

Tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ska organisera sin verksamhet så att den information som avses i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument kan rapporteras så snabbt som möjligt, senast under arbetsdagen dagen efter den dag då transaktionen ägde rum.

Tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ska ha inrättat system som på ett effektivt sätt kan kontrollera transaktionsrapporters fullständighet, hitta fall av utelämnad information och uppenbara fel som orsakats av värdepappersföretaget och då sådana fel eller utelämnanden inträffar upplysa värdepappersföretaget om dem och begära omsändning av alla sådana felaktiga rapporter.

Tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ska dessutom ha inrättat system som gör det möjligt att upptäcka fel eller utelämnanden som den själv har orsakat och kunna åtgärda dessa och översända korrekta och fullständiga transaktionsrapporter.

8 §

Arrangemang för undvikande av intressekonflikter vid tillhandahållande av en godkänd rapporteringsmekanism

Den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism ska upprätthålla administrativa arrangemang som är utformade för att förhindra intressekonflikter i förhållande till dess kunder. Om den som tillhandahåller en godkänd rapporteringsmekanism är ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör ska tillhandahållaren behandla all insamlad information på ett icke-diskriminerande sätt och göra åtskillnad mellan olika affärsfunktioner.

9 §

Skyddsmekanismer i samband med godkända rapporteringsmekanismer

Tillhandahållare av en godkänd rapporteringsmekanism ska ha inrättat skyddsmekanismer för att garantera skyddet och autentiseringen vid informationsöverföringen, för att minimera risken för dataförvanskning och för obehörigt tillträde samt för att förhindra informationsläckor och se till att uppgifterna alltid behandlas konfidentiellt. Tillhandahållaren ska dessutom upprätthålla adekvata resurser och ha inrättat backupanordningar så att dess tjänster alltid kan erbjudas och upprätthållas.

10 §

Rapportering av överträdelser

Vad som i 3 kap. 3 § föreskrivs om rapportering av överträdelser ska på motsvarande sätt tillämpas på leverantörer av datarapporteringstjänster.

IV AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

10 kap.

Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter

1 §

Tillsyn

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats och börsregler som fastställts med stöd av den.

2 §

Tystnadsplikt

Den som vid fullgörande av uppdrag enligt denna lag eller som i egenskap av medlem eller ersättare i ett börsorgan eller som anställd hos en börs har fått kännedom om icke-offentliggjorda uppgifter om en emittents eller någon annan persons ekonomiska ställning eller en omständighet som gäller deras enskilda förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte röja eller utnyttja uppgifterna, om det inte har bestämts eller i behörig ordning föreskrivits att de ska röjas eller om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs.

En medlem eller ersättare i ett börsorgan eller en anställd hos en börs får trots 1 mom. röja information som avses i bestämmelsen för en person som är anställd hos eller medlem i ett organ vid ett i en annan stat verksamt företag som organiserar motsvarande handel som en börs och som står under myndighetstillsyn, om röjandet av informationen behövs för att trygga en effektiv tillsyn över värdepappersmarknaden. En ytterligare förutsättning är att personen i fråga omfattas av motsvarande tystnadsplikt som enligt 1 mom.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att lämna uppgifter finns i lagen om Finansinspektionen.

3 §

Särskilda befogenheter gällande råvaruderivat

Finansinspektionen kan fastställa positionslimiter (tröskelvärden) för råvaruderivat som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform eller för derivat som inbegriper ekonomiskt likvärdiga råvaruderivat och kan kräva att tillsynsobjekt som avses i 4 § i lagen om Finansinspektionen, finansmarknadsaktörer och andra som avses i 5 § i den lagen ska iaktta en positionslimit, minska storleken på en exponering eller position i finansiella instrument som avses i denna paragraf samt förbjuda förvärv av sådana.

En positionslimit som avses i 1 mom. ska som största tillåtna nettovärde fastställas för varje position i råvaruderivat med hjälp av de beräkningsmetoder som anges i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/591 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat. Finansinspektionen ska regelbundet se över positionslimiterna och vid behov fastställa en ny positionslimit med beaktande av marknadsutvecklingen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om positionslimiter ska inte tillämpas på positioner som innehas av icke-finansiella enheter som avses i den delegerade förordning som nämns ovan i 2 mom. eller på positioner som innehas för sådana enheters räkning och som reducerar de risker som står i direkt samband med kommersiell verksamhet.

Finansinspektionen ska ge Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och övriga behöriga myndigheter adekvat information om tröskelvärden som fastställs med stöd av denna paragraf och om förändringar i dem samt om förordnanden och förbud som meddelas med stöd av 1 mom. Om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten efter att ha fått kännedom om att en positionslimit fastställts förutsätter att den ska ändras, ska Finansinspektionen följa myndighetens riktlinjer om inte Finansinspektionen anser att de är grundlösa.

Om ett finansiellt instrument som avses i 1 mom. är föremål för handel i flera stater inom EES-området och handelsvolymen är störst i Finland, ska Finansinspektionen fastställa en gemensam positionslimit för handeln med det finansiella instrumentet i fråga. Innan ett sådant beslut som avses i detta moment fattas ska Finansinspektionen samråda och samarbeta med de staters behöriga myndigheter vilkas behörighet omfattar de marknadsplatser där det handlas med finansiella instrument som avses i detta moment.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten avgör i enlighet med sina befogenheter enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG sådana meningsskiljaktigheter mellan behöriga myndigheter som beror på att en gemensam positionslimit fastställts enligt 5 mom.

4 §

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens särskilda befogenheter

I artikel 45 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens rätt att få information om råvaruderivat och om dess behörighet att begränsa handeln med sådana.

11 kap.

Överklagande

1 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut enligt 2 kap. 4 § om beviljande av börstillstånd eller ett beslut enligt 3 kap. 7 § 1 mom. om fastställelse av börsregler eller ändringar i dem inte har meddelats inom den föreskrivna tidsfristen, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter det att besvär anförts. Bestämmelser i övrigt om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

2 §

Överklagande av Finansinspektionens beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Förvaltningsdomstolen ska behandla ärenden som avses i 3 kap. 8, 9 och 11—14 §, 5 kap. 6 och 11 § och 7 kap. 3 § i denna lag i brådskande ordning.

Emittenter och börser får överklaga Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 3 kap. 9 § 7 mom., 11 § 6 och 7 mom., 12 § 1 mom., 13 § 4 mom. och 14 § 2 mom. Emittenter och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral eller organiserad handel får överklaga beslut som Finansinspektionen fattat i ärenden enligt 5 kap. 11 §. En registrerad förening som bevakar investerarnas intressen och investerare som äger finansiella instrument som berörs av ett beslut av Finansinspektionen eller finansiella instrument som berättigar till sådana får överklaga Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 3 kap. 11 § 7 mom., och 14 § 2 mom. Handelsparter vars godkännande återkallats får överklaga beslut som Finansinspektionen fattat i ärenden enligt 3 kap. 15 § 6 mom. och 5 kap. 6 § 2 mom.

12 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen:

1) 2 kap. 29—31 § om insideranmälan och insiderregister,

2) 7 kap. 4 § om skyldighet att offentliggöra limiterade order.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 och 2 punkten i det momentet sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

1) 3 kap. 24 § och 5 kap. 8 § om clearing och avveckling av transaktioner,

2) 3 kap. 36 § och 5 kap. 17 § om förbjuden marknadsföring på reglerade marknader samt på multilaterala handelsplattformar och organiserade handelsplattformar.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. avses med överträdelse av bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen dessutom överträdelse eller försummelse att iaktta följande bestämmelser och beslut:

1) 2 kap. 1 och 4 §, 14 § 5 punkten och 16—19 § om drift av en reglerad marknad samt finansministeriets beslut enligt 2 kap. 14 och 15 § om återkallelse av verksamhetstillstånd och avbrytande av börsens verksamhet,

2) 2 kap. 11 § och 12 § 3 mom. om anmälan av och förbud mot aktieförvärv samt beslut enligt 32 a § i lagen om Finansinspektionen om förbud mot förvärv av ägarandel och beslut enligt 32 c § om begränsning av aktiebaserade rättigheter,

3) 3 kap. 1 och 2 §, 3 § 1 mom., 8, 11, 15, 17—23, 25, 27, 28 och 34 § 1 mom. om organisering av verksamheten på en reglerad marknad,

4) 5 kap. 1—7, 9—14 samt 19—28 § om sådana krav och särskilda krav som ska tillämpas på multilaterala handelsplattformar och organiserade handelsplattformar,

5) 6 kap. 2 § 1 mom. om krav som gäller tillväxtmarknader för små och medelstora företag,

6) 7 kap. 6 och 7 § om skyldigheter för börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel att offentliggöra information om råvaruderivat och utsläppsrätter samt om klassificering av parter,

7) 8 kap. 1, 14 och 15 § om rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster,

8) 9 kap. 1—10 § om krav som ställs på leverantörer av datarapporteringstjänster,

9) 18 § 1 mom., 19 § 1 mom. samt 23 och 24 § i lagen om Finansinspektionen om Finansinspektionens informations- och granskningsrätt.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen dessutom överträdelse eller försummelse att iaktta följande bestämmelser i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument:

1) artiklarna 3.1 och 3.3, första stycket i artikel 4.3, artikel 6, tredje stycket första meningen i artikel 7.1, artiklarna 8.1, 8.3 och 8.4, artikel 10 samt tredje stycket första meningen i artikel 11.1 och tredje stycket i artikel 11.3 om transparens när det gäller finansiella instrument,

2) artiklarna 7.1 och 11.1 om tillstånd att skjuta upp offentliggörande av uppgifter,

3) artiklarna 12.1 och 13.1 om skyldighet att separat och på rimliga affärsvillkor tillgängliggöra uppgifter före och efter handel,

4) första meningen i artikel 14.1, första meningen i artikel 14.2, andra, tredje och fjärde meningen i artikel 14.3, första stycket och andra stycket första och tredje meningen i artikel 15.1, artikel 15.2, andra meningen i artikel 15.4, andra meningen i artikel 17.1, artikel 18.1, artikel 18.2, första meningen i artikel 18.4, första meningen i artikel 18.5, första stycket i artikel 18.6, artikel 18.8, artikel 18.9, artikel 20.1, första meningen i artikel 20.2, artiklarna 21.1—21.3, artikel 22.2 samt artiklarna 23.1 och 23.2 om transparens när det gäller systematiska internhandlare och värdepappersföretag som bedriver OTC-handel,

5) artiklarna 25.1 och 25.2, första stycket i artikel 26.1, artiklarna 26.2—26.5, första stycket i artikel 25.6, styckena 1—5 och 8 i artikel 26.7 samt artikel 27.1 om transaktionsrapportering,

6) artikel 28.1, första stycket i artikel 28.2, artiklarna 29.1 och 29.2, artikel 30.1 samt artiklarna 31.2 och 31.3 om derivat,

7) artiklarna 35.1—35.3, 36.1—36.3 och 37.1—37.3 om icke-diskriminerande tillträde till clearingsystem för finansiella instrument,

8) artiklarna 40—42 om produktövervakning och produktingripande.

Utöver vad som föreskrivs i 1—3 mom. är sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen också i nämnda moment avsedda hänvisningar till direktivet om marknader för finansiella instrument samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

Påföljdsavgift får inte enligt 2 mom. 9 punkten påföras andra än Finansinspektionens tillsynsobjekt eller andra aktörer som är skyldiga att iaktta denna lag eller EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Påföljdsavgift får inte påföras fysiska personer för överträdelse av bestämmelser som avses i 2 mom. 9 punkten, då det finns anledning att misstänka en person för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

13 kap

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, mot direktivet om marknader för finansiella instrument eller mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, är skyldig att ersätta skadan.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

2 §

Olovligt ordnande av handel med finansiella instrument, olovlig drift av en organiserad handelsplattform samt olovligt tillhandahållande av datarapporteringstjänster

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet bedriver en börs verksamhet i strid med 2 kap. 1 § eller driver en multilateral eller en organiserad handelsplattform i strid med 5 kap. 1 § 1mom. eller tillhandahåller datarapporteringstjänster i strid med 8 kap. 1 eller 2 § ska, om gärningen inte är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *olovligt ordnande av handel med finansiella instrument* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 10 kap. 2 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

14 kap

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om handel med finansiella instrument (748/2012), nedan *den lag som upphävs*.

Om det i någon annan lagstiftning hänvisas till den lag som upphävs eller annars hänvisas till en bestämmelse i den lagen, ska i stället tillämpas den ersättande bestämmelsen i denna lag.

2 §

Övergångsbestämmelser

En börs som har beviljats verksamhetstillstånd innan denna lag trätt i kraft behöver inte ansöka om nytt tillstånd.

En börs ska anpassa sina regler till kraven i denna lag och ansöka om finansministeriets fastställelse för ändringarna inom sex månader från det att denna lag trätt i kraft.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska inom sex månader från det att denna lag trätt i kraft anpassa sina regler till lagens krav.

Leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i 8 och 9 kap. ska ansöka om verksamhetstillstånd eller inom sex månader efter det att denna lag trätt i kraft anpassa sin verksamhet till de krav som föreskrivs i 8 och 9 kap.

En sådan tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation som avses i 9 kap. 4 § ska från och med den 3 september 2019 rätta sig efter de krav för organisering av verksamheten som avses i den nämnda paragrafens 3 och 4 mom.

En sådan årlig rapport som avses i 2 kap. 21 § 2 mom. och 43 § 4 mom. i den lag som upphävs behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 43 b och 44 §, sådana de lyder, 43 b § i lag 752/2012 och 44 § i lagarna 752/2012 och 138/2013,

ändras 4 § 2 mom. 6 punkten och 4 mom. 9 punkten, 5 § 3, 6, 10 och 31 punkten, 6 § 12, 18 och 19 punkten, rubriken för 21 § samt 4 mom., 24 § 2 mom., 28 § 4 mom., 31 § 1 mom. 3 punkten, 32 a § 1 och 2 mom., rubriken för 32 b § samt 3 och 4 mom., 32 c § 1 mom. 1 punkten, 33 §, 33 a § 1 mom., 38 § 1 mom. 2 punkten, 40 § 1 och 2 mom., 41 § 1 och 2 mom., 41 a § 3 och 9 mom., 42 a § 2 mom., 43 § 1 mom., 43 a och 50 §, 53 § 1 mom. 2 punkten, 61 § 7 mom., 62 § 2 mom. 2 punkten, 71 § 1 mom. 11 a punkten och 73 §,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 6 punkten och 4 mom. 9 punkten, 5 § 3 punkten, 6 § 18 och 19 punkten, rubriken för 21 §, 24 § 2 mom., 33 a § 1 mom., 43 a § och 61 § 7 mom. i lag 752/2012, 5 § 6 punkten och 21 § 4 mom. i lag 520/2016, 5 § 10 punkten i lag 170/2014, 5 § 31 punkten, 40 § 2 mom. och 41 a § 9 mom. i lag 228/2017, 6 § 12 punkten i lag 311/2015, 28 § 4 mom., 32 a § 2 mom., 32 c § 1 mom. 1 punkten, 38 § 1 mom. 2 punkten och 40 § 1 mom. i lag 352/2017, 31 § 1 mom. 3 punkten i lag 1145/2015, 32 a § 1 mom. i lagarna 1442/2016 och 352/2017, rubriken för 32 b § i lag 207/2009, 32 b § 3 och 4 mom., 41 § 1 mom., 42 a § 2 mom. och 62 § 2 mom. 2 punkten i lag 611/2014, 33 § delvis ändrad i lagarna 1279/2015 och 228/2017, 41 § 2 mom., 41 a § 3 mom., 43 § 1 mom. och 53 § 1 mom. 2 punkten i lag 176/2016, 50 § delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1242/2011, 71 § 1 mom. 11 a punkten i lag 651/2014 och 73 § i lagarna 752/2012 och 176/2016, samt

fogas till lagen en ny 3 e §, till 4 § 4 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 1198/2014 och 352/2017, en ny 10 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017 och 574/2017, nya 32 och 33 punkter, till 20 a §, sådan den lyder i lag 352/2017, ett nytt 2 mom., till 21 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012 och 520/2016, ett nytt 5 mom., till 28 §, sådan den lyder i lag 352/2017, ett nytt 6 mom., till lagen nya 28 b och 37 d §, till 40 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 611/2014, 1279/2015, 228/2017 och 352/2017, ett nytt 5 mom., till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015, 176/2016, 520/2016, 228/2017 och 352/2017, nya 9 och 10 mom., varvid ändrade 9 mom. och nuvarande 10 mom. blir 11 och 12 mom., till lagen nya 41 b, 41 c och 50 n §, till 71 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016 och 446/2017, en ny 11 e punkt som följer:

3 e §

Samarbete med Energimyndigheten

Finansinspektionen samarbetar med Energimyndigheten för en effektiv tillsyn över utsläppsrätts-, el- och naturgasmarknaderna samt relaterade derivatmarknader.

Finansinspektionen ska innan den vidtar tillsynsåtgärder som gäller handel med derivat vars underliggande tillgångar utgörs av el eller naturgas höra Energimyndigheten, om åtgärderna uppenbarligen skulle ha en väsentlig inverkan på el- eller naturgasmarknadens funktion, på leveranssäkerheten för el eller naturgas eller på ett enligt elmarknadslagen (386/1995) eller naturgasmarknadslagen (508/2000) systemansvarigt företags verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

4 §

Tillsynsobjekt

— —

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

— —

6) börser och leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

— —

Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag

— —

9) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

10) en referensvärdesadministratör som inte är ett sådant i 4 § 2 mom. avsett auktoriserat tillsynsobjekt som Finansinspektionen har beviljat verksamhetstillstånd med stöd av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (*referensvärdesförordningen*).

— —

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

— —

3) andra handelsparter enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument än tillhandahållare av investeringstjänster,

— —

6) insider enligt 7 kap. 12 § i lagen om investeringstjänster, 3 kap. 29 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*,

— —

10) de som enligt 2 kap. 11 § i lagen handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 16 § i lagen om placeringsfonder, 1 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,

— —

31) sådana aktörer som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § men är skyldiga att iaktta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter*,

32) referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i referensvärdesförordningen,

33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldig att iaktta referensvärdesförordningen.

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

— —

12) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 1 kap. 16 § i kreditinstitutslagen och i 1 kap. 21 § i lagen om investeringstjänster, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 2 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen och ett finans- och försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

— —

18) *reglerad marknad* och *multilateral handelsplattform* reglerade marknader enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och multilaterala handelsplattformar enligt 8 punkten i den paragrafen,

19) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster.

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

— —

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster och i 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 79.1.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt referensvärdesförordningen

— —

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen enligt marknadsmissbruksförordningen och referensvärdesförordningen behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.

Finansinspektionen har rätt att begära uppgifter av alla personer som deltar i tillhandahållande av referensvärden eller lämnande av uppgifter för det ändamålet, också av tjänsteleverantörer till vilka uppgifter, tjänster eller verksamhet har utkontrakterats så som föreskrivs i artikel 10 i referensvärdesförordningen, samt av deras huvudmän, och att vid behov samråda med dem.

24 §

Granskningsrätt

— —

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 7 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

— —

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

— —

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen eller upprepade gånger gjort sig skyldig till allvarliga överträdelser av de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster.

— —

Finansinspektionen kan för viss tid av högst fem år förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en sådan administratör eller en sådan rapportör under tillsyn som avses i referensvärdesförordningen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om personen i fråga har brutit mot eller försummat de bestämmelser som avses i artikel 42.1 i referensvärdesförordningen.

28 b §

Tillfälligt förbud att verka som handelspart eller kund

Finansinspektionen kan för en viss tid av högst fem år förbjuda ett auktoriserat tillsynsobjekt eller en filial som tillhandahåller investeringstjänster att verka som handelspart enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument eller som kund på en sådan organiserad handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten, om företaget har brutit mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster.

31 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

Ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut i fråga om tillsynsobjektet som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses

— —

3) leda till något annat i revisionsberättelsen än ett i revisionslagen avsett uttalande som lämnas utan reservation eller till ett påpekande som avses i 3 kap. 5 § 5 mom. i revisionslagen.

— —

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandelar

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 §

eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, försäkringsbolag samt deras holdingföretag, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag och leverantörer av datarapporteringstjänster, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i det företag eller den organisation som förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,

2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,

3) företagets eller organisationens solvens, tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheterna äventyras på grund av förvärvet, eller

4) förvärvet har samband med penningtvätt och finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. också om den inte inom behandlingstiden enligt 32 b § 2 mom. har fått tilläggsuppgifter som avses i det momentet eller uppgifter eller information som avses i 3 kap. 1 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster, 16 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § 5 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått de utredningar som avses i 2 kap. 11 § 5 mom. i lagen om handel med finansiella instrument eller EU:s förordning om värdepapperscentraler. Dessutom kan Finansinspektionen förbjuda förvärv om den inte på begäran har fått de nödvändiga utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter det att den underrättat den anmälningsskyldige om de saknade utredningarna.

— —

32 b §

Förfarandet vid bedömning av förvärv av ägarandel

— —

Beslutet om att Finansinspektionen motsätter sig förvärvet ska delges den anmälningsskyldige senast den andra vardagen efter beslutet, utan att behandlingstiden överskrids. Om Finansinspektionen inte inom den behandlingstid som avses i denna paragraf har fattat ett beslut eller lagt fram ett förslag till beslut enligt 32 a §, anses den ha godkänt förvärvet.

Om den anmälningsskyldige är ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller dettas moderföretag eller en fysisk eller juridisk person som i ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller i ett moderföretag till ett sådant har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen, ska Finansinspektionen när den fattar beslutet eller lägger fram förslaget till beslut utan dröjsmål underrätta den EES-tillsynsmyndighet som svarar för tillsynen över det utländska EES-tillsynsobjektet om alla för bedömningen väsentliga uppgifter och, på begäran, om all relevant information samt, om förvärvet gäller ett finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, samarbeta med de andra centrala tillsynsmyndigheter som avses i lagen om tillsyn över finans-

och försäkringskonglomerat. Av beslutet ska framgå de i detta moment avsedda utländska tillsynsmyndigheternas ståndpunkt i fråga om förvärvet.

— —

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag och deras holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 6 a § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller enligt 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

— —

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Finansinspektionen kan förbjuda verkställigheten av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers beslut och av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers planerade åtgärder, om beslutet eller åtgärden strider mot sådana bestämmelser om finansmarknaden som ska tillämpas på tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av de bestämmelserna, mot tillståndsvillkor eller mot föreskrifter som gäller tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörers verksamhet.

Om ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör har verkställt ett beslut enligt 1 mom. eller genomfört sådana andra åtgärder som avses i 1 mom. kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet eller en annan finansmarknadsaktör att vidta åtgärder för att verkställa beslutet, återkalla åtgärden eller vidta rättelseåtgärder. Finansinspektionen ska för tillsynsobjektet eller en annan finansmarknadsaktör reservera en skälig tid för att verkställa beslutet, återkalla åtgärden eller vidta rättelseåtgärder, om detta inte allvarligt äventyrar de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §. Om Finansinspektionens beslut enligt detta moment har en avsevärd inverkan på ett tillsynsobjekts eller en annan finansmarknadsaktörs avtalsparts eller någon annan utomstående persons ställning, är en förutsättning för tillämpning av detta moment att verkställigheten av beslutet eller genomförandet av åtgärderna allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §.

Finansinspektionen kan ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer att upphöra med ett förfarande och förbjuda upprepning av förfarandet, om det strider mot de bestämmelser, föreskrifter, tillståndsvillkor eller regler som avses i 1 mom. Finansinspektionen ska ge ett tillsynsobjekt eller en finansmarknadsaktör tillfälle att inom en skälig tid rätta sitt förfarande, om detta inte allvarligt äventyrar de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om tillsynsobjekts beslut ska på motsvarande sätt tillämpas på beslut av fondandelsägarstämma och representantskap enligt lagen om placeringsfonder.

Sådana förbud och rättelseuppmaningar som avses ovan i denna paragraf kan av särskilda skäl riktas också till tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers anställda eller till andra som handlar för dess räkning.

33 a §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud eller en rättelseuppmaning som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag, villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. Vite kan således av särskilda skäl föreläggas också anställda hos tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer samt andra som handlar för deras räkning. Vad som föreskrivs i detta moment ska dessutom tillämpas på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

— —

37 d §

Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

Finansinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av vilken person som helst få information för tillsyn över efterlevnaden av 10 kap. 3 § i lagen om handel med finansiella instrument. Finansinspektionen kan ålägga en person som avses i den nämnda bestämmelsen att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att ingå råvaruderivat.

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

— —

2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 15 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller mot 144 a § i lagen om placeringsfonder,

— —

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instru-

ment, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 144 b § i lagen om placeringsfonder, 15 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen eller 18 kap. 1 § i resolutionslagen.

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) bestämmelsen i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller mot artikel 10.1 i den förordningen om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) bestämmelserna i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen om förbjuden användning av insiderinformation, artikel 41 om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk,

4) bestämmelsen om upprättande av faktablad i artikel 5.1 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter, bestämmelserna om faktabladets form och innehåll i artiklarna 6, 7 och 8.1—8.3, bestämmelsen om marknadsföringsmaterialets innehåll i artikel 9, bestämmelsen om regelbunden översyn av faktabladet i artikel 10.1, bestämmelserna om tillhandahållande av faktabladet i artiklarna 13.1, 13.3, 13.4 och 14 eller bestämmelsen om kundklagomål i artikel 19 i den förordningen, eller

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkortstransaktioner i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner i artikel 4 i den förordningen, eller mot

6) artiklarna 4—16 i referensvärdesförordningen om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21—26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör.

— —

Påföljdsavgift kan också påföras den som i samband med övervaknings- eller inspektionsuppdrag enligt de bestämmelser som avses ovan i 2 mom. 6 punkten försummar eller bryter mot vad som i 18 § 1 mom., 19 § 1 mom. 23 § eller 24 § föreskrivs om Finansinspektionens rätt att få information och inspektera. Påföljdsavgift får emellertid inte påföras en fysisk person för brott mot de nämnda bestämmelserna då det finns anledning att misstänka en person för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av Finansinspektionen.

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas, gärningsmannens övriga och tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekven-

ser för det finansiella systemets stabilitet. Om det är fråga om brott mot referensvärdesförordningen ska påföljdsavgiftens belopp beräknas med beaktande av också förfarandets inverkan på realekonomin.

— —

41 a

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

— —

Om en påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelser som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster eller 12 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som, beroende på vilken som är större, uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

— —

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 40 § 2 mom. 6 punkten eller för en försummelse att iaktta en sådan bestämmelse, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller till högst en miljon euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 500 000 euro i påföljdsavgift.

Om en påföljdsavgift påförs för överträdelse av artikel 11.1 d eller 11.4 i förordningen, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller till högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Trots det som föreskrivs i 6—10 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger större än den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas.

— —

41 b §

Gemensam påföljdsavgift

Om en ordningsavgift eller en påföljdsavgift samtidigt påförs för två eller flera försummelser eller överträdelser som avses i 38, 40 eller 41 a §, ska en gemensam påföljdsavgift bestämmas.

En gemensam påföljdsavgift får uppgå till högst summan av ordningsavgifterna och påföljdsavgifterna.

41 c §

Administrativa påföljder i samband med företagsarrangemang

Ordningsavgift, offentlig varning eller påföljdsavgift kan påföras också en sådan näringsidkare som till följd av ett företagsförvärv eller något annat företagsarrangemang har övertagit den näringsverksamhet inom vilken försummelsen eller överträdelsen skett.

42 a §

Preskription av rätten att påföra administrativa påföljder

— —

Finansinspektionen får inte påföra påföljdsavgift om avgiftsbeslutet inte har fattats inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

43 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska utan dröjsmål offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter efter det att den person som är föremål för beslutet har informerats om detta. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska Finansinspektionen offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor i fem år.

— —

43 a §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Ordningsavgifter och påföljdsavgifter som påförts med stöd av denna lag ska verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter.

50 §

Allmän samarbetsförpliktelse

Finansinspektionen ska samarbeta med utländska EES-tillsynsmyndigheter. Finansinspektionen ska också konsekvent beakta de eventuella följder som dess beslut har för det finansiella systemets stabilitet i andra EES-stater, i synnerhet i krissituationer.

50 n §

Verksamhet som behörig myndighet enligt direktivet om marknader för finansiella instrument och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument

Finansinspektionen är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 67 i direktivet om marknader för finansiella instrument och i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Finansministeriet är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 44 i direktivet om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen är en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 79.1.5 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Finansinspektionen ska enligt direktivet rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska kommissionen och de utländska EES-tillsynsmyndigheterna, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om
— —
2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång eller i ett rättsligt förfarande, om det ärende som begäran avser och förfarandet redan har inletts i Finland,
— —

61 §

Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer, andra utländska EES-tillsynsobjekt och reglerade marknader som står under tillsyn av andra EES-stater samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra EES-tillsynsobjekts verksamhet

— —
Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska också tillämpas på sådana i Finland verksamma marknadsoperatörer under en annan EES-stats myndighetstillsyn som motsvarar en börs enligt 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument samt på sådana multilaterala och organiserade handelsplattformar som drivs av en marknadsplatsoperatör.

62 §

Informationsutbyte i samband med beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd samt i samband med ägartillsyn

— —
Då Finansinspektionen svarar för grupptillsynen över tillsynsobjektet ska inspektionen, efter att av en utländsk myndighet ha informerats om att verksamhetstillstånd beviljats ett utländskt tillsynsobjekt som omfattas av grupptillsyn eller om en ansökan som avser sådant verksamhetstillstånd, utan dröjsmål informera den myndighet som svarar för beviljandet av verksamhetstillstånd samt den behöriga EU-tillsynsmyndigheten om
— —
2) de ägare i moderföretaget som äger minst en sådan betydande andel eller ett sådant kvalificerat innehav i tillsynsobjektet som avses i 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 1 kap. 26 § 14 punkten i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap., 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringstjänster eller i 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen samt om
— —

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till
— —
11 a) Energimyndigheten för att den ska kunna fullgöra sina uppgifter,
— —

11 e) myndigheter eller andra offentliga organ i Finland eller i en annan EES-stat som är ansvariga för översynen, förvaltningen och tillsynen av fysiska jordbruksmarknader med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,

— —

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

I Helsingfors förvaltningsdomstols beslut som avses i denna lag får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas också utan att det har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållanden.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

På besvär över beslut som har fattats före ikraftträdandet samt på behandlingen av besvärsärenden i högre instans ska de författningar tillämpas som gällde när denna lag trädde i kraft.

På gärningar och försummelser som har skett innan denna lag trätt i kraft ska de bestämmelser tillämpas som gällde när gärningen eller försummelsen skedde.

———

4.

Lag

om ändring om lagen av gräsrotsfinansiering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) 1 och 2 §, 3 § 1 mom., 9 § och 10 § samt 15 § 2 och 3 mom., av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 580/2017, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet.

Vad som i denna lag föreskrivs om förmedlare av gräsrotsfinansiering ska, med undantag för 3—8 §, 10 § 7 mom., 14 § 1 mom. 1 punkten, 15 och 17 § tillämpas också på auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering.

Trots vad som föreskrivs ovan i 2 mom. ska på auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering vid förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument tillämpas 9 § 3 mom., 10 § 1, 5 och 6 mom. samt 15 §.

Denna lag ska inte tillämpas på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.

Bestämmelser om informationsskyldigheten för mottagare av gräsrotsfinansiering finns dessutom i värdepappersmarknadslagen (746/2012), när det gäller värdepapper som avses i den lagen och som tillhandahålls och förmedlas vid investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

I lagen om penninginsamlingar (255/2006) föreskrivs om penninginsamling.

I lagen om investeringstjänster (747/2012) föreskrivs om tillhandahållande av investeringstjänster med finansiella instrument.

I lagen om handel med finansiella instrument (/) föreskrivs om handel med finansiella instrument.

I betaltjänstlagen (290/2010) och i lagen om betalningsinstitut (297/2010) föreskrivs om penningförmedling.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *lånebaserad gräsrotsfinansiering* anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag med andra än finansiella instrument där skuldförhållande uppstår mellan mottagaren av gräsrotsfinansiering och kunden till förmedlaren av gräsrotsfinansiering.

2) *investeringsbaserad gräsrotsfinansiering* investering med eget eller främmande kapital i syfte att förvärva, tillhandahålla eller förmedla en ägar- eller skuldandel eller annan andel som förvärvas mot vederlag i en mottagare av gräsrotsfinansiering i en omfattning som anges i ett tecknings- eller investeringsavtal eller annat jämförbart avtal som gäller finansiella instrument eller andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen,

3) *registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering* en näringsidkare som inte är ett kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepappersföretag, en värdepapperscentral, en person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster eller en AIF-förvaltare och som yr-

kesmässigt förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering med andra än finansiella instrument,

4) *auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering* ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, ett betalningsinstitut, en värdepapperscentral, en förvaltare av AIF-fonder och en sådan person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),

5) *mottagare av gräsrotsfinansiering* ett företag, dock inte ett börsbolag, eller en annan organisation eller en stiftelse som skaffar medel genom gräsrotsfinansiering,

6) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

7) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster,

8) *kreditinstitut* sådana kreditinstitut och EES-kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen (610/2014),

9) *betalningsinstitut* betalningsinstitut som avses i 5 § 2 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och utländska betalningsinstitut som avses i 2 § 1 punkten i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

10) *fondbolag* fondbolag som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och utländska EES-fondbolag som avses i 10 b-punkten i det momentet,

11) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och utländska EES-värdepappersföretag som avses i 7 punkten i det momentet,

12) *AIF-förvaltare* AIF-förvaltare som avses i 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 2 mom. i den paragrafen.

3 §

Registreringsskyldighet

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som inte är auktoriserad får förmedla gräsrotsfinansiering endast med andra än finansiella instrument, om förmedlaren har registrerat sig i det register över förmedlare av gräsrotsfinansiering som förs av Finansinspektionen.

— —

9 §

Auktoriserade förmedlares rätt att förmedla låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering

En auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering får inom ramen för sin auktorisation erbjuda låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

Förmedling av gräsrotsfinansiering med sådana finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § 1 och 2 punkten i lagen om investeringstjänster får tillhandahållas också av sådana i enlighet med 2 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster auktoriserade personer som avses i 1 kap. 3 § 1 punkten i lagen om investeringstjänster, vilka på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 punkten i den lagen endast tar emot och förmedlar sådana finansiella instrument som nämns ovan.

En auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering ska underrätta Finansinspektionen om att den inleder eller avslutar förmedlingsverksamheten.

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

I 7 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita ett anknutet ombud.

10 §

Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

Vid förmedling av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering med finansiella instrument ska i tillämpliga delar iakttas lagen om investeringstjänster.

En person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och som fått verksamhetstillstånd enligt 2 kap. 1 § i den lagen ska vid förmedling av gräsrotsfinansiering iaktta följande bestämmelser i lagen om investeringstjänster:

1) 2 kap. 1 § om tillståndsplikt för investeringstjänster,

2) 3 kap. om beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet,

3) 6 b kap. om förvaltnings- och styrningssystem,

4) 7 kap. 7 § 4 mom. om skyldigheter för distributörer av finansiella instrument och 9 § i det kapitlet om hantering av intressekonflikter,

5) 10 kap. 2 § om allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster, 3 § i det kapitlet om avtal och investeringstjänster, 4 § 1 mom. om bedömning av lämplighet och 2 mom. i det kapitlet om bedömning av passande rapportering till kunder ifall investeringen överstiger 2 000 euro, 5 § 1—3 mom. i det kapitlet om värdepappersföretags informationsskyldighet, 6 § 5—8 mom. i det kapitlet om incitament, 7 § i det kapitlet om rapportering till kunder, 11 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, 12 § det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation, 15 § det kapitlet om behandling om kundklagomål, 15 kap. om administrativa påföljder, 16 kap. om skadestånds- och straffbestämmelser samt 16 a kap. om tillsynsbefogenheter.

På personer som avses i 3 mom. tillämpas vad som i 1 kap. 3 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om innehav av kundmedel och om yrkesmässig ansvarsförsäkring.

Registrerade förmedlare av gräsrotsfinansiering ska iaktta

1) god gräsrotsfinansieringssed i enlighet med 18 § 1 mom.,

2) vad som i 7 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om hantering av intressekonflikter,

3) vad som i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om inhämtande av uppgifter om kunderna då investeringen överskrider 2 000 euro, vad som i 5 § 1—3 mom. i det kapitlet föreskrivs om informationsskyldighet, vad som i 11 § i det kapitlet föreskrivs om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, vad som i 12 § i det kapitlet föreskrivs om inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation och vad som i 15 § i det kapitlet föreskrivs om behandling av kundklagomål.

Om en registrerad förmedlare av gräsrotfinansiering förvaltar kundmedel, ska förmedlaren organisera förvaringen och hanteringen av kundmedlen på ett tillförlitligt sätt. Förmedlaren ska särskilt se till att

1) kundmedlen hålls åtskilda från egna medel,

2) kundmedlen bokförs så att enskilda kunders medel specificeras separat från övriga kunders medel,

3) kundmedlen deponeras på ett bankkonto i en inlåningsbank som har verksamhetstillstånd i Finland eller i en annan EES-stat.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerat sig i enlighet med 2 kap. behöver inte bli medlem i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

15 §

Ordningsavgift och påföljdsavgift

— —

Sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgifter där

1) de i 10 § 5 mom. 2 och 3 punkten i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering av intressekonflikter i 7 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster, bestämmelserna i 10 kap. 4 § i den lagen om inhämtande av uppgifter om kunderna då investeringen överstiger 2 000 euro, bestämmelserna i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, bestämmelserna i 11 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, bestämmelserna i 12 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bestämmelserna i 15 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål,

2) de i 10 § 6 mom. i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel, bestämmelserna i 11 § om informationsskyldighet och bestämmelserna i 12 § om kundkontroll.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 2 mom. i denna paragraf dessutom sådana närmare bestämmelser och föreskrifter gällande bestämmelser som avses i nämnda 2 moment.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

5.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 1 kap. 2 § 6 mom., 3 kap. 1 § 5 mom., 5 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2 mom. och 6 § 2 mom., 8 kap. 12 § 1 mom., 9 kap. 5 § 1 mom., rubriken för 12 kap. samt 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 12 § och 15 § 2 mom., 15 kap. 14 § 3 mom. 18 kap. 1 och 2 § och 20 kap. 2 §, av dem 12 kap. 6 § 1 och 2 mom. sådant det lyder i lag 1624/2015 och 15 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1197/2015, samt

fogas till 1 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1199/2014, ett nytt 8 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet

— —

I 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om tillämpning av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet.

— —

I 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om tillämpning av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som säljer strukturerade insättningar och tillhandahåller investeringsrådgivning.

3 kap.

Rätt att äga aktier eller andelar i kreditinstitut

1 §

Anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier och andelar

— —

Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska minst en gång per år underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom. Ett företag vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/) ska dessutom ge den Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i 2 kap. 13 § i värdepappersmarknadslagen information enligt detta moment.

— —

5 kap.

Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

Tillåten affärsverksamhet

1 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

— —

I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges huruvida banken tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster. Inlåningsbanken ska underrätta Finansinspektionen om styrelsens beslut att börja tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster och tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen samt bifoga en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses för den verksamhet enligt lagen som har samband med tjänsterna eller investeringsverksamheten. Inlåningsbanken ska också underrätta Finansinspektionen om sitt beslut att avstå från att tillhandahålla anmälda investerings- eller sidotjänster eller bedriva anmäld investeringsverksamhet. Till meddelandet ska fogas utredningar om hur kundskyddet tillgodoses då banken slutar tillhandahålla tjänster eller bedriva investeringsverksamhet.

2 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

— —

I kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska anges huruvida företaget tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster. Kreditföretaget ska underrätta Finansinspektionen om styrelsens beslut att börja tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster och tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen samt bifoga en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses för den verksamhet enligt lagen som har samband med tjänsterna eller investeringsverksamheten. Kreditföretaget ska också underrätta Finansinspektionen om sitt beslut att avstå från att tillhandahålla anmälda investerings- eller sidotjänster eller bedriva anmäld investeringsverksamhet. Till meddelandet ska fogas utredningar om hur kundskyddet tillgodoses då företaget slutar tillhandahålla tjänster eller bedriva investeringsverksamhet.
— —

6 §

Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer

— —

Kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får, om inte annat följer av 3 mom., trots vad som föreskrivs i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 16 kap. 11 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditinstitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.

8 kap.

Ersättningar

12 §

Betalning av rörliga ersättningar i annan form än pengar och fastställande av väntetiden

Minst hälften av en bestämd rörlig ersättning ska betalas på annat sätt än kontant. För ändamålet ska på ett balanserat sätt användas aktier eller, om kreditinstitutets aktier inte är föremål för handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, andra därmed jämförbara finansiella instrument som emitterats av kreditinstitutet och avses i artiklarna 52 och 63 i EU:s tillsynsförordning och som kan konverteras till primärkapital eller vilkas bokföringsvärde kan skrivas ner. De använda finansiella instrumentens värde ska återspegla förändringar i kreditinstitutets eller i ett till dess finansiella företagsgrupp hörande företags egna kapital eller kreditvärdighet.

9 kap.

Riskhantering

5 §

Revisionskommitté

Ett kreditinstitut som är systemviktigt för det finansiella systemet på det sätt som avses i 10 kap. 7 eller 8 § ska ha en revisionskommitté som består av styrelsemedlemmar och rapporterar till hela styrelsen. Om kreditinstitutet hör till en finansiell företagsgrupp eller till sammanslutningen av inlåningsbanker, som är systemviktig på det sätt som nämns ovan, ska endast den finansiella företagsgruppens moderföretag och centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker ha en revisionskommitté. Det som föreskrivs ovan gäller inte kreditinstitut vars aktier inte är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och som har emitterat endast skuldebrev vars sammanlagda nominella värde understiger 100 000 000 euro, utan att offentliggöra ett prospekt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG.

12 kap.

Bokslut, halvårsrapport och revision

5 §

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande översikt över omständigheter som är relevanta för utvecklingen av den bokföringsskyldiges verksamhet. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en kapitaltäckningsanalys med uppgifter om beloppet på den bokföringsskyldiges kapital enligt 10 kap. 1—3 § och kapitalkrav.

6 §

Registrering, värdering och redovisning av finansiella instrument samt fonden för verkligt värde

När derivatinstrument och andra finansiella instrument registreras, värderas och redovisas i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna iakttas.

Förändringar i finansiella instruments verkliga värde, inklusive kreditrisker som är förenade med finansiella skulder, ska redovisas i fonden för verkligt värde när en sådan internationell redovisningsstandard som avses i 1 mom. förutsätter att de redovisas i övrigt totalresultat.

— —

12 §

Halvårsrapport

En inlåningsbank ska för de sex första månaderna av en räkenskapsperiod upprätta en halvårsrapport, om inte annat följer av 7 kap. 10 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På halvårsrapporten tillämpas i övrigt 2 och 3 mom. samt 7 kap. 10 § 2 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen. Om inte annat följer av denna paragraf ska på en sådan inlåningsbanks halvårsrapport som 7 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas på, dessutom tillämpas vad som i den lagen i övrigt föreskrivs om halvårsrapporter.

En inlåningsbanks halvårsrapport ska innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, om inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt posterna utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. Halvårsrapportens uppgifter ska vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående räkenskapsperioden.

Halvårsrapporten ska offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Bestämmelserna i 11 § 2 och 4 mom. tillämpas också på offentliggörande av halvårsrapporter, utöver vad som någon annanstans i lag föreskrivs om offentliggörande av halvårsrapporter.

Bestämmelser om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra halvårsrapporter och årsrapporter för sammanslutningen finns i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks moderföretag ska på dess halvårsrapporter tillämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf of-

fentliggör en halvårsrapport ska inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av halvårsrapporter som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden samt beviljande av undantag ska 2 § 2—4 mom. följas. I halvårsrapporten ska nämnas om undantag har beviljats.

15 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

— —

Ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska minst en gång om året lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande och huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av bestämmelserna i det kapitlet.

15 kap.

Förfaranden vid kundtransaktioner

14 §

Tystnadsplikt

— —

Ett kreditinstitut har rätt att lämna information som avses i 1 mom. till en sådan börs, en sådan marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en sådan marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel som avses i lagen om handel med finansiella instrument, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift eller skyldighet att bevara information som ålagts dem. Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna information till en i 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument avsedd marknadsoperatör som motsvarar en börs och är verksam i en annan EES-stat.

— —

18 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut

1 §

Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet finns i 1 kap. 5 § 2—5 mom. och 8 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

2 §

Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpning av lagen om investeringstjänster på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet finns i 1 kap. 7 § och 8 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster.

20 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett kreditinstitut ska underrätta Finansinspektionen om de investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster samt om de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen som kreditinstitutet tillhandahåller eller bedriver när denna lag träder i kraft. Anmälan, som ska godkännas av styrelsen, ska lämnas senast den 29 juni 2018. Kreditinstitutet ska tillställa Finansinspektionen en sådan utredning som avses i 5 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 2 mom. i fråga om tjänster som börjar tillhandahållas efter att denna lag trätt i kraft. Lagens 12 kap. 5, 6 och 12 § tillämpas första gången på verksamhetsberättelsen, bokslutet och halvårsrapporten för räkenskapsperioden 2017.

6.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 12 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 519/2016, och

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 5—7 punkten, 2 kap. 2, 5, 6 och 9 §, 10 § 2 punkten, 3 kap. 5 §, 8 kap. 8 §, 9 kap. 8 § 3 punkten, 12 kap. 6 § och 15 kap. 3 §, av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 7 punkten och 12 kap. 6 § sådana de lyder i lag 519/2016, 2 kap. 10 § 2 punkten sådan den lyder i lag 165/2014 och 9 kap. 8 § 3 punkten i lag 1278/2015, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

— —

5) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,

6) *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

7) *kommissionens prospektförordning* kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering,

— —

2 kap.

Definitioner

2 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012).

5 §

Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad

Med *reglerad marknad* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/) och med *marknadsplatsoperatör*

som driver en reglerad marknad avses en börs eller motsvarande företag i en annan EES-stat som av en behörig myndighet har auktoriserats att driva en reglerad marknad.

6 §

Börs

Med *börs* avses i denna lag en marknadsoperatör som i Finland driver en reglerad marknad enlig 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

9 §

Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel

Med *multilateral handelsplattform* avses i denna lag en multilateral handelsplattform enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och med *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel* avses i denna lag en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

10 §

Tillhandahållare av investeringstjänster

Med *tillhandahållare av investeringstjänster* avses i denna lag

— —

2) sådana kreditinstitut och utländska kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (610/2014) som tillhandahåller investeringstjänster,

— —

3 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

5 §

Kvalificerad investerare

Med *kvalificerad investerare* avses i 3—5 kap. i denna lag en professionell kund enligt 1 kap. 23 § i lagen om investeringstjänster och en godtagbar motpart enligt 1 kap. 24 § i samma lag.

8 kap.

Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter

8 §

Emittenters rätt att få information om sina delägare

Den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystem och om clearingverksamhet (348/2017) och den som är förvarare enligt lagen om värdepapperskonton (750/2012) är skyldig att ge emittenter information om dess delägare.

9 kap.

Anmälan om betydande ägar- och röstandelar

8 §

Undantag från anmälningsskyldigheten

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte

— —

3) ägar- och röstandelar som i enlighet med marknadsmissbruksförordningen har förvärvats i stabiliseringssyfte i samband med erbjudande av värdepapper, om den rösträtt som följer med aktierna inte utövas eller på annat sätt används för att ingripa i ledningen av emittenten.

12 kap.

Marknadsmissbruk

6 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. och hur de ska behandlas hos emittenten samt, inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter, om definitionen av närstående person i artikel 3.1.26 i den förordningen och om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

15 kap.

Administrativa påföljder

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

7.

Lag

om ändring av 51 kap. 6 och 6 a § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. 6 § och 6 a § 1 mom., sådana de lyder i lag 521/2016, och

fogas till 51 kap. 6 a §, sådan den lyder i lag 521/2016, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

2) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),

3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,

4) *reglerad marknad* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/),

5) *multilateral handelsplattform* en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

6) *organiserad handelsplattform* en organiserad handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

7) *spotavtal avseende råvaror* spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,

8) *återköpsprogram* handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),

9) *referensvärde* ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,

10) *godtagen marknadspraxis* marknadspraxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,

11) *stabilisering* stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,

12) *handelsplats* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i 8 punkten i den paragrafen och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen,

13) *grossistenergiprodukt* en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

14) *emittent* en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen,

15) *utsläppsrätter* utsläppsrätter som avses i 1 kap. 14 § 10 punkten i lagen om investeringstjänster.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Bestämmelserna i 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in,

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform, eller

4) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

— —

Vid tillämpning av 1, 2, 2 a, 3 och 4 § ska auktionsprodukter som är baserade på utsläppsrätter som avses i den förordning som nämns i 1 mom. 4 punkten jämställas med finansiella instrument.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

8.

Lag

om ändring av 1 och 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 4 och 22 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 4 punkten i lag 758/2012, 1 § 1 mom. 22 punkten och 6 § 1 mom. i lag 576/2017, 4 § 1 mom. i lag 359/2017 och 5 § 1 mom. i lag 1443/2016, och

fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 758/2012, 255/2013, 171/2014, 738/2016, 856/2016, 1443/2016, 359/2017 och 576/2017, en ny 23 punkt som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

— —

4) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

— —

22) registrerade ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017),

23) referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen.

— —

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Avgiftsgrund**	**Avgiftsbelopp i procent av avgiftsgrunden**
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027

specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027
pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,0027
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,0027
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjukkassa	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016) och kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0009
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018
filial till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till tredjelän-	0,0027

	ders kreditinstitut	
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32
företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 och minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i den lagen	omsättning	0,32
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017

utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0010
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 284
andra försäkringskassor än pensionskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan,	6 420

arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva och kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	2 140
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 070
filialer till utländska EES-fondbolag	2 140
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare som är etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700

— —

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	214

ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms.
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska	13 375

ekonomiska samarbetsområdet än Finland	
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepapperen i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel	10 700

med finansiella instrument	
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

9.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om placeringsfonder (48/1999) 101 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 765/2012, och

ändras 2 § 1 mom. 12, 14, 21 och 22 punkten, 5 § 2 mom., 8 b §, 8 c § 1 mom., 57 b, 101 b och 144 c §, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 12 och 14 punkten, 5 § 2 mom., 8 c § 1 mom. och 101 b § i lag 765/2012, 2 § 1 mom. 21 och 22 punkten och 144 c § i lag 163/2014, 8 b § i lagarna 1490/2011, 765/2012, 163/2014, 175/2016 och 57 b § i lag 355/2017, som följer:

2 §

I denna lag avses med

— —

12) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, penningmarknadsinstrument och inlåning i kreditinstitut,

— —

14) *OTC-derivatinstrument* andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,

— —

21) *professionell investerare* sammanslutning som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om investeringstjänster, institutionella investerare som avses i 1 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat ett fondbolag eller ett fondföretag eller dess ombud att de på grund av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst två av följande krav:

a) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,

b) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro,

c) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna,

22) *icke-professionella kunder* icke-professionella kunder enligt 1 kap. 23 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster,

— —

5 §

— —

Dessutom får fondbolagen tillhandahålla

1) kapitalförvaltning enligt 1 kap. 15 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster,

2) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 15 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,

3) förvaring av finansiella instrument som är andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster.

— —

8 b §

Ett fondbolag ska vidta tillräckliga åtgärder för att försöka förhindra att en i fondbolaget relevant person genomför privata transaktioner, om de kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som den relevanta personen deltar i på grund av sin ställning i bolaget eller om den relevanta personen har sådan insiderinformation som avses i värdepappersmark-

nadslagen eller konfidentiell information om placeringsfonder eller om transaktioner som gjorts för deras räkning. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

Med *relevanta personer* avses i denna lag

1) personer som hör till ett fondbolags ledning samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

2) fysiska personer som deltar i tillhandahållandet av sådana tjänster inom fondverksamhet som fondbolaget har lagt ut på entreprenad.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

8 c §

Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. Bestämmelser om bevarandet av uppgifter om transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom. finns i 10 kap. 12 § i lagen om investeringstjänster.

— —

57 b §

Som fondandelsförvaltare kan sådana fondbolag, sådana kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och sådana värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster samt företag som har fått motsvarande auktorisation i en annan EES-stat vara verksamma. Som fondandelsförvaltare kan också en sådan värdepapperscentral vara verksam som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) samt en sådan utländsk värdepapperscentral som avses i 6 punkten i den paragrafen och som har fått sådan auktorisation att vara verksam som värdepapperscentral i en EES-stat eller ett tredjeland som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

101 b §

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningar som avses i 100 och 101 § och hur de ska göras samt om innehållet i fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § och hur uppgifterna ska registreras.

144 c §

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

En sådan årlig rapport som avses i 8 b § 3 mom. och 101 a § 4 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

———

10.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 7 kap. 8 § 2 mom. och 19 kap. 6 §, av dem 19 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 739/2016,

ändras 2 kap. 4 § 19 punkten, 5 § 2 mom. 10 punkten, 6 § 2 och 3 mom. och 7 § 1 mom. 2 punkten, 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 §, 6 kap. 2 § 6 mom., 7 kap. 5 § 2 mom., 12 kap. 8 § 4 mom., 13 kap. 2 § 2 mom., 14 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten, 19 kap. 1 och 2 §, 5 § 3 mom. och 7 §, rubriken för 21 kap. 3 § och 1 mom. i den paragrafen samt rubriken för 6 § och 4 mom. i den paragrafen och 22 kap. 3 §, av dem 14 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 627/2014, och

fogas till 14 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2017, en ny 2 a-punkt som följer:

2 kap.

Definitioner

4 §

Definitioner med anknytning till AIFM-direktivet

I denna lag avses med

— —

19) *AIF-förvaltarens värdmedlemsstat* en EES-stat, annan än hemmedlemsstaten, där en EES-baserad AIF-förvaltare

a) förvaltar EES-baserade AIF-fonder,

b) marknadsför andelar i en EES-baserad AIF-fond,

c) marknadsför andelar i en tredjelandsbaserad AIF-fond, och

d) tillhandahåller tjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 §,

— —

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

— —

I denna lag avses med

— —

10) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,

— —

6 §

Definitioner med anknytning till finansmarknadslagstiftningen

— —

I denna lag avses med

1) *professionell kund* och *icke-professionell kund* detsamma som i 1 kap. 23 § i lagen om investeringstjänster,

2) *finansiellt instrument* detsamma som i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster,

3) *värdepappersföretags filial* detsamma som i 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster,

4) *investeringstjänster* detsamma som i 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster,

5) *utländskt EES-värdepappersföretag* detsamma som i 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster,

6) *utländskt EES-försäkringsbolag* detsamma som i 1 kap. 2 § i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på sådana utländska anknutna ombud för i Finland etablerade utländska EES-värdepappersföretag som avses i 4 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster.

— —

7 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

— —

2) *onoterat bolag* bolag som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier inte har tagits upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/).

— —

3 kap.

Verksamhet som AIF-förvaltare

2 §

Andra tillåtna tjänster

— —

En extern AIF-förvaltare som är auktoriserad i enlighet med 1 § får dessutom tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 1 kap. 15 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster.

— —

3 §

Sidotjänster

En AIF-förvaltare med auktorisation enligt 2 § 2 mom. får i enlighet med auktorisationen dessutom som sidotjänster tillhandahålla

1) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 15 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,

2) förvaring av finansiella instrument enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 och 8 punkten i lagen om investeringstjänster i fråga om andelar i placeringsfonder och i AIF-fonder,

3) mottagande och förmedling av order enligt 1 kap. 15 § 1 punkten i lagen om investeringstjänster.

6 kap.

Verksamhetsförutsättningar

2 §

Minimikapital

— —

Trots vad som föreskrivs i 1—4 mom. ska en AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 kap. 3 § alltid uppfylla de krav som föreskrivs i 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster.

— —

7 kap.

Organisering av verksamheten

5 §

Kundskydd i samband med investeringstjänster

— —

En AIF-förvaltare ska ha effektiva förfaranden för att i behörig ordning och så snabbt som möjligt behandla sådana klagomål från icke-professionella kunder som gäller kapitalförvaltning eller sidotjänster. Vid behandlingen av kundklagomål ska iakttas 10 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster.

12 kap.

Erbjudande av andelar

8 §

Kundkontroll

— —

Det som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

— —

13 kap.

Marknadsföring till icke-professionella kunder

2 §

Auktorisationsvillkor

— —

Trots bestämmelserna i 1 mom. kan andelar i en registreringsskyldig AIF-förvaltare eller en AIF-förvaltare som är registreringsskyldig i EES, när den är en internt förvaltad AIF-fond vars aktier har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, alltid marknadsföras till icke-professionella kunder i Finland.

— —

14 kap.

Auktorisation att verka som förvaringsinstitut

1 §

Förvaringsinstitut

Följande företag får vara förvaringsinstitut för en AIF-fond:

— —

2) ett värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster och vars kapitalbas alltid ska uppgå till minst det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet och som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster,

2 a) ett utländskt EES-värdepappersföretags filial som fått auktorisation motsvarande verksamhetstillstånd enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster i någon annan stat än Finland och som uppfyller de villkor för värdepappersföretag som föreskrivs ovan i 2 punkten,

— —

19 kap.

EES-staterna

1 §

Rätt att förvalta EES-baserade AIF-fonder och tillhandahålla investeringstjänster i andra EES-stater

En auktoriserad AIF-förvaltare får förvalta AIF-fonder baserade i andra EES-stater eller i en annan EES-stat tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och sidotjänster enligt 3 § efter att till Finansinspektionen ha lämnat följande information:

1) uppgift om de EES-stater där den avser att förvalta AIF-fonder eller tillhandahålla kapitalförvaltning och sidotjänster,

2) en verksamhetsplan där det framgår vilka AIF-fonder som den avser att förvalta och vilka tjänster den avser att tillhandahålla.

Om verksamheten enligt 1 mom. bedrivs genom en filial ska dessutom följande information lämnas till Finansinspektionen innan verksamheten inleds:

1) filialens organisatoriska struktur,
2) en adress i AIF-fondens hemmedlemsstat där relevanta handlingar kan erhållas,
3) namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen.

AIF-förvaltaren får inleda verksamhet som avses i 1 mom. efter att ha tagit emot Finansinspektionens underrättelse om saken.

AIF-förvaltaren ska vid varje ändring av någon av de uppgifter som avses i denna paragraf skriftligen underrätta Finansinspektionen om denna ändring senast en månad innan en planerad ändring genomförs eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.

2 §

EES-baserade AIF-förvaltares rätt att förvalta AIF-fonder och tillhandahålla investeringstjänster i Finland

En EES-baserad AIF-förvaltare får utan att etablera dotterföretag eller filial förvalta AIF-fonder eller tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och sidotjänster enligt 3 § i Finland under samma förutsättningar som AIF-förvaltare som är auktoriserade enligt denna lag.

En AIF-förvaltare som avses i 1 mom. får börja förvalta AIF-fonder och tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster i Finland efter att ha fått en underrättelse om saken från sin hemmedlemsstats utländska EES-tillsynsmyndighet.

5 §

EES-baserade AIF-förvaltares rätt att marknadsföra AIF-fonder i Finland

— —

Den som har rätt att i Finland förmedla order enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster får marknadsföra andelar i EES-baserade AIF-fonder i Finland endast om förvaltaren av AIF-fonden i fråga har fått en sådan underrättelse från en EES-tillsynsmyndighet som avses i 1 mom.

— —

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får, om inte något annat följer av kommissionens delegerade förordning, för genomförande av AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om sådan dokumentation och information som avses i 4 § 1 mom.

21 kap.

Bestämmelser som gäller Finansinspektionen

3 §

Förvaltning av AIF-fonder och tillhandahållande av investeringstjänster i EES-stater

Finansinspektionen ska efter att ha fått en anmälan enligt 19 kap. 1 § säkerställa om en AIF-förvaltare följer denna lag när den förvaltar AIF-fonder och tillhandahåller kapitalförvaltnings- och sidotjänster. Dessutom ska Finansinspektionen säkerställa om AIF-förvaltarens auktorisation omfattar sådan förvaltning av AIF-fonder samt tillhandahållande av kapitalför-

valtnings- och sidotjänster som avses i den verksamhetsplan som fogats till anmälan. Finansinspektionen ska senast en månad efter det att den har tagit emot en fullständig anmälan överlämna handlingarna till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. En förklaring om att anmälaren är en auktoriserad AIF-förvaltare enligt denna lag ska då bifogas.

— —

6 §

Ändrade uppgifter om förvaltning, tillhandahållande av investeringstjänster eller marknadsföring

— —

Om en planerad ändring genomförs trots ett förbud eller om det framgått någon annan omständighet som innebär att AIF-förvaltaren inte längre iakttar denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska Finansinspektionen vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med 3 kap. i lagen om Finansinspektionen och vid behov i alla EES-stater förbjuda förvaltning av AIF-fonder, tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster samt erbjudande av andelar.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om bestämmande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

En sådan årlig rapport som avses i 7 kap. 8 § 2 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

———

11.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 2 kap. 19 § 4 mom.,

ändras i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, 2 kap. 16 § och 21 § 2 mom., 3 kap. 1 § 4 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. och 11 § 1 mom. samt 8 kap. 1 § 3 mom., och

fogas till 6 kap. en ny 8 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *värdeandelar* sådana aktier, andelar och andra rättigheter enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012), andra finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och med dem jämförbara rättigheter samt andra värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet,

— —

2 kap.

En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

16 §

Privata transaktioner

Om en värdepapperscentral tillhandahåller investeringstjänster på det sätt som avses i artikel 73 i EU:s värdepapperscentralsförordning ska på privata transaktioner som utförs av värdepapperscentralens ledning och anställda tillämpas vad som i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om privata transaktioner som utförs av värdepappersföretags verkställande ledning, anställda och anknutna ombud.

21 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

— —

Finansinspektionen får dessutom utfärda närmare föreskrifter om innehållet i insideranmälningar enligt 18 § och hur de ska göras, om innehållet i värdepapperscentralens insiderregister enligt 19 § och hur uppgifterna ska registrera samt om hur sådana rapporter som avses i 22 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos värdepapperscentralen.

3 kap.

Clearingmedlemmar och kontoförvaltare

1 §

Beviljande av rätt att vara verksam som clearingmedlem

— —

På de villkor som finansministeriet bestämmer får en värdepapperscentral bevilja också andra finländska och utländska företag som uppfyller villkoren i 2 mom. 2—4 punkten och som har tillräckliga förutsättningar när det gäller kapitaltäckning och riskhantering rätt att vara verksam som clearingmedlem. I de villkor som finansministeriet bestämmer ska det krävas att det sökande företaget lämnar värdepapperscentralen utredningar som i tillämpliga delar motsvarar de utredningar som enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd.

— —

5 §

Värdepapperscentralens och clearingmedlemmens panträtt

— —

Om en i 1 eller 2 mom. nämnd förpliktelse som gäller pantsatt egendom åsidosätts, får panthavaren omvandla egendomen till pengar för att clearingen ska kunna genomföras. Om den pantsatta egendomen består av värdepapper eller finansiella instrument som är föremål för handel på en handelsplats som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/) kan värdepapperen eller de finansiella instrumenten omvandlas till pengar på handelsplatsen. Vid omvandlingen är det också annars möjligt att avvika från vad som i lagen föreskrivs om begränsningar i panthavarens rätt, om inte avvikelsen oskäligt äventyrar pantägarens, gäldenärens eller de övriga borgenärernas intressen. En clearingmedlem har rätt att omsätta pantsatt egendom också om en tillhandahållare av investeringstjänster som inte är clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av transaktioner som ska ges clearing och avvecklas.

— —

6 §

Beviljande av rätt att vara verksam som kontoförvaltare

En värdepapperscentral ska bevilja finska staten, Finlands Bank och centralbankerna i andra EES-stater, samt sådana börser, centrala motparter och utländska värdepapperscentraler som avses i lagen om handel med finansiella instrument rätt att vara verksam som kontoförvaltare. Rätt att vara verksam som kontoförvaltare ska beviljas även sådana tillhandahållare av investeringstjänster och clearingmedlemmar

1) vars planerade verksamhet uppfyller de tekniska krav som verksamheten ställer,

2) som med beaktande av tidigare verksamhet eller av någon annan orsak med fog kan anses uppfylla kraven på juridisk sakkunskap och etisk standard,

3) vars planerade verksamhet inte äventyrar värdeandelssystemets och värdeandelsregistrets tillförlitlighet och ändamålsenlighet,

4) vars aktiekapital, andelskapital eller något annat motsvarande kapital uppgår till minst 730 000 euro, och

5) som uppfyller övriga krav i värdepapperscentralens regler.

— —

11 §

Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar och kontoförvaltare

Vad som föreskrivs om privata transaktioner i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster och om hantering av intressekonflikter i 9 § i det kapitlet, om värdepappersföretags skyldighet att särredovisa kundmedel i 9 kap. 1 § och orderhantering i 10 kap. 9 § i den lagen ska tillämpas också på clearingmedlemmar och kontoförvaltare.

— —

6 kap.

Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet

8 §

Bolag vilkas aktier inte är föremål för handel på en handelsplats

Om ett i 1 § avsett aktiebolags aktier inte är föremål för handel på en handelsplats som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, får aktierna inte anslutas till ett utländskt värdeandelssystem.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Tystnadsplikt

— —

Värdepapperscentraler har trots bestämmelserna om tystnadsplikt rätt att ur värdeandelssystemet lämna ut uppgifter till insiderregister över ägande och till register över privata transaktioner som görs av sådana personer med inflytande som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

En sådan årlig rapport som avses i 2 kap. 16 § 2 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

———

12.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 1 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 768/2012, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med

1) handel med finansiella instrument enligt 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

13.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 3 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 623/2014, som följer:

3 §

Definitioner

— —

Med *institut* avses i denna lag

— —

3) kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § och finansiella institut enligt 1 kap. 11 § i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag enligt 1 kap. 13 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012), fondbolag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), AIF-förvaltare enligt 2 kap. 2 §, förvaringsinstitut enligt 14 kap. 1 § och särskilda förvaringsinstitut enligt 14 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

14.

Lag

om ändring av 5 a § i lagen om värdeandelskonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelskonton (827/1991) 5 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 350/2017, som följer:

Förvaltningskonto

5 a §

— —

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller en kontoförvaltare. Som kontoförvaltare kan värdepapperscentralen godkänna också ett sådant kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt lagen om investeringstjänster (747/2012), ett utländskt samarbetsorgan enligt 2 kap. 10 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller någon annan sådan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om värdepapperskonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdepapperskonton (750/2012) 1 § 2 mom. och 2 § 1 och 2 punkten, av dem 2 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 351/2017, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

— —

Vad som i denna lag föreskrivs om värdepapper ska tillämpas på värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och i tillämpliga delar på andra finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012).

— —

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

— —

2) *förvarare* företag som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. eller 2 § 1 eller 4 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012) och som bedriver förvaring i form av sådana sidotjänster som lagen tillåter eller som en sådan kontoförvaltare av kapitalförvaltningskonto som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton (827/1991),

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

16.

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 1 kap. 3 § 1 mom. 18 punkten och 6 § 3 mom. 6 punkten, 7 kap. 6 § 1 och 3 mom., 12 kap. 2 § 1 mom. 3 punkten och 18 kap. 2 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

— —

18) *tredjeländers värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag enligt 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster,

— —

6 §

Lagens syften och allmänna tillämpningsprinciper

— —

Vid tillämpning av denna lag ska verket i fråga om institut och i fråga om företag som avses i 1 § 2 mom. beakta bland annat

— —

6) företagets investeringstjänster i enlighet med 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster.

7 kap.

Allmänna principer för resolutionsverktyg

6 §

Tillämpning av bestämmelserna om ägartillsyn

När skulder konverteras till aktier eller andelar på det sätt som avses i 8 kap. eller när aktier eller andelar överförs med stöd av 9 kap., tillämpas 3 kap. i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster och 32 a—32 c § i lagen om Finansinspektionen, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf.

— —

Med avvikelse från vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen och i lagen om investeringstjänster kan verket med stöd av bestämmelserna i 8 och 9 kap. i denna lag överföra aktier och andelar innan Europeiska centralbanken har fattat beslut enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i kreditinstitutslagen eller Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt 6 a kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster. Verket har emellertid uteslutande rätt att utöva de rättigheter som är före-

nade med aktierna och andelarna till dess att Europeiska centralbanken har fattat sitt beslut eller Finansinspektionen har beviljat nämnda tillstånd eller har beslutat om den förbjuder överlåtelsen av aktierna eller andelarna eller till utgången av den tidsfrist som avses i 32 b § i lagen om Finansinspektionen.

12 kap.

Verkets befogenheter

2 §

Kompletterande befogenheter

Verket har, när det utövar resolutionsbefogenheter enligt 8—11 kap., rätt att

— —

3) kräva att Finansinspektionen avbryter handeln med finansiella instrument i ett institut som har ställts under resolutionsförvaltning eller skjuter upp upptagandet till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/),

— —

18 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

17.

Lag

om ändring av 7 kap. 10 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 7 kap. 10 § som följer:

7 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 1 mom. 2 punkten och 3 § 3 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 2 punkten i lag 763/2012 och 3 § 3 mom. 1 punkten i lag 622/2014, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

— —

2) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och motsvarande utländska värdepappersföretag,

— —

3 §

Finans- och försäkringskonglomerat

— —

Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av

1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen, 1 kap. 26 § 15 punkten i lagen om investeringstjänster eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen, att minst ett är ett företag i försäkringsbranschen och att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

19.

Lag

om ändring av 3 § i betaltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i betaltjänstlagen (290/2010) 3 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 179/2014, som följer:

3 §

Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet

Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:

— —

4) betalningstransaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och företag som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

20.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om betalningsinstitut

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 3 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 180/2014, som följer:

3 §

Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet

Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:

— —

4) betalningstransaktioner som avser egendomsförvaltning eller inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och personer som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

21.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 16 punkten och 4 § 16 a-punkten, samt

fogas till 9 kap. 4 § ett nytt 4 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

— —

16) personer som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 1—8 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),

— —

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

— —

16) *finansiellt institut*

a) ett värdepappersföretag enligt 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster,

— —

9 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Överklagande

— —

Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

På besvärsärenden som inletts när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft.

———

22.

Lag

om ändring av 3 och 19 § i lagen om fastighetsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastighetsfonder (1173/1997) 3 § 1 mom. 4 punkten och 19 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom. 4 punkten i lag 766/2012 och 19 § i lag 164/2014, som följer:

3 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med
— —
4) *derivatinstrument* derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valutor, räntesatser, derivatinstrument, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,
— —

19 §

Tillämpning av värdepappersmarknadslagen

På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel eller i 2 eller 11 § i denna lag, i 7, 12 och 13 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 5 kap. i lagen om handel med finansiella instrument.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

23.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om bundet långsiktigt sparande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009) 6 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 767/2012, som följer:

6 §

Placering av sparmedel

Till den del som det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot ska de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som närmare framgår av sparavtalet, i ett eller flera av följande placeringsobjekt:

— —

2) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en multilateral handelsplattform enligt den lagen eller därmed jämförlig handel utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där emittenten ska iaktta informationsskyldigheten enligt 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen eller enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument eller därmed jämförlig informationsskyldighet,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

24.

Lag

om ändring av revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i revisionslagen (1141/2015) 1 kap. 2 § 8 punkten, 6 kap. 9 § 5 mom. och 9 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten, sådana de lyder i lag 622/2016, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
— —
8) *sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad* en sammanslutning vars värdepapper har tagits upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/),
— —

6 kap.

Godkännande och registrering

9 §

Revisorsregistret

— —
I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, om sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförande av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka det utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst
1) 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett före den 31 december 2010, eller
2) 100 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett den 31 december 2010 eller därefter.
— —

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

— —

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i den staten har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och om skyddet av sammanslutningens affärsintressen inte äventyras på grund av detta,

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

25.

Lag

om ändring av 15 och 17 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 15 § 5 mom. och 17 § 12 mom., sådana de lyder i lag 773/2012, som följer:

15 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

— —

Uppgiftsskyldiga som avses i 4 mom. ska lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter också om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 14 § 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatinstrument samt om avtalsparterna.

— —

17 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter

— —

Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en reglerad och myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands ska underrätta Skatteförvaltningen om att värdepapperen tagits upp till handel, om att handeln flyttats från en marknad till en annan och att värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp till handel på en multilateral eller på en organiserad handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

26.

Lag

om ändring av 34 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 34 § 1 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag 184/2014, som följer:

34 §

Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

— —

13) bevilja penninglån eller mot vederlag förvärva i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) avsedda finansiella instrument eller andelar i sammanslutningar, med följande undantag:

a) sätta in medel hos ett kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

b) förvärva obligationer som staten, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun har emitterat,

c) förvärva värdepapper som är föremål för handel på en sådan börs, reglerad marknad eller multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (/),

d) förvärva andelar i placeringsfonder som är förenliga med det fondföretagsdirektiv som avses i 2 § 9 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och som är registrerade i Finland eller i utländska fondföretag som avses i 128 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som i enlighet med 2 mom. i nämnda 128 § får marknadsföra sina andelar i Finland,

e) förvärva andelar i en sådan AIF-fond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) av vars kapital enligt fondens stadgar alltid minst tre fjärdedelar är placerade i sådana insättningar, obligationer eller värdepapper som avses i underpunkterna a, b och c och vars andelar i enlighet med 13 kap. i den lagen kan erbjudas icke-professionella kunder,

f) förvärva sådana finansiella instrument som kan jämföras med finansiella instrument enligt underpunkterna a—e och som anges genom förordning av justitieministeriet,

g) förvärva sådana aktier och andelar som i huvudsak medför rätt att erhålla nyttigheter eller tjänster som vanligen används i hushåll, om andelen inte är förenad med personligt ansvar för sammanslutningens skulder.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

27.

Lag

om upphävande av 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013), sådan den lyder i lag 23/2014.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ärenden som inletts vid marknadsdomstolen när denna lag träder i kraft ska behandlas med iakttagande av de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

———

28.

Lag

om ändring av 7 kap. 9 § och 7 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 7 kap. 9 § i konsumentskyddslagen (38/1978), sådan den lyder i lagarna 746/2010 och 851/2016, ett nytt 3 mom. samt till 7 a kap. 4 §, sådan den lyder i lag 851/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

7 kap.

Konsumentkrediter

9 §

Information som ska lämnas innan ett kreditavtal ingås

— —

Om avsikten är att i ett kreditavtal hänvisa till ett sådant referensvärde som definieras i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, ska kreditgivaren och kreditförmedlaren dessutom med ett separat dokument informera konsumenten om referensvärdet och administratörens namn samt om vilka konsekvenser användningen av referensvärdet eventuellt har för konsumenten.

7 a kap.

Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom

4 §

Allmän informationsskyldighet

— —

Om det i samband med krediter som erbjuds av en kreditgivare eller en kreditförmedlare hänvisas till ett sådant referensvärde som definieras i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används om referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, ska av den information som avses i 1 mom. framgå också referensvärdet och administratörens namn samt vilka konsekvenser användningen av referensvärdet eventuellt har för konsumenten.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

29.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010) 9 § 4 mom., sådant det lyder i lag 616/2014, som följer:

9 §

Bokslut och revision

— —

Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska hålla en kopia av det bokslut som avses i 2 mom. framlagd för allmänheten och ge kopior av bokslutet med iakttagande av 12 kap. 11 § 2 och 4 mom. i kreditinstitutslagen. Över centralinstitutet och medlemskreditinstituten samt deras dotterföretag ska en konsoliderad halvårsrapport och årsrapport upprättas med iakttagande av 2 mom. samt 12 kap. 12 § i kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska i enlighet med 12 kap. 11 § i kreditinstitutslagen på begäran ge kopior av den konsoliderade halvårsrapporten.

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors den 26 oktober 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

Bilaga
Parallelltexter

1.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 2 kap. 2 § 5 mom. och 9 kap. 9 §, av dem 2 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 735/2016,

ändras 1 kap., rubriken för 2 kap., 1 §, rubriken för 2 § samt paragrafens 1 och 2 mom., 3 och 3 a §, 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom., 3 §, 4 § 1 mom. och rubriken för 8 §, rubriken för 4 kap. samt 1 och 2 §, 5 kap., rubriken för II avdelningen, 6 kap. 1 § och 2 § 2 och 4 mom., 7 kap., 8 kap. 2 §, 9 kap. 1—6 §, 10 kap., 12 kap. 2 § 4 mom., 13 kap. 1 och 6 §, 14 kap. 3 § 1 och 2 mom., 15 kap., samt 16 kap. 1 och 3 §,

av dem 2 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 166/2014, 2 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 735/2016, 2 kap. 3 a § i lag 735/2016, 6 kap. 2 § 2 och 4 mom. samt 16 kap. 3 § i lag 623/2014, 8 kap. 2 § i lag 640/2016, 9 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 166/2014, 9 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 354/2014 och 16 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 623/2014 och 640/2016, samt

fogas till 3 kap. 8 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 6 a, 6 b och 7 a kap., till 9 kap. nya 4 a, 10 och 11 §, till 11 kap. 1 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom. samt till 13 kap. en ny 6 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	I AVDELNINGEN
	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA INVESTERINGSTJÄNSTER
	1 kap
	Allmänna bestämmelser
	(1 kap ändras i sin helhet.)

2 kap

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster

Investeringstjänster får tillhandahållas endast av företag som har beviljats verksamhetstillstånd enligt denna lag och av utländska företag som har auktorisation eller rätt enligt 4 eller 5 kap. att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd

Trots bestämmelserna i 1 § får investeringstjänster tillhandahållas av finländska och utländska kreditinstitut så som föreskrivs i kreditinstitutslagen, av finländska fondbolag och utländska EES-fondbolag så som föreskrivs i lagen om placeringsfonder samt av finländska och utländska AIF-förvaltare så som föreskrivs i lagen om förvaltare av alter-

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster *eller bedriva investeringsverksamhet*

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet

Investeringstjänster får tillhandahållas *eller investeringsverksamhet bedrivas* endast av företag som har beviljats tillstånd enligt denna lag och av utländska företag som har auktorisation eller rätt att enligt 4 eller 5 kap. tillhandahålla investeringstjänster *eller bedriva investeringsverksamhet* i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en näringsidkare med verksamhetstillstånd enligt denna lag ta emot och förmedla order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahålla investeringsrådgivning. En förutsättning för att en enskild näringsidkare eller en juridisk person som leds av en fysisk person ska beviljas verksamhetstillstånd är att man genom alternativa arrangemang ser till att näringsidkaren eller den juridiska personen leds på ett sunt och ansvarsfullt sätt, samt att kundernas intressen och marknadens integritet beaktas på ett adekvat sätt. Näringsidkaren och den fysiska personen ska ha tillräckligt god vandel, tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter samt avsätta tillräckligt med tid för att kunna fullgöra sina plikter.

2 §

*Tillhandahållande av investeringstjänster **eller bedrivande av investeringsverksamhet** enligt annat tillstånd*

Trots bestämmelserna i 1 § *1 mom.* får investeringstjänster tillhandahållas *och investeringsverksamhet bedrivas* av finländska och utländska kreditinstitut så som föreskrivs i kreditinstitutslagen, av finländska fondbolag och utländska EES-fondbolag så som föreskrivs i lagen om placeringsfonder samt av finländska och utländska AIF-förvaltare så

nativa investeringsfonder.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

— — — — — — — — — — — — — — —

Trots det som föreskrivs i 1 § får en förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) och som är införd i Finansinspektionens register över förmedlare av gräsrotsfinansiering erbjuda förmedling och mottagande av order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering enligt vad som föreskrivs i lagen om gräsrotsfinansiering.

som föreskrivs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral eller organiserad handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

— — — — — — — — — — — — — — —

(5 mom. upphävs)

3 §

Sidotjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster

1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,

2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,

3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,

4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,

5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantigivning *och emission* av finansiella instrument,

6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,

3 §

Sidotjänster ***och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster***

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster *och investeringsverksamhet*

1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,

2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,

3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,

4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,

5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantiverksamhet *för* finansiella instrument,

6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,

7) *tillhandahålla förvaring och administ-*

	ration av finansiella instrument *för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, med undantag för tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå enligt punkt 2 i avsnitt A i bilagan till EU:s förordning om värdepapperscentraler,*
7) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i *1 kap. 11 § 9* punkten,	8) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i *7* punkten,
8) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment.	9) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment *Ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel får dessutom upprätthålla och tillhandahålla sådana datarapporteringstjänster som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 19 punkten i lagen om handel med finansiella instrument*.
3 a §	3 a §
Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument	*Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument*
Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med tillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument.	Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med tillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument. *I lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) föreskrivs om förmedling av gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument.*
3 kap	3 kap
Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet	**Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet**
	(3 kap ändras i sin helhet.)

4 kap	4 kap.
Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland	**Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland *samt utländska EES-kreditinstituts tillhandahållande av tjänster i Finland***
1 §	1 §
Filialetablering	*Filialetablering* ***eller användning av anknutna ombud***
	Ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut får tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster i Finland genom att etablera filialer i Finland eller använda anknutna ombud som är etablerade i Finland, om det utländska EES-värdepappersföretaget eller det utländska EES-kreditinstitutet inte har etablerat filial i Finland och förutsatt att de tjänster som det utländska EES-värdepappersföretaget tillhandahåller och den verksamhet som det bedriver omfattas av auktorisationen i företagets hemmedlemsstat. Sidotjänster får tillhandahållas endast i samband med investeringstjänster eller investeringsverksamhet.
Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland efter det att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har gjort anmälan till Finansinspektionen om etableringen.	Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland *eller börja anlita anknutna ombud enligt 1 mom.* efter det att *Finansinspektionen har fått ett meddelande om saken från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Av* anmälan ska *framgå följande* uppgifter *och utredningar:*
Anmälan ska innehålla den nyetablerade filialens kontaktuppgifter och tillräckliga uppgifter om	1) *filialetableringen i Finland samt den nya filialens adress och kontaktuppgifter, eller den EES-stat inom vars territorium det utländska EES-värdepappersföretaget inte har etablerat en filial men där det anknutna ombud är etablerat som företaget har för avsikt att använda i Finland,*
1) filialens investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,	2) *de investeringstjänster som ska tillhandahållas och den investeringsverksamhet som ska bedrivas i enlighet med* bilaga I i direktivet om marknader för finansiella instrument *samt om de sidotjänster som ska tillhandahållas,*
2) filialens organisationsstruktur och avsikt att anlita anknutna ombud,	3) filialens organisationsstruktur och *användningen av* anknutna ombud *samt nam-*

nen på de anknutna ombud som företaget har för avsikt att använda,

4*) om företaget har för avsikt att använda ett eller flera sådana anknutna ombud som avses i 1 punkten, en beskrivning av den planerade användningen tillsammans med en organisationsstruktur, inklusive rapporteringsrutiner, som anger hur ombudet passar in i värdepappersföretagets struktur,*

5) den adress i Finland där handlingar kan erhållas,

3) de personer som ansvarar för filialens verksamhet,

6) namnen på de personer som ansvarar för filialens *eller det anknutna ombudets* verksamhet,

4) filialens system för investerarskydd eller uppgift om att ett sådant saknas.

7) det system som är avsett att skydda filialens investerare, eller avsaknaden av ett sådant system.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom. *Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas när ett anknutet ombud inleder sin verksamhet.*

Det som i 1 mom. föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags rätt att i Finland tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster via en filial eller genom användning av ett anknutet ombud som är etablerat i Finland och det som i 2 mom. föreskrivs om anmälan om användning av ett anknutet ombud, ska på motsvarande sätt tillämpas på utländska EES-kreditinstitut.

Ett utländskt EES-kreditinstitut som har för avsikt att använda ett anknutet ombud enligt 4 mom. får börja använda ombudet efter det att Finansinspektionen av EES-tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemmedlemsstat har fått en anmälan med de uppgifter som avses i 2 mom. Användningen av ett anknutet ombud får inledas vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

Om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 2 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag och ett utländskt EES-kreditinstitut beakta detta efter att Finansinspektionen har fått en anmälan om förändringen av EES-

tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets eller kreditinstitutets hemmedlemsstat.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland *också* utan att grunda dotterföretag eller etablera filial.

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag kan börja tillhandahålla investeringstjänster i Finland när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått anmälan om dess investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och om huruvida tjänster tillhandahålls genom förmedling av ett anknutet ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag anlitar ett anknutet ombud för att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, har Finansinspektionen rätt att be den utländska EES-tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om det anknutna ombudets identitet. Finansinspektionen har rätt att offentliggöra det anknutna ombudets identitet.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag *och utländska EES-kreditinstitut* har rätt att tillhandahålla investeringstjänster *och bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster* i Finland utan att *etablera* dotterföretag eller filial, *förutsatt att tjänsterna och investeringsverksamheten omfattas av deras auktorisation.*

Företag som avses i 1 mom. har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster *eller investeringsverksamhet*, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag *får* börja tillhandahålla investeringstjänster *eller bedriva investeringsverksamhet* i Finland när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått *en anmälan med åtminstone följande uppgifter:*

1) avsikten att bedriva verksamhet i Finland,

2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas samt huruvida företaget avser att göra detta genom att använda anknutna ombud som är etablerade i hemmedlemsstaten samt med namnen på eventuella anknutna ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag *avser att använda sig av anknutna* ombud *som är etablerade i dess hemmedlemsstat när det tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet i Finland kan företaget börja tillhandahålla tjänster eller bedriva verksamhet efter det att Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått namnen på de anknutna ombud som företaget avser att använda i Finland. Finansinspektionen* ska offentliggöra sådan information.

Det som föreskrivs i 4 mom. ska tillämpas på utländska EES-kreditinstitut som planerar

	att i Finland bedriva verksamhet som avses i 1 mom. genom förmedling av ett anknutet ombud som är etablerat i dess hemmedlemsstat.
	Om det sker förändringar i uppgifter som anmälts i enlighet med 3 och 4 mom. kan ett utländskt EES-värdepappersföretag beakta detta efter att Finansinspektionen har fått ett meddelande om förändringarna från EES-tillsynsmyndigheten i värdepappersföretagets hemmedlemsstat. Det som föreskrivs ovan ska på motsvarande sätt tillämpas på ett EES-kreditinstitut om det sker förändringar i de uppgifter som anmälts i enlighet med 5 mom.
Ett utländskt EES-värdepappersföretag får erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om inledande av verksamhet och om var och hur möjlighet att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som det utländska EES-värdepappersföretaget har auktoriserat som handelsparter.	Ett utländskt EES-värdepappersföretag *och ett utländskt EES-kreditinstitut kan* erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra *aktörer* direkt möjlighet att bedriva handel på en *multilateral eller organiserad* handelsplattform när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats *om att verksamheten inleds* och var och hur *möjligheten* att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kreditinstitut och andra *aktörer* som det utländska EES-värdepappersföretaget *eller det utländska EES-kreditinstitutet* har auktoriserat som handelsparter.
5 kap	5 kap
Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredjeland och tillhandahållande av tjänster i Finland	**Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredjeland och tillhandahållande av tjänster i Finland**
	(5 kap ändras i sin helhet.)

II AVDELNINGEN	II AVDELNINGEN
VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ORGANISERING AV VERKSAMHETEN	**VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN**
6 kap	6 kap.
Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten	**Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten**
1 §	1 §
Minimikapital	*Minimikapital*
Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan.	Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan. *Ett värdepappersföretags aktiekapital ska, med undantag för värdepappersföretag som nämns i 5 mom., bestå av en eller flera kapitalposter så som föreskrivs i artikel 26.1 a—e i EU:s tillsynsförordning.*
Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning eller ordna emissioner ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.	Ett värdepappersföretag *som inte bedriver handel för egen räkning eller garanterar emissioner eller ordnar multilateral eller organiserad handel men har tillstånd att inneha kundmedel* ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.
Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster uteslutande med sådana derivatinstrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 4—6 punkten som har samband med nyttighetsmarknaden, med finansiella kontrakt avseende prisdifferenser enligt 8 punkten eller med derivatinstrument enligt 9 punkten ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.	Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster *enbart* med sådana derivatinstrument *som avses i* 1 kap. *14* § 1 mom. 4—6 punkten *i anslutning till råvarumarknaden*, med *sådana* finansiella kontrakt avseende prisdifferenser *som avses i* 8 punkten *i samma moment* eller med derivatinstrument *som avses i* 9 punkten *i samma moment* ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.
	Ett värdepappersföretag som avses i 2 mom. och som inte har tillstånd att inneha kundmedel ska ha ett aktiekapital på minst 50 000 euro.
Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i investeringsrådgivning eller förmedling av order och som inte innehar kundmedel ska ha	Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i *att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning eller ge investeringsrådgivning* och som *varken har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten eller att inneha* kundmedel ska ha
1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro,	1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 4 mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet och tillsyn

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i 1 § 4 och 5 mom. Vad som föreskrivs i 10 kap. 3—8 § i kreditinstitutslagen ska inte tillämpas på värdepappersföretag som har färre än 250 anställda och vars balansomslutning uppgår till högst 43 miljoner euro.

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som i del fyra i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om stora exponeringar mot

2) *en a*nsvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt *5* mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet och tillsyn

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på värdepappersföretag som avses i 1 § 5 och *6* mom. *Trots vad som föreskrivs ovan i detta moment ska artikel 95.2 i EU:s tillsynsförordning tillämpas på ett sådant värdepappersföretag som avses i 1 § 5 mom. då det som investeringstjänster tillhandahåller utförande av order eller kapitalförvaltning.* Vad som föreskrivs i 10 kap. 3—8 § i kreditinstitutslagen ska inte tillämpas på värdepappersföretag som har färre än 250 anställda och vars balansomslutning uppgår till högst 43 miljoner euro.

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som i del *4* i EU:s tillsynsförordning föreskrivs om stora exponeringar mot kunder

kunder ska inte tillämpas på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. 11 §, 1, 2, 4, 5, 7 *eller 9* punkten i denna lag.

ska inte tillämpas på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. *15* § 1, 2, 4, 5 eller 7 punkten i denna lag.

Fogas ett nytt 6 a kap

Fogas ett nytt 6 b kap

7 kap

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

7 kap

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

(7 kap ändras i sin helhet.)

Fogas ett nytt 7 a kap

8 kap

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

8 kap.

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag *och leverantörer av datarapporteringstjänster* ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

I 31 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om rapporteringsskyldigheten när det gäller ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer.

9 kap

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (kundmedel) som har anförtrotts företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen.

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

I 10 kap. 5 § föreskrivs det om informationsskyldighet i samband med förvaring av kundmedel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg.

Värdepappersföretag ska *om möjligt* förvara *sina* kunders finansiella instrument hos företag som står under tillsyn av Finansinspektionen, en utländsk EES-tillsynsmyndighet eller ett tredjelands tillsynsmyndighet.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (kundmedel) som har anförtrotts företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen *och, med undantag för kreditinstitut, förhindra att kundmedel används för värdepappersföretagets egen räkning.*

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

I 10 kap. 5 § föreskrivs det om informationsskyldighet i samband med förvaring av kundmedel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg. *Värdepappersföretaget ska regelbundet kontrollera att kraven för förvaring av kunders finansiella instrument uppfylls. Med utomstående förvarare avses ett företag som enligt avtal med ett värdepappersföretag för dettas räkning förvarar finansiella instrument som tillhör värdepappersföretagets kunder.*

Ett värdepappersföretag ska förvara *kundernas* finansiella instrument hos *en utomstående förvarare* som står under *Finansinspektionens, en utländsk EES-tillsynsmyndighets eller ett tredjelands tillsynsmyndighets tillsyn. Undantag från detta krav kan göras endast i det fall att det finansiella instrumentets eller en sidotjänsts karaktär förutsätter att det förvaras i ett sådant*

Värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Placering av kunders penningmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera sina kunders penningmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Om kunden inte har förbjudit det kan dennes penningmedel placeras också i fondandelar i en penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de krav som anges i fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller annars står under tillsyn och uppfyller kraven i artikel 1a i Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 883/2011 *om ändring av förordning (EG) nr 25/2009* om de monetära finansinstitutens balansräkningar *(ECB/2008/32)*.

Om kundens penningmedel placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget med tillräcklig omsorg välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitut eller den penningmarknadsfond som ska förvara penningmedlen.

Värdepappersföretag ska säkerställa att kundens penningmedel förvaras åtskilda från värdepappersföretagets penningmedel.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en

tredjeland där förvaring av finansiella instrument inte regleras i lag eller i det fall att en professionell kund skriftligen ber om det.

Ett värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera *kundmedel* på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. *Med kundens uttryckliga samtycke får kundmedel* placeras också i fondandelar i en *sådan* penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de *förutsättningar* som anges i fondföretagsdirektivet eller AIFM-direktivet eller annars *är föremål för* tillsyn *samt de krav som anges* i artikel *2* i Europeiska centralbankens förordning (EU) nr *1071/2013* om de monetära finansinstitutens balansräkningar.

Om *kundmedel* placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget *noga överväga behovet att diversifiera kundmedlen och* med tillräcklig omsorg välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitut eller den penningmarknadsfond som ska förvara kundmedlen *och regelbundet bedöma om kraven på förvaring av kundmedlen är uppfyllda*.

Om värdepappersföretaget förvarar kundmedel hos ett företag som hör till samma koncern, får beloppet av de förvarade medlen uppgå till högst 20 procent av alla sådana penningmedel. Detta krav kan emellertid åsidosättas om det är motiverat med beaktande av arten, kvantiteten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet. Värdepappersföretaget ska regelbundet bedöma om förutsättningarna för avvikelse från diversifieringskravet är uppfyllda och för Finansinspektionen ange grunderna för sin bedömning.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en

inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundens penningmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument

Värdepappersföretag får inte för egen eller en kunds räkning pantsätta eller avyttra en annan kunds finansiella instrument utan att den andra kunden i varje enskilt fall på förhand har gett sitt uttryckliga samtycke. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning eller annan avyttring av de finansiella instrumenten. *En icke-professionell kund ska* ge sitt samtycke skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på ett värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Värdepappersföretag ska i fem år bevara tillräcklig information om åtgärder som avses i 2 mom.

Trots *vad som föreskrivs i* 1 och 2 mom. får ett värdepappersföretag pantsätta en kunds finansiella instrument hos en värdepapperscentral, *central motpart* eller clearingmedlem som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller *hos en motsvarande utländsk aktör* som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta eller avyttra *sådana finansiella instrument som företaget fått som pant*

inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Förfogande över rättigheter som avser** kunders finansiella instrument **eller kundmedel

Ett värdepappersföretag får inte *utan* en kunds på förhand *givna* uttryckliga samtycke för egen *och inte heller för en annan kunds eller en tredjeparts* räkning pantsätta, avyttra *eller annars i rättsligt hänseende förfoga över kundens* finansiella instrument. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning, avyttring eller *annat rättsligt förfogande över* finansiella *instrument*. Samtycket ska ges skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Sådana säkerhetsintressen, panträttigheter och kvittningsrättigheter som avser kundmedel och som ger en tredje part möjlighet att förfoga över kundmedel och som inte avser kunden eller tillhandahållande av tjänster till kunden är tillåtna endast då detta krävs enligt lagstiftningen i ett sådant tredjeland där kundmedlen förvaras.

Ett värdepappersföretag får trots 1 och 2 mom. pantsätta en kunds finansiella instrument hos en värdepapperscentral eller clearingmedlem som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta, avyttra *eller annars i rättsligt hänseende förfoga över en kunds finansi-*

av en kund finns dessutom i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).	*ella instrument* finns i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).
	4 a §
	Avtal om finansiell äganderättsöverföring
	Ett värdepappersföretag ska säkerställa att avtal om finansiell äganderättsöverföring ingås endast då det är motiverat eller då ingen annan säkerhet som kunden erbjuder är lämplig för att säkerställa att kunden uppfyller sina skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. Beloppet av de kundmedel som överförs får inte vara obegränsat eller avsevärt mycket större än kundens skyldigheter gentemot värdepappersföretaget. *Värdepappersföretaget ska upplysa professionella kunder och godtagbara motparter om de risker som är förenade med arrangemangen samt om effekten på kundskyddet.* *Ett värdepappersföretag får ingå avtal om äganderättsöverföring endast med professionella kunder*.
5 §	5 §
Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter	*Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter*
Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter om förvaring av kundmedel som behövs för att genomföra bestämmelserna i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.	Finansinspektionen *meddelar* de närmare föreskrifter om *förfaranden som ska iakttas vid* förvaring *och annan hantering* av *kundmedel enligt 1—4 §, 4 a § och 10—11 §* som behövs för att genomföra *kommissionens delegerade direktiv. Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i kundmedel som avses i 1 §.*
6 §	6 §
Revisorsutlåtande	*Revisorsutlåtande*
Värdepappersföretag ska för varje kalenderår ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel uppfyller kraven enligt 1—4 § och kraven i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 §.	*Värdepappersföretagets revisor* ska *minst en gång per år* ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav det framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel *stämmer överens med bestämmelserna i detta kapitel* och *med de* föreskrifter som *utfärdats* med stöd av *dem*.

9 §

Tillämpning på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer av bestämmelserna om förvaring och annan hantering av kundmedel och bestämmelserna om tillsättning av ombud

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretags förvaring och annan hantering av kundmedel och om tillsättning av ombud ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

(9 § upphävs)

10 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet om förvaring och annan hantering av kundmedel

Värdepappersföretag ska på begäran av Finansinspektionen eller andra behöriga myndigheter, konkursförvaltare, utredare vid saneringsförfarande, utsökningsmyndigheter och Verket för finansiell stabilitet lämna uppgifter om

1) kundmedel som förvaras för en kunds räkning,

2) utomstående förvarare av kundmedel, om konton som används för förvaring och om förvaringsavtal,

3) var finansiella instrument förvaras, om konton som öppnats för och om avtal som ingåtts med utomstående förvarare,

4) utkontrakterade tjänster och om leverantörer av sådana tjänster,

5) personer som ansvarar för förvaring och annan hantering av kundmedel, samt om

6) avtal som är relevanta för att fastställa äganderätten till kundmedel eller andra jämförbara rättigheter.

11 §

Styrnings- och förvaltningsarrangemang för förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska utse en person som har tillräcklig kompetens och befogenhet att ansvara för att förpliktelser i anslutning till förvaring av kundmedel uppfylls.

III AVDELNINGEN

FÖRFARANDEN OCH ERSÄTTNINGS-FONDEN

10 kap

Förfaranden i kundförhållanden

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

För att skydda investerarnas penningmedel och finansiella instrument, nedan tillgodohavanden, ska värdepappersföretagen höra till ersättningsfonden. Kravet på medlemskap gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel.

Ett värdepappersföretag blir medlem i ersättningsfonden den dag då det beviljas tillstånd att bedriva verksamhet som värdepappersföretag.

III AVDELNINGEN

FÖRFARANDEN OCH ERSÄTTNINGS-FONDEN

10 kap

Förfaranden i kundförhållanden

(10 kap ändras i sin helhet.)

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

För att skydda investerarnas penningmedel och finansiella instrument, nedan tillgodohavanden, ska värdepappersföretagen höra till ersättningsfonden. Kravet på medlemskap gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel.

Den skyldighet som föreskrivs i 1 mom. är fullgjord i fråga om strukturerade insättningar, om dessa utfärdas av kreditinstitut som är medlemmar i ett system för garanti av insättningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem.

Ett värdepappersföretag blir medlem i ersättningsfonden den dag då det beviljas tillstånd att bedriva verksamhet som värdepappersföretag.

IV AVDELNINGEN	IV AVDELNINGEN
SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER	**SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER**
12 kap	12 kap.
Sekretess och kundkontrol	**Sekretess och kundkontroll**
2 §	2 §
Utlämnande av sekretessbelagd information	*Utlämnande av sekretessbelagd information*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till i lagen om handel med finansiella instrument avsedda börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämställas med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och är verksamma i en EES-stat.	Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till i lagen om handel med finansiella instrument avsedda börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral *eller organiserad* handel, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem *eller skyldigheten att bevara information*. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämställas med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral *eller organiserad* handel och är verksamma i en EES-stat.
13 kap	13 kap.
Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet	**Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet**
1 §	1 §
Filialetablering i andra EES-stater	*Filialetablering i andra EES-stater* ***eller användning av anknutna ombud***
Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Av anmälan ska framgå	Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland *eller har för avsikt att använda ett anknutet ombud som är etablerat i en sådan annan EES-stat inom vars territorium företaget inte har etablerat en filial*, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. *Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet*. Av anmälan ska framgå
1) i vilken EES-stat filialen ska etableras,	1) i vilken EES-stat *värdepappersföretaget har för avsikt att etablera filial eller i vilken*

	de anknutna ombud är etablerade som företaget har för avsikt att använda,
2) uppgifter om de investerings- och sidotjänster som värdepappersföretaget avser att tillhandahålla i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,	2) *en verksamhetsplan i vilken åtminstone anges vilka investeringstjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas och vilka* sidotjänster som *ska tillhandahållas* i enlighet med bilaga I till direktivet om marknaden för finansiella instrument,
3) filialens organisationsstruktur och planer på att anlita ett anknutet ombud,	3) filialens organisationsstruktur *samt om filialen avser att använda ett anknutet ombud och* ombudets namn,
	4) *det anknutna ombudets organisationsstruktur och den planerade användningen av det ombudet, då värdepappersföretaget inte etablerar någon filial,*
4) filialens adressuppgifter,	5) *uppgifter om filialens eller det anknutna ombudets adress där handlingar kan fås*,
5) namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.	6) namnen på de personer som ansvarar för filialens *eller det anknutna ombudets* verksamhet.
Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underrätta den utländska EES-tillsynsmyndighet och det värdepappersföretag som saken gäller om en filialetablering och till anmälan foga de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant saknas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan, om den observerar att etableringen med hänsyn till värdepappersföretagets ekonomiska ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren för filialetablering. Filialen får inte etableras om Finansinspektionen har vägrat göra anmälan.	Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underrätta den utländska EES-myndighet och värdepappersföretaget *om uppgifterna samt till anmälan* foga uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant saknas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan om den *har skäl att misstänkta att* värdepappersföretagets *finansiella* ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren *för den planerade verksamheten. Verksamheten får inte inledas* om Finansinspektionen *inom den ovan nämnda tidsfristen* har vägrat göra anmälan.
Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat efter det att en anmälan om saken har inkommit från den utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om en anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit från det att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.	Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat *och inleda affärsverksamhet* efter det att en anmälan om saken har inkommit från den behöriga utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om *någon* anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit från det att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.
Värdepappersföretaget ska meddela Finansinspektionen om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. Finansinspektionen ska vidta de åtgärder som avses i 2 mom. efter att ha fått meddelandet.	Värdepappersföretaget ska till Finansinspektionen meddela ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. *Finansinspektionen ska efter att ha fått meddelandet vidta de åtgärder som avses i 2 mom.*
Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat	Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat

i en annan EES-stat, tillämpas på ombudet i tillämpliga delar vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i utlandet

Ett värdepappersföretag som utan att etablera en filial har för avsikt att i utlandet börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster som avses i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument ska i god tid på förhand anmäla till Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla, i vilken stat och hur företaget avser att tillhandahålla dem. En anmälan ska också göras om förändringar i dessa uppgifter.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att i en annan EES-stat tillhandahålla andra tjänster som avses i 1 mom. än ordnande av multilateral handel, ska företaget på förhand anmäla till Finansinspektionen i vilken EES-stat och hur det planerar att tillhandahålla tjänsterna och om det planerar att anlita anknutna ombud i den staten. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha tagit emot anmälan sända de uppgifterna till den utländska EES-tillsynsmyndigheten samt bifoga sitt eget besked om huruvida värdepappersföretaget enligt sitt verksamhetstillstånd har rätt att tillhandahålla dessa tjänster i Finland. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla de i anmälan nämnda tjänsterna i den andra EES-staten. Vad som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas också när ett värdepappersföretag har för avsikt att ändra utbudet av tjänster som det tillhandahåller i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska

i en annan EES-stat, *ska* på ombudet i tillämpliga delar *tillämpas* vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i ***andra EES-stater***

Ett värdepappersföretag som utan att etablera *filial avser* att *i en annan EES-stat än Finland* tillhandahålla *sådana* investeringstjänster som avses bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument *eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster*, ska i god tid på förhand *göra en anmälan om saken* till Finansinspektionen. Sidotjänster får tillhandahållas endast i anslutning till investeringstjänster eller investeringsverksamhet. *Av anmälan ska framgå*

1) i vilken EES-stat företaget avser att bedriva verksamhet,

2) en verksamhetsplan med uppgifter om vilka investeringstjänster och sidotjänster som ska tillhandahållas eller vilken investeringsverksamhet som ska bedrivas som ska tillhandahållas samt, om avsikten är att använda ett eller flera i Finland etablerade anknutna ombud i EES-staten i fråga, namnen på dessa ombud.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att den mottagit en sådan anmälan som avses i 1 mom. vidarebefordra uppgifterna till den mottagande EES-statens tillsynsmyndighet. Om ett värdepappersföretag har för avsikt att i en annan EES-stat använda anknutna ombud som är etablerade i Finland ska Finansinspektionen inom en månad efter att ha tagit emot anmälan enligt 1 mom. till tillsynsmyndigheten i den mottagande EES-staten meddela namnen på de anknutna ombud som värdepappersföretaget avser att använda i samband med tjänsterna och verksamheten i EES-staten i fråga. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster eller bedriva investeringsverksamhet i den mottagande EES-staten.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad in-

EES-tillsynsmyndigheten inom rimlig tid uppge vilka anknutna ombud värdepappersföretaget har för avsikt att anlita när det tillhandahåller tjänster i staten i fråga.

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral handel ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla informationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut eller andra personer som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om förändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

nan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska efter att ha fått anmälan vidta åtgärder som avses i 2 mom.

Ett värdepappersföretag som *avser* att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral *eller organiserad handel*, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla informationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra *aktörer* som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter *på en multilateral handelsplattform.*

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om *ändringar* i de uppgifter som avses i *4* mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

6 a §

Tillhandahållande av tjänster till tredjeländer

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att utan filialetablering i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet och tillhandahålla sidotjänster till ett tredjeland ska i god tid på förhand meddela Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla eller vilken verksamhet det avser att bedriva samt i vilken stat och hur tjänsterna ska tillhandahållas. En anmälan ska göras också om det sker förändringar i dessa uppgifter.

14 kap

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som orsakats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § *på entreprenad*.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat filialkunder eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som orsakats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har *utkontrakterat* en funktion som avses i 7 kap. *5* §.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat filialkunder eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. *9* § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § *2—4* mom., 2—5 §, *8* § 1, 2, *4—8* mom. eller *9* § 2 mom. och 11—13 §.

15 kap

Administrativa påföljder

(15 kap ändras i sin helhet.)

16 kap

Skadestånds- och straffbestämmelser

(16 kap ändras i sin helhet.)

Denna lag träder i kraft den 20.

De värdepappersföretag vars verksamhetstillstånd när denna lag träder i kraft ger dem rätt att tillhandahålla investeringstjänster inklusive förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i den lag som ändras, ska fortfarande ha rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument som sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten. Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar inom sex månader efter det att denna lag trätt i kraft göra en anteckning om detta i registret över investeringstjänster enligt 3 kap. 7 §. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att yttra sig innan anteckningen görs.

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft tillhandahåller sådana investeringstjänster eller bedriver sådan placeringsverksamhet som förutsätter verksamhetstillstånd enligt 2 kap. 1 § ska inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft ansöka om verksamhetstillstånd eller upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen kan för sådana råvaruderivat som avses i avsnitt C punkt 6 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument bevilja undantag från den skyldighet som avses i artiklarna 4 och 11.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister när det är fråga om ett värdepappersföretag som den 4 januari 2018 eller därefter får verksamhetstillstånd enligt denna lag. Undantaget kan gälla högst till den 3 januari 2021. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om undantag som den beviljat enligt denna paragraf.

En sådan årlig rapport som avses i 7 kap. 11 § 4 mom. och 19 § 4 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 43 b och 44 §, sådana de lyder, 43 b § i lag 752/2012 och 44 § i lagarna 752/2012 och 138/2013,

ändras 4 § 2 mom. 6 punkten och 4 mom. 9 punkten, 5 § 3, 6, 10 och 31 punkten, 6 § 12, 18 och 19 punkten, rubriken för 21 § samt 4 mom., 24 § 2 mom., 28 § 4 mom., 31 § 1 mom. 3 punkten, 32 a § 1 och 2 mom., rubriken för 32 b § samt 3 och 4 mom., 32 c § 1 mom. 1 punkten, 33 §, 33 a § 1 mom., 38 § 1 mom. 2 punkten, 40 § 1 och 2 mom., 41 § 1 och 2 mom., 41 a § 3 och 9 mom., 42 a § 2 mom., 43 § 1 mom., 43 a och 50 §, 53 § 1 mom. 2 punkten, 61 § 7 mom., 62 § 2 mom. 2 punkten, 71 § 1 mom. 11 a punkten och 73 §,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 6 punkten och 4 mom. 9 punkten, 5 § 3 punkten, 6 § 18 och 19 punkten, rubriken för 21 §, 24 § 2 mom., 33 a § 1 mom., 43 a § och 61 § 7 mom. i lag 752/2012, 5 § 6 punkten och 21 § 4 mom. i lag 520/2016, 5 § 10 punkten i lag 170/2014, 5 § 31 punkten, 40 § 2 mom. och 41 a § 9 mom. i lag 228/2017, 6 § 12 punkten i lag 311/2015, 28 § 4 mom., 32 a § 2 mom., 32 c § 1 mom. 1 punkten, 38 § 1 mom. 2 punkten och 40 § 1 mom. i lag 352/2017, 31 § 1 mom. 3 punkten i lag 1145/2015, 32 a § 1 mom. i lagarna 1442/2016 och 352/2017, rubriken för 32 b § i lag 207/2009, 32 b § 3 och 4 mom., 41 § 1 mom., 42 a § 2 mom. och 62 § 2 mom. 2 punkten i lag 611/2014, 33 § delvis ändrad i lagarna 1279/2015 och 228/2017, 41 § 2 mom., 41 a § 3 mom., 43 § 1 mom. och 53 § 1 mom. 2 punkten i lag 176/2016, 50 § delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1242/2011, 71 § 1 mom. 11 a punkten i lag 651/2014 och 73 § i lagarna 752/2012 och 176/2016, samt

fogas till lagen en ny 3 e §, till 4 § 4 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 1198/2014 och 352/2017, en ny 10 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017 och 574/2017, nya 32 och 33 punkter, till 20 a §, sådan den lyder i lag 352/2017, ett nytt 2 mom., till 21 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012 och 520/2016, ett nytt 5 mom., till 28 §, sådan den lyder i lag 352/2017, ett nytt 6 mom., till lagen nya 28 b och 37 d §, till 40 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 611/2014, 1279/2015, 228/2017 och 352/2017, ett nytt 5 mom., till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015, 176/2016, 520/2016, 228/2017 och 352/2017, nya 9 och 10 mom., varvid ändrade 9 mom. och nuvarande 10 mom. blir 11 och 12 mom., till lagen nya 41 b, 41 c och 50 n §, till 71 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016 och 446/2017, en ny 11 e punkt som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 e §
	Samarbete med Energimyndigheten
	Finansinspektionen samarbetar med Energimyndigheten för en effektiv tillsyn över utsläppsrätts-, el- och naturgasmarknaderna samt relaterade derivatmarknader.
	Finansinspektionen ska innan den vidtar tillsynsåtgärder som gäller handel med derivat vars underliggande tillgångar utgörs av el eller naturgas höra Energimyndigheten,

	om åtgärderna uppenbarligen skulle ha en väsentlig inverkan på el- eller naturgasmarknadens funktion, på leveranssäkerheten för el eller naturgas eller på ett enligt elmarknadslagen (386/1995) eller naturgasmarknadslagen (508/2000) systemansvarigt företags verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.
4 §	4 §
Tillsynsobjekt	*Tillsynsobjekt*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag	Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	6) börser *och leverantörer av datarapporteringstjänster* enligt lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag	Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
9) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).	9) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),
	*10) en referensvärdesadministratör som inte är ett sådant i 4 § 2 mom. avsett auktoriserat tillsynsobjekt som Finansinspektionen har beviljat verksamhetstillstånd med stöd av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (**referensvärdesförordningen**).*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5 §	5 §
Andra finansmarknadsaktörer	*Andra finansmarknadsaktörer*
Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag	Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3) andra handelsparter enligt 1 kap. 2 § 10 punkten i lagen om handel med finansiella instrument än tillhandahållare av investeringstjänster,	3) andra handelsparter enligt 1 kap. 2 § *1 mom. 15 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument än tillhandahållare av investeringstjänster,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) insider enligt 7 kap. 17 § i lagen om in-	6) insider enligt 7 kap. *12 §* i lagen om in-

vesteringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*,	vesteringstjänster, *3 kap. 29 §* i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. *17 §* i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*,
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
10) de som enligt 2 kap. 10 § i lagen handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 16 § i lagen om placeringsfonder, 1 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,	10) de som enligt 2 kap. *11 §* i lagen handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 16 § i lagen om placeringsfonder, 1 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, *6 a kap. 1 §* i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
31) sådana aktörer som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § men som är skyldiga att iaktta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter*.	31) sådana aktörer som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § men är skyldiga att iaktta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter,* *32) referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i referensvärdesförordningen,* *33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldig att iaktta referensvärdesförordningen.*
6 §	6 §
Övriga definitioner	*Övriga definitioner*

I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
12) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 1 kap. 16 § i kreditinstitutslagen och 1 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 2 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen och ett finans- och försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,	12) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 1 kap. 16 § i kreditinstitutslagen och i 1 kap. *21 §* i lagen om investeringstjänster, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 2 § 2 mom. i försäkringsbolagslagen och ett finans- och försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
18) *reglerad marknad* och *multilateral handelsplattform* reglerade marknader enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och multilaterala handelsplattformar enligt 7 punkten i den paragrafen,	18) *reglerad marknad* och *multilateral handelsplattform* reglerade marknader enligt 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument och multilaterala handelsplattformar enligt *8* punkten i den paragrafen,
19) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster.	19) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. *14 §* i lagen om investeringstjänster.
20 a §	20 a §
Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter	*Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster och i 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 79.1.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument.
21 §	21 §
Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk	*Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk* ***och tillsyn enligt referensvärdesförordningen***
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen över marknadsmissbruksförordningen behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.	Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen *enligt* marknadsmissbruksförordningen *och referensvärdesförordningen* behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång

till handlares system.

Finansinspektionen har rätt att begära uppgifter av alla personer som deltar i tillhandahållande av referensvärden eller lämnande av uppgifter för det ändamålet, också av tjänsteleverantörer till vilka uppgifter, tjänster eller verksamhet har utkontrakterats så som föreskrivs i artikel 10 i referensvärdesförordningen, samt av deras huvudmän, och att vid behov samråda med dem.

24 §

Granskningsrätt

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

— — — — — — — — — — — — — — —

24 §

Granskningsrätt

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 7 kap. *6* § i lagen om investeringstjänster eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

— — — — — — — — — — — — — — —

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

— — — — — — — — — — — — — — —

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

— — — — — — — — — — — — — — —

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

— — — — — — — — — — — — — — —

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. *hos* ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen *eller upprepade gånger gjort sig skyldig till allvarliga överträdelser av de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster.*

— — — — — — — — — — — — — — —

Finansinspektionen kan för viss tid av högst fem år förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en sådan administratör eller en sådan rapportör under tillsyn som avses i referensvärdesförordningen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra

	till den högsta ledningen, om personen i fråga har brutit mot eller försummat de bestämmelser som avses i artikel 42.1 i referensvärdesförordningen.
	28 b §
	Tillfälligt förbud att verka som handelspart eller kund
	Finansinspektionen kan för en viss tid av högst fem år förbjuda ett auktoriserat tillsynsobjekt eller en filial som tillhandahåller investeringstjänster att verka som handelspart enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om handel med finansiella instrument eller som kund på en sådan organiserad handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten, om företaget har brutit mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster.
31 §	31 §
Revisorernas anmälningsskyldighet	*Revisorernas anmälningsskyldighet*
Ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut i fråga om tillsynsobjektet som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses	Ett auktoriserat tillsynsobjekts revisorer ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut i fråga om tillsynsobjektet som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
3) leda till något annat i revisionsberättelsen än ett i revisionslagen avsett uttalande som lämnas utan reservation eller till ett påpekande som avses i 3 kap. 5 § 4 mom. i revisionslagen.	3) leda till något annat i revisionsberättelsen än ett i revisionslagen avsett uttalande som lämnas utan reservation eller till ett påpekande som avses i 3 kap. 5 § *5* mom. i revisionslagen.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
32 a §	32 a §
Förbud mot förvärv av ägarandelar	*Förbud mot förvärv av ägarandelar*
Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 kap 1 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om	Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, *6 a kap. 1 §* i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. *11* § i lagen om

handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, försäkringsbolag samt deras holdingföretag, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i det företag eller den organisation förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,
2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,
3) tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller
4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv enligt 1 mom. också om den inte inom behandlingstiden enligt 32 b § 2 mom. har fått tilläggsuppgifter som avses i det nämnda momentet eller uppgifter eller information som avses i 42 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, 7 kap 14 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster, 16 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § 5 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått de utredningar som avses i 2 kap. 10 § 5 mom. i lagen om handel

handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, försäkringsbolag samt deras holdingföretag, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag *och leverantörer av datarapporteringstjänster,* om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i det företag eller den organisation *som* förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att
1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,
2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,
3) *företagets eller organisationens solvens,* tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheterna äventyras på grund av förvärvet, eller
4) förvärvet har samband med penningtvätt och finansiering av terrorism.
Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv *som avses i* 1 mom. också om den inte inom behandlingstiden enligt 32 b § 2 mom. har fått tilläggsuppgifter som avses i det momentet eller uppgifter eller information som avses i *3 kap. 1 §* 6 mom. i kreditinstitutslagen, *6 a kap. 1 §* 6 mom. i lagen om investeringstjänster, 16 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § 5 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått de utredningar som avses i 2 kap. *11 §* 5 mom. i la-

med finansiella instrument eller EU:s förordning om värdepapperscentraler. Dessutom kan Finansinspektionen förbjuda förvärv om den inte på begäran har fått de nödvändiga utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter det att den sänt den anmälningsskyldige *meddelande* om de saknade utredningarna.	gen om handel med finansiella instrument eller EU:s förordning om värdepapperscentraler. Dessutom kan Finansinspektionen förbjuda förvärv om den inte på begäran har fått de nödvändiga utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter det att den *underrättat* den anmälningsskyldige om de saknade utredningarna.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
32 b §	32 b §
Förfarande som tillämpas vid förbud mot förvärv av ägarandel	***Förfarandet vid bedömning av** förvärv av ägarandel*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Beslutet om att Finansinspektionen motsätter sig förvärvet ska delges den anmälningsskyldige senast den andra vardagen efter att behandlingstiden har gått ut. Om Finansinspektionen inte inom den behandlingstid som avses i denna paragraf har fattat ett beslut eller lagt fram ett förslag till beslut enligt 32 a §, anses inspektionen ha godkänt förvärvet.	Beslutet om att Finansinspektionen motsätter sig förvärvet ska delges den anmälningsskyldige senast den andra vardagen efter *beslutet, utan att behandlingstiden överskrids.* Om Finansinspektionen inte inom den behandlingstid som avses i denna paragraf har fattat ett beslut eller lagt fram ett förslag till beslut enligt 32 a §, anses *den* ha godkänt förvärvet.
Om den anmälningsskyldige är ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller dettas moderföretag eller en fysisk eller juridisk person som i ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller i ett moderföretag till ett sådant har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen, ska Finansinspektionen när den fattar beslutet eller lägger fram förslaget till beslut samarbeta med den EES-tillsynsmyndighet som svarar för tillsynen över det utländska EES-tillsynsobjektet och, om förvärvet gäller ett finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, med de andra centrala tillsynsmyndigheter som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Av beslutet ska framgå de i detta moment avsedda utländska tillsynsmyndigheternas ståndpunkt i fråga om förvärvet.	Om den anmälningsskyldige är ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller dettas moderföretag eller en fysisk eller juridisk person som i ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller i ett moderföretag till ett sådant har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen, ska Finansinspektionen när den fattar beslutet eller lägger fram förslaget till beslut *utan dröjsmål underrätta* den EES-tillsynsmyndighet som svarar för tillsynen över det utländska EES-tillsynsobjektet *om alla för bedömningen väsentliga uppgifter och, på begäran, om all relevant information samt,* om förvärvet gäller ett finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, *samarbeta* med de andra centrala tillsynsmyndigheter som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Av beslutet ska framgå de i detta moment avsedda utländska tillsynsmyndigheternas ståndpunkt i fråga om förvärvet.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
32 c §	32 c §
Begränsning av de rättigheter som grundar	*Begränsning av de rättigheter som grundar*

sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag och deras holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler och värdepapperscentralers holdingföretag om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

— — — — — — — — — — — — — — —

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Finansinspektionen kan förbjuda verkställigheten av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers beslut och av åtgärder som tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer har planerat eller ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer att upphöra med ett förfarande, om beslutet, åtgärden eller förfarandet strider mot de bestämmelser om finansmarknaden som tillämpas på tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dem, mot tillståndsvillkor eller mot stadgar som gäller tillsynsobjektets eller finansmarknadsaktörens verksamhet. *I samband med förbud mot fortsatt förfarande ska Finansinspektionen ge tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören tillfälle att inom en skälig tid rätta sitt förfarande, om detta inte allvarligt äventyrar de i 1 § nämnda målen för tillsynen över finansmarknaden.*

Om ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör har verkställt ett beslut

sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag och deras holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler och värdepapperscentralers holdingföretag om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, *6 a § 1 mom.* i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. *11* § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller *enligt* 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

— — — — — — — — — — — — — — —

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Finansinspektionen kan förbjuda verkställigheten av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers beslut och av *tillsynsobjekts* och andra finansmarknadsaktörers *planerade åtgärder, om beslutet eller åtgärden strider mot sådana bestämmelser om finansmarknaden som ska tillämpas på tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av de bestämmelserna,* mot tillståndsvillkor eller mot *föreskrifter* som gäller tillsynsobjekt *eller andra* finansmarknadsaktörers verksamhet.

Om ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör har verkställt ett beslut

enligt 1 mom. eller genomfört andra sådana åtgärder som avses i 1 mom. kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att *inom skälig tid* vidta åtgärder för att återkalla verkställigheten eller åtgärden eller att inom skälig tid vidta rättelseåtgärder. Om Finansinspektionens beslut enligt detta moment har en avsevärd inverkan på ett tillsynsobjekts eller en annan finansmarknadsaktörs avtalsparts eller någon annan utomstående persons ställning, är en förutsättning för tillämpning av detta moment att verkställigheten av beslutet eller genomförandet av åtgärden allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om tillsynsobjekts beslut ska på motsvarande sätt tillämpas på beslut av fondandelsägarstämma och representantskap enligt lagen om placeringsfonder.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

1) förbjuda utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet finns i 61 §,

2) förbjuda verksamhet som strider mot kreditinstitutslagen och att förordna att ett lagstridigt förfarande ska rättas finns i 22 kap. 1 § i kreditinstitutslagen,

3) förbjuda verksamhet som strider mot lagen om investeringstjänster och att förordna att ett lagstridigt förfarande ska rättas finns i 16 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster,

4) förbjuda verksamhet som strider mot värdepappersmarknadslagen i samband med erbjudande av och handel med värdepapper

enligt 1 mom. eller genomfört sådana andra åtgärder som avses i 1 mom. kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet eller *en annan* finansmarknadsaktör att vidta åtgärder för att *verkställa beslutet, återkalla åtgärden eller* vidta rättelseåtgärder. *Finansinspektionen ska för tillsynsobjektet eller en annan finansmarknadsaktör reservera en skälig tid för att verkställa beslutet, återkalla åtgärden eller vidta rättelseåtgärder, om detta inte allvarligt äventyrar de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §. Om Finansinspektionens beslut enligt detta moment har en avsevärd inverkan på ett tillsynsobjekts eller en* annan finansmarknadsaktörs avtalsparts eller någon annan utomstående persons ställning, är en förutsättning för tillämpning av detta moment att verkställigheten av beslutet eller genomförandet av åtgärderna allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som *föreskrivs* i 1 §.

Finansinspektionen kan ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer att upphöra med ett förfarande och förbjuda upprepning av förfarandet, om det strider mot de bestämmelser, föreskrifter, tillståndsvillkor eller regler som avses i 1 mom. Finansinspektionen ska ge ett tillsynsobjekt eller en finansmarknadsaktör tillfälle att inom en skälig tid rätta sitt förfarande, om detta inte allvarligt äventyrar de mål för tillsynen över finansmarknaden som föreskrivs i 1 §.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om tillsynsobjekts beslut ska på motsvarande sätt tillämpas på beslut av fondandelsägarstämma och representantskap enligt lagen om placeringsfonder.

Sådana förbud och rättelseuppmaningar som avses ovan i denna paragraf kan av särskilda skäl riktas också till tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers anställda eller till andra som handlar för dess räkning.

och uppfyllande av skyldigheten att informera om värdepapper samt att förordna att ett förfarande ska rättas finns i 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen,

5) tillfälligt förbjuda utövandet av den rösträtt som är kopplad till aktier för vilka anmälningsskyldigheten har försummats finns i 17 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen,

6) förbjuda börsen att ordna handel med finansiella instrument finns i 2 kap. 32 § i lagen om handel med finansiella instrument--,

7) förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument finns i 4 kap. 8 § i lagen om handel med finansiella instrument,

8) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument,

9) förbjuda och begränsa marknadsföring, tillhandahållande och försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter i eller från Finland samt viss finansiell verksamhet och praxis hos ett försäkrings- eller återförsäkringsbolag finns i artikel 17 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

33 a §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud eller en rättelseuppmaning som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag, villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. Vad som föreskrivs i detta moment ska dessutom tilllämpas på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av

33 a §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud eller en rättelseuppmaning som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag, villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. *Vite kan således av särskilda skäl föreläggas också anställda hos tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer samt andra som handlar för deras räkning.* Vad som föreskrivs i detta moment ska dessutom tillämpas på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över fi-

den.	nans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	37 d §
	Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat
	Finansinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av vilken person som helst få information för tillsyn över efterlevnaden av 10 kap. 3 § i lagen om handel med finansiella instrument. Finansinspektionen kan ålägga en person som avses i den nämnda bestämmelsen att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att ingå råvaruderivat.
38 §	38 §
Ordningsavgift	*Ordningsavgift*
Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet	Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystem och om clearingverksamhet, 15 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller mot 144 a § i lagen om placeringsfonder,	2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, *12* kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 15 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller mot 144 a § i lagen om placeringsfonder,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
40 §	40 §
Påföljdsavgift	*Påföljdsavgift*
Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 2 § i lagen om handel med	Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, *12* kap. 2 § i lagen om handel med

finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 144 b § i lagen om placeringsfonder, 15 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen eller 18 kap. 1 § i resolutionslagen.

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) bestämmelsen i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller bestämmelsen i artikel 10.1 i den förordningen om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) bestämmelserna i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen om förbjuden användning av insiderinformation, *bestämmelserna i* artikel 41 om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller *bestämmelserna i* artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk,

4) bestämmelsen om upprättande av faktablad i artikel 5.1 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter, bestämmelserna om faktabladets form och innehåll i artiklarna 6, 7 och 8.1—8.3, bestämmelsen om marknadsföringsmaterialets innehåll i artikel 9, bestämmelsen om regelbunden översyn av faktabladet i artikel 10.1, bestämmelserna om tillhandahållande av faktabladet i artiklarna 13.1, 13.3, 13.4 och 14 eller bestämmelsen om kundklagomål i artikel 19 i den förordningen, eller

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkortstransaktioner *som anges* i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för*

finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 144 b § i lagen om placeringsfonder, 15 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen eller 18 kap. 1 § i resolutionslagen.

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) bestämmelsen i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller *mot* artikel 10.1 i den förordningen om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) bestämmelserna i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen om förbjuden användning av insiderinformation, artikel 41 om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk,

4) bestämmelsen om upprättande av faktablad i artikel 5.1 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter, bestämmelserna om faktabladets form och innehåll i artiklarna 6, 7 och 8.1—8.3, bestämmelsen om marknadsföringsmaterialets innehåll i artikel 9, bestämmelsen om regelbunden översyn av faktabladet i artikel 10.1, bestämmelserna om tillhandahållande av faktabladet i artiklarna 13.1, 13.3, 13.4 och 14 eller bestämmelsen om kundklagomål i artikel 19 i den förordningen, eller

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkortstransaktioner i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion

kortbaserade betalningstransaktioner, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner *som anges* i artikel 4 i den förordningen.	för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner i artikel 4 i den förordningen*, eller mot*
	6) artiklarna 4—16 i referensvärdesförordningen om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21—26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	Påföljdsavgift kan också påföras den som i samband med övervaknings- eller inspektionsuppdrag enligt de bestämmelser som avses ovan i 2 mom. 6 punkten försummar eller bryter mot vad som i 18 § 1 mom., 19 § 1 mom. 23 § eller 24 § föreskrivs om Finansinspektionens rätt att få information och inspektera. Påföljdsavgift får emellertid inte påföras en fysisk person för brott mot de nämnda bestämmelserna då det finns anledning att misstänka en person för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.
41 §	41 §
Påförande av påföljdsavgift	*Påförande av påföljdsavgift*
En påföljdsavgift *som uppgår till högst en miljon euro påförs* av Finansinspektionen. *I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.*	Påföljdsavgift påförs av Finansinspektionen.
Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekvenser för det	Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas, gärningsmannens *övriga och* tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konse-

finansiella systemets stabilitet.	kvenser för det finansiella systemets stabilitet. *Om det är fråga om brott mot referensvärdesförordningen ska påföljdsavgiftens belopp beräknas med beaktande av också förfarandets inverkan på realekonomin.*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
41 a §	41 a
Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall	*Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Om en påföljdsavgift påförs för *en* överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.	Om en påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelser som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, *15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster eller 12 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument,* får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som, *beroende på vilken som är större,* uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 40 § 2 mom. 6 punkten eller för en försummelse att iaktta en sådan bestämmelse, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller till högst en miljon euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 500 000 euro i påföljdsavgift. *Om en påföljdsavgift påförs för överträdelse av artikel 11.1 d eller 11.4 i förordningen, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller till högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.*
Trots det som föreskrivs i 6—8 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om *storleken på* vinningen kan bestämmas.	Trots det som föreskrivs i 6—*10* mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger *större än* den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

41 b §

Gemensam påföljdsavgift

Om en ordningsavgift eller en påföljdsavgift samtidigt påförs för två eller flera försummelser eller överträdelser som avses i 38, 40 eller 41 a §, ska en gemensam påföljdsavgift bestämmas.

En gemensam påföljdsavgift får uppgå till högst summan av ordningsavgifterna och påföljdsavgifterna.

41 c §

Administrativa påföljder i samband med företagsarrangemang

Ordningsavgift, offentlig varning eller påföljdsavgift kan påföras också en sådan näringsidkare som till följd av ett företagsförvärv eller något annat företagsarrangemang har övertagit den näringsverksamhet inom vilken försummelsen eller överträdelsen skett.

42 a §

Preskription av rätten att påföra administrativa påföljder

— — — — — — — — — — — — — — — —

Finansinspektionen får inte påföra påföljdsavgift *eller till marknadsdomstolen göra en framställning om att en sådan avgift ska påföras, om beslut* om *detta* inte har fattats inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

42 a §

Preskription av rätten att påföra administrativa påföljder

— — — — — — — — — — — — — — — —

Finansinspektionen får inte påföra påföljdsavgift om *avgiftsbeslutet* inte har fattats inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

43 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska utan dröjsmål offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter *samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen* efter det att den person som är föremål för be-

43 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska utan dröjsmål offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter efter det att den person som är föremål för beslutet har informerats om detta. Av offentliggörandet ska

slutet har informerats om detta. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska Finansinspektionen offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor i fem år.

framgå huruvida beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska Finansinspektionen offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor i fem år.

— — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

43 a §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgift och påföljdsavgift

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Närmare bestämmelser om verkställigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Rättsregistercentralen återbetalar på ansökan en redan betald ordningsavgift och påföljdsavgift, om det med stöd av 51 kap. 1—5 § i strafflagen döms ut straff för samma gärning som ordningsavgiften eller påföljdsavgiften påförts för.

43 a §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. *Ordningsavgifter och påföljdsavgifter som påförts med stöd av denna lag ska verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter.*

43 b §

Behandling av ärenden i marknadsdomstolen

Ärenden som gäller ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift inleds vid marknadsdomstolen på framställning av Finansinspektionen eller genom besvär som anförs av den som Finansinspektionen har påfört påföljden. Bestämmelser om besvär finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift ska göras skriftligen. I framställningen ska följande nämnas:

1) namn på, hemort för och adress till den som yrkandet avser,

2) yrkandet och dess grunder, och

3) de fakta och handlingar som Finansinspektionen åberopar.

Efter att framställningen eller besvären

(*43 b § upphävs*)

kommit in till marknadsdomstolen ska ärendet före behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Ingen förberedelse behövs om framställningen eller besvären avvisas eller omedelbart förkastas som ogrundade.

Vid förberedelsen ska de som är delaktiga i ärendet ges tillfälle att muntligen eller skriftligen bemöta framställningen eller besvären. Marknadsdomstolen ska vidta de åtgärder som behövs för att höra Finansinspektionen. Förberedelsen får avslutas trots att en delaktig inte har avgett det bemötande som begärts med anledning av framställningen eller besvären.

44 §

Skyldigheten att infinna sig till marknadsdomstolens sammanträde och uppvisa handlingar

Marknadsdomstolen kan ålägga en part att infinna sig vid ett sammanträde och att lägga fram sin affärskorrespondens, sin bokföring, sina protokoll och övriga handlingar som klarlägger ärendet. Om skyldigheten att lägga fram handlingar inte fullgörs eller om parten utan laga hinder uteblir från marknadsdomstolens sammanträde, kan parten vid vite åläggas att visa upp handlingarna eller infinna sig vid sammanträdet.

Bestämmelser om handläggningen och utredningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i övrigt i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

(44 § upphävs)

50 §

Allmän samarbetsförpliktelse ***och verksamheten som kontaktpunkt för tillsynen över värdepappersmarknaden***

Finansinspektionen ska samarbeta med utländska EES-tillsynsmyndigheter. Finansinspektionen ska också fästa behörig vikt vid de eventuella följder som dess beslut har för det finansiella systemets stabilitet i andra EES-stater, i synnerhet i krissituationer.

Finansinspektionen är en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 56.1 tredje stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv

50 §

Allmän samarbetsförpliktelse

Finansinspektionen ska samarbeta med utländska EES-tillsynsmyndigheter. Finansinspektionen ska också *konsekvent beakta* de eventuella följder som dess beslut har för det finansiella systemets stabilitet i andra EES-stater, i synnerhet i krissituationer.

2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG. Finansinspektionen lämnar Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska kommissionen och de utländska EES-tillsynsmyndigheterna meddelanden i enlighet med nämnda direktiv, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.	
	50 n §
	Verksamhet som behörig myndighet enligt direktivet om marknader för finansiella instrument och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
	Finansinspektionen är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 67 i direktivet om marknader för finansiella instrument och i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Finansministeriet är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 44 i direktivet om marknader för finansiella instrument. *Finansinspektionen är en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 79.1.5 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Finansinspektionen ska enligt direktivet rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska kommissionen och de utländska EES-tillsynsmyndigheterna, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.*
53 §	53 §
Vägran att delta i tillsynssamarbete	*Vägran att delta i tillsynssamarbete*
Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om	Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång om det ärende som begäran avser och rättegången redan har inletts i Finland,	2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång *eller i ett rättsligt förfarande*, om det ärende som begäran avser och *förfarandet* redan har inletts i Finland,
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
61 §	61 §

Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer, andra utländska EES-tillsynsobjekt och reglerade marknader som står under tillsyn av andra EES-stater samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra EES-tillsynsobjekts verksamhet	*Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer, andra utländska EES-tillsynsobjekt och reglerade marknader som står under tillsyn av andra EES-stater samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra EES-tillsynsobjekts verksamhet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska också tillämpas på sådana i Finland verksamma marknadsplatsoperatörer under en annan EES-stats myndighetstillsyn som motsvarar en börs enligt 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument.	Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska också tillämpas på sådana i Finland verksamma *marknadsoperatörer* under en annan EES-stats myndighetstillsyn som motsvarar en börs enligt 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument *samt på sådana multilaterala och organiserade handelsplattformar som drivs av en marknadsplatsoperatör.*
62 §	62 §
Informationsutbyte i samband med beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd samt i samband med ägartillsyn	*Informationsutbyte i samband med beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd samt i samband med ägartillsyn*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Då Finansinspektionen svarar för grupptillsynen över tillsynsobjektet ska inspektionen, efter att av en utländsk myndighet ha informerats om att verksamhetstillstånd beviljats ett utländskt tillsynsobjekt som omfattas av grupptillsyn eller om en ansökan som avser sådant verksamhetstillstånd, utan dröjsmål informera den myndighet som svarar för beviljandet av verksamhetstillstånd samt den behöriga EU-tillsynsmyndigheten om	Då Finansinspektionen svarar för grupptillsynen över tillsynsobjektet ska inspektionen, efter att av en utländsk myndighet ha informerats om att verksamhetstillstånd beviljats ett utländskt tillsynsobjekt som omfattas av grupptillsyn eller om en ansökan som avser sådant verksamhetstillstånd, utan dröjsmål informera den myndighet som svarar för beviljandet av verksamhetstillstånd samt den behöriga EU-tillsynsmyndigheten om
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) de ägare i moderföretaget som äger minst en sådan betydande andel i tillsynsobjektet som avses i 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap., 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringstjänster eller i 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen samt om	2) de ägare i moderföretaget som äger minst en sådan betydande andel *eller ett sådant kvalificerat innehav* i tillsynsobjektet som avses i 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, *1 kap. 26 § 14 punkten* i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 16 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap., 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringstjänster eller i 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen samt om
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
71 §	71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information	*Rätt och skyldighet att lämna ut information*
Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till	Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
11 a) Energimyndigheten för att den ska kunna fullgöra de uppgifter *som avses i auktioneringsförordningen och utöva tillsyn över derivatmarknaden för utsläppsrätter, elmarknaden eller naturgasmarknaden*,	11 a) Energimyndigheten för att den ska kunna fullgöra sina uppgifter,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	11 e) myndigheter eller andra offentliga organ i Finland eller i en annan EES-stat som är ansvariga för översynen, förvaltningen och tillsynen av fysiska jordbruksmarknader med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
73 §	73 §
Överklagande	*Överklagande*
Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs *nedan i denna paragraf eller* någon annanstans i lag.	Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.
Finansinspektionens beslut enligt 38—41 och 41 a § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.	*I Helsingfors förvaltningsdomstols beslut som avses i denna lag får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.*
Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40, 41 och 41 a § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.	
Finansinspektionen har rätt att genom besvär överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen har ändrat eller upphävt ett beslut av Finansinspektionen eller genom vilket marknadsdomstolen har förkastat Finansinspektionens	

framställning om påförande av påföljdsavgift.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas också utan att det har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållanden.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas också utan att det har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På besvär över beslut som har fattats före ikraftträdandet samt på behandlingen av besvärsärenden i högre instans ska de författningar tillämpas som gällde när denna lag trädde i kraft.

På gärningar och försummelser som har skett innan denna lag trätt i kraft ska de bestämmelser tillämpas som gällde när gärningen eller försummelsen skedde.

4.

Lag

om ändring om lagen av gräsrotsfinansiering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) 1 och 2 §, 3 § 1 mom., 9 § och 10 § samt 15 § 2 och 3 mom., av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 580/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag innehåller bestämmelser om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet.	Denna lag innehåller bestämmelser om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet.
Det som i denna lag föreskrivs om förmedlare av gräsrotsfinansiering tillämpas, med undantag för 3—9 §, 10 § 4 mom. och 17 §, också på *sådana kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepappersföretag och AIF-förvaltare som förmedlar* gräsrotsfinansiering.	*Vad som* i denna lag föreskrivs om förmedlare av gräsrotsfinansiering *ska*, med undantag för 3—*8* §, 10 § *7* mom., *14 § 1 mom. 1 punkten, 15* och 17 § *tillämpas* också på auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering.
	Trots vad som föreskrivs ovan i 2 mom. ska på auktoriserade förmedlare av gräsrotsfinansiering vid förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering på annat sätt än med finansiella instrument tillämpas 9 § 3 mom., 10 § 1, 5 och 6 mom. samt 15 §.
Denna lag tillämpas inte på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.	Denna lag *ska inte* tillämpas på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.
	Bestämmelser om informationsskyldigheten för mottagare av gräsrotsfinansiering finns dessutom i värdepappersmarknadslagen (746/2012), när det gäller värdepapper som avses i den lagen och som tillhandahålls och förmedlas vid investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.
Bestämmelser om penninginsamlingar finns i lagen om penninginsamlingar (255/2006).	*I lagen* om penninginsamlingar (255/2006) *föreskrivs* om penninginsamling.
Bestämmelser om informationsskyldigheten för mottagare av gräsrotsfinansiering finns dessutom i värdepappersmarknadslagen (746/2012), när det gäller värdepapper som avses i den lagen och som tillhandahålls och förmedlas vid låne- eller investeringsbaserad	*I lagen om investeringstjänster (747/2012) föreskrivs om tillhandahållande av investeringstjänster med finansiella instrument.* *I lagen om handel med finansiella instrument (/) föreskrivs om handel med finansiella instrument.* *I betaltjänstlagen (290/2010) och i lagen*

gräsrotsfinansiering.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *lånebaserad gräsrotsfinansiering* anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag där skuldförhållandet uppstår mellan mottagaren av gräsrotsfinansiering och kunden till förmedlaren av gräsrotsfinansiering,

2) *investeringsbaserad gräsrotsfinansiering* investering med eget eller främmande kapital i syfte att förvärva, tillhandahålla eller förmedla en ägar- eller skuldandel eller annan andel som förvärvas mot vederlag i en mottagare av gräsrotsfinansiering i en omfattning som anges i ett tecknings- eller investeringsavtal eller annat jämförbart avtal som gäller finansiella instrument eller andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen,

3) *förmedlare av gräsrotsfinansiering* en näringsidkare som inte är ett kreditinstitut, betalningsinstitut, *fondbolag eller* värdepappersföretag eller en AIF-förvaltare och som yrkesmässigt förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering,

4) *mottagare av gräsrotsfinansiering* ett företag, dock inte ett börsbolag, eller en annan organisation eller en stiftelse som skaffar medel genom gräsrotsfinansiering,

5) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

6) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster *(747/2012),*

7) *kreditinstitut* kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen (610/2014),

om betalningsinstitut (297/2010) föreskrivs om penningförmedling.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *lånebaserad gräsrotsfinansiering* anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag *med andra än finansiella instrument* där skuldförhållande uppstår mellan mottagaren av gräsrotsfinansiering och kunden till förmedlaren av gräsrotsfinansiering.

2) *investeringsbaserad gräsrotsfinansiering* investering med eget eller främmande kapital i syfte att förvärva, tillhandahålla eller förmedla en ägar- eller skuldandel eller annan andel som förvärvas mot vederlag i en mottagare av gräsrotsfinansiering i en omfattning som anges i ett tecknings- eller investeringsavtal eller annat jämförbart avtal som gäller finansiella instrument eller andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen,

3) ***registrerad*** *förmedlare av gräsrotsfinansiering* en näringsidkare som inte är ett kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepappersföretag, *en värdepapperscentral, en person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster* eller en AIF-förvaltare och som yrkesmässigt förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering *med andra än finansiella instrument*,

4***) auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering*** *ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, ett betalningsinstitut, en värdepapperscentral, en förvaltare av AIF-fonder och en sådan person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),*

5) *mottagare av gräsrotsfinansiering* ett företag, dock inte ett börsbolag, eller en annan organisation eller en stiftelse som skaffar medel genom gräsrotsfinansiering,

6) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

7) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster,

8*) kreditinstitut sådana* kreditinstitut *och EES-kreditinstitut* som avses i 1 kap. 7 § i

8) *betalningsinstitut* betalningsinstitut som avses i 5 § 2 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och utländska betalningsinstitut som avses i 2 § 1 punkten i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

9) *fondbolag* fondbolag som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och utländska EES-fondbolag som avses i 10 b-punkten i det momentet,

10) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och utländska värdepappersföretag som avses i 2 punkten i det momentet,

11) *AIF-förvaltare* AIF-förvaltare som avses i 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 2 mom. i den paragrafen.

3 §

Registreringsskyldighet

En näringsidkare får förmedla gräsrotsfinansiering endast om näringsidkaren i enlighet med detta kapitel har registrerat sig i det register över förmedlare av gräsrotsfinansiering som förs av Finansinspektionen.

— — — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Rätt för förmedlare av gräsrotsfinansiering att förmedla låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har antecknats i Finansinspektionens register får förmedla låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har antecknats i Finansinspektionens register får också på det sätt som avses i 1 kap. 11 § 1 och 5 punkten i lagen om investeringstjänster förmedla och ta emot order som gäller i 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten i den lagen avsedda värdepapper eller andra fondföretagsandelar samt erbjuda investeringsrådgivning som anknyter till låne- och investeringsbaserad kreditinstitutslagen (610/2014),

9) *betalningsinstitut* betalningsinstitut som avses i 5 § 2 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och utländska betalningsinstitut som avses i 2 § 1 punkten i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

10) *fondbolag* fondbolag som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och utländska EES-fondbolag som avses i 10 b-punkten i det momentet,

11) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. *13 §* 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och utländska EES-värdepappersföretag som avses i *7 punkten* i det momentet,

12) *AIF-förvaltare* AIF-förvaltare som avses i 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 2 mom. i den paragrafen.

3 §

Registreringsskyldighet

En *förmedlare av* gräsrotsfinansiering *som inte är auktoriserad får förmedla gräsrotsfinansiering endast med andra än finansiella instrument, om förmedlaren* har registrerat sig i det register över förmedlare av gräsrotsfinansiering som förs av Finansinspektionen.

— — — — — — — — — — — — — — — —

9 §

***Auktoriserade förmedlares rätt** att förmedla låne- **och** investeringsbaserad gräsrotsfinansiering*

En *auktoriserad* förmedlare av gräsrotsfinansiering *får inom ramen för sin auktorisation erbjuda* låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

Förmedling av gräsrotsfinansiering *med sådana finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § 1 och 2 punkten* i lagen om investeringstjänster *får tillhandahållas också av sådana i enlighet med 2 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster auktoriserade personer som avses i 1 kap. 3 § 1 punkten i lagen om investeringstjänster, vilka på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 punkten i den lagen endast*

ringsbaserad gräsrotsfinansiering.

Vid förmedling av ovan i 2 mom. avsedda order ska förmedlaren av gräsrotsfinansiering iaktta bestämmelserna i 2 och 3 kap. i denna lag och förmedla sina uppdrag till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare samt till filialer till värdepappersföretag och kreditinstitut som är auktoriserade i ett tredjeland, om filialerna följer sådana stabilitetsbestämmelser för verksamheten som motsvarar lagen om investeringstjänster och kreditinstitutslagen.

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

Bestämmelser om rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita en förmedlare av gräsrotsfinansiering som anknutet ombud ingår i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster.

tar emot och förmedlar sådana finansiella instrument som nämns ovan.

En auktoriserad förmedlare av gräsrotsfinansiering ska underrätta Finansinspektionen om att den inleder eller avslutar förmedlingsverksamheten.

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

I 7 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita ett anknutet ombud.

10 §

Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

10 §

Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

Vid förmedling av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering med finansiella instrument ska i tillämpliga delar iakttas lagen om investeringstjänster.

En person som avses i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och som fått verksamhetstillstånd enligt 2 kap. 1 § i den lagen ska vid förmedling av gräsrotsfinansiering iaktta följande bestämmelser i lagen om investeringstjänster:

1) 2 kap. 1 § om tillståndsplikt för investeringstjänster,

2) 3 kap. om beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet,

3) 6 b kap. om förvaltnings- och styrningssystem,

4) 7 kap. 7 § 4 mom. om skyldigheter för distributörer av finansiella instrument och 9

§ i det kapitlet om hantering av intressekonflikter,

5) 10 kap. 2 § om allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster, 3 § i det kapitlet om avtal och investeringstjänster, 4 § 1 mom. om bedömning av lämplighet och 2 mom. i det kapitlet om bedömning av passande rapportering till kunder ifall investeringen överstiger 2 000 euro, 5 § 1—3 mom. i det kapitlet om värdepappersföretags informationsskyldighet, 6 § 5—8 mom. i det kapitlet om incitament, 7 § i det kapitlet om rapportering till kunder, 11 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, 12 § det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bevarande av elektronisk kommunikation, 15 § det kapitlet om behandling om kundklagomål, 15 kap. om administrativa påföljder, 16 kap. om skadeståndS- och straffbestämmelser samt 16 a kap. om tillsynsbefogenheter.

På personer som avses i 3 mom. tillämpas vad som i 1 kap. 3 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om innehav av kundmedel och om yrkesmässig ansvarsförsäkring.

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska iaktta

1) god gräsrotsfinansieringssed i enlighet med 18 § 1 mom.,

2) bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,

3) bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överskrider 2 000 euro, bestämmelserna i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, bestämmelserna i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, bestämmelserna i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bestämmelserna i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål.

Registrerade förmedlare av gräsrotsfinansiering ska iaktta

1) god gräsrotsfinansieringssed i enlighet med 18 § 1 mom.,

2) *vad som* i 7 kap. *9* § i lagen om investeringstjänster *föreskrivs* om hantering av intressekonflikter,

3) *vad som* i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster *föreskrivs* om *inhämtande av* uppgifter om kunderna *då* investeringen överskrider 2 000 euro, *vad som* i 5 § *1—3 mom.* i det kapitlet *föreskrivs* om informationsskyldighet, *vad som* i *11* § *i det kapitlet föreskrivs om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, vad som i 12* § i det kapitlet *föreskrivs* om inspelning av telefonsamtal och *bevarande av elektronisk kommunikation och vad som i 15* § i det kapitlet *föreskrivs* om behandling av kundklagomål.

Förmedlare av gräsrotsfinansiering som i enlighet med 9 § 2 mom. förmedlar och tar emot order som gäller värdepapper eller andra fondföretagsandelar eller erbjuder investeringsrådgivning som anknyter till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering

Om en registrerad förmedlare av gräsrotfinansiering *förvaltar kundmedel, ska förmedlaren organisera förvaringen och hanteringen av kundmedlen på ett tillförlitligt sätt. Förmedlaren* ska särskilt se till att

får inte förvalta eller inneha kundernas finansiella instrument eller penningmedel (kundmedel) och inte heller stå i skuld till sina kunder. Om en förmedlare av gräsrotsfinansiering i övrigt i sin verksamhet förvaltar kundmedel, ska förmedlaren organisera förvaringen och hanteringen av dessa kundmedel på ett tillförlitligt sätt. En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska särskilt se till att

1) kundmedlen hålls åtskilda från de egna medlen,

2) kundmedel bokförs så att de enskilda kundernas medel specificeras separat från övriga kunders medel,

3) kundmedlen deponeras på ett bankkonto i en inlåningsbank som har verksamhetstillstånd i Finland eller i en annan EES-stat.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerat sig i enlighet med 2 kap. behöver inte bli medlem i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

1) kundmedlen hålls åtskilda från egna medel,

2) kundmedlen bokförs så att enskilda kunders medel specificeras separat från övriga kunders medel,

3) kundmedlen deponeras på ett bankkonto i en inlåningsbank som har verksamhetstillstånd i Finland eller i en annan EES-stat.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerat sig i enlighet med 2 kap. behöver inte bli medlem i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

15 §

Ordningsavgift och påföljdsavgift

15 §

Ordningsavgift och påföljdsavgift

— — — — — — — — — — — — — — — —

Sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är

1) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,

2) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överstiger 2 000 euro, i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål,

3) de i 10 § i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel och bestämmelserna i 12 § om *krav på* kundkontroll *samt bestämmelserna i 11 § och de med stöd av 21 § utfärdade bestämmelserna om informationsskyldighet.*

Bestämmelser om påförande, offentliggö-

— — — — — — — — — — — — — — — —

Sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras *påföljdsavgifter där*

1) de i 10 § *5 mom. 2 och 3 punkten* i denna lag *avsedda* bestämmelserna *om hantering av intressekonflikter* i 7 kap. *9* § i lagen om investeringstjänster, bestämmelserna i 10 kap. 4 § i *den* lagen *om inhämtande av uppgifter* om kunderna *då* investeringen överstiger 2 000 euro, *bestämmelserna* i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, *bestämmelserna* i *11* § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, *bestämmelserna* i *12* § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och *bestämmelserna* i *15* § i det kapitlet om behandling av kundklagomål,

2) de i 10 § *6 mom.* i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel, bestämmelserna i *11 § om informationsskyldighet* och bestämmelserna i 12 § om kundkontroll.

Bestämmelser *som avses i 40 § 1 mom. i la-*

rande och verkställighet av administrativa påföljder och om behandlingen i marknadsdomstolen av ärenden som gäller administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

gen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 2 mom. i denna paragraf dessutom sådana närmare bestämmelser och föreskrifter gällande bestämmelser som avses i nämnda 2 moment.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

5.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 1 kap. 2 § 6 mom., 3 kap. 1 § 5 mom., 5 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2 mom. och 6 § 2 mom., 8 kap. 12 § 1 mom., 9 kap. 5 § 1 mom., rubriken för 12 kap. samt 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 12 § och 15 § 2 mom., 15 kap. 14 § 3 mom. 18 kap. 1 och 2 § och 20 kap. 2 §, av dem 12 kap. 6 § 1 och 2 mom. sådant det lyder i lag 1624/2015 och 15 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1197/2015, samt

fogas till 1 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1199/2014, ett nytt 8 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
2 §	2 §
Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet	*Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
I 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om tillämpning av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster.	I 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om tillämpning av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster *eller bedriver investeringsverksamhet*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	I 1 kap. 8 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om tillämpning av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som säljer strukturerade insättningar och tillhandahåller investeringsrådgivning.
3 kap.	3 kap.
Rätt att äga aktier eller andelar i kreditinstitut	**Rätt att äga aktier eller andelar i kreditinstitut**
1 §	1 §
Anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier och andelar	*Anmälningsskyldighet vid förvärv och avyttring av aktier och andelar*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska	Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska

minst en gång per år underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom. Ett företag vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) ska dessutom ge den Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i 2 kap. 13 § i värdepappersmarknadslagen information enligt detta moment.	minst en gång per år underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom. Ett företag vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)* ska dessutom ge den Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i 2 kap. 13 § i värdepappersmarknadslagen information enligt detta moment.
5 kap.	5 kap.
Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet	**Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet**
Tillåten affärsverksamhet	*Tillåten affärsverksamhet*
1 §	1 §
Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker	*Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker*
I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges huruvida banken tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster.	I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges huruvida banken tillhandahåller investeringstjänster *eller bedriver investeringsverksamhet* enligt 1 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster. *Inlåningsbanken ska underrätta Finansinspektionen om styrelsens beslut att börja tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster och tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen samt bifoga en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses för den verksamhet enligt lagen som har samband med tjänsterna eller investeringsverksamheten. Inlåningsbanken ska också underrätta Finansinspektionen om sitt beslut att avstå från att tillhandahålla anmälda investerings- eller sidotjänster eller bedriva anmäld investeringsverksamhet. Till meddelandet ska fogas utredningar om hur kundskyddet tillgodoses då banken slutar tillhandahålla tjänster eller bedriva investeringsverksamhet.*

2 §	2 §
Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag	*Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Ett kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska ange om företaget tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap 11 § i lagen om investeringstjänster.	*I* kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska *anges huruvida* företaget tillhandahåller investeringstjänster *eller bedriver investeringsverksamhet* enligt 1 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster. *Kreditföretaget ska underrätta Finansinspektionen om styrelsens beslut att börja tillhandahålla investeringstjänster och bedriva investeringsverksamhet enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster och tillhandahålla sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen samt bifoga en utredning om hur organisations- och uppförandekraven samt kundskyddet tillgodoses för den verksamhet enligt lagen som har samband med tjänsterna eller investeringsverksamheten. Kreditföretaget ska också underrätta Finansinspektionen om sitt beslut att avstå från att tillhandahålla anmälda investerings- eller sidotjänster eller bedriva anmäld investeringsverksamhet. Till meddelandet ska fogas utredningar om hur kundskyddet tillgodoses då företaget slutar tillhandahålla tjänster eller bedriva investeringsverksamhet.*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
6 §	6 §
Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer	*Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får, om inte annat följer av 3 mom., trots vad som föreskrivs i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 16 kap. 11 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditin-	Kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får, om inte annat följer av 3 mom., trots vad som föreskrivs i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 16 kap. 11 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *5* punkten i lagen om handel med finansiella instrument, om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditin-

stitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.	stitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
8 kap.	8 kap.
Ersättningar	**Ersättningar**
12 §	12 §
Betalning av rörliga ersättningar i annan form än pengar och fastställande av väntetiden	*Betalning av rörliga ersättningar i annan form än pengar och fastställande av väntetiden*
Minst hälften av en bestämd rörlig ersättning ska betalas på annat sätt än kontant. För ändamålet ska på ett balanserat sätt användas aktier eller, om kreditinstitutets aktier inte är föremål för handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, andra därmed jämförbara finansiella instrument som emitterats av kreditinstitutet och avses i artiklarna 52 och 63 i EU:s tillsynsförordning och som kan konverteras till primärkapital eller vilkas bokföringsvärde kan skrivas ner. De använda finansiella instrumentens värde ska återspegla förändringar i kreditinstitutets eller i ett till dess finansiella företagsgrupp hörande företags egna kapital eller kreditvärdighet.	Minst hälften av en bestämd rörlig ersättning ska betalas på annat sätt än kontant. För ändamålet ska på ett balanserat sätt användas aktier eller, om kreditinstitutets aktier inte är föremål för handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § *5* punkten i lagen om handel med finansiella instrument, andra därmed jämförbara finansiella instrument som emitterats av kreditinstitutet och avses i artiklarna 52 och 63 i EU:s tillsynsförordning och som kan konverteras till primärkapital eller vilkas bokföringsvärde kan skrivas ner. De använda finansiella instrumentens värde ska återspegla förändringar i kreditinstitutets eller i ett till dess finansiella företagsgrupp hörande företags egna kapital eller kreditvärdighet.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
9 kap.	9 kap.
Riskhantering	**Riskhantering**
5 §	5 §
Revisionskommitté	*Revisionskommitté*
Ett kreditinstitut ska sända återhämtningsplanen till Finansinspektionen för granskning. Kreditinstitutets styrelse ska godkänna planen innan den sänds till Finansinspektionen. Kreditinstitutet ska då Finansinspektionen kräver det visa att planen uppfyller de villkor som föreskrivs i 6 § 1 mom.	Ett kreditinstitut *som är systemviktigt för det finansiella systemet på det sätt som avses i 10 kap. 7 eller 8 § ska ha en revisionskommitté som består av styrelsemedlemmar och rapporterar till hela styrelsen. Om kreditinstitutet hör till en finansiell företagsgrupp eller till sammanslutningen av inlåningsbanker, som är systemviktig på det sätt som*

	nämns ovan, ska endast den finansiella företagsgruppens moderföretag och centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker ha en revisionskommitté. Det som föreskrivs ovan gäller inte kreditinstitut vars aktier inte är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och som har emitterat endast skuldebrev vars sammanlagda nominella värde understiger 100 000 000 euro, utan att offentliggöra ett prospekt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
12 kap.	12 kap.
Bokslut, delårsrapport och revision	**Bokslut, *halvårs*rapport och revision**
5 §	5 §
Verksamhetsberättelse	*Verksamhetsberättelse*
Till bokslutet ska bifogas en verksamhetsberättelse med information om viktiga omständigheter som gäller verksamhetens utveckling. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en kapitaltäckningsanalys med uppgifter om beloppet på den bokföringsskyldiges kapital enligt 10 kap. 1—3 § och kapitalkrav.	*Verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande översikt över omständigheter som är relevanta för utvecklingen av den bokföringsskyldiges verksamhet.* Verksamhetsberättelsen ska innehålla en kapitaltäckningsanalys med uppgifter om beloppet på den bokföringsskyldiges kapital enligt 10 kap. 1—3 § och kapitalkrav.
6 §	6 §
Registrering, värdering och redovisning av finansiella instrument samt fonden för verkligt värde	*Registrering, värdering och redovisning av finansiella instrument samt fonden för verkligt värde*
Derivatinstrument och andra finansiella instrument ska tas upp i bokslutet till sitt verkliga värde. När de tas upp och presenteras i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna iakttas. Förändringar i finansiella instruments verkliga värde ska tas upp i fonden för verkligt värde, när en internationell redovisningsstandard som avses i 1 mom. förutsätter att de tas upp i det egna kapitalet.	*När* derivatinstrument och andra finansiella instrument *registreras, värderas och redovisas* i bokslutet ska de internationella redovisningsstandarderna iakttas. Förändringar i finansiella instruments verkliga värde*, inklusive kreditrisker som är förenade med finansiella skulder,* ska *redovisas* i fonden för verkligt värde när en *sådan* internationell redovisningsstandard som avses i 1 mom. förutsätter att de *redovisas i övrigt totalresultat*.

— — — — — — — — — — — — — — —

12 §

Delårsrapport

En inlåningsbank ska för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport *för de sex första eller för de tre, sex och nio första månaderna,* om inte annat följer av 7 kap. 10 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På *inlåningsbankers delårsrapporter* tillämpas i övrigt 2 och 3 mom. samt 7 kap. 10 § 2 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen. Om inte annat följer av denna paragraf tillämpas på en sådan inlåningsbanks delårsrapport på vilken 7 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas dessutom vad som i den lagen i övrigt föreskrivs om delårsrapport.

En inlåningsbanks delårsrapport ska innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, om inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt posterna utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. Delårsrapportens uppgifter ska vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående räkenskapsperioden.

Delårsrapporten ska offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Bestämmelserna i 11 § 2 och 4 mom. tillämpas också på offentliggörande av delårsrapporter, utöver vad som någon annanstans i lag föreskrivs om offentliggörande av delårsrapporter.

Bestämmelser om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra delårsrapporter och årsrapporter för sammanslutningen finns i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks

— — — — — — — — — — — — — — —

12 §

Halvårsrapport

En inlåningsbank ska för *de sex första månaderna av en* räkenskapsperiod upprätta en *halvårsrapport*, om inte annat följer av 7 kap. 10 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På halvårsrapporten tillämpas i övrigt 2 och 3 mom. samt 7 kap. 10 § 2 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen. Om inte annat följer av denna paragraf *ska* på en sådan inlåningsbanks *halvårsrapport som* 7 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas *på*, dessutom *tillämpas* vad som i den lagen i övrigt föreskrivs om *halvårsrapporter*.

En inlåningsbanks *halvårsrapport* ska innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, om inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt posterna utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. *Halvårsrapportens* uppgifter ska vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående räkenskapsperioden.

Halvårsrapporten ska offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Bestämmelserna i 11 § 2 och 4 mom. tillämpas också på offentliggörande av *halvårsrapporter*, utöver vad som någon annanstans i lag föreskrivs om offentliggörande av *halvårsrapporter*.

Bestämmelser om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra *halvårsrapporter* och årsrapporter för sammanslutningen finns i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks

moderföretag ska på dess delårsrapporter tillämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport ska inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av delårsrapporter som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden samt beviljande av undantag ska 2 § 2—4 mom. följas. I delårsrapporten ska nämnas om undantag har beviljats.

15 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska för varje kalenderår lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. *1—4 §* i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 5 § i den lagen.

15 kap.

Förfaranden vid kundtransaktioner

14 §

Tystnadsplikt

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett kreditinstitut har rätt att lämna information som avses i 1 mom. till en sådan börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts börsen. Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna information till en i 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument avsedd

moderföretag ska på dess *halvårsrapporter* tillämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en *halvårsrapport* ska inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av *halvårsrapporter* som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden samt beviljande av undantag ska 2 § 2—4 mom. följas. I *halvårsrapporten* ska nämnas om undantag har beviljats.

15 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska *minst en gång om året* lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande *och* huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av *bestämmelserna i det kapitlet*.

15 kap.

Förfaranden vid kundtransaktioner

14 §

Tystnadsplikt

— — — — — — — — — — — — — — —

Ett kreditinstitut har rätt att lämna information som avses i 1 mom. till en sådan börs, *en sådan marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en sådan marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel* som avses i lagen om handel med finansiella instrument, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift *eller*

marknadsplatsoperatör som motsvarar en börs och är verksam i en annan EES-stat.	*skyldighet att bevara information som ålagts dem.* Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna information till en i 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument avsedd marknadsoperatör som motsvarar en börs och är verksam i en annan EES-stat.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
18 kap.	18 kap.
Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut	**Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut**
1 §	1 §
Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster	*Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster*
Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 1 och 2 mom. i lagen om investeringstjänster.	Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster *eller bedriver investeringsverksamhet* finns i 1 kap. 5 § *2—5 mom. och 8 § 2 mom.* i lagen om investeringstjänster.
2 §	2 §
Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster	*Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster*
Bestämmelser om tillämpning av lagen om investeringstjänster på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster.	Bestämmelser om tillämpning av lagen om investeringstjänster på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster *eller bedriver investeringsverksamhet* finns i 1 kap. *7 § och 8 §* 3 mom. i lagen om investeringstjänster.
20 kap.	20 kap.
Administrativa påföljder	**Administrativa påföljder**
2 §	2 §
Påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder	*Påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder*
I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder *samt om behandling av ärenden i marknadsdomstolen.*	I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett kreditinstitut ska underrätta Finansinspektionen om de investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster samt om de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § i den lagen som kreditinstitutet tillhandahåller eller bedriver när denna lag träder i kraft. Anmälan, som ska godkännas av styrelsen, ska lämnas senast den 29 juni 2018. Kreditinstitutet ska tillställa Finansinspektionen en sådan utredning som avses i 5 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 2 mom. i fråga om tjänster som börjar tillhandahållas efter att denna lag trätt i kraft. Lagens 12 kap. 5, 6 och 12 § tillämpas första gången på verksamhetsberättelsen, bokslutet och halvårsrapporten för räkenskapsperioden 2017.

6.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 12 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 519/2016, och

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 5—7 punkten, 2 kap. 2, 5, 6 och 9 §, 10 § 2 punkten, 3 kap. 5 §, 8 kap. 8 §, 9 kap. 8 § 3 punkten, 12 kap. 6 § och 15 kap. 3 §, av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 7 punkten och 12 kap. 6 § sådana de lyder i lag 519/2016, 2 kap. 10 § 2 punkten sådan den lyder i lag 165/2014 och 9 kap. 8 § 3 punkten i lag 1278/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
5 §	5 §
Europeiska unionens lagstiftning	*Europeiska unionens lagstiftning*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
5) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,	5) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv *2014/65/EU* om marknader för finansiella instrument och om ändring av *direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU*,
	6) ***EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*** *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012*,
6) kommissionens prospektförordning kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, utformningen av dessa, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och spridning av annonser,	7) *kommissionens prospektförordning* kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering,
7) ***förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument*** *kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för*	

värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

2 kap.

Definitioner

2 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012).

5 §

Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad

Med *reglerad marknad* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) och med *marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad* avses en börs eller motsvarande företag i en EES-stat som av en behörig myndighet har auktoriserats att driva en reglerad marknad.

6 §

Börs

Med *börs* avses i denna lag en marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 4 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

9 §

Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel

Med *multilateral handelsplattform* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

2 kap.

Definitioner

2 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012).

5 §

Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad

Med *reglerad marknad* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)* och med *marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad* avses en börs eller motsvarande företag i en *annan* EES-stat som av en behörig myndighet *har auktoriserats* att driva en reglerad marknad.

6 §

Börs

Med *börs* avses i denna lag en *marknadsoperatör* som *i Finland* driver en reglerad marknad enlig 1 kap. 2 § *1 mom. 7 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument.

9 §

Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel

Med *multilateral handelsplattform* avses i denna lag *en multilateral handelsplattform*

§ 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och med *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel* företag enligt 8 punkten i den paragrafen.

10 §

Tillhandahållare av investeringstjänster

Med *tillhandahållare av investeringstjänster* avses i denna lag

— — — — — — — — — — — — — — —

2) sådana kreditinstitut och utländska kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (121/2007) som tillhandahåller investeringstjänster,

— — — — — — — — — — — — — — —

3 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

5 §

Kvalificerad investerare

Med *kvalificerad investerare* avses i 3—5 kap. i denna lag en professionell kund enligt 1 kap. 18 § i lagen om investeringstjänster och en godtagbar motpart enligt 1 kap. 19 § i samma lag.

8 kap.

Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter

8 §

Emittenters rätt att få information om sina delägare

Den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystem och om clearingverksamhet (749/2012) och den som är förvarare enligt lagen om värdepapperskonton (750/2012) är skyldig att ge emittenter information om dess delägare.

enligt 1 kap. 2 § *1 mom. 8 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument och med *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel avses i denna lag en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.*

10 §

Tillhandahållare av investeringstjänster

Med *tillhandahållare av investeringstjänster* avses i denna lag

— — — — — — — — — — — — — — —

2) sådana kreditinstitut och utländska kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (*610/2014*) som tillhandahåller investeringstjänster,

— — — — — — — — — — — — — — —

3 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

5 §

Kvalificerad investerare

Med *kvalificerad investerare* avses i 3—5 kap. i denna lag en professionell kund enligt 1 kap. *23* § i lagen om investeringstjänster och en godtagbar motpart enligt 1 kap. *24* § i samma lag.

8 kap.

Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter

8 §

Emittenters rätt att få information om sina delägare

Den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystem och om clearingverksamhet (*348/2017*) och den som är förvarare enligt lagen om värdepapperskonton (750/2012) är skyldig att ge emittenter information om dess delägare.

9 kap.

Anmälan om betydande ägar- och röstandelar

8 §

Undantag från anmälningsskyldigheten

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte

— — — — — — — — — — — — — — —

3) ägar- och röstandelar som har förvärvats i stabiliseringssyfte i samband med erbjudande av värdepapper *eller för att genomföra återköpsprogram enligt kommissionens återköpsförordning,* om den rösträtt som följer med aktierna inte utövas eller på annat sätt används för att ingripa i ledningen av emittenten.

9 kap.

Anmälan om betydande ägar- och röstandelar

8 §

Undantag från anmälningsskyldigheten

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte

— — — — — — — — — — — — — — —

3) ägar- och röstandelar som *i enlighet med marknadsmissbruksförordningen* har förvärvats i stabiliseringssyfte i samband med erbjudande av värdepapper, om den rösträtt som följer med aktierna inte utövas eller på annat sätt används för att ingripa i ledningen av emittenten.

12 kap.

Marknadsmissbruk

2 §

Rapportering av transaktioner

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt med finansiella instrument vars värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte transaktioner som i utlandet etablerade filialer till finländska tillhandahållare av investeringstjänster utför.

Transaktioner kan rapporteras till Finansinspektionen av

1) en tillhandahållare av investeringstjänster,

2) en tredje part på en sådan operatörs vägnar som tillhandahåller investeringstjänster,

3) en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en

12 kap.

Marknadsmissbruk

(2 § upphävs)

motsvarande marknadsplatsoperatör i en EES-stat inom vars handel transaktionen har genomförts; börsen eller marknadsplatsoperatören ger då rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster,

4) en annan operatör av ett ordermatchnings- eller rapportsystem, när Finansinspektionen uttryckligen har godkänt operatören att ge rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs det närmare om transaktioner som ska rapporteras, om innehållet i rapporterna och om de krav som ställs på rapporteringssystemen samt om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska godkänna en sådan systemoperatör som avses i 3 mom. 4 punkten.

En tillhandahållare av investeringstjänster som avses i 1 mom. och som till en annan tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar ett uppdrag som gäller finansiella instrument enligt 1 mom. ska utan dröjsmål och senast följande bankdag rapportera en transaktion till Finansinspektionen och då också ange för vems räkning den har utförts, om inte den tillhandahållare av investeringstjänster som utfört transaktionen på behörigt sätt har rapporterat dessa uppgifter. På rapporteringsskyldigheten enligt detta moment tillämpas 2 och 3 mom.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra uppgifter till EES-staters behöriga myndigheter finns i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

6 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. *inom de gränser som förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument tillåter samt, i syfte att trygga en effektiv tillsyn, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 3 § 5 mom. Dessutom får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form*

6 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. *och hur de ska behandlas hos emittenten samt,* inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter, om definitionen av närstående person i artikel 3.1.26 i den förordningen och om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

rapporter som avses i 2 § ska lämnas och om hur rapporter som avses i 3 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos emittenten samt, inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter, om definitionen av närstående person i artikel 3.1.26 i den förordningen och om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

15 kap.

Administrativa påföljder

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet *och behandling* av administrativa påföljder *i marknadsdomstolen*.

15 kap.

Administrativa påföljder

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Denna lag träder i kraft den 20.

7.

Lag

om ändring av 51 kap. 6 och 6 a § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. 6 § och 6 a § 1 mom., sådana de lyder i lag 521/2016, och

fogas till 51 kap. 6 a §, sådan den lyder i lag 521/2016, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
51 kap.	51 kap.
Om värdepappersmarknadsbrott	**Om värdepappersmarknadsbrott**
6 §	6 §
Definitioner	*Definitioner*
I detta kapitel avses med	I detta kapitel avses med
1) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,	1) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,
2) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),	2) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012),
3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,	3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,
4) *reglerad marknad* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	4) *reglerad marknad* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
5) *multilateral handelsplattform* en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,	5) *multilateral handelsplattform* en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 8 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument,
	6) ***organiserad handelsplattform*** *en organiserad handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,*
6) spotavtal avseende råvaror spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,	7) *spotavtal avseende råvaror* spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,
7) återköpsprogram handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),	8) *återköpsprogram* handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),
8) referensvärde ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,	9) *referensvärde* ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,
9) godtagen marknadspraxis marknads-	10) *godtagen marknadspraxis* marknads-

praxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,

10) stabilisering stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,

11) handelsplats en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument *och* en multilateral handelsplattform som avses i 7 punkten i den paragrafen,

12) grossistenergiprodukt en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

13) emittent en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitlets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in, *eller*

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in.

praxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,

11) *stabilisering* stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,

12) *handelsplats* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i *8* punkten i den paragrafen *och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen*,

13) *grossistenergiprodukt* en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

14) *emittent* en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen,

15) ***utsläppsrätter*** *utsläppsrätter som avses i 1 kap. 14 § 10 punkten i lagen om investeringstjänster.*

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. *Bestämmelserna i* 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in*,*

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform, eller

4) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr

	1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	Vid tillämpning av 1, 2, 2 a, 3 och 4 § ska auktionsprodukter som är baserade på utsläppsrätter som avses i den förordning som nämns i 1 mom. 4 punkten jämställas med finansiella instrument.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20.

_____

8.

Lag

om ändring av 1 och 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 4 och 22 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 4 punkten i lag 758/2012, 1 § 1 mom. 22 punkten och 6 § 1 mom. i lag 576/2017, 4 § 1 mom. i lag 359/2017 och 5 § 1 mom. i lag 1443/2016, och

fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 758/2012, 255/2013, 171/2014, 738/2016, 856/2016, 1443/2016, 359/2017 och 576/2017, en ny 23 punkt som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Avgiftsskyldiga	*Avgiftsskyldiga*
Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är	Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
4) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	4) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
22) registrerade ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017).	22) registrerade ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017)*,*
	23) referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
4 §	4 §
Proportionell tillsynsavgift	*Proportionell tillsynsavgift*
Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:	Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Avgiftsgrund**	**Avgiftsbelopp i procent av avgiftsgrunden**
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027

kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027
pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,0027
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,0027
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjukkassa	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen *och* stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016) och *kyrkans pensionsfond* enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	kalkylmässiga balansomslutning för	0,0009

	filialer till EES-kreditinstitut	
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018
filial till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässiga balansomslutning för filialer till tredjeländers kreditinstitut	0,0027
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32
företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 *och* minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i den lagen	omsättning	0,32
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10

arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0010
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029

— —

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 284
andra försäkringskassor än pensionskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 420
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva och kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I	2 140
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars	1 070

hemstat hör till EES	
filialer till utländska EES-fondbolag	2 140
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare som är etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	*10 700*

— —

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	**Grundavgift i euro**
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om	2 140

förvaltare av alternativa investeringsfonder	
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 070 *och en höjning* med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms.
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 *och en höjning* med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt *artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för* finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 *och en höjning* med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt *artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för* finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepapperen i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210

emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	*10 700*
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	*3 000*

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om placeringsfonder (48/1999) 101 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 765/2012, och

ändras 2 § 1 mom. 12, 14, 21 och 22 punkten, 5 § 2 mom., 8 b §, 8 c § 1 mom., 57 b, 101 b och 144 c §, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 12 och 14 punkten, 5 § 2 mom., 8 c § 1 mom. och 101 b § i lag 765/2012, 2 § 1 mom. 21 och 22 punkten och 144 c § i lag 163/2014, 8 b § i lagarna 1490/2011, 765/2012, 163/2014, 175/2016 och 57 b § i lag 355/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
12) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster, penningmarknadsinstrument och inlåning i kreditinstitut,	12) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster, penningmarknadsinstrument och inlåning i kreditinstitut,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
14) *OTC-derivatinstrument* andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en *sådan* reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,	14) *OTC-derivatinstrument* andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en reglerad marknad *enligt* lagen om handel med finansiella instrument *(/)* eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
21) *professionell investerare* sammanslutning som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om investeringstjänster, institutionella investerare som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat ett fondbolag eller ett fondföretag eller dess ombud att de på grund av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst av två följande krav: a) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen, b) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro, c) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i	21) *professionell investerare* sammanslutning som avses i 1 kap. *23* § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om investeringstjänster, institutionella investerare som avses i 1 kap. *23* § 1 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat ett fondbolag eller ett fondföretag eller dess ombud att de på grund av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst två av följande krav: a) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen, b) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro, c) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i

uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna,

22) *icke-professionella kunder* icke-professionella kunder enligt 1 kap. 18 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster,

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Dessutom får fondbolaget tillhandahålla

1) kapitalförvaltning enligt 1 kap. 11 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster,

2) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 11 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,

3) förvaring av finansiella instrument som är andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 b §

Ett fondbolag ska vidta tillräckliga åtgärder för att försöka förhindra att en i fondbolaget relevant person genomför privata transaktioner, om de kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som den relevanta personen deltar i på grund av sin ställning i bolaget eller om den relevanta personen har sådan insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller konfidentiell information om placeringsfonder eller om transaktioner som gjorts för deras räkning. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

Med *relevanta personer* avses i denna lag

1) personer som hör till ett fondbolags ledning samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

2) fysiska personer som deltar i tillhandahållandet av sådana tjänster inom fondverksamhet som fondbolaget har lagt ut på entreprenad.

Ett fondbolag ska bevara information om privata transaktioner. Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur fondbolaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och bolagets interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit, om bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna,

22) *icke-professionella kunder* icke-professionella kunder enligt 1 kap. *23* § 3 mom. i lagen om investeringstjänster,

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Dessutom får fondbolagen tillhandahålla

1) kapitalförvaltning enligt 1 kap. *15* § 4 punkten i lagen om investeringstjänster,

2) investeringsrådgivning enligt 1 kap. *15* § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,

3) förvaring av finansiella instrument som är andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt *2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten* i lagen om investeringstjänster.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 b §

Ett fondbolag ska vidta tillräckliga åtgärder för att försöka förhindra att en i fondbolaget relevant person genomför privata transaktioner, om de kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som den relevanta personen deltar i på grund av sin ställning i bolaget eller om den relevanta personen har sådan insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller konfidentiell information om placeringsfonder eller om transaktioner som gjorts för deras räkning. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

Med *relevanta personer* avses i denna lag

1) personer som hör till ett fondbolags ledning samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

2) fysiska personer som deltar i tillhandahållandet av sådana tjänster inom fondverksamhet som fondbolaget har lagt ut på entreprenad.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv. *Dessutom får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om rapporter som avses i 3 mom. och om rapportering till Finansinspektionen.*	Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.
8 c §	8 c §
Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. Bestämmelser om bevarandet av uppgifter om transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom. finns i 10 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster.	Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. Bestämmelser om bevarandet av uppgifter om transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom. finns i 10 kap. *12* § i lagen om investeringstjänster.
57 b §	57 b §
Som fondandelsförvaltare kan sådana fondbolag, sådana kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och sådana värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster samt företag som har fått motsvarande auktorisation i en annan EES-stat vara verksamma. Som fondandelsförvaltare kan också en sådan värdepapperscentral vara verksam som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) samt en sådan utländsk värdepapperscentral som avses i 6 punkten i den paragrafen och som har fått sådan auktorisation att vara verksam som värdepapperscentral i en EES-stat eller ett tredjeland som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.	Som fondandelsförvaltare kan sådana fondbolag, sådana kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och sådana värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt *2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten* i lagen om investeringstjänster samt företag som har fått motsvarande auktorisation i en annan EES-stat vara verksamma. Som fondandelsförvaltare kan också en sådan värdepapperscentral vara verksam som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) samt en sådan utländsk värdepapperscentral som avses i 6 punkten i den paragrafen och som har fått sådan auktorisation att vara verksam som värdepapperscentral i en EES-stat eller ett tredjeland som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.
101 a §	*(101 a § 4 mom. upphävs)*
Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur driften av insiderregistret organiserats, om övervakningen av anmälningsskyldigheten för en insider i ett fondbolag och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller fondbolagets interna anvis-	

ningar om insideranmälan inte har iakttagits.

101 b §

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningar som avses i 100 och 101 § och hur de ska göras, om innehållet i fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § och hur uppgifterna ska registreras *samt om rapporter som avses i 101 a § 4 mom. och rapporteringen till Finansinspektionen*.

101 b §

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningar som avses i 100 och 101 § och hur de ska göras *samt* om innehållet i fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § och hur uppgifterna ska registreras.

144 c §

Bestämmelser om påförande, offentliggörande, verkställighet *och behandling* av administrativa påföljder *i marknadsdomstolen* finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen

144 c §

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En sådan årlig rapport som avses i 8 b § 3 mom. och 101 a § 4 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

10.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 7 kap. 8 § 2 mom. och 19 kap. 6 §, av dem 19 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 739/2016,

ändras 2 kap. 4 § 19 punkten, 5 § 2 mom. 10 punkten, 6 § 2 och 3 mom. och 7 § 1 mom. 2 punkten, 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 §, 6 kap. 2 § 6 mom., 7 kap. 5 § 2 mom., 12 kap. 8 § 4 mom., 13 kap. 2 § 2 mom., 14 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten, 19 kap. 1 och 2 §, 5 § 3 mom. och 7 §, rubriken för 21 kap. 3 § och 1 mom. i den paragrafen samt rubriken för 6 § och 4 mom. i den paragrafen och 22 kap. 3 §, av dem 14 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 627/2014, och

fogas till 14 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2017, en ny 2 a-punkt som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 kap.	2 kap.
Definitioner	**Definitioner**
4 §	4 §
Definitioner med anknytning till AIFM-direktivet	*Definitioner med anknytning till AIFM-direktivet*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
19) *AIF-förvaltarens värdmedlemsstat* en EES-stat, annan än hemmedlemsstaten, där en EES-baserad AIF-förvaltare förvaltar EES-baserade AIF-fonder, *en EES-stat, annan än hemmedlemsstaten, där en EES-baserad AIF-förvaltare* marknadsför andelar i en EES-baserad AIF-fond *eller en EES-stat, annan än hemmedlemsstaten, där en EES-baserad AIF-förvaltare* marknadsför andelar i en *icke EES-baserad* AIF-fond,	19) *AIF-förvaltarens värdmedlemsstat* en EES-stat, annan än hemmedlemsstaten, där en EES-baserad AIF-förvaltare *a)* förvaltar EES-baserade AIF-fonder, *b)* marknadsför andelar i en EES-baserad AIF-fond, *c)* marknadsför andelar i en tredjelandsbaserad AIF-fond, och *d) tillhandahåller tjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 §,*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
5 §	5 §
Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning	*Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
10) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets di-	10) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets di-

rektiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,	rektiv *2014/65/EU* om marknader för finansiella instrument och om ändring av *direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU*,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 §	6 §
Definitioner med anknytning till finansmarknadslagstiftningen	*Definitioner med anknytning till finansmarknadslagstiftningen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
I denna lag avses med 1) *professionell kund* och *icke-professionell kund* detsamma som i 1 kap. *18* § i lagen om investeringstjänster, 2) *finansiellt instrument* detsamma som i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster, 3) *värdepappersföretags filial* detsamma som i 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster, 4) *investeringstjänster* detsamma som i 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster, 5) *utländskt EES-värdepappersföretag* detsamma som i 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster, 6) *utländskt EES-försäkringsbolag* detsamma som i 1 kap. 2 § i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995). Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på sådana utländska anknutna ombud för i Finland etablerade utländska EES-värdepappersföretag som avses i 4 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster.	I denna lag avses med 1) *professionell kund* och *icke-professionell kund* detsamma som i 1 kap. 23 § i lagen om investeringstjänster, 2) *finansiellt instrument* detsamma som i 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster, 3) *värdepappersföretags filial* detsamma som i 1 kap. *13* § i lagen om investeringstjänster, 4) *investeringstjänster* detsamma som i 1 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster, 5) *utländskt EES-värdepappersföretag* detsamma som i 1 kap. *13* § i lagen om investeringstjänster, 6) *utländskt EES-försäkringsbolag* detsamma som i 1 kap. 2 § i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995). Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på sådana utländska anknutna ombud för i Finland etablerade utländska EES-värdepappersföretag som avses i 4 kap. *1* § i lagen om investeringstjänster.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
7 §	7 §
Övriga definitioner	*Övriga definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) *onoterat bolag* bolag som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier inte har tagits upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012).	2) *onoterat bolag* bolag som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier inte har tagits upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

3 kap.	3 kap.
Verksamhet som AIF-förvaltare	**Verksamhet som AIF-förvaltare**
2 §	2 §
Andra tillåtna tjänster	*Andra tillåtna tjänster*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
En extern AIF-förvaltare som är auktoriserad i enlighet med 1 § får dessutom tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 1 kap. 11 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster.	En extern AIF-förvaltare som är auktoriserad i enlighet med 1 § får dessutom tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 1 kap. *15* § 4 punkten i lagen om investeringstjänster.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3 §	3 §
Sidotjänster	*Sidotjänster*
En AIF-förvaltare med auktorisation enligt 2 § 2 mom. får i enlighet med auktorisationen dessutom som sidotjänster tillhandahålla 1) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 11 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster, 2) förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten och 2 kap. 3 § 7 punkten i den lagen i fråga om andelar i placeringsfonder och AIF-fonder, 3) mottagande och förmedling av order enligt 1 kap. 11 § 1 punkten i lagen om investeringstjänster.	En AIF-förvaltare med auktorisation enligt 2 § 2 mom. får i enlighet med auktorisationen dessutom som sidotjänster tillhandahålla 1) investeringsrådgivning enligt 1 kap. *15* § 5 punkten i lagen om investeringstjänster, 2) förvaring av finansiella instrument enligt *2 kap. 3 § 1 mom. 7 och 8 punkten i lagen om investeringstjänster* i fråga om andelar i placeringsfonder och i AIF-fonder, 3) mottagande och förmedling av order enligt 1 kap. *15* § 1 punkten i lagen om investeringstjänster.
6 kap.	6 kap.
Verksamhetsförutsättningar	**Verksamhetsförutsättningar**
2 §	2 §
Minimikapital	*Minimikapital*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Trots det som föreskrivs i 1—4 mom. ska en AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 kap. 3 § *1 mom.* alltid uppfylla de krav som föreskrivs i 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.	Trots *vad* som föreskrivs i 1—4 mom. ska en AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster *enligt* 3 kap. 2 § 2 mom. och 3 kap. 3 § alltid uppfylla de krav som föreskrivs i 6 kap. *2 § 1 mom.* i lagen om investeringstjänster.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
7 kap.	7 kap.
Organisering av verksamheten	**Organisering av verksamheten**

5 §	5 §
Kundskydd i samband med investeringstjänster	*Kundskydd i samband med investeringstjänster*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
En AIF-förvaltare ska ha effektiva förfaranden för att i behörig ordning och så snabbt som möjligt behandla sådana klagomål från icke-professionella kunder som gäller kapitalförvaltning eller sidotjänster. Vid behandlingen av kundklagomål ska iakttas 10 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster.	En AIF-förvaltare ska ha effektiva förfaranden för att i behörig ordning och så snabbt som möjligt behandla sådana klagomål från icke-professionella kunder som gäller kapitalförvaltning eller sidotjänster. Vid behandlingen av kundklagomål ska iakttas 10 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster.
8 §	8 §
Privata transaktioner	*Privata transaktioner*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
En AIF-förvaltare ska bevara information om privata transaktioner. Förvaltaren ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur den har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och de interna anvisningarna om privata transaktioner och vilka åtgärder den har vidtagit när bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte har följts.	*(2 mom. upphävs)*
12 kap.	12 kap.
Erbjudande av andelar	**Erbjudande av andelar**
8 §	8 §
Kundkontroll	*Kundkontroll*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Det som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.	Det som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i en EES-stat och vars aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

13 kap.	13 kap.
Marknadsföring till icke-professionella kunder	**Marknadsföring till icke-professionella kunder**
2 §	2 §
Auktorisationsvillkor	*Auktorisationsvillkor*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Trots bestämmelserna i 1 mom. kan andelar i en registreringsskyldig AIF-förvaltare eller en AIF-förvaltare som är registreringsskyldig i EES, när den är en internt förvaltad AIF-fond vars aktier har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, alltid marknadsföras till icke-professionella kunder i Finland.	Trots bestämmelserna i 1 mom. kan andelar i en registreringsskyldig AIF-förvaltare eller en AIF-förvaltare som är registreringsskyldig i EES, när den är en internt förvaltad AIF-fond vars aktier har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument, alltid marknadsföras till icke-professionella kunder i Finland.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
14 kap.	14 kap.
Auktorisation att verka som förvaringsinstitut	**Auktorisation att verka som förvaringsinstitut**
1 §	1 §
Förvaringsinstitut	*Förvaringsinstitut*
Följande företag får vara förvaringsinstitut för en AIF-fond:	Följande företag får vara förvaringsinstitut för en AIF-fond:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) ett värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster och vars kapitalbas alltid ska uppgå till minst det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet *eller en filial till ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag som har auktoriserats på motsvarande sätt som enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster i någon annan stat än Finland* och som *även* tillhandahåller förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster *och som alltid har en kapitalbas motsvarande minst det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet*,	2) ett värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster och vars kapitalbas alltid ska uppgå till minst det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet och som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument enligt *2 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten* i lagen om investeringstjänster,
	2 a) ett utländskt EES-värdepappersföretags filial som fått auktorisation motsvarande verksamhetstillstånd enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster i någon annan stat än Finland och som uppfyller de villkor för värdepappersföretag som

	föreskrivs ovan i 2 punkten,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
19 kap.	19 kap.
EES-staterna	**EES-staterna**
1 §	1 §
Rätt att förvalta EES-baserade AIF-fonder	*Rätt att förvalta EES-baserade AIF-fonder* ***och tillhandahålla investeringstjänster i andra EES-stater***
En auktoriserad AIF-förvaltare får förvalta AIF-fonder baserade i andra EES-stater efter att ha lämnat följande information *till Finansinspektionen*:	En auktoriserad AIF-förvaltare får förvalta AIF-fonder baserade i andra EES-stater *eller i en annan EES-stat tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och sidotjänster enligt 3 § efter att till Finansinspektionen* ha lämnat följande information:
1) uppgift om de EES-stater där den avser att förvalta AIF-fonder,	1) uppgift om de EES-stater där den avser att förvalta AIF-fonder *eller tillhandahålla kapitalförvaltning och sidotjänster*,
2) en verksamhetsplan där det framgår vilka AIF-fonder som den avser att förvalta och vilka tjänster den avser att tillhandahålla.	2) en verksamhetsplan där det framgår vilka AIF-fonder som den avser att förvalta och vilka tjänster den avser att tillhandahålla.
Om verksamheten enligt 1 mom. bedrivs genom en filial ska dessutom följande information lämnas till Finansinspektionen innan verksamheten inleds:	Om verksamheten enligt 1 mom. bedrivs genom en filial ska dessutom följande information lämnas till Finansinspektionen innan verksamheten inleds:
1) filialens organisatoriska struktur,	1) filialens organisatoriska struktur,
2) en adress i AIF-fondens hemmedlemsstat där relevanta handlingar kan erhållas,	2) en adress i AIF-fondens hemmedlemsstat där relevanta handlingar kan erhållas,
3) namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen.	3) namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen.
AIF-förvaltaren får börja förvalta en EES-baserad AIF-fond efter att ha tagit emot Finansinspektionens underrättelse om saken.	AIF-förvaltaren får *inleda verksamhet som avses i 1 mom.* efter att ha tagit emot Finansinspektionens underrättelse om saken.
AIF-förvaltaren ska vid varje ändring av någon av de uppgifter som avses i denna paragraf skriftligen meddela Finansinspektionen om denna ändring senast en månad innan en planerad ändring genomförs eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.	AIF-förvaltaren ska vid varje ändring av någon av de uppgifter som avses i denna paragraf skriftligen *underrätta* Finansinspektionen om denna ändring senast en månad innan en planerad ändring genomförs eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.
2 §	2 §
EES-baserade AIF-förvaltares rätt att förvalta AIF-fonder i Finland	*EES-baserade AIF-förvaltares rätt att förvalta AIF-fonder* ***och tillhandahålla investeringstjänster*** *i Finland*
En EES-baserad AIF-förvaltare får utan att etablera dotterföretag eller filial förvalta AIF-	En EES-baserad AIF-förvaltare får utan att etablera dotterföretag eller filial förvalta AIF-

fonder i Finland under samma förutsättningar som AIF-förvaltare som är auktoriserade enligt denna lag.	fonder *eller tillhandahålla kapitalförvaltning enligt 3 kap. 2 § 2 mom. och sidotjänster enligt 3 §* i Finland under samma förutsättningar som AIF-förvaltare som är auktoriserade enligt denna lag.
En AIF-förvaltare som avses i 1 mom. får börja förvalta AIF-fonder i Finland efter att ha fått en underrättelse om saken från sin hemmedlemsstats utländska EES-tillsynsmyndighet.	En AIF-förvaltare som avses i 1 mom. får börja förvalta AIF-fonder *och tillhandahålla kapitalförvaltnings- och sidotjänster* i Finland efter att ha fått en underrättelse om saken från sin hemmedlemsstats utländska EES-tillsynsmyndighet.
5 §	5 §
EES-baserade AIF-förvaltares rätt att marknadsföra AIF-fonder i Finland	*EES-baserade AIF-förvaltares rätt att marknadsföra AIF-fonder i Finland*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Den som har rätt att förmedla order enligt 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster i Finland får marknadsföra andelar i EES-baserade AIF-fonder i Finland bara om förvaltaren av AIF-fonden i fråga har fått en sådan underrättelse från en EES-tillsynsmyndighet som avses i 1 mom.	Den som har rätt att i Finland förmedla order enligt 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster får marknadsföra andelar i EES-baserade AIF-fonder i Finland endast om förvaltaren av AIF-fonden i fråga har fått en sådan underrättelse från en EES-tillsynsmyndighet som avses i 1 mom.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 §	*(6 § upphävs)*
Tillhandahållande av investeringstjänster	
En EES-baserad AIF-förvaltare som i Finland förvaltar en AIF-fond i enlighet med 2 § eller som i enlighet med 5 § i Finland erbjuder andelar i AIF-fonder har rätt att i Finland tillhandahålla sådana investeringstjänster och sidotjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. utan att etablera dotterföretag eller filial.	
En sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i 1 mom. har endast i samband med sådana investeringstjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. och endast med Finansinspektionens tillstånd rätt att i Finland tillhandahålla sidotjänster enligt 3 kap. 3 §.	
För tillstånd som avses i 2 mom. krävs det att	
1) den EES-baserade AIF-förvaltarens hemmedlemsstat å sin sida erkänner AIF-förvaltarens rätt att tillhandahålla sidotjänster, med undantag för investeringsrådgivning, förvaring och förvaltning av aktier eller andelar i fondföretag samt mottagande och förmedling av order som gäller finansiella in-	

strument,
2) den EES-baserade AIF-förvaltaren har fått en sådan anmälan som avses i 2 §,
3) den EES-baserade AIF-förvaltaren har beviljats auktorisation av sin hemmedlemsstats utländska EES-tillsynsmyndighet att tillhandahålla tjänsten i fråga,
4) den EES-baserade AIF-förvaltaren i tillämpliga delar iakttar lagen om investeringstjänster.
En sådan AIF-förvaltare som avses i 1 mom. får inte anlita ett anknutet ombud för att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får, om inte något annat följer av kommissionens delegerade förordning, för genomförande av AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om sådan dokumentation och information som avses i 4 § 1 mom. *och om villkoren för Finansinspektionens tillstånd enligt 6 § 3 mom.*

21 kap.

Bestämmelser som gäller Finansinspektionen

3 §

Förvaltning av AIF-fonder i EES-stater

Finansinspektionen ska efter att ha fått en anmälan enligt 19 kap. 1 § säkerställa om en AIF-förvaltare följer denna lag när den förvaltar AIF-fonder och om dess auktorisation omfattar sådan förvaltning av AIF-fonder som avses i den verksamhetsplan som fogats till anmälan. Finansinspektionen ska senast en månad efter det att den har tagit emot en fullständig anmälan överlämna handlingarna till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. En förklaring om att anmälaren är en auktoriserad AIF-förvaltare enligt denna lag ska då bifogas.

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får, om inte något annat följer av kommissionens delegerade förordning, för genomförande av AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om sådan dokumentation och information som avses i 4 § 1 mom.

21 kap.

Bestämmelser som gäller Finansinspektionen

3 §

Förvaltning av AIF-fonder ***och tillhandahållande av investeringstjänster*** *i EES-stater*

Finansinspektionen ska efter att ha fått en anmälan enligt 19 kap. 1 § säkerställa om en AIF-förvaltare följer denna lag när den förvaltar AIF-fonder *och tillhandahåller kapitalförvaltnings- och sidotjänster. Dessutom ska Finansinspektionen säkerställa om AIF-förvaltarens* auktorisation omfattar sådan förvaltning av AIF-fonder *samt tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster* som avses i den verksamhetsplan som fogats till anmälan. Finansinspektionen ska senast en månad efter det att den har tagit emot en fullständig anmälan överlämna handlingarna till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. En förklaring

om att anmälaren är en auktoriserad AIF-förvaltare enligt denna lag ska då bifogas.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Ändrade uppgifter om förvaltning eller marknadsföring

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en planerad ändring genomförs trots ett förbud eller om det framgått någon annan omständighet som innebär att AIF-förvaltaren inte längre iakttar denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska Finansinspektionen vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med 3 kap. i lagen om Finansinspektionen och vid behov förbjuda förvaltning av AIF-fonder och erbjudande av andelar *i alla EES-stater*.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

Bestämmelser om bestämmande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder *i marknadsdomstolen finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.*

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

*Ändrade uppgifter om förvaltning**, tillhandahållande av investeringstjänster** eller marknadsföring*

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en planerad ändring genomförs trots ett förbud eller om det framgått någon annan omständighet som innebär att AIF-förvaltaren inte längre iakttar denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska Finansinspektionen vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med 3 kap. i lagen om Finansinspektionen och vid behov *i alla EES-stater* förbjuda förvaltning av AIF-fonder, *tillhandahållande av kapitalförvaltnings- och sidotjänster samt* erbjudande av andelar.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om bestämmande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En sådan årlig rapport som avses i 7 kap. 8 § 2 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.

11.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 2 kap. 19 § 4 mom.,

ändras i 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, 2 kap. 16 § och 21 § 2 mom., 3 kap. 1 § 4 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. och 11 § 1 mom. samt 8 kap. 1 § 3 mom., och

fogas till 6 kap. en ny 8 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
3 §	3 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med 1) *värdeandelar* sådana aktier, andelar och andra rättigheter som nämns i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012), *sådana* andra finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och *sådana* med dem jämförbara rättigheter samt sådana andra värdepapper som har överförts till värdeandelssystemet,	I denna lag avses med 1) *värdeandelar* sådana aktier, andelar och andra rättigheter *enligt* 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012), andra finansiella instrument *enligt* 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och med dem jämförbara rättigheter samt andra värdepapper som har *anslutits* till värdeandelssystemet,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2 kap.	2 kap.
En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter	**En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter**
16 §	16 §
Privata transaktioner	*Privata transaktioner*
En värdepapperscentral ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande vid centralen genomför privata transaktioner, om detta kan orsaka intressekonflikter eller om personerna i fråga har insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller konfidentiell information om emittenter eller clearingmedlemmar eller om deras transaktioner. Åtgär-	*Om* en värdepapperscentral *tillhandahåller investeringstjänster på det sätt som avses i artikel 73 i EU:s värdepapperscentralsförordning ska på privata transaktioner som utförs av värdepapperscentralens ledning och anställda tillämpas vad som i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om privata transaktioner som utförs av värdepappersföretags verkställande ledning,*

der ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet. *En värdepapperscentral ska bevara information om privata transaktioner. Centralen ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur den har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och värdepapperscentralens interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder den har vidtagit när bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.* *På personer med inflytande vid värdepapperscentraler och på deras privata transaktioner tillämpas vad som i 7 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om personer med inflytande i ett värdepappersföretag och om deras privata transaktioner.*	*anställda och anknutna ombud.*
19 §	19 §
Värdepapperscentralens insiderregister	*Värdepapperscentralens insiderregister*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Värdepapperscentralen ska varje år rapportera till Finansinspektionen om förvaltningen av insiderregistret, om övervakningen av anmälningsskyldigheten för insider vid värdepapperscentralen och om vilka åtgärder värdepapperscentralen har vidtagit om bestämmelserna, föreskrifterna eller värdepapperscentralens interna anvisningar inte iakttagits.	*(4 mom. upphävs)*
21 §	21 §
Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter	*Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Finansinspektionen får dessutom utfärda närmare föreskrifter *om transaktioner enligt 16 § 1 mom., om rapporter och rapporteringen till Finansinspektionen enligt 16 § 2 mom.,* om innehållet i insideranmälningar enligt 18 § och hur de ska göras, om innehållet i värdepapperscentralens insiderregister enligt 19 § och hur uppgifterna ska registreras*, om rapporter och rapporteringen till Finansinspektionen enligt 19 § 4 mom.* samt om hur sådana rapporter som avses i 22 § 1 mom. ska göras och *om* hur de ska behandlas hos värdepapperscentralen. *Föreskrifterna ska i tillämpliga delar motsvara sådana föreskrif-*	Finansinspektionen får dessutom utfärda närmare föreskrifter om innehållet i insideranmälningar enligt 18 § och hur de ska göras, om innehållet i värdepapperscentralens insiderregister enligt 19 § och hur uppgifterna ska registrera samt om hur sådana rapporter som avses i 22 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos värdepapperscentralen.

ter som med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. i den paragrafen i lagen om investeringstjänster meddelas värdepappersföretag.

3 kap.

Clearingmedlemmar och kontoförvaltare

1 §

Beviljande av rätt att vara verksam som clearingmedlem

— — — — — — — — — — — — — — —

På de villkor som finansministeriet bestämmer får en värdepapperscentral bevilja också andra finländska och utländska företag som uppfyller villkoren i 2 mom. 2—4 punkten och som har tillräckliga förutsättningar när det gäller kapitaltäckning och riskhantering rätt att vara verksam som clearingmedlem. I de villkor som finansministeriet bestämmer ska det krävas att det sökande företaget lämnar värdepapperscentralen utredningar som i tillämpliga delar motsvarar de utredningar som enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster *och den förordning som finansministeriet utfärdat med stöd av den* ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd.

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Värdepapperscentralens och clearingmedlemmens panträtt

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en i 1 eller 2 mom. nämnd förpliktelse som gäller pantsatt egendom åsidosätts, får panthavaren omvandla egendomen till pengar för att clearingen ska kunna genomföras. Om den pantsatta egendomen består av värdepapper eller finansiella instrument som är föremål för handel på *en reglerad marknad*, kan värdepapperen eller de finansiella instrumenten omvandlas till pengar på *en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform*. Vid omvandlingen är det också annars möjligt att avvika från vad som i lag föreskrivs om begränsningar i panthavarens rätt, om inte avvikelsen oskäligt äventyrar

3 kap.

Clearingmedlemmar och kontoförvaltare

1 §

Beviljande av rätt att vara verksam som clearingmedlem

— — — — — — — — — — — — — — —

På de villkor som finansministeriet bestämmer får en värdepapperscentral bevilja också andra finländska och utländska företag som uppfyller villkoren i 2 mom. 2—4 punkten och som har tillräckliga förutsättningar när det gäller kapitaltäckning och riskhantering rätt att vara verksam som clearingmedlem. I de villkor som finansministeriet bestämmer ska det krävas att det sökande företaget lämnar värdepapperscentralen utredningar som i tillämpliga delar motsvarar de utredningar som enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd.

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Värdepapperscentralens och clearingmedlemmens panträtt

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en i 1 eller 2 mom. nämnd förpliktelse som gäller pantsatt egendom åsidosätts, får panthavaren omvandla egendomen till pengar för att clearingen ska kunna genomföras. Om den pantsatta egendomen består av värdepapper eller finansiella instrument som är föremål för handel på en *handelsplats som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/)* kan värdepapperen eller de finansiella instrumenten omvandlas till pengar på *handelsplatsen*. Vid omvandlingen är det också annars möjligt att avvika från vad som i *lagen* föreskrivs om begränsningar i panthavarens rätt, om

pantägarens, gäldenärens eller de övriga borgenärernas intressen. En clearingmedlem har rätt att omvandla pantsatt egendom *till pengar* också om en tillhandahållare av investeringstjänster som inte är clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av transaktioner som ska ges clearing och avvecklas.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Beviljande av rätt att vara verksam som kontoförvaltare

En värdepapperscentral ska bevilja finska staten, Finlands Bank och centralbankerna i andra EES-stater, samt sådana börser, centrala motparter och utländska värdepapperscentraler som avses i lagen om handel med finansiella instrument *(748/2012)* rätt att vara verksam som kontoförvaltare. Rätt att vara verksam som kontoförvaltare ska beviljas även sådana tillhandahållare av investeringstjänster och clearingmedlemmar

1) vars planerade verksamhet uppfyller de tekniska krav som verksamheten ställer,

2) som med beaktande av tidigare verksamhet eller av någon annan orsak med fog kan anses uppfylla kraven på juridisk sakkunskap och etisk standard,

3) vars planerade verksamhet inte äventyrar värdeandelssystemets och värdeandelsregistrets tillförlitlighet och ändamålsenlighet,

4) vars aktiekapital, andelskapital eller något annat motsvarande kapital uppgår till minst 730 000 euro, och

5) som uppfyller övriga krav i värdepapperscentralens regler.

— — — — — — — — — — — — — — —

11 §

Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar och kontoförvaltare

Vad som föreskrivs om hantering av intressekonflikter i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster och om privata transaktioner i 11 § i det kapitlet, om värdepappersföretags skyldighet att särredovisa kundmedel i 9 kap 1 § och *om* orderhantering i 10 kap. 7 § i den

inte avvikelsen oskäligt äventyrar pantägarens, gäldenärens eller de övriga borgenärernas intressen. En clearingmedlem har rätt att *omsätta* pantsatt egendom också om en tillhandahållare av investeringstjänster som inte är clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av transaktioner som ska ges clearing och avvecklas.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Beviljande av rätt att vara verksam som kontoförvaltare

En värdepapperscentral ska bevilja finska staten, Finlands Bank och centralbankerna i andra EES-stater, samt sådana börser, centrala motparter och utländska värdepapperscentraler som avses i lagen om handel med finansiella instrument rätt att vara verksam som kontoförvaltare. Rätt att vara verksam som kontoförvaltare ska beviljas även sådana tillhandahållare av investeringstjänster och clearingmedlemmar

1) vars planerade verksamhet uppfyller de tekniska krav som verksamheten ställer,

2) som med beaktande av tidigare verksamhet eller av någon annan orsak med fog kan anses uppfylla kraven på juridisk sakkunskap och etisk standard,

3) vars planerade verksamhet inte äventyrar värdeandelssystemets och värdeandelsregistrets tillförlitlighet och ändamålsenlighet,

4) vars aktiekapital, andelskapital eller något annat motsvarande kapital uppgår till minst 730 000 euro, och

5) som uppfyller övriga krav i värdepapperscentralens regler.

— — — — — — — — — — — — — — —

11 §

Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar och kontoförvaltare

Vad som föreskrivs om *privata transaktioner* i 7 kap. *2 § 2 mom.* i lagen om investeringstjänster och *om hantering av intressekonflikter i 9* § i det kapitlet, om värdepappersföretags skyldighet att särredovisa kundmedel i 9 kap. 1 § och orderhantering i

lagen tillämpas också på clearingmedlemmar och kontoförvaltare.	10 kap. *9 §* i den lagen *ska* tillämpas också på clearingmedlemmar och kontoförvaltare.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 kap.	6 kap.
Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet	**Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet**
	8 §
	Bolag vilkas aktier inte är föremål för handel på en handelsplats
	Om ett i 1 § avsett aktiebolags aktier inte är föremål för handel på en handelsplats som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, får aktierna inte anslutas till ett utländskt värdeandelssystem.
8 kap.	8 kap.
Särskilda bestämmelser	**Särskilda bestämmelser**
1 §	1 §
Tystnadsplikt	*Tystnadsplikt*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Värdepapperscentraler har trots bestämmelserna om tystnadsplikt rätt att ur värdeandelssystemet lämna ut uppgifter till insiderregister över ägande och till register över privata transaktioner som görs av sådana personer med inflytande som avses i 7 kap. 11 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster.	Värdepapperscentraler har trots bestämmelserna om tystnadsplikt rätt att ur värdeandelssystemet lämna ut uppgifter till insiderregister över ägande och till register över privata transaktioner som görs av sådana personer med inflytande som avses i 7 kap. *2 § 2 mom.* i lagen om investeringstjänster.
	————
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	En sådan årlig rapport som avses i 2 kap. 16 § 2 mom. i den lag som gällde när denna lag trädde i kraft behöver inte längre lämnas till Finansinspektionen för år 2017.
	————

12.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 1 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 768/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med	Denna lag gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med
1) handel med finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller	1) handel med finansiella instrument enligt 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

13.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 3 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 623/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Definitioner	*Definitioner*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Med *institut* avses i denna lag	Med *institut* avses i denna lag
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3) kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § och finansiella institut enligt 1 kap. 11 § i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012), fondbolag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), AIF-förvaltare enligt 2 kap. 2 §, förvaringsinstitut enligt 14 kap. 1 § och särskilda förvaringsinstitut enligt 14 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),	3) kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § och finansiella institut enligt 1 kap. 11 § i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag enligt 1 kap. *13 §* 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012), fondbolag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), AIF-förvaltare enligt 2 kap. 2 §, förvaringsinstitut enligt 14 kap. 1 § och särskilda förvaringsinstitut enligt 14 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

14.

Lag

om ändring av 5 a § i lagen om värdeandelskonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelskonton (827/1991) 5 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 350/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Förvaltningskonto	*Förvaltningskonto*
5 a §	5 a §
Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller en kontoförvaltare. Som kontoinnehavare kan värdepapperscentralen godkänna också ett sådant kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument *som en investeringstjänst,* ett utländskt samarbetsorgan enligt 2 kap. 10 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller någon annan sådan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.	Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller en kontoförvaltare. Som kontoförvaltare kan värdepapperscentralen godkänna också ett sådant kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument *enligt lagen om investeringstjänster (747/2012),* ett utländskt samarbetsorgan enligt 2 kap. 10 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller någon annan sådan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om värdepapperskonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdepapperskonton (750/2012) 1 § 2 mom. och 2 § 1 och 2 punkten, av dem 2 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 351/2017, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som i denna lag föreskrivs om värdepapper tillämpas på värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och i tillämpliga delar på andra finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012).	Vad som i denna lag föreskrivs om värdepapper *ska* tillämpas på värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och i tillämpliga delar på andra finansiella instrument som avses i 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012).
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2 §	2 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) *förvarare den som bedriver förvaring enligt* 2 kap. 1 § eller 2 § 1 eller 4 mom. i lagen om investeringstjänster,	2) *förvarare företag* som avses i 2 kap. 1 § *1 mom.* eller 2 § 1 eller 4 mom. i lagen om investeringstjänster *(747/2012) och som bedriver förvaring i form av sådana sidotjänster som lagen tillåter eller som en sådan kontoförvaltare av kapitalförvaltningskonto som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton (827/1991)*,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 1 kap. 3 § 1 mom. 18 punkten och 6 § 3 mom. 6 punkten, 7 kap. 6 § 1 och 3 mom., 12 kap. 2 § 1 mom. 3 punkten och 18 kap. 2 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
3 §	3 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
18) *tredjeländers värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster,	18) *tredjeländers värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag enligt 1 kap. *13* § i lagen om investeringstjänster,
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
6 §	6 §
Lagens syften och allmänna tillämpningsprinciper	*Lagens syften och allmänna tillämpningsprinciper*
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
Vid tillämpning av denna lag ska verket i fråga om institut och i fråga om företag som avses i 1 § 2 mom. beakta bland annat	Vid tillämpning av denna lag ska verket i fråga om institut och i fråga om företag som avses i 1 § 2 mom. beakta bland annat
— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
6) företagets investeringstjänster i enlighet med 11 § i lagen om investeringstjänster.	6) företagets investeringstjänster i enlighet med *1 kap. 15 §* i lagen om investeringstjänster.
7 kap.	7 kap.
Allmänna principer för resolutionsverktyg	**Allmänna principer för resolutionsverktyg**
6 §	6 §
Tillämpning av bestämmelserna om ägartillsyn	*Tillämpning av bestämmelserna om ägartillsyn*
När skulder konverteras till aktier eller andelar på det sätt som avses i 8 kap. eller när	När skulder konverteras till aktier eller andelar på det sätt som avses i 8 kap. eller när

aktier eller andelar överförs med stöd av 9 kap., tillämpas 3 kap. i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster och 32 a—32 c § i lagen om Finansinspektionen, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf.	aktier eller andelar överförs med stöd av 9 kap., tillämpas 3 kap. i kreditinstitutslagen, *6 a kap. 1 §* i lagen om investeringstjänster och 32 a—32 c § i lagen om Finansinspektionen, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Med avvikelse från vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen och i lagen om investeringstjänster kan verket med stöd av bestämmelserna i 8 och 9 kap. i denna lag överföra aktier och andelar innan Europeiska centralbanken har fattat beslut enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i kreditinstituts-lagen eller Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt 7 kap. 15 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster. Verket har emellertid uteslutande rätt att utöva de rättigheter som är förenade med aktierna och andelarna till dess att Europeiska centralbanken har fattat sitt beslut eller Finansinspektionen har beviljat nämnda tillstånd eller har beslutat om den förbjuder överlåtelsen av aktierna eller andelarna eller till utgången av den tidsfrist som avses i 32 b § i lagen om Finansinspektionen.	Med avvikelse från vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen och i lagen om investeringstjänster kan verket med stöd av bestämmelserna i 8 och 9 kap. i denna lag överföra aktier och andelar innan Europeiska centralbanken har fattat beslut enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i kreditinstitutslagen eller Finansinspektionen har beviljat tillstånd enligt *6 a kap. 2 §* 2 mom. i lagen om investeringstjänster. Verket har emellertid uteslutande rätt att utöva de rättigheter som är förenade med aktierna och andelarna till dess att Europeiska centralbanken har fattat sitt beslut eller Finansinspektionen har beviljat nämnda tillstånd eller har beslutat om den förbjuder överlåtelsen av aktierna eller andelarna eller till utgången av den tidsfrist som avses i 32 b § i lagen om Finansinspektionen.
12 kap.	12 kap.
Verkets befogenheter	**Verkets befogenheter**
2 §	2 §
Kompletterande befogenheter	*Kompletterande befogenheter*
Verket har, när det utövar resolutionsbefogenheter enligt 8—11 kap., rätt att	Verket har, när det utövar resolutionsbefogenheter enligt 8—11 kap., rätt att
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
3) kräva att Finansinspektionen avbryter handeln med finansiella instrument i ett institut som har ställts under resolutionsförvaltning eller skjuter upp upptagandet till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	3) kräva att Finansinspektionen avbryter handeln med finansiella instrument i ett institut som har ställts under resolutionsförvaltning eller skjuter upp upptagandet till handel på en sådan reglerad marknad som avses i *1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
18 kap.	18 kap.
Administrativa påföljder	**Administrativa påföljder**
2 §	2 §
Påförande och verkställighet av administra-	*Påförande och verkställighet av administra-*

tiva påföljder	*tiva påföljder*
I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder *samt om behandling av ärenden som gäller dem i marknadsdomstolen*.	I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

17.

Lag

om ändring av 7 kap. 10 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 7 kap. 10 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 kap.	7 kap.
Särskilda bestämmelser	**Särskilda bestämmelser**
10 §	10 §
Påförande och verkställighet av administrativa påföljder	*Påförande och verkställighet av administrativa påföljder*
I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs hur administrativa påföljder påförs, offentliggörs, verkställs och behandlas i marknadsdomstolen.	I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs *om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 1 mom. 2 punkten och 3 § 3 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 2 punkten i lag 763/2012 och 3 § 3 mom. 1 punkten i lag 622/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
2) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och motsvarande utländska värdepappersföretag,	2) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. *13* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och motsvarande utländska värdepappersföretag,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
3 §	3 §
Finans- och försäkringskonglomerat	*Finans- och försäkringskonglomerat*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av	Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av
1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen, att minst ett är ett företag i försäkringsbranschen och att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,	1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen, *1 kap. 26 § 15 punkten* i lagen om investeringstjänster eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen, att minst ett är ett företag i försäkringsbranschen och att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

19.

Lag

om ändring av 3 § i betaltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i betaltjänstlagen (290/2010) 3 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 179/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet	*Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet*
Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:	Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
4) betalningstransaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och företag som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,	4) betalningstransaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och företag som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

20.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om betalningsinstitut

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 3 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 180/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet	*Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet*
Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:	Denna lag ska inte tillämpas på följande betalningstransaktioner:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
4) betalningstransaktioner som avser egendomsförvaltning eller inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och personer som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,	4) betalningstransaktioner som avser egendomsförvaltning eller inlösen eller försäljning av värdepapper och som genomförs av värdepappersföretag, kreditinstitut, sådana fondföretag, fondbolag och AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. *15* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och personer som avses i 3 punkten eller andra företag som kan förvara värdepapper,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

21.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 16 punkten och 4 § 16 a-punkten, samt
fogas till 9 kap. 4 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
2 §	2 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag tillämpas på	Denna lag tillämpas på
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
16) personer som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster enligt 2 kap. 3 § 1—7 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),	16) personer som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster enligt 2 kap. 3 § *1 mom.* 1—*8* punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
4 §	4 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
16) *finansiellt institut* a) ett värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster,	16) *finansiellt institut* a) ett värdepappersföretag enligt 1 kap. *13* § i lagen om investeringstjänster,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
9 kap.	9 kap.
Särskilda bestämmelser	**Särskilda bestämmelser**
4 §	4 §
Överklagande	*Överklagande*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .
På besvärsärenden som inletts när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft.

_____

22.

Lag

om ändring av 3 och 19 § i lagen om fastighetsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fastighetsfonder (1173/1997) 3 § 1 mom. 4 punkten och 19 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom. 4 punkten i lag 766/2012 och 19 § i lag 164/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Övriga definitioner	*Övriga definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
4) *derivatinstrument* derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valutor, räntesatser, derivatinstrumet, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,	4) *derivatinstrument* derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument *(/)* eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valutor, räntesatser, derivatinstrument, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
19 §	19 §
Tillämpning av värdepappersmarknadslagen	*Tillämpning av värdepappersmarknadslagen*
På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel, 2 eller 11 § i denna lag, 7, 12 och 13 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 4 kap. i lagen om handel med finansiella instrument.	På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel *eller i* 2 eller 11 § i denna lag, *i* 7, 12 och 13 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller *5 kap.* i lagen om handel med finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om bundet långsiktigt sparande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009) 6 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 767/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	6 §
Placering av sparmedel	*Placering av sparmedel*
Till den del som det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot ska de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som närmare framgår av sparavtalet, i ett eller flera av följande placeringsobjekt:	Till den del som det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot ska de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som närmare framgår av sparavtalet, i ett eller flera av följande placeringsobjekt:
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
2) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) eller på en multilateral handelsplattform enligt den lagen eller därmed jämförlig handel utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där emittenten ska iaktta informationsskyldigheten enligt 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen eller 4 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument eller därmed jämförlig informationsskyldighet,	2) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) och är föremål för handel på en reglerad marknad *som avses i* lagen om handel med finansiella instrument *(/)* eller på en multilateral handelsplattform enligt den lagen eller därmed jämförlig handel utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där emittenten ska iaktta informationsskyldigheten enligt 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen eller *enligt 5 kap.* 2 § i lagen om handel med finansiella instrument eller därmed jämförlig informationsskyldighet,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i revisionslagen (1141/2015) 1 kap. 2 § 8 punkten, 6 kap. 9 § 5 mom. och 9 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten, sådana de lyder i lag 622/2016, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	1 kap.
Allmänna bestämmelser	**Allmänna bestämmelser**
2 §	2 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
8) *sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad* en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	8) *sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad* en sammanslutning vars värdepapper har *tagits upp* till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 kap.	6 kap.
Godkännande och registrering	**Godkännande och registrering**
9 §	9 §
Revisorsregistret	*Revisorsregistret*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, om sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § 4 punkten i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförande av revision och offent-	I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, om sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 7 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförande av revision

liggörande av uppgifter om vilka det utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst

1) 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett före den 31 december 2010, eller

2) 100 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett den 31 december 2010 eller därefter.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i den staten har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och om skyddet av sammanslutningens affärsintressen inte äventyras på grund av detta,

— — — — — — — — — — — — — — —

och offentliggörande av uppgifter om vilka det utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst

1) 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett före den 31 december 2010, eller

2) 100 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett den 31 december 2010 eller därefter.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i den staten har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § *1 mom. 5 punkten* i lagen om handel med finansiella instrument och om skyddet av sammanslutningens affärsintressen inte äventyras på grund av detta,

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag

om ändring av 15 och 17 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 15 § 5 mom. och 17 § 12 mom., sådana de lyder i lag 773/2012, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
15 §	15 §
Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter	*Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Uppgiftsskyldiga som avses i 4 mom. ska lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter också om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 10 § *1 mom.* 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatinstrument samt om avtalsparterna.	Uppgiftsskyldiga som avses i 4 mom. ska lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter också om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument *(/)* eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. *14 §* 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatinstrument samt om avtalsparterna.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
17 §	17 §
Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter	*Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en reglerad och myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands ska meddela Skatteförvaltningen att värdepapperen tagits upp till handel *samt* om handeln flyttats från en marknad till en annan och om värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp till handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.	Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en reglerad och myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands ska *underrätta* Skatteförvaltningen *om* att värdepapperen tagits upp till handel, om att handeln flyttats från en marknad till en annan och *att* värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp till handel på en multilateral *eller på en organiserad* handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag

om ändring av 34 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 34 § 1 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag 184/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
34 §	34 §
Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd	Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
13) bevilja penninglån eller mot vederlag förvärva i 1 kap 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) avsedda finansiella instrument eller andelar i sammanslutningar, med följande undantag:	13) bevilja penninglån eller mot vederlag förvärva i 1 kap. *14* § i lagen om investeringstjänster (747/2012) avsedda finansiella instrument eller andelar i sammanslutningar, med följande undantag:
a) sätta in medel hos ett kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,	a) sätta in medel hos ett kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
b) förvärva masskuldebrev som staten, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun har emitterat,	b) förvärva *obligationer* som staten, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun har emitterat,
c) förvärva värdepapper som är föremål för handel på en sådan börs, reglerad marknad eller multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),	c) förvärva värdepapper som är föremål för handel på en sådan börs, reglerad marknad eller multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument *(/)*,
d) förvärva andelar i placeringsfonder som är förenliga med det fondföretagsdirektiv som avses i 2 § 9 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och som är registrerade i Finland eller i utländska fondföretag som avses i 128 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som i enlighet med 2 mom. i nämnda 128 § får marknadsföra sina andelar i Finland,	d) förvärva andelar i placeringsfonder som är förenliga med det fondföretagsdirektiv som avses i 2 § 9 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och som är registrerade i Finland eller i utländska fondföretag som avses i 128 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som i enlighet med 2 mom. i nämnda 128 § får marknadsföra sina andelar i Finland,
e) förvärva andelar i en sådan AIF-fond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) av vars kapital enligt fondens stadgar alltid minst tre fjärdedelar är placerade i sådana insättningar, masskuldebrev eller värdepapper som avses i underpunkterna a, b och c och vars andelar i enlighet med 13 kap. i den lagen kan erbjudas icke-professionella kunder,	e) förvärva andelar i en sådan AIF-fond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) av vars kapital enligt fondens stadgar alltid minst tre fjärdedelar är placerade i sådana insättningar, *obligationer* eller värdepapper som avses i underpunkterna a, b och c och vars andelar i enlighet med 13 kap. i den lagen kan erbjudas icke-professionella kunder,
f) förvärva sådana finansiella instrument	f) förvärva sådana finansiella instrument

som kan jämföras med finansiella instrument enligt underpunkterna a—e och som anges genom förordning av justitieministeriet,	som kan jämföras med finansiella instrument enligt underpunkterna a—e och som anges genom förordning av justitieministeriet,
g) förvärva sådana aktier och andelar som i huvudsak medför rätt att erhålla nyttigheter eller tjänster som vanligen används i hushåll, om andelen inte är förenad med personligt ansvar för sammanslutningens skulder.	g) förvärva sådana aktier och andelar som i huvudsak medför rätt att erhålla nyttigheter eller tjänster som vanligen används i hushåll, om andelen inte är förenad med personligt ansvar för sammanslutningens skulder.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

27.

Lag

om upphävande av 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	*1 §*
Allmänna bestämmelser	*Genom denna lag upphävs 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013), sådan den lyder i lag 23/2014.*
2 §	
Konkurrens- och tillsynsärenden	
Marknadsdomstolen handlägger som konkurrens- och tillsynsärenden de ärenden som hör till dess behörighet enligt	
— — — — — — — — — — — — — — —	
7) lagen om Finansinspektionen (878/2008),	*(1 mom. 7 punkt upphävs)*
— — — — — — — — — — — — — — —	
	2 §
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	Ärenden som inletts vid marknadsdomstolen när denna lag träder i kraft ska behandlas med iakttagande av de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

———

28.

Lag

om ändring av 7 kap. 9 § och 7 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 7 kap. 9 § i konsumentskyddslagen (38/1978), sådan den lyder i lagarna 746/2010 och 851/2016, ett nytt 3 mom. samt till 7 a kap. 4 §, sådan den lyder i lag 851/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 kap.	7 kap.
Konsumentkrediter	**Konsumentkrediter**
9 §	9 §
Information som ska lämnas innan ett kreditavtal ingås	*Information som ska lämnas innan ett kreditavtal ingås*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Om avsikten är att i ett kreditavtal hänvisa till ett sådant referensvärde som definieras i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, ska kreditgivaren och kreditförmedlaren dessutom med ett separat dokument informera konsumenten om referensvärdet och administratörens namn samt om vilka konsekvenser användningen av referensvärdet eventuellt har för konsumenten.
7 a kap.	7 a kap.
Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom	**Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom**
4 §	4 §
Allmän informationsskyldighet	*Allmän informationsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Om det i samband med krediter som erbjuds av en kreditgivare eller en kreditför-

medlare hänvisas till ett sådant referensvärde som definieras i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används om referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, ska av den information som avses i 1 mom. framgå också referensvärdet och administratörens namn samt vilka konsekvenser användningen av referensvärdet eventuellt har för konsumenten.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

29.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010) 9 § 4 mom., sådant det lyder i lag 616/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 §	9 §
Bokslut och revision	*Bokslut och revision*
Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska hålla en kopia av det bokslut som avses i 2 mom. framlagd för allmänheten och ge kopior av bokslutet med iakttagande av 12 kap. 11 § 2 och 4 mom. i kreditinstitutslagen. Över centralinstitutet och medlemskreditinstituten samt deras dotterföretag ska en konsoliderad delårsrapport och årsrapport upprättas med iakttagande av 2 mom. samt 12 kap. 12 § i kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska i enlighet med 12 kap. 11 § i kreditinstitutslagen på begäran ge kopior av den konsoliderade delårsrapporten.	Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska hålla en kopia av det bokslut som avses i 2 mom. framlagd för allmänheten och ge kopior av bokslutet med iakttagande av 12 kap. 11 § 2 och 4 mom. i kreditinstitutslagen. Över centralinstitutet och medlemskreditinstituten samt deras dotterföretag ska en konsoliderad *halvårsrapport* och årsrapport upprättas med iakttagande av 2 mom. samt 12 kap. 12 § i kreditinstitutslagen. Centralinstitutets medlemskreditinstitut ska i enlighet med 12 kap. 11 § i kreditinstitutslagen på begäran ge kopior av den konsoliderade *halvårsrapporten*.

Denna lag träder i kraft den 20 .